

BURMA LAW REPORTS

(1968)

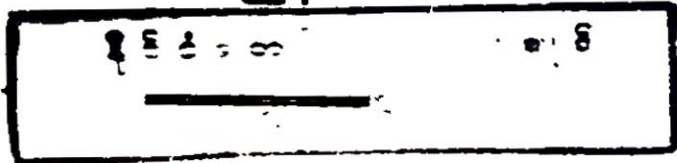
**Containing cases determined by the
Chief Court of the Union of Burma**

ပြည်ထောင်စုအလွတ်တော်ချုပ်ရုံး
စာကြည့်တိုက်

မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ

အညွှန်း

၁၉၆၀

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ် အထူးရာဇဝတ်ရုံးအယူခံအဖွဲ့
စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံး

တရားရုံးများလက်မှတ် အပိုင်စံပြုအရ တစ်ပြိုင်တည်း
ရက်သတ္တပတ်(၇)ပတ်ထက်မပိုစေရ။

အညွှန်းပြုသူများ—

- ဦးဖေသန်း၊ ဝိဇ္ဇာ၊ ဥပဒေဝိဇ္ဇာ၊ တရားရုံးချုပ်ရွှေနေ (စာတည်း)
- ဦးတင်ညွန့်၊ ဝိဇ္ဇာ၊ ဥပဒေဝိဇ္ဇာ၊ တရားရုံးချုပ်ရွှေနေ (စာပြု)

ပြည်ထောင်စုပြန်မာနိုင်ငံ စတင်ထုတ်ဝေရေးအဖွဲ့ရုံး၏ ခွင့်ပြုချက်အရ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ဗဟိုပုံနှိပ်
တိုက်တွင် ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

(မူပိုင်)

၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးများစာရင်း

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင်၊ B.A., B.L. (Rang.) J.S.D. (Yale),
I.L.D. (Utrecht) of Lincoln's Inn, *Bar.-at-Law*.

၁။ တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်၊ B.A., B.L.

၂။ တရားသူကြီး ဦးချစ်၊ B.A., B.L.

၃။ တရားသူကြီး ဦးသန်းဖေ၊ B.A., B.L.

၄။ တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း၊ B.A., B.L.

၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ ပြုစုရေးကောင်စီ
အဖွဲ့ဝင်များ

ဥက္ကဋ္ဌ

- ၁။ နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ်ဒေါက်တာမောင်မောင်၊ B.A., B.L. (Rang.), J.S.D. (Yale), LL.D. (Utrecht) of Lincoln's Inn, *Bar.-at-Law*.

အဖွဲ့ဝင်များ

- ၂။ နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်၊ B.A., B.L.
၃။ နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးချမ်း၊ B.A., B.L.
၄။ နိုင်ငံတော် ရွှေနေ့ချုပ် ဦးသိန်း၊ B.Sc., B.L. Advocate.
၅။ ဒေါက်တာဘဟန်၊ M.A.Ph. D., D. Litt., of Lincoln's Inn, *Bar.-at-Law*.
၆။ ဦးမြင့်ဦး၊ M.A. (Illinois), M.A. (Cantab), *Bar.-at-Law*.
၇။ ဦးညီပိတ်၊ B.A., B.L., Advocate. (၇-၁၂-၆၈ နေ့ထိ)
၈။ ဦးဘိုးသာ၊ B.A., B.L., Advocate. (၂၀-၁၂-၆၈ နေ့မှစ၍)

LAW OFFICERS OF THE UNION OF BURMA DURING THE YEAR 1968

Attorney-General

U BA SEIN, B.Sc., B.L., Advocate.

Legal Remembrancer

U KYAW THOUNG, *Bar.-at-Law*.

Assistant Attorney-General

U BA KYAW, B.A., B.L., Advocate, up to 1st August 1968.

U HLA THIN, B.A., B.L., Advocate, from 1st August 1968.

Law Officer to the State

U TIN OHN, B.A., (Hons.), B.L., LL.B. (Lond.).
Bar.-at-Law.

Government Advocates

U HLA THIN, B.A., B.L., Advocate, up to 1st August 1968.

U TUN LWIN, B.A., B.L., Advocate.

MR. S. K. GHOSH, B.A., B.L., Advocate.

DAW MYA THAN NU, B.A., B.L., Advocate.

U HNIT, B.A., B.L., Advocate.

U MYA SHEIN, B.A., B.L., Advocate.

U BA THAN, B.A., B.L., Advocate.

DR. MYO HTUN LYNN, B.Com. (Rgn.), B.Com. Honours (Rgn.), M.Com. (Rgn.), LL.B., (Lond.), LL.M., (Lond.), Jur. Drs. (Utrecht), of the Inner Temple,
Bar.-at-Law.

U WIN PE, B.A., B.L., Advocate.

U KYAW GAUNG, B.A., B.L., Advocate.

MR. C. GANGOOLY, B.A., B.L., Advocate.

U KYAW MYINT, B.A., B.L., Advocate.

U HLA THOUNG, B.Sc., B.L., Dip.-Law (Lond.),
Advocate.

Assistant Government Advocates

U THEIN HAN, B.A., B.L., Advocate.

U MYINT AUNG, B.A., B.L., Advocate.

U AUNG THAN TUN, M.A. (Hons.), B.L., Advocate.

Legal Draftsmen

U LUN PE, B.A., B.L., Advocate.

DAW AYE KYI, B.A., B.L., Advocate.

U SEIN WIN HLAING, B.A., B.L., Advocate.

Law Translation and Law Revision Officers

U MAUNG MAUNG KYI (1), B.A., B.L., Officer-in-Charge.

U MAUNG MAUNG KYI (2), B.A., B.L., Assistant
Officer-in-Charge.

U THAN SWE, B.A. (Hons.), B.L., Assistant Law
Drafting Officer.

စီရင်ထုံးပြုသောမှုခင်းများ

LIST OF CASES REPORTED

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

CHIEF COURT OF BURMA

	စာမျက်နှာ
Daw San v. The Union of Burma	1
— Than v. Ramniranjan Lhila	67
— Thi and one v. U Chit Han	71
John Walker & Sons Ltd. v. U Than Shwe	73
K. Kunjali v. U Tun Tin	88
Ma San Yin v. U Nyo	92
P. L. K. Kasi Chettyar v. A. M. Omer Rowther (a) Ko Maung Nyo	212
T. P. Mammooty v. The Secretary, Ministry of Immigration and National Registration	4
U. C. Paul v. Kamala Singh and one	95
— Hla Pe v. Daw Pwa Toke and 4 others	99
— Kyaw Yin v. Daw Gon and 4 others	106
— Maung Galay and one v. U Than and one	110
— Tun Aung Tha v. The Union of Burma	10
— Wan Hock v. Myint Thein Co. and four others	16
V. Israel v. Union of Burma	113
ကာဒါဇ္ဇုမစ် နှင့် ဦးအုန်းမောင် ပါ ၄	၂၀၀
ကိုသောင်းရင်ပါ ၂ နှင့် ကိုဗုန်းဝင်းပါ ၁	၁၁၇
စီတိမ်း နှင့် ဦးသွင်ပါ ၂	၁၂၁
ဒေါ်ကြူကာနှင့် အတွင်းဝန်၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးဌာန	၁၂၇

ဒေါ်ကြည်ကြည် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	...	၂၂			
ဒေါ် မန်းကြည် နှင့် ဒေါ် မန်းခင်	...	၂၅			
နိုင်ငံပေစင်ကျားမန်းလောင်းတော်စားမင်း နှင့် ဦးဘဒိန်	ပါ ၂	၁၃၁			
ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ နှင့်	ပါ မန်းလေး (၁) မီးလင်းတော်	၅၅			
—— နှင့် မောင်တင်	ပါ ၃	၁၃၄			
—— နှင့် မောင်တင်မောင်	...	၂၂၇			
—— နှင့် မောင်စ	ပါ ၂	၂၉			
—— နှင့် မောင်မောင်မြိုင်	...	၃၄			
ဦးစံမန်း နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ	...	၃၇			
ဦးမောင်စ	ပါ ၅ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ	၁၃၉			
သုတေသနပေစင်စာရိယေး	နှင့် ဒေါ်ချစ်ချစ်	ပါ ၂	၁၄၄		
မောင်လှစ	နှင့် ဦးကျော်မြိုင်	...	၂၃၄		
မလဲ့လဲ့စင်း	နှင့် မောင်စိုးလွင်	...	၂၃၇		
မလဲ့လဲ့စင်း	နှင့် မောင်စိုးလွင်	...	၂၄၅		
မသက်ပေ (သမ္မတ) စုစည်း	တရား စီရင်ထုံးစာပုဒ်ကျမ်း	ပါ ၁၁	နှင့် စီရင်ထုံးစာပုဒ်ကျမ်း	...	၂၅၀
မောင်စော	နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ	...	၄၀		
မာရီမံဘီဘီ	နှင့် မိုကျော်မြိုင်	ပါ ၂	၄၄		
မောင်စိုးလေး	ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ	...	၁၄၅		
မောင်ကျော်မြိုင်	နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ	...	၂၆၁		
မောင်စိန်လွင်	နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (မောင်မြသန်း)	...	၁၅၆		
မောင်ညွန့်မိန်း(၁)	သီမိုယန် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (မောင်ညွန့်)	...	၂၆၈		
မောင်ဘိုးလှတော်	ပါ ၂ နှင့် မာန်းကြည်	...	၄၈		
မောင်မြကြမ်း	နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ	...	၅၂		
မောင်အေးကြည်	နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ	...	၁၆၃		
မောင်မောင်သောင်း	နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ	...	၁၇၀		
လင်တာဟာ	ပါ ၆ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ	...	၅၈		

	စာမျက်နှာ
ဦးချစ်မောင် ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၁၇၄
ဦးချစ်လှိုင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၁၇၇
ဦးချမ်းမား နှင့် ဒေါ်အမလေး ပါ ၂	၂၇၃
ဦးဒင် (ဒုတိယအတွင်းဝန်၊ သတ္တုတွင်းဌာန၊ ရန်ကုန်မြို့)၏ကိစ္စ	၂၇၇
ဦးတင်ညွန့် (ခ) ချိန်ဟိမ်ယူ ပါ ၁၁ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၂၀၂
ဦးတင်ဝင်း နှင့် ဦးစန်း ပါ ၉	၂၉၇
ဦးဘချမ်း ပါ ၂ နှင့် ဦးစံသိန်း	၁၀၀
ဦးဘစိန် နှင့် ဦးသိန်း	၁၀၄
ဦးဘရွှင်၊ ဒေါ်အေးစိန် နှင့် တွဲဘက်အမြတ်ခွန်မင်းကြီး၊ ရန်ကုန်မြို့	၁၉၀
ဦးမန်အင် နှင့် ဒေါ်အင်ကြည်	၁၉၆
ဦးသန်းဇွဲ ပါ ၃ နှင့် ဦးဘအေး(ခ) သရာအေး ပါ ၄	၂၀၃
ဦးသန်းမောင် နှင့် ဦးသောင်း	၃၀၃
ဦးသိန်းမောင် နှင့် ဒေါ်အေးကြည်	၆၃
ဦးအောင်သိန်း (ရွှေနေကြီး)၏ကိစ္စ	၂၀၀

ကိုးကားသောမူခင်းများ

LIST OF CASES CITED

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

CHIEF COURT OF BURMA

စာမျက်နှာ

Abdul Salam v. Hamid Ullah, (1912) 15 I.C. 16, distinguished	73
Anglo-Indian Drug and Chemical Co. v. Swatik Oil Mills Co., Ltd., A.I.R. (1935) Bom. 101, referred to	73
Badiche Aniline and Soda Fabrik v. Maneckji Shapurji Katrak, 17 Bom. 584, distinguished	73
Caltex (India) Ltd. v. Parmanand Teckchand Lalwani, Misc. Petition No. 141 of 1961 of High Court, Bom., distinguished	
Central Bank of India Ltd. Kasu v. Thakur Das Tulsi Ram, A.I.R. (1933) Lah. 135, referred to	71
Channa Singh v. Santa Singh, A.I.R. (1950) Pepsu. p. 5, referred to	99
Clement v. Maddick, (1859) 1 Giff 98, referred to	73
C. S. Pillai v. K. K. Kanan, A.I.R. (1935) Ran. p. 131 referred to	95
Davlasing Valad Dayaram v. Pandu Valad Chandrabhau and two others, I.L.R. 9 Bom. 176, referred to	99
Doe d. Fryer v. Coombs, (1842) 3 Q.B. 687, 688, referred to	95
Dr. Gordon Seagrave v. The Union of Burma, (1952) B.L.R. (S.C.) p. 44 distinguished	10
Edwards v. Dennis, (1885) 30 Ch. D. 454, referred to	73

	စာမျက်နှာ
Ewing v. Buttercup Magarine, Co., Ltd., (1917) 2 Ch. D. 262, distinguished	73
Frank Reddaway and Frank Reddaway & Co., Ltd. v. George Banham and George Banham & Co., Ltd., (1896) A.C. 199, distinguished... ..	73
Ganesh Narayan v. The Union of Burma, (1959) B.L.R. (H.C.) p. 6. referred to	10
Gaw Kan Lye v. Saw Kyone Saing, (1939) R.L.R. 488, dissented from	73
James Crossley Eno v. Williams George Dunn, (1890) A.C. 252, referred to	73
J. Bollinger and others v. Costa Brava Wine Co., (1960) Ch. D. 262, distinguished	73
— K. Shaha v. Dulah Meah, A.I.R. (1939) Ran. p. 334. referred to	95
Khen Raj v. Durgi, (1941) R.L.R. 495, referred to ...	92
Kyi Chung York v. The Controller of Immigration, Burma, (1951) B.L.R. 197 (S.C.), referred to ...	4
Madho Prasad v. Moti Chand, (1919) XLI All. 381, referred to	92
Millington v. Fox, My. & Cr. 338, referred to ...	73
Mohamed Ebrahim Salebhoy v. The Controller of Immigration, Burma, (1963) B.L.R. 1951 (C.C.), referred to	4
Moolji Sicca and Co. v. Ramjan Ali, (1931) 129 I.C. 612, distinguished	73
Mt. Gendo v. Radhe Mohan, A.I.R. (1932) Lah. 219, referred to	71
— Paro v. Chhaga Singh and another, A.I.R. (1924) Lah. p. 539, referred to	110
National Bank of Indore, A.I.R. (1923) Bom. 119, distinguished	73
— Electric Stores v. General Electric Co., Ltd., A.I.R. (1944) Lah. 386, distinguished ...	73

Oriental Government Security Life Assurance Co., Ltd., v. Oriental Assurance Co., Ltd., (1913) 21 I.C. 258, distinguished	73
Panna Devi v. Mehta Sham Lal and others, A.I.R. (1933) Lah. 805, referred to	16
Ravla Haei Prasad Rao v. The State, A.I.R. (1951) (S.C.R.) p. 204, distinguished	10
Re The Century Spinning and Manufacturing Co., Ltd. A.I.R. (1947) Bom. 445 at 449, referred to	73
Sarat Chandra v. Tarini Prasad, I.L.R. XXXIV Cal. (1907) p. 491, referred to	106
Singer Manufacturing Co. v. Loog, (1880) 18 Ch. D. 395, distinguished	73
_____ v. Wilson, (1876) 2 Ch. D. 434, referred to	73
Sitaram v. The Superintendent, Rangoon Central Jail and another, (1957) B.L.R. 190 (H.C.), referred to	4
Somerville v. Schembri, (1887) Ltd. 12 A.C. 452, referred to	73
Subba Narayana Vathiya and others v. Rama Swami Aiyer I.L.R. Mad. Vol. 30 (1907), p. 88, distinguished	212
The Bank of Chettinad Ltd. v. The Income-tax Assessment, Collection and Inspection Board, Rangoon, (1966) B.L.R. 106, referred to	4
— Commissioner of Income-tax v. Finlay Mills Ltd., (1952) S.C.R. 12 at 14, referred to	73
— Secretary of State for India in Council v. Jawahir Lal, I.L.R. 36 All. 235, referred to	16
— State v. The Secretary of State for Home Affairs, (1917) (I.K.B.) 922, referred to	4
Thomas Arthur Taylor v. Virasami Chetti, 6 Mad. 108, distinguished	73
— Bear & Sons (India) Ltd. v. Prayag Sarain and other, A.I.R. (1940) (P.C.) 80, referred to	73

Unani Dawakhana v. Jamdara Dawakhana, I.L.R. XII Lah. 224, distinguished	73
Union of Burma v. U Nyo, Cr. Ref. No. 16 of 1956 of the High Court, referred to	10
----- v. U Nyo, (1957) B.L.R. (H.C.), p. 58 referred to	10
William Moses Ezekiel v. Mrs. Saul Sofaer, R.L.R. (1937) p. 196, referred to	95
ကုမ္ပဏီအသင်းချုပ်အဖွဲ့နှင့် ကုမ္ပဏီအသင်းချုပ်အဖွဲ့အား ဖယ်ရှားပေးရန် ၆၅ ရည်ညွှန်းသည်	၁၅၆
ကိုးကားနှင့် ဝေါဟာရအားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်နိုင်စွမ်းရှိရန် (တရားရုံးချုပ်)၊ ပြင်ဆင်ကတ်ပြားရန်	၂၅၀
ကျစ်လောပါစားနှင့် ကျစ်လောပါစားအဖွဲ့အား (၆၅)၊ ၁၉၃၂ အောက်စာ ၅၅၄ ရည်ညွှန်းသည်	၁၀၄
ကျစ်လောပါစားနှင့် ကျစ်လောပါစားအဖွဲ့အား (၆၅)၊ ၁၉၄၉၊ ပဏ္ဍနန်း၊ ၃၉၃ ရည်ညွှန်းသည်	၂၁၀
ဥပဒေ (အချုပ်အုပ်စုအဖွဲ့အား) တရားရုံးချုပ်၊ ၁၉၆၆ ပုဒ်မ၊ တရားမဝင်မှုအမှတ် ၁၁၆ ရည်ညွှန်းသည်	၂၃၇
ဆာဂျင်(စ်) ဝါဟိန်းများ၊ အုပ်ချုပ်မှုနှင့် ရန်ကင်းရေး (ချုပ်) အား ဘုံဘာ၊ တရားလွှတ်တော်၊ ၁၉၄၁၊ အမှုအမှတ် ၄၆၃ ရည်ညွှန်းသည်	၂၇၃
ဆရာတော်အဖွဲ့နှင့် အဖွဲ့အား (၆၅)၊ ၁၉၅၃၊ အလောတကတ် ၃၅ (၃၅) ရည်ညွှန်းသည်	၁၆၃
တင်တင်ဦးကလေးများနှင့် အဖွဲ့အား (၆၅)၊ ၁၉၅၃၊ အလောတကတ် အမှတ် ၁၁၆ ရည်ညွှန်းသည်	၁၀၀
တန်ဖိုးများနှင့် ချွန်ချွန်များ၊ ၁၉၆၄၊ မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံး၊ စာ ၁၀၇ ပြားနားပြသည်	၂၄၅
ဒေါ်ရွှေစိန်မြနှင့်ဦးထွန်းအောင်ဖြူ၊ တရားမဝင်မှုအမှတ် ၁၄/၆၅ ရည်ညွှန်းသည်	၁၀၀
ဒေါ်သိန်းရှင်နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ဗဟိုမြေယာကော်မတီ၊ ၁၉၆၃၊ မြန်မာနိုင်ငံ စီရင်ထုံး၊ စာ ၇၀၇ ရည်ညွှန်းသည်	၂၅၀

စာမျက်နှာ

နာရယန်ပရာဆတ် နှင့် မိုဟန်လာ(လ်)ရှိယိုဒတ်၊ အော၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၁၊ နဂ်ပူး၊ ၂၉၇ ရည်ညွှန်းသည်	၂၁၀
နိုင်ငံတော်နှင့် မမြဲမ၊ အထက်မြန်မာပြန် စီရင်ထုံးများ၊ (၁၈၉၇— ၁၉၀၁) အတွဲ ၁၊ စာ ၃၆၀ ရည်ညွှန်းသည်	၂၂
ပီထုမူလူး နှင့် အင်အမလားဆွာမိ၊ အော၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၇၊ အင်ဒရာ ပရာဒတ် (ရ်)၊ ၁၁ ရည်ညွှန်းသည်	၂၁၀
ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ နှင့် စောသိန်း၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၁၉၅၈၊ (တရားလွှတ်တော်)၊ စာ ၄၇ ရည်ညွှန်းသည်	၃၇
ဘာဆိုဘယ်ဒါနှင့်အများ နှင့် ပီအင်ဆင်း၊ အော၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၀၊ ပဲတ္တနာ၊ စာ ၃၆၃ ရည်ညွှန်းသည်	၁၀၄
ဘာဘုကနီထုလား(လ်)ဒနကာ နှင့် မက်ဆား ရွှေပြည်စိုး ဖလင်ကုမ္ပဏီ ၁၉၆၄၊ မြန်မာနိုင်ငံ စီရင်ထုံး၊ ၁၉၅ ရည်ညွှန်းသည်	၁၂၁
ဘီဗင်ကထာဆရာများ နှင့် ဆာရာဒမ်ဗား၊ ရန်ကုန်၊ အတွဲ ၁၃၊ စာ ၅၉၀ ရည်ညွှန်းသည်	၂၃၇
ဘင်နီပါရှတ် နှင့် ဒူနတ်ရွှါင်း၊ အတွဲ ၂၇၊ ကာလကဏ္ဍား၊ ၁၅၆ (၁၆၄) (ပီစီ)၊ ရည်ညွှန်းသည်	၂၉၇
ဘုံဘော ဆိပ်ကမ်းအုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့နှင့် အက်(စ်)ယမူနာဘိုင်၊ အော၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ဘုံဘော၊ ၁၉၅၂၊ စာ ၃၈၂ ရည်ညွှန်းသည်	၁၉၆
မနု နှင့် ကိုစံအေး၊ ၁၉၆၃၊ မြန်မာနိုင်ငံ စီရင်ထုံး၊ စာ ၆၀၉ ရည်ညွှန်းသည် မချမ်းမ နှင့် ဆိုမာဆုန်ဒရိန်ချစ်တီးယား၊ အတွဲ ၁၊ ရန်ကုန်၊ ၄၉၂၊ ရည်ညွှန်း သည်	၂၃၇ ၂၀၃
မဟာမက်ဘတ်(ရ်) နှင့် အစိုးရ၊ အော၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၁၊ စာ ၁၂၉ ရည်ညွှန်းသည်	၁၄၀
မစ်ဆရာလာ(လ်)နှင့် ဘဂဝါတီပရာဒတ်၊ အော၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၅ အလာဟဘတ် ၅၇၃ ရည်ညွှန်းသည်	၂၁၀
မောင်ကျော် ပါ ၁ နှင့် ဒေါ်ကြေးညါ အော၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၅၊ ရန်ကုန်၊ စာ ၃၅၅ ရည်ညွှန်းသည်	၁၀၄
မောင်စိန် ပါ ၂ နှင့် ဒေါ်ပု (၁၉၆၃) မြန်မာပြည်စီရင်ထုံးများ၊ ၂၀၃ ရည်ညွှန်းသည်	၅၀
မောင်ပန်းအုံ ပါ ၂ နှင့် မောင်ထွန်းသိန်း၊ (၁၉၆၁) မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး များ၊ စာ ၂၀၁ ရည်ညွှန်းသည်	၅၀

မောင်သန်းနှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၊ ၁၉၆၇၊ မြန်မာနိုင်ငံစီရင် ယိုးဒယျ ချည်ညွှန်းသည်	၁၄၈
မောင်ဘိုးဖင်နှင့် မောင်ဘိုးဖင်တို့ ပါ ၂၊ ခုန့်ကုန်း၊ အတွဲ ၁၊ စာ ၅၃ ချည်ညွှန်းသည်	၅၈
ယာနာ၊ မိမိနှင့် ဗင်ကာ၊ ဇော်ဝါရ၊ အေး၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၄၇၊ မဒရပ်၊ ၁၆၈ ချည်ညွှန်းသည်	၂၁၈
ရန်ကင်းစီမံရေးဌာန (လ်) ဌာနများနှင့် တုံ့ပိုင်ပြည်နယ်၊ အေး၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၅၅ (တရားလွတ်တော်ချုပ်) စာ ၁၁၇၊ ချည်ညွှန်းသည်	၁၆၃
ရန်ကင်းစီမံ (လ်) နှင့် ယက်ပါဟင် အင်ဂျင်နီယာ၊ အေး၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၅၄၊ ပန်ဂျပ်၊ ၁၉၅၀ ချည်ညွှန်းသည်	၂၁၈
လ် စီမံတိုင်နှင့် တုံ့ပေး ဝိပဿနာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ အေး၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၅၄၊ တုံ့ပေး၊ စာ ၁၈၁ ချည်ညွှန်းသည်	၁၉၆
အမျိုးသားနှင့် တိပိဇလ၊ အတွဲ ၃၀၊ မဒရပ်၊ ၃၈၆ (၃၈၈) ချည်ညွှန်း သည်	၁၅၆
အထွေထွေနှင့် နိုင်ငံတော်၊ ၁၉၃၇၊ အေး၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ခုန့်ကုန်း၊ စာ ၂၄၄ ချည်ညွှန်းသည်	၁၇၄
အစိုးရနှင့် အောက်ဖမ်း၊ အတွဲ ၄၉၊ အလားတူတော်၊ ၄၈၄ ချည်ညွှန်းသည် အစိုးရနှင့် ဟာပတ်အလီ အတွဲ ၃၇၊ အလားတူတော်၊ ၂၄ ချည်ညွှန်းသည်	၁၅၆ ၂၂၇
အစိုးရအဖွဲ့အစည်း၏ အဖွဲ့အစည်းနှင့် အဖွဲ့အစည်း၊ အေး၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ အတွဲ ၁၊ ၁၉၅၇၊ စာ ၂၂၃ ချည်ညွှန်းသည်	၁၉၆
အစိုးရ (ပိ)၊ အစိုးရ (ပိ)၊ အစိုးရနှင့် အစိုးရ (ပိ)၊ အစိုးရ (ပိ)၊ မြန်မာ နိုင်ငံစီရင်ယိုးဒယျ၊ ၁၉၅၀ (တရားလွတ်တော်)၊ စာ ၄၀၄ ချည်ညွှန်းသည်	၃၀၃
အစိုးရအဖွဲ့အစည်း၏ အဖွဲ့အစည်းနှင့် အစိုးရ၊ အေး၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၅၂၊ အလား တူတော်၊ ၉၂၆ ချည်ညွှန်းသည်	၁၄၈
အစိုးရအဖွဲ့အစည်းနှင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်း၊ အေး၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၅၂၊ အလား တူတော်၊ ၉၂၆ ချည်ညွှန်းသည်	၁၉၆
အစိုးရအဖွဲ့အစည်းနှင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်း၊ ၁၉၆၆၊ အစိုးရ အထွေထွေအဖွဲ့အစည်း အဖွဲ့အစည်း၊ ၅၂၁ ချည်ညွှန်းသည်	၂၅၀
အစိုးရအဖွဲ့အစည်းနှင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်း၊ ၁၉၅၂၊ မြန်မာနိုင်ငံ စီရင်ထုံး၊ စာ ၄၀၆ ခြားနားသည်	၂၄၅

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

CHIEF COURT OF BURMA

စာမျက်နှာ

ACTS :

- CODE OF CIVIL PROCEDURE.
- CONTROL OF IMPORTS AND EXPORTS ACT.
- LIMITATION ACT.
- PENAL CODE.
- RANGOON INSOLVENCY ACT.
- SPECIFIC RELIEF ACT.
- TRADE MARKS ACT.
- TRANSFER OF PROPERTY ACT.
- UNLAWFUL ASSOCIATIONS ACT.
- URBAN RENT CONTROL ACT.

CODE OF CIVIL PROCEDURE—s. 24 (1) (b)—*application for transfer of the case under. Held* : The question to be considered is not whether there was actual bias in the mind of the Judge concerned but whether under the circumstances surrounding the case there could arise a reasonable apprehension in the mind of the litigant that he would not get a fair and impartial trial. This has always been the principle under which transfer of criminal cases are ordered. The same is also true of civil cases where the criterion is whether or not a litigant reasonably harbours an anxiety for a fair and impartial handling of his case by the Judge concerned. *Mt. Pavo v. Chhaga Singh and another*, A.I.R. (1924) Lah., p. 539, referred to.

U MAUNG GALAY AND ONE v. U THAN AND ONE ... 110

CODE OF CIVIL PROCEDURE s. 151—*whether a Court remanding a case under s. 151 of the Civil Procedure Code is competent to order a refund of court-fee paid on the memorandum of appeals. Held* : A Court remanding a case under s. 151 of the Code of Civil Procedure is competent to order a refund of court-fee paid on the memorandum of appeals. *Mt. Gendo v. Radhe Mohan*, A.I.R. (1932) Lah., 219 ; *Central Bank of India Ltd., Kasu v. Thakur Das-Tulsi Ram*, A.I.R. (1933) Lah., 135, referred to.

DAW THI AND ONE v. U CHIT HAN ... 71

CONTROL OF IMPORTS AND EXPORTS (TEMPORARY) ACT, 1947—*whether non-payment of customs duty relevant for purpose of an offence under s. 3 (1) of the act. Held:* The question of non-payment of Customs duty is not relevant for the purpose of an offence under s. 3 (1) of the Control of Imports and Exports (Temporary) Act.

V. ISRAEL v. UNION OF BURMA 113

LIMITATION ACT s. 5—*application for extension of the period of limitation—whether applicable to an application under Order XXII Rule 10 (1) of the Code of Civil Procedure—abatement of appeal if no application is made within time. The appellant sought for permission to bring in the heirs and legal representatives of the deceased 4th respondent. The application was time barred under article 177 of the Limitation Act and the appellant prayed for extension of the period under s. 5 of the Limitation Act. Held:* The extension of the period under s. 5 of the Limitation Act cannot be allowed inasmuch as it is not made applicable specially to an application under Order XXII, Rule 10 (1) of the Code of Civil Procedure. *The Secretary of State for India in Council v. Jawahir Lal, I.L.R. 36 All. 235, referred to. Held further:* Sub-rule (3) of the Rule 4 of Order XXII read with Rule 4 of the Code of Civil Procedure further provides that if no application is made within time the appeal shall abate as against the deceased respondent. *Panna Devi v. Mehta Sham Lal and others, A.I.R. (1933) Lah. 805, referred to.*

U WAN HOCK v. MYINT THEIN CO. & 4 OTHERS 16

PENAL CODE s. 188—*whether applicable to an order in a civil suit between the parties. Held:* S. 188, Penal Code, applies to orders made by public functionaries for public purposes and not an order in a civil suit between the parties. The operation of the section is limited to the promulgation by public servants of orders relating to safety, health or convenience of the public. Mere disobedience of an order issued by the public servant is not sufficient to fasten the guilt of the accused under this section. It must also be shown that such disobedience causes or tends to cause:—(1) obstruction, annoyance or injury, or risk of it to any person lawfully employed, or (2) danger to human life, health or safety, or (3) a riot or affray. Therefore even if the injunction issued by the Subdivisional Court could be equated with an order promulgated by a public servant, the applicant cannot be convicted under this section without any proof that her disobedience has caused or tended to cause obstruction, annoyance or injury to the public, or to any person lawfully employed.

DAW SAN v. THE UNION OF BURMA 1

RANGOON INSOLVENCY ACT—*presentation of insolvency petition as contemplated by s. 11 (b) of the act. The applicant sought for an order to adjudicate the respondent, who had left for India and had not returned to Burma since then, as an insolvent. Held:* The words "had a dwelling house" in s. 11 (b) of the Rangoon Insolvency Act are preceded by the words "ordinarily resided or" and it is therefore clear that a dwelling house contemplated therein means a dwelling house of the person in respect of whom an order of adjudication is asked for.

DAW THAN v. RAMNIRANJAN LHILA 67

SPECIFIC RELIEF ACT s. 45—*the judicial principle of Audi Alteram Partem (Hear the other party)—the question whether it has been contravened must be judged in the light of the provisions of the relevant act.* The appellant a foreigner, prayed for an order under s. 45 of the Specific Relief Act to forbear from enforcing an order under s. 3 of the Foreigners Act. *Held* : The judicial principle *Audi Alteram Partem* (Hear the other party) popularly known as “natural justice” varies with varying constitutions of statutory bodies and the question whether in a particular case it has been contravened must be judged not by any pre-conceived notion of what it may be but in the light of the provisions of the relevant act, for example, the Foreigners Act. It can be gathered from the provisions of the particular statute whether an administrative tribunal or body has a duty to act judicially. S. 3 of the Foreigners Act does not cast any duty on the Chairman. *Kyi Chung York v. The Controller of Immigration, Burma* (1951) B.L.R. 197 (S.C.); *The State v. The Secretary of State for Home Affairs*, (1917) I.K.B. 922 ; *Sitaram v. The Superintendent, Rangoon Central Jail and another*, (1957) B.L.R. 190 (H.C.) ; *Mohamed Ebrahim Salebhov v. The Controller of Immigration*, (1963) B.L.R. 51 (C.C.) ; *The Bank of Chettinad Ltd. v. The Income-tax Assessment, Collection and Inspection Board, Rangoon* (1966) B.L.R. 806, referred to.

T. P. MAMMOOTTY v. THE SECRETARY, MINISTRY OF IMMIGRATION AND NATIONAL REGISTRATION 4

SUIT FOR DIVORCE ON THE GROUND OF MATRIMONIAL FAULT—valuation for purpose of jurisdiction—plaintiff's right to choose the forum. *Held* : Ordinarily it is the value put by the plaintiff on his suit that *prima facie* determines jurisdiction and in a suit of the nature brought by the respondent against the applicant where the subject matter does not admit of being satisfactorily valued the plaintiff is at liberty to put any value he likes provided the valuation is *bona fide*. Thus, if a plaintiff is found to have chosen a forum in accordance with law the burden lies on the applicant to make out a strong case for a transfer and that a mere balance of convenience in favour of proceeding in another Court has been held to be not a sufficient ground. *Madho Prasad v. Moti Chand*, (1919) XLI All. 381 ; *Khem Raj v. Durgi*, (1941) R.L.R. 495, referred to.

MA SAN YIN v. U NYO 92

SUIT FOR INFRINGEMENT OF A TRADE-MARK—whether such a suit is maintainable—in an infringement whether fraud must be established—whether an owner of a trade-mark in respect of a particular commodity has a right to prohibit or prevent other persons from the use of such mark in connection with goods of a totally different character. The appellant's case is that he is the owner of the Trade Marks JOHNNIE WALKER (words) and the JOHNNIE WALKER striding figure representations which have been used on bottles of whisky sold by him in Burma. The respondent was said to have used the words “Burmese JOHNNIE WALKER” with the striding figure of “JONNY WALKER” on his Blood Tonic bottles. *Held* : A suit for infringement of trade mark is maintainable. *Millington v. Fox*, 3 My. & Cr. 338 ; *Clement v. Maddick*, (1859) 1. Giff. 98 ; re *the Century Spinning and Manufacturing Co., Ltd.*, A.I.R. (1947) Bom. 445 at 449 ; *The Commissioner of Income-tax v. Pinlay Mills Ltd.*, (1952) S.C.R. 12 at 14

referred to. *Gaw Kan Lye v. Saw Kyone Saing*, (1939) R.L.R. 488, dissented from. *Held further* : A trade mark, being in the nature of property, cannot be appropriated by anyone without the permission of its owner. If a person appropriates it, he will be committing an actionable wrong whether he does it honestly or fraudulently. *Singer Manufacturing Co. v. Wilson*, (1867) 2 Ch. D. 434, referred to. *Held further* : A person does not acquire a monopoly in the use of any trade name irrespective of any kind or class of goods inasmuch as there is no such thing as a monopoly of a property in the nature of copyright or patent. An owner of a trade mark in respect of a particular commodity has no right to prohibit or prevent other persons from the use of such mark in connection with goods of a totally different character. The evidence on record shows that the appellant's commodity is whisky, an alcoholic drink, whereas the respondent's merchandise is blood tonic, a medicinal preparation without any trace of alcohol. The goods are admittedly different in character and class. The appellant's whisky is sold by licensed stores only ; on the other hand the respondent's blood tonic is marketed through road-side stalls. The consumers of the respective commodity also belong to different sections of the public. Therefore it cannot be said that the use of the appellant's mark by the respondent is likely to deceive or cause confusion to members of public that goods vended by the respondent are manufactured by or in anyway connected with the appellant. *Singer Manufacturing Co. v. Loog*, (1880) 18 Ch. D. 395 ; *James Crossley Eno v. Williams George Dunn*, (1890) A.C. 252 ; *Frank Reddaway and Frank Reddaway and Co., Ltd., v. George Banham and George Banham and Co., Ltd.*, (1896) A.C. 199 ; *Ewing v. Buttercup Margarine Co., Ltd.*, (1917) 2 Ch. D. 262 ; *J. Bollinger and others v. Costa Brava Wine Co.*, (1960) 1 Ch. D. 262 ; *Thomas Arthur Taylor v. Virasami Chetti* 6 Mad. 108, *Badische Aniline and Soda Fabrik v. Manekji Shpuriji Katrak* 17 Bom. 584 ; *Abdul Salam v. Hamid Ullah* (1912) 15 I.C. 16, *Moolji Sicca and Co. v. Ramjan Ali*, (1931) 129 I.C. 612 ; *Oriental Government Security Life Assurance Co., Ltd., v. Oriental Assurance Co., Ltd.*, (1913) 21 I.C. 258 ; *Unani Dawakhana v. Jandara Dawakhana* I.L.R. XII Lah. 224 ; *National Bank of Indore*, A.I.R. (1923) Bom. 119 ; *National Electric Stores v. General Electric Co., Ltd.*, A.I.R. (1944) Lah. 386 ; *Caltex (India) Ltd., v. Parmanand Teckchand Lalwani*, Misc. Petition No. 141 of (1961) of High Court, Bom. distinguished. *Edwards v. Dennis*, (1885) 30 Ch. D. 454 ; *Anglo-Indian Drug and Chemical Co. v. Swastik Oil Mills Co., Ltd.*, A.I.R. (1935) Bom. 101 ; *Somerville v. Schembri*, (1887) 12 A.C. 452 ; *Thomas Bear & Sons (India) Ltd., v. Prayag Marain and other*, A.I.R. (1940) (P.C.) 86, referred to.

JOHN WALKER AND SONS LTD. v. U THAN SHWE

...

73

SUIT FOR RECOVERY OF ARREARS OF RENT—*suit premises standing in the name of the respondent's son—whether the suit should be of representative nature—definition of the term "landlord" under the Rent Control Act. Held* : The term "landlord" under the Urban Rent Control Act includes not only the person entitled to receive rent for himself but also one entitled to receive rent on account of another. The definition is very wide and is not restricted to a person who by himself rented out the premises.

K. KUNJALI v. U TUN TIN

...

...

...

88

SUIT FOR RECOVERY OF MONEY DUE ON THE PROMISSORY NOTE—*suit by the endorsee of a payee of the pro-note against the executant—whether the executant can question on the ground that the endorsee had acted as his agent in discharging the debt.* The respondent executed a promissory note in favour of one S. Chettiar who after endorsing sold it to the appellant. In a suit for recovery of the money due on the pro-note, the respondent set up the defence that on failure of the settlement, which was done with the help of the appellant, between him and the Chettiar the appellant with his prior consent brought the note for a reduced sum with the money belonging to him (the respondent). *Held* : In a suit brought by the endorsee of a payee of the promissory note against the executant the claim of the endorsee can be questioned by the executant of the promissory note on the ground that the endorsee had acted as his agent in discharging the debt due on the promissory note. *Subba Narayana Vathiya and others v. Rama Swami Aiyer*, I.L.R. Mad., Vol. 30, (1907) p. 88, distinguished.

P. L. K. KASI CHETTYAR (a) U KASI v. A. M. OMER
ROWTHER (a) KO MAUNG NYO

212

SUIT FOR RECOVERY OF POSSESSION OF A PIECE OF LAND—*Transfer of Property Act s. 44—transfer by one of two or more co-owners of his share of immovable property or any interest therein—whether the transferee acquires the transferor's right to joint possession.* The appellant sued for recovery of possession of a piece of land which was bought by him and three others who are his relatives. Two of the co-owners sold the eastern half of the land to the 1st respondent and her husband, but the appellant claimed to have acquired by way of inheritance the right, title and interest of the 2 owners who had died. *Held* : Under s. 44 of the Transfer of Property Act when one of two or more co-owners of immovable property transferred his share of such property or any interest therein the transferee acquires the transferor's right to joint possession. Thus, it is clear that by virtue of the sale made by Daw Pu before her death of the 1st respondent and her husband had acquired Daw Pu's share in the suit land and as such the appellant could not be termed the sole owner thereof since that sale. Therefore, the suit in the present form based on absolute ownership by way of inheritance is not sustainable. *Dawlatasing Valad Dayaram v. Pandu Valad Chandrabhau and two others*, I.L.R. 9 Bom. 176 ; *Channa Singh v. Santa Singh*, A.I.R. (1950) Pepsu, p. 5, referred to.

U HLA PE v. DAW PWA TOKE AND OTHERS

99

SUIT ON PROMISSORY NOTE—*admission of the execution of the note—allegation that the suit pro-note was not in the present form when executed—burden of proof.* *Held* : The plaintiff sues on a promissory note and the defendants admit the execution of the note but allege that the pro-note was not in the present form when they executed it. The burden is on the defendants to prove that the promissory note is not what is appeared to be. *C. S. Pillai v. Konan* A.I.R. (1935) Ran., p. 131 ; *J. K. Shaha v. Dulah Mesh* A.I.R. (1939) Ran., p. 334 ; *William Moses Ezekiel v. Mrs. Saul Sosaer*, R.L.R. (1937) p. 196 ; *Doe d. Fryer v. Coombs*, (1942) 3 Q.B. 687, 688, referred to.

U. C. PAUL v. KAMALA SINGH AND ONE

95

SUIT UNDER O. 21, RULE 103 OF THE CODE OF CIVIL PROCEDURE—
whether O. 21, Rule 103 applies unless an order has been made under Rule 98, Rule 99 and Rule 101—whether such a suit is concerned only with actual possession at the date of order. Held: The suit was one under O.21, Rule 103 of the Code of Civil Procedure and as such the 1st respondent has no *locus standi* being a judgment-debtor in the case out of which the suit has emanated. Order 21, Rule 103 does not apply unless an order has been made under Rule 98, Rule 99 and Rule 101. Not only it is necessary that an actual order under the said rule should have been made but the order must also have been one made after investigation as contemplated by Rule 97, sub-rule (2), and Rule 100, sub-rule (2). No such order has been passed by the Court concerned. *Sarat Chandra v. Tarini Prasad*, I.L.R. XXXIV Cal. (1907) p. 491, referred to. *Held further:* A suit under O. 21, Rule 103 is concerned not only with actual possession at the date of the order. The suit must be to establish the right which the plaintiff claims to the present possession of the property.

U KYAW YIN *v.* DAW GON AND 4 OTHERS 106

THE UNLAWFUL ASSOCIATIONS ACT S. 17 (1)—*exchanging boots for the lost gun—whether the act can be said to have contributed for the purpose of assisting an unlawful association—question of mens rea—whether a conviction under s.17 (1) of the Unlawful Associations Act is sustainable in the absence of mens rea. The appellant's gun was robbed and the same was finally recovered only on payment of 10 pairs of boots to the communist insurgents by way of ransom. Held:* Even if the act of the applicant on supplying the boots falls within the ambit of the term exchange as defined in s. 118 of the Transfer of Property Act, he can still be said to have contributed the articles for the purpose of an unlawful association within the meaning of s. 17 (1) of the Unlawful Associations Act, as his act clearly amounted to the giving for the common purpose of the use by the members of the association. *Held further:* So far as statutory offences are concerned words of statute are given effect to as they stand without bringing in the extraneous *mens rea* doctrine for the purposes of determining the guilt of the offender and the dictum applies to a conviction under s. 17 (1) of the Unlawful Associations Act. *Dr. Gordon S. Seagrave v. The Union of Burma*, (1952) B.L.R. (S.C.), p. 44; *Ravla Hari Prasad Rao v. The State*, A.I.R. (1951) (S.C.R.), p. 204, distinguished. *The Union of Burma v. U Nyo*, (1957) B.L.R. (H.C.), p. 58 ; *The Union of Burma v. U Nyo*, Criminal Ref. No. 16 of (1956) of the High Court ; *Ganesh Narayan v. The Union of Burma*, (1959) B.L.R. (H.C.), p. 6 referred to.

U TUN AUNG THA *v.* THE UNION OF BURMA 10

အက်ဥပဒေများ—

ကာလစဉ်းကမ်းသတ်အက်ဥပဒေ။

ခုံသမာဓိဥပဒေ။

ငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ။

တရားမကျင့်ထုံး။

နှိုင်းတော်ရာထမ်းမှုထမ်းများကြွေးမြီသက်သာရေးအက်ဥပဒေ။

ပဋိညာဉ်အက်ဥပဒေ။

ပြည်တန်ဆာနှိပ်ကွပ်ရေးအက်ဥပဒေ။

ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေးအက်ဥပဒေ။

ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းကားကွယ်ရေးအက်ဥပဒေ။

သိန်းအက်ဥပဒေ။

မှတ်ပုံတင်အက်ဥပဒေ။

မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ။

မြန်မာပြည်အမြတ်ခွန်အက်ဥပဒေ။

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး။

ရာဇသတ်ကြီး။

ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံး အက်ဥပဒေ။

ရွှေနေကြီးများကောင်စီအက်ဥပဒေ။

လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ။

လယ်ယာမြေနှိုင်းပိုင်ပြုလုပ်ရေးအက်ဥပဒေ။

ဝါကိစ္စပဋိပက္ခအက်ဥပဒေ။

သီးစားချထားရေးအက်ဥပဒေ။

အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုများ ဆိုင်ရာအက်ဥပဒေ။

အလုပ်သမား လျော်ကြေးအက်ဥပဒေ။

အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခြင်းခံရသူများ အက်ဥပဒေ။

၁၉၅၀ ခုနှစ်၊ အရေးပေါ်စီမံမှုအက်ဥပဒေ။

၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ လွှတ်တော်ရွှေနေကြီးများ လက်ခံခြင်း နည်းဥပဒေ။

ခုံသမာဓိအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄ (၂) အရ ခုံသမာဓိ အဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ရုံးတိုင်တင် သွင်းရန် လျှောက်ထားခြင်း—ခုံသမာဓိအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို တင်သွင်းရန် လျှောက်ထားချက်အား ပလုပ်ခဲ့သည့် အောက်ရုံး၏အမိန့်သည် အလွဲခံဝင်ခွင့်ရှိ မရှိ—အောက်ရုံးအနေဖြင့် စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသည့် ကိစ္စတိုင် စီရင်ဆုံးဖြတ်ရန် ပျက် ကွက်ခဲပါမှု တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၁၅ အရ ပြင်ဆင်မှုအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲကာ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်နိုင် မဆုံးဖြတ်နိုင်—ခုံသမာဓိအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည်မှတ်ပုံ တင် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇ (၁) ဖြင့် အကျုံးဝင်ခြင်းရှိ မရှိ—ခုံသမာဓိအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ရုံးသို့တင်သွင်းရန် ခုံသမာဓိ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄ (၂) အရ လျှောက်ထားချက်သည် ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေပဋ္ဌမဇယား၏အချက်

၁၇၈ နှင့် အကျုံးဝင် မဝင်။ ။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ခုံသမာဓိအက်ဥပဒေအရ ချမှတ်
 သော အမိန့်များအနက် မည်သည့်အမိန့်သည် အယူခံဝင်နိုင်သော အမိန့်ဖြစ်သည်ဟု
 ပုဒ်မ ၃၉ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားပေးသည်။ ထိုပုဒ်မ၏ ပုဒ်မခွဲ (၁) (၄) အရ ခုံသမာဓိ
 ပဋိညာဉ်ကို ရုံးခွဲတင်သွင်းရန် ခွင့်ပြုလျှင်သော်၎င်း၊ ငြင်းဆိုလျှင် သော်၎င်း၊
 အယူခံဝင်နိုင်သည်ဟုသာ ဆိုထားပေးသည်။ ခုံသမာဓိအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို
 ရုံးတင်တင်သွင်းရန် ခွင့်ပြုလျှင်သော်၎င်း၊ ငြင်းဆိုလျှင်သော်၎င်း၊ အယူခံဝင်နိုင်
 သည်ဟု ပြဆိုထားခြင်း မရှိသဖြင့် ခုံသမာဓိအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို တင်သွင်းရန်
 လျှောက်ထားချက်အား ပလပ်ခုံသည့် အောက်ရုံး၏ အမိန့်သည် အယူခံမဝင်
 နိုင်ပေ။ ။ နာရယန်ပရာဆတ် နှင့် မိုဟန်လာထံရှိယိုဒတ်၊ အေးအိုင်၊ အာ(ရ်)၊
 ၁၉၅၁၊ နဂပု၊ ၂၉၇ ရည်ညွှန်းသည်။ အောက်ရုံး၏အမိန့်သည် အယူခံမဝင်
 နိုင်သော အမိန့်တရပ် ဖြစ်လင့်ကစား အောက်ရုံးအနေဖြင့် စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသည့်
 ကိစ္စတွင် စီရင်ဆုံးဖြတ်ရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ပါမူ ဤရုံးသည် တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ
 ၁၁၅ အရ ပြင်ဆင်မှုအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲကာ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်နိုင်သည်ဆိုခြင်းမှာ
 ယုံမှားဘွယ်မရှိ။ ခုံသမာဓိ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၉ နှင့် ၄၁ ထို့ကဲ့သို့သက်သက်ပစ္စည်း
 ထိုကဲ့သို့ပြင်ဆင်မှုအဖြစ်ပြောင်းလဲ၍ စဉ်းစားခြင်းကို ပိတ်ပင်ထားခြင်းမရှိဟု
 ယူဆရမည်ဖြစ်သည်။ ။ ရှမ်းဂျီမာ (လ်) နှင့် ဆက်ဖါတင်အင်ကုမ္ပဏီ၊ အေး
 အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၄၊ ပန်ဂျပ်၊ ၁၉၀ ရည်ညွှန်းသည်။ ။ ထပ်မံဆုံးဖြတ်
 ချက်။ ။ ခုံသမာဓိအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ဆိုပါက မြေငါးက ၃ လအတွင်း
 မြေကို ၉၅၀ဝိ ဖြင့် မြေရှင်ထံမှ ဝယ်ယူနိုင်ပြီး မြေငါးက ထိုအချိန်အတွင်း
 ဝယ်ယူခြင်းမပြုပါမူ မြေရှင်က အဆောက်အဦကို နောက် ၃ လအတွင်း၊ မြေငါး
 ထံမှ ဝယ်ယူနိုင်ပေသည်။ မြေနှင့်ပတ်သက်၍ သော်၎င်း၊ အဆောက်အဦ နှင့်
 ပတ်သက်၍သော်၎င်း ပိုင်ဆိုင်မှုကို ပြောင်းလဲပေးခြင်း မပြုခဲ့ပေ။ ပိုင်ဆိုင်မှု ရလို
 ပါကမည်သည့်စည်းကမ်းချက်အရ ဆောင်ရွက်ရမည်ဟု သတ်မှတ်ထားခြင်း ဖြစ်ရာ၊
 ခုံသမာဓိအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် မှတ်ပုံတင် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇ (၁)
 ဖြင့် အကျုံးဝင်ခြင်းမရှိပေ။ ထိုပုဒ်မ၏ ပုဒ်မခွဲ (၂) (c) ၏ မြွင်းချက်များနှင့်
 အကျုံးဝင်သဖြင့် မှတ်ပုံတင်ရန်မလိုဟု ဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ။ ယာနာဒါမ
 နှင့် ဗင်ကာတစ်ဝါရီ၊ အေး အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၇၊ မဒရပ်၊ ၁၆၈ ရည်ညွှန်း
 သည်။ ။ ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ခုံသမာဓိအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ရုံးသို့တင်
 သွင်းရန် ခုံသမာဓိအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄ (၂) အရ လျှောက်ထားချက်သည်
 ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေပဌမဇယား၏ အချက် ၁၇၈ နှင့်အကျုံး
 ဝင်သည်ဟု အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းချက်ရှိသည်။ အမှုအခင်း တစ်စုံတရာသည်
 ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေအရ အချက်တစ်ခုနှင့် အကျုံးဝင်သက်ဆိုင်
 သည်ဟု အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းချက်ရှိလျှင် တခြားယေဘုယျ အချက်များဖြင့်
 စဉ်းစားရန်မလို။ ။ ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပဌမဇယား၏ အချက်
 ၁၇၈ အရဆိုပါက ခုံသမာဓိအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ကြောင်း အကြောင်း
 ကြားစာရရှိပြီး ရက်ပေါင်း ၉၀ အတွင်း၌ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကို တင်သွင်းရန်
 လျှောက်ထားရမည် ဖြစ်ပေသည်။ ခုံသမာဓိအဖွဲ့မှ ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ပြီး
 ကြောင်း အကြောင်းကြားစာ ပေးပို့၍ ရရှိသည့်နေ့မှစတင်၍ စည်းကမ်းသတ်
 ကာလကို ရေတွက်ရမည်ဖြစ်သည်။ ကာလကံရှင်များအနေဖြင့် ခုံသမာဓိအဖွဲ့၏
 ဆုံးဖြတ်ချက်ကို သိရှိနားလည်ခဲ့ကြစေကာမူ ဥပဒေက အကြောင်း ကြားစာ

ရရှိပြီးသည့်နောက်ပိုင်းတွင်သာ စည်းကမ်းသတ် အချိန်ကို ရေတွက်ရမည်ဟု ဆိုထားသဖြင့် အကြောင်းကြားစာ မရရှိပါက စည်းကမ်းသတ် အချိန်ကို စတင်ရေတွက်ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ ။မစ်ဆရာလာလ် နှင့် ဘဂဝါတိပရာသတ်၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၅၅၊ အလဟဘတ်၊ ၅၇၃။ ။ဂျက်ဒီဂျီ နှင့် စွန်ဒရမ် မာတုန်၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၄၉၊ ပတ်တနား ၃၉၃။ ။ပီမူလူး နှင့် အင်မလားဆွာမီ၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၅၇၊ အင်ဒရာပရာဒတ်ရ်၊ ၁၁ ရည်ညွှန်းသည်။ ။အမှုတွင် ခုံသမာဓိအဖွဲ့သည် နှစ်ဘက် အမှုသည် များ၏ရွှေ့မောက်၌ ၎င်း၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချမှတ်ခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ပြီး၊ ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ပြီးကြောင်း အကြောင်းကြားစာကို ခုံသမာဓိ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ (၁) အရ ပေးအပ်ခြင်းမပြုခဲ့ကြောင်း အငြင်းမပွားသဖြင့် မြေငှား၏ ပုဒ်မ ၄၄ (၂) အရ တင်သွင်းသောလျှောက်သွာမှာ စည်းကမ်းသတ် ကာလအရ ပိတ်ပင်ခြင်းမရှိဟု ယူဆရမည်ဖြစ်ပေသည်။

ကာပါရုရစ် နှင့် ဦးအုန်းမောင် ပါ ၄ ၂၁၀

ငယ်ရွယ်သည့်ကလေးအား အုပ်ထိန်းသူအဖြစ် ခန့်ထားပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း— အရွယ်မရောက်သေးသူ၏ ဘခင်သည် အသက်ရှင်လျက်ရှိခြင်း—အခြားသူတပါး အား အုပ်ထိန်းသူအဖြစ် ခန့်ထားခွင့်ရှိ မရှိ—မည်သည့်အခါတွင် ငယ်ရွယ်သူ၏ ကောင်းရာကောင်းကျိုးဖြစ်ထွန်းမည့်အပေါ် မူတည်ဆုံးဖြတ်ပေးနိုင်ခွင့်ရှိခြင်း။ ။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အယူခံတရားလိုက အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခြင်း ခံရသူများ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇ နှင့် ၁၂ အရ ငယ်ရွယ်သည့် ကလေးအား၊ အုပ်ထိန်းသူအဖြစ် ခန့်ထားပေးရန် လျှောက်ထားခဲ့သည်။ ပုဒ်မ ၁၉ (ခ) အရ ခရစ်ယာန် ကိုးကွယ် သည့် ဥပဒေပုဒ်မများမှအပ အရွယ်မရောက်သေးသူ၏ ဘခင်သည် အသက်ရှင် လျက်ရှိပြီး အုပ်ထိန်းသူအဖြစ် စောင့်ရှောက်ရန် သင့်လျော်ခြင်း မရှိဟု မထွေ့ရှိ ပါက အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခြင်းခံရသူများ အက်ဥပဒေ အခန်း (၂) တွင် ပြဆို ချက်အရ အခြားသူတပါးအား အရွယ်မရောက်သေးသူ၏ကိုယ်ကို အုပ်ထိန်းသူ အဖြစ် ခန့်ထားခွင့်မရှိပေ။ အမှုတွင် အယူခံတရားလိုက ပုဒ်မ ၂၅ အရ ငယ်ရွယ် သည့် ကလေးအား မိမိအုပ်ထိန်းခြင်း လက်အောက်သို့ပေးအပ်စေရန် အမိန့်တရပ် ချပေးပါမည့်အကြောင်း လျှောက်ထားတောင်းဆိုခြင်း မဟုတ်သဖြင့် ငယ်ရွယ် သူ၏ကောင်းရာကောင်းကျိုး ဖြစ်ထွန်းမည့်အပေါ် မူတည်ဆုံးဖြတ်ပေးနိုင်ခွင့်မရှိ ။ ။တန်စိုကျူ နှင့် ချန်ချိန်လျှန်၊ ၁၉၆၄၊ မြန်မာနိုင်ငံပီစီရင်သုံး၊ စာ ၁၀၇။ ။ ဦးမောင်မောင် နှင့် မအေးပု၊ ၁၉၅၂၊ မြန်မာနိုင်ငံပီစီရင်ထုံး၊ စာ ၄၀၆ ခြားနား ပြသည်။

မလဲလဲဝင်း နှင့် မောင်စိုးလွင် ၂၄၅

ငွေရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုမှု—မြေကို အမြင်အားဖြင့် နှောင်းဝယ်ကြရန် သဘော တူကြခြင်း—နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အထင် မှားယွင်းကြခြင်းဖြစ် မဖြစ်—ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀ နှင့် အကျုံးဝင် မဝင်—ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉ အရလည်း မိမိပြုလုပ်ခဲ့သော ပဋိညာဉ်ကို တဖက်သတ် ပယ်ဖျက်ခြင်းပြုနိုင် မပြု နိုင်—စရံငွေ ဆိုသည်မှာ အာမခံအဖြစ် ပေးသွင်းသည်သာဖြစ်ခြင်း—မိမိအနေ

ပြင် ပျက်ကွက်မှု ရှိခဲ့သည့်အတိုင်း ရောင်းသူထံမှ ပြန်လည်တောင်းဆိုခြင်း မပြုနိုင်
 မပြုနိုင်။ ။ အယူခံတရားလိုက အယူခံတရားပြိုင်တို့ဆီမှ ၎င်းတို့ပိုင်မြေကို ဝယ်ယူ
 ရန် သဘောတူ၍ စရံငွေများ ပေးခဲ့သည်။ သို့သော်မြေကို တိုင်းထွာကြည့်ရာ
 မူလပကတိအတိုင်း မရှိသည်ကို တွေ့ရှိသဖြင့် ပေးပြီးငွေများကို ရလိုကြောင်း တရား
 စွဲဆိုသည်။ ။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အမှုတွင် အယူခံ တရားပြိုင်တို့က မြေဧရိယာ
 ပေမည်ရွေ့မည်မျှရှိသည်ဟု အဓိကထား၍ ရောင်းဝယ်ကြရန် သဘောတူညီကြခြင်း
 မဟုတ်ဘဲ အမြင်အားဖြင့် ၅ ခန်းရှိသောမြေကို ရောင်းဝယ်ကြရန် သဘောတူညီ
 ခဲ့ကြခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း အဆိုပြုလာကြသောကြောင့် နှစ်ဦး နှစ်ဖက် စလုံး
 အထင်မှားယွင်းကြခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်မည် မဟုတ်သည့်အလျောက် ပဋိညာဉ်
 အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀ နှင့် အကျုံးဝင်ခြင်းမရှိပေ။ ။ သက်သေခံ ကတိစာချုပ်တွင်
 မြေ ၅ ခန်းကို ၈,၇၅၀ နှင့် အပိုင်ရောင်းရန် သဘောတူညီပြီး စရံငွေ ၃,၀၀၀ ကို
 ရရှိကြောင်း ပဌမရေးသားခဲ့ပြီးသည့်နေ့ကပိုင်၌သာ မြေဧရိယာ ၄,၀၂၅ ပေ
 ဖြည့်စွက်ရေးသားခဲ့သည်။ သို့အချက်ကို ထောက်ရှုလျှင်လည်း အယူခံတရားလို
 ထည် မြေကို အမြင်အရ အခန်းနှင့်တွက်ပြီးဝယ်ရန်သဘောတူခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ပြီး
 ဧရိယာပေ မည်ရွေ့မည်မျှရှိ၍ ဝယ်ယူခဲ့ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားနေသည်။
 သို့ဖြစ်ရာ ကတိစာချုပ်၌ မြေဧရိယာနှင့် ပတ်သက်၍ အလွဲပြောဆိုဖော်ပြခဲ့သည့်
 အကြောင်းကြောင့် အယူခံတရားလိုသည် ထိုမြေကိုဝယ်ယူရန် သဘောတူညီ
 ခဲ့ခြင်းမဟုတ်သည့် အလျောက်၊ ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ အရလည်း
 မိမိ ပြုလုပ်ခဲ့သော ပဋိညာဉ်ကို တဖက်သတ် ပယ်ဖျက်ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ ။
 ဘာဘူကနီရာထား(လ်) ဒနုကာနှင့် မက်ဆား(စ်) ရွှေပြည်စိုး ဖလင်ကုမ္ပဏီ၊
 (၁၉၆၄)၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၁၉၅၅ ရည်ညွှန်းသည်။ ။ ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။
 အကယ်၍ ရောင်းငွေအတွက် တစိတ်တဒေသအားဖြင့် ပေးသွင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်လျှင်
 အယူခံတရားလိုသည် ၎င်းအနေဖြင့် ပျက်ကွက်မှုရှိသော်လည်း ထိုငွေကို ပြန်လည်
 ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အယူခံတရားပြိုင်တို့၏ အခွင့်အရေးမှာ ၎င်းအပေါ်
 လျော်ကြေးရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုရန်သာရှိသည်။ စရံ ငွေ ဆိုသည်မှာ အာမခံ
 သဘောအဖြစ် ပေးသွင်းသည့်ငွေသာဖြစ်၍ အယူခံတရားလိုသည် မိမိအနေဖြင့်
 ပျက်ကွက်မှုရှိခဲ့သည့်အတိုင်း ရောင်းသူထံမှ ပြန်လည်တောင်းဆိုခြင်း မပြုနိုင်ပေ။

စိတ်ဝမ်း နှင့် ဦးသွင် ပါ ၂ ၁၂၁

ဆန်ကျင်ဘက် လက်ရှိဖြစ်ခြင်းဆိုသော ပြဿနာ—နယ်နိမိတ်ချင်း ဆက်စပ်လျက်ရှိ
 သော မြေ—မည်သည့်အခါ ဆန်ကျင်ဘက် လက်ရှိရရှိသည်ဟု ယူဆရမည်နည်း
 ။ ။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ နယ်နိမိတ်ချင်း ဆက်စပ်လျက် ရှိသော မြေများတွင်
 သူတပါး၏မြေကို မိမိပိုင် ဖြစ်သည်ဟု မှားယွင်း ယူဆလျက်ဖြစ်စေ၊ သို့တည်း
 မဟုတ် မပိုင်မှန်း သိလျက်နှင့် တမင် ကျူးကျော်လိုသည့် ဆန္ဒနှင့်ဖြစ်စေ၊ မိမိပိုင်
 မြေအဖြစ် လက်ရှိ အသုံးချခဲ့လျှင် ထိုသူသည် ပိုင်ရှင်အား ဆန်ကျင်လျက်
 ဆန်ကျင်ဘက်လက်ရှိ ရရှိခဲ့သည်ဟု ယူဆရမည် ဖြစ်ပေသည်။ ။ မဗုဒ္ဓမ နှင့်
 ဆိုမာဆွန်ခရိုင်ချစ်တီးယား၊ အတွဲ ၁၊ ရန်ကုန်၊ ၄၉၂ ရည်ညွှန်းသည်။

ဦးသန်းဇေ ပါ ၃ နှင့် ဦးဘအေး (ခ) ဆရာအေး ပါ ၄ ၂၀၃

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၄—ခရိုင် တရားမရုံးက မိမိထံ၌ မပြီးပြတ်သေးသည့် တရားမမှုခင်းတခုခုကို မိမိ၏လက်အောက်ခံရုံး တရုံးရုံးသို့ ကြားနာစစ်ဆေး စီရင်ရန်ပေးပို့ခြင်း—တန်ဘိုးနှင့် ပတ်သက်သည့် စီရင်ပိုင်ခွင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှုအမျိုးအစားကိုလျက်၍ စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာရှိသည့် ရုံးကိုသာ အမှုကိုပေးပို့နိုင်ခြင်း။ ။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၄-က အရ ခရိုင် တရားမရုံးသည် မိမိထံ၌ မပြီးပြတ်သေးသည့် တရားမမှုခင်း တခုခုကို မိမိ၏ လက်အောက်ခံရုံး တရုံးရုံးသို့ ကြားနာစစ်ဆေး စီရင်နိုင်ရန် ပေးပို့နိုင်သည့် အာဏာရှိသည်။ သို့ရာတွင် ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးသည် တန်ဘိုးနှင့် ပတ်သက်သည့် စီရင်ပိုင်ခွင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှုအမျိုးအစားကို လျက်၍ စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာရှိသည့် ရုံးကိုသာ ထိုအမှုတို့ကို ပေးပို့နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ။ တရားမရုံးများ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (၁) အရလည်း ခရိုင်တရားမရုံးသည် တန်ဘိုးနှင့်ပတ်သက်သည့် စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရှိသောရုံးကိုသာ မိမိထံ၌ စွဲဆိုသည့်အမှုကို စစ်ဆေးစီရင်ရန် လွှဲပြောင်းပေးနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ။ အမှုတွင် လျှောက်ထားသူသည် ၎င်း၏အမှုကို တန်ဘိုးငွေ နှစ်သောင်းအဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ မော်လီကီမြို့၊ ရာဘက်ခရိုင် တရားရုံးသည် တရားရုံးများ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၉ (ဂ) အရ တန်ဘိုးငွေ ၁၅,၀၀၀ ထက်ပိုသည့် တရားမမှုခင်းကို ကြားနာ ဆုံးဖြတ်ခြင်းမပြုနိုင်။ ထိုပုဒ်မ မြွင်းချက်အရ မော်လီကီမြို့၊ ရာဘက်ခရိုင်တရားမ အား တန်ဘိုးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အကန့်အသတ်မရှိဘဲ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ တိုးပေး ထားခြင်းမရှိချေ။ သို့ဖြစ်ရာ မုံရွာမြို့၊ ခရိုင်တရားမရုံးသည် တန်ဘိုးငွေနှစ်သောင်း ထားသည့် လျှောက်ထားသူ၏ အမှုကို မော်လီကီမြို့၊ ရာဘက်ခရိုင် တရားမရုံးသို့ ကြားနာ ဆုံးဖြတ်ရန် လွှဲပြောင်းခြင်း မပြုနိုင်ပေ။

ဒေါ်ကြူကာ နှင့် အတင်းဝန်၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးဌာန ၁၂၇

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၈၀ တွင်ဒေါ်ပြထားသည့် နို့တစ်စာ—ကျမ်းကျိန်လွှာ ထစ်စောင်ကို တရားခံသို့ ပေးပို့ခဲ့ခြင်း—အကျိုး သက်ရောက်ခြင်းရှိ မရှိ။ ။ အယူခံတရားခံက အောင်ဘာလေသိန်းဆုပွင့်ပွဲတွင် တသောင်းဆူပေါက်ကဏန်း တခုမှာမိမိပျောက်ဆုံးသွားသည့် လက်မှတ်နှင့်တိုက်ဆိုင်သဖြင့်မိမိသည်ထိုလက်မှတ် ၏ ပိုင်ရှင်ဖြစ်ကြောင်း ပြက်ဟပေးပါရန်နှင့် ဆုငွေများကို ထုတ်ပေးပါရန် တရားစွဲ ဆိုသည်။ ။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားလိုသည် ၁၉၆၅ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၁၂ ရက် နေ့စွဲပါ ကျမ်းကျိန်လွှာတစောင်ကို တရားခံထံသို့ပေးပို့ခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း အငြင်းပွား ချက်မရှိပေ။ ထိုကျမ်းကျိန်လွှာ နှင့် အတူထိပေါက်သည့် ငွေကို တောင်းဆိုသည့် စာတစောင်ကိုလည်း တရားခံထံပေးပို့ခဲ့ပြီး ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလေသည်။ ။ မူလ ရုံးအမှုတွင် သက်သေခံအမှတ် (ခ) အရ ထင်ပြထားသည့် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဦးသန်းမောင်၏ မှာကြားစာအရ၊ အထက်ဖော်ပြပါ ကျမ်းကျိန်ချက်နှင့် ငွေ တောင်းခံလွှာများကို တရားလိုကပေးပို့ခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလေသည်။ သို့ဖြစ်လေရာ ထိုစာရွက်စာတမ်းများတွင်လည်း တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၈၀ တွင်ဒေါ်ပြထားသည့် နို့တစ်စာကို ပေးသကဲ့သို့ အကျိုးသက်ရောက်လေ သည်။ ။ နို့တစ်စာ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ တရားမစွဲမီ တရားစွဲစွဲခြင်းခံရမည့်သူအား မိမိချေပရန်ရှိသည့်အချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ အဆင်သင့်ရှိနေစေရန် ဖြစ်သည်။ ။ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၈၀ တွင် နို့တစ်စာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ထူးပုံကျပုံ

သတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိပေ။ အမှုဖြစ်အကြောင်းခြင်းရာ၊ တရားလို၏ အမည်နှင့် နေရပ်နှင့် တောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်များ ပါရှိရန်သာလိုလေသည်။ ။ အက်(စ်)၊ အယ်(လ်)၊ အဂ္ဂဝါ နှင့် အက်(စ်)၊ အမ်၊ အဘီဝပ်(ဒ်)၊ ပြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ ၁၉၅၀၊ တရားလွှတ်တော်၊ စာ ၄၀၄ ရည်ညွှန်းသည်။

ဦးသန်းမောင် နှင့် ဦးသောင်း ၃၀၃

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၁—တရားမအသေးအဖွဲ့မှုကို တရားမကြီးမှု စစ်ဆေး နေခိုက် ခေတ္တဆိုင်းငံ့ထားရန် အမိန့်ချမှတ်ခြင်း—၎င်းအမိန့်နှင့်ပတ်သက်၍ အယူခံ ဝင်ခွင့်ရှိ မရှိ။ ။ လျှောက်ထားသူက မြေတကွက်နှင့် ပတ်သက်၍ အမှုထိန်း စာ ထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားသည်။ လျှောက်ခံရသူပါ ၄ ဦးတို့က အမှုထိန်း စာ ထုတ်ပေးခြင်းကို ကန့်ကွက်သည်။ လျှောက်ခံရသူ မပါဘဲ ကန့်ကွက်သူ ၄ ဦးတို့က အချင်းဖြစ်မြေနှင့် ပတ်သက်၍ လျှောက်သူအပေါ် ၎င်းချုပ်ပေးသည့် ကထိပဋိညာဉ်စာချုပ်အရ ဝေစုရထိုက်ကြောင်း တရားမကြီးမှု စွဲဆိုပြန်သည်။ လျှောက်သူစွဲဆိုသော တရားမအသေးအဖွဲ့မှုကို တရားမကြီးမှု စစ်ဆေးနေစဉ် ခေတ္တဆိုင်းငံ့ထားရန် လျှောက်ထားသည့်အတိုင်း ခေတ္တဆိုင်းငံ့ထားရန် အမိန့် ချမှတ်ခဲ့၏။ ။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီး၏ တရားမအသေး အဖွဲ့မှုကို ခေတ္တဆိုင်းငံ့ထားရန် အမိန့်မှာ အမှုထိန်းစာ လျှောက်ထားသည်နှင့် ပတ်သက်၍ ထိုဥပဒေအရ ချမှတ်သည့် ကြားဖြတ်အမိန့်တရပ် မဟုတ်။ အချင်း ဖြစ်သည့်မြေနှင့် ပတ်သက်၍ တရားမကြီးမှုတမှု စွဲဆိုထားပြီးဖြစ်နေသဖြင့် ၎င်း အမှုကို မဆုံးဖြတ်မီ အမှုထိန်းစာ တောင်းခံသည့် အမှုကို ခေတ္တဆိုင်းငံ့ထားရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် အမှုကို ဆက်လက် စစ်ဆေး ခြင်းမဆိုင်းငံ့ထားရန် ချမှတ်သည့်အမိန့်မှာ တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၅၁ အရ ချမှတ်သည့် အမိန့်တရပ်သာ ဖြစ်သဖြင့် အယူခံဖာဖြစ် တင်သွင်းရန် ဥပဒေအရ အခွင့်အရေးမရှိ။ ချွန်ဒါလာပါအများ နှင့် မောက်ရန်ဒူလာဂီ၊ သေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၂ အေဒွယ်၊ စာ ၄၂၄။ အာဆိုဘယ်(လ်)ဒါနှင့် အများ နှင့် ပီ၊ အင်၊ ဆင်း၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၀ ပတ္တနာ၊ စာ ၃၆၃။ မောင်ကျော်ပါ ၁ နှင့် ဒေါ်ကြေးညွှ၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၃၅ ရန်ကုန်၊ စာ ၃၅၅ ရည်ညွှန်းသည်။

ဦးဘစိန် နှင့် ဦးဘသိန်း ၁၀၄

တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၄၊ နည်း ၇—ပဏာမ အပေါင်ဒီကရီ ရရှိပြီးခြင်း—တရားခိုင်က နောက်ထပ် ကုန်ကျစရိတ်ကိုပါ အပြီးသတ် ဒီကရီတွင် ထည့်သွင်းပေးရန် လျှောက် ထားခြင်း—ထည့်သွင်းရန် ရုံးက အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင် မပေးနိုင်။ ။ ဆုံးဖြတ် ချက်။ ။ တရားခိုင်၏ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့စွဲပါ လျှောက်လွှာ အရ ထိုနေ့အထိ အပေါင်ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ နောက်ဆုံးရှင်းတမ်းပြုလုပ်ရန် ရှိပေသည်။ ယင်းကဲ့သို့ပြုလုပ်ရာတွင် ဤအမှု၏ နောက်ဆုံးရှင်းတမ်း နေ့စွဲမှစ၍ နောက်ဆုံး ကုန်ကျစရိတ်များကို ရုံးကသုံးသပ်ပြီး ထည့်ပေးရန် ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးရှင်းတမ်း ပြုလုပ်သည့်နေ့ရက်မှာ မည်သည့်နေ့ရက် ဖြစ်သည်ဟု စဉ်း စားရန် လိုအပ်ပေသည်။ တရားလိုသည် အမှုစွဲသည့် နေ့အထိ တရားခံများထံမှ

ရရှိရန်ဖြစ်သော ငွေများကို ရှင်းတမ်းပြုလုပ်ထားပြီး ဖြစ်သည်။ ထိုနောက်ဆုံး ရှင်းတမ်းပြုလုပ်ထားပြီးနေမှ အပြီးသတ် ဒီကရီ ချမှတ်သည့် နေ့အထိ အပေါင် ပစ္စည်းနှင့်ပတ်သက်၍ အပေါင်ခံသူ တရားလို တရားဝင် ကုန်ကျသော စရိတ် များကို အပြီးသတ် အပေါင်ဒီကရီ ပြုလုပ်ရာတွင် ထည့်သွင်းရန် ရုံးက အဆုံးအဖြတ် ပေးနိုင်သည်ဟု ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော နည်းဥပဒေတွင် အတိအလင်း ပြဆိုထားသည်။

နိုင်ငံတော် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ် နှင့် ဦးဘရွှန် ပါ ၂ ၁၃၁

ပြည်ထန်ဆာနှိပ်ကွပ်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅(၁) (၂) တို့အရ တရားစွဲဆိုတင်ပို့ခြင်း—
၎င်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇ အရ ပြစ်မှုဟူ၍ ရှိ မရှိ—၎င်းဥပဒေပုဒ်မ ၇ (၁) (က) (ခ) (ဂ) (ဃ) (င) တွင် အကျုံးဝင်သူများကို အရေးယူနိုင်သည့် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးများ။ ။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ပြည်ထန်ဆာနှိပ်ကွပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၇ သည် ရာဇဝတ်ဒဏ်ထိုက်သည့် ပြစ်မှုကို အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုထားသည့် ပုဒ်မ မဟုတ်ချေ။ ထိုပုဒ်မအပိုဒ် ၁၊ အပိုဒ်ခွဲ (က) (ခ) (ဂ) (င) တို့တွင် အကျုံး ဝင်သည့် သူတစ်ဦးကို ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁၀ မှ ၁၂၆ (က) တွင် အကျုံးဝင်ကြောင်းသာလျှင် ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်လေရာ ပြည်ထန် ဆာနှိပ်ကွပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၇ (၁) (က) (ခ) (ဂ) (ဃ) (င) တွင် အကျုံးဝင်သူများကို အရေးယူနိုင်သည့် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးများသည် ခရိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၊ သို့တည်းမဟုတ် နယ်ပိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၊ သို့တည်း မဟုတ် ထိုကိစ္စအလို့ငှါ အစိုးရက အာဏာ အပ်နှင်းထားသော ပဌမတန်း အာဏာရ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးများသာလျှင် ဖြစ်သည်။

ပြည်ထောင်စုပြန်မာနိုင်ငံ နှင့် မောင်အေး ပါ ၂ ၃၄

ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆—မြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (ဆ) အရ အိမ်ငှါး တစ်ဦးဖြစ်သည်ဟု ယူဆရခြင်း။ ။ ဆုံးဖြတ် ချက်။ ။ လျှောက်ထားခံရသူမှာ အခင်းဖြစ်အခန်းတွင် ယနေ့တိုင်ဆက်လက် နေထိုင်ခဲ့ကြောင်း မငြင်းဆိုနိုင်ရကား ၎င်းသည် ငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂(ဆ) အရအိမ်ငှါးတစ်ဦးသာဖြစ်သည်ဟု အသိအမှတ်ပြုရမည်။ ပုဒ်မ ၂(ဆ) တွင် အိမ်ငှါးဆိုသူ၏ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရာ၌ အငှါးစာချုပ်ကုန်ဆုံးပြီးနောက် မိမိအား ငှါးရမ်းသည့် ဥပစာကိုအိမ်ရှင်၏သဘောတူညီချက်အရဖြစ်စေ၊ သဘောတူညီချက် အရမဟုတ်ဘဲဖြစ်စေ လက်ရှိနေထိုင်မြို့နေထိုင်သူ အသီးသီးပါဝင်သည်ဟု ပြဆို ထားသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

မတလုပ်မ နှင့် ဦးကျော်မြိုင် ၂၃၄

ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ အရ၊ အယူခံဝင်ခွင့် ရရန် လျှောက် ထားခြင်း—အယူခံဌာနတွင် လျှောက်ထားသူများက ဥပဒေက ခွင့်ပြုသော နည်းလမ်းဖြင့် အယူခံများကို တင်သွင်း၍ ဆောင်ရွက်လျက် ရှိခြင်း—မည်သို့ ဆုံးဖြတ်မည်ကို မသိရသေးဘဲ အထူး အယူခံ ဝင်ခွင့် ပေးသင့် မပေးသင့် စဉ်းစား ရန်မှာ စောလွန်း နေသေးခြင်း။ ။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အမှုတွင် လျှောက်လွှာ များပေါ်မှ ယင်ရှားနေသည်မှာ ဤရုံး၏ အယူခံဌာနတွင် လျှောက်ထား

သူများသည် ဥပဒေက ခွင့်ပြုသော နည်းလမ်းဖြင့် အယူခံများကို တင်သွင်း၍
 ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြသေးသည်။ အယူခံခံရက မည်သို့ဆုံးဖြတ်မည်ကို မသိရ
 သေးဘဲ၊ မူလအမှုများတွင် ချမှတ်ထားသော အမိန့်ဒီကရီများကို အထူးအယူခံ
 ဝင်ခွင့် ပေးသင့် မသင့် စဉ်းစားရန်မှာ လွန်စွာ စောလွန်း နေသေးသည်။
 ဧေါရွှေစိန်မြ နှင့် ဦးထွန်းအောင်မြို့၊ တရားမ အထွေထွေလျှောက်လွှာ အမှတ်
 ၁၄/၆၅။ တင်တင်ဦး ဘုရားသား(စ်) နှင့် ငွေတိုးချစားသူများ။ ဒုတိယ မှတ်ပုံ
 တင်အရာရှိ၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေမှု အမှတ် ၁၁ ရည်ညွှန်းသည်။

ဦးဘချမ်း ပါ ၂ နှင့် ဦးစံသိန်း ၁၀၀

ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆—အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခြင်း
 ခံရသူများ အက်ဥပဒေ—အရွယ်မရောက်သူကလေး၏စိတ်ချမ်းသာမှုကိုမည်သည့်
 အခါ အဓိကစဉ်းစားရန် လိုအပ်သနည်း။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အရွယ်မရောက်
 သူကလေး၏ စိတ်ချမ်းသာမှုကို အဓိကစဉ်းစားရန် လိုအပ်သည်မှာ အုပ်ထိန်း
 သူနှင့် အုပ်ထိန်းခြင်းခံရသူများ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇ အရ လျှောက်ထားသည့်
 လျှောက်လွှာမျိုးတွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် လိုအပ်သည့် အချက်တခု ဖြစ်နေ
 သော်လည်း ထိုဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၅ အရ လျှောက်ထားသည့် လျှောက်လွှာမျိုးတွင်
 အကြောင်းခြင်းရာတရပ် အနေနှင့်သာ သတ်မှတ်ရန် အကျုံးဝင်သည့် အချက်
 ဖြစ်ပေသည်။

မောင်ဘိုးသူတော် ပါ ၂ နှင့် မသန်းကြည် ၄၀

ပြည်သူပိုင် ပစ္စည်း ကာကွယ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ (၁)—မည်သည့် အခါ ပြစ်မှု
 မြောက်သနည်း—ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၂၅—အကျိုးပျက်ဆီးမှုဆိုသည့်အဓိပ္ပာယ်
 ။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လျှောက်ထားသူ အပေါ်၌ မှပြစ်ထင်ရှား စီရင်သည့်
 ပြစ်မှုသည်ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းကာကွယ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ (၁) အရဖြစ်သည်။
 ထိုပုဒ်မအရဆိုသော် တဦးတယောက်သောသူသည် အခွင့်မရှိဘဲ ပြည်သူပိုင်
 ပစ္စည်းကို လက်ဝယ်ထားရှိခြင်းသော်၎င်း၊ ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းတခုနှင့်ပတ်သက်၍
 ခိုးမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် အလွဲသုံးစားမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် အကျိုးပျက်ဆီးမှုကို
 ကျူးလွန်ခြင်းသော်၎င်း ပြုလုပ်လျှင်၊ ထိုပုဒ်မအရ ပြစ်မှုမြောက်သည်။
 အကျိုးပျက်ဆီးမှုဆိုသည်မှာ မည်သို့ဆို အများပြည်သူကို ဖြစ်စေ၊ လူထုဦး
 တယောက်ကို ဖြစ်စေ မတရားသဖြင့် ဆုံးရှုံးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်စီးနစ်နာ
 ခြင်း ဖြစ်စေရန် အကြံပြုသော်၎င်း၊ ထိုသို့ဆုံးရှုံးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်စီး
 နစ်နာခြင်း ဖြစ်စေရန် ရာထည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း၊ ပစ္စည်းတခုခုကို ပျက်
 ဆီးလျှင် အကျိုးပျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်သည် မည်သည်ဟု ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ
 ၄၂၅ တွင် ပြဆိုထားသည်။ သို့ဖြစ်လေရာ အမှု၌ အဓိက စဉ်းစားရန် အချက်မှာ
 ပြည်သူပိုင် ပစ္စည်းဖြစ်သော တယ်လီဖုန်းရုံမှ မှန်များကို ပျက်ဆီးခြင်းပြု မပြု၊
 ထိုကဲ့သို့ ပျက်ဆီးရာ၌လည်း လူထုဦးတယောက်အား မတရားသဖြင့် ဆုံးရှုံးခြင်း၊
 သို့တည်းမဟုတ် ပျက်စီးနစ်နာခြင်း ဖြစ်စေရန် အကြံရှိ မရှိဟူသည့် အချက်များ
 ဖြစ်သည်။

မောင်အေးသောင်း နှင့် ပြည်ထောင်စုပြန်မာနိုင်ငံ ၁၇၀

ဘိန်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉ (၁) (က)၊ ၉ (၂) အရ စွဲဆိုထားခြင်း—တရားခံတဦး၏
 ဖြောင့်ချက်ယူနည်းယူပုံ—ကားပိုင်ရှင်သည် ဘိန်းများ လျှို့ဝှက်ပြီးယူလာသည့်
 မော်တော်ယာဉ်ထဲ၌ပါလာခြင်း—မော်တော်ယာဉ်ကိုယ်ထည်အတွင်းမှထွေရှိသော
 ဘိန်းများကို ဥပဒေအရ လက်ရှိထားရှိခြင်းဖြစ် မဖြစ်။ ။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။
 တရားခံတဦး၏ ဖြောင့်ချက်ကို မည်သို့မည်ပုံယူရမည်ဟု ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ
 ၁၆၄ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ထိုပုဒ်မခွဲ (၂) ကို ပုဒ်မ ၃၆၄ (၃) နှင့်တွဲ၍ဖတ်ရှု
 ပါမူ တရားသူကြီးကိုယ်တိုင် ဖြောင့်ချက်အားရေးမှတ်ရန်မလိုပေ။ တရားသူကြီး၏
 ညွှန်ကြားချက်အရအခြားသူတဦးတယောက်ကရေးသားနိုင်ပေသည်။ ယင်းသို့ရေး
 သားထားလျှင် မည်သည့်အတွက်ကြောင့် ကိုယ်တိုင် မရေးသားနိုင်ကြောင်း မှတ်
 တမ်းတင်ထားရန်လိုပေသည်။ အမှုတွင် တရားသူကြီးအနေဖြင့် မှတ်တမ်းတင်
 ထားခြင်းမရှိသော်လည်း ထိုကဲ့သို့ မှတ်တမ်းမတင်ခဲ့သည့် ချွတ်ယွင်းချက်မှာတရား
 ခံအား တစ်စုတစ်စုကိုင်နစ်နာစေရန် အကြောင်းမရှိသဖြင့် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ
 ၅၃၃ အရ ကုစားနိုင်သည့် ချွတ်ယွင်းချက်တစ်ခုသာဖြစ်သည့်အလျောက် ဖြောင့်
 ချက်သည် ဥပဒေအရ ပျက်ပြယ်ခြင်းမရှိပေ။ ။ ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အမှု
 တွင် မောင်သန်းလှသည် ဘိန်းများကိုလျှို့ဝှက်ပြီး ယူလာသည့် မော်တော်ယာဉ်
 ထဲ၌ပါလာသည်ဆိုခြင်းကိုမငြင်းနိုင်။ ။ ၎င်း၏ဖြောင့်ချက်အရ၎င်း၊ ၎င်း၏ရာဇဝတ်
 ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၃၄၂ (၁) အရ သက်သေအဖြစ် ထွက်ဆိုခဲ့သည့်ထွက်ချက်အရ
 ၎င်း၊ ထိုမော်တော်ယာဉ်ကို မောင်သန်းလှသည် ဘိန်းဖမ်းမိသည့်နေ့အထိ လက်ရှိ
 ဖြစ်ပြီး ၎င်းယာဉ်ဖြင့်ပင် ရန်ကုန်မြို့မတစ်ဆင့် မန္တလေးသို့ ဘုရားဖူးထွက်ကာ
 မန္တလေးမှ ပြည်သို့ပြန်လာခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသည်။ ထို့ပြင်
 ဘဝတူတရားခံများဖြစ်ကြသည့် မောင်တုတ်ကြီးနှင့် မောင်ကျော်ရွှေဘို၏ ထွက်
 ဆိုချက်များအရမန္တလေးမြို့တွင် မော်တော်ယာဉ်၏ မော်တာကိုပြင်ဆင်သည့် နာရီ
 ပိုင်းအချိန်မှအပ ထိုယာဉ်သည်၎င်း၏လက်ထဲ၌တချိန်လုံးရှိခဲ့သည်အပြင်၊ မော်တာ
 ပြင်စဉ်ကလည်း ယာဉ်၏ကိုယ်ထည်အတွင်း၌ ဘိန်းများကိုထည့်ထားရန်မဖြစ်နိုင်
 ကြောင်းထင်ရှားနေသဖြင့် မော်တော်ယာဉ် ကိုယ်ထည်အတွင်းမှ ထွေရှိခဲ့သော
 ဘိန်းများသည်၎င်းမသိဘဲ ယာဉ်အတွင်းသို့ မရောက်ရှိနိုင်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ၎င်းသည်
 မော်တော်ယာဉ်ကိုယ်ထည်အတွင်းမှ ထွေရှိခဲ့သော ဘိန်းများကို ဥပဒေအရလက်ရှိ
 ထားခဲ့သည်ဟု ကောက်ယူရမည်ဖြစ်သည်။ အစိုးရ နှင့် ဟာမစ်အာလီ၊ အတူ
 ၃၇၊ ကာလကတ္တား ၂၄ ရည်ညွှန်းသည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် မတင်ထင် ပါ ၃ ၂၂၇

မြေကိုလက်ရောက် ရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုမှု—သီးစားချွတ်တားရေး အက်ဥပဒေ၊
 လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေကို တနည်းအားဖြင့် ဖျက်သိမ်းခဲ့ပြီး
 ဖြစ်သည်ဆိုခြင်းကိုလက်မခံ—၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချွတ်တားရေး ဥပဒေအား
 လယ်လုပ်သူ လက်ရှိလက်ငတ်မှုရင်းလက်ငတ်တို့သာ လယ်ယာမြေကို လုပ်ပိုင်ခွင့်
 ရှိစေရမည်ဟူသော ဦးတည်ချက်ဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ခြင်း—လယ်ယာမြေနှင့် ပတ်သက်
 သောအမှုကို တရားမရှင်းတင်စွဲလာလျှင်စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိ မရှိ—စစ်ဆေးရာ၌စစ်မရန်
 လိုအပ်ချက်များ—မြေနုကျန်းပေါ် မြေသည်လည်း ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချွတ်တား
 ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၂ ၏ ရှင်းလင်းချက် ၁ အရ လယ်ယာမြေဖြစ်ခြင်း။ ။ ဆုံးဖြတ်
 ချက်။ ။ သီးစားချွတ်တားရေး အက်ဥပဒေသည် လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး

အက်ဥပဒေကို တနည်းအားဖြင့် ဖျက်သိမ်းခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်ဆိုခြင်းကို လက်မခံနိုင်ပေ။ သီးစားချွေးထားရေး အက်ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းပြီးသည့်နောက်ပိုင်းတွင် လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ (၂) အရ လယ်ယာမြေများကို သိမ်းယူခြင်း၊ ပုဒ်မ ၆ အရ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုခြင်း စသည့်ကိစ္စရပ်များကို မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၌ အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်ကာ ပြုလုပ်လျက်ရှိသေးသည်ကို ထောက်ရှုလျှင်၊ လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေသည် အသက်မဲ့ဥပဒေတရပ်မဟုတ်ကြောင်း သိသာနိုင်ပေသည်။ သီးစားချွေးထားရေး အက်ဥပဒေအရ ချွေးထားသည့်သီးစားထူးကသာလျှင် လယ်ယာမြေကို လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ထိုအတိုင်း အတာအထိ သီးစားချွေးထားရေး ဥပဒေက လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေကို လမ်းမိုးသည့်မှန်သော်လည်း သီးစားချွေးထားခြင်းနှင့် မပတ်သက်သော လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပါ အခြားကိစ္စများကိုမူ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် မည်သို့မျှပိတ်ပင်ထားခြင်း မရှိချေ။ ရှေးယခင်ခေတ်အဆက်ဆက်က မြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့် အမျိုးမျိုးရှိခဲ့သော်လည်း နိုင်ငံတော်ကသာလျှင် ပင်ရင်းပိုင်ရှင်ဖြစ်သည်ဟု အခြေခံမူဝါဒ ချမှတ်ခြင်းက ထိုပိုင်ဆိုင်ခွင့်တို့ကို လမ်းမိုးခဲ့လေပြီ။ ထိုမှတစ်ဆင့် လယ်လုပ်သူလက်ရှိလက်ငုတ်၊ မရင်းလက်ငုတ်တို့သာ လယ်ယာမြေကို လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိစေရမည်ဟူသော ဦးတည်ချက်ဖြင့် သီးစားချွေးထားရေး ဥပဒေများကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချွေးထားရေး ဥပဒေသည် ယင်းသို့ဦးတည်တက်လွှမ်းရာတွင် မှတ်တိုင်တရပ်ဖြစ်၏။ မည်သည့်လယ်ယာမြေကိုမဆို အစိုးရက သီးစားချွေးထားပေနိုင်သည်ဟု ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၃ ကဆို၏။ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ပြီးသည်ဖြစ်စေ၊ မလုပ်ရသေးသည်ဖြစ်စေ လယ်ယာမြေဟူသမျှသည် ယင်းဥပဒေတွင် အကျုံးဝင်၏။ ယင်းဥပဒေနှင့်အညီဖြစ်စေ၊ ယင်းဥပဒေအရ ပြုလုပ်သည့်နည်းဥပဒေများနှင့်အညီဖြစ်စေ ချမှတ်သော အမိန့်ကို မည်သည့်တရားမရုံး၊ အခွန်ရုံးတွင်မျှ မှည့်ဆိုနိုင်ခွင့် မရှိစေရ။ အယူခံဝင်လိုလျှင် ယင်းဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းပေးသော အဖွဲ့အစည်းသို့သာ အယူခံနိုင်သည်ဟု ပုဒ်မ ၈ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထား၏။ နည်းဥပဒေများကို ထုတ်ပြန်၍ ကျေးရွာ၊ မြို့နယ်၊ တိုင်း၊ ဗဟိုမြေယာကော်မတီများကို ဖွဲ့စည်းပေးကာ၊ မူလလယ်ယာမြေအငြင်းပွားမှုများကို လည်းကောင်း၊ အခြေခံကော်မတီများ၏ အမိန့်များမှ အယူခံဝင်သော အယူခံမှုများကိုလည်းကောင်း၊ အဆင့်ဆင့်တွင် စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ပေးရန် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ပေးပြီးဖြစ်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ အဆင့်ဆင့် တည်ထောင်ထားပြီးဖြစ်ရာ၊ ဗဟိုကော်မတီက ချမှတ်ပြီးသော အမိန့်မှပင် နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်သို့ စာချွန်တော်မျှဖြင့် လာရောက်ခွင့်မရှိတော့ပြီ။ ။ ဒေါ်သိန်းရှင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ဗဟိုမြေယာကော်မတီ၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ စီရင်ထုံးများ၊ စာမျက်နှာ ၇၈၈ ရည်ညွှန်းသည်။ လယ်ယာမြေနှင့်ပတ်သက်သော အမှုကို တရားမရုံးတင်စဲဆိုလာလျှင် စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိ မရှိ၊ စစ်ဆေးရာ၌ ယင်းလယ်ယာမြေသည် နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ပြီ၊ သို့မဟုတ် နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုပြီး ဟုတ်မဟုတ်ကိုသာမက သီးစားချွေးထားပြီး ဟုတ် မဟုတ်ကိုလည်း စုံစမ်းရန်လိုသေးသည်။ စီရင်ပိုင်ခွင့်ကို စစ်ဆေးရာတွင် အောက်ပါကဲ့သို့ အဆင့်ဆင့်ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပေသည်။ လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ (၁) အရ၊ ပြန်လည်သိမ်းယူပြီးလယ်ယာမြေ၊ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၆ အရ ကင်းလွတ်ခွင့်ပေးပြီး လယ်ယာမြေများနှင့်ပတ်သက်လျှင် ပုဒ်မ ၃၆ က ခြွင်းချက်ပြုသော လျှော့ကြေး

ကိုစွ၊ အုပ်ထိန်းသူခန့်အပ်ခြင်းကိုစွတို့မှတစ်ပါး အခြားကိုစွများတွင် တရားမရုံးများတွင် စီရင်ပိုင်ခွင့်မရှိ။ “လယ်ယာမြေ” ဟုအဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်တွင် ပါဝင်နေသောဥယျာဉ်မြေပေါ်တွင် ဆောက်လုပ်ထားသော လူနေအိမ်နှင့်ပတ်သက်သော မှုခင်းများတွင်လည်း ပုဒ်မ ၃၆ အရ စီရင်ပိုင်ခွင့်ကို စစ်ဆေးရမည်။ ယင်းဥယျာဉ်မြေ၊ လယ်ယာမြေကိုလူနေအိမ်ဆောက်လုပ်ရန်မြေ၊ သို့မဟုတ် အခြားနည်းသုံးစွဲနိုင်ခွင့်ရှိသောမြေဟု ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ပေးသည့် အမိန့်ရရှိပြီးမှသာ တရားမရုံးတွင် စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိမည်။ ဦးထွန်းတင် နှင့် ဦးအောင်ထွန်း ပါ ၆၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေ လျှောက်လွှာအမှတ် ၅၀ ရည်ညွှန်းသည်။ ပုဒ်မ ၅ (၂) အရ ကျေညာချိန်ပြန်လည်သိမ်းယူခြင်းမပြုရသေးသော လယ်ယာမြေများနှင့်ပတ်သက်၍ ပုဒ်မ ၃၆ အရ တရားမရုံးများက စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိ မရှိပြဿနာကို အထက်၌သုံးသပ်ခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်းကျယ်ဝန်းစွာစဉ်းစားရပေမည်။ ယင်းလယ်ယာမြေကို အစိုးရကသီးစားချထားပေးပြီး ဟုတ် မဟုတ်ကိုလည်း စုံစမ်းရန်လိုသည်။ ထို့ကြောင့် သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်ထံမှ အမှုပါ လယ်ယာမြေကို နိုင်ငံပိုင်လည်း မပြုလုပ်သေး၊ သီးစားလည်းမချရသေး၊ ယင်းတနည်းနည်းပြုလုပ်ရန် လက်ငင်း အစီအစဉ်လည်းမရှိဟု အတိအလင်း ဆုံးဖြတ်ချက်ကို တင်ပြနိုင်မှသာလျှင် တရားမရုံးတွင် အခြားဥပဒေက ခွင့်ပြုသည့်အတိုင်းအတာအတိုင်းက စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိမည်။ ဤသို့ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် လက်တွေ့ကျ၍ အများအကျိုးကိုလည်း ဖြစ်စေမည်။ ဥပဒေကိုလည်းဆန့်ကျင်ရာ ပြင်ဆင်ရာမရောက်စေပဲ လယ်ယာမြေစနစ်၏ ဦးတည်ချက် မူဝါဒတို့နှင့်လည်း ညီညွတ်ပေလိမ့်မည်။ မြေနုကျွန်းပေါ်မြေသည်လည်း ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၂ ၏ ရှင်းလင်းချက် ၁ အရ လယ်ယာမြေပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းမြေမျိုးနှင့် ပတ်သက်လျှင်လည်း အထက်ပါအတိုင်းပင် စီရင်ပိုင်ခွင့်ကို စစ်ဆေး၍ ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သည်။ ကိုအေး နှင့် ဒေါ်ဖါးသင်း၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး၊ ၁၁၅၁၊ တရားရုံးချုပ်၊ ကိုပြင်ဆင်သတ်မှတ်သည်။

မသက်ရွေ (သေသူ) ၎င်း၏တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်ကို သူထောက်ပါ ၁၁ နှင့် ကိုဘိုလွန်း - - - - -

မြန်မာပြည် အမြတ်ခွန် အက်ဥပဒေ—ပုဒ်မ ၆၆ (၂) အရ၊ ဥပဒေ ပြဿနာ—
 ရာဇဝတ်ကြောင်း အနေနှင့် အမြတ်ခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၈ (၁) (ခ) အရ၊
 အရေးယူ ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ခြင်း—အရေးယူနိုင်ရန် လုံလောက်သည့် သက်သေခံချက်အထောက်အထား ရှိကြောင်း ပြသရန်တာဝန်။ ။ လျှောက်ထားသူများသည် ငွေဈေး လုပ်ငန်းအတွက် ဝင်ငွေပုံစံတွင် ဝင်ငွေ ပေါ်ပြုကြသော်လည်း စာရင်းများကို မထားရှိဟု ဆိုပြီး လုံးဝ တင်မပြပေ။ စာရင်းများကို တင်မပြခြင်းသည် မြန်မာပြည် အမြတ်ခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၂ (၄) အရ ထုတ်ဆင့်သည့် နှုတ်စာကို လိုက်နာရန်ပျက်ကွက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီး ပုဒ်မ ၂၈ (၁) (ခ) အရ ဒဏ်ငွေ တပ်ရိုက်လိုက်သည်။ ။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ လျှောက်သူများ အပေါ် ရာဇဝတ်ကြောင်း အနေနှင့် ပုဒ်မ ၂၈ (၁) (ခ) အရ အရေးယူ ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၍ အခွန်ဌာနမှ ထိုသို့ အရေးယူနိုင်ရန် လုံလောက်သည့် သက်သေခံချက် အထောက်အထားရှိကြောင်း ပြသရန် တာဝန်

ရှိသည်။ သို့ရာတွင် အမှုဖြစ်ကြောင်း အားလုံးကို ခြုံကြည့်မှု ငွေ ၁ သိန်းခန့်ကို မြီစား (၅၀) သို့ အတိုးနှင့် ချေးငှားထားသည့် လုပ်ငန်းကြီးတစ်ခုကို အမြဲတမ်း လခပေး ငှားထားသည့် ချစ်တီးစာရေးက လုပ်ကိုင်နေသော်လည်း ပြည့်စုံစွာ ရေးမှတ်ထားခြင်း မရှိသည့် အော်ဒီမံ စာရွက်များမှအပ အခြားစာရင်း လုံးဝ မရှိပါဟု လျှောက်သူများ၏ ပြဆိုချက်များ သဘာဝနှင့် များစွာ ဆန့်ကျင်နေပြီး မှန်ကန်သည့် ပြဆိုချက်တစ်ရပ် ဖြစ်သည်ဟု မည်သို့မျှ ယူဆနိုင်ရန် မရှိသည်မှအပ ထို အချက်အလက်များကပင် ၎င်းလုပ်ငန်းကြီးကို စာရင်းစာအုပ် လုံးဝ မရှိဘဲ မည်သို့မျှ ရွက်ဆောင်နိုင်စွမ်း ရှိမည်မဟုတ်ကြောင်း အတိအကျ ပြဆို ထောက်ခံနေသဖြင့် အမြတ်ခွန် ဌာနမှ လျှောက်သူများသည် စာရင်းစာအုပ် များကို တင်ပြခြင်း မပြုဘဲ ထိန်ချန် ထားခြင်း ဖြစ်သည်ဟု တွေ့ရှိပြီး ပုဒ်မ ၂၇ (၁) (ခ) အရ အရေးယူခဲ့ခြင်းမှာ သက်သေခံ အထောက်အထား လုံးဝမရှိ ပါဟု၎င်း၊ ထိုသို့ ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန် လုံလောက်သည့် အကြောင်းခြင်းရာ အထောက် အထား မရှိပါဟု၎င်း မဆိုနိုင်တော့ပေ။ ထို့ကြောင့် အမြတ်ခွန်ဌာနမှ ထိုသို့ ယူဆဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ သက်သေခံ အထောက်အထား အနည်းငယ်မျှ မရှိဘဲ ထင်ကြေး (Presumption) အရ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်ဟု မဆိုနိုင်တော့ပေ။

Commissioner of Income-tax, Bihar and Orissa v. Mohan Mallah 1964 I.T.R., p. 499; *Commissioner of Income-tax, Gujarat v. L. H. Vora* I.T.R. 1965, p. 126; *J. M. Snat v. Commissioner of Income-tax, Madras* 1965 I.T.R., p. 293; *N. Kunhali Haji v. Commissioner of Income-tax, Kerala* 1968 I.T.R., p. 818.

ဦးဘရှင်-ခေါ်အေးစိန် နှင့် တွဲဘက်အမြတ်ခွန်မင်းကြီး၊ ရန်ကုန်မြို့

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄၅ (၁) အရ ချမှတ်သည့်ပဏာမအမိန့်—ပဏာမအမိန့် တွင်ပေါ်ပြရမည့် အကြောင်းအချက်များ—ပဏာမအမိန့် ထုတ်ခဲ့ခြင်းမရှိသော အမှုများ၌ ပြင်ဆင်မှုရုံးက ပယ်ဖျက်ရန် သင့် မသင့်။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄၅ (၁)အရ ချမှတ်သည့် ပဏာမ အမိန့်တွင် သက်ဆိုင်ရာ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် မိမိရွေးချယ်ကိုင်ဆောင်မှုရှိသည့် အမှု၌ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကို ယှက်ပြားစေနိုင်သည့် အငြင်းပါးမှု ရှိသည်ဟု စိတ်ကျေနပ် ကြောင်း သာမက မည်သည့် အကြောင်းများကြောင့် ထိုကဲ့သို့ စိတ်ကျေနပ်မှု ရှိကြောင်းကိုလည်း ပေါ်ပြရမည်ဟု ဥပဒေအရ ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ အထက် ပေါ်ပြပါမှတ်ချက်များနှင့် အကြောင်းကြားစာများ၌ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး သည်ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အကြောင်းတစ်ခုတည်း ပြသထားသည်ကို မတွေ့ရှိရ ချေ။ သို့ဖြစ်လေရာ အမှုတွင် မှတ်ချက်များနှင့် အကြောင်းကြားစာ များကို ပဏာမအမိန့်အဖြစ်ယူဆနိုင်မည်မဟုတ်ချေ။ ပဏာမ အမိန့်ထုတ်ခဲ့ခြင်းမရှိသော အမှုများ၌ ရာဇဝတ် တရားသူကြီး ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် ဆောင်ရွက်ချက်များသည် မှားယွင်းသဖြင့် ပြင်ဆင်မှုရုံးက ပယ်ဖျက်သင့်သည်။ ။မောင်ဘိုးတင် နှင့် မောင်ဘိုးဆောင် ပါ ၂၊ ရန်ကုန်၊ အတွဲ ၁၊ စာ ၅၃။ မောင်ပန်းအံ့ ပါ ၂ နှင့် မောင်ထွန်းသိန်း ၁၉၆၁၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၂၇၀။ မောင်စိန် ပါ ၂ နှင့် ခေါ် မု၊ ၁၉၆၃၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၂၇၃ ချည်ညွှန်းသည်။

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၆၄—ဖြောင့်ချက် ယူပုံယူနည်းကို ဖော်ပြထားခြင်း—ယင်း ပုဒ်မခွဲ (၂) ကို ပုဒ်မ ၃၆၄ (၃) နှင့် တွဲ၍ဖတ်ရှုလျှင် တရားသူကြီးကိုယ်တိုင် ဖြောင့်ချက်အား ရေးမှတ်ရန်မလိုခြင်း—တရားသူကြီးညွှန်ကြားချက်အရ အခြား တဦးတယောက်က ရေးသားနိုင်ခြင်း—ဤသို့ ရေးသားလျှင် မည်သည့်အတွက် ကြောင့် ကိုယ်တိုင်မရေးသားနိုင်ကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ရန်လိုခြင်း ၂၂၇

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၀၂ (၁)—အာမခံသူက မိမိချုပ်ဆိုထားသည့် ခံဝန်ချုပ် ကို ပယ်ဖျက်ရန် လျှောက်ထားခြင်း—တရားခံ ရုံးရွေ့သို့ ရောက်ရှိလာက လျှောက် ထားသည့် အတိုင်း ခံဝန်ချုပ်ကို ပယ်ဖျက်ခြင်းမှာ မလွဲမရှောင်သာ ။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၀၂၊ အပိုဒ် (၁) အရ၊ အာမခံသူက မိမိချုပ်ဆို ထားသည့် ခံဝန်ချုပ်ကို ပယ်ဖျက်ရန် လျှောက်ထား သော အခါ ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသည် တရားခံအား ဖမ်းဆီးရန်အတွက် ဝါရမ်း ထုတ်ဆင့်ရန် လိုအပ်သည်။ ချိန်းဆိုသည့်နေ့ရက်တွင် တရားခံသည် ရုံးရွေ့သို့ ရောက်ရှိ လာက ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသည် လျှောက်ထားသူ လျှောက်ထား သည့် အတိုင်း ခံဝန်ချုပ်ကို ပယ်ဖျက်ခြင်းမှာ မလွဲ မရှောင်သာချေ။ မိမိချိန်း ဆိုသည့် ရက်၌ တရားခံသည် ရုံးရွေ့သို့ ရောက်ရှိမည် မရောက် ရှိမည်ကို မသိနိုင် ထင်ကြံ၍ အာမခံသူအား အာမခံငွေကို လျော်စေရန် အမိန့် ချမှတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းလေသည်။ သာမောင် နှင့် နိုင်ငံတော်၊ (၁၉၃၇)၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ)၊ ရန်ကုန်၊ စာ ၂၄၄ ရည်ညွှန်းသည်။

ဦးချစ်မောင် ပါ ၂ နှင့် မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရ ၃၇၄

ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၁၄၉—တူညီသော ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ချင့်ချိန်ဝေဖန် ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန်အတွက်မှတ်ကျောက် ၂၀၂

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၂၇၈ အရ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—တဦးတယောက်သောသူအား ထိခိုက် နိုင်သည့် နောက်ထက်မှ မျိုးနှင့် သက်ဆိုင်-မသက်ဆိုင်။ ။ဆုံးဖြတ် ချက်။ ။ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၂၇၈ သည် အများပြည်သူတို့ကို ထိခိုက်စေသည့် နောက်ထက်မှမျိုးနှင့်သာ သက်ဆိုင်၍၊ တဦးတယောက်သော သူအား ထိခိုက် နိုင်သည့် နောက်ထက်မှမျိုးနှင့် မသက်ဆိုင်ပေ။

မအာမာ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ၄၁

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၀၂ (၂)/၃၀၂/၁၀၉ အရ၊ မှုပြစ် ထင်ရှား စီရင်ခြင်း— ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၆၄ အရ၊ စစ်ဆေးခြင်း—လူသတ်မှု ကျူးလွန် သည့်ကိုတွေ့သည်ဟူသည့် ဝန်ခံချက်—သက်သေခံ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁ အရ၊ သက်သေခံချက် အဖြစ် လက်ခံနိုင် မခံနိုင်—ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၄ (၁) အရ၊ ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်—၎င်းတာဝန် ပျက်ကွက်က ရာဇဝတ် ကြီးပုဒ်မ ၁၇၆၊ သို့မဟုတ် ၂၀၂ အရ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ဟု ယူဆနိုင် မယူဆနိုင်။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဒုတိယ လျှောက်ထားသူအား၊ ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၆၄ အရ၊ စစ်ဆေးရာ လူသတ်မှု ကျူးလွန်သည်ကို တွေ့မြင်သည်ဟုဝန်ခံထားသည်။ ထိုကဲ့သို့သော တာဝန်ခံချက်ကို သက်သေခံ

ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁ အရ၊ သက်သေခံချက်အဖြစ် လက်ခံနိုင်သည်။ သက်သေခံ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇ မှ ၂၁ အရ၊ ဝန်ခံချက်တခုကို တရားမမှုတိုင်သွားက ရာဇဝတ်မှုတိုင် လည်း သက်သေ အထောက်အထားအဖြစ် လက်ခံစဉ်းစား နိုင်ပေသည်။ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၄ (၁) အရ၊ လူတိုင်းတယောက်သည် မိမိရွှေ့၌ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၀၂ အရ၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ကို တွေ့ရှိပါက နီးရာ ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၊ သို့မဟုတ် ရဲအရာရှိထံသို့ အကြောင်းကြားရန် တာဝန်ရှိသည်။ ထိုကဲ့သို့ တာဝန်ရှိသော်လည်း အကြောင်းမကြားဘဲ ထိမ်ဝှက် ထားခြင်းသည် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၁၇၆၊ သို့မဟုတ် ၂၀၂ အရ၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ဟု ယူဆရန် အကြောင်းပေါ်ပေါက်နေသည်။ မောင်ဘသိန်း နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (၁၉၆၇)၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး ၇၂။ အဗ္ဗဒူရာဟင်ပါ အများနှင့် အစိုးရ၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ (၁၉၂၅) ကာလကတ္တား၊ ၉၂၆။ မဟာမက် ဘတ် (ရ်) နှင့် အစိုးရ၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ ၁၉၄၁၊ ၁၂၉ ရည်ညွှန်းသည်။

မောင်ကိုလေး ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ၁၄၀

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၃၅ အရ၊ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၃၉ အရ အရေးယူခြင်း—ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၂၃ (၁) (ခ) အရဆိုလျှင် ပြစ်မှု ထင်ရှားသည်ဟု စီရင်ခြင်းကို အယူခံဝင်သောအခါ အယူခံရုံးသည် အယူခံဝင်သူ အပေါ်မူလမ်းမှ တရားသေ လွတ်ခံသည်ဖြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်ဟု ပြောင်းလဲ၍ အပြစ်ပေးရန် အာဏာရှိခြင်း။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားရုံးချုပ်သည် မိမိ သဘောအတိုင်းသော်၎င်း၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၃၈ အရ၊ ထောက်ခံထားသည် ကိစ္စများတွင်သော်၎င်း၊ ပုဒ်မ ၄၃၉ အရ အရေးယူသည်အခါ ပုဒ်မ ၄၂၃ က ရာဇဝတ်အယူခံရုံးများတွင် အပ်နှင်းထားသည့် အာဏာများအတိုင်း ဆောင်ရွက် ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ပုဒ်မ ၄၂၃ (၁) (ခ) အရဆိုလျှင် ပြစ်မှုထင်ရှားသည်ဟု စီရင်ခြင်း ကို အယူခံဝင်သောအခါ အယူခံရုံးသည် အယူခံဝင်သူအပေါ် မူလမ်းမှ တရားသေ လွတ်ခံသည်ဖြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်ဟု ပြောင်းလဲ၍ အပြစ်ပေးရန် အာဏာ ရှိသည်။ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၁၇ မှာ တရားခံတိုင်းအား ကင်းလုံးကျွတ် တရား သေလွတ်သည်အမှုမျိုးနှင့်သာ သက်ဆိုင်ပေသည်။ တရားခံအား ပုဒ်မတမျိုးနှင့် စွဲချက်တင်ပြီး အခြားပုဒ်မဖြင့် အပြစ်ပေးခြင်းခံရသည့် အမှုမျိုးနှင့် အကျိုးမဝင် ပေ။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ နှင့် မောင်တင်အောင် ၂၉

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၈ အရ၊ တရားစွဲဆိုတင်ပို့ခြင်း—အမှုစစ်ဆေးသည့် တရားသူကြီး က ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၃၄၉ အရ၊ အမှုကိုတင်ပို့ရာတွင် တရားခံများ အပြစ်ရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ်ထားခြင်း—အထက်ခွဲသို့ အမှုတင်ပို့ထိုက်သည့် အမိန့်သည် ပျက်ပြယ် သွားသည်ဟု မယူဆနိုင်—စက်ရှင်တရားသူကြီးသည် ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၃၅ အရ၊ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး အရေးယူဆောင်ရွက်သည့် အမှုကို စစ်ဆေးကြည့်ရှု ရန် အာဏာမရှိ။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၃၄၉ အရ၊ အမှုကို ခရိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသို့ တင်ပို့ရာ၌ အမှုစစ်ဆေးသည့် တရားသူကြီးသည် မိမိ၏ ထင်မြင်ချက်ကိုသာလျှင် ရေးမှတ်ရန်လိုသည်။ တရားခံများအား မှုပြစ်ထင်ရှား

စီရင်ခြင်းမပြုလုပ်သင့်ချေ။ သို့ရာတွင် မူလရုံး တရားသူကြီးက တရားခံများသည် အပြစ်ရှိပါသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ထားခြင်းအတွက် အမှုတွဲကို ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၃၄၉ အရ အထက်ရုံးသို့ တင်ပို့လိုက်သည့်အမိန့်သည် ပျက်ပြယ်သွားသည်ဟု မယူဆနိုင်ချေ။ ။ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။စက်ရှင်တရား သူကြီးသည် ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၃၅ အရ၊ ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီး အရေးယူ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် အမှုတွဲကို စစ်ဆေးကြည့်ရှုရန် အာဏာမရှိချေ။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ နှင့် ဦးအောင်ခ ပါ ၅ ... ၁၃၉

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၉ အရပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း—ပြစ်ဒဏ်၊ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်ရာ၌ တရားခံကျူးလွန်သည့် ပြစ်မှုနှင့် ၎င်းအပေါ် ၌ ချမှတ်သည့် ပြစ်ဒဏ်သည် အချိုးအစားကျသည် မကျသည်ကို အမှုတွဲ၌ ရရှိသည့် အချက် အလက်များ အားလုံးနှင့်တကွ အစိုးရ၏ လက်ရှိမူဝါဒကိုပါ ထည့်သွင်းစဉ်းစား ရသည်။ တရားခံသည် အလုပ်ကြမ်း လုပ်နိုင်မည့်သူ ဟုတ်မဟုတ်နှင့် ပတ်သက်၍ စဉ်းစားရန်မှ အခြားအာဏာပိုင်များ၏ တာဝန်ဖြစ်သည်။ ရုံးအနေနှင့်မူကား ၎င်းကျူးလွန်သည့် ပြစ်မှုအမျိုးအစားကိုသာလျှင် အဓိကထား၍ဆင်ခြင် စဉ်းစား ရမည်။

မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရ နှင့် မောင်အောင်မြိုင် ... ၅၅

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၂၀ အရ ဦးတိုက်လျှောက်ထားခြင်း—ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀၄ အရ အရေးယူခြင်း—တရားမကြောင်းအာရုံစွဲဆိုနိုင်သည့် အခွင့်အရေး ရှိရှိကာမျှဖြင့် တိုင်ချက်ကို ပလပ်သင့် မသင့်။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၄ အရ ပြစ်မှုကို အရေးယူသော တရားသူကြီးသည် အမှုကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် လုံလောက်သည့်အကြောင်း ရှိသည်ဟု ထင်မြင်လျှင် တရားခံများအပေါ် ၌ သမ္မာန်စာ ထုတ်ဆင့်နိုင်သည်။ လုံလောက်သည့် အကြောင်း ဆိုရာ၌တိုင်ချက်နှင့်တကွ တရားလို၏ အစစ်ခံချက်များအပေါ် သာလျှင် မူတည်ပြီး ဆင်ခြင်သုံးသပ်ရမည်။ တရားမကြောင်းအာရုံ စွဲဆိုနိုင်သည့် အခွင့်အရေး ရှိရှိ ကာမျှဖြင့် တရားလို၏ တိုင်ချက်ကို ပလပ်နိုင်မည်မဟုတ်။

ဦးသိန်းမောင် နှင့် ဝေါ်အေးကြည် ... ၆၃

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၄၇၊ ၂၅၃၊ ၁၅၃ (၁) အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—တရားခံ၏ ပြုမူချက်တို့မှာ ပုဒ်မ ၃၅၃ လိုအပ်ချက်များနှင့် ပြည့်စုံခြင်း ရှိ မရှိ—တရားခံ၏ ပြုမူချက်တို့မှာ ရှုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုဖြစ်ပေါ်ရန်အကြောင်း ရှိ မရှိ။ ။ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။သက်သေခံချက်များကို လေ့လာမှု အချင်းဖြစ်သည့်နေ့က လျှောက်ထားသူ ခေါင်းဆောင်သည့် ဆန္ဒပြကျောင်းသားများသည် ကြေးကြော်သံများ အော် ဟစ်၍ ဆရာ၊ ဆရာမများနေထိုင်သည့် အခန်းကိတ်ပတ်၍ ၅ ကြိမ်တိုင်တိုင် ဝိုင်းဝန်း ခဲ့ကြောင်းထင်ရှားနေသည့်အပြင် ကျောင်းတံခါးစောင့် ဒဂဝမ် အာ(ရ်)၊ စီ၊ ရာမန် အား ဝတ္တရားဆောင်ရွက်နေသည့်နေရာမှ ခြိမ်းခြောက် နှင်ထုတ်လိုက် ကြောင်း သက်သေခံချက်များ အလံအလောက်ရှိနေရကား၊ ထိုပြုမူချက်တို့မှာ ပုဒ်မ ၃၅၃ လိုအပ်ချက်များနှင့် ပြည့်စုံခြင်းမရှိပါဟု မည်သို့မျှ ယူဆနိုင်ရန်မရှိပေ။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဆန္ဒပြုကျောင်းသားများပြုမူချက်ကြောင့် ဆရာ၊ ဆရာမ များနှင့် ကျောင်းစောင့် ဒဂဝမ်တို့သည် ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့ကြပြီး၊ မိမိတို့ဝတ္တရား များကို ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းမရှိကြောင်း ထင်ရှားနေသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ သက်သေခံချက်များတွင် တွေ့ရှိရသည်မှာ လျှောက်ထားသူ ခေါင်းဆောင်သည့် ဆန္ဒပြုကျောင်းသားများအား ဒုတိယပညာဝန်နှင့် တိုင်းတာဝန်ခံတို့ လာရောက်၍ အိမ်သို့ပြန်ကြရန် မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သော်လည်း လျှောက်ထားသူသည် မိမိလိုအပ် ချက်များ မရရှိပါက အိမ်ပြန်ကြမည် မဟုတ်ကြောင်း တင်းမားစွာ ပြောဆိုပြီး၊ ကျောင်းအတွင်း ဆက်လက်၍ လှုပ်ရှားမှုများ ရွက်ဆောင်နေသောကြောင့်သာ အပြင်တွင် စုရုံးသည့် မြန်မာလူထုများသည် မြန်မာအမျိုးသား ဆရာများအား ၎င်းတို့က ကျူးကျော်စော်ကားနေခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆစရာအကြောင်းများ ပေါ်ပေါက်လာပြီး ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှု ဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်းမှာ မငြင်းဆိုနိုင်ရကား။ လျှောက်ထားသူသည် ထိုကဲ့သို့ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုဖြစ်မှု လက္ခဏာရှိကြောင်း သိရှိ ဆောင်ရွက်ခဲ့သဖြင့် မြန်မာလူထုကို ရန်ရှာခြင်း၊ ရန်စဲခြင်း၊ ပြုလုပ်ရာပျောက်၍ ရုန်း ရင်းဆန်ခတ်မှုဖြစ်ပေါ်လာရခြင်းဖြစ်သဖြင့် ပုဒ်မ ၁၅၃၊ အပိုင်း (၁) အရ လျှောက်ထားသူသည် မှုပြစ်ကျူးလွန်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟုသာ ယူဆရန်ရှိပေသည်။

မောင်ကျော်မြင့် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ၂၆

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၄၈၊ ၁၄၉၊ ၂၅၃၊ ၁၄၉ အရ၊ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—အပြုအမူ လုပ်ကိုင်ကြပုံများကို ထောက်ခံခြင်းအားဖြင့် တူညီသော ကြံရွယ်ချက်ကို ထင် ရှားပေါ်ထွက်စေခြင်း—ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၁၄၀ ၏ ရှင်းလင်းချက်၌ ပြဋ္ဌာန်း ချက်—ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၂၅၁ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် လက်ရောက်မှုကို ကျူး လွန်ရာကျ မကျ—၁၄၅၀ ပြည့်နှစ် အစုပေါင်းစီမံမှု အက်ဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက် များ။ ။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ လူတစ်စု၌ မည်ကဲ့သို့သော ရည်ရွယ်ချက်မျိုး ရှိ သည်နှင့်ပတ်သက်၍ တိုက်ရိုက်သက်သေခံချက်များ ရရန် အလွန်ခဲယဉ်းသည်။ ထိုအချက်သည်လူ၏စိတ်နေ စိတ်ထားပေါ်၌ တည်ရှိသည့်အချက် ဖြစ်ရကား။ များသောအားဖြင့် ထိုပြဿနာကို ဆင်ခြင်ရာ၌ အမှု၏ ပတ်ဝန်းကျင်အကြောင်း ခြင်းရာများနှင့်တကွ တရားခံများ၏ ပြောဆိုပြုမူပုံ၊ ၎င်းတို့၏ကြိမ်းမောင်းချက်၊ ကိုယ်အမူအရာ၊ နှုတ်အမူအရာ၊ မျက်နှာထား အစရှိသည်တို့ကိုသေချာစွာ စိစစ် ဝေဖန်ကြည့်ရှုပြီးနောက်၊ ယင်းကဲ့သို့ အပြုအမူ အသွားအလာ အနေအထိုင် တို့သည် ၎င်းတို့၌ အကြံတခုရှိကြောင်း ပေါ်လွင်ခြင်း ရှိ မရှိကို ချင့်ချိန်ဝေဖန် ဆုံးဖြတ်ရမည်။ အမှု၌ တရုတ်လူကြီးများသည် အဘူတက တချိန်တည်းရောက် ရှိလာခြင်း မဟုတ်စေကာမူ ၎င်းတို့အားလုံး ဆုံတွေ့ကြပြီးသည့် နောက်ပိုင်း၌ ၎င်းတို့၏အပြုအမူလုပ်ကိုင်ကြပုံများကို ထောက်ခံခြင်းအားဖြင့် ၎င်းတို့၏ တူညီ သောကြံရွယ်ချက်ကို ထင်ရှားပေါ်လွင်စေသည်။ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၁၄၀ ၏ ရှင်းလင်းချက်၌ အစုအဝေးတခုသည် စုဝေးစက ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သည့်အစု အဝေးမဟုတ်သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် မတရားအစုအဝေး ဖြစ်လာနိုင်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ အမှု၌ အယူခံတရားလွှဲများသည် ကျောင်းသို့ ရောက်လာကြ ပြီးနောက် မိမိတို့၏ ကိုယ်အမူအရာ၊ နှုတ်အမူအရာအားဖြင့် ဆရာ၊ ဆရာမများ အား အနည်းဆုံးစိတ်ငြိငြင်စေရန် ပြုလုပ်ခဲ့သည်မှာ ထင်ရှားပေသည်။ ၎င်းတို့

အား ကျောင်းဝင်းသို့ဝင်ရန် မည်သူကမျှအစကနဦး တားမြစ်ခြင်းမရှိစေကာမူ ၎င်းသို့ဝင်ရောက်လာခဲ့ပြီးနောက်ပိုင်း၌ ဆရာကြီးနှင့် ဆရာ၊ ဆရာမ အသီးသီး တို့သည် ၎င်းတို့ရောက်ရှိနေခြင်းကြောင့် ကျောင်းသားများအား စာသင်၍မဖြစ် နိုင်သည့်အကြောင်းပြောကာကျောင်းမှထွက်သွားရန်အတွက် မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည်။ တရုတ်လူကြီးများက မိမိတို့သည် ကျောင်းမှထွက်၍ မသွားပါဟု နှုတ်မှတ်ကယ် တမ်းဖွင့်ဟပြောဆိုခြင်းမပြုလုပ်ခဲ့သော်လည်းမိမိတို့၏ဟန်အမူအရာများကိုကြည့်ရှု ခြင်းအားဖြင့် ဥပဒေကိုကျောခိုင်းကာ မိမိတို့ဆန္ဒအလျောက် ပြုလုပ်ရန်အသင့် ရှိကြောင်း အလွန်ထင်ရှားပေါ်လွင်လေသည်။ တဦးကပြုလုပ်သည့် ပြုလုပ်မှုများ ကို ကျန်လူများကထောက်ခံသည့်သဘောရှိသည့် ဟန်အမူအရာများကိုလည်း ပြသခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့၏အစုအဝေးသည်မူလကနဦးကပင် ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးမဟုတ်စေကာမူ ကျောင်းသို့ရောက်ပြီး နောက်ပိုင်း၌ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးအဖြစ်သို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့သည်မှာ အလွန်ထင် ရှားလေသည်။ အမှု၌ အယူခံတရားလိုများသည် ကျောင်းထက်နေချိန်တွင် ကျောင်းသို့ရောက်သွားပြီး ဆရာ၊ ဆရာမများအား အခြေအမြစ် မရှိသည့်စွပ်စွဲမှု များကိုပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ မိမိတို့အလိုအလျောက် အတန်းတိုင်းသို့ လှည့်ပတ်ကာ စုံစမ်းမေးမြန်းခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ကျောင်း၏ စည်းကမ်းနှင့် ညီညွတ်ခြင်း မရှိသော အော်ဟစ်ကြွေးကြော်ခြင်းများကိုလည်း ကျောင်းသားများအား ပြု လုပ်စေခဲ့သည်။ ကျောင်းရွှေ့ရှိ ထရုတ်အမျိုးသား ၄၀၀၊ ၅၀၀ ခန့်တို့ကို အကြောင်းပြု၍ ဆရာ၊ ဆရာမများအား တုန်လှုပ် ချောက်ချားစေခဲ့သည်။ ကျောင်းလွတ်ချိန်တွင် ကျောင်းလွတ်၍မရသည်အထိ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့၏ပြုလုပ်မှုများသည် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၄၀ နှင့် ၃၅၃ များအကျုံး ဝင်ကြောင်း အလွန် ထင်ရှား ပေါ်လွင်လေသည်။ ။ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်အရေးပေါ် စီမံမှု အက်ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းရာ၌ ဥပဒေအကြောင်း အရာပေါ်ပြချက်တွင် တိုင်းပြည်ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် လုံခြုံရေးအတွက် အကျိုးရှိ မည်ဖြစ်ပါသောကြောင့် ဤဥပဒေကိုပြုစုခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ သို့ဖြစ်လျော်ရာ ဤဥပဒေ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အခြားတိုင်းပြည်နှင့် စစ်မက်ဖြစ်ပွား နေစဉ်အတွင်းသာလျှင် ပေါ်ပေါက်တတ်သည့် အန္တရာယ်များကို ကာကွယ်ရန် လိုအပ်သောကြောင့်မဟုတ်၊ ပြည်တင်းငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် တိုင်းသူပြည်သားများ ၏ လုံခြုံရေးကို အခါပိုသိမ်းရွှေ့၍ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေဖြစ်သည်။ တနည်း အားဖြင့်ဆိုသော် ဤဥပဒေသည် နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးအတွက် ထိရောက် စွာဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အလို့ငှါသာလျှင် ပြဋ္ဌာန်းခြင်းဖြစ်သည်။

ဦးတင်ညွှန် (ခ) ချိန်တိမ်ယူ ပါ ၁၁ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ၂၀၂

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၇၇ (က) အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—လိမ်လည်လှည့်ဖြားရန် အကြံဖြင့် ဆိုင်တင်ထားရှိသော စာရွက်စာတမ်းများ၌ မဟုတ်မမှန်သည့် ဓား သွင်းချက်များ ပြုလုပ်လျှင်လည်း ပြစ်မှုမြောက်ခြင်း။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၇၇ (က) တွင် တဦးတယောက်သောသူသည် မိမိအလုပ် ရှင်အား လိမ်လည် လှည့်ဖြားလိုသော အကြံဖြင့် မမှန်ကန်သည့် ဓားသွင်း ချက်များပြုလုပ်မှသာလျှင် ထိုပြစ်မှုကိုကျူးလွန်သည်မဟုတ်။ မည်သူကိုမဆိုလိမ်

လည်လှည့်ဖြားရန် အကြံဖြင့် ဆိုင်တွင်ထားရှိသော စာရွက်စာတမ်းများ၌ မဟုတ်
မမှန်သည့် ရေးသွင်းချက်များ ပြုလုပ်လျှင်လည်း ထိုပုဒ်မတွင် အကျုံးဝင်လေသည်။

မောင်မြကြွယ် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ၅၂

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၉၃ အရ မူပြစ်မြောက်ရန်အတွက် လိုအပ်သည့်အင်္ဂါရပ်။ ။ ဆုံး
ဖြတ်ချက်။ ။ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၉၃ အရ မူပြစ်မြောက်ရန်အတွက်လိုအပ်
သည့်အင်္ဂါရပ်များအနက် မိမိနှင့်တရားဝင် ထိမ်းမြားခြင်းမပြုသော မိန်းမကို
လှည့်ဖြားယုံကြည်စေခြင်းတည်းဟူသော အချက်သည် အရေးကြီးသည်။ မိမိနှင့်
တရားဝင် ထိမ်းမြားခြင်း မပြုသောမိန်းမကိုလှည့်ဖြားယုံကြည်စေခြင်း ပြုလုပ်မှ
သာလျှင် မူပြစ်မြောက်သည်။ တရားဝင်ထိမ်းမြားခြင်းပြုပြီးသော မိန်းမအဖြစ်သို့
ရောက်ရှိပြီးသူနှင့် ပတ်သက်၍ ဤဖြစ်မှုမျိုးကိုကျူးလွန်နိုင်မည် မဟုတ်ချေ။
လျှောက်ထားခံရသူသည် လျှောက်ထားသူ၏ တရားဝင်ဇနီးအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိ
သွားပြီဖြစ်သည်။ ။လျှောက်ထားခံရသူ၌ တရားဥပဒေက အပ်နှင်းထားသောတရား
ဝင်ဇနီး၏ အခွင့်အရေးများ အပြည့်အဝရရှိနိုင်သည်။ လျှောက်ထားသူသည်
မိမိကိုကွယ်သည့်ဟိန္ဒူဘာသာကို အကာအကွယ်ယူ၍ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်သည့်
လျှောက်ထားခံရသူသည် မိမိ၏ဇနီးမဟုတ်ဟုမငြင်းဆိုနိုင်။ ထို့ကြောင့် တရားဝင်
အကြင်လင်မယားအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့ပြီးဖြစ်သူ ဇနီးမောင်နှံတို့စပ်ကြားတွင်
ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၉၃ ၌ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်နိုင်မည်မဟုတ်ချေ။

မောင်သိန်းညွန့် (ခ) ဘီမိုဟန်နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ(မအေးညွန့်) ၂၆၀

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၉၇ အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၉၇ အရ
ပြစ်မှုမှာ လင်ယောကျ်ား ဖြစ်သူက ပြောငြိမ်းနိုင်သည့် အမှုတစ်ခုဖြစ်ခြင်း ရုံး
မရောက်မီ ကျေးအေးပြီးဖြစ်က ထိုကဲ့သို့ ကျေးအေးပြီးဖြစ်သည့် ပြစ်မှုအတွက်
ရုံး၌တဖန် တရားစွဲဆိုခြင်း မပြုနိုင် တံဆိပ်ခေါင်း ကပ်ထားခြင်း မရှိသည့်
ကွာရှင်း ပြတ်စဲစာကို သက်သေခံအဖြစ် အသုံးပြု စဉ်းစားနိုင် မနိုင်။ ။
ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၉၇ အရ ပြစ်မှုများ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ
၃၄၅ (၁) ၏ ပဌမဇယားအရ လင်ယောကျ်ား ဖြစ်သူကပြောငြိမ်းနိုင်သည့်ပြစ်မှု
တစ်ခုဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ပြောငြိမ်းရာတွင် တရားရုံး၏ သဘောတူ ခွင့်ပြုချက်ကို
ရယူရန် မလိုပေ။ နစ်နာသူကမိမိသဘောအတိုင်း ပြောငြိမ်းခွင့်ရှိသည့် အမှုများ
တွင် ရုံးသို့မရောက်မီ ကျေးအေးပြီး ဖြစ်ပါက ထိုကဲ့သို့ ကျေးအေးပြီးဖြစ်သည့်
ပြစ်မှုအတွက် ရုံး၌ တဖန်တရားစွဲဆိုခြင်း မပြုနိုင်တော့ပေ။ တရားရုံးသို့ရောက်ပြီးမှ
သာ ပြောငြိမ်းရမည်ဟု ဥပဒေက ကန့်သတ်ထားခြင်းမရှိ။ ။ကုမ္ပဏီအမှုစွဲစာတမ်း
နှင့် ကပူရအမှုစွဲစာတမ်း အတွဲ ၄၁၊ မဒရပ် ၆၈၅။ ။အစိုးရနှင့်တော်ပေ၊ အထဲ
၄၉၊ အလာဟာဘတ် ၄၈၄ ရည်ညွှန်းသည်။ ။ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တံဆိပ်
တော်ခွန် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅ တွင် တံဆိပ်တော်ခွန် ထမ်းဆောင်ရမည့် စာချုပ်
စာတမ်း တခုခုတွင် တံဆိပ်ခေါင်း ကပ်ထားခြင်းမရှိက ထိုစာချုပ်စာတမ်းကို
သက်သေခံအဖြစ် အသုံးမပြုနိုင်သည့်အပြင် အကျိုးသက်ရောက်မှုလည်း မရှိစေရ
ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသော်လည်း ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်သည် ရာဇဝတ်မှုများနှင့် သက်ဆိုင်
ခြင်းမရှိဟု ခြွင်းချက် (ဃ) ၌ အတိအလင်း ဖော်ပြထားသဖြင့် တံဆိပ်ခေါင်း

ကပ်ထားခြင်း မရှိသည့် သက်သေခံ အမှတ် ၄ ကွာရှင်း ပြတ်စဲစာသည်
လျှောက်ထားသူအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၉၇ အရ၊ ရာဇဝတ်ကြောင်းနှင့် အရေး
ယူသည့် အမှုတွင် သက်သေခံအဖြစ် အသုံးပြုစဉ်းစားနိုင်ပေသည်။ သာဂျီဘီဘီ
နှင့် ထိပ်စေး၊ အတွဲ ၃၀၊ မဒရပ်၊ ၃၀၆ (၃၀၈) ရည်ညွှန်းသည်။

မောင်စိန်လှိုင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (မောင်မြသန်း) ၁၅၆

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၅၀၆(ပဌမ)ပိုင်းအရမူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—ရာဇဝတ်မကင်းသော
ခြိမ်းခြောက်မှု ဖြစ်မြောက်စေရန်အတွက် လိုအပ်သည့် အချက်တချက်။ ။
ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၅၀၃ တွင်ပေါ်ပြထားသည့် ရာဇဝတ်မကင်း
သော ခြိမ်းခြောက်မှုဖြစ်မြောက်စေရန်အတွက် လိုအပ်သည့် အချက်တခုမှာ ခြိမ်း
ခြောက်ရာတွင် ခြိမ်းခြောက်သူသည် ခြိမ်းခြောက်ခြင်းခံရသူအား ထိတ်လန့်ခြင်း
ဖြစ်စေရန် အကြံဖြင့် ခြိမ်းခြောက် မှသာလျှင် မူပြစ်မြောက်သည်။ ထိုသို့သော
အကြံအစည်ဖြင့် ခြိမ်းခြောက်ခြင်း မဟုတ်ပါက ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၅၀၃ တွင်
အကျုံးဝင်မည်မဟုတ်ချေ။ ။နိုင်ငံတော် နှင့် မမြဲမီအထက်မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး
၁၈၉၇—၁၉၀၁ အတွဲ (၁)၊ စာ ၃၆၀ ရည်ညွှန်းသည်။

ဒေါ်ကြည်ကြည် နှင့် မြန်မာနိုင်ငံတစ်စု (ဒေါ်မန်းခင်) ၂၂

ရန်ကုန်မြို့တရားမရုံးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂—ပစ္စည်းသိမ်းဝါရမ်းထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထား
ခြင်း—ပုဒ်မ ၂၄ အရ လောကီလူကုန်ဝင်ပြုရန်၊ သို့မဟုတ်ပယ်ရန်သာအခွင့်အရေး
ရှိခြင်း—ပစ္စည်းသိမ်းဝါရမ်း၌ ကျေအေးသည့်စည်းကမ်းချက်အနေဖြင့် ရေးမှတ်ရန်
ဥပဒေခွင့်ပြုချက် ရှိ မရှိ - ထုံးပုံကျအမိန့်တခုကိုရေးဆွဲရန် ရုံးမှ ခွင့်ပြုခဲ့သည်မှာ
ဥပဒေအရ ခွင့်ပြုရေးဆွဲနိုင်သည့် အမိန့်တရပ်ဖြစ်သည်ဟု ထိုနိုင် မဆိုနိုင်။ ။
ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံး၊ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂ အရ ပစ္စည်းသိမ်းဝါရမ်း
ထုတ်ပေးရန်နှင့် ပတ်သက်၍ ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံး၏ ပစ္စည်းသိမ်း ဝါရမ်းထုတ်
နည်းဥပဒေများတွင် စာမျက်နှာ ၁၉၇ ၌ အပိုဒ် (၃) တွင်မည်သို့မည်ပုံဆောင်ရွက်
ရမည်ဖြစ်ကြောင်းကို နည်းဥပဒေအမှတ် ၉ မှ ၂၃ အပါအဝင် ပြဆိုထားလေသည်။
ပစ္စည်းသိမ်း ဝါရမ်းလျှောက်ထားသည့်အခါ ရုံးများမှ ပုဒ်မ ၂၄ အရ ထို
လျှောက်လွှာကိုခွင့်ပြုရန်၊ သို့မဟုတ် ပယ်ရန်သာ အခွင့်အရေးရှိလေသည်။ ထို
လျှောက်လွှာနှင့် ပတ်သက်၍ ရုံးများမှ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၃၊ နည်းဥပဒေ
၃ အရ အမှုများတွင်ကဲ့သို့ ကျေအေးသည့် စည်းကမ်းချက်များကို သတ်မှတ်ပြီး
အမှုတွင် ထုံးပုံကျအမိန့်၊ သို့မဟုတ် စီကရီကို ရေးဆွဲရန် အခွင့်အရေးမရှိချေ။
အမှုကို ပိတ်လိုက်သည်ဆိုသည်မှာလည်း ဥပဒေအရ ချမှတ်နိုင်သည့်အမိန့်တရပ်
မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားနေသည်။

ဒေါ်အုန်းကြည် နှင့် ဒေါ်အုန်းခင် ၂၅

ရွှေနေကြီးများ ကောင်စီ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂(၃) အရ စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း—ရွှေနေ
ကြီးများရွှေခွင်ရန် ဆောင်ရန် ကျင့်ဝတ် သိက္ခာ စည်းကမ်းများ။ ။ရွှေနေကြီး
များသည် အမန်တရားကို ဖြစ်ထွန်းစေရန် တရားရုံးများနှင့် ၎င်းတို့ လိုက်ပါ
ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော ရုံးအသီးသီးတွင် ရုံးအရာရှိများ သဖွယ် ကူညီဆောင်ရွက်

ကြံ့ခိုင်သည်။ တရားဥပဒေ ရုံးလုပ်ထုံး စသည်တို့ကို ကျွမ်းကျင်ကြသော ပြည်သူတို့၏ အကျိုးဆောင်များလည်း ဖြစ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့အား လိုက်ပါ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးရန် မိမိတို့၏ မှုခင်းကိစ္စတို့ကို ယုံကြည်အပ်နှံကြသော ပြည်သူများအပေါ် သစ္စာထားရသည်။ တဘက်တွင်လည်း တရားရုံးများ၊ တခြားသော ရုံးများအပေါ် သစ္စာထားရသည်။ သို့မှသာလျှင် ရွှေနေကြီးများ ပီသ၍ ပြည်သူတို့၏ ယုံကြည် ကိုးစားခြင်းကို ခံယူ ထိုက် ပေသည်။ ပြည်သူ အကျိုးကို ညွှန်ပြပေးရမည်။ ရွှေနေကြီးများ ရှောင်ရန် ဆောင်ရန် ကျင့်ဝတ် သိက္ခာ စည်းကမ်းများရှိသည်။ ထိုစည်းကမ်း သိက္ခာပုဒ်များကို အကျယ်တဝင့် အပြည့် အစုံ ရေးသားထားခြင်း မရှိသော်လည်း၊ လက်တွေ့ ကျင့်စဉ် အရင်း၊ နှစ်များစွာက စ၍ ယနေ့တိုင် လိုအပ်သလို ချမှတ် ခဲ့သော စီရင်ထုံးများမှ ညွှန်ကြားချက်များ အရင်း၊ အထူး သင်ကြား ပြသရန် မလိုသော ကိုယ်ကျင့် တရားမှိုင်း ယင်းရှား ပြီးဖြစ်သင့်သည်။

ရွှေနေကြီး ဦးအောင်သိန်း၏ကိစ္စ ၂၀၀

လွှတ်မှုကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၂) အရ၊ မူပြစ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်း— တရားခံအပေါ် ပြည်နှင့်ဒဏ် အမိန့် ထုတ်ပြန်ခဲ့ခြင်း— နိုင်ငံတော်သမတ (ယခု တော်လှန်ရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ)ကသော်၎င်း၊ အခြားအာဏာပိုင် တဦးဦးကသော်၎င်း ဖျက်သိမ်းခြင်း မရှိသေးခြင်း— စက်ရှင်ရုံး အနေဖြင့်၎င်း အမိန့်ကို ပယ်ရန် အာဏာလုံးဝမရှိ။ ။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အယူခံ တရားခံအပေါ် ပြည်နှင့်ဒဏ် အမိန့်ကို လွှတ်မှု ကြီးကြပ်ရေးဝန်ကြီးက ထုတ်ပြန်ခဲ့ရာ ဝန်ကြီးသည် အစိုးရ အဖွဲ့ဝင် တဦးအနေဖြင့် ယေဘုယျ စကားရပ်များ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃ အရ နိုင်ငံတော် သမတ (ယခုတော်လှန်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ) ကိုယ်စား ပြည်နှင့်ဒဏ် ပေးခဲ့သည်ဟုမှတ်ယူရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုအမိန့်ကို နိုင်ငံတော် သမတသော်၎င်း၊ အခြားအာဏာပိုင် တဦးဦးကသော်၎င်း ဖျက်သိမ်းခဲ့ခြင်း မရှိသေး၍ အတည် ဖြစ်လျက်ရှိသေးသည်။ ယင်းသို့ အတည်ဖြစ်လျက် ရှိသေးသည့် ပြည်နှင့်ဒဏ် အမိန့်ကို စက်ရှင်ရုံးအနေဖြင့် ပယ်ဖျက်ရန် အာဏာလုံးဝမရှိ။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ နှင့် ဖါကွန်းနော် (ခေါ်) လီဖန်းဖင် ၁၃၄

ဝါကွန်းဖွဲ့ပို့ပေးကုမှုအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ နှင့် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ အလုပ်သမားများအခြေခံပိုင်ခွင့် နှင့် တာဝန်များပြဋ္ဌာန်းခြင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ (ခ) အရမူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း— ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၂ (၁) အရ အမိန့်ချမှတ်ခြင်းပြုနိုင် မပြုနိုင်။ ။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူ ကျူးလွန်သည့် ပြစ်မှုသည် ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ်ထက်ပို၍ အပြစ်ပေးနိုင်သည့် ပြစ်မှု မဟုတ်ခြင်းကြောင့် ၎င်းအပေါ်၌ ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၆၂ (၁) အရ အမိန့်ချမှတ်ခြင်းသည် ဥပဒေအရ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်။ ။ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ နှင့် စောသိန်း၊ မြန်မာ ပြည်စီရင်ထုံး ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ တရားလွှတ်တော်၊ စာ ၄၇ ရည်ညွှန်းသည်။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (ဦးလွန်းမောင်) နှင့် ဦးစံအုန်း ၃၇

အကတိလိက်စားမှု တားမြစ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ (၁) (ဂ)/၄ (၂) အရ၊
 ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း—ရဲကင်းတင် ရဲသားများအား စီတန်းပြုသရာ၌ ငွေ
 တောင်းသူများ ဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲခြင်း—စွပ်စွဲပြောဆိုချက်သည် ရဲက အမှု
 စုံစမ်းနေစဉ် သက်သေတဦးက ရဲအရာရှိထံသို့ ပေးသည့်ထွက်ချက် တခုသာ
 ဖြစ်ခြင်း—ကွယ်လွန်သူ သက်သေတဦးက လူစီတန်းပြုသရာ၌ ဆိုပြခြင်း—၎င်း
 စွပ်စွဲသည် ပြောဆိုချက်ကို တရားခံတဦးအား အခြေခံ သက်သေခံချက် တခု
 အဖြစ် အသုံးပြုနိုင် မပြုနိုင်။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားလိုက ရဲသားများအား
 ငွေတောင်းယူကြောင်း တိုင်တန်းသဖြင့် ရဲမှူးသည် ထိုကိစ္စကို စုံစမ်းရန်
 တရားလိုအားခေါ်၍ ရဲကင်းသို့ သွားရောက်ကာ ရဲသားများ၊ စီတန်းပြုသရာ၌
 တရားလိုက လျှောက်ထားသတို့သည် ငွေတောင်းသူများ ဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲ
 ခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ ထိုစွပ်စွဲ ပြောဆိုချက်သည် ရဲက အမှုကို စုံစမ်းနေစဉ် သက်သေ
 တဦးက ရဲအရာရှိထံသို့ပေးသည့် ထွက်ချက်တခုသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုကဲ့သို့
 သော စွပ်စွဲပြောဆိုချက်မျိုးမှာ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၆၂ နှင့် ငြိစွန်း
 နေသဖြင့် အခြေခံ သက်သေအထောက်အထားအဖြစ် အသုံးမပြုနိုင်ချေ။ ရမ်
 ကီရှန်မီသန်လာလ်ရွာများ နှင့် ဘုံဘိုင်ပြည်နယ်၊အေးအိုင်၊အာ(ရ်)၊ (၁၉၅၅) (တ
 ရားလွှတ်တော်ချုပ်) ၁၀၄ ရည်ညွှန်းသည်။ ကွယ်လွန်သူ ဦးအုန်းပွင့်က သန်ပတ်
 ပိုများကို ဖမ်းဆီးသည့် ရဲသား နှစ်ဦးအနက် တဦးမှာ လျှောက်ထားသူ
 မောင်အောင်သန်း ဖြစ်သည်ဟု လူစီတန်းပြုသရာ၌ ဆိုပြခဲ့ကြောင်း၊ မေမြို့၊
 မြို့မရာဇဝတ် တရားသူကြီး ဦးတုာခေါ်မန်းက ထွက်ဆိုခဲ့သည်မှာ မှန်၏။
 လူစီတန်းပြုသရာတွင် သက်သေတဦးက တရားခံသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူတယောက်
 ဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲခဲ့သည့် ပြောဆိုချက်မှာ ကျမ်းသစ္စာပြု၍ ထက်ဆိုသည့်
 ထွက်ချက်လည်းမဟုတ်သည့်အပြင် မှန် မမှန်ကိုလည်း မေးခွန်းထုတ်ခွင့် မရရှိသည့်
 ထွက်ချက်တခုသာဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ လူစီတန်းပြုသရာတွင် စွပ်စွဲသည့် ပြောဆို
 ချက်ကို တရားခံတဦးအား စွဲဆိုသည့် အမှုတွင် အခြေခံ သက်သေခံချက်တခု
 အဖြစ် အသုံးမပြုနိုင်ပေ။ လူစီတန်းပြုသစဉ်က စွပ်စွဲပြုသခဲ့သည့် သက်သေအား
 ရုံး၌စစ်ဆေးသောအခါ ထိုသူ၏ထွက်ချက်ကို တန်ဖိုး ယုတ်လျော့စေရန်သော်၎င်း၊
 ထောက်ခံစေရန်သော်၎င်း သက်သေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၅ နှင့် ၁၅၇ အရသာ
 အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ လူစီတန်းပြုသရာတွင် ကြီးကြပ်ရသည့် တရားသူကြီး
 အနေဖြင့်လည်း သက်သေက တရားခံအား ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ ဖြစ်သည်ဟု
 စွပ်စွဲပြောဆိုခဲ့သည်ဟုသာ ထွက်ဆိုနိုင်မည်ဖြစ်၍၊ ထိုတရားသူကြီး၏ ထွက်ချက်
 မှာလည်း တဆင့်ကြား စကားမျှသာ ဖြစ်သည့် အလျောက် တရားခံ အပေါ်
 အသုံးချနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ အမှုတွင် ကွယ်လွန်သူ ဦးအုန်းပွင့်က တရားသူကြီး
 ဦးတုာခေါ်မန်းရှေ့၌ လူစီတန်းပြုသစဉ် စွပ်စွဲခဲ့သည့် ပြောဆိုချက်မှာ အခြေခံ
 သက်သေအထောက်အထားအဖြစ် အသုံးမပြုနိုင်သည့်အပြင်၊ ဦးတုာခေါ်မန်း၏
 ထွက်ချက်မှာလည်း တဆင့်ကြားစကားမျှသာဖြစ်၍ လျှောက်ထားသူထံအပေါ်
 ကျိအမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အသုံးချခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ ဆဋ္ဌရာနာရိပ် နှင့် အစိုးရ၊
 အေးအိုင်၊အာ(ရ်)၊ (၁၉၅၃)၊ အလာဟာဘတ်၊ ၃၇၊ (၃၉၂)၊ ရည်
 ညွှန်းသည်။

အပေါင်စာချုပ်နှင့် ချေးယူငွေများကိုရရှိရန် တရားစွဲဆိုခြင်း—၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ နိုင်ငံတော်
 ရာထမ်းမှုထမ်းများ ကြေးမြီသက်သာရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ အရ၊ လျှောက်
 ထားခြင်း—လျှောက်ထားခြင်းမှာ ၎င်းအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂ (င) တွင် အကျုံးဝင်
 မဝင်။ ။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဒုတိယ လျှောက်ထားသူသည် မြို့ရှင်ထံမှ ငွေများ
 ကို ချေးယူခဲ့သူ မဟုတ်၊ ချေးယူသူ၏ ဇနီးဖြစ်ခြင်းကြောင့် ထိုငွေများကို
 ပေးဆပ်ရန် တာဝန်ရှိကောင်း ရှိပေလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် ဒုတိယ လျှောက်ထားသူ
 သည် ငွေချေးယူသည့်အတွက် ထိုကဲ့သို့ ချေးယူခြင်းအားဖြင့် တင်ရှိသော
 ကြေးမြီများကို ပေးဆပ်ရန် တာဝန်ရှိသူဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။
 အပေါင်စာချုပ်တွင် ဖုတ်သလျှောက်ထားသည့် အခွင့်အရေး ရှိသောကြောင့်
 ထိုအခွင့်အရေးကို မထိပါးစေရန် အတွက် ထိုပစ္စည်းအတွက် တင်ရှိသည့်
 ကြေးမြီများကို ပေးဆပ်ရန် တာဝန်ရှိသည်ဟု ယူဆနိုင်စေကာမူ မိမိချေးယူသည့်
 ငွေအတွက်ဘင်ရှိသည့် ကြေးမြီကိုပေးဆပ်ရန် တာဝန်ရှိသည်ဟူ၍ကား မည်သည့်
 နည်းနှင့်မျှ မယူဆနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် အမှု၌ ဒုတိယလျှောက်ထားသူသည်
 နိုင်ငံတော် ရာထမ်း မှုထမ်းများ ကြေးမြီ သက်သာရေး အက်ဥပဒေ
 ပုဒ်မ ၂ (င) တွင် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုထားသည့် “မြီစား” ဟူသောစကားရပ်တွင်
 အကျုံးမဝင်။

ကိုသောင်းရင် ပါ ၂ နှင့် ကိုးရန်းဝင်း ပါ ၃ ၁၁၇

အမှုခေါ် စာချုပ်တော်—ရန်ကုန်တရားမဌ်း တရားသူကြီးက မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ
 ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀ နှင့် ပုဒ်မ ၁၇ တို့အရ၊ စံငှားခနှုန်းကို သတ်မှတ်
 ခြင်း—အာဏာကို ကျူးကျော်ချမှတ်သည့် အမိန့်တရပ်သာ ဖြစ် မဖြစ်—
 စံငှားခနှုန်းနှင့် ပတ်သက်၍ ရန်ကုန်မြို့ တရားမဌ်း တရားသူကြီးထံ ပြန်လည်၍
 ဥပဒေအရ ဆင်ခြင်သုံးသပ် အမိန့်ချမှတ်ပေးရန် ရည်ညွှန်းရမည် ဖြစ်ခြင်း—
 မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၂ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်
 များကိုဆန့်ကျင်မည်ဟု ပဆိုနိုင်။ ။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ စောဒကမှုကို ကြားနာ
 ခဲ့သည့် ရန်ကုန်မြို့ တရားမဌ်း တရားသူကြီးသည် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်
 ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၁၀ နှင့် ပုဒ်မ ၂၇ တို့တွင် ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း တရားဝင်ပေး
 ရသည့်ငွေမဟုတ်သည့် စပေါ်၊ သို့မဟုတ်ဆလံမီငွေ ၃၀,၀၀၀ ကို ပဌမလျှောက်
 ခံရသူက အိမ်ရှင်သို့ ပေးရခြင်းကို လေးနက်စွာ စဉ်းစားပြီး ထိုအချက်ပေါ်
 မူတည်၍စံငှားခနှုန်းကို သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး
 ဥပဒေလိုအပ်ချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်နေကြောင်းမှာ ထင်ရှားနေပေသည်။ သို့
 ဖြစ်ရကား စောဒကမှုကို ကြားနာသည့် တရားသူကြီးက ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်မှာ
 မိမိတွင်ရှိသည့် အာဏာကို ကျူးကျော်ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့် တရပ်သာ
 ဖြစ်သည်ဟုယူဆရမည်ဖြစ်ပြီ။ ထိုအမိန့်မှာလည်း အပေါ်ယံကြော ကြည့်ရုံနှင့်
 မှားယွင်းနေသည့် အမိန့်တရပ် ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်နေသဖြင့် ၎င်းအမိန့်ကို
 အတည်ပြုလက်ခံရန်မသင့်ပေ။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အမှုတွင် စံငှားခနှုန်းနှင့်
 ပတ်သက်၍ ရန်ကုန်မြို့ တရားမဌ်း တရားသူကြီးထံပင် ပြန်လည်၍ ဥပဒေအရ
 ဆင်ခြင်သုံးသပ်ပြီးအမိန့်တရပ် ချမှတ်ပေးရန် ရည်ညွှန်းရမည် ဖြစ်သဖြင့် ထိုသို့
 ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၂ ပါ
 ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ဆန့်ကျင်မည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်

စောဒကမူကို ကြားနာခဲ့သည့် တရားသူကြီးကပင် အမူကို တရားဥပဒေအရ ပြန်လည်ရွက်ဆောင်နိုင်ရန် ဤရုံးမှ ကြည့်ရှုထိန်းသိမ်းရမည့် ဝတ္တရားအရ ပြန်လည်ပေးပို့ဆုံးဖြတ်စေမည်ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

ဘနာဇီလာလက်ဆာရီးယား နှင့် ဒေါ်ချစ်ချစ် ပါ ၂ ၁၄၄

အမှုခေါ် စာချွန်တော်အမိန့်—ငါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ—ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် ငါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေအရ ချမှတ်သည့်အမိန့်တရပ်ကို ငင်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၁ အရ ပြန်လည်စဉ်းစားနိုင်ခွင့်ရှိ မရှိ—တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၇ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို သက်ဆိုင်နိုင်သမျှ ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းပြုရန် လိုမလို။ ။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ငါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၁ အရကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် ငါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေအရ ချမှတ်ခဲ့သည့်အမိန့်တရပ်ကို ပြန်လည်စဉ်းစားနိုင်ခွင့်ရှိသော်လည်း၊ ထိုသို့ စဉ်းစားသည့်အခါ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၇ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို သက်ဆိုင်သမျှ ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းပြုရမည်ဟု အတိအလင်းပြဆိုထားပေသည်။ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၇ တွင်ပေါ်ပြထားသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များမှာ (၁) လျှောက်သူက အမှုစစ်ဆေးစဉ် မိမိကြီးစား၍ ရှာဖွေခံလင့်ကစား မသိရှိသည့် အရေးကြီးသော သက်သေခံချက်ကို ထိုအခါမှသာ သိရှိလာခြင်း၊ (၂) အမှုတွင် အပေါ်ယံကြောကြည့်ရုံမျှနှင့် မှားယွင်းသည့် အချက်ပေါ်လွင်နေခြင်းနှင့် (၃) အခြားလုံလောက်သည့် အကြောင်းရှိမှသာ မိမိသည် ချမှတ်သည့်အမိန့်တရပ်ကို ပြန်လည်စဉ်းစားခွင့် ရှိစေရမည်ဟု ပြဆိုထားပေသည်။

မာရီယံဘီဘီ နှင့် ကိုကျော်မြင့် ပါ ၂ ၄၄

အရေးကြီးသော ကန်ပဉ္စည်းများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုများ ဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေ (၁၉၄၇) ပုဒ်မ ၈ (၃) အရ၊ မူဖြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—သက်သေခံနှားကို အစိုးရဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းခြင်း ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၇ အရ၊ ချမှတ်သည့် အမိန့်တရပ်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရခြင်း စက်ရှင်တရားသူကြီးက ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၂၀ အရ၊ ပြန်လည် စဉ်းစား ပြင်ဆင်ပေးရန် အခွင့်အာဏာမရှိ။ ။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ မူလရုံးမှ သက်သေခံ နှားနှစ်ကောင်ကို အစိုးရဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းစေဟု ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်မှာ ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၁၇ အရ၊ ချမှတ်ခဲ့သည့်အမိန့် တရပ်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရန် ရှိပေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ချမှတ်ခဲ့သည့်အမိန့်ကို ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၂၀ အရ စက်ရှင်တရားသူကြီးက ပြန်လည်စဉ်းစားပြင်ဆင်ပေးရန် အခွင့်အာဏာရှိပေသည်။

ဦးချစ်လှိုင် နှင့် ပြည်ထောင်စုပြန်မာနိုင်ငံ ၁၇၇

“ အလုပ်သမား လျှော်ကြေးအက်ဥပဒေမှ ပုဒ်မ ၃ မှ အလုပ်မှ ပေါ်ပေါက်လာမည့် ” ဆိုသောစကားရပ်၏ အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုချက် ၁၉၆

အလုပ်သမား လျှော်ကြေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ မှ အလုပ်မှ ပေါ်ပေါက်လာမည့် တဦးနှင့်ရန်ဖြစ်သဖြင့် ရန်ပြုခြင်းခံရခြင်း—ရန်ပြုခြင်းခံရသည့် အန္တရာယ်သည်

အလုပ်သဘောတရားအရ ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဟု ယူဆနိုင် မယူဆနိုင်။ ။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အဖွဲ့တွင် အလုပ်သမား မောင်အေးသည် အခြားအလုပ် သမားတဦး၏ ရန်ပြုခြင်းခံရသဖြင့် သေဆုံးရခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် မောင်အေး လုပ်ကိုင်ရသည့် အလုပ်၌ “ အလိုအလျောက်ရန်ဖြစ်သဖြင့် ဒဏ်ရာ ရခြင်း ” အန္တရာယ်သည် လုပ်ငန်းစဉ် သဘောတရားအရ ပါရှိသည်ဟုမဆိုနိုင်။ မိမိ၏ပယောဂ တစ်ခုတရားမပါရှိဘဲ အလုပ်လုပ်နေစဉ်အတွင်း သူတပါး၏ ရန်ပြုခြင်း ခံခဲ့ရပါမူ ယင်းကဲ့သို့သော အန္တရာယ်သည် အလုပ်၌ ရှိစေပြုဖြစ်သည်ဟုဆိုနိုင် ကောင်းဆိုနိုင်ပေလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် မိမိအလိုအလျောက် အခြားသူတဦးနှင့် ရန်ဖြစ်သဖြင့် ရန်ပြုခြင်းခံခဲ့ရသော် ထိုကဲ့သို့ ရန်ပြုခြင်းခံရသည့် အန္တရာယ်သည် အလုပ်သဘောတရားအရ ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဟု မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ယူဆနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။ ရန်ဖြစ်လျှင် ရန်မှုခြင်းခံရမည်မှာ ဓမ္မတာပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ရန်ဖြစ်လျှင် ရန်ပြုခြင်းခံရတတ်သည်ကို မောင်အေးသည် သဘောပေါက်ပြီး ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည် ဖြစ်လေရာ၊ မောင်အေး ကိုယ်တိုင် ထိုအန္တရာယ်ကို မိမိ အလို အလျောက် ဖိတ်ခေါ်ဘိသကဲ့သို့ ဖြစ်နေလေသည်။ ထို့ကြောင့် မောင်အေးသေဆုံးရခြင်းသည် မတော်တဆ ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု၍ပင် ယူဆနိုင်ရန် ခဲယဉ်းလေသည်။ လက်စမီဘိုင်နှင့်ဘုံဘောဆိပ်ကမ်း အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ အော့အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ (၁၉၅၄) ဘုံဘော၊ စာ ၁၀၀။ အမိဒဘတ် ကောထင် ကုမ္ပဏီ နှင့် ဘိဘီရာဂျရန်၊ အော့အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ဘုံဘော၊ (၁၉၅၇)၊ စာ ၂၂၃။ ဘုံဘောဆိပ်ကမ်း အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့ နှင့် အက်(စ်)ယမ္မနာဘိုင်၊ အော့အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ဘုံဘော၊ (၁၉၅၅)၊ စာ ၃၀၂။ ဦးစိုးတင် နှင့် ခရိုင်အလုပ် သမားလျှော်ကြေးပေးကြီး၊ သထုံ၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးမျှာ။ ၁၉၆၆ ခု၊ စာ ၇၂၃ ရည်ညွှန်းသည်။

ဦးမန်အင် နှင့် ဒေါ်အင်ကြည် ၁၉၆

အလုပ်သမား လျော်ကြေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၀ အရ အယူခံတင်သွင်းခြင်း—အ ကြောင်းခြင်းရာပြဿနာ။ ။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အလုပ်သမား တဦးသည် အခင်းဖြစ်သည့်အချိန်၌ အလုပ်ခွင်တွင် ရှိ မရှိ ဟူသောအချက်သည်အကြောင်း ခြင်းရာပြဿနာ ဖြစ်သည်။ ။ ဆာရတ်(စ်)ဝါတီဇက်များအုပ်ချုပ်သူ နှင့် ရန်ပါနီရိုးရပ်(ချ်)ဘား၊ ဘုံဘိုင်၊ တရားလွှတ်တော်၊ ၁၉၄၈၊ အယူခံမှုအမှတ် ၄၆၃ ရည်ညွှန်းသည်။

ဦးချမ်းမား နှင့် ဒေါ်အမလေး ပါ ၂ ၂၇၃

အိမ်ခန်း၏ ငှားရမ်းခရလို့ကြောင်း တရားစွဲဆိုခြင်း—နေထိုင်သူက ငှားရမ်းခပေးပြီး ပိုင်ရှင်ကငှားရမ်းခကို လက်ခံမှု အိမ်ရှင်အိမ်ငှား ဆက်သွယ်မှုရှိသည်ဆိုသော လမ်း ညွှန်တခုအဖြစ် အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူရခြင်း—အခင်းဖြစ်ဥပစာတွင် ငှားရမ်းနေ ထိုင်သုံးစွဲခဲ့သူများဖြစ်ကြောင်းဖော်ပြ၍ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံ လျှောက် ထားကြသဖြင့်ကြီးကြပ်ရေးဝန်က လျှောက်ထားချက်အရ စင်းခသတ်မှတ်ပေး ပြီးဖြစ်ရာ ဥပစာအား ငှားရမ်းသူများမဟုတ်ဟု ဆိုခြင်းမပြုနိုင်။ ။ ဆုံးဖြတ် ချက်။ ။ မူလအိမ်ငှားဖြစ်သည့် ဒေါက်တာ ဘောက်မိုသည် ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် အိမ်ငှားပြည်သို့ ပြန်သွားသောအခါ အယူခံတရားပြိုင်တို့သည် အုပ်ချုပ်ရေး

ကော်မတီဖွဲ့စည်းပြီးအခင်းဖြစ် ဥပစာ၌ ဖွင့်လှစ်ထားသောကျောင်းကို အုပ်ချုပ်
လာကြသည်သာမက ငှါးရမ်းခများကို အယူခံတရားလိုအား ပေးခဲ့ကြသည်။
ဥပစာတွင် နေထိုင်သူက ပိုင်ရှင်အားငှါးရမ်းခပေးကာမျှဖြင့် ပိုင်ရှင်နှင့် နေထိုင်သူ
အကြား၌ အိမ်ရှင်အိမ်ငှါးဆက်သွယ်မှုရှိခဲ့သည်ဟု မဆိုနိုင်သော်လည်း နေထိုင်
သူကငှါးရမ်းခပေးပြီးပိုင်ရှင်ကငှါးရမ်းခကို လက်ခံခဲ့ပါမူ ထိုအချက်သည် အိမ်ရှင်
အိမ်ငှါးဆက်သွယ်မှုရှိသည်ဆိုသော လမ်းညွှန်ဘဝအဖြစ် အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူရ
မည်ဖြစ်သည်။ ဘင်နိုပါရတ် နှင့် ဒွန်တီရှိုင်း၊ အတွဲ ၂၇၊ ကာလကတ္တား၊ ၁၅၆
(၁၆၄) (ပရိဘူကောဝင်စီ) ရည်ညွှန်းသည်။ အယူခံတရားပြိုင်တို့သည် ၁၉၆၅ ခု၊
မေလ ၁၃ ရက်နေ့၌ သက်သေခံ (ခ) အရ ငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဝန်ရုံးထံ၌ခံငှါးခ
သတ်မှတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခဲ့ရာ ထိုလျှောက်လွှာတွင် ၎င်းတို့သည်အခင်းဖြစ်
ဥပစာကို ငှါးရမ်းသုံးစွဲနေကြသူများဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပြခဲ့သည်။ ထိုပေါ်ပြချက်
ကို အယူခံတရားလိုက မဟုတ်မမှန်ဟု ကန့်ကွက်ခြင်းမပြုသဖြင့် ငှါးရမ်းခကြီး
ကြပ်ရေးဝန်သည် စံငှါးခကို တလ ၁၄၀ နှုန်းဖြင့် သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ မြို့ပြ
ဆိုင်ရာငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၇ (၁) အရ ကြီးကြပ်ရေးဝန်
သည် ဥပစာထုထုခို၏ စံငှါးခကို အိမ်ရှင်ဖြစ်စေ၊ အိမ်ငှါးကဖြစ်စေ၊ တဦးဦးက
လျှောက်ထားမှသာ သတ်မှတ်ရန် အာဏာရှိသည်။ အိမ်ရှင်အိမ်ငှါး မဟုတ်သူက
လျှောက်ထားပါမူ စံငှါးခကို သတ်မှတ်ခြင်းမပြုနိုင်။ အယူခံတရားပြိုင်တို့က
မိမိတို့သည် အခင်းဖြစ်ဥပစာတွင် ငှါးရမ်းနေထိုင်သုံးစွဲသူများဖြစ်ကြောင်းပေါ်ပြ
လျှောက်ထားကြသဖြင့် ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ထိုလျှောက်ထားချက်အရ ၎င်း၏အမှု
အမှတ် ၂၇၁ အေ/၆၅ တင်စံငှါးရမ်းခ သတ်မှတ်ပေးခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ အယူခံတရားပြိုင်
ထို့သည် ဥပစာအား ငှါးရမ်းသူများမဟုတ်ဟု ငြင်းဆိုခြင်းမပြုနိုင်။

ဦးတင်ဝင်း နှင့် ဦးစန်း ပါ ၉ ၂၉၇

အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခံရသူများ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇ နှင့် ၁၂ ထို့အရလျှောက်ထား
ခြင်း—၎င်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ က ကွပ်ကဲချုပ်ချယ်ထားခြင်းရှိ မရှိ။ ။
ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လျှောက်ထားသူတင်သွင်းသောလျှောက်လွှာသည် အုပ်ထိန်း
သူနှင့်အုပ်ထိန်းခံရသူများအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇ အရဖြစ်သည်။ ပုဒ်မ ၇ သည် အက်
ဥပဒေအခင်း(၂) တွင်ပါဝင်သည်။ ပုဒ်မ ၁၉ သည်အခင်း (၂) တွင်ပါဝင်သော
ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ကွပ်ကဲချုပ်ချယ်ထားလေသည်။ ၎င်းပုဒ်မအရ အရွယ်
မရောက်သေးသူ၏ဖခင်သည် အသက်ရှင်လျက်ရှိပြီး၊ အရွယ်မရောက်သေးသူ၏
အုပ်ထိန်းသူအဖြစ် ဆောင်ရွက်စေရန် သင့်လျော်ခြင်းမရှိဟု ယူဆစရာအကြောင်း၊
မရှိလျှင် အခြားသူတပါးအား အရွယ်မရောက်သေးသူ၏ ကိုယ်ကို အုပ်ထိန်းသူ
အဖြစ်ခန့်ထားခြင်းမပြုနိုင်ပေ။ ဖခင်သည်မိမိ၏ အရွယ်မရောက်သေးသည့် သား၊
သို့တည်းမဟုတ် သမီး၏ သဘာဝအုပ်ထိန်းသူဖြစ်သည့်အလျောက် အကြောင်းထူး၊
မရှိဘဲနှင့် တစ်တယောက်အား အုပ်ထိန်းသူအဖြစ် ခန့်ထားရန် ရုံးတော်၌ အခွင့်
အရေးအာဏာမရှိပေ။ ဖခင်သည်၎င်း၏ အရွယ်မရောက်သေးသည့် သားသမီး
များ၏ သဘာဝအုပ်ထိန်းသူတယောက်ဖြစ်၍ ရုံးအနေဖြင့်၎င်းကိုအုပ်ထိန်းသူနှင့်
အုပ်ထိန်းခံရသူများ အက်ဥပဒေအရ အုပ်ထိန်းသူအဖြစ် ကျေညာခန့်ရန်ပင်
မလိုပေ။ ဘီဗင်ကထရာဆွာရမ်း နှင့် ဆာရာဗစ်မီး၊ ရန်ကုန်၊ အတွဲ ၁၃၊ စာ
၅၉၀။ ။အရွယ် မရောက်သေးသူ ငွတ်ကေ၏ကိစ္စ၊ လျှောက်ထားသူ ချောင်

ကန်ယုတ်၊ တရားရုံးချုပ်၊ ၁၉၆၆ ခု၊ တရားမသေးမှုအမှတ် ၁၁၆။ မနု နှင့် ကိုစံအေး၊ ၁၉၆၃၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး၊ စာ ၆၀၉ ရည်ညွှန်းသည်။

မလဲလဲဝင်း နှင့် မောင်စိုးလွင်

၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ လွတ်တော်ရွှေနေကြီးများ လက်ခံခြင်း နည်းဥပဒေ အပိုဒ် ၇ အရ၊ လျှောက်ထားခြင်း—Judicial Office ဆိုသည့် စကားရပ်၏ အဓိပ္ပါယ်— ယခုအခါတွင် မှခင်း ကော်မတီစသည်များဖြင့် တရားစီရင်ရေးတွင် ဝိုင်းဝန်း၍ ဆောင်ရွက်နေကြသည်ဖြစ်ရာ ဥပဒေ ပညာသျှင်များ အပြန်အနှံ့တာဝန်ယူနေ ကြခြင်းဖြင့် ပြည်သူ့အကျိုးဖြစ်ထွန်းဖွယ်ရာသာ မြင်ခြင်း။ ။ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။တရားရုံးချုပ် ရွှေနေများကို လက်ခံစာရင်းသွင်းခြင်းနှင့် ပတ်သက်သော စည်းမျဉ်းများတွင် အပိုဒ် ၁(ခ) အပိုဒ်ငယ် (၁) နှင့် အပိုဒ် (၁) (ဂ) အပိုဒ် ငယ် (၁) တို့တွင်၎င်း၊ ရွှေနေလိုက်ပါခွင့် စည်းမျဉ်းအပိုဒ် ၁၃ (ခ) ၏ခြင်းချက် တွင်၎င်း၊ “Judicial Office” ဆိုသည့် စကားရပ်ကို အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆို ထားခြင်းမဟုတ်ပါ။ သို့ရာတွင်ရွှေနေလိုက်ပါခွင့် စည်းမျဉ်းအပိုဒ် ၁၅ တွင် တရားမ တရားသူကြီးများသာမက ရာဇဝတ်တရားသူကြီးများ၊ ရုံးအမှုလိုက်ရဲအရာရှိ များ၊ တရားရုံးချုပ် အတွင်းဝန်များကို တရားရေးရာ တာဝန်ထမ်းဆောင်သူများ အဖြစ်ပေါ်ပြထားသည်ကို ထောက်ရှု၍ “Judicial Office” ကို တရား ရေးဌာနဝန်ထမ်းဟူ၍ ဌာနသဘောကျဦးမြောင်းစွာအဓိပ္ပါယ် ကောက်ရန်မဟုတ် သဲ “တရားရေးရာတာဝန်” ဟု လက်တွေ့လုပ်ငန်းသဘောကို အဓိက သုံးသပ်၍ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုပေသည်။ ဤသို့အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုခဲ့ကြောင်း သာဓကများယှိခဲ့ သည့်ပြင်၊ ယခင်တရားလွှတ်တော်နှင့် ယခုတရားရုံးချုပ် တရားသူကြီးများက လည်း စံညီစည်းဝေး၍ ညီညွတ်မှုထရားကိုရေးရွှေ၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြပြီးဖြစ်ပေသည်။ အရည်အချင်းပြည့်စုံပြီးဖြစ်နေသော ပုဂ္ဂိုလ် တဦးအား ဧည့်နေမလိုက်သေး၍ ဟူသော အကြောင်းထရပ်တည်းဖြင့်ငြင်းပယ်ရန် သော်၎င်း၊ ဆိုင်းငံ့ရန်သော်၎င်း စည်းကမ်းချက်မတွေ့ရပါ။ ငြင်းပယ်ဆိုင်းငံ့ခဲ့သည့်သာဓကများလည်း မဟုတ်ပါ။ တရားဌာန ဝန်ထမ်းများကို၎င်း၊ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး စသောရာဇဝတ် တရားစီရင်ကြသော ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းများကို၎င်း၊ စစ်ဥပဒေ အရာရှိများကို၎င်း အရည်အချင်းပြည့်စုံသည်နှင့် ၎င်းတို့၏ နိုင်ငံဝန်ထမ်းသက်အတွင်းမှာပင်၊ တရား ရုံးချုပ်ရွှေနေဖြစ်ခွင့် လျှောက်လွှာများကို လက်ခံခဲ့သည့်သာဓကများသာ ယှိ ပါသည်။ တရားဌာနဝန်ထမ်းများကိုသာ မှထမ်းသက်အတွင်း၌ တရားရုံးချုပ် ရွှေနေအဖြစ် လက်ခံမည်။ အခြား ဝန်ထမ်းများကိုမူ အရည်အချင်းပြည့်စုံလင့် ကစား အငြိမ်းစားယူ၍ ရွှေနေလိုက်ပါခါနီးမှသာခွင့်ပြုမည်ဆိုလျှင် အခွင့်အရေး ခွဲခြားရာရောက်နေပေလိမ့်မည်။ တရားဌာနဝန်ထမ်းတရားသူကြီးများသာမဟုတ် သေး။ တရားရေးရာတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်များသည်လည်း အရည် အချင်းပြည့်စုံ၍ တရားရုံးချုပ်ရွှေနေလည်းဖြစ်ပြီးကြလျှင် တရားဥပဒေ ရေးရာ တွင် ပိုမို၍ စိတ်ဝင်စားကာ ထိရောက်စွာ တာဝန်ယူကြမည်ဟု ယူဆမြော်လင့် နိုင်သည်။ ယခုအခါတွင် မှခင်းကော်မတီ စသည်များဖြင့် တရားစီရင်ရေးတွင် ဝိုင်းဝန်း၍ ဆောင်ရွက်နေကြသည်ဖြစ်ရာ ဥပဒေ ပညာသျှင်များ အပြန်အနှံ့ တာဝန်ယူနေကြခြင်းဖြင့် ပြည်သူ့အကျိုးဖြစ်ထွန်းဖွယ်ရာသာဖြစ်သည်။

ဦးဇော်၊ ဒုတိယအတွင်းဝန်၊ သတ္တုထွင်းဌာန၊ ရန်ကုန်မြို့၏ ကိစ္စ

မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ

၁၉၆၈ ခု (ဇန်နဝါရီနှင့် ဖေဖော်ဝါရီ)

CRIMINAL REVISION

Before U Sein Thinn, J.

DAW SAN (APPLICANT)

v.

THE UNION OF BURMA (RESPONDENT).*

Penal Code s. 188—Whether applicable to an order in a civil suit between the parties.

Held: S. 188, Penal Code, applies to orders made by public functionaries for public purposes and not an order in a civil suit between the parties. The operation of the section is limited to the promulgation by public servants of orders relating to safety, health or convenience of the public. Mere disobedience of an order issued by the public servant is not sufficient to fasten the guilt of the accused under this section. It must also be shown that such disobedience causes or tends to cause:— (1) obstruction, annoyance or injury, or risk of it to any person lawfully employed, or (2) danger to human life, health or safety, or (3) a riot or affray. Therefore even if the injunction issued by the Subdivisional Court could be equated with an order promulgated by a public servant, the applicant cannot be convicted under this section without any proof that her disobedience has caused or tended to cause obstruction, annoyance or injury to the public, or to any person lawfully employed.

— for the applicant.

U Mya Shein (Government Advocate) for the respondent.

U SEIN THINN, J.—On the complaint filed by U Ba Thaug who had been appointed a Receiver in Civil Regular Case No. 5 of 1960 of the Subdivisional Court, Moulmein,

*Criminal Revision No. 203(B) of 1967.

†Review of the order of the 4th Additional Magistrate, Moulmein, dated the 29th day of May 1967, passed in his Criminal Regular Trial No. 187 of 1966, on recommendation made by Sessions Judge, Moulmein, that the conviction be quashed.

C.C. †
1968
Jan 9.

the applicant Daw San was prosecuted under section 188 of the Penal Code. The case against Daw San was that she had wilfully disobeyed the temporary injunction issued by the Subdivisional Court in Civil Miscellaneous Case No. 7 of 1964, restraining her from collecting rents in respect of the suit premises. The learned trial Magistrate came to the finding that Daw San had collected rents in disobedience of the order issued by the Subdivisional Court and that she was therefore guilty of an offence under section 188 of the Penal Code. He accordingly convicted her of the said offence and sentenced her to pay a fine of K 100 or in default to suffer one week's rigorous imprisonment. The learned Sessions Judge of Moulmein, who had taken up this case in revision in his Criminal Revision Case No. 18 of 1967, has recommended that the conviction registered against the applicant Daw San, be quashed on the ground that section 188 was not relevant to the case made out against her.

The recommendation of the learned Sessions Judge must be accepted. Section 188, Penal Code, applies to orders made by public functionaries for public purposes and not an order in a civil suit between the parties. The operation of the section is limited to the promulgation by public servants of orders relating to safety, health or convenience of the public. Mere disobedience of an order issued by the public servant is not sufficient to fasten the guilt of the accused under this section. It must also be shown that such disobedience causes or tends to cause:— (1) obstruction, annoyance or injury, or risk of it to any person lawfully employed, or (2) danger to human life, health or safety, or (3) a riot or affray. Therefore, even if the injunction issued by the Subdivisional Court could be equated with an order promulgated by a public servant, the applicant Daw San cannot be convicted under this section without any proof that her disobedience has caused

or tended to cause obstruction, annoyance or injury to the public, or to any person lawfully employed. In the circumstances I have no alternative but to quash the conviction and sentence passed by the trial Court on the applicant Daw San.

2
C.C.
1968

—
DAW SAN
•
THE UNION
OF BURMA.

CIVIL MISCELLANEOUS APPEAL

Before U Kyaw Zan U and U Chit, JJ.

† C.C.
1968

Feb. 24.

T. P. MAMMOOTTY (APPELLANT)

V.

THE SECRETARY, MINISTRY OF IMMIGRATION AND
NATIONAL REGISTRATION (RESPONDENT).*

Specific Relief Act s. 45—the judicial principle of Audi Alteram Partem (Hear the other party)—the question whether it has been contravened must be judged in the light of the provisions of the relevant act.

The appellant, a foreigner, prayed for an order under s. 45 of the Specific Relief Act to forbear from enforcing an order under s. 3 of the Foreigners Act.

Held: The judicial principle *Audi Alteram Partem* (Hear the other party) popularly known as “natural justice” varies with varying constitutions of statutory bodies and the question whether in a particular case it has been contravened must be judged not by any pre-conceived notion of what it may be but in the light of the provisions of the relevant act, for example, the Foreigners Act. It can be gathered from the provisions of the particular statute whether an administrative tribunal or body has a duty to act judicially. Section 3 of the Foreigners Act does not cast any duty on the Chairman.

Kyi Chung York v. The Controller of Immigration, Burma, (1951) B.L.R. 197 (S.C.); *The State v. The Secretary of State for Home Affairs*, (1917) I.K.B. 922; *Sitaram v. The Superintendent, Rangoon Central Jail and another* (1957) B.L.R. 190 (H.C.); *Mohamed Ebrahim Salebhoy v. The Controller of Immigration* (1963) B.L.R. 51 (C.C.); *The Bank of Chettinad Ltd. v. The Income-tax Assessment, Collection and Inspection Board, Rangoon*, (1966) B.L.R. 806 referred to.

U Tun Nyo for the appellant.

Mr. S. K. Ghosh (Government Advocate) for the respondent.

U KYAW ZAN U, J.—In Civil Miscellaneous Case No. 123 of 1966 of this Court, the appellant, an Indian Muslim prayed for an order under section 45 of the Specific Relief Act “requiring the Ministry of Immigration and National

*Civil Miscellaneous Appeal No. 40 of 1967.

†Against the order of the Judge (U Thet Pe) sitting on the Original Side of this Court in Civil Miscellaneous Case No. 123 of 1966, dated the 6th October 1967.

Registration, Burma, Rangoon, to forbear from enforcing its order " under section 3 of the Foreigners Act directing the appellant, a foreigner, to leave this country, and to allow him to continue residing in the country. He complained that the Bureau of Special Investigation enquired behind his back about him on the false information received from letters written by persons not in good terms with him.

C.C.
1968
T. P. MAMM-
OTTY
THE SECRETARY, MINI-
STRY OF
IMMIGRA-
TION AND
NATIONAL
REGISTRA-
TION.

Under section 3 of the Foreigners Act the Chairman of the Revolutionary Council of the Government of the Union of Burma has discretion to order in writing any foreigner to leave the country or be deported forthwith. The trial Court rejected the application with costs and withdrew the stay order. Hence this appeal. The appellant's Advocate submitted that he was not pressing the application for stay of the order filed again in this appeal and prayed for permission to withdraw it. The prayer is granted.

As per diary order dated 23rd October 1967 notice was issued to the respondent for hearing before the appeal was admitted, and we have heard the appellant's Advocate and the Government Advocate for the respondent for the purpose of admission of this appeal.

We would like to point out that under section 3 of the Foreigners Act it is in the discretion of the Chairman of the Revolutionary Council to make the order, and section 45 of the Specific Relief Act says the Chief Court is not authorized to make any order binding on him. The relief under section 45 is analogous to the English writ of Mandamus and it is a high prerogative writ but it is discretionary. Section 45 (f) of the Act makes it clear that Mandamus is not applicable to the Head of States. In *Kyi Chung York v. The Controller of Immigration, Burma* (1) which is the leading case on the point the late

Supreme Court quoting the submission of the Attorney-General in *The State v. The Secretary of State for Home Affairs* (2) said "Every country which extends its hospitality to an alien can terminate the hospitality, and can do so by sending the alien back to his own country." In that case Lord Justice Swinfen Eady said in the judgment

"A Secretary of State is not required to justify in a Court of Law his reasons for making a deportation order in the case of an alien."

The same may be said of the Chairman of the Revolutionary Council. The principle that a sovereign State has absolute power to deport an alien is accepted by International Law. This authority was followed in *Sitaram v. The Superintendent, Rangoon Central Jail and another* (3) where the Bench said:

"In our opinion, so long as the person concerned is a foreigner it is not for the Courts of law to question the desirability or otherwise of his deportation under section 3 (b) of the Foreigners Act. This matter is entirely within the province of the executive authorities."

In *Mohamed Ebrahim Salebhoy v. The Controller of Immigration* (4) it was again laid down:

"It is a well established principle in International Law that foreigners enter a sovereign State only by permission and on the sufferance of the State and they are liable to be expelled or deported from the State at the pleasure of the authorities who exercise the sovereign power of the State. This principle has found its place in such of our statutes as the Foreigners Act, section 3 of which gives unbridled power of deporting foreigners to the Governmental authorities, and there have been numerous decisions which have upheld this power."

The Advocate for the appellant submitted that the inquiry held in the absence of his client, who had no

(2) (1917) I.K.B. 922.

(3) (1957) B.L.R. 190 (H.C.)

(4) (1963) B.L.R. 51 (C.C.).

opportunity of cross-examining the witnesses, if any, is against natural justice, and relied upon a passage at page 368 of Maxwell on Interpretation of Statutes (9th Edition) which says in giving judicial powers to affect prejudicially the rights of person, a statute is understood as silently implying, when it does not expressly provide, the condition or qualification that the power is to be exercised in accordance with the fundamental rules of judicial procedure, that is to say, the person sought to be prejudicially affected shall have an opportunity of defending himself. We agree. But in the instant case the statute expressly provides that the Chairman has absolute discretion to order any foreigner to remove himself from the country or be deported forthwith. Under section 45 of the Specific Relief Act the jurisdiction of the Court is limited to cases where there is clear breach of duty to do or for bear from doing, as the case may be, that is to say, to exercise its discretion or refrain from exercising its discretion. When once that discretion has been exercised *bona fide* its correctness cannot be challenged nor can a party be directed to exercise the discretion in a particular manner. *The Bank of Chettinad Limited v. The Income-tax Assessment, Collection and Inspection Board, Rangoon* (5). This judicial principle *Audi Alteram Partem* (Hear the other party) popularly known as "natural justice" varies with varying constitutions of statutory bodies and the question whether in a particular case it has been contravened must be judged not by any pre-conceived notion of what it may be but in the light of the provisions of the relevant Act, for example, the Foreigners Act. It can be gathered from the provisions of the particular statute whether an administrative tribunal or body has a duty to act judicially. Section 3 of the Foreigners Act does not cast any duty on the Chairman. There is no dispute that the order in question is an administrative order, and where the hearing

C.C.
1968

T. P. MAMM-OOTY

THE SECRETARY, MINISTRY OF IMMIGRATION AND NATIONAL REGISTRATION.

is administrative it comes within the executive power of the State. The concept of a quasi-judicial act implies that the act is not wholly judicial. It describes only a duty cast upon the executive body or authority to conform as far as practicable to norms of judicial procedure in performing some acts in exercise of its executive power. If the case was under section 7 (1) of the Immigration (Emergency Provisions) Act it would be different as section 13A of that Act specifically places the burden on the accused of proving that he entered or remained in the Union of Burma legally in the inquiry or trial. The accused must be given an opportunity to discharge the burden before he is deported and in case of failure to give the opportunity the judicial principle "Audi Alteram Partem" comes into play, and any deportation without hearing the accused is liable to be set aside. တန်ခေောင်ဆင်း ပါ ၂ နှင့် အတွင်းဝန်၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် အမျိုးသားမှတ်ပုံတင်ရေး ဝန်ကြီးဌာန (၆)။ မဘီဂန်ဘဟာခါတွန် ပါ ၁၄ နှင့် အတွင်းဝန် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် အမျိုးသားမှတ်ပုံတင်ရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ ရန်ကုန်မြို့ ပါ ၂ (၇)။

The next point raised by the Advocate for the appellant is that the trial Court was wrong in deciding the case on a preliminary objection before the filing of the written statement. The appellant was no doubt given an opportunity to reply to the preliminary objections filed by the respondent, and the appellant did file a reply nearly three months after the filing of the preliminary objections. The Court heard the arguments. It is clear from the record that the Court had not yet felt that a written statement was required under Rules 1 and 10 of Order VIII of the Civil Procedure Code. The law does not prohibit the filing of objections on facts and/or law to uproot or knock out a suit at the preliminary stage before the filing of the written statement. It is often very desirable in order to

(6) (1961) B.L.R. 117 (S.C.). (7) (1961) B.L.R. 53 (S.C.).

save time and trouble to raise preliminary objections and the Court to accept such objections especially on point of law, for example, limitation or *res judicata* or set-off. Such objections should in fact be raised at the earliest opportunity as the entire suit can be disposed of without calling upon the defendant to file the written statement under Order VIII, Rule 1 of the Code. Similar objection was raised in *Mohamed Ebrahim Salebhoy v. The Controller of Immigration (Supra)* and it was ruled thus :

C.C.
1968
T. P. MAMM-
OOTY
v.
THE SECRET-
TARY, MINI-
STRY OF
IMMIGRA-
TION AND
NATIONAL
REGISTRA-
TION.

“Mr. Basu would have me hold that the defendant cannot raise such a preliminary objection since he has not yet filed his written statement, and therefore, as it were, not yet fully in the picture. I do not however consider that to be a valid contention because it is at all times relevant in the trial of a suit, to consider whether there is a cause of action, or whether the plaintiff has asked for a relief which is within the power of the Court to grant. If there is no cause of action or if the relief sought for is not within the power of the Court to grant, then there is no point in going through the motions of the trial such as the filing of the pleadings, the framing of the issues and the hearing of evidence.”

Very recently this Court in *Daw Saw Nyun v. Ma Hla Kyin* (8) pointed out that no doubt the Court, if so disposed, could have made a preliminary issue out of the written objection filed by the defendant and proceeded to try the same, and there is nothing to prevent it from fixing preliminary issue on the pleadings placed before it and proceeded to determine such issue before the defendant has filed a full written statement.

For all the reasons given above, we are convinced that there is no substance in this appeal. We see no ground to entertain it. It is therefore dismissed summarily.

CRIMINAL REVISION

Before U Sein Thinn, J

C.C.
† 1968

Feb. 24.

U TUN AUNG THA (APPLICANT)

v.

THE UNION OF BURMA (RESPONDENT).*

The Unlawful Associations Act s. 17 (1)—exchanging the boots for the lost gun—whether the act can be said to have contributed for the purpose of assisting an unlawful association—question of mens rea—whether a conviction under s. 17 (1) of the Unlawful Associations Act is sustainable in the absence of mens rea.

The appellant's gun was robbed and the same was finally recovered only on payment of 10 pairs of boots to the communist insurgents by way of ransom.

Held: Even if the act of the applicant in supplying the boots falls within the ambit of the term exchange as defined in section 118 of the Transfer of Property Act, he can still be said to have contributed the articles for the purpose of an unlawful association within the meaning of section 17 (1) of the Unlawful Associations Act, as his act clearly amounted to the giving for the common purpose of the use by the members of the association.

Held further: So far as statutory offences are concerned words of statute are given effect to as they stand without bringing in the extraneous *mens rea* doctrine for the purposes of determining the guilt of the offender and the dictum applies to a conviction under s. 17 (1) of the Unlawful Association Act.

Dr. Gordon S. Seagrave v. The Union of Burma, (1952) B.L.R. (S.C.) p. 44; *Ravla Hari Prasad Rao v. The State*, A.I.R. (1951) (S.C.R.) p. 204 distinguished. *The Union of Burma v. U Nyo*, 1957, B.L.R. (H.C.) p. 58; *The Union of Burma v. U Nyo*, Criminal Ref. No. 16 of 1956 of the High Court; *Ganesh Narayan v. The Union of Burma*, (1959) B.L.R. (H.C.) p. 6 referred to.

U Myint Soe for the applicant.

U Mya Sein for the respondent.

U SEIN THINN, J.—The undisputed facts of the case are that the applicant U Tun Aung Tha, 33, whilst on duty as

* Criminal Revision No. 233 (B) of 1967.

† Review of the order of the 4th Additional Magistrate of Yamethin, dated the 14th day of September, 1967, passed in his Criminal Regular No. 133 of 1966 and confirmed by the Sessions Judge on 31st October 1967 in Criminal Appeal No. 82 of 1967.

Agricultural Assistant in Pyinmana district, had his gun robbed and that the same was finally recovered only on payment of 10 pairs of boots to the Communist insurgents by way of ransom. Two questions have been posed before me by U Myint Soe, learned Counsel for the applicant, viz. :

C.C.
1968
U TUN
AUNG THA
v.
THE UNION
OF BURMA.

- (a) Whether in exchanging the boots for the gun, which the applicant had lost, he could be said to have contributed the boots for the purpose of assisting an unlawful association ; and
- (b) Whether in the absence of *mens rea* he could be convicted of the offence under section 17 (1) of the Unlawful Associations Act ?

The first question does not present much difficulty although U Myint Soe had tried to draw a distinction between the words "contribution" and "exchange." U Myint Soe would have the Court hold that the act of the applicant amounted to exchange as defined in section 118 of the Transfer of Property Act and as such he could not be said to have contributed the said articles. The word "contribute", according to U Myint Soe, contemplates payment of something gratuitously without any prospect of getting back something in exchange for it ; but, the word "contribute" as used in section 17 has no special legal connotation. It is not defined in the Act. In ordinary parlance, a person is said to contribute a thing when he paid or furnished the thing to others for a common purpose. In the Oxford Dictionary, the meaning of the word "contribute" is equated with that of "pay" or "furnish", and in Chamber's 20th Century Dictionary the meaning is given as "to give along with others ; to give for a common purpose." Therefore, even if the act of the applicant in supplying the boots falls within the ambit of the term exchange as defined in section 118 of

C.C.
1968

'U TUN
AUNG THA
v.
THE UNION
OF BURMA.

the Transfer of Property Act, he can still be said to have contributed the articles for the purpose of an unlawful association within the meaning of section 17 (1) of the Unlawful Associations Act, as his act clearly amounted to the giving of boots for the common purpose of use by the members of the association.

The question regarding *mens rea* is, however, not free from difficulty in view of the observations made by the late Supreme Court in *Dr. Gordon S. Seagrave v. The Union of Burma* (1) as follows :

“ It is one of the principles of the English law as well as that of our law, that a crime is not committed if the mind of the person doing the act is innocent. The same view was adopted by the Supreme Court of India in *Ravla Hari Prasad Rao v. The State* (2), the headnote of which reads :

‘ Unless the statute clearly or by implication rules out *mens rea* as a constituent part of a crime a person should not be found guilty of offence against the criminal law unless he has got a guilty mind. Whether a person has a ‘ guilty mind ’ or not in doing an act prohibited by law must be judged by the surrounding circumstances of each case.’ ”

The above observations naturally lead to the conclusion that in determining the guilt of the accused person for any of our statutory offences apart from the definition of the offence as crystallized in the statute itself, such a thing as *mens rea* exists without the proof of the existence of which in the mind of the accused, no criminal liability arises.

With due respect, these observations are, to my mind, *obiter dictum* inasmuch as the real question before the late Supreme Court then was “ whether the offence of aiding and abetting treason punishable under section 4 (1) of the High Treason Act was committed by the accused

(1) (1952) B.L.R. (S.C.) p. 44.

(2) A.I.R. (1951) (S.C.R.) p. 204.

under threat or compulsion—the statutory defences available to the accused under section 94 of the Penal Code—irrespective of the accused’s mental attitude in the commission of the offence.” A careful perusal of the points made in that case clearly shows that the appellant Dr. Gordon S. Seagrave was held to have committed no offence as the acts done by him were performed in subjection to the power of others, viz., the Karen insurgents who were proved to be brutal persons. It can therefore be seen that it was not so much on account of the absence of *mens rea* but due to the presence of a reasonable apprehension of instant death that the appellant earned his acquittal.

C.C.
1968
U TUN
AUNG THA
v.
THE UNION
OF BURMA.

In a more recent case of *The Union of Burma v. U Nyo* (3), it was held that the question of *mens rea* is irrelevant for purposes of determining criminal liability of the accused sent up under sections 4 (a) (d)/4 (2) of the Suppression of Corruption Act. The learned Judge who decided the case made reference to the case of *The Union of Burma v. U Nyo* (4), a Bench case which though not reported has been embodied in the General Letter No. 17 of 1956 issued to all the Courts for guidance, in which it was held that so far as statutory offences are concerned words of statute are given effect to as they stand without bringing in the extraneous *mens rea* doctrine for the purposes of determining the guilt of the offender and that if the definition does not include the requirement of a particular mental condition, we must give effect to it as it stands holding the omission to be deliberate. The above dictum was endorsed by the learned Judge in spite of the ruling in *Dr. Gordon S. Seagrave’s* case (1) *supra*, to which his attention was invited. Then again, in the case of *Ganesh Narayan v. The Union of Burma* (5), which was a

(3) (1957) B.L.R. (H.C.) p. 58.

(4) Criminal Ref. No. 16 of (1956) of the High Court.

(5) (1959) B.L.R. (H.C.) p. 6.

C.C.
1968U TUN
AUNG THA
v.
THE UNION
OF BURMA.

case under section 9 (2) of the Foreign Exchange Regulation Act, it was ruled that so far as statutory offences are concerned words of statutes must be given effect to as they stand without bringing in the extraneous *mens rea* doctrine for purposes of determining the guilt of the offender.

U Myint Soe, learned Counsel for the applicant, has also made a reference to an unreported case of the late High Court in Criminal Revision No. 25 (b) of 1956. In that case, U Thaung Sein J., after referring to Dr. Gordon S. Seagrave's case cited above, held that the act of the accused in giving a sum of K 600 to the insurgents for the purpose of ransom in respect of his elephants which were captured by the Communist rebels did not amount to contributing any sum for the purpose of assisting the Burma Communist Party. It was therefore ruled that as there was no *mens rea* on the part of the accused when he paid the sum of K 600, he could not be convicted of the offence charged against him. With respect, I cannot persuade myself to hold that just because the sum of K 600 was paid for the object of getting back his animals his act could not be said to have amounted to giving contribution to the Burma Communist Party. No doubt, he was actuated by the desire to get back his elephants. But it is difficult to resist the conclusion that he was fully alive to the fact that the money would ultimately be made available for use by the members of the Unlawful Association. In any case, the facts and circumstances obtaining in that case are somewhat different from the present case before me inasmuch as the plight of the accused in that case was such that, to use the words of the learned Judge, "it was impossible for him to enlist the support of the police as there was no police station in the area and unless the ransom was paid there was every likelihood of *lusoers* seizing the remaining elephants and mahouts." In the instant cast before me the circumstances do not indicate that there was no alternative except to supply boots to

the rebels for the purpose of getting back the fire-arm. In any event, I feel that in considering such an important point of law I need more than what I respectfully consider is a mere *ipse dixit*—even of the eminent Judge who decided that case—to satisfy me that just because the boots were given with the sole object on the part of the giver to get back his property the supply did not amount to contributing the articles for the purpose of an unlawful association even in spite of his knowledge that they would be utilized by the members of such association.

C.C.
1968
—
U TUN
AUNG THA
OF
THE UNION
OF BURMA.

Strictly speaking, the absence of *mens rea* consists in an honest and reasonable belief entertained by the accused of the existence of facts which, if true, would make the act charged against him innocent. In other words, the doctrine of *mens rea* applied whenever the facts which are present to the prisoner's mind and which he has reasonable grounds to believe and does believe to be the facts, would, if true, make his acts no criminal offence at all. Here, it is not the case of the applicant that he was not aware that the boots were to be given to the Communist insurgents. On the other hand, there is evidence to prove that he did hand over the boots knowing fully well that they were to be utilized by the insurgents. No doubt, he may have acted with the best of motives which may even be said to be laudable inasmuch as he had acted in the realisation that a fire-arm, if put to effective use by the insurgents, who were waging war against the State, would be more formidable than a few pairs of boots. But, this motive, apart from being an irrelevant element in considering the guilt of the accused is not by itself a proof of the absence of *mens rea*. In the circumstances, I am unable to hold that the trial Court went wrong in registering a conviction against the applicant under section 17 (1) of the Unlawful Associations Act.

This application is accordingly dismissed.

CIVIL MISCELLANEOUS APPEAL

Before U Kyaw Zan U, J.

† C.C.
1968

U WAN HOCK (APPELLANT)

v.

Feb. 7.

MYINT THEIN Co. AND FOUR OTHERS (RESPONDENTS).*

Limitation Act s. 5—application for extension of the period of limitation—whether applicable to an application under Order XXII, Rule 10 (1) of the Code of Civil Procedure—abatement of appeal if no application is made within time.

The appellant sought for permission to bring in the heirs and legal representatives of the deceased 4th respondent. The application was time barred under article 177 of the Limitation Act and the appellant prayed for extension of the period under s. 5 of the Limitation Act.

Held: The extension of the period under section 5 of the Limitation Act cannot be allowed inasmuch as it is not made applicable specially to an application under Order XXII, Rule 10 (1) of the Code of Civil Procedure.

The Secretary of State for India in Council v. Jawahir Lal, I.L.R., 36 All. 235, referred to.

Held further: Sub-rule (3) of the Rule 4 of Order XXII read with Rule 4 of the Code of Civil Procedure further provides that if no application is made within time the appeal shall abate as against the deceased respondent.

Panna Devi v. Metha Sham Lal and others, A.I.R., 1933 Lah. 805, referred to.

U Wan Hock for the appellant.

U Ba Shun for the respondents Nos. 1, 2, 4 and 5.

U Maung Maung for No. 3.

U KYAW ZAN U, J.—While the appeal against the order dated 23rd September 1965 of the City Civil Court, Rangoon, in Civil Regular Suit No. 746 of 1959 dismissing the appellant's application for setting aside the order of dismissal of his suit for default during the inquiry of the

* Civil Miscellaneous Appeal No. 44 of 1965.

† Against the order of the 3rd Judge, City Civil Court of Rangoon in Civil Regular Suit No. 746 of 1959, dated 23rd September 1965.

appellant's application in the suit under Order I, Rule 10 (2) of the Code of Civil Procedure was pending in this Court, the appellant, an Advocate of this Court applied on 30th May 1967 for permission to bring in U Tun Myint and Ma Tin Tin as heirs and legal representatives of the 4th respondent Daw Yin Yin in this appeal who, from information obtained from U Khin Maung Thet Tin's affidavit dated 25th May 1967 in Civil Regular Suit No. 162 of 1961 of this Court, died on 6th February 1967. There is no dispute that U Tun Myint and Ma Tin Tin are the younger brother and sister of the deceased Daw Yin Yin. The parties are Burmese Buddhists.

As the said application dated 30th May 1967 for permission to bring in the heirs and legal representatives was then time barred under Article 177 of the Limitation Act, the appellant prayed for extension of the period under section 5 of the Limitation Act on the grounds that the appellant was not aware of the death and that the Advocate for the deceased did not seem to have been informed about it by her (deceased's) heirs and legal representatives though the appeal was called in this Court on many different dates as recorded in the diary which shows the Advocate (U Ba Shun) who was the Advocate for the deceased respondent No. 4 Daw Yin Yin informed the Court about the death only on 26th May 1967.

The 3rd respondent Maung Tin Hlaing objected on 22nd September 1967 that the appellant was negligent in filing his application dated 30th May 1967 after the expiry of the period allowed by the Limitation Act though he knew about the death earlier.

U Tun Myint, Ma Tin Tin and Daw Khin Khin (respondent No. 5) also objected to the application of the appellant dated 30th May 1967 stating that it was not true that the appellant came to know of the death of Daw Yin Yin only on 26th May 1967 when her Advocate (U Ba Shun)

C.C.
1968

U WAN
HOCK

MYINT
THEIN CO.
AND FOUR
OTHERS.

C.C.
1968
U WAN
HOCK
v.
MYINT
THEIN Co.
AND FOUR
OTHERS.

informed the Court. They contended that the appeal has abated under Article 177 read with Article 171 of the Limitation Act. There is no dispute that the deceased Daw Yin Yin was subsequently added in the suit by the appellant as a necessary defendant as it is shown in his application dated 4th February 1963 filed on 7th February 1963. The objectors U Tun Myint and Ma Tin Tin contended also that as the appellant did not apply to set aside the abatement under Article 171 of the Limitation Act within 60 days from the date of the abatement the appeal has automatically abated.

The appellant relied upon Order XXII, Rule 10 (1) of the Code of Civil Procedure for his application in question dated 30th May 1967 and denied that his application is time barred.

Now in the first place the extension of the period under section 5 of the Limitation Act cannot be allowed inasmuch as it is not made applicable specially to an application under Order XXII, Rule 10 (1) of the Code of Civil Procedure which runs:

“In other cases of . . . devolution of any interest during the pendency of a suit, the suit may, by leave of the Court, be continued by or against the person to or upon whom such interest has come or devolved.”

Order XXII, Rule 9 (3) for example, specially applies the provisions of section 5. See also *The Secretary of State for India in Council v. Jawahir Lal* (1). In that case the Bench composed of Richards, C.J. and Banerji, J. said:

“By section 5 of the Limitation Act, that section can apply only to cases to which, besides the cases mentioned in the section itself, it is made applicable by any other provision of law. That section is not made applicable to an application under Rule 4 of Order XXII. The rule distinctly provides, in

(1) I.L.R. 36 All. 235.

sub-rule (3), that where within the time limited by law no application is made under sub-rule (1), the suit shall abate as against the deceased defendant. In the case of an appeal the word 'appeal' should read for 'suit' and 'respondent' for 'defendant.' Therefore, as the law now stands, since no application was made under sub-rule (1) within the time allowed by law, the appeal must abate. The remedy of the person who could not make his application within the time allowed by the law of limitation is that provided by rule 9 of the order. He may, after the order of abatement has been passed, apply to have it set aside on the ground that he was prevented by any sufficient cause from continuing the suit or appeal, as the case may be, and this rule clearly makes section 5 of the Limitation Act applicable to it. We are of opinion that the application to bring the heirs of the respondent on the record cannot be entertained, having been made beyond the period of limitation prescribed for such an application. We accordingly reject it with costs."

C.C.
1968
U WAN
HOCK
v.
MYINT
THEIN CO.
AND FOUR
OTHERS.

Order XXII, Rule 10 (1) is, of course, applicable to appeal under Rule 11 of the said Order. Rule 10 (1) read with Rule 11 of Order XXII merely says the person on whom the interest devolves during the appeal or, in other words, the heir and legal representative of the deceased party shall be impleaded by leave of the Court and the suit should be continued. This gave the right to the appellant to implead U Tun Myint and Ma Tin Tin as heirs and legal representatives of the deceased Daw Yin Yin whose interest devolved on them under the Burmese Buddhist Law. But there is a limit. The appellant could not wait as he wished to add or implead them. If such a thing is allowed there will be confusion. The legislature therefore wisely made a provision in Article 177 of the Limitation Act giving 90 days within which to implead them from the date of the death of Daw Yin Yin. When a person sues another it is up to him to keep watch over his opponent, and take interest in the pending suit. He must show that he was not negligent and that he was prosecuting his case with due diligence. He is bound to give a proper explanation of every day's

C.C.
1968

U WAN
HOCK

o.
MYINT
THEIN CO.
AND FOUR
OTHERS.

delay. See *Daw Win Kyi and one v. M. A. L. Chettiar Firm and one* (2).

The correct procedure for the appellant to have followed was to apply under Order XXII, Rule 4 (1) of the Code of Civil Procedure to the Court within the time limited by law to cause U Tun Myint and Ma Tin Tin to be made parties and to proceed with the appeal. Article 177 of the Limitation Act provides the time limit. It says the application to have the legal representative of a deceased respondent made a party must be filed within 90 days from the date of the death of the deceased respondent. In the instant case the deceased died on 6th February 1967 and the application was made on 30th May 1967. The application is admittedly time barred.

Sub-rule (3) of Rule 4 of Order XXII read with Rule 4 of the Code of Civil Procedure further provides that if no application is made within time the appeal shall abate as against the deceased respondent, that is to say, the present appeal has abated against Daw Yin Yin. *Panna Devi v. Mehta Sham Lal and others* (3). There is, however, no showing on the part of the remaining respondents that it is impossible to proceed with the appeal to its final conclusion. It must be remembered that the deceased respondent Daw Yin Yin was added as a defendant at a later stage of the suit in the proposed second amended plaint which, according to the Advocate for the respondent Nos. 1, 2 and 5 (U Ba Shun), has not yet been accepted by the trial Court. In the amended plaint which has been accepted however the deceased Daw Yin Yin was not a party. The issue No. 1 in the inquiry shows the deceased Daw Yin Yin had not been made a defendant when the suit was dismissed by the trial Court for default of appearance on the part of the appellant (plaintiff).

(2) Civil Miscellaneous Application No. 46 of 1965 of this Court.

(3) A.I.R. (1933) Lah. 803.

The appellant could no doubt have applied under Order XXII, Rule 9 (2) of the Code of Civil Procedure to the Court to set aside the abatement within 60 days from the date of abatement under Article 171 of the Limitation Act. But it seems time limit had already expired when he made his application on 30th May 1967 to implead U Tun Myint and Ma Tin Tin as respondents in the appeal in place of the deceased Daw Yin Yin. Hence the question of setting aside the abatement did not arise in this appeal, leave aside the question of extension of time under section 5 of the Limitation Act.

For all the reasons given it is declared that the appeal has abated as against the deceased Daw Yin Yin. It shall now proceed against the remaining respondents to hear the arguments for and against the order dated 23rd September 1965 of the trial Court in its Civil Regular Suit No. 746 of 1959. The appellant shall bear the costs and pay K 51 to each set of respondents as Advocate's fee, that is to say, K 51 to each of the Advocates who appeared for the respondents.

C.C.
1968

U WAN
HOCK

v.
MYINT
THEIN CO
AND FOUR
OTHERS.

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်းရွှေတွင်

† ၁၉၆၈
ဇူလိုင်လ
၂၅ ရက်။

ဒေါ်ကြည်ကြည် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (ဒေါ်စန်းခင်) (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထား
ခံရသူ)*

ရာဇဝတ်ကြီး ပုဒ်မ ၅၀၆ (ပဌမ) ပိုင်းအရမှုဖြစ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်း—ရာဇဝတ် မကင်းသော
ခြိမ်းချောက်မှု ဖြစ်မြောက်စေရန်အတွက်လိုအပ်သည့် အချက်တချက်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရာဇဝတ်ကြီးပုဒ်မ ၅၀၇ တွင်ဖော်ပြထားသည့် ရာဇဝတ်မကင်းသော ခြိမ်း
ချောက်မှုဖြစ်မြောက်စေရန်အတွက် လိုအပ်သည့် အချက်တချက်မှာ ခြိမ်းချောက်ရာတွင် ခြိမ်းချောက်
သူသည် ခြိမ်းချောက်ခြင်းခံရသူအား ထိတ်လန့်ခြင်းဖြစ်စေရန်အကြံဖြင့် ခြိမ်းချောက်မှုသာလျှင်
ဖြစ်မှုမြောက်သည်။ ထိုသို့သောအကြံအစည်ဖြင့် ခြိမ်းချောက်ခြင်း မဟုတ်ပါက ရာဇဝတ်ကြီးပုဒ်မ
၅၀၇ တွင် အကျုံးဝင်မည်မဟုတ်ချေ။

နိုင်ငံတော်နှင့် မမြဲမီ၊ အထက်မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး၊ ၁၈၉၇—၁၉၀၁၊ အတွဲ (၁) စာ ၃၆၀
ရည်ညွှန်းသည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူတို့က ။ဦးအေးမောင်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက် ။အစိုးရ တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ ဦးမြရှိန်။

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း။ ။လျှောက်ထားသူ ဒေါ်ကြည်ကြည်နှင့် လျှောက်
ထားခံရသူ ဒေါ်စန်းခင်တို့သည်၊ မြန်အောင်မြို့၊ နယ်ပိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး၌၊
ရာဇဝတ်မှုတခုနှင့် ပတ်သက်၍ တရားပိုင်များ ဖြစ်ကြသည်။ ထိုအမှုကို စစ်ဆေး
နေစဉ်အတွင်း၊ ရုံးရှေ့၌ ဒေါ်စန်းခင်နှင့် ဒေါ်ကြည်ကြည်တို့သည် တဦးနှင့်တဦး
အပြန်အလှန် ရန်စကားများ ပြောကြသည်။ ထိုနောက် ရုံးမှဆင်းလာကြပြီး ရုံး

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၉၃ (ခ)။

† ယသံတမ္မိ စက်ရှင်တရားသူကြီးရုံးရာအဟူခံမှုအမှတ် ၄၂/၆၇ တွင် ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ
၅ ရက်ခန့်၌ဖြင့် အောက်ရုံးအမိန့်ကို အတည်ပြုပြီးလျှောက်ထားသူ၏ အဟူခံလွှာကို ပလုပ်ခြင်း
ကြောင့် ပြင်ဆင်မှုလျှောက်ထားခြင်း။

၁၉၆၈

ဒေါ်ကြည်ကြည်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
အစိုးရ။

အပြင်သို့ ရောက်သောအခါ၊ ဒေါ်ကြည်ကြည်က၊ “ရုံးတော်ရွှေမှာ သောက်ရွက် ခဲ့လိုက်ရပြီ နောက်လဲသိရမည်” ဟု ပြောဆိုလိုက်သည်။ ထိုစကားများကို ဒေါ်စန်းခင် သည် ကိုယ်တိုင်မကြားလိုက်ရချေ။ နောက်မှ အခြားသူများက ပြောသောကြောင့် သိရှိရခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့တွက် ဒေါ်စန်းခင်က ဒေါ်ကြည်ကြည် အပေါ်၌၊ မြန် အောင်မြို့၊ ဒုတိယရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၂၆၃ တွင်၊ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၅၀၆ အရ၊ တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ မူလရုံး တရားသူကြီးသည် ဒေါ်ကြည်ကြည်အပေါ်၌၊ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၅၀၆ (ပဌမ) ပိုင်း အရ၊ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်၍ ဒဏ်ငွေ ၁၀၅၅ ပေးဆောင်စေရန်၊ ဒဏ်ငွေမပေးဆောင် နိုင်ပါက အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ၆ လကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုစီရင်ချက်နှင့် အမိန့်တို့ကို ဒေါ်ကြည်ကြည်က မကျေနပ်သဖြင့်၊ ဟင်္သာတမြို့ စက်ရှင်ရုံး ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အယူခံမှုအမှတ် ၄၂ တွင် အယူခံဝင်ရာ မအောင် မြင်ခဲ့ပေ။ ထို့ကြောင့် ယခုကျွန်ုပ်ရွှေရှိ ပြင်ဆင်မှုလျှောက်လွှာကို တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

အောက်ရုံးနှစ်ရုံးစလုံးက၊ ဒေါ်ကြည်ကြည်သည် အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် စကားများကို ပြောဆိုခဲ့ပါသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုဆုံးဖြတ် ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းမရှိပေ။ သို့ရာတွင် ထို စကားများကို ပြောဆိုရုံကားမျှနှင့် ဒေါ်ကြည်ကြည်၏ ပြုလုပ်မှုသည်၊ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၅၀၃ တွင် အကျုံးဝင်မဝင်ကို ဆင်ခြင်စဉ်းစားရပေမည်။ ဒေါ်ကြည်ကြည် ပြောဆိုလိုက်သည့် အထက်ပါ စကားများကို ဒေါ်စန်းခင်သည် ကိုယ်တိုင်ကြား လိုက်ရခြင်းမရှိချေ။ တနည်းအားဖြင့် ဆိုသော် ထိုစကားများကို ဒေါ်ကြည်ကြည်က ပြောဆိုသည်တွင်၊ ဒေါ်စန်းခင်သည် ဒေါ်ကြည်ကြည်၏ အနီး၌မရှိချေ။ ထိုစကား များကို ပြောဆိုလိုက်ရာ၌၊ အခြားသူများက ဒေါ်စန်းခင်အား တဆင့်ပြန်ပြောရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်၊ ဒေါ်ကြည်ကြည်က ပြောဆိုလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟူ၍လည်းယူဆ နိုင်ရန် အကြောင်းတစ်ခုခု မတွေ့ရှိရချေ။ မူလရုံး တရားသူကြီးနှင့် ပဌမအယူခံရုံး တရားသူကြီးတို့က၊ ထိုစကားများသည် ဒေါ်စန်းခင်အား ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်စေရန် အကြောင်းရှိခြင်းကြောင့်၊ ဒေါ်ကြည်ကြည်၏ ပြုလုပ်မှုသည် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၅၀၃ တွင်အကျုံးဝင်ပါသည်ဟု ယူဆခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် (ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၅၀၃ တွင် ဖော်ပြထားသည့်၊ ရာဇဝတ်မကင်းသော ခြိမ်းချောက်မှု ဖြစ် မြောက်စေရန်အတွက် လိုအပ်သည့် အချက်တစ်ခုခု၊ ခြိမ်းချောက်ရာတွင် ခြိမ်းချောက် သူသည် ခြိမ်းချောက်ခြင်းခံရသူအား၊ ထိတ်လန့်ခြင်းဖြစ်စေရန် အကြံဖြင့်၊ ခြိမ်း ချောက်မှုသာလျှင်၊ မှုပြစ်မြောက်သည်။ ထိုသို့သော အကြံအစီဖြင့် ခြိမ်းချောက်ခြင်း

၁၉၆၈
ဒေါ်ကြည်ကြည်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
အစိုးရ။

မဟုတ်ပါက၊ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၅၀၃ တွင် အကျုံးဝင်မည် မဟုတ်ချေ) ယခု ကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိအမှု၌ ဒေါ်ကြည်ကြည်သည် အထက်ဖော်ပြပါ စကားများကို ပြောဆိုရာ၌ ဒေါ်စန်းခင်အား ထိတ်လန့်ခြင်း ဖြစ်စေရန် အကြံဖြင့် ခြိမ်းချောက်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင်ရန် ခဲယဉ်းပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဒေါ်ကြည်ကြည်သည် ထိုစကားများကို ဒေါ်စန်းခင်အား တိုက်ရိုက် ပြောလိုက်ခြင်း မဟုတ်၊ ဒေါ်စန်းခင်၏ မျက်ကွယ်ရာတွင် ပြောသော စကားများသာလျှင် ဖြစ်သည်။ ထိုစကားများကို တဦးတယောက်သောသူက ဒေါ်စန်းခင်အား တဆင့် ပြောကြားလိမ့်မည်ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ပြောဆိုခဲ့ပါသည်ဟူ၍လည်း ယူဆနိုင်ရန် ခဲယဉ်းပေသည်။ နိုင်ငံတော် နှင့် မမြဲမီ (၁) အမှုစီရင်ထုံး၌ တရားလိုသည် ထိုကဲ့သို့သော စကားမျိုးများကို ကြားခဲ့ရသော်လည်း၊ စကားများစဉ်က မိမိသည် ထိုနေရာ၌ မရှိသောကြောင့်၊ တရားခံ၏ ပြောဆိုချက်များသည် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၅၀၄ အရ၊ ပြစ်မှုမမြောက်ဟု အဆုံးအဖြတ် ပြုထားသည်။ ထိုအမှု၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၅၀၄ အရ ဖြစ်သော်လည်း၊ ကျင့်သုံးထားသည့်မူမှာ၊ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၅၀၃ နှင့်လည်း သက်ဆိုင်သည်ဟု ယူဆရချေမည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ၊ အထက်၌ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ခြိမ်းချောက်မှု၏ အကြံသည်၊ ခြိမ်းချောက်ခံရသူအား ထိတ်လန့်ခြင်း ဖြစ်စေရန် အကြံဖြစ်မှသာလျှင်၊ ရာဇဝတ်မကင်းသော ခြိမ်းချောက်မှု မြောက်မည်ဖြစ်ရာ၊ ယခုကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိ အမှု၌ ဒေါ်ကြည်ကြည် တွင် ယင်းကဲ့သို့သော အကြံရှိကြောင်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားခြင်း မရှိသောကြောင့် ၎င်း၏ပြုမှုသည် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၅၀၆ အရ ဖြစ်သည်ဟု မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မယူဆနိုင်။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် မူလရုံး တရားသူကြီးက ဒေါ်ကြည်ကြည်အပေါ်၌ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်၍ ပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ဤအမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ဒေါ်ကြည်ကြည်အား တရားဝေလွှတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

(၁) အထက်မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၁၈၉၇—၁၉၀၁၊ အတွဲ (၁) ၈၁-၃၆၀။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်ရွှေတွင်

ဒေါ်အုန်းကြည် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ဒေါ်အုန်းခင် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

† ၁၉၆၈

ဇနောင်ရိလ
၁၃ ရက်။

ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂—ပစ္စည်းသိမ်းဝါရမ်းထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း—
ပုဒ်မ ၂၄ အရ လျှောက်လွှာကိုခွင့်ပြုရန်၊ သို့မဟုတ် ပယ်ရန်သာ အခွင့်အရေးရှိခြင်း—ပစ္စည်းသိမ်း
ဝါရမ်းခွင့်ကျအေးသည့် စည်းကမ်းချက်အနေဖြင့် ရေးမှတ်ရန်ဥပဒေခွင့်ပြုချက် ရှိ မရှိ—
ထုံးပုံကျ အမိန့်တရုကို ရေးဆွဲရန်ရုံးမှ ခွင့်ပြုခဲ့သည်မှာ ဥပဒေအရ ခွင့်ပြုရေးဆွဲနိုင်သည့် အမိန့်
ထုတ်ပြန်သည်ဟု ဆိုနိုင်၊ မဆိုနိုင်။

ဆိုခြင်းချက်။ ။ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂ အရ ပစ္စည်းသိမ်းဝါရမ်း ထုတ်ပေးရန်နှင့်
ပတ်သက်၍ ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံး၏ ပစ္စည်းသိမ်းဝါရမ်းထုတ် နည်းဥပဒေများတွင် စာမျက်နှာ ၁၉၇ ၌
အပိုဒ် (၃) တွင် မည်သို့မည်ပုံ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်းကို နည်းဥပဒေ အမှတ် ၉ မှ ၂၃ အပါ
အဝင် ပြဆိုထားလေသည်။ ပစ္စည်းသိမ်းဝါရမ်း လျှောက်ထားသည့်အခါ ရုံးများမှ ပုဒ်မ ၂၄ အရ
ထိုလျှောက်လွှာကို ခွင့်ပြုရန်၊ သို့မဟုတ် ပယ်ရန်သာ အခွင့်အရေးရှိလေသည်။ ထိုလျှောက်လွှာနှင့်
ပတ်သက်၍ ရုံးများမှ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၃၊ နည်းဥပဒေ ၃ အရ အမှုများဆွဲကဲ့သို့ ကျေအေး
သည့် စည်းကမ်းချက်များကို သတ်မှတ်ပြီး အမှုတွင် ထုံးပုံကျ အမိန့်၊ သို့မဟုတ် စီကရီကို ရေးဆွဲရန်
အခွင့်အရေး မရှိချေ။ အမှုကို ပိတ်လိုက်သည်ဆိုသည်မှာလည်း ဥပဒေအရ ချမှတ်နိုင်သည့် အမိန့်
ထုတ်မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားနေသည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးဘသန်း (၁)။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။မစ္စတာ ချော်ဘေး။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ယခုအမှုမှ မလျှောက်ထားသူ ဒေါ်အုန်းကြည်က၊
ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံး တရားမ ပစ္စည်း ပမ်းဆီးသိမ်းယူလို့ အမှတ် ၁/၆၆ တွင်၊

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၃၁။
† ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ တရားမဇာရီမှအမှတ် ၁၁ တွင် ရန်ကုန်မြို့ စတုတ္ထတရားမ တရားသူကြီးရုံးတော်၏
ချမှတ်သောအမိန့်ကိုပြင်ဆင်မှု။

၁၉၆၈
ဒေါ်အုန်းကြည်
နှင့်
ဒေါ်အုန်းခင်။

လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်အုန်းခင်သည် အိမ်လခကြေးငွေများ မပေးဘဲ၊ ငွေပေါင်း ၄၄၀ ကျပ် ကျန်ရှိနေသည့် အတွက်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၂ အရ၊ ပစ္စည်းသိမ်း ဝါရမ်းထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခဲ့လေသည်။ ထိုသို့ လျှောက်ထား သည်နှင့်ပတ်သက်၍ တဘက်သို့ အကြောင်းကြားစာထုတ်၍ ကန့်ကွက်လွှာများ တင်သွင်းခဲ့ပြီး ကြားနာရန် ချိန်းဆိုခဲ့စဉ်၊ ၁၉၆၆ ခု၊ မတ်လ ၂၂ ရက်နေ့စွဲပါ နေ့စဉ် မှတ်တမ်းအရ၊ လျှောက်ထားသူနှင့် လျှောက်ထားခံရသူတို့သည်၊ အိမ်လခကျန်ငွေ များနှင့်ပတ်သက်၍၊ အပြင်တွင် ပေးဆပ်ရန် သဘောတူညီကြကြောင်း ရုံးသို့လျှောက် ထားခဲ့သည့်အတိုင်း၊ ရုံးမှပစ္စည်းသိမ်းဝါရမ်း ထုတ်ပေးရန် လျှောက်သည့်လျှောက်လွှာ ကို ပိတ်လိုက်သည်ဟု ရေးမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်တွင် ရုံးတော်မှ နှစ်ဘက် သဘောတူ ယခုတောင်းဆိုသည့် ငွေများကို တလလျှင် ၆၀ ကျပ် နှုန်းနှင့် ပေးဆပ် သွားရန် သဘောတူညီကြပြီး၊ ယခင် ဤရုံးပစ္စည်းဖမ်းမှုမှ အိမ်လခအကြေးငွေများ ပေးဆပ်ရန်အတွက်၊ နှစ်ရစ်ကျန်ရှိသေး၍ ၎င်းအကြေးဆပ်ပြီး တဆက်တည်းလိုပင် ဤအမှုမှ အကြေးငွေများကို ပေးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်းကိုပါ ထည့်သွင်း ဖော်ပြ ရေးမှတ်ထားခဲ့လေသည်။ ထိုနောက် လျှောက်ထားခံရသူ၏ ရှေ့နေကြီးက တရားမ ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၅၁၊ ၁၅၂ နှင့် အမိန့် ၂၃၊ နည်းဥပဒေ ၃ အရ၊ ၁၉၆၆ ခု၊ မတ်လ ၂၂ နေ့စွဲပါနေ့စဉ်မှတ်တမ်းတွင် မှတ်သားထားသည့် အတိုင်း၊ ထုံးပုံကျ အမိန့်တခုရေးဆွဲ ပေးပါရန် လျှောက်ထားသည်ကို ရုံးမှခွင့်ပြုလိုက်ပြီး၊ ထုံးပုံကျ အမိန့်တခု ရေးဆွဲထားခဲ့ လေသည်။ ထိုနောက် ၁၉၆၇ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် လျှောက်ထား ခံရသူက ထိုထုံးပုံကျအမိန့်ကို မှီငြမ်းပြုပြီး၊ အိမ်လခ ကြေးများကျန်ရှိနေသည်ကို ဇာရီပြုလုပ်ခွင့်ပြုရန်၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဇာရီလအမှတ် ၁၁ အရ၊ လျှောက်လွှာတင်သွင်း ခဲ့လေသည်။ ထိုလျှောက်လွှာနှင့် ပတ်သက်၍ လျှောက်ထားသူက လေးနက်စွာ ကန့်ကွက်ခဲ့သော်လည်း ရုံးမှ ၁၉၆၇ ခု၊ ဧပြီလ ၁၈ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်အရ၊ လျှောက် လွှာကို ခွင့်ပြုသည်ဟု အမိန့်ချမှတ်လိုက်လေသည်။ ထိုသို့ခွင့်ပြုလိုက်သည့် အမိန့်ကို မကျေနပ်၍ လျှောက်ထားသူက ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၅ အရ၊ ယခု ပြင်ဆင်မှုကို တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

ယခုအမှုနှင့် ဆက်စပ်နေသည့် တရားမပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၃၂/၆၇၃ တွင်၊ အိမ်ရှင် ဒေါ်အုန်းခင်ကပင် တခြားအိမ်ငှားသူ ဦးပေသက် အပေါ် ၁၉၆၆ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၄ ရက်နေ့ကပင် အိမ်လခငွေ ၄၅၀ ကျပ် ကျန်ရှိသည့်အတွက်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂ အရ၊ ပစ္စည်းသိမ်းဝါရမ်း ထုတ်ပေးပါရန် လျှောက်လွှာတင်သွင်း ခဲ့သည်။ ထိုအမှုတွင်မူ ၁၉၆၆ ခု၊ မတ်လ ၂၂ ရက်နေ့စွဲပါ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းအရ၊ အလားတူ အမိန့်တရပ်ကို ချမှတ်ခဲ့ပြီး၊ အမှုကိုပိတ်လိုက်ကြောင်း ဖော်ပြထားလေသည်။

၁၉၆၈
ပေါ်အုန်းကြည်
နှင့်
ပေါ်အုန်းခင်။

ထိုနောက် လျှောက်ထားခံရသူ၏ ရွှေနေကြီးက ထိုအမိန့်အရ ထုံးပုံကျအမိန့်တခု
ရေးဆွဲရန် လျှောက်ထားသည်တွင်၊ ရုံးမှခွင့်ပြုသည့်အတိုင်း၊ ထုံးပုံကျ အမိန့်ရေးဆွဲ
ပြီးနောက်၊ ထိုအမိန့်အပေါ်မူတည်၍ လျှောက်ထားခံရသူက ဇာရီမူအမှတ် ၁၂/၆၇
တွင် အိမ်လခကျန်ငွေများကို လျှောက်ထားသူပိုင် ပစ္စည်းများကို ဖမ်းဆီး၍ ရောင်းချ
ရယူနိုင်ရန်၊ ဇာရီမူဖွင့်လှစ်၍ လျှောက်ထားခဲ့လေသည်။ ထိုလျှောက်လွှာကို အိမ်ငှါး
ဖြစ်သူ ဦးဖေသက်က လေးနက်စွာ ကန့်ကွက်သော်လည်း၊ ရုံးမှလျှောက်လွှာကို
ခွင့်ပြုသည်ဟု အမိန့်ချမှတ်လိုက်လေသည်။ ထို့အတွက် ၎င်းအမိန့်ကို မကျေနပ်၍၊
ဦးဖေသက်က တရားမပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၃၂/၆၇ တွင် အလားတူ ပြင်ဆင်မှုကို
တင်သွင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ယခုချမှတ်မည့် အမိန့်မှာ ပြင်ဆင်မှု အမှတ်
၃၂/၆၇ အတွက်ပါ အကျုံးဝင်ပေသည်။

ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂ အရ၊ ပစ္စည်းသိမ်းဝါရမ်းထုတ်ပေးရန်နှင့်
ပတ်သက်၍၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး၏ ပစ္စည်းသိမ်း ဝါရမ်းထုတ် နည်းဥပဒေများတွင်
စာမျက်နှာ ၁၉၇ ၌ အပိုဒ် (၃) တွင် မည်သို့မည်ပုံ ရွက်ဆောင်ရမည် ဖြစ်ကြောင်းကို
နည်းဥပဒေ အမှတ် ၉ မှ ၂၃ အပါအဝင် ပြဆိုထားလေသည်။ ပုဒ်မ ၂၄ နှင့်
သက်ဆိုင်သည့် နည်းဥပဒေများကို လေ့လာသည့်အခါ ပစ္စည်းသိမ်းဝါရမ်း လျှောက်
ထားသည့်အခါ၊ ရုံးများမှ ထိုလျှောက်လွှာကို ခွင့်ပြုရန်၊ သို့မဟုတ် ပယ်ရန်သာ
အခွင့်အရေး ရှိလေသည်။ ထိုလျှောက်လွှာနှင့် ပတ်သက်၍ ရုံးများမှ တရားမ
ကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၃၊ နည်းဥပဒေ ၃ အရ၊ အမှုများတွင်ကဲ့သို့ ကျေအေးသည့်
စည်းကမ်းချက်များကို သတ်မှတ်ပြီး၊ အမှုတွင် ထုံးပုံကျအမိန့်၊ သို့မဟုတ် ဒီကရီကို
ရေးဆွဲရန်အခွင့်အရေး ရှိကြောင်း လျှောက်ထားခံရသူ၏ ရွှေနေကြီးက မည်သို့မျှ
တင်ပြနိုင်ခြင်း မရှိချေ။ သို့ဖြစ်ရကား၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး တရားမပစ္စည်း
ဖမ်းဆီးသိမ်းယူလို့မူ အမှတ်၊ ၁/၆၆ တွင်၊ ၁၉၆၆ ခု၊ မတ်လ ၂၂ ရက်နေ့စွဲပါ၊
ချမှတ်သည့်အမိန့်အရ၊ အမှုကို ပိတ်လိုက်သည်ဆိုသည်မှာ ဥပဒေအရ ချမှတ်နိုင်သည့်
အမိန့်တရပ် မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားနေသည်။ ထို့ပြင် ၎င်းအမိန့်၌ လျှောက်
ထားသူနှင့် လျှောက်ထားခံရသူတို့ ကျန်ရှိနေသည့် အိမ်လခများကို မည်သို့မည်ပုံ
ပေးဆပ်ရန် သဘောတူညီကြသည်ဟု ရေးမှတ်ထားခြင်းတို့မှာ နှစ်ဦးနှစ်ဘက်ရွှေနေကြီး
များက၊ ထိုလျှောက်လွှာနှင့် ပတ်သက်၍လျှောက်လဲရန် မလိုတော့ကြောင်း အကြောင်း
ပြချက်တရပ်အနေနှင့် ရုံးတော်သို့ ပေါ်ပြခြင်းသာ ဖြစ်ပြီး၊ ရုံးတော်မှ ၎င်း
အကြောင်းပြချက်များကို ပစ္စည်းသိမ်းဝါရမ်း၌ ကျေအေးသည့် စည်းကမ်းချက်
အနေဖြင့် ရေးမှတ်ထားရန် ဥပဒေခွင့်ပြုချက်မရှိချေ။ ထို့ကြောင့် ၎င်းအမိန့်
အပေါ်မူတည်၍၊ ၁၉၆၆ ခု၊ မတ်လ ၂၂ ရက်နေ့စွဲပါ ထုံးပုံကျ အမိန့်တခုကို

၁၉၆၈
—
ဒေါ်အုန်းကြည်
နှင့်
ဒေါ်အုန်းခင်။

ရေးဆွဲရန်ရိုးမှ ခွင့်ပြုခဲ့သည်မှာလည်း၊ ဥပဒေအရ ခွင့်ပြုရေးဆွဲနိုင်သည့် အမိန့်တရပ် ဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ ထိုအမိန့်မှာ ဒီကရီ အဖြစ်ဖြင့် သဘောသက်ရောက် ကြောင်းကိုမူ၊ လျှောက်ထားခံရသူ၏ ရွှေနေကြီးကပြဆိုနိုင်ခြင်း မရှိသဖြင့်၊ ထိုအမိန့် အပေါ်မူတည်၍ လျှောက်ထားခံရသူက ဇာရီမူအမှတ် ၁၁/၆၇ ကို ဖွင့်လှစ်ပြီး လျှောက်ထားသူ၏ ပစ္စည်းများကို ဝါရမ်းဖမ်းဆီးရန် အတူက၊ ဇာရီမူဖွင့်လှစ် သည်ကို ရုံးမှခွင့်ပြုလိုက်သည့် ၁၉၆၇ ခု၊ ဧပြီလ ၁၈ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်မှာဥပဒေအရ မှန်ကန်သည့် အမိန့်တရပ်ဖြစ်သည်ဟု မည်သို့မျှ ယူဆရန် မရှိသောကြောင့်၊ ပယ် ဖျက်ရမည်သာဖြစ်ပေသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ ဆက်စပ်နေသည့် ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၃၁/၆၇ နှင့် သက်ဆိုင်သည့် ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး တရားမပစ္စည်း ဖမ်းဆီးသိမ်းယူ လို့မူ အမှတ် ၂/၆၆ မှ ပေါက်ဖွားလာသည့် ဇာရီမူအမှတ် ၁၂/၆၇ တွင်၊ ၁၉၆၇ ခု၊ ဧပြီလ ၁၈ ရက်နေ့က ဇာရီမူ လျှောက်လွှာကို ခွင့်ပြုသည်ဆိုသည့် အမိန့်မှာလည်း၊ ဥပဒေအရ ချမှတ်နိုင်သည့် အမိန့်မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားနေသဖြင့်၊ ၎င်းအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ရမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

ဖော်ပြပါအကြောင်းများကြောင့်၊ ယခုပြင်ဆင်မှု လျှောက်လွှာကို ခွင့်ပြုပြီး၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ တရားမ ဇာရီမူအမှတ် ၁၈ တွင်၊ ၁၉၆၇ ခု၊ ဧပြီလ ၁၈ ရက်နေ့က လျှောက်ထားခံရသူ၏ ဇာရီမူလျှောက်လွှာကို ခွင့်ပြုသည် ဆိုသည့်အမိန့်ကို စရိတ်နှင့်တကွ ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

ပညာရှိ ရွှေနေကြီး၏ စရိတ်အဖြစ်ဖြင့် ၃၄ ကျပ် သတ်မှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေရွှေတွင်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

မောင်တင်အောင် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

† ၁၉၆၈
ဖေဖော်ဝါရီလ
၁၆ ရက်။

ရာဇဝတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၃၅ အရ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၃၉ အရ အရေးယူခြင်း—ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၂၃ (၁) (ခ) အရဆိုလျှင် ပြစ်မှုထင်ရှားသည်ဟု စီရင်ခြင်းကိုအယူခံဝင်သောအခါ အယူခံခံရသည် အယူခံဝင်သူအပေါ် မူလရုံးမှ တရားသေလွှတ်ခဲ့သည့်ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်ဟု ပြောင်းလဲ၍ အပြစ်ပေးရန် အာဏာရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားရုံးချုပ်သည် မိမိသဘောအတိုင်းသော်၎င်း၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၃၈ အရ ထောက်ခံထားသည့် ကိစ္စများတွင်သော်၎င်း၊ ပုဒ်မ ၄၃၉ အရ အရေးယူသည့်အခါ ပုဒ်မ ၄၂၃ က ရာဇဝတ်အယူခံရုံးများတွင် အပ်နှင်းထားသည့် အာဏာများအတိုင်း ဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ပုဒ်မ ၄၂၃ (၁) (ခ) အရဆိုလျှင် ပြစ်မှုထင်ရှားသည်ဟု စီရင်ခြင်းကို အယူခံဝင်သော အခါ အယူခံခံရသည် အယူခံဝင်သူအပေါ် မူလရုံးမှ တရားသေလွှတ်ခဲ့သည့် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်ဟု ပြောင်းလဲ၍ အပြစ်ပေးရန် အာဏာရှိသည်။ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၁၇ မှာ တရားခံတဦးအား ကွင်းလုံးကျွတ် တရားသေလွှတ်သည့်အမှုမျိုးနှင့်သာ သက်ဆိုင်ပေသည်။ တရားခံအားပုဒ်မတမျိုးနှင့် စွဲချက်တင်ပြီး အခြားပုဒ်မဖြင့် အပြစ်ပေးခြင်းခံရသည့် အမှုမျိုးနှင့် အကျိုးမဝင်ပေ။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ အစိုးရတရားရုံးချုပ် ရွှေနေ ဦးမြရှိန်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ ဦးတင်မောင်။

တရားသူကြီးဦးသက်ဖေ။ ။ လျှောက်ထားခံရသူမောင်တင်အောင်အား၊ ရွှေဘိုမြို့၊ ဒုတိယရဲဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၏၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၂၀၄ တွင် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၂၆ အရ တရားစွဲဆိုခဲ့ရာ၊ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက ထို

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၅၆ (ခ)။
† ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၂၀၄ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၃ ရက် နေ့စွဲပါ ရွှေဘိုမြို့ (၂) ရဲဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို ပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

၁၉၆၈

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
မောင်
ထင်အောင်။

ပုဒ်မအရ စွဲချက်တင်ခဲ့သော်လည်း၊ နောက်ဆုံး၌ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၃၅ အရသာ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ဟုဆိုကာ ဒဏ်ငွေ ၂၀၀ ကျပ် ပေးဆောင်ရန်နှင့် မဲပေးဆောင်က အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၆ လကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်ကို နိုင်ငံတော် အစိုးရကမကျေနပ်သဖြင့် လျှောက်ထားခံရသူအပေါ် အပြစ်ဒဏ်တိုးမြှင့်ပေးရန် ရွှေဘို မြို့စက်ရှင်ရုံးသို့ လျှောက်ထားရာ၊ စက်ရှင်ရုံးက၊ လျှောက်ထားခံရသူအား၊ ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၂၆ အရ၊ အပြစ်ပေး၍ မူလရုံးမှချမှတ်ထားသော ငွေဒဏ်အပြင် အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၂ နှစ်တိုးမြှင့်၍ သတ်မှတ်ပေးရန် ဤရုံးသို့ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ် ၄၃၈ အရ ထောက်ခံသည့်ကိစ္စဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူအား ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၂၆ အရ တရားစွဲဆိုရာ၊ မူလရုံးက ၎င်းအားထိုပုဒ်မဖြင့်ပင် စွဲချက်တင်သော်လည်း၊ နောက်ဆုံး၌ ပုဒ်မ ၃၃၅ အ အပြစ်ပေးခဲ့သည်။ အစိုးရတရားရုံးချုပ် ရွှေနေကြီး ဦးမြရိန်ကမူလရုံးသည် လျှောက် ထားခံရသူအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၂၆ ဖြင့် စွဲချက်တင်ခဲ့သော်လည်း၊ ပုဒ်မ ၃၃၅ ဖြင့် အပြစ်ပေးခဲ့သဖြင့်၊ ပုဒ်မ ၃၂၆ အရ ပြစ်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ တရားသေလွတ်ခဲ့ သည်ဟုဆိုရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုကဲ့သို့ တရားသေလွတ်ခဲ့ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အစိုးရက ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၇၇ အရ အယူခံဝင်ခြင်း မရှိသဖြင့်၊ ဤရုံးမှ လျှောက် ထားခံရသူအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၂၆ အရ ပြောင်းလဲ၍ အပြစ်ပေးနိုင်ကြောင်း တင်ပြသွားသည်။

အစိုးရတရားရုံးချုပ် ရွှေနေ၏ တင်ပြချက်ကို ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် လက်မခံနိုင်၊ တရားရုံးချုပ်သည်၊ မိမိသဘောအတိုင်းသော်၎င်း၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၃၈ အရထောက်ခံထားသည့် ကိစ္စများတွင် သော်၎င်း၊ ပုဒ်မ ၄၃၉ အရ အရေးယူသည့် အခါ၊ ပုဒ်မ ၄၂၃ က ရာဇဝတ်အယူခံရုံးများတွင် အပ်နှင်းထားသည့် အာဏာများ အတိုင်း ဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ပုဒ်မ ၄၂၃ (၁) (ခ) အရဆိုလျှင် ပြစ်မှု ထင်ရှားသည်ဟု စီရင်ခြင်း ကို အယူခံဝင်သောအခါ အယူခံရုံးသည် အယူခံဝင်သူ အပေါ် မူလရုံးမှ တရားသေလွတ်ခဲ့သည့် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်ဟု ပြောင်းလဲ၍ အပြစ်ပေးရန် အာဏာရှိသည်။ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၇၇ မှာ တရားခံတဦးအား ကွင်းလုံးကျွတ် တရားသေလွတ်သည့် အမှုမျိုးနှင့်သာ သက်ဆိုင်ပေသည်။ တရားခံအား ပုဒ်မတမျိုးနှင့် စွဲချက်တင်ပြီး အခြားပုဒ်မဖြင့် အပြစ်ပေးခံရသည့် အမှုမျိုးနှင့် အကျုံးမဝင်ပေ။

သို့ဖြစ်ရာအကယ်၍ မူလရုံးမှ လျှောက်ထားခံရသူအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၃၅ အရအပြစ်ပေးခြင်းမှာ အထင်အရှား မှားယွင်းနေပါက၊ ဤရုံးအနေဖြင့် ၎င်းအား ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၂၆ အရ ပြောင်းလဲ၍ အပြစ်ပေးနိုင်သည် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်

လျှောက်ထားခံရသူ အနေဖြင့် မည်သည့်ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ခဲ့ပါသနည်းဟု ဝေဖန် သုံးသပ်ရပေမည်။ ဤရုံးသည် ပြင်ဆင်မှုများ၌ သာမန်အားဖြင့် သက်သေထွက်ချက် များကို ပြန်လည် စိစစ်လေ့မရှိပေ။ အောက်ရုံးမှ သက်သေထွက်ချက် အပေါ် တွေ့ရှိချက်ကို လက်ခံလေ့ရှိသည်။ သို့ရာတွင် အောက်ရုံးမှ သက်သေထွက်ချက်ကို စိစစ်ထုတ်ဖော်စင်အောင် မှားယွင်းခဲ့သည့် အမှုမျိုးတွင်မူ ဤရုံးမှပြန်လည် စိစစ်ရန် တာဝန်ရှိပေသည်။

၁၉၆၈
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ
 နှင့်
 မောင်
 တင်အောင်။

အခင်းဖြစ်ပွားပုံ အထုပ္ပတ္တိအကျဉ်းချုပ်မှာ လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၆ ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့ မွန်းတည့်အချိန်လောက်တွင် ရွှေဘိုခရိုင်၊ ဝက်လည်ရွဲရွာနေ မောင်သန်းညွန့် (လိပြ-၁) သည် အပေါ် မောင်ပိန် (လိပြ-၂)၊ မောင်ညွန့်လွင် (လိပြ-၃)၊ ကိုသောင်းဖေ (လိပြ-၄) နှင့် မောင်ထွန်းကြည် (လိပြ-၅) တို့သည် ရွာအနီးရှိ တောထဲ၌ နွားကျောင်းနေစဉ် လျှောက်ထားခံရသူ မောင်တင်အောင် ထောက်လာပြီး ဒါးနှင့် ၂ ချက်ခုတ်သဖြင့်၊ မောင်သန်းညွန့်တွင် ဒါးဒဏ်ရာ ၂ ချက်ရရှိခဲ့သည်။ ပဌမ တချက်မှာ လက်ဝဲဘက် ဦးခေါင်းအောက်ပိုင်း တွင်ဖြစ်ပြီး၊ အရှည် ၁၀ လက်မ၊ အကျယ် ၆ လက်မရှိကာ ဦးခေါင်းခွံရိုးပြတ်သွားသည်။ ဒုတိယအချက်မှာ လည်ဂုတ်၏ နောက်ပိုင်း အလယ်တည့်တည့်တွင် အရှည် ၄၅ လက်မ၊ အကျယ် ၂ လက်မ၊ အနက် ၃ လက်မရှိကာ ကြွက်သားအားလုံးနီးပါး ပြတ်သွားလေသည်။ ထိုဒဏ်ရာ များကြောင့် မောင်သန်းညွန့်သည် ဆေးရုံ၌ အတွင်းလူနာအဖြစ် ၂၃ ရက် ကုသ ခဲ့ရသည်။

လျှောက်ထားခံရသူက မောင်သန်းညွန့်အား အကြောင်းမဲ့ ဒါးနှင့် ခုတ်ပြီး ပြေးသည်ဟု၊ မောင်သန်းညွန့်၊ မောင်ပိန်နှင့် မောင်ညွန့်လွင်တို့က တညီတညွတ်ထည်း ထွက်ဆိုသွားကြသည်။ ကိုသောင်းဖေကမူ လျှောက်ထားခံရသူ ထောက်လာပြီး မောင်သန်းညွန့်အား ၎င်း၏နွားများကို ၎င်းထယ်ထိုးထားသည့် အကွက်ကိုဖြတ်၍ မမောင်းရန် ပြောသံကြားရကြောင်း၊ ထိုနောက် ဆူဆူအသံကြား၍ ကြည့်လိုက်ရာ၊ မောင်သန်းညွန့်မှာ သွေးရဲရဲနှင့် ဒဏ်ရာရသည်ကို တွေ့ရကြောင်း ထွက်ဆိုသွားသည်။ အကယ်၍ ကိုသောင်းဖေ၏ ထွက်ဆိုချက်ကို လက်ခံစေဦး၊ မောင်သန်းညွန့်သည် အခင်း ဖြစ်စဉ်က လျှောက်ထားခံရသူအား အလွန်အမင်း ဒေါသအမျက် ထွက်အောင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဆိုသော အချက်မှာ လုံးဝပေါ်လွင်ခြင်းမရှိ၊ ကိုသောင်းဖေက လျှောက် ထားခံရသူထံ၌ အခင်းဖြစ်နေက ဒါးမပါဘဲ မောင်သန်းညွန့်ထံ၌သာ ဒါးပါသည် ဆိုသော်လည်း၊ လျှောက်ထားခံရသူ အသုံးပြုသော ဒါးမှာ မောင်ထွန်းကြည်၏ ဒါးသာဖြစ်သည်။ ထိုဒါးကို မောင်ထွန်းကြည်သည် မြက်ရိတ်စဉ်က ထနောင်းပင် အောက်၌ထားခဲ့သဖြင့် လျှောက်ထားခံရသူက ဒါးကောက်ပြီး မောင်သန်းညွန့်အား

ခွင့်ရ

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
မောင်
ထင်အောင်။

ခုတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ၊ မူလကပင် မောင်သန်းညွန့်၏ လက်၌ ဒါးပါလာသည်ဆိုသော ကိုသောင်းဖေ၏ ထွက်ချက်မှာ ယုတ္တိမရှိပေ။ အခင်းဖြစ်စဉ်က ကိုဘသိန်း (ခံပြု-၂) နှင့် ကိုတင်ထွန်း (ခံပြု-၃) တို့အနီးတွင် ရှိနေသည်ဆိုသော လျှောက်ထားခံရသူ၏ ထုချေချက်မှာ တရားလိုသက်သေများအား စစ်ဆေးစဉ်က နိမိတ်ပြမေးခွန်းမေးမြန်း ထားခြင်းမရှိသဖြင့် နောက်မှ လုပ်ကြံတင်ပြသော ထုချေချက်သာ ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ စကားများ ရန်ဖြစ်ရင်း မောင်သန်းညွန့်က ဒါးနှင့်ခုတ်ရန် လုပ်သဖြင့် ဒါးကိုလှပြီး ခုတ်ခဲ့ရသည်ဆိုသော လျှောက်ထားခံရသူ၏ တင်ပြချက်မှာ လုံးဝအခြေအမြစ်မရှိပေ။ ယင်းသို့ လုံးဝအခြေအမြစ်မရှိသည့် တင်ပြချက်ကို လက်ခံကာ လျှောက်ထားခံရသူအား ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၃၅ အရသာ အပြစ်ရှိသည် ဆိုသော မူလရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ ပါစင်အောင် လွဲမှားနေကြောင်း ထင်ရှားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ လျှောက်ထားခံရသူအပေါ်မူလ စွဲချက်အတိုင်း ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၂၆ နှင့်ပင်လွှဲ ပြောင်း၍ အပြစ်ပေးရမည်ဖြစ်သည်။

အပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်ရာ၌ လျှောက်ထားခံရသူသည် ကိုယ်ရေးပြား ရောဂါရှိသဖြင့် ထောင်ဒဏ်အစား ငွေဒဏ်ကိုသာ ချမှတ်ရသည်ဟု မူလရုံးမှ မှတ်ချက်ပြုထား သည်ကိုတွေ့ရသည်။ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ တဦးအား ကိုယ်ရေးပြား ရောဂါသည်ဖြစ်၍ ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း မပြုဟုဆိုလျှင် ကိုယ်ရေးပြား ရောဂါသည်များကို ပြစ်မှုကျူးလွန် အောင် အားပေးရာ ရောက်မည်ဖြစ်သည်။ ကိုယ်ရေးပြား ရောဂါသည်ကို ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ခြင်း မပြုရဟု တားမြစ်ထားသည့် ဥပဒေမရှိချေ။

မောင်ဘိုးခွေး နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (၁) ဟို့ အမှုတွင် ဆုံးဖြတ် ထားသည့်အတိုင်း တရားရုံးများသည် အပြစ်ရှိသူကို အပြစ်ရှိသည့်အတိုင်း အပြစ် ပေးရမည်ဖြစ်ပြီး၊ အပြစ်မရှိသူကို အကာအကွယ် ပေးရမည် ဖြစ်သည်။ ကိုယ်ရေးပြား ရောဂါသည်ကိုတမျိုး၊ အခြားသူကို တဖုံ ခွဲခြား၍ စဉ်းစားခြင်း မပြုနိုင်ပေ။

တရားခံတဦးအပေါ် ချမှတ်သည့် အပြစ်ဒဏ်ကို တိုးမြှင့်ပေးသင့် မပေးသင့် ဆိုသောကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ စဉ်းစားရာတွင် မူလရုံးက အပြစ်ဒဏ်ကို သတ်မှတ်ရာ၌ နှိုင်းနှိုင်းချိန်ချိန် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေပါမူ၊ အနည်းငယ် သက်ညှာ သည်ဆိုသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဤရုံးသည် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်လေ့ မရှိပေ။ သို့ရာတွင် အောက်ရုံး အနေဖြင့် တရားခံတဦးအပေါ် အပြစ်ဒဏ် သတ်မှတ်ရာတွင် ကျူးလွန်ခဲ့သည့် ပြစ်မှု၏ ပမာဏကို လုံးဝထည့်သွင်း စဉ်းစားခြင်း မရှိဘဲ၊ အပြစ်ဒဏ် နှင့် ကျူးလွန်သည့် ပြစ်မှုတို့မှာ မိုးနှင့်မြေပမာ ကွာခြားနေပါက အောက်ရုံး၏ အမိန့်သည် တရားမျှတမှု ဆိတ်သည်းစေသည့် အမိန့်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည် ဖြစ်သည့်

(၁) ၁၉၆၆၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၆၈၄။

အလျောက်၊ ထိုအမိန့်အား ပြင်ဆင်ပေးရန် ဤရုံး၌ တာဝန်ရှိပေသည်။ လှစန်း နှင့် နိုင်ငံတော် (၂)။

၁၉၆၈
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
မောင်
တင်အောင်။

ယခုအမှုတွင် လျှောက်ထားခံရသူက ဓါးနှင့်ခုတ်သဖြင့် မောင်သန်းညွန့်တွင် ဦးခေါင်းအောက်ပိုင်းနှင့် လည်ဂုတ်တို့တွင် ဒဏ်ရာများ ရရှိခဲ့သည်။ ဦးခေါင်းအောက် ပိုင်းတွင် ရရှိသော ဒဏ်ရာမှာ အရှည် ၁၀ လက်မ၊ အကျယ် ၆ လက်မ ရှိပြီး၊ ဦးခေါင်း ခွံရိုးပြတ်သွားသည်။ လည်ဂုတ်တွင်ရရှိသော ဒဏ်ရာမှာ အရှည် ၄၅ လက်မ၊ အကျယ် ၂ လက်မ၊ အနက် ၃ လက်မ ရှိပြီး ကြွက်သားအားလုံးနီးပါး ပြတ်သွားသည်။ ထိုဒဏ်ရာများကို ကြည့်လျှင် မောင်သန်းညွန့်မှာ ကံကောင်းထောက်မရှ့်သာ အသက် မဆုံးရှုံးခဲ့ရကြောင်း ထင်ရှားသည်။ ဤမျှအကြီးအကျယ် ဒဏ်ရာများ ရစေခဲ့သည့် လျှောက်ထားခံရသူ အပေါ် ငွေဒဏ်သာ ချမှတ်ထားခြင်းသည် တရားမျှတမှုကို ဆိတ်သည်းစေရာထောက်သဖြင့် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရမည်ဖြစ်သည်။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် လျှောက်ထားခံရသူ မောင်တင်အောင်အား ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၃၅ အရ ပြစ်မှုစီရင်ခြင်းကို ဖယ်ဖျက်ကာ ၎င်းအား ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၂၆ အရ အပြစ်ပေးကာ၊ မူလရုံးမှ ချမှတ်ထားသည့် အပြစ်ဒဏ်အပြင် နောက်ထပ် အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၂ နှစ် ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။ အဆိုပါအပြစ်ဒဏ်မှ လျှောက်ထားခံရသူ အချုပ်ခံခဲ့ရသည့် ရက်ပေါင်း ၇၁ ရက်ကို နုတ်ပယ်ရမည်။ ကိုယ်ရေးပြားရောဂါသည် အကျဉ်းသမားများအား ညောင်ဦးထောင် သို့ပို့ရမည်ဆိုခြင်းကို သတိချပ်ရမည် ဖြစ်သည်။

(၂) ၁၉၄၁ ခု၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး ၅၉၅။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်းရွှေတွင်

† ၁၉၆၈
၁၁ ဇူလိုင်လ
၁၀ ရက်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

မောင်အေးပါ ၂ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

ပြည့်တန်ဆာနှိပ်ကွပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅(၁)(၂) တို့အရ တရားစွဲဆိုတင်ပို့ခြင်း— ၎င်းအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၇ အရ ပြစ်မှုဟူ၍ ရှိ မရှိ— ၎င်းဥပဒေပုဒ်မ ၇ (ခ) (က) (ခ) (ဂ) (ဃ) (င) တွင် အကျုံးဝင်သူများကို အရေးယူနိုင်သည့် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးများ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ပြည့်တန်ဆာနှိပ်ကွပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇ သည် ရာဇဝတ်ဒဏ်ထိက်သည့် ပြစ်မှုကို အခံပေးပိုင်ခွင့်ဆိုသားသည့် ပုဒ်မ မဟုတ်ချေ။ ထိုပုဒ်မအပိုဒ် ၁ အပိုဒ်ခွဲ (က) (ခ) (ဂ) (င) တို့တွင်အကျုံးဝင်သည့်သူတို့ကို ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၀ မှ ၁၂၆ (က) တွင်အကျုံးဝင် ကြောင်းသာလျှင် ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်လေရာ ပြည့်တန်ဆာနှိပ်ကွပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၇ (၁) (က) (ခ) (ဂ) (ဃ) (င) တွင် အကျုံးဝင်သူများကို အရေးယူနိုင်သည့် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးများသည် ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၊ သို့တည်းမဟုတ် နယ်ပိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုကိစ္စအလို့ငှါ အစိုးရက အာဏာအပ်နှင်းထားသော ပဌမတန်း အာဏာရ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးများသာလျှင် ဖြစ်သည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ အစိုးရတရားရုံးချုပ် ရွှေနေ ဦးဘသန်း။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း။ ။ မော်လမြိုင်မြို့၊ မြို့မရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၃၄၅ တွင်၊ လျှောက်ထားခံရသူများ ဖြစ်ကြသော မောင်အေးနှင့် မသန်းရွှေတို့အပေါ်၌၊ ပြည့်တန်ဆာနှိပ်ကွပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅(၁)(၂) တို့အရ တရားစွဲတင်ပို့ခဲ့သည်။ မူလရုံးတရားသူကြီးက အမှုတွဲတွင်ရရှိသည့်

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၁၉ (ခ)။
† ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၄၁ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့စွဲပါ မော်လမြိုင်မြို့၊ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကြီးပြန်၍ ဆင်ခြင်မှု။

၁၉၆၈
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
မောင်အေး
ဝါ ၂။

ဆက်သေခံချက်များအရ၊ တရားခံများသည် ပြည့်တန်ဆာနှိပ်ကွပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅(၁)(၂) တို့အရ ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်းမထင်ရှားပါ။ ပုဒ်မ ၇(ဂ) အရ သာလျှင် ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း ထင်ရှားပါသည်ဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီး၊ တရားခံ များအား ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၂(၁)အရ ငါးရာတန်ခံဝန်သူနှစ်ဦးဖြင့်၊ သုံးလအတွင်း ကောင်းမွန်စွာနေထိုင်စေရန် ခံဝန်ချုပ်ပြုလုပ်စေခဲ့သည်။ ထိုအမှုကို မော်လမြိုင်ခရိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် မိမိ၏ရုံး ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မ အမှတ် ၁၄၁ တွင်ဆင်ခြင်သုံးသပ်ခဲ့သည်။ ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးက၊ မူလရုံး တရားသူကြီးသည် ပဌမတန်းအာဏာရ ရာဇဝတ်တရားသူကြီး တဦးမျှသာဖြစ်ပါသည်။ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၀ အရ အာဏာအပ်နှင်းခြင်းခံရသည့် တရားသူကြီး မဟုတ်ပါ။ ထို့ကြောင့် ၎င်းချမှတ်ထားသည့် အမိန့်ကိုပယ်ဖျက်ပြီး၊ ဤအမှုကို အခြား စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရှိသည့် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးအား ပြန်လည်စစ်ဆေးစေရန် အမိန့် ချမှတ်ပါမည့်အကြောင်းဖြင့် ထောက်ခံချက်များ ရေးသားကာ၊ မူလရုံးအမှုတွဲကို ဤရုံးသို့တင်ဆက်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် မိမိ၏စီရင်ချက်၌၊ ပြည့်တန်ဆာပပျောက်ရေး အက်ဥပဒေကို ရည်ညွှန်းခဲ့သည်။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ ပြည့်တန်ဆာပပျောက်ရေး အက်ဥပဒေကို ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ပြည့်တန်ဆာပပျောက်ရေး (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေက ပြင်ဆင် ထားပြီးဖြစ်သည်။ ထိုပြင်ဆင်ချက် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ အရ၊ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ ပြည့်တန်ဆာ ပပျောက်ရေး အက်ဥပဒေကို၊ ပြည့်တန်ဆာနှိပ်ကွပ်ရေး အက်ဥပဒေဟု ခေါ်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအခါတွင် ပြည့်တန်ဆာပပျောက်ရေး အက်ဥပဒေဟူ၍မရှိတော့ပေ။ ပြည့်တန်ဆာနှိပ်ကွပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇ သည်၊ ရာဇဝတ်ဒဏ်ထိုက်သည့်ပြစ်မှုကို အပေါ့ယာဖွင့်ဆိုထားသည့် ပုဒ်မ မဟုတ်ချေ။ တနည်း အားဖြင့်ဆိုသော် ပြည့်တန်ဆာနှိပ်ကွပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇ အရ၊ ပြစ်မှုဟူ၍မရှိနိုင်။ ထိုပုဒ်မအပိုဒ် ၁ အပိုဒ်ခွဲ(က) (ခ) (ဂ) (င) တို့တွင် အကျုံးဝင်သည့်သူ တဦးဦးကို ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၀ မှ ၁၂၆(က)တွင် အကျုံးဝင်ကြောင်းသာလျှင် ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၀ တွင် ထိုပုဒ်မအရ၊ အရေးယူနိုင်သည့်သူများကို အပိုဒ်ငယ် (က) (ခ) (ဂ) (ဃ) (င) (စ) တို့တွင် ဖော်ပြထားသည်။ ပြည့်တန်ဆာနှိပ်ကွပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇ အရ၊ ထိုပုဒ်မတွင် အထက်ဖော်ပြပါ ပုဒ်မခွဲများနှင့် အကျုံးဝင်သူများကို ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၁၀ တွင်ဖြည့်စွက်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်လေရာ၊ ပြည့်တန်ဆာနှိပ်ကွပ်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၇(၁) (က)(ခ)(ဂ)(ဃ)(င) တွင်အကျုံးဝင်သူများကို အရေးယူနိုင်သည့် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးများသည်၊ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၊ သို့တည်းမဟုတ် နယ်ပိုင်

၁၉၆၈
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
မောင်အေး
ပါ ၂။

ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုကိစ္စအလို့ငှါ အစိုးရက အာဏာအပ်နှင်း
ထားသော ပဌမတန်းအာဏာရ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးများသာလျှင်ဖြစ်သည်။ ယခု
ကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိအမှုတွင် ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း မူလရုံး
တရားသူကြီးသည် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၁၀ အရ အာဏာအပ်နှင်းခြင်း ခံခဲ့ရသူ
မဟုတ်ချေ။ ထို့ကြောင့် ၎င်းချမှတ်သည့်အမိန့်သည် ပြည့်တန်ဆာနှိပ်ကွပ်ရေး အက်
ဥပဒေပုဒ်မ ၇(၁) အရဖြစ်ခဲ့သော်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၃၄(ဆ) အရ၊
ပျက်ပြယ်သည့်အမိန့်ဖြစ်သည်။ မူလရုံးတရားသူကြီးက မိမိချမှတ်သောအမိန့်သည် ကျင့်
ထုံးပုဒ်မ ၅၆၂ အရဖြစ်ပါသည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ သို့ရာတွင် ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၆၂
သည် ပြစ်မှုတခုခုအတွက် မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံရသူများနှင့်သာ သက်ဆိုင်သည်။
အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ပြည့်တန်ဆာနှိပ်ကွပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇ သည်
ပြစ်မှုကို အပေါ့ယာနှင့်ဆိုထားသည့်ပုဒ်မ မဟုတ်ချေ။ ထို့ကြောင့် ယင်းပုဒ်မအရ
ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ဟူ၍ မခေါ်ဆိုနိုင်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ မူလရုံးတရားသူကြီး
ချမှတ်သည့်အမိန့်သည် ဥပဒေအရ မှားယွင်းနေသောကြောင့် ပယ်ဖျက်ရမည်ဖြစ်သည်။
ဤအမှုကို ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက ရွေးချယ်၍ အခြားစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရှိသော
ရာဇဝတ်တရားသူကြီးတဦးဦးက တရားဥပဒေအရ ဆောင်ရွက်ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်
သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်းရွှေတောင်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ဦးလွန်းမောင်) (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်
ထားသူ)

နှင့်

ဦးစံအုန်း (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

† ၁၉၆၈

နေ့စွဲ
၆ ရက်။

ဝါကိဇ္ဇပဋိပက္ခအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ နှင့် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ အလုပ်သမားများ အခြေခံရပိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန်များပြဋ္ဌာန်းခြင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ (ခ) အရ၊ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၂ (၁) အရ၊ အမိန့်ချမှတ်ခြင်းပြုနိုင် မပြုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူ ကျူးလွန်သည့် ပြစ်မှုသည် ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ်ထက်ပို၍ အပြစ်ပေးနိုင်သည့် ပြစ်မှုမဟုတ်ခြင်းကြောင့် ၎င်းအပေါ်၌ ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၆၂ (၁) အရ၊ အမိန့်ချမှတ်ခြင်းသည် ဥပဒေအရ မှားယွင်းသည်ဟုမဆိုနိုင်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် စောသိန်း၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး ၁၉၅၀ ခုနှစ်၊ တရားလွှတ် တော်၊ စာ ၄၇ ရည်ညွှန်းသည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ အစိုးရ တရားရုံးချုပ် ရွှေနေ ဦးမြရိန်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ ဦးမောင်မောင်ခင်။

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း။ ။ လျှောက်ထားခံရသူ ဦးစံအုန်းသည်၊ ပုသိမ်မြို့၊ ရွှေပြည်တော် ရုပ်ရှင်ရုံ၏ မန်နေဂျာဖြစ်သည်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှစ၍၊ စာရင်းကိုင် အဖြစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သူမှာ ဦးထွန်းမြင့် ဖြစ်သည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ် အတွင်းတွင်၊ ဦးထွန်းမြင့်နှင့် ရုပ်ရှင်ရုံပိုင်ရှင် ဦးတင်လှတို့သည် အဆင်မပြေဖြစ်ကြပြီး၊ ဦးထွန်းမြင့် အား၊ စာရင်းကိုင်အဖြစ် ဆက်လက်တာဝန် ထမ်းဆောင်စေခြင်း မပြုနိုင်ကြောင်း ရှိပိုင်ရှင်က အကြောင်းကြားသောကြောင့်၊ ဦးထွန်းမြင့်သည် အလုပ်သမားအရာရှိ ရုံးသို့တိုင်ကြားခဲ့သည်။ ၁၉၆၆ ခု၊ မတ်လ ၃ ရက်နေ့၌ ဦးထွန်းမြင့်နှင့် မန်နေဂျာ ဦးစံအုန်းတို့အား လက်ထောက် လုပ်သမား အရာရှိ ဦးသိန်းဖေက ဖြန်ဖြေ စေစပ် ခဲ့သော်လည်း ပြေလည်မှု မရရှိခဲ့သဖြင့်၊ ထိုပဋိပက္ခကို ဖြေရှင်းရန် ပုသိမ်မြို့၊

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၇၉ (ခ)။
† ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၄၅ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့စွဲပါ၊ ပုသိမ်မြို့၊ ရာဘက်စက်ရှင် တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို ပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

၁၉၆၈

ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
ဦးစံအုန်း။

အလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီ ၂/၆၆ သို့ တင်ပြခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့ စုံစမ်းစစ်ဆေး
 နေဆဲတွင် ဦးထွန်းမြင့်နှင့် ဦးစံအုန်းတို့က အလုပ်သမား အရာရှိ ဦးစောဖြူ (လိပြ-၂)
 အား၊ အပြန်အလှန် တိုင်ကြားခဲ့ကြသောကြောင့် ဦးစောဖြူက ဦးစံအုန်း နှင့်
 ဦးထွန်းမြင့်တို့ကို ခေါ်ယူပြီး စေ့စပ်ပေးခဲ့သည်။ ဦးထွန်းမြင့်အား၊ အလုပ်သမား
 ဆပ်ကော်မီတီ ၂/၆၆ မှ အဆုံးအဖြတ် မပေးမီ၊ မိမိ၏ မူရင်းအလုပ်တွင် ထားရန်
 ဦးစောဖြူက ဦးစံအုန်းအား ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဦးထွန်းမြင့်သည် စာရင်းကိုင်
 လစာနှုန်းအတိုင်း လက်မှတ် အရောင်းစာရေး တာဝန်ကို ပေးအပ်ခြင်း ခံရသော်လည်း၊
 ထိုတာဝန်များကို မထမ်းဆောင်ဘဲ လစာငွေကိုသာလျှင် ထုတ်နေခြင်းကြောင့် ထိုကဲ့သို့
 လစာငွေထုတ်ခြင်းကို ၁၉၆၆ ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့မှစ၍ ရပ်ဆိုင်းလိုက်
 လေသည်။ ထို့ကြောင့် ပုသိမ်မြို့၊ ပဌမရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊
 ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၂၃၉ တွင် အလုပ်သမား ဥပဒေစစ်ဆေးရေး အရာရှိ ဦးလွန်းမောင်
 (လိပြ-၁) က၊ ဦးစံအုန်း အပေါ်၌ ဝါဏိဇပဋိပက္ခ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ (ဂ)၊
 အလုပ်သမားများ၏ အခြေခံရပိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန်များ ပြဋ္ဌာန်းခြင်း အက်ဥပဒေ
 ပုဒ်မ ၁၁ (ခ) အရ၊ တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ မူလရုံး တရားသူကြီးသည် ဦးစံအုန်း
 အား၊ အထက်ဖော်ပြပါ ပုဒ်မ အရ၊ မှုပြစ်ထင်ရှား စီရင်၍ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ
 ၅၆၂ (၁) အရ၊ တနှစ်အတွင်း ကောင်းမွန်စွာ နေထိုင်ရန် ၁,၀၀၀ ကျပ်တန် ခံဝန်သူ
 တယောက်ဖြင့် ခံဝန်ချုပ် ပြုလုပ်စေခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့ ဦးစံအုန်းအား မှုပြစ်ထင်ရှား
 စီရင်ခဲ့သော်လည်း ထောင်ဒဏ်ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခြင်း မပြုလုပ်သောကြောင့်
 ဦးလွန်းမောင်က ပုသိမ်မြို့၊ ရာဘက်စက်ရှင် တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်
 ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၄၅ တွင် ပြစ်ဒဏ်တိုးမြှင့် ပေးပါမည့်အကြောင်းဖြင့် လျှောက်
 ထားခဲ့သည်။ ရာဘက်စက်ရှင် တရားသူကြီးက ဦးစံအုန်းအပေါ်၌ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၆၂
 (၁) အရ၊ အမိန့်ချမှတ်ခြင်းသည် လျော်ကန်သင့်မြတ်ခြင်း မရှိပါ။ ပြည်သူ့ အလုပ်
 သမားများ၏ အခြေခံရပိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန်များ ပြဋ္ဌာန်းသည့် ဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို
 ပျက်ပြားစေရာရောက်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဦးစံအုန်းအား အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ်
 ၄ လကျခံစေရန် ပြင်ဆင်အမိန့် ချမှတ်သင့်ကြောင်းဖြင့် ထောက်ခံချက်များ
 ရေးသားကာ အမှုတွဲကို ဤရုံးသို့ တင်ပို့လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤအမှုတွင် ပဌမစဉ်းစားရန် အချက်မှာ အထက်ဖော်ပြပါ အက်ဥပဒေပုဒ်မအရ၊
 မှုပြစ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရသူအား၊ ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၆၁ (၁) အရ၊ အမိန့်ချမှတ်ခြင်း
 ပြုလုပ်နိုင် မနိုင်ဟူသည့် အချက်ဖြစ်သည်။ ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၆၂ (၁) အရ၊ အသက်
 ၂၁ နှစ်အထက်ရှိ မည်သူမဆို၊ ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ်ထက်ပိုမို၍ မချနိုင်သည့်ပြစ်မှုကို
 ကျူးလွန်ခဲ့လျှင်၎င်း၊ အသက် ၂၁ နှစ်အောက်ရှိ မည်သူမဆို၊ သို့တည်းမဟုတ်

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
ဦးစံအုန်း။

မိန်းမသားတဦးသည် ဘေဒဏ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထောင်ဒဏ်၊ တသက်တကျွန်း ကျခံစေနိုင်သည့် ပြစ်မှုတခုခုကို ကျူးလွန်ခဲ့လျှင်သော်၎င်း၊ ခံဝန်ချုပ်နှင့် လွတ် ထားနိုင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ထိုပုဒ်မတွင် ပြစ်မှုဟူသည့် စကားရပ်မှာ ရာဇသတ်ကြီး ဥပဒေတွင် ပါရှိသည့် ပြစ်မှုကိုသာမက၊ အခြားတည်ဆဲ ဥပဒေ တခုခုတွင် အကျုံးဝင်သည့် ပြစ်မှုများလည်း ပါဝင်သည်။ ထို့ကြောင့် ယခုကျွန်ုပ်ရွှေ့ရှိ အမှုတွင် ဦးစံအုန်း (ကျူးလွန်သည့် ပြစ်မှုသည် ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ်ထက်ပို၍ အပြစ်ပေးနိုင်သည့် ပြစ်မှုမဟုတ်ခြင်းကြောင့် ၎င်းအပေါ်၌ ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၆၂ (၁) အရ အမိန့်ချမှတ်ခြင်းသည် ဥပဒေအရ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်)။ ဤ အချက်နှင့်ပတ်သက်၍ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ နှင့် စောသိန်း (၁) အမှုစီရင်ထုံး တွင်လည်းအထက်တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း အဆုံးအဖြတ်ပြုထားသည်ကိုတွေ့ရှိ ရသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအမှုတွင် စဉ်းစားရန် ကျန်နေသည့် ပြဿနာမှာ မူလရုံးတွင် လျှောက်ထားခံရသူ ဦးစံအုန်းအပေါ်၌ ချမှတ်ထားသော အမိန့်သည် ၎င်းကျူးလွန် ခဲ့သည့်ပြစ်မှုနှင့် အချိုးအစားကျ မကျဟူသည့် ကိစ္စဖြစ်သည်။ ဦးစံအုန်းအား၊ အထက်ဖော်ပြပါအမိန့်ကို ချမှတ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မူလရုံး တရားသူကြီးက လုံလောက်သည့် အကြောင်းများ ပြသထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ဤအမှု၌ ဦးစံအုန်း အား၊ မှုပြစ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်းမှာ အလုပ်သမား ဦးထွန်းမြင့်၏ လစာငွေများကို ရပ်တန့်ထားသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ယခုအခါ၌ ဦးထွန်းမြင့် ရရန်ရှိသည့် ငွေများကို အပြေအလည်ပေးဆပ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် အောက်ပြင်ဆင်မှုရုံး၏ အမှုတွဲ တွင် တွဲထားသည့် ပြေစာအရ သိရှိရသည်။ သို့ဖြစ်လေရာ ဦးထွန်းမြင့်တွင် နစ်နာမှု မရှိတော့သည်မှာ ထင်ရှားလေသည်။ မူလရုံးတရားသူကြီးကဦးထွန်းမြင့်နှင့် ဦးစံအုန်းတို့ ပဋိပက္ခ ဖြစ်ပေါ်လာရခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဦးထွန်းမြင့်သည် လုံးဝအပြစ်ကင်းစင် သည်ဟု မယူဆနိုင်ကြောင်း၊ ဦးစံအုန်းတို့သည် ဦးထွန်းမြင့်အား၊ ပြည်သူပိုင်လုပ်သည့် ဆိုင်များ၌ နေ့စားဖြင့် ၁၀ လတိုင်တိုင် လုပ်အားပေးခဲ့ခြင်း ပြုခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြ ထားသည်။ ထိုအချက်များကို ရာဘက်စက်ရှင် တရားသူကြီးသည် ထည့်သွင်းစဉ်းစား ခဲ့ဟန်မတူပေ။ ရာဘက်စက်ရှင် တရားသူကြီးသည် ဤအမှုကို ဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက် ရှုဒေါင့်ဘက်မှသာကြည့်ရှုပြီး လျှောက်ထားခံရသူ အပေါ်၌ ပြစ်ဒဏ်တိုးမြှင့်ရန်ထောက် ခံချက်များ ရေးသားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ရာဘက်စက်ရှင် တရားသူကြီး ယူဆထားသည့် အတိုင်း၊ ထိုဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည့် လုပ်ငန်းပိုင်ရှင်များအား၊ ထိထိရောက်ရောက် ပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်ရန် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုအက်ဥပဒေအရ၊ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံရသူတိုင်းကို ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ရမည်ဟု ဥပဒေက ပြဋ္ဌာန်း

(၁) မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ တရားလွှတ်တော်၊ စာ ၄၇။

၁၉၆၈
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
ဦးစံအုန်း။

တားခြင်းမရှိပေ။ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေကာမူ ဤရုံးသည် ပြင်ဆင်မှု ရုံးအနေဖြင့် မူလရုံးကချမှတ်ထားသည့် ပြစ်ဒဏ်များကို လွယ်လင့်တကူ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်း မပြုလုပ်ခဲ့ချေ။ မူလရုံးက ချမှတ်သည့် ပြစ်ဒဏ်သည် အလွန်သိသိသာသာ မလုံ မလောက်ဖြစ်နေသောကြောင့် တရားစီရင်ရေး တိမ်းစောင်းရာ ကျရောက်သောအခါ မှသာလျှင် ဤရုံးကပြင်ဆင်မှု ရုံးအနေဖြင့် ပြစ်ဒဏ်ကို တိုးမြှင့်ရန် အမိန့်ချမှတ် ရသည်။ ဤအတိုင်းပင် စီရင်ထုံး အများအပြား ပြဆိုထားသည်။ လှဆာ နှင့် နိုင်ငံတော် (၂) အမှုတွင် လျော့ပေါ့သည့် ပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်ခြင်းသည် ပြင်ဆင်မှု ရုံးအနေဖြင့် ပြစ်ဒဏ်ကို တိုးမြှင့်ရန်အတွက် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် လုံလောက်သည့် အကြောင်းမဟုတ်ဟု မြက်ဟထားသည်။ အလားတူစွာ မောင်ပုပါ ၂ နှင့် မောင်ကြည်မောင် ပါ ၂ (၃) တွင် တရားရုံးချုပ်သည် တဦးတယောက်သောသူ၏ လျှောက်ထားချက်အရ ပြစ်ဒဏ်ကို တိုးမြှင့်သည့် အမိန့်ချမှတ်ရန် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေက တားမြစ်ထားခြင်းမရှိဟု မြက်ဟထားသည်။ သို့ရာတွင် ထိုအမှု၌ တရားခံ ကျူးလွန်သည့် ပြစ်မှုသည် မူလရုံးက ယူဆထားသည့်အတိုင်း ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၁၄ အရမဟုတ်ဘဲ၊ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၂၆ အရ ဖြစ်သည်သာမက၊ ရန်မှုခြင်း ခံရသူရရှိသည့်ဒဏ်ရာများမှာလည်း ကြီးကျယ်သောကြောင့် မူလရုံးက ဒဏ်ငွေ ၇၅ ကျပ် သာလျှင်တပ်ရိုက်သည့် အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး၊ ကြိမ်ဒဏ် ၂၅ ချက်အရိုက်ခံစေရန် ပြင်ဆင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုအမှုတွင် တရားခံအပေါ်၌ ချမှတ်ထားသည့် ပြစ်ဒဏ်သည် အလွန်သိသိသာသာ လျော့ပေါ့နေခြင်းကြောင့် တရားစီရင်ရေးလမ်း ကြောင်း ချွတ်ချော်တိမ်းစောင်းရာကျရောက်သည်မှာ ထင်ရှားလေသည်။ ယခုကျွန်ုပ် ရွှေရှိအမှုတွင်မူကား၊ လျှောက်ထားခံရသူ ကျူးလွန်သည့် ပြစ်မှုသည် အချိန်အခါ အားဖြင့် ကြီးလေးသည့် ပြစ်မှုဟူ၍ ဆိုရမည်ဖြစ်သော်လည်း အမှု၏ ပတ်ဝန်းကျင် အကြောင်းခြင်းရာနှင့်တကွလျှောက်ထားခံရသူ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည့် ပြုလုပ်မှုများ ကိုထည့်သွင်းစဉ်းစားသောအခါ မူလရုံးတရားသူကြီး ချမှတ်သည့် အမိန့်သည် ဥပဒေ အရသော်၎င်း၊ အကြောင်းခြင်းရာ ပြဿနာအရသော်၎င်း အလွန်သိသိသာသာ လျော့နည်းနေသည်ဟုဆိုနိုင်။ ထို့ကြောင့် ရာဘက် စက်ရှင် တရားသူကြီး၏ ထောက်ခံ ချက်များကို လက်ခံနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ပြင်ဆင်မှု အဆိုလွှာကို ပလပ်လိုက် သည်။

(၂) ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ ၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ စာ ၆၉၅။
(၃) မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ တရားလွှတ်တော်၊ စာ ၂၀၃။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း ဓမ္မတွင်

မအမာ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့် ၊

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ) *

† ၁၉၆၈
ဖေဖော်ဝါရီလ
၁ ရက်။

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၂၇၈ အရ မှုပြစ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်း—တဦး တယောက်သောသူအား ထိခိုက် နိုင်သည့် နောက်ယှက်မှုမျိုးနှင့် သက်ဆိုင်၊ မသက်ဆိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၂၇၈ သည် အများပြည်သူတို့ကို ထိခိုက်စေသည့် နောက်ယှက်မှုမျိုးနှင့်သာ သက်ဆိုင်၍၊ တဦးတယောက်သောသူအား ထိခိုက်နိုင်သည့် နောက်ယှက် မှုမျိုးနှင့် မသက်ဆိုင်ပေ။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။အစိုးရတရားရုံးချုပ်ရှေ့နေဒေါ်မြသန်းနု။

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း။ ။လျှောက်ထားသူ မအမာသည် ပဲခူးမြို့၊ ဇိုင်းဂနိုင်း ရပ်ရှိ ဦးတင်ဦးဆိုသူ၏ အိမ်အပေါ်ထပ်တွင် ငှားရမ်းနေထိုင်သူ ဖြစ်သည်။ ထိုသူ၏ ခံအောက်ထပ်တွင် မညွန့်ရီနှင့် ကိုသိန်းဟန်ဆိုသူတို့ နေထိုင်ကြသည်။ ပဲခူးမြို့၊ ၇ ရာဘက်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၃၉၃ တွင် မညွန့်ရီက၊ မအမာအပေါ်၌ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၂၇၈ အရ ဦးတိုက်လျှောက်ထား ခဲ့သည်။ မညွန့်ရီ၏ လျှောက်လွှာတွင် မအမာတို့သည် မဲနယ်လုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင် ကြပါသည်။ မဲနယ်များ လုပ်သည့်အခါတွင် မဲနယ်မှန်များသည် လေလွင့်ပြီး မိမိတို့၏ အစားအသောက်များပေါ် ဆို့ ကျပါသည်။ ထို့အပြင် မအမာသည် အိမ်သာတက်လျှင် ရေကိုအသုံးပြုသောကြောင့် မကောင်းသော အနံ့အသက်များကို မိမိတို့ခံစားနေရ

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၉၀ (ခ)။

† ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၆ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၃ ရက် နေ့စွဲပါပဲခူးမြို့၊ ရာဘက်စက်ရှင် တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို ပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

စဉ်က
မအမာ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ပါသည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ မူလရုံးတရားသူကြီးသည် နှစ်ဦးနှစ်ဘက်သော အမှု
သည်များနှင့် တကွ ၎င်းတို့တင်ပြသည့် သက်သေများ၏ အစစ်ခံချက်များကို ဆင်ခြင်
သုံးသပ်ပြီးနောက် မညွှန်ရှိစွပ်စွဲထားသည့် အတိုင်း မဲနယ်မှန်များ ကျရောက်သည်မှာ
ထင်ရှားနေသည်။ ထိုကဲ့သို့ မဲနယ်မှန်များ ကျရောက်ခြင်းသည် လူ၏ကျန်းမာရေးကို
ထိခိုက်စေပါသည်ဟု အဆုံးအဖြတ်ပြုပြီး မအမာအပေါ်၌ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ
၂၇၈ အရ မှုပြစ်ထင်ရှား စီရင်၍ ဒဏ်ငွေ ၂၅ ကျပ် ပေးဆောင်ရန်၊ ဒဏ်ငွေမပေး
ဆောင်နိုင်က အလုပ်မရှိ ထောင်ဒဏ် ရက်သတ္တပတ် တပတ်ကျခံစေရန် အမိန့်
ချမှတ်လိုက်သည်။ ထိုစီရင်ချက်နှင့် အမိန့်တို့ကို မကျေနပ်သဖြင့် မအမာက ပဲခူးမြို့၊
ရာဘက်စက်ရှင်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၆၆ တွင်
ပြင်ဆင်မှုလျှောက်ထားခဲ့သည်။ ရာဘက်စက်ရှင် တရားသူကြီးက မအမာ၏ ပြုလုပ်
မှုသည် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၂၇၈ တွင် အကျုံးဝင်ခြင်း မရှိသောကြောင့် မူလရုံး
တရားသူကြီး ချမှတ်ထားသည့် စီရင်ချက်နှင့် အမိန့်တို့ကို ပယ်ဖျက်ပေးပါမည့်
အကြောင်းဖြင့် ထောက်ခံချက်များ ရေးသားကာ အမှုတွဲကို ဤရုံးသို့ တင်ဆက်
လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၂၇၈ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

“မည်သူမဆို၊ နေရာတခုရှိလေကို၊ ထိုနေရာ အနီးအနားတွင် အများ
အားဖြင့် နေထိုင်ကြသော၊ သို့တည်းမဟုတ် အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြသော၊ သို့တည်း
မဟုတ် အများပြည်သူဆိုင်ရာ လမ်း၌ သွားလာနေကြသော သူများ၏ ကျန်း
မာရေးကို အန္တရာယ် ဖြစ်စေအောင် မိမိအလိုအလျောက် ညစ်ညမ်းစေလျှင်၊
ထိုသူကို ၅၀၀ ကျပ် အထိငွေဒဏ်ချမှတ်ရမည်။”

ထို့ကြောင့် (ပြစ်မှုမြောက်ရန်အတွက် လိုအပ်သည့် အင်္ဂါရပ် တချက်မှာ ထိုနေရာ
အနီးအနားတွင် အများအားဖြင့် နေထိုင်ကြသော၊ သို့တည်းမဟုတ် အလုပ်လုပ်
ကိုင်ကြသော၊ သို့တည်းမဟုတ် အများပြည်သူ ဆိုင်ရာလမ်း၌ သွားလာနေကြသော
လူများ၏ ကျန်းမာရေးကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေရမည်။) ယခု ကျွန်ုပ်ရွှေရှိ အမှုတွင်
မအမာ၏ ပြုလုပ်မှုသည် အခင်းဖြစ်သည့် နေရာအနီးအနားတွင် အများအားဖြင့်
နေထိုင်ကြသော၊ သို့တည်းမဟုတ် အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြသော၊ သို့တည်းမဟုတ် အများ
ပြည်သူဆိုင်ရာလမ်း၌ သွားလာနေကြသော လူအများ၏ ကျန်းမာရေးကို အန္တရာယ်
ဖြစ်စေကြောင်း သက်သေခံ အထောက်အထား တစ်တရာမရှိခဲ့ချေ။ (ရာဇသတ်ကြီး
ပုဒ်မ ၂၇၈ သည် အများပြည်သူတို့ကို ထိခိုက်စေသည့် နောက်ယှက်မှုမျိုးနှင့်သာ

သက်ဆိုင်၍၊ တဦးတယောက်သောသူအား ထိခိုက်နိုင်သည့် နှောက်ယှက်မှုမျိုးနှင့် မသက်ဆိုင်ပေ)။ ထို့ကြောင့် လျှောက်ထားသူ မအမာအပေါ်၌ မူလရုံးတရားသူကြီးကရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၂၇၈ အရ မှုပြစ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်းသည် မှားယွင်းပေသည်။

ခဇ္ဇင်ဂ
မအမာ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် မူလရုံး တရားသူကြီး ချမှတ်သည့် စီရင်ချက်နှင့် အမိန့်တို့ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ဤအမှုနှင့်ပတ်သက်၍ မအမာအား တရားသေလွှတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။ ဒဏ်ငွေပေးပြီးက ထိုငွေကို မအမာအား ပြန်ပေးစေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမအာထွေထွေလျှောက်လွှာ

† ၁၉၆၈

ဇန်နဝါရီလ ၂၃ ရက်။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်နှင့် တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင် တို့ရှေ့တွင်

မာရီယံဘီဘီ (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ကိုကျော်မြင့်ပါ ၂ (လျှောက်ထားခံရသူများ)*

အမှုခေါ် စာချွန်တော်အမိန့်—ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ—ကြီးကြပ်ရေး ဝန်သည် ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေအရ ချမှတ်သည့် အမိန့်တရပ်ကို၎င်း၊ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၁ အရ ပြန်လည် စဉ်းစားနိုင်ခွင့် ရှိ မရှိ—တရားမ ကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၇ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို သက်ဆိုင်နိုင်သမျှ ထည့်သွင်း စဉ်းစားခြင်းပြုရန်လို မလို။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၁ အရ၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် ငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေအရ ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်တရပ်ကို ပြန်လည်စဉ်းစားနိုင်ခွင့် ရှိသော်လည်း ထိုသို့စဉ်းစားသည့်အခါ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၇ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို သက်ဆိုင် နိုင်သမျှ ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်း ပြုရမည်ဟု အတိအလင်း ပြဆိုထားပေသည်။ တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၄၇ တွင် ဖော်ပြထားသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များမှာ (၁) လျှောက်သူက အမှုစစ်ဆေးစဉ် မိမိကြိုးစား၍ ရှာဖွေခဲ့လင့်ကစား မသိရှိသည့် အရေးကြီးသော သက်သေခံချက်ကို ထိုအခါမှ သာသိရှိလာခြင်း၊ (၂) အမှုတွဲတွင် အပေါ်ယံကြော ကြည့်ရရှိမှုနှင့် မှားယွင်းသည့်အချက် ပေါ်လွင် နေခြင်းနှင့် (၃) အခြားလုံလောက်သည့် အကြောင်းရှိမှသာ မိမိသည် ချမှတ်သည့် အမိန့်တရပ်ကို ပြန်လည်စဉ်းစားခွင့် ရှိစေရမည်ဟု ပြဆိုထားပေသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက် ။ ။ မစွတာ အင်စီဆင်း။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက် ။ ။ မစွတာ ဗွီစီဖိုးနှင့် အစိုးရ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ ဒေါ်မြသန်းနု။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင် ။ ။ ယခုအမှုမှ လျှောက်ထားသူ မာရီယံဘီဘီမှာ ရန်ကုန်မြို့၊ ကုန်သည်လမ်းရှိ အမှတ် ၇၂၄/၇၂၆၊ ၅ ထပ်တိုက်၏ ပိုင်ရှင်ဖြစ်လေသည်။

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ တရားမအာထွေထွေ လျှောက်လွှာအမှတ် ၈၁။

† လျှောက်သူက ဒုတိယလျှောက်ထားခံရသူ ရန်ကုန်မြို့၊ လက်ထောက်ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး ဝန်၏ အမှုအမှတ် ၁၅၂၈ အေ/၆၆ တွင် ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၄ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်ကို မကျေနပ် ၍ အမှုခေါ် စာချွန်တော်အမိန့် ထုတ်ဆင့်ပေးပါရန် လျှောက်ထားသည့် လျှောက်လွှာ။

၁၉၆၈
မာရီယံဘိဘီ
နှင့်
ကိုကျော်မြင့်
ပါ ၂။

ပဌမလျှောက်ခံရသူ ကိုကျော်မြင့်သည် ၎င်းတိုက်၏အောက်ထပ်ကို ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁ ရက်နေ့မှစ၍ တလလျှင် အိမ်လခ ၂၅၀ ကျပ်နှင့် ငှားရမ်းပြီး လဘက်ရည်ဆိုင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်ဆိုသည်။ လျှောက်ခံရသူ ကိုကျော်မြင့်က ရန်ကုန်မြို့၊ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ရုံး၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ အမှုအမှတ် ၁၅၂၈ အေတွင်၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့က မိမိငှားရမ်းနေထိုင်သည့် အောက်ထပ်နှင့် ပတ်သက်၍၊ စံငှားခသတ်မှတ်ပေးရန် လျှောက်ထားသည်တွင်၊ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ၎င်း၏ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့စွဲပါအမိန့်အရ၊ အောက်ထပ်၏ စံငှားခကို တလလျှင် ငွေ ၂၀၀ ကျပ်သတ်မှတ်ပေးလိုက်လေသည်။

ထို့နောက် ၄ ရက်ခန့်ကြာသောအခါ၊ ပဌမလျှောက်ခံရသူ ကိုကျော်မြင့်က၊ အိမ်ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံ၊ ထပ်မံ၍ ယခင်က သတ်မှတ်ခဲ့သည့် စံငှားခနှုန်း ၂၀၀ ကျပ်မှာ များပြားနေပါသဖြင့် ၎င်းအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး ပြန်လှန်၍ စံငှားခကို လျှော့ပေါ့သတ်မှတ်ပေးရန် လျှောက်ထားပြန်လေသည်။ ထိုသို့ လျှောက်ထားသည့် အတိုင်း အိမ်ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က လျှောက်ထားခံရသူထံ နို့တစ်စာထုတ်ပြီး နောက် စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု မည်သို့မျှပြုလုပ်ခြင်းမပြုဘဲ၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၄ ရက် နေ့စွဲပါအမိန့်အရ၊ စံငှားခနှုန်းကို ၂၀၀ ကျပ် အစား ၁၇၅ ကျပ်သို့ လျှော့ချပြီး ထပ်မံ သတ်မှတ်ပေးလိုက်ပြန်လေသည်။ ထိုသို့ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃၁ တွင် ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း၊ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၄၇ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ကိုက်ညီစွာ ရွက်ဆောင်ခဲ့ခြင်း မရှိဘဲ၊ စံငှားခနှုန်းကို မိမိသဘောအရ လုံလောက်သည့်အကြောင်းမရှိဘဲ၊ ထပ်မံသတ်မှတ်ပေးလိုက်ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ များစွာမှ မှားယွင်းနေသဖြင့်၊ နောက်ထပ် အိမ်ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန် ချမှတ်ခဲ့သည့် ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၄ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်ကို ဤရုံးမှ စာချွန်တော် အမိန့်ဖြင့် ပယ်ဖျက်ပေးပါရန် လျှောက်ထားသူက၊ ယခုလျှောက်ထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေ သည်။

ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၃၁ အရ၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည်၊ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဥပဒေအရ ချမှတ်ခဲ့သည့်အမိန့်တရပ်ကို ပြန်လည်စဉ်းစားနိုင်ခွင့် ရှိသော် လည်း၊ ထိုသို့စဉ်းစားသည့်အခါ တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၄၇ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို သက်ဆိုင်နိုင်သမျှ ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်း ပြုရမည်ဟု အတိအလင်းပြဆိုထားပေသည်။ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၇ တွင် ဖော်ပြထားသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များမှာ (၁) လျှောက် သူက အမှုစစ်ဆေးစဉ် မိမိကြိုးစား၍ ရှာဖွေခဲ့လင့်ကစား၊ မသိရှိသည့် အရေးကြီးသော သက်သေခံချက်ကို ထိုအခါမှသာ သိရှိလာခြင်း (၂) အမှုတံ့တွင် အပေါ်ယံကြော

၁၉၆၀
စာရိယံသံဘိ
နှင့်
ကိုကျော်မြင့်
ပါ။

ကြည့်ရှုရုံမျှနှင့် မှားယွင်းသည့်အချက် ပေါ်လွင်နေခြင်းနှင့် (၃) အခြားလုံလောက် သည့်အကြောင်း ရှိမှသာ၊ မိမိချမှတ်သည့်အမိန့်တရပ်ကို ပြန်လည်စဉ်းစားခွင့် ရှိစေ ရမည်ဟု ပြဆိုထားပေသည်။

ဤအမှုနှစ်လက်ဆိုင်သည့် လက်ထောက်ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ အမှုတွဲကို ကြည့်ရှုမှု၊ လျှောက်ခံရသူ ကိုကျော်မြင့်က မူလငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က သတ်မှတ် ခဲ့သည့် စံငှားခနှုန်း ကျပ် ၂၀၀ မှ ထပ်မံ၍လျှော့ပေါ့သတ်မှတ်ပေးရန် နောက်ထပ် လျှောက်ထားသည့် လျှောက်လွှာကို အထက်ကပြဆိုခဲ့သည့် တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၄၇ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် လိုအပ်ချက်များ တခုမျှ ဖော်ပြနိုင်စွမ်းမရှိကြောင်း တွေ့ရှိ ရသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်လျှောက်ခံရသူက ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၇ ရက်နေ့တွင် အိမ်လခ ကျပ် ၂၀၀ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်မှာ၊ အဆမတန်များလွန်းသဖြင့်၊ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး ပြန်လည်သတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်ပေးရန်သာ လျှောက်ထားကြောင်း တွေ့ရှိ သောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ လျှောက်ခံရသူ တင်သွင်းသည့် ဒုတိယ လျှောက် လွှာတွင်၊ စံငှားခနှုန်းကို မူလသတ်မှတ်ခဲ့သည့် နှုန်းမှ ထပ်မံ၍ လျှော့ပေါ့ရန် မည်သည့် အကြောင်းများရှိသည်ဟု ဖော်ပြထားခဲ့ခြင်း မရှိသောကြောင့်၊ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ် ရေးဝန်ကလည်း ထိုလျှောက်လွှာနှင့် ပတ်သက်၍ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် စုံစမ်းမှုများ ပြုလုပ် ခြင်းမရှိဘဲ၊ အမှုသည်များ၏ လျှောက်လွှာနှင့် ကန့်ကွက်ချက်အပေါ် မူတည်၍ နောက်ထပ်ပြင်ဆင်သည့် အမိန့်ကို ချမှတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရကား ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ ဒုတိယအမိန့်မှာ မိမိ၏ထင်မြင်ချက်အရ လုံလောက်သည့် အခြေခံ မရှိဘဲ ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်တရပ်သာဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားပေပါသည်ဟု လျှောက်သူ၏ ရွေးနေကြီးက တင်ပြချက်မှာ မှန်ကန်ပြီး အထောက်အထားရှိနေကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ရှိရသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ ဒုတိယချမှတ် သည့် ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၄ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်ကိုကြည့်ရှုသည့်အခါ၊ ထိုအမိန့်မှာ မူလ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့က ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်ပါ ပြဆိုချက်များနှင့် မည်သို့မျှ ခြားနားခြင်းမရှိ၊ စံငှားခနှုန်း လျှော့ပေါ့ရန် အထူးအကြောင်းခြင်းရာများ တွေ့ရှိရသည်ဟူ၍လည်း ဖော်ပြထားခြင်း မရှိဘဲ၊ မူလစံငှားခနှုန်း ၂၀၀ ကျပ်အဖြစ်ဖြင့် သတ်မှတ်ထားသည်ကို၊ ဒုတိယအကြိမ် ထပ်မံ လေ့လာသည့်အခါ၊ အနည်းငယ် များနေ သေးသည်ဟုယူဆပြီး၊ အိမ်လခ ၂၀၀ ကျပ်မှ ၁၇၅ ကျပ်သို့ ပြောင်းရွှေ့၍၊ စံငှားခနှုန်း ကိုလျှော့ပေါ့ သတ်မှတ်လိုက်သည့် အမိန့်တရပ်ချမှတ်ပေးလိုက်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ထို့ကြောင့် ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ချမှတ်ခဲ့သည့် ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၄ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်မှာ၊ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃၁ ပါ လိုအပ်ချက်များနှင့်

မာရီယံဘီဘီ
နှင့်
ကိုကျော်မြင့်
ပါ ။

မည်သို့မျှ ကိုက်ညီစွာ ကျင့်သုံးချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်တရပ်ဖြစ်သည်ဟူ၍ ယူဆနိုင်ရန် မရှိကြောင်းမှာ ထင်ရှားနေပေသည်။

ထို့ဘက် ယခုလျှောက်ခံရသူ ကိုကျော်မြင့်တို့က လိုက်ပါဆောင်ရွက်သူ ရွှေနေကြီး က၊ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ ဒုတိယအကြိမ် ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၄ ရက်နေ့က ထပ်မံ၍ ငှားရမ်းခကို လျှော့ပေါ့ ပြင်ဆင်လိုက်သည့် အမိန့်မှာ ဥပဒေအရ မှန်ကန်စွာ ချမှတ်ပြုလုပ်ခဲ့သည့် အမိန့်တရပ်ဖြစ်သည်ဟု မိမိထောက်ခံနိုင်ကြောင်း ရိုးသားစွာ ဝန်ခံပေသည်။ ထို့အပြင် ဒုတိယလျှောက်ခံရသူ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန် ကိုယ်စား လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် အစိုးရတရားရုံးချုပ် ရွှေနေကြီး ဒေါ်မြသန်းနုကလည်း၊ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ အမှုတွဲကို လေ့လာမှု၊ ယခုအမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန် ရွက်ဆောင်ခဲ့ခြင်းတို့မှာ၊ ဥပဒေလိုအပ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီစွာ ကျင့်သုံးချမှတ်သည့် အမိန့်တရပ်ဖြစ်သည်ဟု မိမိက မည်သို့မျှ တင်ပြနိုင်စွန်း မရှိပါဟု ဖော်ပြပေသည်။

အထက်က ပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း၊ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် ပုဒ်မ ၃၁ တွင် ပြဆိုထားသည့် လိုအပ်ချက်များအရသာ မိမိချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်တရပ်ကို ပြန်လည် သုံးသပ်ခွင့်ရှိရကား၊ ထိုသို့ ပြုလုပ်နိုင်ရန် ယခုအမှုနှင့် ပတ်သက်၍ လျှောက်ထားသူ၏ ဒုတိယလျှောက်လွှာတွင် ရည်ညွှန်းသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်တခုခုကို ဖော်ပြထားခြင်း လုံးဝ မရှိသည်နှင့်အမျှ၊ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ အမိန့်တွင် မည်သည့်အကြောင်းခြင်းရာ များကြောင့်၊ မကြာမှီက မသတ်မှတ်ခဲ့သည့် စံငှားခနှုန်းကို ပယ်ဖျက်ပြီး၊ လျှော့ပေါ့ သတ်မှတ်ရကြောင်း ပြဆိုထားခြင်း မပါဝင်သဖြင့်၊ ထိုအမိန့်မျိုးမှာ ယခင် တရားလွှတ် တော်ချုပ်မှ ဦးလူကလေး နှင့် မောင်သောင်းတင် ပါ ၄ ဦး (၁) စီရင်ထုံးတွင် ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း အပေါ်ယံကြောကြည့်ရှုမှုနှင့် မှားယွင်းနေသည့် အမိန့်တရပ် (Speaking order) ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်သောကြောင့်၊ ထိုအမိန့်မျိုးကို ဤရုံးမှ စာချွန်တော်ဖြင့် ပယ်ဖျက်ရန်သာ ရှိပေသည်။

ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၄ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်မှာ ဥပဒေအရ လက်ခံအတည်ပြုနိုင်ရန်မရှိ၊ မှားယွင်း နေသည့်အမိန့်တရပ် ဖြစ်ကြောင်း၊ အပေါ်ယံကြောကြည့်ရှုမှုနှင့် ထင်ရှားနေသော ကြောင့်၊ ထိုအမိန့်ကို စာချွန်တော်အမိန့်နှင့် ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

အမှုသည်များတို့သည်၊ မိမိတို့၏စရိတ်ကို မိမိတို့ကျခံစေရမည်။

(၁) ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်)၊ စာ ၁၅၆။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမအထွေထွေမှု

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်နှင့် တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်တို့ရွှေတွင်

မောင်ဘိုးသူတော်ပါ (လျှောက်ထားသူများ)

နှင့်

မသန်းကြည် (လျှောက်ထားခံရသူ)*

† ၁၉၆၈
ဖေဖော်ဝါရီလ
၂၃ ရက်။

ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆—အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခြင်း ခံရသူများ အက်ဥပဒေ—အရွယ် မရောက်သူ ကလေး၏ စိတ်ချမ်းသာမှုကို မည်သည့်အခါ အဓိက စဉ်းစားရန် လိုအပ်သနည်း။

ခုံးဖြတ်ချက်။ ။ အရွယ်မရောက်သူ ကလေး၏ စိတ်ချမ်းသာမှုကို အဓိက စဉ်းစားရန် လိုအပ်သည်မှာ အုပ်ထိန်းသူနှင့် ထိန်းအုပ်ခြင်း ခံရသူများ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇ အရ၊ လျှောက်ထားသည့် လျှောက်လွှာမျိုးတွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် လိုအပ်သည့် အချက်တခု ဖြစ်နေသော်လည်း ထိုဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၅ အရ လျှောက်ထားသည့် လျှောက်လွှာမျိုးတွင် အကြောင်းခြင်းရာ တရပ်အနေနှင့်သာ သတ်မှတ်ရန် အကျုံးဝင်သည့်အချက် ဖြစ်ပေသည်။

လျှောက်ထားသူများအတွက် ။ ဦးထွန်းတင်။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက် ။ ဦးသန်းအောင်။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင် ။ ။ ယခုအမှုမှ လျှောက်ထားခံရသူ မသန်းကြည်နှင့် လျှောက်ထားသူ မောင်ဘိုးသူတော်၊ ဇနီး မငွေယုံတို့မှာ များစွာ ခင်မင်ရင်းနှီး ကြသူများဖြစ်သည်ဆိုသည်။ လျှောက်ထားခံရသူ မသန်းကြည်၏ ပဌမယောက်ျား မောင်ကတုံး သေဆုံးသွားသောအခါ၊ သမီး မမြရီမှာ အသက် ၃ နှစ်ခန့်သာ ရှိသေးသည်ဆိုသည်။ မောင်ဘိုးသူတော်နှင့် မငွေယုံတို့က မိမိတို့၏ သမီး မစန်းရီနှင့် အဖော်အဖြစ် နေထိုင်ရန် မမြရီအား၊ တောင်းဆိုသည့်အတိုင်း မသန်းကြည် က

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေမှုအမှတ် ၃၆။

† ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားရုံး ချုပ်၏ တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှုအမှတ် ၄၂/၆၆ တွင် ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၉ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်ကို မကျေနပ်၍ အထူးအယူခံဝင်ခွင့်ရရန် လျှောက်ထားသော လျှောက်လွှာ။

၁၉၆၈
မောင်ဘိုးသူ
တော် ပါ J
နှင့်
မသန်းကြည်။

ကျေးဇူးစောင့်ရှောက်ရန် ပေးအပ်လိုက်သည်ဆိုသည်။ ထိုနောက် ၎င်းတို့မှာ တဦး၏ အိမ်သို့တဦးလည်ပတ် သွားလာနေပြီး ကလေးမ မမြရီကလည်း မိခင်ထံ မကြာခဏ လာရောက်နေထိုင်သည်ဆိုသည်။ များမကြာမီက မောင်ဘိုးသူတော်နှင့် မငွေယုံတို့၏ သမီး မစန်းရီမှာ အိမ်ထောင်ကျသွား၍ သီးခြား နေထိုင်နေသည်ဆိုသည်။ မသန်းကြည် မှာလည်း လွန်ခဲ့သည့် ၄ နှစ်ခန့်က၊ မောင်ဘသန်းဆိုသူနှင့် နောက်အိမ်ထောင် ပြုခဲ့သော်လည်း သားသမီး တယောက်မှ မရရှိခဲ့ပါဟုဆိုသည်။

၁၉၆၆ ခု၊ မေလ ၁ ရက်နေ့တွင် မသန်းကြည် က၊ မမြရီအား အိမ်သို့ခေါ်ထားခဲ့ရာ ၁၉၆၆ ခု၊ မေလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် လျှောက်ထားသူများက အတင်းအဓမ္မ လာရောက် ခေါ်ယူသွားပြီး၊ ကလေးကို သူ၏ အမေအရင်း လျှောက်ထားခံရသူ မသန်းကြည်နှင့် တွေ့ဆုံခွင့် မပေးတော့ဟု ဆိုသည်။ ထို့အတူက မသန်းကြည် က အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခြင်းခံရသူများ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၅ အရ၊ မမြရီ အား ငါ၏အုပ်ထိန်းခြင်း အောက်သို့ပြန်လည်ရရှိနိုင်ရန် မော်လမြိုင်ခရိုင် တရားမ တရု သူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမအသေးအပွဲမှု အမှတ် ၁၃ တွင် တရားစွဲဆိုခဲ့လေသည်။ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် တင်ပြသည့်သက်သေခံချက်များကို သုံးသပ်ပြီး ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးက မမြရီ အား၊ လျှောက်ထားသူများသို့ ကျေးဇူးရန် ပေးခဲ့သည်မှာ ၇ နှစ်ခန့် ကြာ မြင့်ခဲ့ပြီဖြစ်၍၊ ယခုမှပြန်လည်ပြီး မိခင်ထံ ပြန်အပ်မည်ဆိုပါက လျှောက်ထားသူ များမှာ များစွာမှ ရင်ထုမနာ ဖြစ်နိုင်စရာရှိပြီး၊ ကလေးမ မမြရီ ကလည်း လျှောက် ထားသူများနှင့်ပင် နေထိုင်လိုကြောင်း ရုံးတွင် ပြောကြားသဖြင့် ကလေး၏ အကျိုးကို မြှော်ကိုးပြီး မမြရီ အား၊ လျှောက်ထားခံရသူ မိခင် မသန်းကြည်၏ အုပ်ထိန်းခြင်း လက်အောက်သို့ ပြန်လည်ပေးအပ်ရန် မသင့်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီးလျှင်၊ မသန်းကြည်၏ လျှောက်လွှာကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

ထိုအမိန့်ကို မသန်းကြည်က မကျေနပ်၍၊ ဤရုံး၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေ အယူခံမှုအမှတ် ၄၂ တွင် အယူခံဝင်ရောက်သောအခါ၊ အယူခံကို ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့် တရားသူကြီး ဦးကျော်ဇံဦး က၊ မမြရီ အား လျှောက်ထားသူများသို့ ပေးခဲ့ခြင်းမှာ အမေ့စားအမေ့ခံအဖြစ် ကျေးဇူးရန် အပြီးအပိုင် ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်ဟုလျှောက် ထားသူများက ပြဆိုနိုင်ခြင်းမရှိ။ မိခင်ဖြစ်သူ လျှောက်ထားခံရသူ မသန်းကြည်မှာ ကလေးအား အုပ်ထိန်းရန် သင့်တော်သည့်သူတဦး မဟုတ်ကြောင်း၊ မည်သည့် အထောက်အထားမျှ မရှိသဖြင့်၊ ငယ်ရွယ်၍ ယခုမှအသက် ၁၂ နှစ်ခန့်ရှိ မမြရီ အား အုပ်ထိန်းသူ နှင့် အုပ်ထိန်းခြင်းခံရသူများ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၅ အရ၊ မိခင် ဖြစ်သူ မသန်းကြည် သာ အုပ်ထိန်းခွင့် ရှိသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီး၊ အောက်ရုံးမှ ချမှတ် ခဲ့သည့်အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်၍၊ မမြရီအား လျှောက်ထားခံရသူ မသန်းကြည်၏

၁၉၆၈
မောင်ဘိုးသူ
တော်ပါး
နှင့်
မသန်းကြည်။

အုပ်ထိန်းခြင်း လက်အောက်သို့ ပြန်လည် ပေးစေရန် အမိန့်တရပ် ချမှတ်ခဲ့လေသည်။
ထိုသို့ချမှတ်လိုက်သည့် အမိန့်ကို မကျေနပ်၍ လျှောက်ထားသူများက၊ ပြည်ထောင်စု
တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ အရ၊ အထူးအယူခံဝင်ခွင့် ရရှိရန် ယခုလျှောက်
ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုသို့လျှောက်ထားရာတွင်လျှောက်ထားသူများ၏ ရွှေ့နေကြီးက၊ အောက်ရုံးအယူခံ
ရုံးမှ အရွယ်မရောက်သူ ကလေး၏ စိတ်ချမ်းသာမှုကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားခြင်း
မပြုဘဲ၊ မိခင်ဖြစ်သူသာ အုပ်ထိန်းခွင့် ရှိသည်ဟု ယူဆဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ
များစွာမှားယွင်းနေပြီး၊ ထိုအချက်မှာ အများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အရေးကြီးသည့်
ပြဿနာဖြစ်သဖြင့် လေးနက်ကျယ်ပြန့်စွာ စဉ်းစားနိုင်ရန် အထူးအယူခံဝင်ရန်အခွင့်
ပြုသင့်ပါသည်ဟု တင်ပြလေသည်။ ထိုတင်ပြချက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ လျှောက်ထားသူ
များ၏ ရွှေ့နေကြီးက ယခုကဲ့သို့ အမှုမျိုးများကို ငယ်ရွယ်သူ ကလေး၏ စိတ်ချမ်း
သာမှုကို အရေးပေးသင့်ကြောင်း ဖြတ်ထုံးအများတွင်ပင် ပေါ်ပြသတ်မှတ် ခဲ့ပြီး
ဖြစ်သဖြင့်၊ အောက်အယူခံရုံးမှ ထိုအချက်ကိုဆန့်ကျင်၍ ငယ်ရွယ်သူအား မိခင်
လက်သို့ပြန်လည် ပေးအပ်ခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ များစွာမှားယွင်းနေပါသည်ဟု
ပြဆိုလေသည်။

ယခုအမှုမှာ အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခြင်းခံရသူများ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ
၁၇ အရ၊ အရေးယူခြင်း မဟုတ်။ မိခင်ဖြစ်သူက မိမိ၏သမီးအား၊ မိမိ၏အုပ်ထိန်းခြင်း
လက်အောက်သို့ ပြန်လည်ရရှိနိုင်ရန် ပုဒ်မ ၂၅ အရ၊ တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်
ပေသည်။ လျှောက်ထားသူများ၏ ရွှေ့နေကြီး ပြဆိုသကဲ့သို့ အရွယ်မရောက်သူ
ကလေး၏ စိတ်ချမ်းသာမှုကို အဓိက စဉ်းစားရန် လိုအပ်သည်မှာ ပုဒ်မ ၁၇ အရ၊
လျှောက်ထားသည့် လျှောက်လွှာမျိုးကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် လိုအပ်သည့်အချက်
တစ်ခုဖြစ်နေသော်လည်း၊ ယခုကဲ့သို့ ပုဒ်မ ၂၅ အရ၊ လျှောက်ထားသည့် လျှောက်လွှာ
မျိုးကို အကြောင်းခြင်းရာ တရပ်အနေနှင့်သာ သတ်မှတ်ရန် အကျုံးဝင်သည့်
အချက်ဖြစ်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ယခုအမှုတွင် ငယ်ရွယ်သူ သမီး
အရင်း မမြရီ အား၊ မိခင်ဖြစ်သူ လျှောက်ထားခံရသူ မသန်းကြည် က၊ လျှောက်
ထားသူများသို့ အပိုင်မွေးစားရန် ပေးအပ်ခဲ့ခြင်း မဟုတ်။ ၎င်းတို့က တောင်းဆိုသည့်
အတိုင်း သမီးမစန်းရီနှင့် အပေါ်အဖြစ် နေထိုင်နိုင်ရန် အခွင့်ပြုထားခြင်း ဖြစ်သည်
တကြောင်း၊ မိခင် မသန်းကြည်မှာ သမီးအား ပြန်လည်အုပ်ထိန်းရန် သင့်တော်သည့်သူ
တဦးမဟုတ်ပါဟုလည်း မည်သည့် အထောက်အထားမျိုးမှ မရှိသဖြင့် ဥပဒေအရ
သမီးအရင်းအား မိခင်ဖြစ်သူသည် ပုဒ်မ ၂၅ အရ အုပ်ထိန်းခွင့်ရှိလေသည်။ ထို့ကြောင့်
အောက်အယူခံရုံးမှ မမြရီက မူလရုံးတွင် မိမိမွေးစားသည်ဆိုသူ လျှောက်ထားသူများထံ

နေလိုပါသည်ဟု ထွက်ဆိုအစစ်ခံခြင်းနှင့် ဤရုံးသို့ လျှောက်ထားရာဝယ် လျှောက်ထားသူများအတွက် ကျမ်းကျိန်ချက်တင်သွင်းခဲ့ခြင်းတို့မှာ အရေးပေးသင့်သည့် အချက်များမဟုတ်ကြောင်း ပေါ်ပြုရာ လျှောက်ထားသူများ၏ သက်သေ တဦးဖြစ်သူ မလုံးတင် (ခံပြု-၂) က၊ မမြရီအား လျှောက်ထားသူများ လာခေါ်သွားသည့် နေ့က မမြရီသည် လျှောက်ထားသူတို့နှင့် လိုက်ချင်သလို၊ မလိုက်ချင်သလို ဖြစ်နေသည်ကိုတွေ့ရ၍ သက်သေကပင် နှင်မလိုက်ရင် နှင့်အဘေတော့ သေတော့မယ်ဟု ပြောသဖြင့်၊ မမြရီက လျှောက်ထားသူများနှင့် ပြန်လည်လိုက်သွားပါသည် ဟု ထွက်ဆိုထားသဖြင့် အရွယ်မရောက်သူ မမြရီသည် လျှောက်ထားသူများနှင့် နေထိုင်ရန် များစွာဆန္ဒပြင်းပြသည်ဟု မည်သို့မျှ ယူဆနိုင်ရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။ ထို့အတွက် အမှုစစ်ဆေးစဉ် အောက်ရုံးရှေ့၌ မမြရီက လျှောက်ထားသူများကံတွင် မိမိနေလိုပါသည်ဟု ပြောပြချက်မှာမှန်ကန်သည့်အတိုင်း ထွက်ဆိုပြောပြခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင်ရန် ခဲယဉ်းပေသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ယခုအမှု၌ အရွယ်မရောက်သူ မိန်းကလေးမမြရီအား၊ မိခင်အရင်းဖြစ်သူ လျှောက်ထားခံရသူ မသန်းကြည်၏ အုပ်ထိန်းခြင်း လက်အောက်သို့ ပြန်လည်ပေးအပ်စေရန် အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခြင်း ခံရသူများ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၅ အရ၊ အောက်အယူခံရုံးမှ ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်မှာ ဥပဒေအရ မှားယွင်းနေသည်ဟု ၎င်း၊ ထိုသို့အကြောင်းခြင်းရာပေါ် မူတည်ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အရေးကြီးသည့် ဥပဒေပြဿနာ တရပ်ကို စဉ်းစားရန် ရှိသည်ဟု ၎င်း၊ အများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ပြဿနာတရပ်ကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်ရန် လိုအပ်သည်ဟု၎င်း ကျွန်ုပ်တို့ မည်သို့မျှ မတွေ့ရှိရသဖြင့်၊ ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ၊ အထူးအယူခံဝင်ရန် ခွင့်ပြုသင့်သည်ဟု မည်သို့မျှ မတွေ့ရှိရသဖြင့် လျှောက်လွှာကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလုပ်လိုက်သည်။

ရှေ့နေကြီး စရိတ်မှာ ငွေ ၅၁ ကျပ် ဖြစ်စေရမည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း ရွှေတွင်

မောင်မြကြွယ် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

†၁၉၆၈
ဖေဖော်ဝါရီလ
၁၇ ရက်။

ရာဇဝတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၇၇ (က)အရ၊ မူပြစ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်း—လိမ်လည် လှည့်ဖြားရန် အကြံဖြင့် ဆိုင်တွင်ထားရှိသော စာရွက် စာတမ်းများ၌ မဟုတ်မမှန်သည့် ရေးသွင်းချက်များ ပြုလုပ် လျှင်လည်း ပြစ်မှုမြောက်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရာဇဝတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၇၇ (က)တွင် တဦးတယောက်သောသူသည် မိမိ အလုပ်ရှင်အား၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော အကြံဖြင့် မမှန်ကန်သည့် ရေးသွင်းချက်များ ပြုလုပ် မှသာလျှင် ထိုပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်မဟုတ်။ မည်သူ့ကိုမဆို လိမ်လည်လှည့်ဖြားရန် အကြံဖြင့် ဆိုင်တွင်ထားရှိသော စာရွက်စာတမ်းများ၌ မဟုတ်မမှန်သည့် ရေးသွင်းချက်များ ပြုလုပ်လျှင်လည်း ထိုပုဒ်မတွင် အကျုံးဝင်လေသည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးအောင်မျိုး။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ဧစိုးရတရားရုံးချုပ်ရွှေနေဦးဘသန်း။

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း။ ။လျှောက်ထားသူ မောင်မြကြွယ်သည် မြိတ်မြို့၊ အမှတ်(၁) အစိုးရသစ်ဆိုင်၏ တာဝန်ခံဖြစ်သည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လနှင့် ဩဂုတ်လ များအတွင်းက၊ မောင်မြကြွယ် သည်၊ မိမိရောင်းချသော သစ်အချိုနှင့်ပတ်သက်၍ ပြေစာသုံးချပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထိုပြေစာများတွင်မောင်မြကြွယ် သည်၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြား လိုသောအကြံဖြင့် တမင်မဟုတ်မမှန် ရေးသွင်းချက်များကို ပြုလုပ်သူဟုဆိုကာ မြိတ်မြို့၊ ပဌမရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၉၃ တွင် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၇၇(က)အရ တရားစွဲဆိုခြင်းခံရသည်။ မူလရုံးတွင်သစ်ဝယ်သူများ

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၆၅ (ခ)။

† ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အယူခံမှုအမှတ် ၃၅ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်နေ့စွဲပါ မြိတ်မြို့၊ စက်၌င်ဘရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို ပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

၁၉၆၈

မောင်မြကြွယ်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ

ဖြစ်သည့် ဦးဝမ်ရွှေ (လိပြ-၄)၊ အောင်လှဖေ (လိပြ-၂)နှင့် မောင်မြဖေ (လိပြ-၁၅) တို့က အစစ်ခံချက်များပေးခဲ့သည်။ ၎င်းတို့၏အစစ်ခံချက်များအရဆိုသော် မောင်မြကြွယ် သည်၊ သစ်ဝယ်သူများအား ပဌမတွင် စက္ကူလွှတ်များပေါ်၌ပြေစာများရေးသားပြီး ပေးခဲ့သည်။ ထို့နောက်မှ ဆိုင်တွင်ထားရှိသည့် ပုံနှိပ်ပုံစံတွင် ရေးသွင်းချက်များ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ စက္ကူဖြူပေါ်တွင် ရေးသားပေးခဲ့သောပြေစာ၌ပါရှိသည့်ငွေအရေအတွက်နှင့် ပုံနှိပ်ပုံစံပေါ်၌ ရေးသွင်းခဲ့သည့် ငွေအရေအတွက်တို့သည် တူညီခြင်းမရှိသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ မူလရုံးတရားသူကြီးက မောင်မြကြွယ် သည်၊ ဘောင်ချာနှစ်မျိုးကို အသုံးပြုလျက် မိမိကိုယ်ကျိုးအတွက် မတရားအမြတ်ယူနေကြောင်း ပေါ်လွင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မောင်မြကြွယ် သည်၊ မိမိအပေါ်၌ တင်သွင်းထားသည့် စွဲချက်သုံးရပ်အရ ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း ထင်ရှားပါသည်ဟု ယူဆကာ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၇၇(က) အရ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်၍ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ၁ နှစ်ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုစီရင်ချက်နှင့် အမိန့်တို့ကို မကျေနပ်သဖြင့် မောင်မြကြွယ်က မြိတ်မြို့၊ စက်ရှင်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၃၅ တွင် အယူခံဝင်ခဲ့ရာ အောင်မြင်မှုမရှိခဲ့ပေ။ ထို့ကြောင့် ယခုကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိ ပြင်ဆင်မှုလျှောက်လွှာကို တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

ဤရုံးသည်၊ ပြင်ဆင်မှုရုံးအနေဖြင့် သက်သေခံချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရန် မဟုတ်။ အောက်ရုံးနှစ်ရုံးစလုံးက တသဘောတည်း ချမှတ်ခဲ့သည့် အကြောင်းခြင်းရာနှင့်ပတ်သက်သော ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန်မကုတ်။ မူလရုံးက ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အလွန်သိသိသာသာ မှားယွင်းနေသဖြင့် တရားစီရင်ရေးလမ်းကြောင်း တိမ်းစောင်းရာရောက်မည့် အဆုံးအဖြတ်များနှင့်ပတ်သက်၍သာလျှင် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရသည်။ မူလရုံးနှင့် ပဌမအယူခံရုံးတို့က မောင်မြကြွယ် သည် ဆိုင်တွင် ထားသော ပုံနှိပ်ပြေစာများ၌ မမှန်ကန်သည့် ရေးသွင်းချက်များ ပြုလုပ်ကြောင်း ထင်ရှားပါသည်ဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်မှာ အမှုတွဲတွင် ရရှိသည့် သက်သေခံချက်များအရ မှန်ကန်သည့်ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအမှုတွင်စဉ်းစားရန်ကျန်ရှိသည့်အချက်မှာ မောင်မြကြွယ် သည် ထိုကဲ့သို့ ပုံနှိပ်ပြေစာများ၌ မမှန်ကန်သည့် ရေးသွင်းချက်များကို ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် ၎င်း၏ ပြုလုပ်မှုသည် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၇၇(က) တွင် အကျုံးဝင်၊ ဝင်ဟူသည့် အချက်မျှသာ ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် တရားရုံးချုပ် ရွှေနေကြီး ဦးအောင်မျိုးက၊ မူလရုံးတွင် သက်သေခံအဖြစ်တင်ပြခဲ့သည့် ပုံနှိပ်ပြေစာများ၌ ပါရှိ

၁၉၆၈
မောင်မြကြွယ်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

သည့် ရေးသွင်းချက်များသည် မှန်ကန်သည့် ရေးသွင်းချက်များဖြစ်ပါသည်။ သစ်
အရေအတွက်နှင့်တကွ ဈေးနှုန်းများမှာလည်း မှန်ကန်နေသည်ကို တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။
ထို့ကြောင့် မောင်မြကြွယ် သည်၊ ထိုပြေစာများကို မဟုတ်မမှန် ပြုလုပ်ခြင်းမကျ
ရောက်ပါ။ သစ်ဆိုင်တွင်လည်း ဆုံးရှုံးနှစ်နာမူမရှိခဲ့ပါ။ ထို့ကြောင့် မောင်မြကြွယ်၏
ပြုလုပ်မှုသည် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၇၇(က)နှင့် မသက်ဆိုင်ပါဟု တင်ပြသွားလေသည်။
ရောင်းချလိုက်သည့် သစ်အရေအတွက်နှင့်တကွ ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာ ထည့်သွင်းထားစေ
ကာမူ မောင်မြကြွယ် တကယ်တမ်းရရှိသည့်ငွေနှင့် ထိုပြေစာများတွင် ဖော်ပြထားသည့်
ငွေများမှာ ကိုက်ညီခြင်းမရှိကြောင်း သက်သေခံ အထောက်အထား လုံလောက်စွာ
ရရှိခဲ့သည်။ ပြေစာ၏သဘောမှာ ဝယ်သူက ၎င်းဝယ်သည့် ပစ္စည်း၏တန်ဖိုးကို
အပြေအလည်ပေးဆပ်ပြီးကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအမှု၌ ဦးကွမ်ရွှေနှင့်
အောင်လှဖေတို့သည် သစ်ဆိုင်မှ သစ်များဝယ်သဖြင့် ထိုသစ်များအတွက် ကျသင့်သည်
ဆိုသောငွေများကိုပေးခဲ့ရသည်။ သို့ရာတွင် ပုံနှိပ်ပြေစာများ၌ မိမိတို့ တကယ်တမ်းပေး
ခဲ့ရသည့် ငွေကြေးပမာဏကို မောင်မြကြွယ်သည် မှန်ကန်စွာရေးသွင်းခဲ့ခြင်း မပြုလုပ်ခဲ့
ချေ။ ၎င်း၏ပြုလုပ်မှုသည် သစ်ဝယ်သူများအား လိမ်လည်လှည့်ဖျားလိုသောအကြံဖြင့်
ပြုလုပ်သည်ဟု ယူဆရမည်။ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၇၇(က) တွင် တဦးတယောက်သော
သူသည်မိမိ၏အလုပ်ရှင်အား လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော အကြံဖြင့် မမှန်ကန်သည့် ရေး
သွင်းချက်များပြုလုပ်မှသာလျှင် ထိုပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်မဟုတ်။ မည်သူ့ကိုမဆိုလိမ်
လည်လှည့်ဖြားရန်အကြံဖြင့် ဆိုင်တွင်ထားရှိသော စာရွက်စာတမ်းများ၌ မဟုတ်မမှန်
သည့်ရေးသွင်းချက်များပြုလုပ်လျှင်လည်း ထိုပုဒ်မတွင်အကျုံးဝင်လေသည်။ ထို့ကြောင့်
ယခု ကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိအမှုတွင် မောင်မြကြွယ်၏ ပြုလုပ်မှုများသည် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၇၇
(က) တွင်အကျုံးဝင်သည်ဟု ယူဆခြင်းမှလွဲ၍ အခြားမည်ကဲ့သို့မျှ ယူဆရန်မဟုတ်ချေ။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ယခု ကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိပြင်ဆင်မှုလျှောက်လွှာ
ကိုပယ်လိုက်သည်။

ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၀၉ အသင်းပိုင်ငွေများကို အလွဲသုံးစားလုပ်ခြင်း—ထိုပြစ်မှု
များမှာ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစံနစ်၏ အရေးကြီးသော မဏ္ဍိုင်ဖြစ်သည့် ကျေးရွာ
သမဝါယမလုပ်ငန်းများကို ပျက်ပြားစေရာရောက်ခြင်း—ထိုပြင် ပြစ်မှုသတ်မှတ်ရာတွင်
အစိုးရ၏လက်ရှိ မူဝါဒများကိုပါ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန်လိုခြင်း။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်းရွှေတွင်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

မောင်အောင်မြိုင် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

† ၁၉၆၈

ဇူလိုင်လ ၁၂ ရက်။

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၉ အရ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—ပြစ်ဒဏ်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ပြစ်ဒဏ် သတ်မှတ်ရာ၌ တရားခံကျူးလွန်သည့်ပြစ်မှုနှင့် ၎င်းအပေါ်၌ ချမှတ်သည့် ပြစ်ဒဏ်သည် အချိုးအစားကျသည် မကျသည်ကို အမှုတွဲ၌ ရရှိသည့်အချက်အလက်များ အားလုံးနှင့် တကွ အစိုးရ၏လက်ရှိ မူဝါဒကိုပါ ထည့်သွင်း စဉ်းစားရသည်။ တရားခံသည် အလုပ်ကြမ်း လုပ်နိုင်မည့်သူ ဟုတ် မဟုတ်နှင့် ပတ်သက်၍ စဉ်းစားရန်မှာ အခြားအာဏာပိုင်များ၏ တာဝန် ဖြစ်သည်။ ရုံးအနေနှင့်မူကား ၎င်းကျူးလွန်သည့် ပြစ်မှု အမျိုးအစားကိုသာလျှင် အဓိကထား၍ ဆင်ခြင်စဉ်းစားရမည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ အစိုးရတရားရုံးချုပ် ရွှေနေ ဦးမြရိန်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း။ ။ ပြည်ခရိုင်၊ ရွှေတောင်မြို့နယ်၊ ကျောက်မြင့်ကျေးရွာတွင်၊ ကျေးရွာ သမဝါယမ အသင်းတခု ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ထိုအသင်း၌ လျှောက်ထားခံရသူ မောင်အောင်မြိုင်သည် ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ငွေထိန်းအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၃၀ ရက်နေ့အထိအသင်း၏လက်ကျန်ငွေမှာ ၂,၃၀၇ ကျပ် ၂၃ ပြားရှိရာထိုငွေများအနက် မောင်အောင်မြိုင်ထံတွင် ကျန်ရှိနေသောအသင်းပိုင်ငွေမှာ ၇၉၄ ကျပ် ၃၈ ပြားဖြစ်သည်။ ၁၉၆၆ ခုနှစ်အတွင်းက အမှုဆောင် အစည်းအဝေး တခုပြုလုပ်ပြီး မောင်အောင်မြိုင်ထံတွင် ကျန်ရှိနေသည့် အသင်းပိုင် ငွေများကို ပြန်လည်တောင်းဆိုခဲ့သော်လည်း၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၅ ရက်နေ့တွင်၊ မောင်အောင်

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၉၄ (ခ)။

† ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၄၅၄ တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ အောက်ဘိုဘာလ ၁၂ ရက်နေ့စွဲပါ၊ ပြည်မြို့၊ ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏အမိန့်ကို ပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

၁၉၆၈
မြန်မာနိုင်ငံ
အစိုးရ
နှင့်
မောင်အောင်မြိုင်

မြိုင်သည် ထိုငွေကို ပေးဆပ်နိုင်ခြင်း မရှိသောကြောင့်၊ အသင်း၏ အတွင်းရေးမှူးက မောင်အောင်မြိုင်အပေါ်တွင်၊ ရွှေတောင်မြို့ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ စခမ်းသို့ တိုင်ကြား ခဲ့သည်။ ထိုအမှုနှင့် ပတ်သက်၍ မောင်အောင်မြိုင်အား၊ ရွှေတောင်မြို့၊ ၁ ရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၁၁၅ တွင် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၉ အရ တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ ထိုအမှု၌ မောင်အောင်မြိုင်က အသင်းပိုင် ငွေ ၇၉၄ ကျပ် ၃၈ ပြားကို မိမိကိုယ်ကျိုးအတွက် အလွဲသုံးစားပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း ဝန်ခံ ခဲ့သည်။ မူလရုံးတရားသူကြီးကမောင်အောင်မြိုင်သည်ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ကုန်သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် လုပ်ငန်းရှင် အစရှိသည်တို့ မဟုတ်သောကြောင့်၊ ၎င်း အပေါ်၌ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၆ အရသာလျှင် မူပြစ်ထင်ရှား စီရင်၍၊ ဒဏ်ငွေ ၈၀၀ ကျပ် ပေးဆောင်စေရန်၊ မပေးဆောင်နိုင်က အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ၁ နှစ်ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုအမှုကို ပြည်မြို့ ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီး သည်၊ မိမိ၏ရုံး ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၄၅၄ ၌ ပြန်လည်သုံးသပ်ခဲ့သည်။ ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးက မောင်အောင်မြိုင်သည် အသင်း၏ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ငွေထိန်းအဖြစ် ဆောင်ရွက်နေစဉ် အတွင်း၊ အသင်းပိုင်ငွေများကို အလွဲသုံးစား ပြုလုပ်သောကြောင့် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၉ အရ အပြစ်ပေးသင့်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ အလွဲသုံးစားပြုလုပ်ခြင်းသည် ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေး စံနှုန်း၏ ဒုတိယမဏ္ဍိုင် ဖြစ်သော ကျေးရွာသမဝါယမ အသင်းကို ပျက်ပြားအောင် ပြုလုပ်ရာ ရောက်ပါသည်။ ရာဇ သတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၉ အရ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ပြစ်ဒဏ်မှာ ထောင်ဒဏ် တသက်တကျွန်း အထိဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မောင်အောင်မြိုင်အပေါ်တွင်၊ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၉ အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်၍၊ ထောင်ဒဏ် တနှစ်နှင့် ဒဏ်ငွေ ၈၀၀ ကျပ်တို့ကို တိုးမြှင့်အမိန့်ချမှတ်သင့်ကြောင်းဖြင့် ထောက်ခံချက်များ ရေးသားကာ၊ မူလရုံးအမှုတွဲ ကို ဤရုံးသို့ တင်ပို့လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

မောင်အောင်မြိုင်သည် အသင်းပိုင်ငွေများကို ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ငွေထိန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်နေစဉ်အတွင်း၊ အပ်နှံခြင်း ခံခဲ့သည်မှာ ထင်ရှားသည်။ ထိုငွေများကို အလွဲ သုံးစားပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်းဖြင့်၊ မောင်အောင်မြိုင် ကိုယ်တိုင်က ဝန်ခံထားခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်လေရာ ၎င်းကျူးလွန်သည့် ပြစ်မှုသည် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၉ အရ ဖြစ်ကြောင်းထင်ရှားလေသည်။ ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီး ပေါ်ပြထားသည့်အတိုင်း ယင်းကဲ့သို့သော အမှုမျိုးများတွင် အလွန်ထိရောက်စွာ ဟန့်တားစေနိုင်သည့်ပြစ်ဒဏ် များကိုသတ်မှတ်ရန်လိုသည်။ မောင်အောင်မြိုင် အလွဲသုံးစားပြုလုပ်ခဲ့သော ငွေများ သည် တောင်သူလယ်သမားများ စုဆောင်းထားသည့် ငွေများ ဖြစ်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ သော ပြစ်မှုမျိုးကို ကျူးလွန်သောသူများအား အထူးရာဇဝတ် ခုံရုံးများဖြင့်ပင်လျှင်

၀ဇ္ဇင်ဂ
မြန်မာနိုင်ငံ
အစိုးရ
နှင့်
မောင်အောင်မြိုင်

စစ်ဆေးလေ့ရှိသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုပြစ်မှုများသည် ခရိုင်ရာဇဝတ်တရား
သူကြီးဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း၊ ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေး စံနှစ်၏ အရေးကြီးသော
မဏ္ဍိုင်ဖြစ်သော ကျေးရွာသမဝါယမ လုပ်ငန်းကို ပျက်ပြားစေရာ ရောက်သည်။
မူလရုံး၏ စီရင်ချက်တွင် မောင်အောင်မြိုင်သည် ဓါးထိုးခံရသဖြင့် ဒဏ်ရာရရှိပြီး၊
ဗိုက်ကိုခွဲ၍ကုသခြင်း ခံခဲ့ရသောကြောင့် အလုပ်ကြမ်း လုပ်နိုင်မည့်သူ မဟုတ်ပါ။
ထို့ကြောင့်၎င်းအား သက်ညှာသောအားဖြင့်၊ အပြစ်ပေးရန် တရားခံ၏ တောင်းဆို
ချက်ကိုရုံးအမှုလိုက်ကလည်းမကန့်ကွက်ခဲ့ပါ။ သို့ဖြစ်၍ တရားခံ၏ တောင်းခံချက်ကိုလက်
ခံသင့်ပါသည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ သို့ရာတွင် ထိုအကြောင်းပြချက်မှာ ခိုင်လုံသည့်
အကြောင်းပြချက် ဖြစ်သည်ဟု မယူဆနိုင်ချေ။ (ပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်ရာ၌ တရားခံ
ကျူးလွန်သည့် ပြစ်မှုနှင့် ၎င်းအပေါ်၌ချမှတ်သည့် ပြစ်ဒဏ်သည် အချိုးအစားကျသည်
မကျသည်ကို အမှုတွဲ၌ ရရှိသည့် အချက်အလက်များ အားလုံးနှင့်တကွ၊ အစိုးရ၏
လက်ရှိမူဝါဒများကိုပါ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရသည်။ တရားခံသည် အလုပ်ကြမ်းလုပ်နိုင်
မည့်သူ ဟုတ်မဟုတ်နှင့် ပတ်သက်၍ စဉ်းစားရန်မှာ အခြားအာဏာပိုင်များ၏ တာဝန်
ဖြစ်သည်။ ရုံးအနေနှင့် မူကား၊ ၎င်းကျူးလွန်သည့် ပြစ်မှုအမျိုးအစားကိုသာလျှင်
အဓိကထား၍ ဆင်ခြင်စဉ်းစားရသည်။) ထို့ကြောင့် ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏
ထောက်ခံချက်များကို လက်ခံသင့်သည်ဟု ကျွန်ုပ်ထင်မြင် ယူဆသည်။ အထက်
ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ လျှောက်ထားခံရသူ မောင်အောင်မြိုင်
အား မူလရုံးက ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၉ အရ မှုပြစ်ထင်ရှား စီရင်၍ ဒဏ်ငွေ
၈၀၀ ကျပ်ပေးဆောင်စေရန်ချမှတ်သည့် စီရင်ချက်နှင့် အမိန့်တို့ကို ပယ်ဖျက်ပြီး၊
ထိုအစား မောင်အောင်မြိုင်အား၊ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၉ အရ မှုပြစ်ထင်ရှား
စီရင်၍ အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် တနှစ် အပြင်၊ ဒဏ်ငွေ ၈၀၀ ကျပ်ကို ထမ်း
ဆောင်စေရန်၊ ဒဏ်ငွေ မဆောင်နိုင်က နောက်ထပ် ထောင်ဒဏ် တနှစ်ကျခံစေရန်
ပြင်ဆင်အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း ရွှေတွင်

† ၁၉၆၈

လင်ဘာဘာနှင့် ပါ ၆ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူများ)

ဇနီးဝါရီးလ ၁၃
ရက်။

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (မောင်ကျင်ပိုင်) (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်
ထားခံရသူ)*

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅ (၁)အရ ချမှတ်သည့် ပဏာမအမိန့်—ပဏာမ အမိန့်တွင်
ဖော်ပြရမည့် အကြောင်းအချက်များ—ပဏာမအမိန့် ထုတ်ခံခြင်း မရှိသော အမှုများ၌
ပြင်ဆင်မှုရုံးက ပယ်ဖျက်ရန် သင့် မသင့်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅ (၁)အရ ချမှတ်သည့် ပဏာမအမိန့်တွင်
သက်ဆိုင်ရာ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ဒီမိုကရေစီမောက်သို့ ရောက်ရှိနေသည့် အမှု၌ ငြိမ်လပ်ပီပြားရေး
ကိုပျက်ပြားစေနိုင်သည့် အငြင်းပွားမှု ရှိသည်ဟု စိတ်ကြေနှပ်ကြောင်းသာမက မည်သည့် အကြောင်း
များကြောင့် ထိုကဲ့သို့ စိတ်ကြေနှပ်မှု ရှိကြောင်းကိုလည်း ဖော်ပြရမည်ဟု ဥပဒေအရ ပြဋ္ဌာန်းထား
သည်။ အထက်ဖော်ပြပါ မှတ်ချက်များနှင့် အကြောင်းကြားစာများ၌ ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီး
သည် ထိုအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ အကြောင်းတစ်ခုတရာ ပြသထားသည်ကို မတွေ့ရှိရချေ။ သို့ဖြစ်လေရာ
အမှုတွင် မှတ်ချက်များနှင့် အကြောင်းကြားစာများကို ပဏာမ အမိန့်အဖြစ် ယူဆနိုင်မည် မဟုတ်
ချေ။ ပဏာမအမိန့် ထုတ်ခံခြင်းမရှိသော အမှုများ၌ ရာဇဝတ်တရားသူကြီး ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့်
ဆောင်ရွက်ချက်များသည် မှားယွင်း သဖြင့် ပြင်ဆင်မှုရုံးက ပယ်ဖျက်သင့်သည်။

မောင်ဘိုးတင် နှင့် မောင်ဘိုးဆောင် ပါ ၂ ရန်ကုန်၊ အတွဲ ၁၊ စာ ၅၃။ မောင်ပန်းအံ့ ပါ ၂ နှင့်
မောင်ထွန်းသိန်း၊ ၁၉၆၁၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး၊ စာ ၂၀၀။ မောင်စိန် ပါ ၂ နှင့် ဒေါ်ပု၊ ၁၉၆၃၊
မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၂၇၃၊ ရည်ညွှန်းသည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးဘိုးသာ။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ဦးမြင့်စိုး။

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၇၄ (ခ)။

† ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အသေးအပွဲအမှတ် ၅ တွင်၊ ချမှတ်သော ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ
၁၀ ရက်နေ့စွဲပါ ဘားအံ့မြို့၊ ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏အမိန့်ကို ပြန်၍ ဆင်ခြင်မှု။

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း။ ။ဘားအံမြို့ “ပိုင်ရုပ်ရှင်ရုံ” ပိုင်ရှင် ဦးကျင်ပိုင်က
 ၁၉၆၇ ခု၊ ဩဂုတ်လ ၉ ရက်နေ့တွင် ဘားအံမြို့ ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးထံ
 လျှောက်လွှာတစောင် တင်သွင်းခဲ့သည်။ ထိုလျှောက်လွှာ၌ ဦးကျင်ပိုင်က မိမိသည်
 ပိုင်ရုပ်ရှင်ရုံကို ပိုင်ဆိုင်သူ ဖြစ်ပါသည်။ လျှောက်ထားခံရသူများသည် ၁၉၆၇ ခု၊
 ဩဂုတ်လ ၈ ရက်နေ့ညက ရုပ်ရှင်ရုံအတွင်းသို့ အတင်းအဓမ္မ ဝင်ရောက်နှောက်ရှက်
 နေထိုင်သောကြောင့် ရုပ်ရှင်ရုံမှ ထွက်ခွာသွားကြစေရန် အမိန့်တရပ် ထုတ်ပြန်သင့်သည်
 အစရှိသဖြင့် ဖော်ပြထားသည်။ ထိုနေ့က ခရိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးထံသို့
 လျှောက်ထားသူများလည်း ရောက်ရှိခဲ့ဟန် လက္ခဏာရှိသည်။ ခရိုင်ရာဇဝတ် တရား
 သူကြီးသည် ဦးကျင်ပိုင်၏ လျှောက်လွှာ အပေါ်၌ “လျှောက်ထားခံရသူ ငါးဦးနှင့်
 လင်ဘာဘာ ပါ လာရောက်ပါသည်။ ကျွန်တော် ရှင်းလင်း ပြသော်လည်းအကြောင်း
 မထူးသဖြင့် လျှောက်သူအား ဦးတိုက်လျှောက်ထားရန် နှုတ်ဖြင့် ညွှန်ကြားလိုက်ပြီး
 ဖြစ်သည်” ဟု မှတ်ချက်များ ရေးသားထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ထို့ပြင် ထို
 လျှောက်လွှာပေါ်၌ပင်လျှင် “မသိန်းကျင်၊ မောင်တင်လှိုင်၊ မောင်ခင်မောင်သန်း၊
 မလှစိန်နှင့် မအုံးကျင်တို့အား ဆင့်ခေါ်ပါ” ဟူ၍ အမိန့်ချမှတ်ထားသည်။ ၁၉၆၇ ခု၊
 ဩဂုတ်လ ၁၀ ရက်နေ့သို့ရောက်သောအခါ ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသည် မိမိ၏ရုံး၊
 ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အသေးအဖွဲ့အမှတ် ၅ ကို ဖွင့်လှစ်လိုက်သည်။ ထိုအမှု၏
 အစဉ်မှတ် စာတမ်းတွင် “ဦးကျင်ပိုင်က လင်ဘာဘာနှင့် ငါးဦးတို့ အပေါ်၌
 ကျင့်ထုံးပုဒ် ၁၄၅ အရ ဦးတိုက်လျှောက်ထားပါသည်။ ဦးကျင်ပိုင်နှင့် လျှောက်
 ထားခံရသူ ဦးလင်ဘာဘာပါ ၆ ဦးတို့ လာရောက်ကြပါသည်။ လျှောက်ထားသူ
 ဦးကျင်ပိုင်ကို စစ်ဆေးပြီးနောက် လျှောက်ခံရသူ ဦးလင်ဘာဘာနှင့် ခင်မောင်သန်း
 တို့ကို စစ်ဆေးပါသည်။ ထို့နောက် အမိန့်ချမှတ်လိုက်ပါသည်” ဟု ဖော်ပြထားသည်။
 ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အမိန့်တွင် “ပိုင်” ရုပ်ရှင်ရုံသည် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ
 ၁၄၅ အပိုဒ်ငယ် ၄ ၏ ပဌမခြင်းချက်အရ ဦးကျင်ပိုင်၏ လက်ရှိဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်
 စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာရှိသည့် တရားရုံး၏ အမိန့်မရမခြင်း ဦးကျင်ပိုင်၏ လက်တွင်
 ပေးအပ်ထားရန် ဖြစ်သောကြောင့် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၄၅ အရ အမိန့်တရပ်
 ထုတ်ပြန်လိုက်ပါသည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ထိုအမိန့်ကို မကြေနပ်၍ လင်ဘာဘာပါ
 ၆ ဦးတို့က ယခု ကျွန်ုပ်ရွှေရှိ ပြင်ဆင်မှု လျှောက်လွှာကို တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၆၈
 လင်ဘာဘာနှင့်
 ပါ ၆
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ။

လျှောက်ထားသူများအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် တရားရုံးချုပ် ရွှေနေကြီး
 ဦးဘိုးသကာ ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသည် ၁၉၆၇ ခု၊ ဩဂုတ်လ ၉ ရက်နေ့က
 မိမိထံတင်သွင်းခဲ့သည့် လျှောက်လွှာပေါ်၌ အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်
 ၁၉၆၇ ခု၊ ဩဂုတ်လ ၁၀ ရက်နေ့သို့ ရောက်သောအခါထိုလျှောက်လွှာနှင့် ပတ်သက်၍

၁၉၆၈

လင်ဘာဘာ နှင့်
ပါ ၆
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ထပ်မံအရေးယူဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်ခြင်းသည် မှားယွင်းပါသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ ဤအမှု၌ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၄၅ အရ လိုအပ်သည့် ပဏာမအမိန့် ချမှတ်ခြင်းမပြုလုပ်ခဲ့သောကြောင့် မူလရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်သင့်ပါသည်ဟုတင်ပြထားသည်။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် တရားရုံးချုပ် ရွှေနေကြီး ဦးမြင့်စိုးကမူ ၁၉၆၇ ခု၊ ဩဂုတ်လ ၉ ရက်နေ့က ဦးကျင်ပိုင် တင်သွင်းသည့် လျှောက်လွှာပေါ်၌ ရေးသားထားသည့် မှတ်ချက်များမှာ ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၄၅ (၁) အရ ချမှတ်ခဲ့သည့် ပဏာမအမိန့် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင်ပါသည်။ ထို့ပြင် ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသည် လင်ဘာဘာ ပါ ၆ ဦးတို့အပေါ်၌ အကြောင်းကြားစာများပေးခဲ့လေရာ၊ ထိုအကြောင်းကြားစာတွင် ပါရှိသည့်အချက်အလက်များသည် ပဏာမအမိန့်တွင်ပါရှိရမည့် အချက်အလက်များနှင့်ကိုက်ညီနေသောကြောင့် ထိုအကြောင်းကြားစာများကိုပင်လျှင် ပဏာမအမိန့်အဖြစ် မှတ်ယူနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ပဏာမအမိန့် ထုတ်ဆင့်ခြင်းသည် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့် စဆောင်ရွက်မှုများဖြစ်ပါသည်။ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့် ပတ်သက်၍ ချွတ်ယွင်းမှုများ ရှိခဲ့စေကာမူ နောက်ဆုံး ချမှတ်သည့်အမိန့်ကို ထိခိုက်နိုင်စရာ အကြောင်းမရှိပါ အစရှိသဖြင့် ချေပထားသည်။

၁၉၆၇ ခု၊ ဩဂုတ်လ ၉ ရက်နေ့စွဲပါ လျှောက်လွှာပေါ်၌ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရေးမှတ်ထားသည့် မှတ်ချက်များနှင့် လင်ဘာဘာပါ ၆ ဦးတို့အပေါ်၌ထုတ်ဆင့်ခဲ့သည့် အကြောင်းကြားစာများကို ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၄၅ (၁) အရ ချမှတ်သည့် ပဏာမအမိန့်ဟူ၍ မည်သည့်နည်းနှင့်မျှယူဆနိုင်မည်မဟုတ်ချေ။ (ပဏာမ အမိန့်တွင် သက်ဆိုင်ရာ ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသည် မိမိရွှေမှောက်သို့ ရောက်ရှိနေသည့် အမှု၌ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကို ပျက်ပြားစေနိုင်သည့် အငြင်းပွားမှုရှိသည်ဟု စိတ်ကြေနှပ်ကြောင်း သာမက မည်သည့် အကြောင်းများကြောင့် ထိုကဲ့သို့ စိတ်ကြေနှပ်မှု ရှိကြောင်းကိုလည်းဖော်ပြရမည်ဟု ဥပဒေအရ ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ အထက်ဖော်ပြပါ မှတ်ချက်များနှင့် အကြောင်းကြားစာများ၌ ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသည် ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အကြောင်းတစ်ခုတည်း ပြသထားသည်ကို မတွေ့ရှိရချေ။) သို့ဖြစ်လေရာ ဦးမြင့်စိုးလျှောက်ထားသွားသည့်အတိုင်း အဆိုပါ (မှတ်ချက်များနှင့် အကြောင်းကြားစာများကို ပဏာမ အမိန့်အဖြစ် ယူဆနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။) (ပဏာမ အမိန့် ထုတ်ခဲ့ခြင်းမရှိသော အမှုများ၌ ရာဇဝတ် တရားသူကြီး ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် ဆောင်ရွက်ချက်များသည် မှားယွင်းသဖြင့် ပြင်ဆင်မှုရုံးက ပယ်ဖျက်သင့်)

ကြောင်းဖြင့် စီရင်ထုံး အများအပြား၌ပြဆိုထားသည်။ မောင်ဘိုးတင် နှင့် မောင်
 ဘိုးဆောင် ပါ ၂ (၁) အမှုစီရင်ထုံးတွင် ပဏာမအမိန့်ချမှတ်ခြင်း မရှိသောကြောင့်
 ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၄၅ အရ ဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့် မရှိဟု
 ထုံးဖွဲ့ထားသည်။ အလားတူစွာ မောင်ပန်းအုံ ပါ ၂ နှင့် မောင်ထွန်းသိန်း (၂)
 အမှုစီရင်ထုံးတွင်လည်း ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅ အရ အရေးယူရန်
 လျှောက်ထားသော အမှုတွင် အရေးယူသော ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသည် ပဏာမ
 အမိန့်ကို မချမှတ်သည့်အပြင် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၄၅ (၄) အရ နှစ်ဦးနှစ်ဘက်
 သောအမှုသည်နှင့်သက်သေတို့ကို စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း မပြုဘဲ အပြီးသတ် အမိန့်ကို
 ထုတ်ပြန်ခဲ့သောကြောင့် ထိုအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ရမည်ဟု အဆုံးအဖြတ် ပြုခဲ့သည်။
 ထိုအမှုစီရင်ထုံးတွင် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅ (၁) အရ လိုအပ်သည့်ပဏာမ
 အမိန့်ချမှတ်ခြင်း မပြုသဖြင့် အမှုကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ပြီး ချမှတ်သောအမိန့်ကို
 အတည်မပြုနိုင်၊ ပယ်ဖျက်ရမည်ဟူ၍လည်း မြှောက်ဟထားသည်။ များမကြာသေးမီက
 ဤရုံးမှ ချမှတ်ထားသော မောင်စိန် ပါ ၂ နှင့် ဒေါ်ပုအမှု (၃) တွင် တရားသူကြီး
 ဦးထွန်းတင်က ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသည် ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၄၅ (၁) ၏လိုအပ်ချက်
 များဖြစ်သည့် လျှောက်လွှာအရ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေး ထိခိုက်ရန် အကြောင်းတွေ့ရှိ
 ရသည်ဟု၎င်း၊ ထိုသို့ထိခိုက်နိုင်သည့် အကြောင်းများ တွေ့ရှိရသည်ဟု၎င်း မှတ်တမ်းတွင်
 ပဏာမအမိန့် ရေးမှတ်ထားခဲ့ခြင်း မရှိ။ ထိုအမိန့်မိတ္တူကို ပုဒ်မ ၁၄၅ (၃) အရ
 သက်ဆိုင်သူများထံ ပေးပို့၍လည်း အချင်းဖြစ်သည့် မြေနှင့်ပတ်သက်၍ မည်သည့်
 နေ့ရက်တွင် လာရောက်ထုချေ ရှင်းလင်းရမည်ဟု ဆင့်ဆိုခြင်းလည်း မရှိဘဲ ပုဒ်မ
 ၁၄၅ (၄) အရ စုံစမ်းမှုကိုသာ ဆက်လက်ပြုလုပ်၍ အမိန့်ချမှတ်လိုက်ခြင်းကြောင့်
 ထိုတရားသူကြီးတွင် ပုဒ်မ ၁၄၅ အရ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့် မရှိပါဟု ယူဆ
 ရမည်ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် မြှောက်ကြားထားသည်။

၁၉၆၈
 လင်ဘာဘာ နှင့်
 ပါ ၆
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ။

ပဏာမအမိန့်ချမှတ်ခြင်းသည် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့်သာလျှင် သက်ဆိုင်ပါသည်။
 ပဏာမအမိန့် ရေးသားခဲ့ခြင်း မရှိသော အမှုများ၌ တရားသူကြီး၏ စီရင်
 ပိုင်ခွင့်အာဏာကို ထိခိုက်သည်ဟု မယူဆနိုင်ကြောင်းဖြင့် အိန္ဒိယပြည် စီရင်ထုံး
 အများအပြားကို ဦးမြင့်စိုးက တင်ပြသွားသည်။ ပဏာမအမိန့်ကို ပြည့်စုံစွာရေး
 သားခြင်းမှာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း မှားယွင်းမှုသာလျှင် ဖြစ်သောကြောင့် ထိုမှားယွင်း
 မှုကို ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၃၇ အရ ကုစားနိုင်ပါသည်ဟူ၍လည်း လျှောက်လဲသွားသည်။

- (၁) ရန်ကုန်စီရင်ထုံး အတွဲ ၁၊ စာ ၅၃။
- (၂) ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၂၈၀။
- (၃) ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၈၂၃။

၁၉၆၈
လင်ဘာဘာ နှင့်
ပါ ၆
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ထို့ကြောင့်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၄၅ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များကို သေချာစွာ စိစစ်ဝေဖန်ရန် လိုပေသည်။ ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၄၅ တွင် ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသည်၊ နယ်ပိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၊ သို့တည်းမဟုတ် ပဌမတန်း ရာဇဝတ်အာဏာရ တရားသူကြီး တဦးဦးသည် မိမိအာဏာ သက်ရောက်သည့် နယ်မြေအတွင်း၌ တည်ရှိသော မြေ၊ ရေ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပစ္စည်းများ၏ နယ်နိမိတ်နှင့် ပတ်သက်၍ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကို ပျက်ပြားစေနိုင်သည့် အငြင်းပွားမှု ရှိသည်ဟု စိတ်ကြေနှပ်လျှင် ထိုသို့စိတ်ကြေနှပ်မှု ရှိကြောင်းကို၎င်း၊ ထိုအငြင်းပွားမှုနှင့် သက်ဆိုင်သော သူများကို ရုံးကချိန်းဆိုသည့် နေ့တွင် ရုံးရှေ့သို့ လာရောက်ပြီး မိမိတို့၏ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ထုချေချက်များ တင်သွင်းရန်၎င်း စာဖြင့်ရေးသားထားသည့် အမိန့်တရပ် ထုတ်ရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်း ထားသည်။ ထိုပုဒ်မတွင် အလွန်အရေးကြီးသည့် အဓိက အချက်မှာ အငြင်းပွားမှု ရှိကြောင်း ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက စိတ်ကြေနှပ်မှု ရှိရမည်ဟူသည့် အချက်ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ စိတ်ကြေနှပ်မှုရှိမှသာလျှင် ထိုတရားသူကြီး၌ ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၄၅ အရ ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာ (Jurisdiction) ဖြစ်ပေါ်လာမည် ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာ (Jurisdiction) ဖြစ်ပေါ်လာပြီး နောက်မှသာလျှင်ထိုတရားသူကြီးသည် ထိုပုဒ်မတွင်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဆောင်ရွက်မှု များကို ပြုလုပ်နိုင်သည့် အာဏာရှိသည်။ ယခု ကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိ အမှု၌ ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားခဲ့သည့်အတိုင်း အငြင်းပွားမှု ရှိခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ စိတ်ကြေနှပ်မှုရှိ မရှိအလျဉ်းပင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ခြင်း မရှိချေ။ ထို့ကြောင့် မိမိ၏ ဆောင်ရွက်မှုများသည် ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၄၅ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အခွင့် အာဏာများအရ ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ဘားအံမြို့ ခရိုင်ရာဇဝတ် တရား သူကြီးရုံး ၁၉၆၇ ခု ရာဇဝတ် အသေးအဖွဲ့အမှတ် ၅ တွင်ချမှတ်ထားသည့် ၁၉၆၇ ခု၊ ဩဂုတ်လ ၁၀ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အထွေထွေလျှောက်လွှာ

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း ရွှေတွင်

ဦးသိန်းမောင် (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ဒေါ်အေးကြည် (လျှောက်ထားခံရသူ)*

† ၁၉၆၈

ဇန္နဝါရီလ ၁၃ ရက်။

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၂၀ အရ ဦးတိုက် လျှောက်ထားခြင်း—ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၄ အရ အရေးယူခြင်း—တရားမကြောင်းအရ စွဲဆိုနိုင်သည့် အခွင့်အရေး ရှိရှိကားမျှဖြင့် တိုင်ချက်ကို ပလုပ်သင့် မသင့်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၄ အရ၊ ပြစ်မှုကို အရေးယူသော တရားသူကြီးသည် အမှုကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် လုံလောက်သည့် အကြောင်းရှိသည်ဟု ထင်မြင်လျှင် တရားခံများ အပေါ်၌ သမ္မာန်စာ ထုတ်ဆင့်နိုင်သည်။ လုံလောက်သည့် အကြောင်းဆိုရာ၌ တိုင်ချက်နှင့်တကွ တရားလို၏ အစစ်ခံချက်များ အပေါ်သာလျှင် မူတည်ပြီး ဆင်ခြင်သုံးသပ်ရသည်။ တရားမကြောင်းအရ စွဲဆိုနိုင်သည့် အခွင့်အရေး ရှိရှိကားမျှဖြင့် တရားလို၏တိုင်ချက်ကို ပလုပ်နိုင်မည် မဟုတ်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးတင်မောင်။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ဦးဘသော့၊
အစိုးရတရားရုံးချုပ် ရွှေနေ ဦးမြရှိန်။

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း။ ။ရန်ကုန်မြို့ စတုတ္ထရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၈၂၆ တွင် လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်အေးကြည်က၊ လျှောက်ထားသူ ဦးသိန်းမောင်နှင့် ၎င်း၏မိခင် မစွမ်းမိုနာကျွန်ဆင်တို့ အပေါ်၌ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၂၀ အရ ဦးတိုက်လျှောက်ထားခဲ့သည်။ မူလရုံး တရားသူကြီးသည် ဒေါ်အေးကြည်အား ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၂၀၀ အရ စစ်ဆေးခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အထွေထွေ လျှောက်လွှာအမှတ် ၇၁။
† ရန်ကုန်မြို့၊ စတုတ္ထရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊ ရာကြီးမှုအမှတ် ၈၂၆/၆၆ တွင် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၂၀ အရ၊ အမှုကိုလက်ခံ၍ အရေးယူထားခြင်းကို ပယ်ဖျက်ပေးရန်အတွက် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁ (၁)အရ အမှုကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် တင်သွင်းသော လျှောက်လွှာ။

၁၉၆၈

ဦးသိန်းမောင်
နှင့်
ဒေါ်အေးကြည်။

စစ်ဆေးခဲ့ပြီးနောက် တရားခံများ အပေါ်၌ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၂၀ အရ အရေးယူ သင့်သည်ဟု ယူဆပြီး၊ မူလရုံးတရားသူကြီးသည် တရားခံများထံသို့ သမ္ဗန်စာ ထုတ်ဆင့်ခြင်းပြုခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့ အရေးယူခြင်းကို ဦးသိန်းမောင်က မကျေနပ် သောကြောင့် ထိုအမှုကို ပယ်ဖျက်ပေးပါမည့်အကြောင်းဖြင့် ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၅၆၁ (က) အရ ယခုကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိ ပြင်ဆင်မှု လျှောက်လွှာကို တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။ မူလရုံး တွင် ဒေါ်အေးကြည် တင်သွင်းသည့် လျှောက်လွှာနှင့် တကွ ၎င်း၏ ကျမ်းကျိန် အစစ်ခံချက်များအရ အောက်ပါစွပ်စွဲချက်များ ပေါ်ထွက်လာသည်။

၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလအတွင်းက၊ မစ္စစ်မိုနာဂျွန်ဆင်သည် ဒေါ်အေးကြည်ထံသို့ ချဉ်းကပ်ခါ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ယူနီဗါစတီရိပ်သာ အမှတ် ၁၃၀ ပေါ်ရှိ တိုက်နှင့်မြေကို မိမိ၏သား ဗိုလ်ကြီး သိန်းမောင် ပိုင်ဆိုင်ပါသည်။ ထိုပစ္စည်းကို ရောင်းလိုပါသည်။ မိမိသည် ဗိုလ်ကြီး သိန်းမောင်ထံ၌ ကိုယ်စားလှယ်လွှဲစာ ရထားသူဖြစ်ပါသည်ဟု ပြောလာသည်။ ထို နောက် ဒေါ်အေးကြည်နှင့် ဗိုလ်ကြီး သိန်းမောင်တို့ အရောင်းအဝယ် လုပ်ရန် သဘောတူညီကြသည်။ နောက်ဆုံးတွင်ထိုပစ္စည်းကိုငွေ ၅၀,၀၀၀ ကျပ် နှင့်ရောင်းရန်သ ဘောတူညီသောကြောင့် ဒေါ်အေးကြည်က မစ္စစ်မိုနာဂျွန်ဆင်အား စရံငွေအဖြစ် ငွေ ၁၀,၀၀၀ ကျပ် ပေးခဲ့လေသည်။ ထိုကဲ့သို့ စရံငွေ ပေးပြီးနောက် ဒေါ်အေးကြည်သည် ထိုပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းပြုလုပ်ခဲ့ရာ၊ ထိုတိုက်အိမ်သည် မြို့နီစီပါယ်၏ ခွင့်ပြုချက်အရ ဆောက်လုပ်ထားသည့် တိုက်အိမ်မဟုတ်ကြောင်း သိရှိရလေသည်။ သို့နှင့် ဒေါ်အေးကြည်က ထိုပစ္စည်းကို မဝယ်လိုတော့သဖြင့် စရံငွေကို ပြန်တောင်း ခဲ့ရာ မရရှိခဲ့သောကြောင့် ဒေါ်အေးကြည်က ဗိုလ်ကြီး သိန်းမောင်နှင့် မစ္စစ်မိုနာ ဂျွန်ဆင်တို့အပေါ်၌ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၂၄၆ တွင် တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ ထိုအမှုတွင် ဒေါ်အေးကြည်သည် မစ္စစ်မိုနာဂျွန်ဆင်နှင့် ဗိုလ်ကြီး သိန်းမောင်တို့အပေါ်၌ အနိုင်ဒီကရီ ရရှိခဲ့သည်။ ထိုဒီကရီကို အတည် ပြုလုပ်ရာတွင် ဗိုလ်ကြီး သိန်းမောင်က၊ မိမိသည် မိမိ၏ မိခင် မစ္စစ်မိုနာဂျွန်ဆင် အား ကိုယ်စားလှယ်လွှဲစာ ပေးအပ်ခြင်း မပြုလုပ်ခဲ့သဖြင့်၊ ဇာရီပြုလုပ်ခြင်းကို ခုခံ လေသည်။ ထိုအခါကျမှ ဒေါ်အေးကြည်သည် မိမိအလိမ့်ခံရကြောင်း သိရှိသဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ ရဲတပ်ဖွဲ့စခန်းသို့ သွားရောက်တိုင်တန်းလေသည်။ ရဲတပ်ဖွဲ့စခန်းမှ ရုံးသို့ ညွှန်ကြားလိုက်သဖြင့် အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် ဦးတိုက်လျှောက်လွှာကို တင်သွင်း ခြင်းဖြစ်သည်။

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၂၀၄ အရ ပြစ်မှုကို အရေးယူသော တရားသူကြီးသည်၊ အမှုကိုဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် လုံလောက်သည့် အကြောင်းရှိသည်ဟု ထင်မြင်လျှင်၊ တရားခံများအပေါ်၌ သမ္ဗန်စာ ထုတ်ဆင့်နိုင်သည်။ လုံလောက်သည့် အကြောင်း

၁၉၆၈

ဦးသိန်းမောင်
နှင့်
ဒေါ်အေးကြည်။

ဆိုရာ၌ တိုင်ချက်နှင့်တကွ တရားလို၏ အစစ်ခံချက်များ အပေါ်သာလျှင် မူတည်ပြီး၊ ဆင်ခြင်သုံးသပ်ရသည်။ တရားမကြောင်းအရ စွဲဆိုနိုင်သည့် အခွင့်အရေးရှိရှိကာမျှဖြင့် တရားလို၏ တိုင်ချက်ကို ပလပ်နိုင်မည် မဟုတ်။ တိုင်ချက်တွင် ပြစ်မှုကြောက်သည် အင်္ဂါရပ်များပေါ်လွင်ပါက တရားသူကြီးသည် တရားခံများ အပေါ်၌ အရေးယူရ မည်။ ယခု ကျွန်ုပ်ရွှေရှိ အမှု၌ တရားလို၏ စွပ်စွဲချက်များမှာ တရားခံများသည် မိမိအားလိမ်လည်၍ မရိုးမပြောင်သော သဘောဖြင့် သွေးဆောင်ပြီးလျှင် မိမိထံမှ ငွေ ၁၀,၀၀၀ ကျပ် ကို ရယူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ တရားလိုက မိမိသည်၊ မစွပ်စွဲနာကျန်ဆင် အားခိုလ်ကြီး သိန်းမောင်၏ ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်သည်ဟု ယုံမှတ်သဖြင့် ထိုပစ္စည်းကိုဝယ် ယူလိုက်ရခြင်းဖြစ်သည်။ မစွပ်စွဲနာကျန်ဆင်က မိမိသည် ဗိုလ်ကြီး သိန်းမောင်ထံမှ ကိုယ်စားလှယ်လွှဲစာရရှိသည်ဟု အဆိုပြုခြင်းကို ဗိုလ်ကြီး သိန်းမောင်သည် ကိုယ်အမှု အရာ၊ နှုတ်အမှုအရာများဖြင့် ထောက်ခံအတည်ပြုခဲ့သည်။ ထိုစွပ်စွဲချက်များကိုဆင်ခြင် သုံးသပ်ကြည့်ရှုသောအခါ၊ တရားခံများ၏ ပြုလုပ်မှုသည် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၂၀ အရအကျုံးဝင်ကြောင်း ပေါ်လွင်နေသည်။ ထို့ကြောင့် မူလရုံး တရားသူကြီးက တရားခံများအပေါ်၌ အထက်တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း အရေးယူခြင်းသည် ဥပဒေအရ၎င်း၊ အကြောင်းခြင်းရာအရ၎င်း၊ မှားယွင်းချွတ်ချော်နေသည်ဟု ယခု အခြေအနေတွင် မည်သည့် နည်းနှင့်မျှ ယူဆနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။

ဦးညီလေး နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ပါ ၂ (၁) အမှုစီရင်ထုံး၌မူလရုံးက စွဲချက်တင်သွင်းခြင်းကို တရားရုံးချုပ်က မည်ကဲ့သို့သော အခြေအနေမျိုး၌သာလျှင် ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၆၁ (က) ပါရှိသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ စွဲချက်ကို ပယ်ဖျက် သင့်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ စွဲချက်တင်သွင်းရာ၌ ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၂၀၄ ကဲ့သို့ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ရွှေသို့ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ရန်လုံလောက်သည့်အကြောင်း ရှိသည်ဟု ထင်မြင်ရုံကာမျှဖြင့် စွဲချက်တင်သွင်းခြင်း မပြုလုပ်နိုင်။ တရားခံသည် ပြစ်မှု တခုခုကို ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟု ယူဆနိုင်ရန် အကြောင်းရှိမှသာလျှင် ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၂၅၄ အရ တရားခံအပေါ်၌ စွဲချက်တင်သွင်းနိုင်သည်။ ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၂၀၄ အရ တရားခံများအပေါ်၌ သမ္ဗန်စာများ ထုတ်ဆင့်ခြင်းကိုမူ အထက်တွင် ဖော်ပြ ထားသည့်အတိုင်း ရွှေသို့ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် လုံလောက်သည့် အကြောင်း ရှိသည်ဟု ထင်မြင်ရုံကာမျှဖြင့် ထိုကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ သို့ဖြစ်လေရာ တရားခံ အပေါ်၌ စွဲချက်တင်သွင်းခြင်းသည် တရားခံ အပေါ်၌ ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၂၀၄ အရ အရေးယူခြင်းထက် ပိုမိုကြပ်တည်းသည်မှာ ထင်ရှားလေသည်။ စွဲချက်တင်သွင်းခြင်း

(၁) ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်၊ စာ ၆၀။

၁၉၆၈
ဦးသိန်းမောင်
နှင့်
ဒေါ်အေးကြည်။

ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍သော်မှ တရားရုံးချုပ်သည် မူလရုံး၏ အမိန့်ကို အထက်တွင်
ဖော်ပြထားသည့် ဦးညီလေးအမှု စီရင်ထုံး၌ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် မူများအရ ကျင့်သုံး
ရမည်။ ထိုစီရင်ထုံးတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် မူများအရပင်လျှင် ယခုကျွန်ုပ် ရွှေ့ရှိ
အမှုကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်သောအခါ မူလရုံးတရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို လင်ထောက်စွက်ဖက်
ရန် အကြောင်း တစ်စုံတရာ မတွေ့ရှိရချေ။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ယခု ကျွန်ုပ်ရွှေ့ရှိ လျှောက်လွှာကို
ဖယ်လိုက်သည်။

CIVIL MISCELLANEOUS APPEAL

Before U Tun Tin and U Sein Thinn, JJ.

DAW THAN (APPELLANT)

v.

RAMNIRANJAN LHILA (RESPONDENT).*

C.C.
1968
Jun. 7.

Rangoon Insolvency Act—presentation of insolvency petition as contemplated by s. 11(b) of the act.

The appellant sought for an order to adjudicate the respondent, who had left for India and had not returned to Burma since then, as an insolvent.

Held: The words "had a dwelling house" in s. 11 (b) of the Rangoon Insolvency Act are preceded by the words "ordinarily resided or" and it is therefore clear that a dwelling house contemplated therein means a dwelling house of the person in respect of whom an order of adjudication is asked for.

Mr. H. M. Fisher for the appellant.

U Wan Hock for the respondent.

U SEIN THINN, J.—This is an appeal against the rejection of the petition filed by the petitioner Daw Than in Insolvency Case No. 9 of 1965 on the Original Side of this Court in which she sought for an order to adjudicate the respondent Ramniranjan Lhila as an insolvent. The petition was rejected by the trial Court on the ground that it had no jurisdiction to pass an order of adjudication in respect of the respondent Ramniranjan Lhila, who had not ordinarily resided nor had a dwelling house nor carried on business either in person or through an agent within the jurisdiction of the Court within one year before the date of the presentation of the insolvency petition as contemplated by section 11 (b) of the Rangoon Insolvency Act. The learned trial Judge held, and rightly

* Civil Miscellaneous Appeal No. 34 of 1966' against the order of the Judge sitting on the Original Side of this Court in Insolvency Case No. 9 of 1965, dated the 6th August 1966.

C.C.
1968

DAW THAN

RAMNIRAN-
JAN LHILA.

in our opinion too, that the burden of proof regarding the requirements of section 11 (b) of the aforesaid Act was on the petitioner. After a careful scrutiny of the evidence adduced by the parties as well as of the circumstances obtaining in the case, the trial Court came to the finding that the petitioner had failed to bring home her case against the respondent and accordingly rejected the petition. Hence the present appeal before us.

The insolvency petition which was rejected by the trial Court was filed on 11th June 1965 and it was common ground that the respondent Ramniranjan Lhila, a former resident of No. 52/54, 29th Street, Rangoon, in respect of whom the order of adjudication was sought, left for India on the 2nd day of March 1964 and had not returned to Burma since then. In his argument before us Mr. Fisher, learned counsel for the appellant has not pressed that Mr. Ramniranjan Lhila had ordinarily resided in Rangoon within one year before the date of the presentation of the petition. It is however strenuously contended that he had a dwelling house in Rangoon and had also been carrying on business through his attorneys even after his departure from Burma. Inviting our reference to Civil Execution Case No. 11 of 1963 of this Court in which the premises known as No. 52/54, 29th Street, Rangoon, was ordered to be sold as being the property belonging to the respondent Ramniranjan Lhila, Mr. Fisher would have us hold that Mr. Ramniranjan Lhila had a dwelling house in Rangoon and as such his case was covered by section 11 (b) of the Rangoon Insolvency Act. Mr. Fisher also made most of the fact that in the certified copy of the Assessment Roll filed in the record of the insolvency proceedings, the building known as No. 52/54, 29th Street, Rangoon, was assessed in the name of Ramniranjan Lhila as the owner. But even conceding that he was the owner of the premises alluded above this

C.C.
1968
DAW THAN
v.
RAMNIRAN-
JAN LHILA.

fact does not *ipso facto* lead to the conclusion that he had a dwelling house in Rangoon within the meaning of section 11 (b) of the Rangoon Insolvency Act at the time material to this case. A dwelling house contemplated by section 11 (b) of the Act means a dwelling house of the person in respect of whom an order of adjudication is sought and not a dwelling house of someone else. Putting a strict literal construction on the words "a dwelling house," Mr. Fisher argues that as there was material on the record of the trial Court to show that some members of Ramniranjan Lhila's family were staying in a house in 29th Street, it must be held that Ramniranjan Lhila had a dwelling house as contemplated by section 11 (b). It is however an elementary rule of construction that all parts of the enactment must be read together and that it is impossible to construe particular words in a statute without reference to their context and to the whole tenor of the Act. Please see *Butcher v. Poole Corporation* (1). The words "had a dwelling house" in section 11 (b) are preceded by the words "ordinarily resided or" and it is therefore clear that a dwelling house contemplated therein means a dwelling house of the person in respect of whom an order of adjudication is asked for. We are accordingly unable to subscribe to the view propounded by Mr. Fisher. Therefore, even if there had been a dwelling house in which any of Mr. Ramniranjan Lhila's family was residing it cannot be said that Mr. Ramniranjan Lhila had a dwelling house within the purview of the aforesaid section.

Another point canvassed before us is the assertion that Mr. Ramniranjan Lhila had been carrying on business through his agents ever since his departure from Rangoon. In connection with this assertion Mr. Fisher conceded that his client was unable to adduce any evidence except

(1) 2 All. (1942) E.R. p. 572.

C.C.
1968

DAW THAN
v.
RAMNIRAN-
JAN LHILA.

the power of attorney granted by Mr. Ramniranjan Lhila to his agents. But the existence of the power of attorney executed by Ramniranjan Lhila does not by itself prove that there had been a business carried on by him either in person or through an agent within one year before the filing of the insolvency petition. We are entirely in agreement with the learned Judge of the trial Court that the burden lies on the petitioner to prove that the respondent carried on business either by himself or his agent within the jurisdiction of the Court and that the petitioner was unable to discharge the onus. The evidence obtaining on the record of the trial Court regarding this point was merely hearsay. As pointed out by the trial Court the evidence of U Aye Nyunt, agent of the petitioner was based entirely on what he had learnt from Sitaram Lhila, agent of the respondent. But Sitaram Lhila was not examined as a witness. In the circumstances we have no alternative but to hold that there was no proof whatsoever regarding the business alleged to have been carried on by Ramniranjan Lhila.

In the result this appeal fails and is hereby dismissed with costs. Advocate's fee fixed as K 51.

CIVIL FIRST APPEAL

Before U Kyaw Zan U, J.

DAW THI AND ONE (APPELLANTS)

v.

U CHIT HAN (RESPONDENT).*

C.C.
1968
Jan. 6.

Code of Civil Procedure s. 151—whether a Court remanding a case under s. 151 of the Civil Procedure Code is competent to order a refund of court-fee paid on the memorandum of appeals.

Held : A Court remanding a case under s. 151 of the Code of Civil Procedure is competent to order a refund of court-fee paid on the memorandum of appeals.

Mt. Gendo v. Radhe Mohan, A.I.R. (1932) Lah., 219 ; *Central Bank of India Ltd., Kasu v. Thakur Das-Tulsi Ram*, A.I.R. (1933) Lah., 135 referred to.

U Ba Shun for the appellant.

— respondent.

U KYAW ZAN U, J.—This application dated 18th April 1967 of the appellants made by their Advocate is for the refund of the court-fees paid on the memorandum of appeal.

In my judgment dated 22nd February 1964 the judgment and decree of the trial Court were set aside on the ground that the judgment was not a judgment according to law but a *verbatim* copy of the findings of the trial Judge in a connected case and that it was a preconceived judgment passed to the prejudice of the appellants, and accordingly the suit was remanded under section 151 of the Code of Civil Procedure to the trial Court which was then presided by another Judge to write and pronounce a judgment according to law after hearing the arguments of the Advocates for the parties.

* Civil 1st Appeal No. 58 of 1963, against the decree of the additional District Judge, Myaungmya, in Civil Regular Suit No. 1 of 1960.

C.C.
1968
DAW THI
AND ONE
v.
UCHITHAN.

Now, it is settled law that a Court remanding a case under section 151 of the Code of Civil Procedure is competent to order a refund of court-fee paid on the memorandum of appeal. *Mt. Gendo v. Radhe Mohan* (1). This authority was followed by *Central Bank of India, Ltd., Kasu v. Thakur Das-Tulsi Ram* (2) where it was held that section 13, Court Fees Act, makes it obligatory on the Court to refund the court-fee on the memorandum of appeal where a suit is remanded under Order 41, Rule 23 of the Code of Procedure Code, but this provision of law does not prohibit a Court ordering a remand under its inherent powers under section 151 of the said Code and directing a refund of court-fee on the memorandum of appeal inasmuch as the inherent powers contained in section 151, which permit a Court to make a remand in cases other than those falling under Order 41, also permit of the Court ordering a refund of the fee paid on the memorandum of appeal.

In the result the application is allowed and a certificate is granted to the appellants authorizing them to receive back from the Collector the full amount of court-fee K 610 paid on the memorandum of appeal.

I make no order as to costs of this application.

(1) A.I.R. (1932) Lah. 219.

(2) A.I.R. (1933) Lah. 135.

CIVIL FIRST APPEAL

Before U Thet Pe, J.

JOHN WALKER & SONS LTD. (APPELLANT)

V.

U THAN SHWE (RESPONDENT).*

C.C.
1968

Jan. 10.

Suit for infringement of a trade-mark—whether such a suit is maintainable—in an infringement suit whether fraud must be established—whether an owner of a trade-mark in respect of a particular commodity has a right to prohibit or prevent other persons from the use of such mark in connection with goods of a totally different character.

The appellant's case is that he is the owner of the Trade Marks JOHNNIE WALKER (words) and the JOHNNIE WALKER striding figure representations which have been used on bottles of whisky sold by him in Burma. The respondent was said to have used the words "Burmese JOHNNIE WALKER" with the striding figure of JONNY WALKER' on his Blood Tonic bottles.

Held : A suit for infringement of trade mark is maintainable.

Millington v. Fox 3 My. and Cr. 338 ; *Clement v. Maddic*, (1859) 1 Giff. 98 ; re *the Century Spinning and Manufacturing Co., Ltd.*, A.I.R. (1947) Bom-445 at 449 ; *The Commissioner of Income-tax v. Finlay Mills Ltd.*(1952)S.C.R. 12 at 14 referred to.

Gaw Kan Lye v. Saw Kyone Saing (1939) R.L.R. 488 ; dissented from.

Held further : A trade mark, being in the nature of property, cannot be appropriated by anyone without the permission of its owner. If a person appropriates, it, he will be committing an actionable wrong whether he does it honestly or fraudently.

Singer Manufacturing Co., v. Wilson (1876) 2 ch. d. 434, referred to.

Held further : A person does not acquire a monopoly in the use of any trade name irrespective of any kind or class of goods inasmuch as there is no such thing as a monopoly of a property in the nature of copyright or patent. An owner of a trade mark in respect of a particular commodity has no right to prohibit or prevent other person from the use of such mark in connection with goods of a totally different character.

The evidence on record shows that the appellant's commodity is whisky an alcoholic drink, whereas the respondent's merchandise is blood tonic a medicinal preparation without any trace of alcohol. The goods are admittedly different in character and class. The appellant's whisky is sold by licensed stores only ; on the other hand the respondent's blood tonic is marketed through road-side stalls. The consumers of the respective commodity also belong to different sections of the public. There fore it cannot be said that the use of the appellant's mark by the respondent is likely to deceive

* Civil 1st Appeal No. 55 of 1967, against the decree of the City Civil Court of Rangoon in Civil Regular Suit No. 202 of 1963, dated the 15th June 1967.

C.C.
1968

JOHN
WALKER AND
SONS LTD.,
v.
U THAN
SEWE.

or cause confusion to members of public that goods vended by the respondent are manufactured by or in anyway connected with the appellant.

Singer Manufacturing Co. v. Loog (1880) 18 Ch. D. 395 ; *James Crossley, Eno v. Williams George Dunn* (1890) A.C. 252 ; *Frank Reddaway and Frank Reddaway and Co., Ltd., v. George Banham & Co., Ltd.* (1896) A.C. 199 ; *Ewing v. Buttercup Margarine Co., Ltd.*, (1917) 2 Ch. D. 262. *J. Bollinger and others v. Costa Brava Wine Co.*, (1960) 1 Ch. D. 262 ; *Thomas Arthur Taylor v. Virasami Chetti* 6 Mad. 108. *Badische Aniline and Soda Fabrik v. Maneck, ji Shapurji Katrak*, 17 Bom. 584 ; *Abdul Salam v. Hamid Ullah* (1912) 15 I.C. 16 ; *Moolji Sicca and Co., v. Ramja Ali* (1931) 129 I.C. 612 ; *Oriental Government Security Life Assurance Co., Ltd., v. Oriental Assurance Co., Ltd.*, (1913) 21 I.C. 258 ; *Unani Dawakhana v. Jamdara Dawakhana* I.L.R. XII Lah. 224 ; *National Bank of Indore* A.I.R. (1923) Bom. 119 ; *National Electric Stores v. General Electric Co., Ltd.*, A.I.R. (1944) Lah. 386 ; *Caltex (India) Ltd., v. Parmanand Teckchand Lalwani* (Misc.) Petition No. 141 of (1961) of High Court Bom. distinguished; *Edwards v. Dennis*(1885) 30 Ch. D. 454 ; *Anglo-Indian Drug and Chemical Co. v. Swastik Oil Mills Co., Ltd.*, A.I.R. (1935) Bom. 101 ; *Somerville v. Schembri*(1887) 12 A.C. 452 ; *Thomas Bear and Sons (India) Ltd., v. Prayag Narain and other* A.I.R. (1940) (P.C.) 86 referred to.

Mr. C. A. Soorma for the appellant.

U Myint Soe for the respondent.

U THET PE, J.—This is an appeal against the judgment and decree of the Rangoon City Civil Court dismissing the appellant-plaintiff's suit for infringement of a trade-mark.

It is the appellant's case that he is the owner of the Trade Marks JOHNNIE WALKER (words) and the JOHNNIE WALKER striding figure representations which have been used on bottles of whisky sold by him in Burma since the year 1925 ; that his Trade Marks are so well known that either of them seen in isolation and without any reference to whisky would be generally understood and recognised as indicating a connection with him ; that he has recently learnt of the sale in Burma of bottles of Blood Tonic bearing the Trade Mark known as "Burmese JOHNNIE WALKER" produced by Myawaddy Medical Hall of No. 78, Boletya Street, Tamwe, Rangoon, of which the respondent is the proprietor ; that in addition to the words "Burmese JOHNNIE WALKER," these bottles of Blood

Tonic bear a close imitation of "JOHNNY WALKER" striding figure; that the sale of the respondent's blood tonic under such a get-up is likely to confuse purchasers into believing that it is produced or sponsored by or in some way connected in the course of trade with him and that he is therefore entitled to a perpetual injunction restraining the respondent, his servants, agents and dealers from using the trade marks which are colourable imitations of the trade marks belonging to him.

C.C.
1968
—
JOHN
WALKER AND
SONS LTD.,
v.
U THAN
SHWE.

The respondent admits that the Trade Marks JOHNNIE WALKER (words) and JOHNNIE WALKER (striding figure) are well known and as being associated with whisky produced by the appellant, but denies that these trade marks when seen in isolation and without any reference to whisky will be generally understood and recognised as indicating a connection with the appellant. He also maintains that the use of these trade marks on an entirely different commodity is unlikely to confuse the public into believing that such commodity is in any way connected with the appellant. He further contends that the suit is not maintainable inasmuch as an action for infringement of a trade mark is unknown to this country.

On these pleadings the trial Court framed several issues, heard the parties and dismissed the appellant's suit after arriving at the finding that the suit for infringement of a trade mark is maintainable under section 54, Specific Relief Act and that the sale of the respondent's blood tonic under a get-up which is very similar to that of the appellant will in no way mislead the public to believe that the respondent's blood tonic is connected in the course of trade with the appellant because there is no evidence of fraud on the part of the respondent in infringing the appellant's trade marks and because the appellant's whisky and the respondent's blood tonic are goods of entirely different in character. Hence this appeal.

C.C.
1968
—
JOHN
WALKER AND
SONS LTD.,
v.
U THAN
SHWE.

It is no longer in dispute that the Trade Marks JOHNNIE WALKER (in words) and JOHNNIE WALKER (striding figure) belong to the appellant and that they are well known in Burma for the past many years as being associated with whisky produced and sold by him and that the get-ups used by the respondent on his bottles of blood tonic are almost identical or very similar to the trade marks belonging to the appellant. But it is also equally clear that the goods sold by the respondent do not belong to the same or cognate class of goods vended by the appellant. The respondent's blood tonic and the appellant's whisky, though in liquid form, are different in colour; they are sold in bottles which are entirely different in size and shape; the appellant's product is alcohol whereas the respondent's blood tonic does not contain any kind of alcohol. If therefore remains to be considered whether an action for infringement can be entertained and if so, whether the appellant is entitled to an order of injunction in spite of the fact that the commodity marketed by him under the trade marks in dispute is entirely different in nature from that of the respondent.

I shall now deal with the first point. Admittedly no Trade Marks Act has been promulgated in Burma up to the present moment. A Trade Marks Act was first introduced in the United Kingdom in the year 1875 and in India in the year 1940. Our Courts in Burma have been applying the trade mark law as it stood in the United Kingdom prior to 1875 and in India prior to 1940. It will be therefore necessary to examine what the law on trade marks was in those countries at the relevant time so that a correct solution can be reached over the question of maintainability or otherwise of an action for infringement of a trade mark.

Before the first Trade Marks Act in the United Kingdom was passed in 1875 both the Chancery Courts and the

Common Law Courts entertained the trade mark suits which were then known as the actions in deceit although the reliefs given by them were different in that the Common Law Courts granted only damages whereas the Chancery Courts sanctioned injunctions. In such suits it had to be satisfactorily proved that somebody had been deceived and that the defendant imitated the plaintiff's trade mark with fraudulent intention. Then in 1838 the Chancery Court in *Millington v. Fox* (1) decided that the Court would intervene and grant the relief of injunction if there was proof that the goods of the defendant were or could be passed off as the goods of the plaintiff and that the question of fraudulent intention of the defendant was immaterial. It was due to this decision that the cause of action known as the passing-off action came into existence. Subsequently, the Chancery Courts went further and considered that a trade mark was a property which could be acquired like any other property and the invasion of such a right would afford the owner a remedy similar in all respects to those attached to any other property—vide *Clement v. Maddick* (2). This is how the cause of action known as the infringement action of a trade mark came to be recognised.

C.C.
1968
—
JOHN
WALKER AND
SONS LTD.,
v.
U THAN
SHWE.

So far⁴ as India is concerned, prior to the introduction of the Trade Marks Act, 1940, the Chancery Law of England regarding the infringement action was embodied in section 54 Specific Relief Act, which is still in force in this country up to the present moment. The relevant portion of this section reads :

“When the defendant invades or threatens to invade the plaintiff's right to, or enjoyment of property, the Court may grant a perpetual injunction. . . .

Explanation.—For the purpose of this section a trade mark is property.

(1) 3 My. & Cr. 338.

(2) (1859) 1 Giff.98.

C.C.
1968

Illustrations

JOHN
WALKER AND
SONS LTD.,
v.
U THAN
SHWE.

* * * * *

(w) A improperly uses the trade mark of B. B may obtain an injunction to restrain the user, provided that B's use of the trade mark is honest."

It is true that the late High Court of Rangoon had in *Gaw Kan Lye v. Saw Kyone Saing* (3) held that in the absence of a Trade Mark Act no action could be brought for infringement of a trade mark in this country. The learned Judges therein, with due respects, must have overlooked the provisions of section 54 Specific Relief Act, which clearly authorise the Courts in Burma to grant injunctions in infringement suits. In this respect, I am in entire agreement with the remarks of Chagla, J. in re *the Century Spinning and Manufacturing Co., Ltd.* (4) which read :

"To my mind it is clear that even prior to the passing of this Act the owner of a trade mark could maintain an action for the infringement of a trade mark and that action could only be maintained on the assumption that he was the owner of the trade mark and he had a proprietary right in the trade mark. . . .

* * * * *

Therefore if a person invaded or threatened to invade the other side's right to, or enjoyment of, property, the Court under section 54 had the discretion to grant a perpetual injunction, and trade mark was as much property for the purpose of section 54 as any other kind of property."

The Supreme Court of India had also observed in *The Commissioner of Income-tax v. Finlay Mills Ltd.* (5) that :

"In order to appreciate the true position here correctly it is next necessary to notice the relevant provisions of the Indian Trade Marks Act, 1940. It may be noted that before

(3) (1939) R.L.R. 488.

(4) A.I.R. (1947) Bom 445, at 449.

(5) (1952) S.C.R. 12 at 14.

this Act there was no Trade Marks Act in India but it was recognised that an action lay for infringement of a trade mark independently of an action for passing off goods."

C.C.
1968

JOHN
WALKER AND
SONS LTD.,
v.
U THAN
SHWE.

I am therefore of the opinion that the trial Court is correct in coming to the conclusion that the appellant's suit for infringement of his trade mark is maintainable.

Before going any further into the second point, it must be observed that the trial Court erred in holding that the plaintiff in an infringement suit must establish fraud so as to entitle the relief claimed by him. A trade mark, being in the nature of property, cannot be appropriated by anyone without the permission of its owner. If a person appropriates it, he will be committing an actionable wrong whether he does it honestly or fraudently. Thus it has been ruled in *Singer Manufacturing Co. v. Wilson* (6) that in an infringement action the question of fraud or probability of deception was immaterial and all that the plaintiff had to prove was that he was the true owner of the trade mark and that the defendant was using a get-up which was either the same or similar to his trade mark. Besides, the illustration (w) to section 54 Specific Relief Act shows that an action will lie when the defendant improperly uses the plaintiff's trade mark. It is not necessary that the defendant must have used the mark fraudulently.

I shall now consider whether the appellant is entitled to the relief of injunction although the goods marketed by the appellant is neither similar nor akin to that of the respondent. The appellant does not dispute the fact that the whisky vended by him and the blood tonic produced by the respondent do not belong to the same or cognate class of goods, but he contends that the sale of the respondent's blood tonic under the trade marks which are very similar to his is likely to confuse the public into

C.C.
1965
JOHN
WALKER AND
SONS LTD.,
v.
U THAN
SHWE.

believing that it is produced or sponsored by or connected in the course of trade with him. In other words, the appellant's grievance is that there will be confusion of origin and not confusion of goods. The appellant in support of his plea for injunction has cited a host of English and Indian decisions, which will be referred to at this juncture.

The first case is *Singer Manufacturing Co. v. Loog* (7) where the use of the word "Singer" by the defendant on the sewing machines sold by him was prohibited for the reason that the plaintiffs had acquired an exclusive property in the name "Singer" as applied to his sewing machines. There can be no dispute as to the principle of law laid down therein because "no man is entitled to represent his goods as being the goods of another man; and no man is permitted to use any mark, sign or symbol, device or other means, whereby, without making a direct false representation himself to a purchaser who purchases from him, he enables such purchaser to tell a lie or to make a false representation to somebody else who is the ultimate customer." The facts of the present case are however different in that the commodities vended by the parties are not the same.

The next case is *James Crossley Eno v. William George Dunn* (8) where the registration of the trade mark "Dunn's Fruit Salt baking powder" was ultimately refused by the House of Lords by a majority of three to two on account of a prior user of the trade mark "Fruit Salt" for a medicinal drink. Lord Watson who voted for the refusal said at page 258 that:

"But I do think that there would be a supposed connection between the two articles in the minds of many persons, who would naturally assume that the baking powder had been manufactured with the appellant's fruit salt; and purchase

(7) (1880) 18 Ch. D. 395.

(8) (1890) A.C. 252.

it in that belief ; so that a batch of badly made baking powder might seriously injure the credit of the effervescing powder."

C.C.
1968

JOHN
WALKER AND
SONS LTD.,

v.
U THAN
SHWE,

But a dissenting note was struck by Lord Morris, which reads at page 266 :

" Can it be gravely asserted that such a use of the aperient drinking powder could ever be an ordinary one, or that it was ever contemplated by Eno, or that he could or would adopt such a trade of his powder ? He has never advertised or purported to sell it to bake bread. In my opinion there is nothing in the use by Dunn of the words " Fruit Salt " to deceive purchasers ; and in deciding in favour of the appellant we should practically give him the exclusive right to the use of the words " Fruit Salt," though admittedly incapable of being registered by him as a trade mark, to the exclusive use of which words he is not entitled."

It must be remembered that this is a case decided after the Patents, Designs and Trade Marks Act, 1883 was enacted and is not a decision in an action for infringement. Besides the facts of the case as noted in the judgment of Lord Herschell show that at least two persons had used Eno's Fruit Salt with success as baking powder.

Frank Reddaway and Frank Reddaway & Co., Ltd. v. George Bdnham and George Banham & Co., Ltd. (9) is a case where the defendant was restrained when he tried to put his belting on the market with the trade mark " Camel Hair Belting " as the plaintiff had been selling his belting under the name of Camel Hair Belting on the market for a number of years.

In *Ewing v. Buttercup Margarine Co., Ltd.* (10) the plaintiff commenced his business of sale of butter, margarine, cream, etc., in 1904 under the trade name of Buttercup Dairy Company and in 1916 the defendant Buttercup Margarine Company was incorporated with the

(9) (1896) A.C. 199.

(10) (1917) 2 Ch. D. 262.

C.C.
1968
JOHN
WALKER AND
[SONS LTD.,
v.
U THAN
SHWE.

object of manufacturing and marketing milk, cream, butter and margarine. On the complaint made by the plaintiff, the Court restrained the defendant from using the trade name "Buttercup" as it as calculated to deceive by diverting customers from the plaintiff to the defendant and by occasioning a confusion between the two businesses.

J. Bollinger and others v. Costa Brava Wine Co. (11) is a passing-off action where the defendant tried to market his wine as "Spanish Champagne" and the plaintiffs asked for an injunction to restrain the defendant from using the description "Champagne" as their wine was a naturally sparkling wine produced in the Champagne district. It is more than apparent that the facts obtaining in those cases are quite different from those of the present one.

The decisions in *Thomas Arthur Taylor v. Virasami Chetti* (12), *Badische Aniline and Soda Fabrik v. Maneckji Shapurji Katrak* (13), *Abdul Salam v. Hamid Ullah* (14) and *Moolji Sicca and Co. v. Ramjan Ali* (15) can easily be distinguished because the defendants in those cases imitated the plaintiffs' trade marks in respect of the same or similar goods. The first case relates to shirting, the second to dyes, the third to balls of thread and the last to biris.

In *Oriental Government Security Life Assurance Co., Ltd. v. Oriental Assurance Co., Ltd.* (16) both plaintiff and the defendant dealt in insurance business and the defendant was restrained from using the word "Oriental" as it would lead the people to think that the defendant company was the plaintiff's company.

Unani Dawakhana v. Hamdara Dawakhana (17) is a case which concerned two rival druggists and the defendant therein was restrained from using the trade name of the plaintiff on the ground that he might thereby induce

(11) (1960) 1 Ch. D. 262.

(12) 6 Mad. 108.

(13) 17 Bom. 584.

(14) (1912) 15 I.C. 16.

(15) (1931) 129 I.C. 612.

(16) (1930) 21 I.C. 258.

(17) I.L.R. XII Lah. 224.

purchasers to believe that the goods which he was selling were the manufacture of the other person. So also is the case of *National Bank of Indore* (18) where an order of injunction was made on the defendant Bank from using the plaintiff Bank's name.

C.C.
1968

JOHN
WALKER AND
SONS LTD.,
U. THAN
SEWE.

In *National Electric Stores v. General Electric Co., Ltd.* (19) the defendant was restrained from the use of the word "Ostram" on his dry electric flashlight batteries because the plaintiff was found to have sold his electric bulbs, wireless valves, photo electric cells, dry battery cells, etc., under the name of "Ostram" and had acquired a great reputation in India and because the goods vended by the plaintiff and the defendant belong to the same class and character.

Lastly, the appellant places much reliance upon the decision in *Caltex (India) Ltd. v. Parmanand Teckchand Lalwani* (20), the true copy of its judgment has been filed in the trial Court's proceedings. It is a case where the registration of the mark "Caltex" by the defendant in respect of his horological and chronometric instruments was refused on account of the plaintiff's prior registration of the same word on his petroleum products and on account of the dishonesty of the defendant in selecting identical mark "Caltex" for the purpose of registration. It must at once be pointed out that the registration of a trade mark is not an absolute right and it is within the discretion of the Registrar of Trade Marks and its appellate authorities either to refuse or grant such registration. Besides the following remarks appearing on page 33 of the said judgment is rather illuminating for the purpose of the instant case:

"The next point that was urged by Mr. Shavaksha, the learned counsel for the petitioner company, was that by

(18) A.I.R. (1932) Bom. 119.

(19) A.I.R. (1944) Lah. 386.

(20) Misc. Petition No. 141. of (1961) of High Court, Bombay.

C.C.
1968

JOHN
WALKER AND
SONS LTD.,

v.
U THAN
SWE.

adopting the mark "Caltex" there was every likelihood of confusion being created in the mind of the public and that the public was likely to believe that the watches bearing the mark "Caltex" were either manufactured by the petitioner company or that the respondent firm was some way connected with the petitioner company in respect of the manufacture of those watches. This contention was raised before the Deputy Registrar of Trade Marks and in my opinion, the decision of the Deputy Registrar on this question is quite right in law. Several authorities have been cited in course of his judgment by the Deputy Registrar of Trade Marks and they very clearly show that where the goods on which identical mark is sought to be used are entirely different from the goods on which it is already being used, there is no question of any confusion arising in the mind of the public."

It is settled law that a person does not acquire a monopoly in the use of any trade name irrespective of any kind or class of goods inasmuch as there is no such thing as a monopoly of a property in the nature of copyright or patent. An owner of a trade mark in respect of a particular commodity has no right to prohibit or prevent other persons from the use of such mark in connection with goods of a totally different character.

In *Edwards v. Dennis* (21) iron wire netting was considered to be goods of a totally different character from iron sheeting and it was decided that the defendants, in using the trade mark of the plaintiff, were not doing anything to mislead the people into thinking that their goods were the goods of the plaintiff.

In *Anglo-Indian Drug and Chemical Co. v. Swastik Oil Mills Co., Ltd.* (22) it was held that bar soap for washing clothes could not be regarded as goods of the same class or character as toilet requisites sold by the plaintiff and that the use of the mark "777" belonging to the plaintiff by the defendant was not wrongful.

(21) (1885) 30 Ch. D. 454.

(22) A.I.R. (1935) Bom. 101.

Somerville v. Schembri (23) is an infringement action from Malta, which, like our country, had at that time no statute for the registration of trade marks and no authority from which an exclusive right to a particular trade mark could be obtained. The appellants were a firm of cigarette makers under the trade mark "Kaisar-i-Hind" and the defendants, who were tobacco traders, began at a later date to use the same name on their cigarettes. On the complaint made by the plaintiffs, the defendants were ultimately restrained by their Lordships of the Privy Council as the mark used by the defendants, even if not intended, was likely to deceive purchasers into belief that such cigarettes were manufactured by the plaintiffs' firm. Lord Watson who delivered the judgment of the Board had the occasion to observe at page 457 of the report that :

C.C.
1968
—
JOHN
WALKER AND
SONS LTD.,
v.
U THAN
SHWE.

"Had it not been for the views expressed by the Court of Appeal in giving judgment, it would hardly have been necessary for their Lordships to observe that the acquisition of an exclusive right to a mark or name in connection with a particular articles of commerce cannot entitle the owner of that right to prohibit the use by others of such mark or name in connection with goods of a totally different character ; and that such use by others can as little interfere with his acquisition of the right."

Thomas Bear & Sons (India) Ltd. v. Prayag Narain and another (24) is an authority directly in point. It is a case which went up to the Privy Council on appeal from the Allahabad High Court which gave its decision before the enactment in India of the Trade Marks Act, 1940. It was held therein that the manufacture of the defendants' chewing tobacco under the trade mark of the plaintiffs' smoking tobacco was unlikely to deceive the public and that the relief of injunction sought for by the plaintiff could not be

23) (1887) 12 A.C. 452.

(24) A.I.R. (1940) Privy Council, 86.

C.C.
1968JOHN
WALKER AND
SONS LTD.,
U THAN
SEWE.

sanctioned. Viscount Maugham who wrote the judgment of the Board had these remarks to make:

“The appellants, of course, did not contend that any persons would purchase the respondent’s chewing tobacco in the belief that it was smoking tobacco manufactured by the appellants. Their contention was a very different one; they said that having regard to the reputation they had acquired in India in connexion with smoking tobacco and cigarettes sold under the elephant trade mark and frequently asked for as “elephant” tobacco or “elephant” cigarettes, the use of the elephant on the respondent’s chewing tobacco was calculated to lead persons buying that article to believe that it was manufactured or put upon the market by the appellants.

There is no statutory law in British-India relating to trade marks, and the law which is applied there on the subject is substantially the same as that applied in England before the Trade Marks Act, 1905. It is however plain that conditions peculiar to India must be borne in mind in applying any doctrine of English law, and that English decisions which turn or partly turn on questions of fact—as do most cases of common law trade marks and passing-off—can only be applied with care and circumspection.

* * * * *

It is clear that the right of property that may be acquired in such a trade mark is based on the proved association in the market of the device, name, sign, symbol or other means in question with the goods of the plaintiff, so that the use by the defendant on such goods of the trade mark will amount—whether the defendant intends it or knows it or not—to the false representation that the goods are manufactured or put on the market by the plaintiff. There can obviously be no monopoly in the use of the trade mark. A manufacturer of cigarettes under an undoubted trade mark such as an animal, or any other device cannot legally object to the use of the identical mark on, say, hats, or soap, for the simple reason that purchasers of any of the latter kinds of goods could not reasonably suppose, even if they were well acquainted with the mark as used on cigarettes, that its use

on hats or soap denoted that these goods were manufactured or marketed by the cigarette manufacturer."

C.C.
1968

* * * * *

JOHN
WALKER AND
SONS LTD.,
v.
U THAN
SEWE.

In the case under appeal the evidence on record shows that the appellant's commodity is whisky, an alcoholic drink, whereas the respondent's merchandise is blood tonic, a medicinal preparation without any trace of alcohol. The goods are admittedly different in character and class. The appellant's whisky is sold by licensed stores only ; on the other hand the respondent's blood tonic is marketed through road-side stalls. The consumers of the respective commodity also belong to different sections of the public. I therefore fail to see how the use of the appellant's mark by the respondent is likely to deceive or cause confusion to members of public that the goods vended by the respondent are manufactured by or in anyway connected with the appellant.

In the result the appeal fails and is accordingly dismissed with costs.

CIVIL FIRST APPEAL

Before U Sein Thinn, J.

K. KUNJALI (APPELLANT)

v.

U TUN TIN (RESPONDENT).*

C.C.
1968

Jan. 6.

Suit for recovery of arrears of rent—suit premises standing in the name of the respondent's son—whether the suit should be of representative nature—definition of the term "landlord" under the Rent Control Act.

Held : The term "landlord" under the Urban Rent Control Act includes not only the person entitled to receive rent for himself but also one entitled to receive rent on account of another. The definition is very wide and is not restricted to a person who by himself rented out the premises.

Mr. Rishi Ram for the appellant.

U Wan Hock for the respondent.

U SEIN THINN, J.—The admitted facts of the case out of which this appeal has arisen were as follows: The defendant-appellant K. Kunjali alleging to be the tenant of the suit premises had applied to the Controller of Rents for fixation of standard rent. The application was filed as against the plaintiff-respondent U Tun Tin who was alleged by K. Kunjali to be his landlord. The original rent was K 120 per mensem. The Rent Controller reduced the rent and issued a certificate to U Tun Tin certifying the standard rent of the premises to be K 100 per mensem. Armed with this standard rent certificate U Tun Tin filed a suit against K. Kunjali for recovery of K 1,400 alleged to be due as arrears of rent in respect of the suit premises. K. Kunjali by his written statement pleaded that the respondent was not his landlord and that he was also not

* Civil first Appeal No. 31 of 1967 against the decree of the Additional 3rd Judge, City Civil Court of Rangoon in Civil Regular Suit No. 2/47 of 1965, dated the 23rd February 1967.

the tenant of the suit premises. The learned trial Judge holding that K. Kunjali was the tenant and that U Tun Tin was the landlord of the suit premises passed a decree as prayed for with costs. Hence the present appeal before me.

C.C.
1968
K. KUNJALI
v.
U TUN TIN.

In the trial Court K. Kunjali did not give evidence and no witnesses were cited by him. The plaintiff U Tun Tin, on the other hand, adduced evidence and also tendered documents to show that he was the original owner of the suit premises ; that he had gifted it away to his son Maung Soe Aung by means of a registered instrument ; and that he held a power of attorney executed by Maung Soe Aung in his favour. It was also in evidence that it was during his ownership that the suit premises was rented out to one Mamoo Kaka on whose departure to India for good the appellant K. Kunjali remained in occupation claiming himself to be a partner of Mamoo Kaka. On the basis of the evidence thus obtained the learned trial Judge came to the conclusion that the appellant K. Kunjali was the tenant of U Tun Tin in respect of the suit premises. No doubt in the course of his judgment the lower Court remarked that K. Kunjali was estopped from denying his status as he had in the rent control proceedings before the Controller of Rents pleaded that he was the tenant. But it was not on this finding alone that the plaintiff's suit was decreed. As pointed out above the trial Judge took into consideration the evidence tendered by the plaintiff which he held to be sufficient to sustain the claim.

The first ground of appeal before me was that the trial Court erred in holding that K. Kunjali was estopped from denying his status as the tenant and of U Tun Tin as the landlord. Reference was made to the ruling in the case of *Maung San Tin v. Maung Mya Maung* (1) where it was held that although the plaintiff had stated before the Rent

(1) (1964) B.L.R. (C.C.) p. 26.

C.C.
1968
K. KUNJALI
v.
U TUN TIN.

Controller that the defendant was merely his permissive occupant no question of estoppel arose as the plaintiff's allegation in the rent control proceedings had not prejudiced the defendant in any way. But in the instant case before me it cannot be said that the respondent U Tun Tin was not in any way prejudiced by the stand taken up by the appellant in the rent control proceedings. On account of the proceedings initiated by the appellant K. Kunjali the rent of the suit premises was reduced. Therefore inasmuch as the respondent U Tun Tin was adversely affected by the order of the Rent Controller this case can be clearly distinguished from the one cited by the learned counsel for the appellant. In any case as the finding of the lower Court was based not on the question of estoppel alone but also on the evidence obtaining from the record of the case, it is hardly necessary for me to deal with it. I would however like to point out the following observations made by the learned Judge in the case alluded to above :

“No doubt the fact that he had taken somewhat inconsistent stand in the proceedings before the Assistant Controller of Rents and in Civil Regular Suit No. 1104 of 1960 can be taken into consideration in favour of the defendant so that very strong evidence would now be necessary to show that the defendant was in fact his tenant and not merely a permissive occupant.”

In the present case before me too the appellant had taken a very inconsistent stand and in spite of this he had not chosen even to step into the witness-box to be examined ; much less to adduce any kind of evidence in support of his assertions.

Another ground of appeal put forward by the learned counsel for the appellant was that the suit as framed was misconceived inasmuch as U Tun Tin was only an agent of the real owner. What the learned counsel tried to

contend was that a suit in a representative nature ought to have been filed. But the suit was brought by U Tun Tin not as the agent of the owner but in his own right as the landlord. The term "landlord" under the Urban Rent Control Act includes not only the person entitled to receive rent for himself but also one entitled to receive rent on account of another. The definition is very wide and is not restricted to a person who by himself rented out the premises. So too is the term "tenant" as defined in the said Act which even embraces persons remaining in occupation of the premises even after the termination of the tenancy.

C.C.
1968
K. KUNJALI
v.
U TUN TIN.

For the reason set out above I do not see any ground to interfere with the judgment and decree passed by the lower Court. The appeal is accordingly dismissed with costs. Advocate fee fixed as two gold mohurs.

CIVIL MISCELLANEOUS APPLICATION

Before U Sein Thinn, J.

MA SAN YIN (APPLICANT)

V.

U NYO (RESPONDENT).*

† C.C.
1968

Jun. 21.

Suit for divorce on the ground of matrimonial fault—valuation for purposes of jurisdiction—plaintiff's right to choose the forum.

Held : Ordinarily it is the value put by the plaintiff on his suit that *prima facie* determines jurisdiction and in a suit of the nature brought by the respondent against the applicant where the subject-matter does not admit of being satisfactorily valued the plaintiff is at liberty to put any value he likes provided the valuation is *bona fide*. Thus, if a plaintiff is found to have chosen a forum in accordance with the law the burden lies on the applicant to make out a strong case for a transfer and that a mere balance of convenience in favour of proceeding in another Court has been held to be not a sufficient ground.

Madho Prasad v. Moti Chand (1919) XLI All. 381; *Khem Raj v. Durg* (1941) R.L.R. 495, referred to.

U Tint for the applicant.

U Kyar for the respondent.

U SEIN THINN, J.—In Civil Regular Suit No. 3 of 1967 of the Township Court, Danubyu, the respondent U Nyo, a rice-mill owner filed a suit against his wife Ma San Yin, the applicant in this case for divorce on the ground of matrimonial fault. The suit was valued at K 200 for the purpose of valuation. Subsequently it was allowed to be withdrawn with liberty to file a fresh suit in respect of the same cause of action. U Nyo then filed a fresh suit, being Civil Regular Suit No. 2 of 1967 of the District Court, Maubin, placing a value of K 20,000 for the purpose of jurisdiction. Taking exception to the wide cleavage between the two valuations placed by the respondent in the two suits the applicant Ma San Yin moved the District

* Civil Miscellaneous Application No. 5 of 1968 application made under section 24, C.P.C. for transfer of the case.

Court to transfer the case to the Township Court on the ground that the suit pending in the former Court was over-valued and that the overvaluation was *mala fide*. This contention did not find favour with the learned trial Judge who rejected the applicant's application for transfer under section 24 of the Civil Procedure Code. Hence the present application before me.

C.C.
1968
MA SAN YIN
v.
U NYO.

Two main grounds are advanced before me in support of the application for transfer. The first is that in view of other litigations both civil and criminal pending between the parties to the suit in the Courts at Danubyu, it would be for the convenience of the parties as well as the witnesses that the suit be tried at Danubyu. The second is that the plaintiff having exercised his option of putting a notional value of the suit at K 200 he is precluded from further exercising the option by valuing the suit at K 20,000. Now it must always be remembered that the plaintiff as *arbiter litis* or *dominus litis* has the right to choose his own forum or rather any forum the law allows him. Ordinarily it is the value put by the plaintiff on his suit that *prima facie* determines jurisdiction and in a suit of the nature brought by the respondent against the applicant where the subject-matter does not admit of being satisfactorily valued the plaintiff is at liberty to put any value he likes provided the valuation is *bona fide*. Thus, if a plaintiff is found to have chosen a forum in accordance with law the burden lies on the applicant to make out a strong case for a transfer and that a mere balance of convenience in favour of proceeding in another Court has been held to be not a sufficient ground. [Please see *Madho Prasad v. Moti Chand* (1)]. It has also been held in the case of *Khem Raj v. Durgi* (2) that in a suit for restitution of conjugal rights the plaintiff may, for the purpose of jurisdiction, put any value he likes in the

(1) (1919) XLI All. 381.

(2) (1941) R.L.R. 495.

C.C.
1968
—
MA SAN YIN
v.
U NYO.

relief sought and thus determine the Court in which the suit is to be instituted provided that the valuation is made *bona fide* and not in order to effect an improper purpose. U Tint, the learned counsel for the applicant contends that in the present case there are strong reasons to support that the valuation was the result of an improper motive on the part of the respondent to place difficulties in the way of the applicant in defending her case. His main reason for this inference is that the respondent had in the previous suit before the Township Court valued his suit several times lower than what he now puts in the suit before the District Court. But a satisfactory explanation has been tendered in that the suit in the Township Court was filed without consulting a lawyer and in view of the status of the parties as well as of the value of the property likely to be affected as an aftermath of the litigation, it has to be withdrawn on account of the formal defect regarding valuation. In the circumstances I find it hard to hold that a strong case for the transfer has been made out which would justify invoking the provisions of section 24 of the Civil Procedure Code.

In the result this application fails and is hereby rejected. In the peculiar circumstances of this case there will be no order as to costs.

CIVIL SECOND APPEAL

Before U Sein Thinn, J.

U. C. PAUL (APPELLANT)

V.

KAMALA SINGH AND ONE (RESPONDENTS).*

C.C.
1968

April 18.

Suit on a promissory note—admission of the execution of the note—allegation that the suit pro-note was not in the present form when executed—burden of proof.

Held : The plaintiff sues on a promissory note and the defendants admit the execution of the note but allege that the pro-note was not in the present form when they executed it. The burden is on the defendants to prove that the promissory note is not what it appeared to be.

C.S. Pillai v. K.K. Konan, A.I.R. (1935) Ran., p. 131 ; *J. K. Shaha v. Dulah Meah*, A.I.R. (1939) Ran., p. 334 ; *William Moses Ezekiel v. Mrs. Saul Sofaer*, R.L.R. 1937 p. 196 ; *Doe d. Fryer v. Coombs*, (1842) 3 Q. B. 687,688 referred to.

U Po Tha for the appellant.

Mr. V. San C. Po for the respondents.

U SEIN THINN, J.—In Civil Regular Suit No. 14 of 1964 of the Subdivisional Court, Moulmein, the plaintiff-appellant U. C. Paul sued the defendants-respondents Kamala Singh and his wife Ma Ohn Yin for recovery of K 1,300 due on a promissory note. The defendants admitted the execution of the note. Their defence, however, was that at the time when they executed the promissory note only the figure of K 1,000 and the date were inserted at the top portion of the note and that the remaining entries were inserted subsequently by the plaintiff himself. It was accordingly contended that the

* Civil Second Appeal No. 18 of 1967, against the decree of the District court of Moulmein in Civil Appeal No. 6 of 1966, dated 27th September 1967 arising out of Civil Regular Suit No. 14 of 1964 of the Court of the Subdivisional Judge, Moulmein.

C.C.
1968
U. C. PAUL
v.
KAMALA
SINGH AND
ONE.

suit pro-note being void under section 15 (2) of the Money Lenders Act the present suit was not maintainable. Thus, the main issue before the trial Court was whether the suit pro-note was executed without the entries as to the names of payer, payee and rate of interest.

Relying on the ruling in the case of *C. S. Pillai v. K. K. Konan* (1), the learned trial Judge held that the burden of proof was on the plaintiff to show that the entries were complete when the defendants executed the suit pro-note. He then discussed the evidence and putting a premium on the testimony of the Handwriting Expert, who expressed an opinion that the figure of 1,000 and the date at the top portion of the note were not written at the same time as the entries in the middle of it, held that the suit pro-note was void and dismissed the suit accordingly. On appeal to the District Court the learned District Judge in his Civil Appeal No. 6 of 1966 likewise held that the burden of proving the execution of the note in its present form was on the plaintiff and that the latter was not able to discharge it. The appeal was therefore dismissed. Hence this second appeal before me.

The first point taken up by the learned counsel for the respondents is that the present appeal is not competent in view of section 100 of the Code of Civil Procedure which restricts second appeals mainly to questions of law. For this we need not go any further than the ruling in the case of *Maung Tin Nyunt v. Ma Khwe Ma* (2) where it was held that the question of onus of proof is a question of law rendering a second appeal competent. It was also observed therein that questions of law and questions of fact are sometimes difficult to disentangle; that when the allocation of onus of proof is one of the most vital questions between the parties it is the duty of the Court to rectify the mistake made by the lower appellate Court.

(1) A.I.R. (1935) Ran. p. 131.

(2) B.L.R. (1951) p. 341. (H.C.)

In the instant case the outcome of the suit hinges solely on the question regarding the onus of proof which the two lower Courts, as I shall point out later, wrongly placed on the plaintiff. Both the lower Courts, as pointed out above, relied on the ruling in the case of *C. S. Paul (Supra)* as an authority for the proposition that where a subsequent insertion is alleged by the defendant in a promissory note it is for the plaintiff to prove the existence of it when the execution was effected. But this is far from being the principle enunciated in the case referred to above. The said case relates to an alteration which was apparent on the face of the document. This is clear from the head-notes which read :

C.C.
1968
U. C. PAUL
v.
KAMALA
SINGH AND
ONE.

“Where a party sues on an instrument which on the face of it appears to have been altered it is for him to show that the alteration has not been improperly made.”

The present case before me is however entirely different. What the defendants have asserted is not an alteration which is obvious on the document itself but subsequent entries which are not at all patent on the face of the promissory note itself. No doubt as pointed out by the learned trial Judge a seemingly slight difference regarding thickness of letters between those at the top and those underneath can be detected. But this is hardly a *prima facie* proof of the fact that the document has been meddled with subsequent to its execution. The lower Courts do not seem to have had the advantage of a Full Bench ruling in the case of *J. K. Shaha v. Dulah Meah* (3) in which it was pointed out that if the plaintiff sues on a promissory note and the defendant admits or has had proof against him conclusively his signature or his thumb impression on the promissory note but the defendant asserts that he did not sign the promissory note in the condition in which it is filed the burden is on the defendant to prove that the promissory note is not what it appeared to be. A similar dictum was

(3) A.I.R. (1939) Ran. p. 334.

C.C.
1968
U. C. PAUL
v.
KAMALA
SINGH AND
ONS.

expressed in *William Moses Ezekiel v. Mrs. Saul Sofaer* (4) in which Roberts, C.J. quoted with approval the following observations made by Lord Denman C.J. in *Doe d. Fryer v. Coombs* (5):

“The onus lies upon the party attacking a deed which appears to have been properly executed.”

Thus it seems clear to me that in the instant case the burden is on the defendants to prove that the suit pro-note was not in the present form when they executed it. Having held that the burden is on the defendants it would be necessary to examine how far they were able to discharge it. Both the trial and the first appellate Courts seem to have overlooked the discrepancy between the evidence of the defendants and that of the Handwriting Expert who was the sole witness for the defence. The defendants' case was that only the figure 1,000 and the date were inserted when they executed the suit pro-note. In other words, the said entries were made prior to the entries in the rest of the pro-note. This assertion was rudely contradicted by U Tun Myint (D. W. 1), the Handwriting Expert who was of opinion that the entries at the top were made subsequent to the entries underneath the former ones. In the circumstances I have no alternative but to hold that the plaintiff-appellant was able to prove due execution of the suit pro-note by the defendants-respondents. Regarding the allegations of repayment in instalments made by the defendants in discharge of the loan due on the promissory note there is not an iota of evidence in support of it. The plaintiff-appellant must therefore be held to be entitled to the decree prayed for. This appeal is therefore allowed. The judgments and decrees passed by the lower Courts will be set aside. There will be a decree for K 1,300 against the defendants-respondents with costs throughout.

(4) R.L.R. (1937) p. 196.

(5) (1842) 3 Q.B. 687, 688.

CIVIL SECOND APPEAL

Before U Sein Thinn, J.

U HLA PE (APPELLANT)

v.

C.C.
1968
May 16.

DAW PWA TOKE AND FOUR OTHERS (RESPONDENTS).*

Suit for recovery of possession of a piece of land—Transfer of Property Act s. 44—transfer by one of two or more co-owners of his share of immovable property or any interest therein—whether the transferee acquires the transferor's right to joint possession.

The appellant sued for recovery of possession of a piece of land which was bought by him and three others who are his relatives. Two of the co-owners sold the eastern half of the land to the 1st respondent and her husband, but the appellant claimed to have acquired by way of inheritance the right, title and interest of the 2 owners who had died.

Held : Under s. 44 of the Transfer of Property Act when one of two or more co-owners of immovable property transferred his share of such property or any interest therein the transferee acquires the transferor's right to joint possession. Thus, it is clear that by virtue of the sale made by Daw Pu before her death the 1st respondent and her husband had acquired Daw Pu's share in the suit land and as such the appellant could not be termed the sole owner thereof since that sale. Therefore, the suit in the present form based on absolute ownership by way of inheritance is not sustainable.

Davlatsing Valad Dayaram v. Pundu Valad Chandrabhau and two others I.L.R. 9 Bom. 176 ; *Channa Singh v. Santa Singh*, A.I.R. (1950) Pepsu, p. 5, referred to.

Mr. B. K. Sen for the appellant.

U Khin Maung Nyun for the respondents.

U SEIN THINN, J.—The brief facts giving rise to the suit under appeal are as follows. On Raman Chandra was the owner of a piece of land measuring .149 of an acre being part of Holding No. 13 of 1924-25, Myoma Block in Yamethin Township. In the year 1925 he sold

* Civil Second Appeal No. 1 of 1967, against the decree of the District Court of Yamethin in Civil Appeal No. 5 of 1966, dated 12th December 1966, arising out of Civil Regular Suit No. 2 of 1963 of the Additional Subdivisional Judge, Yamethin.

C.C.
1968
U HLA PE
v.
DAW PWA
TOKE AND
FOUR
OTHERS.

it out for a sum of K 1,500 by means of a registered deed of conveyance dated 25th October 1925. It was bought in the names of four persons, viz. U Hla Pe, U Hla Maung, Daw Pu and Ko Zar. The first two were brothers and Daw Pu was their aunt while Ko Zar was the only child of Daw Pu. It was the case of U Hla Pe that out of the purchase price of K 1,500 he contributed K 1,000 and Daw Pu K 500 and that U Hla Maung and Ko Zar did not contribute anything. Five years afterwards Daw Pu, U Hla Maung and Ko Zar sold out the western half of the land to U Hla Pe for K 1,000 by means of a registered sale deed dated 5th May 1930 and since then U Hla Pe became the sole owner of the western half. There is no dispute between the parties in respect of this western half. Regarding the eastern half of the land which is the subject-matter of the suit under appeal it appears that Ko Zar built a house thereon where he lived with his wife Ma Khin Sein till his death in 1948. After the death of Ko Zar his wife Ma Khin Sein went and stayed elsewhere. Then in the year 1950 Daw Pu and Ko Hla Maung sold out this eastern half to Daw Pwa Toke and her husband U Tun Sein for K 1,000. The sale was effected by means of a registered sale deed dated 30th June 1950. It is alleged that at the time of the sale U Hla Maung was a *Rahan* and that the sale was effected without the knowledge and consent of U Hla Pe and Ma Khin Sein. Daw Pu died in 1955 and four years later U Hla Pe and Ma Khin Sein prosecuted Daw Pwa Toke and others who had occupied the land by virtue of the sale effected by Daw Pu and U Hla Maung. The case was however thrown out as being civil in nature whereupon U Hla Pe and Ma Khin Sein filed a suit being Civil Regular Suit No. 3 of 1959 of the Township Court, Yamethin for cancellation of the sale deed dated 30th June 1950 and for recovery of possession of the land from Daw Pwa Toke and others.

C.C.
1968

U HLA PE
v.
DAW PWA
TOKE AND
FOUR
OTHERS.

The Township Court decreed the suit but on appeal the decree was set aside by the learned District Judge whose order was confirmed by the late High Court in Civil Second Appeal No. 39 of 1960. The learned Judge in dismissing the appeal pointed out that as U Hla Maung was a *Rahan* at the time of the transaction the sale of his share as a *Rahan* was invalid and that as Daw Pu and U Hla Maung's shares were inseparable the entire transaction as evidenced by the instrument dated 30th June 1950 was void. It is on the basis of this adjudication which rendered nugatory the sale transaction dated 30th June 1950 that U Hla Pe subsequently filed the suit under appeal in which he asserts that he is the sole owner of the suit land. In the plaint filed by U Hla Pe in the trial Court it is alleged that as he and Daw Pu had each contributed K 1,000 and K 500 respectively towards the purchase price he became the owner of two-thirds while Daw Pu of one-third of the suit land; that Ko Zar predeceased his mother Daw Pu and as such neither Ko Zar nor his wife Ma Khin Sein had acquired any right, title and interest in Daw Pu's one-third share; and that in his capacity as the brother of U Hla Maung who had joined the Order and as the only surviving nephew of Daw Pu he is by right of inheritance the exclusive owner of the suit land. While averring that Daw Pu and U Hla Maung had sold out the land to Daw Pwa Toke and her late husband U Tun Sein for a sum of K 1,000 by means of the exhibit registered sale deed dated 30th June 1950, it is contended that the entire sale transaction was void and as such he is entitled to recover possession of the suit land on the basis of his absolute and exclusive title to it.

The defence in a nutshell is that the suit is barred by limitation as well as by *res judicata* in view of the previous litigation between the parties in respect of the suit land. While denying most of the allegations in the

C.C.
1968

U HLA PE
v.
DAW PWA
TOKE AND
FOUR
OTHERS.

plaint it is also contended that U Hla Maung had not been a *Rahan* for ten years when the sale transaction in favour of Daw Pwa Toke and U Tun Sein took place and that the plaintiff is not the sole owner of the suit land. Several issues are joined by the trial Court touching all the points of controversy obtaining in the pleadings although most of them are hardly necessary for the determination of the suit as framed by the plaintiff. While holding that the suit was within time the trial Court came to the finding that the plaintiff U Hla Pe was not the sole owner of the property under consideration in view of the fact that U Hla Maung and Daw Pu had sold out their shares to Daw Pwa Toke and her deceased husband U Tun Sein on 30th June 1950. The suit was accordingly dismissed. On appeal to the District Court the learned District Judge holding that the suit was barred not only by limitation but also by principles of *res judicata* dismissed the appeal. Hence this second appeal before me.

I do not think it is necessary for me to go into the question of propriety or otherwise of the findings regarding limitation and *res judicata* arrived at by the lower Court as I am of opinion that on the face of the pleadings themselves the plaintiff should have been non-suited. The suit property comprises half of the entire land bought from Raman Chandra in 1925 by the plaintiff jointly with Daw Pu and others. It is the case of the plaintiff that Daw Pu's share in the land was one-third. The plaintiff became the absolute owner of only the western half by virtue of the transaction between him on the one hand and Daw Pu and U Hla Maung on the other as evidenced by the sale deed dated 30th June 1950. This transaction did not affect Daw Pu's one-third share in the eastern portion, *i.e.*, the suit land. Now the plaintiff U Hla Pe has also admitted the sale of the said eastern portion by Daw Pu and U Hla Maung to Daw Pwa Toke and her

C.C.
1968

U HLA PE

v.
DAW PWA
TOKE AND
FOUR
OTHERS.

husband by means of a registered conveyance. U Hla Maung is however alleged to be a *Rahan* then and on this score it is contended that the sale of his share was invalid. But U Hla Maung on the plaintiff's own showing had no share in the land as he did not contribute anything when it was originally purchased from the owner Raman Chandra. It has all along been admitted that Daw Pu had a one-third share in it and therefore even if the sale of the share, if any, of U Hla Maung was invalid the vendees would be entitled to transfer of interest which Daw Pu had in the property sold. For it is common ground that before her death Daw Pu was a co-owner having one-third interest in the suit land and that she had conveyed her interest to Daw Pwa Toke and U Tun Sein on 30th June 1950. Under section 44 of the Transfer of Property Act when one of two or more co-owners of immovable property transferred his share of such property or any interest therein the transferee acquires the transferor's right to joint possession. Thus, it is clear that by virtue of the sale made by Daw Pu before her death Daw Pwa Toke and U Tun Sein had acquired Daw Pu's share in the suit land and as such the plaintiff U Hla Pe could not be termed the sole owner thereof since that sale.

The learned counsel for the appellant makes most of the fact that in Civil Second Appeal No. 39 of 1960 of the late High Court the learned Judge who decided the appeal had observed that the entire transaction as evidenced by the instrument dated 30th June 1950 was void. But it is clear that what the learned Judge meant to say was that the contract as a whole was void

C.C.
1968
U HLA PE
v.
DAW PWA
TOKE AND
FOUR
OTHERS.

although the sale of Daw Pu's share was valid. This is clear from the following passage which occurs in his judgment :

" Whatever it may be, even if Exhibit 1 sale deed is left outstanding their alleged shares will not be so seriously affected. The instrument, not being mutual, is no doubt void and not binding on the appellants, but can the Court order the cancellation of the entire instrument when only Daw Pu's sale of her share or interest in the property is valid ?"

Moreover, the learned Judge's conclusion that the entire transaction was void proceeded on the ground that if the illegal part of the contract is not separable from the legal part the entire contract is void which is the principle propounded in the case of *Davlatsing Valad Dayaram v. Pandu Valad Chandrabhau and two others* (1). But in the instant case there is nothing illegal on the part of Daw Pu in conveyancing her share of the suit land and if she had only a partial interest in it the sale will be valid only to the extent of that interest. In any case, the above observations which were culled out without reference to the entire context of the judgment were merely *obiter* inasmuch as the question whether the sale by Daw Pu of her share of the land was valid or not did not arise in that case. It may be mentioned that Daw Pu could even be taken as an ostensible owner inasmuch as she was the owner in possession and the land stood in her name. There is also evidence before the lower Court that U Hla Pe did not raise any objection when a fence was set up between the eastern and the western portions after the sale of the land by Daw Pu to Daw Pwa Toke and her husband U Tun Sein. It appears that until the time she sold out the property Daw Pu had all along been in possession of the eastern portion along with her son Ko Zar and his wife Ma Khin Sein. It is settled law that if a

(1) I.L.R. 9. Bom. 176.

co-sharer is in exclusive possession of any portion of an undivided piece of land not excluding his own share he cannot be disturbed in his possession until partition. In *Channa Singh v. Santa Singh* (2) it was even held that if instead of remaining himself in possession he transfers the portion of his joint property his transferee will also have the same rights and cannot be dispossessed by the other co-sharers until partition. Thus it is abundantly clear that the plaintiff's case is misconceived. If as alleged by him he is the owner of two-third share in the land he ought to have filed a suit for declaration that the sale by Daw Pu did not affect his share and perhaps for partition of the land in accordance with the rights of the parties. The suit in the present form based on absolute ownership by reason of his inheritance is clearly not sustainable. For all these reasons I would hold that the lower Courts were justified in ordering the suit to be dismissed.

In the result this appeal fails and is hereby dismissed with costs. Advocate's fee fixed as two gold mohurs.

C.C.
1968

U HLA PB
v.
DAW PWA
TOKE AND
FOUR
OTHERS.

CIVIL FIRST APPEAL

Before U Sein Thinn, J.

C.C.
1968

Jan 6.

U KYAW YIN (APPELLANT)

v.

DAW GON AND FOUR OTHERS (RESPONDENTS).*

Suit under O. 21, Rule 103 of the Code of Civil Procedure—whether O. 21, Rule 103 applies unless an order has been made under Rule 98, Rule 99 and Rule 101—whether such a suit is concerned only with actual possession at the date of order.

Held : The suit was one under O. 21, Rule 103 of the Code of Civil Procedure and as such the 1st. respondent has no *locus standi* being a judgment-debtor in the case out of which the suit has emanated. Order 21, Rule 103 does not apply unless an order has been made under Rule 98, Rule 99 and Rule 101. Not only it is necessary that an actual order under the said rule should have been made but the order must also have been one made after investigation as contemplated by Rule 97, sub-rule (2), and Rule 100, sub-rule (2). No such order has been passed by the Court concerned.

Sarat Chandra v. Tarini Prasad I.L.R. XXXIV Cal. (1907) p. 491, referred to.

Held further : A suit under O. 21, Rule 103 is concerned not only with actual possession at the date of the order. The suit must be to establish the right which the plaintiff claims to the present possession of the property.

U Ko Ko Gyi (2) for the appellant.

U Thein Shan for the respondents Nos. 1, 2, 4 and 5.

U SEIN THINN, J.—In Civil Regular Suit No. 890 of 1953 of the City Civil Court, Rangoon, one Ma Saw Tin obtained a decree for K 4,500 against Daw Gon, the first respondent in the present appeal before me. In execution of the said decree the suit property were sold by public auction. U Kyaw Yin, the appellant, was the auction-purchaser to whom after a protracted litigation a sale certificate was issued. U Kyaw Yin finally succeeded in obtaining

* Civil 1st. Appeal No. 20 of 1966, against the decree of the Chief Judge, City Civil Court of Rangoon in Civil Regular Suit No. 1241 of 1963 dated the 30th March 1966.

delivery of possession in respect of the topfloor of the suit building on 7th January 1963, when the Deputy Bailiff of the Court, after breaking open the door of the premises, gave possession of it to U Kyaw Yin. Thereupon, the present respondents alleging that they were wrongfully dispossessed of the property filed a suit out of which the present appeal has arisen. The suit was one purporting to be under Order XXI, Rule 103 of the Code of Civil Procedure. The learned trial Judge thought that the main point for consideration was "whether the plaintiffs were in possession of the suit property on 7th January 1963 and whether they were wrongfully dispossessed as alleged by them." After hearing witnesses for the parties he held that the plaintiffs were in possession on 7th January 1963 and that they were wrongfully dispossessed inasmuch as the Deputy Bailiff in breaking open the door of the premises had acted illegally. The suit was accordingly decreed with costs. Hence this appeal.

C.C.
1968
U KYAW YIN
v.
DAW GON
AND 4 OTHERS.

I may say at once that the lower Court has entirely misconceived the nature of the suit filed by the plaintiffs. As pointed out above the suit was one under Order XXI, Rule 103 of the Code of Civil Procedure and as such Daw Gon has no *locus standi* being a judgment-debtor in the case out of which the suit has emanated. Order XXI, Rule 103 does not apply unless an order has been made under Rule 98, Rule 99 and Rule 101. In the present case no such order has been passed by the Court concerned. No doubt in Civil Miscellaneous Case No. 306 of 1962 in which the fifth respondent Ma Khin Hla sought for an order to set aside an *ex-parte* order passed against her, three affidavits were filed. In the affidavits respondent Nos. 3, 4 and 5 complained of a alleged wrongful dis-possession and prayed for reinstatement. But even conceding that these affidavits could be said to have been made under the provisions of Order XXI, Rule 100, no

C.C.
1968
—
UKYAW YIN
v.
DAW GON
AND 4 OTHERS.

order was passed by the Court under Rule 101. Nor was there any investigation as contemplated by Rule 97, sub-rule (2). The order passed by the executing Court on 13th May 1963, which is alleged to be the cause of action for the suit was merely one confirming its previous order, dated 2nd January 1963 passed in Civil Miscellaneous Case No. 306 of 1962 by which Ma Khin Hla's application for withdrawal of the ejectment warrant was rejected. It has nothing to do with the prayer for reinstatement filed by the three respondents subsequent to their alleged wrongful dispossession. Order XXI, Rule 103 applies only when there is an order under Rule 98, Rule 99, or Rule 101. Not only is it necessary that an actual order under the said rule should have been made but the order must also have been one made after investigation as contemplated by Rule 97, sub-rule (2), and Rule 100, sub-rule (2). As pointed out in *Sarat Chandra v. Tarini Prasad* (1), an order dismissing an application for default of prosecution being an order not made after due investigation Rule 103 does not apply. Here in this case too no specific order whatsoever has been passed after investigation regarding the right of the respondents to the present possession of the suit property. This question has not been touched upon by the executing Court and as such provisions of Rule 103 cannot be invoked.

The suit must fail on another ground also. A suit under Order XXI, Rule 103 is concerned not only with actual possession at the date of the order. The suit must be to establish the right which the plaintiff claims to the present possession of the property. In the instant case there is nothing on the record of the lower Court to establish the right of the plaintiffs to present possession of the suit premises. The mere fact that they were in occupation of the premises when the Deputy Bailiff went to

(1) I.L.R. XXXIV. Cal. (1907) p. 491.

execute the warrant of delivery is not enough to entitle them to a decree for possession. Thus, even if they had been unlawfully dispossessed by the Bailiff on 7th January 1963 as held by the learned trial Judge that would not, by itself, constitute their right to present possession of the property. For the reasons stated above the judgment and decree passed by the lower Court is set aside with costs.

Advocate's fee fixed as two (2) gold mohurs.

C.C.
1968

U KYAW YIN
v.
DAW GON
AND 4 OTHERS.

CIVIL MISCELLANEOUS APPLICATION

Before U Sein Thinn, J.

C.C.
1968

U MAUNG GALAY AND ONE (APPLICANTS)

May 18.

v.

U THAN AND ONE (RESPONDENTS).*

Code of Civil Procedure—s. 24 (1)(b)—application for transfer of the case under.

Held : The question to be considered is not whether there was actual bias in the mind of the Judge concerned but whether under the circumstances surrounding the case there could arise a reasonable apprehension in the mind of the litigant that he would not get a fair and impartial trial. This has always been the principle under which transfer of criminal cases are ordered. The same is also true of civil cases where the criterion is whether or not a litigant reasonably harbours an anxiety for a fair and impartial handling of his case by the Judge concerned.

Mt. Paro v. Chhaga Singh and another A.I.R. (1924)Lah., p. 539, referred to.

Mr. B. K. Sen for the applicants.

U E Maung for the respondents.

U SEIN THINN, J.—In Civil Regular Suit No. 1 of 1967 of the Additional District Court, Maubin, the respondents sued the applicants for recovery of K 13,000. This amount includes a sum of K 10,000 for which the respondents prosecuted the applicants under section 420 of the Penal Code in Criminal Regular Trial No. 75 of 1966 of the 3rd Additional Magistrate, Maubin. The learned trial Magistrate convicted the applicants who went up on appeal to the Sessions Court. Their appeal was heard by the learned Additional Sessions Judge who was also the presiding officer of the Additional District Court. The Additional Sessions Judge upheld the conviction registered against the applicants under section 420 of the Penal Code by the 3rd Additional Magistrate, Maubin.

* Civil Misc. Application No. 2 of 1968, application under section 24(1)(b) of the Civil Procedure Code for transfer of the case.

Therefore in the civil suit pending against them the applicants applied for transfer of the case under section 24 of the Civil Procedure Code. Their application having been dismissed by the District Judge they now filed the present application before me.

C.C.
1968

U MAUNG-
GALAY AND
ONE.
v.
U THAN AND
ONE.

The learned District Judge in rejecting their application held that the finding of the criminal Court was not binding on a civil Court and as the question between the parties in the civil case involved points of law only, no valid ground for transfer of the case was made out. It is settled law that a reasonable apprehension on the part of the litigant that he might not get a fair and impartial trial in the Court in which the suit is pending is a valid ground for transfer. In the case of *Mt. Paro v. Chhaga Singh and another* (1) it was held that where a Judge had already expressed an opinion when deciding an appeal it is desirable in the interest of justice that he should not decide another case in which the same question is involved. As pointed out by the learned District Judge, I have no doubt that the Additional District Judge will decide the case on its merits in accordance with law. But in such circumstances the question to be considered is not whether there was actual bias in the mind of the Judge concerned but whether under the circumstances surrounding the case there could arise a reasonable apprehension in the mind of the litigant that he would not get a fair and impartial trial. This has always been the principle under which transfer of criminal cases are ordered. The same is also true of civil cases where the criterion is whether or not a litigant reasonably harbours an anxiety for a fair and impartial handling of his case by the Judge concerned. In the instant case the Additional District Judge had, in his capacity as an Additional Sessions Judge, already come to a finding in respect of the sum of K 1,000 which

C.C.
1968

U MAUNG-
GALAY AND
ONE.

U.
U THAN AND
ONE.

is part of the money the respondents are seeking to recover from them. I am accordingly of opinion that in the interest of administration of justice the applicants' prayer should be granted. I would accordingly order that Civil Regular Suit No. 1 of 1967 be withdrawn from the file of the Additional District Judge and transferred to the District Court, Maubin, to be proceeded in accordance with law.

CRIMINAL REVISION

Before U Sein Thinn, J.

V. ISRAEL (APPLICANT)

V.

UNION OF BURMA (RESPONDENT).*

C.C.
1968

June 29.

Control of Imports and Exports (Temporary) Act 1947—whether non-payment of customs duty relevant for purpose of an offence under s. 3 (1) of the act.

Held : The question of non-payment of Customs duty is not relevant for the purpose of an offence under s. 3(1) of the Control of Imports and Exports (Temporary) Act.

U Than Aung for the applicant.

U Mya Shein (Government Advocate) for the respondent.

U SEIN THINN, J.—The applicant V. Israel, the Chief Steward of the Burma Five Star Liner M.V. Ava, who was alleged to have imported certain articles without payment of customs duty, has been convicted on his plea of guilt by the 7th Additional Magistrate, Rangoon, under section 5 (1) of the Control of Imports and Exports (Temporary) Act and sentenced to suffer imprisonment till the rising of the Court and to pay a fine of K 500 or in default to suffer six months' rigorous imprisonment. From the judgment of the trial Court it is clear that the applicant was convicted for bringing in things without payment of customs duty. The applicant filed an application in revision before the Sessions Judge, Hanthawaddy, in Criminal Revision Case No. 40 of 1966 in which he

* Criminal Revision No. 60 (B) of 1968.

† Review of the order of the District and Sessions Judge of Hanthawaddy and Rangoon Town District, dated the 3rd day of February 1968, passed in Criminal Revision No. 40 of 1966, arising out of Criminal Regular Trial No. 943 of 1966 of the 7th Additional Magistrate, Rangoon.

C.C.
1968
V. ISRAEL
v.
THE UNION
OF BURMA.

asserted that he was misled into admitting his guilt as he thought the offence charged against him was for non-payment of customs duty. The learned Sessions Judge held that the trial Court was justified in convicting the accused under section 5 (1) of the aforesaid Act as it was clear that the articles imported by him were foreign-made and that they were brought in without permission. The Sessions Court therefore refused to interfere with the order passed by the trial Magistrate. Hence this application in revision before me.

Now, the offence for which the applicant has been convicted was in respect of one fancy paper bag, one sari, twelve ounces of wool, four ounces of Eau-de-Cologne, one tube of baby chest rub, one pair of socks, one tube of tooth paste, fifteen tablets of Anacin, three clay toys, three pieces of porcelainware and a packet of twenty Senior Service cigarettes. There is no doubt about the fact that these goods are of the descriptions specified in column 2 of the schedule appended to the Burma Tariff Act which are prohibited from importing into Burma under the Import Trade Control Order made under section 3 (1) of the Control of Imports and Exports (Temporary) Act. But the Import Trade Control Order provides for certain exceptions. Exception (iv) with which this case is directly concerned is couched in the following terms:

“Any goods imported by a person either as passenger’s baggage or through the post or by air, for the private and personal use of the importer.”

This aspect of the case has been totally ignored by both the Courts below and the only basis of their findings was the non-payment of customs duty which is not relevant for the purpose of an offence under section 3 (1) of the Control of Imports and Exports (Temporary) Act. From the nature and quantity of the goods in respect of which the

applicant was convicted there is every reason to hold that they were for the private and personal use of the applicant and the only point that remains to be considered is whether they can be said to have been imported "either as passenger's baggage or through the post or by air." A strict construction would have meant that a ship's crew being not a passenger the articles in question did not fall within the definition of "passenger's baggage." However, in the case of an air-crew this definition could not come in his way as any article imported by air is exempted provided it is for his private and personal use. I do not think any discrimination between a ship's crew and an air-crew was ever intended by the Government. It is a universally accepted rule of interpretation that a proviso or an exception which has the effect of saving parties from penal enactments should be liberally construed and that any construction that leads to absurdity, injustice, or discrimination should be avoided. To my mind the true test to see whether or not an article is covered by the aforesaid exception is the purpose for which the same is to be put to use as also the mode by which it was conveyed. Thus barring smuggled goods the main criterion is whether the same are for the private and personal use of the importer. Determination of this question depends upon the nature and quantity of the goods, the status and nationality of the person importing them, the mode in which the same were brought in and other surrounding circumstances tending to indicate the manner in which the goods are to be utilized. It is immaterial whether or not he is aware that the goods are prohibited. Neither does it depend on the volition of the officials whose duty it is to prevent commission of such offences. The learned Government Advocate appearing for the respondent is also of the view that the applicant in this case is entitled to an order of acquittal. In the circumstances I find it hard to hold that a charge under section 3 (1) of the Control of

C.C.
1968

V. ISRAEL
v.
THE UNION
OF BURMA.

C.C.
1968

V. ISRAEL
v.
THE UNION
OF BURMA.

Imports and Exports (Temporary) Act has been brought home against the applicant. His conviction will accordingly be quashed and he is ordered to be acquitted so far as this case is concerned. The amount of fine if paid will be refunded to him.

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီးဦးစိန်သင်းရွှေတွင်

ကိုသောင်းရင် ပါ ၂ (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူများ)

နှင့်

ကိုယုန်းဝင်း ပါ ၃ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူများ)*

† ၁၉၆၈
ဖေဖော်ဝါရီလ
၂၄ ရက်။

အပေါင် စာချုပ်နှင့် ချေးယူငွေများကို ရရှိရန် တရားစွဲဆိုခြင်း—၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ နိုင်ငံတော် စာထမ်း
မှုထမ်းများ ကြေးမြီ သက်သာရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ အရ၊ လျှောက်ထားခြင်း—လျှောက်
ထားခြင်းမှာ ၎င်းအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂ (c) တွင်အကျုံးဝင် မဝင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဒုတိယ လျှောက်ထားသူသည် မြို့ရှင် ထံမှ ငွေများကို ချေးယူခဲ့သူမဟုတ်၊
ချေးယူသူ၏ ဇနီး ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ထိုငွေများကို ပေးဆပ်ရန် တာဝန်ရှိကောင်း ရှိပေလိမ့်မည်
ဆိုရာတွင် ဒုတိယ လျှောက်ထားသူသည် ငွေချေးယူသည့် အတွက် ထိုကဲ့သို့ ချေးယူခြင်း အားဖြင့်
တင်ရှိသော ကြေးမြီများကို ပေးဆပ်ရန် တာဝန်ရှိသူ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆ နိုင်မည် မဟုတ်ချေ။
အပေါင် ပစ္စည်းတွင် ဒုတိယ လျှောက်ထားသူ၌ အခွင့် အရေး ရှိသောကြောင့် ထိုအခွင့် အရေးကို
မထိပါးစေရန်အတွက် ထိုပစ္စည်း အတွက် တင်ရှိသည့် ကြေးမြီများကို ပေးဆပ်ရန် တာဝန် ရှိသည်
ဟု ယူဆနိုင်စေကာမူ မိမိချေးယူသည့် ငွေအတွက် ထင်ရှိသည့် ကြေးမြီကို ပေးဆပ်ရန် တာဝန်
ရှိသည်ဟူ၍ကား မည်သည့် နည်းနှင့်မျှ မယူဆနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် အမှု၌ ဒုတိယ လျှောက်ထား
သူသည် နိုင်ငံတော် စာထမ်း မှုထမ်းများ ကြေးမြီ သက်သာရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂ (c) တွင်
အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆို ထားသည့် “ မြို့စား ” ဟူသော စကားရပ်တွင် အကျုံးမဝင်။

လျှောက်ထားသူများအတွက်။ ။ ဦးလှသိန်း။

လျှောက်ထားခံရသူများအတွက်။ ။ ဦးမောင်မောင်ခင်။

တရားသူကြီးဦးစိန်သင်း။ ။ ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမရုံး၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ
ကြီးမှုအမှတ် ၂၅ တွင်၊ တရားလို ကိုယုန်းဝင်းက တရားခံများဖြစ်ကြသော ကိုသောင်းရင်၊

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ တရားမ ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၆၀။
† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂၅ တွင် ရန်ကုန်မြို့တော် တရားမရုံး၊ ထံသက် တရား
သူကြီးချုပ် ရုံးတော်၏ ချမှတ်သော ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၅ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု။

ခဇ်ဂ
ကိုသောင်းရင်
ပါ ၂
နှင့်
ကိုရန်ဝင်း
ပါ ၃။

ဒေါ်ဂေါက်၊ မအေးမိ နှင့် မစန်းတို့အပေါ်၌ အပေါင်စာချုပ်နှင့် ချေးယူ
ငွေများကို ရရှိရန်အတွက် တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ တရားလို၏အဆိုလွှာ၌၊ ၁ တရားခံ
ကိုသောင်းရင်နှင့် ၂ တရားခံဒေါ်ဂေါက်တို့သည်၊ အခင်းဖြစ်အိမ်ကို ရေစွဲကြိုစာချုပ်
အရ အပေါင်ပြုလုပ်ပြီး၊ ငွေတသောင်းကို ချေးယူသွားပါသည်။ ၃ တရားခံ မအေးမိ
သည် ၁ တရားခံ ကိုသောင်းရင်၏ ဇနီးဖြစ်ပါသည်။ ၄ တရားခံမစန်းသည် ၂ တရားခံ
ဒေါ်ဂေါက်၏ သမီးဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့ နှစ်ဦးအား၊ တရားမကျင့်ထုံး
အမိန့် ၃၄၊ နည်းဥပဒေ ၁ အရ၊ အမှုသည်များအဖြစ် ထည့်သွင်းရပါသည်ဟု ဖော်ပြ
ထားသည်။ ထိုသို့အမှုကို စွဲဆိုထားသည့်အတွင်း၊ ၁ တရားခံကိုသောင်းရင်နှင့် ၃
တရားခံမအေးမိတို့က၊ မိမိတို့သည်အစိုးရ အမှုထမ်းများဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်
မိမိတို့သည် ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ နိုင်ငံတော် ရာထမ်းမှုထမ်းများ ကြွေးမြီသက်သာရေး
အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ အရ၊ သက်ဆိုင်ရာသို့ လျှောက်ထားခဲ့ပြီးဖြစ်သဖြင့်၊ ယင်း
အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၅ အရ၊ တရားလိုစွဲဆိုထားသော အမှုကို ဆိုင်းငံ့ထားပါမည့်
အကြောင်းဖြင့်၊ မူလရုံး တရားသူကြီးထံ လျှောက်ထားကြသည်။ မူလရုံးတရား
တရားသူကြီးက၊ ၃ တရားခံ မအေးမိသည် အပေါင်စည်းကို ရွေးပိုင်ခွင့်ရှိသူ
ဖြစ်သောကြောင့်၊ တရားခံအဖြစ် ထည့်သွင်းထားခြင်း ခံရသူမျှသာဖြစ်ပါသည်။ အ
ထက် ဖော်ပြပါအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂(c) တွင်၊ အဓိပ္ပါယ် ရှင်းလင်းထားသည့် မြီစား
ဆိုသော စကားရပ်တွင် အကျုံးမဝင်ပါ။ ထို့ကြောင့် မအေးမိ၌ ယင်းအက်ဥပဒေ
ပုဒ်မ ၄ အရလျှောက်ထားပိုင်ခွင့် မရှိပါဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ၁ တရားခံ ကိုသောင်းရင်
၏ လျှောက်ထားခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍လည်း၊ မူလရုံး တရားသူကြီးက ကိုသောင်းရင်
သည် မြီစားဖြစ်သော်လည်း၊ တလလျှင် ၂၉၇ ကျပ် ၇၅ ပြားသာရသူ ဖြစ်သည့်
အတွက်၊ ၎င်း၏ ၂ နှစ်အတွက် လစာငွေသည် ၇,၂၀၀ ပင်မပြည့်လေရာ၊ ချေးယူသည့်
ငွေများမှာ ကျပ်တသောင်း ဖြစ်သောကြောင့်၊ အဆိုပါ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ ၏
ခြွင်းချက်အရ၊ ကြွေးမြီများကို လျော့ချသတ်မှတ်ရန်အတွက် လျှောက်ထားနိုင်ခွင့်
မရှိပါဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ သို့နှင့် ၎င်းတို့ နှစ်ဦး၏ လျှောက်ထားချက်ကို
ပယ်ချလိုက်သည်။ ထိုအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် ယခု ကျွန်ုပ်ရွှေရှိ ပြင်ဆင်မှု
လျှောက်လွှာကို တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူအတွက် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည့် တရားရုံးချုပ် ရွှေနေကြီး
ဦးလှသိန်းက၊ နိုင်ငံတော်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ် နှင့် ဦးဘိုးဒန် ပါ ၇ (၁)
အမူစီရင်ထုံးကို ကိုးကားပြီး၊ မအေးမိသည် ငွေချေးသူ ကိုသောင်းရင်၏ ဇနီးဖြစ်ပါ
သည်။ ကိုသောင်းရင်၏ ဇနီးဖြစ်သည့်အလျောက်၊ မအေးမိ၌ ထိုကြွေးများကို ဆပ်ရန်

(၁) (ခဇ်ဂ) မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံး၊ ၂၅။

တာဝန်ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် မအေးမိသည် အဆိုပါ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (င) တွင် ဖော်ပြထားသည့် “မြီစား” ဟူသောစကားရပ်၌ အကျုံးဝင်ပါသည်ဟု တင်ပြသွားသည်။ ကိုသောင်းရင်၏ ၂ နှစ်အတွက် လစာငွေသည် ချေးယူသည့်ငွေထက် မပိုသော်လည်း၊ မအေးမိ၏ လစာငွေကိုပါ ပေါင်းထည့်လိုက်ပါက၊ မူလချေးငွေဖြစ်သည့် တသောင်းထက် ကျော်လွန်မည်ဖြစ်သောကြောင့်၊ ၎င်းတို့သည် ယင်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ အရ၊ လျှောက်ထားနိုင်သူများ ဖြစ်ပါသည်ဟု တင်ပြသွားသည်။ ယေဘုယျ စကားရပ်များ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၊ အပိုဒ် (၂) ကိုရည်ညွှန်း၍၊ နိုင်ငံတော်ရာထမ်း မှုထမ်းများ ကြွေးမြီသက်သာရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၄ တွင် ဖော်ပြထားသော “မြီစား” ဟူသည့်စကားရပ်တွင်၊ “မြီစားများ” ဟူသည့် စကားရပ်ကို ထည့်သွင်း နိုင်ကြောင်းဖြင့်၊ လျှောက်ထားသူများအတွက် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သော ရွှေ့နေကြီး ကလျှောက်လဲခဲ့သည်။

၁၉၆၈
 ကိုသောင်းရင်
 ပါ ၂
 နှင့်
 ကိုဖုန်းဝင်း
 ပါ ၃။

ဤအမှုတွင် အဓိကစဉ်းစားရန် အချက်မှာ၊ မအေးမိသည် အထက်ဖော်ပြပါ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂(င) အရ၊ မြီစားဟုတ် မဟုတ်ဟူသော အချက်ဖြစ်သည်။ ထိုပုဒ်မ၌ မြီစားဆိုသည်မှာ၊ ကြွေးမြီကျပ် ၅၀ ထက်ပို၍ ပေးဆပ်ရန်တာဝန်ရှိသည့် ရာထမ်း မှုထမ်း တဦးဦးကို ဆိုလိုသည်ဟု ဖော်ပြထားပါသည်။ တဖန်၊ ထိုအက်ဥပဒေ၌ ကြွေးမြီဟူသောစကားရပ်ကို၊ ပုဒ်မ ၂(ဆ)၌ အောက်ပါအတိုင်းအဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုထားသည်။

“ကြွေးမြီဆိုသည်မှာ၊ အာမခံရှိသည် ဖြစ်စေ၊ မရှိဘဲဖြစ်စေ၊ အတိုးနှင့် ငွေချေးယူသည့်အတွက် တင်ရှိသည့် ကြွေးမြီကိုဆိုလိုသည်။”

ထိုအဓိပ္ပါယ် ရှင်းလင်းချက်၌ “ချေးယူသည့်အတွက်” ဟူသော စကားရပ်မှာ အလွန် အရေးကြီးသည်။ ယခုကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိအမှု၌၊ မအေးမိသည် မြီရှင်ထံမှ ငွေများကိုချေးယူခဲ့သူမဟုတ်၊ ချေးယူသူ၏ဇနီးဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ထိုငွေများကို ပေးဆပ်ရန် တာဝန်ရှိကောင်း ရှိပေလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် မအေးမိသည် ဇွေချေးယူသည့်အတွက်၊ ထိုကဲ့သို့ ချေးယူခြင်းအားဖြင့် တင်ရှိနေသောကြွေးမြီများကို ပေးဆပ်ရန် တာဝန်ရှိသူဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင်မည်မဟုတ်ချေ။ အပေါင်ပစ္စည်းတွင် မအေးမိ၌ အခွင့်အရေး ရှိသောကြောင့်၊ ထိုအခွင့်အရေးကို မထိပါးစေရန်အတွက်၊ ထိုပစ္စည်းအတွက် တင်ရှိသည့် ကြွေးမြီများကို ပေးဆပ်ရန်တာဝန်ရှိသည်ဟု ယူဆနိုင်စေကာမူ၊ မိမိချေးယူသည့်ငွေအတွက် တင်ရှိသည့် ကြွေးမြီများကို ပေးဆပ်ရန်တာဝန်ရှိသည် ဟူ၍ကား၊ မည်သည့် နည်းနှင့်မျှ မယူဆနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် ဤအမှု၌ မအေးမိသည် ၊ နိုင်ငံတော်ရာထမ်း မှုထမ်းများ ကြွေးမြီသက်သာရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂(င) တွင် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုထား

၁၉၆၈
—
ကိုသောင်းရင်
ပါ ၂
နှင့်
ကိုစွန်းဝင်း
ပါ ၃။

သည့် “မြီစား” ဟူသော စကားရပ်တွင်၊ အကျုံးမဝင်ဟု ကျွန်ုပ်ထင်မြင်ယူဆသည်။ သို့ဖြစ်လေရာ၊ မအေးမိ နှင့် ကိုသောင်းရင်တို့၏ လျှောက်လွှာများကို၊ မူလရုံး တရားသူကြီးက ပယ်ချခဲ့ခြင်းသည် မှန်ကန်လေသည်။ အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ ယခုကျွန်ုပ်ရွှေရှိ ပြင်ဆင်မှု လျှောက်လွှာကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။ ဤရုံး၏ ရွှေနေစရိတ်မှာ ၃၄ ကျပ် ဖြစ်စေရမည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမဒုတိယအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေရှေ့တွင်

စိတိဝမ်း (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဦးသွင် ပါ ၂ (အယူခံတရားပြိုင်များ)*

† ၁၉၆၈

မတ်လ ၃၀ ရက်။

ငွေရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုမှု—မြေကို အမြင်အားဖြင့် ရောင်းဝယ်ကြရန် သဘောတူကြခြင်း—
နှစ်ဦး နှစ်ဖက် အထင်မှားယွင်းကြခြင်းဖြစ်မဖြစ်—ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀ နှင့်
အကျုံးဝင် မဝင်—ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉ အရ လည်း မိမိ ပြုလုပ်ခဲ့သော ပဋိ
ညာဉ်ကို တဖက် သတ် ပယ်ဖျက်ခြင်း ပြုနိုင် မပြုနိုင်—စရံငွေဆိုသည်မှာ အာမခံ အဖြစ်
ပေးသွင်းသည်သာ ဖြစ်ခြင်း—မိမိအနေနှင့် ပျက်ကွက်မှု ရှိခဲ့သည့် အတိုင်း ရောင်းသူထံမှ
ပြန်လည်တောင်းဆိုခြင်း ပြုနိုင် မပြုနိုင်။

အယူခံ တရားလိုက အယူခံ တရား ပြိုင်တို့ဆီမှ ၎င်းတို့ပိုင် မြေကို ဝယ်ယူရန် သဘောတူ၍
စရံငွေများ ပေးခဲ့သည်။ သို့သော်မြေကို တိုင်းထွာ ကြည့်ရာ မူလ ကတိ အသိုင်း မရှိသည်ကို
တွေ့ရှိသဖြင့် ပေးပြီး ငွေများကို ရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အမှုတွင် အယူခံ တရားပြိုင်တို့က မြေဧရိယာ ပေ မည်ရွေ့ မည်မျှ ရှိသည်
ဟု အဓိကထား၍၊ ရောင်းဝယ်ကြရန် သဘော တူညီကြခြင်း မဟုတ်ဘဲ အမြင်အားဖြင့် ၅ ခန်း
ရှိသောမြေကို ရောင်းဝယ်ကြရန် သဘောတူညီခဲ့ကြခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း အဆိုပြုလာကြသော
ကြောင့် နှစ်ဦးနှစ်ဖက်စလုံး အထင်မှားယွင်းကြခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်မည် မဟုတ်သည့် အလျောက်
ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀ နှင့် အကျုံးဝင်ခြင်း မရှိပေ။

သက်သေခံ ကတိ စာချုပ်တွင် မြေ ၅ ခန်းကို ၈,၇၂၀ ကျပ် နှင့် အပိုင် ရောင်းရန် သဘောတူညီ
ပြီး စရံ ငွေ ကျပ် ၃,၈၀၀ ကို ရရှိကြောင်း ပဌမ ရေးသားခဲ့ပြီးသည့် နောက်ပိုင်း၌သာ မြေဧရိယာ
၄,၀၂၅ ပေကို ဖြည့်စွက် ရေးသားခဲ့သည်။ ထိုအချက်ကို ထောက်ရှုလျှင်လည်း အယူခံ တရားလို
သည် မြေကို အမြင် အရ အခန်းနှင့် တွက်ပြီး ဝယ်ရန် သဘော တူခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ပြီး ဧရိယာ
ပေ မည်မျှ မည်မျှ ရှိ၍ ဝယ်ယူခဲ့ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားနေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကတိစာချုပ်
၌ မြေဧရိယာ နှင့် ပတ်သက်၍ အလွဲ ပြောဆို ဖော်ပြခဲ့သည့် အကြောင်းကြောင့် အယူခံ တရားလို

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယ အယူခံမှုအမှတ် ၁၁။
† ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၆ ရက်နေ့စွဲဖြင့် တရားမ အယူခံမှုအမှတ် ၂၄/၁၉၆၃ ခု တွင် မန္တလေးမြို့၊
ခရိုင် တရားမ တရားသူကြီး၏ ခုမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၈

စိတိဝမ်း

ဦးသွင် နှင့် ပါ ၂။

သည် ထိုမြေကို ဝယ်ယူရန် သဘောတူညီခဲ့ခြင်း မဟုတ်သည့် အလျောက် ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉ အရလည်း မိမိပြုလုပ်ခဲ့သော ပဋိညာဉ်ကို ထုတ်သတ် ပယ်ဖျက်ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။

ဘာဘူကနိရာထား(လ်)ဒနကာ နှင့် မက်ဆား (စ်) ရွှေပြည်စိုးဖလင်း ကုမ္ပဏီ ၁၉၆၄၊ မြန်မာ ပြည်စီရင်ထုံး ၁၅၅ ရည်ညွှန်းသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အကယ်၍ ရောင်းငွေအတွက် တစိတ်တဒေသ အားဖြင့် ပေးသွင်း ခဲ့ခြင်း ဖြစ်လျှင် အယူခံ တရားလိုသည် ၎င်းအနေဖြင့် ပျက်ကွက်မှု ရှိသော်လည်း ထိုငွေကို ပြန်လည် ရရှိနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ အယူခံ တရားပြိုင်တို့၏ အခွင့် အရေးမှာ ၎င်းအပေါ် လျော်ကြေး ရလို့ ကြောင်း တရားစွဲဆိုရန်သာ ရှိသည်။ စရံငွေ ဆိုသည်မှာ အာမခံ သဘော အဖြစ် ပေးသွင်းသည့် ငွေသာ ဖြစ်၍ အယူခံ တရားလိုသည်၊ မိမိအနေဖြင့် ပျက်ကွက်မှု ရှိခဲ့သည့် အတိုင်း ရောင်းသူ ထံမှ ပြန်လည်တောင်းဆိုခြင်း မပြုနိုင်ပေ။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ ဦးမြစိန် ။

အယူခံတရားပြိုင်များအတွက်။ ။ ဦးလှညွန့် ။

တရားသူကြီးဦးသက်ဖေ။ ။ မန္တလေးမြို့၊ နယ်ပိုင် တရားမရုံး၏ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၉ တွင် အယူခံတရားလို၊ စိတိဝမ်း၊ ကအယူခံတရားပြိုင် ဦးသွင် နှင့် ဒေါ်သိန်းတို့အပေါ်ငွေ ၄,၇၅၀ ရလို့ကြောင်း တရားစွဲဆိုရာ၊ စွဲဆိုသည့် အတိုင်း၊ အနိုင်ဒီကရီချမှတ်လိုက်သဖြင့်၊ အယူခံတရားပြိုင်တို့က မန္တလေးမြို့ ခရိုင် တရားမရုံးသို့ အယူခံငင်သောအခါ အယူခံရုံးမှ မူလရုံး၏ ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်လိုက်ပြီး အယူခံ တရားလို၏အမှုကို တရားစရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်လေသည်။ ထို့ကြောင့် အယူခံ တရားလိုက ဤဒုတိယအယူခံမှု တင်သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုက အယူခံတရားပြိုင်တို့သည် ၎င်းတို့ ပိုင်ဆိုင်သည့် မန္တလေးမြို့ ဟေမမာလာတောင်ရပ်၊ အကွက်အမှတ် ၆၅၅၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၆(က)၊ ဧရိယာ ပေ ၄,၀၂၅ မှီသောမြေကို ငွေ ၈,၇၅၀ နှင့် မိမိအား၊ ရောင်းချရန် သဘောတူကြသည့် အတိုင်း၊ မိမိက စရံငွေ ၃,၀၀၀ တလီ၊ နောက်ထပ်ငွေ ၁,၇၅၀ တလီ၊ စုစုပေါင်း ငွေ ၄,၇၅၀ ပေးပြီးဖြစ်ကြောင်း မှတ်ပုံတင် စာချုပ် မချုပ်ဆိုမီ မြေကို မြေတိုင်းစာရေး ဖြင့် တိုင်းထွာကြည့်ရာ မြေ၏ဧရိယာမှာ မူလဂတိစာချုပ်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း၊ ပေ ၄,၀၂၅ မရှိဘဲ ပေ ၁,၈၉၀ သာရှိသဖြင့် ပေးပြီးငွေများကိုပြန်ပေးရန် ပြောဆိုသော် လည်း အယူခံတရားပြိုင်တို့သည် ငြင်းဆန်နေကြကြောင်း အဆိုပြုခဲ့သည်။

အယူခံတရားပြိုင်တို့က၊ မြေကို အယူခံတရားလိုအား ရောင်းချရန် သဘော တူညီစဉ်က မြေဧရိယာပေ မည်မျှရှိသည်ဟု အဓိကထား၍ ရောင်းချခြင်းမဟုတ်ဘဲ

အရှေ့လားသော် ဒေါ်အေးတင်တိုက်၊ အနောက်လားသော် ဒေါ်ခင်မေ၊ တောင်
 လားသော် အစိုးရမြေ၊ မြောက်လားသော် အစိုးရလမ်း၊ နယ်နိမိတ်ရှိသော မြေကို
 ရောင်းချခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ မြေမှာ ကွက်လပ်ဖြစ်၍ မျက်မြင် ၅ ခန်းမြေဖြစ်
 သည်ဟု နှစ်ဦးနှစ်ဖက် နားလည်ကြသည့်အတိုင်း တခန်းလျှင် ၂,၀၀၀ နှုန်းဖြင့် ၁,၂၅၀
 လျှော့၍ ၈,၇၅၀ နှင့် ရောင်းဝယ်ကြရန် သဘော တူညီခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊
 မူလပိုင်ရှင်ထံမှ ဝယ်ယူခဲ့သည့် အရောင်းစာချုပ်တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း၊ မြေ
 ဧရိယာ ၄,၀၂၅ ပေကို ကတိစာချုပ်တွင် အမှတ်တမဲ့ ထည့်သွင်းလိုက်မိခြင်းသာ
 ဖြစ်ကြောင်းထုချေခဲ့ကြသည်။

၁၉၆၈
 ဝိတိဝမ်း
 နှင့်
 ဦးသွင် ပါ ၂။

မူလရုံးက ကတိစာချုပ်တွင် မြေ၏ ဧရိယာကို ၄,၀၂၅ ပေဟုဖော်ပြခဲ့သဖြင့်
 မျက်မြင် ငါးခန်း မြေအနေနှင့် ရောင်းချခဲ့သည်ဟု ပြောဆိုချေပခြင်း မပြုနိုင်ဟု
 ကောက်ယူပြီး အယူခံ တရားလိုအား အနိုင်ပေးခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ပဌမအယူခံရုံးက၊
 အယူခံတရားလိုသည် မြေကိုအမြင်နှင့် ဝယ်ယူရန် သဘောတူခဲ့သည် ဆိုသော အယူခံ
 တရားပြိုင်တို့၏ ထုချေချက်နှင့်ပတ်သက်၍ သက်သေထူရန် အခွင့်အရေး ပေးသင့်
 သည်ဟု ယူဆကာ မူလရုံးသို့ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၂၅ အရ
 ပြန်လည်ပေးပို့ခဲ့သည့်အတိုင်း၊ မူလရုံးသည် နှစ်ဖက် တင်ပြသည့်သက်သေများ၏
 ထက်ဆိုချက်အရ အယူခံတရားလိုသည် မြေကိုအမြင်အားဖြင့် ကြိုက်၍ ဝယ်ယူရန်
 သဘောတူခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိလေသည်။ ထို တွေ့ရှိချက်ကို ပဌမအယူခံ
 ရုံးက လက်ခံပြီး၊ အယူခံတရားလိုသည် ထားရှိပြီးဖြစ်သည့် ပဋိညာဉ်ကို ပယ်ဖျက်ခွင့်
 ရှိသူမဟုတ်ဟု ဆုံးဖြတ်ကာ ၎င်း၏ အမှုအား ပလပ်လိုက်ခြင်းဖြစ်လေသည်။

အယူခံတရားလို၏ တရားရုံးချုပ်ရွှေနေ ဦးမြစိန်က အယူခံတရားပြိုင်တို့သည်
 မြေကို မူလပိုင်ရှင်ထံမှ ဝယ်ယူစဉ်က၎င်း၊ အယူခံတရားလိုအား ရောင်းချရန် ကတိ
 စာချုပ် ချုပ်ဆိုစဉ်က၎င်း၊ ၄,၀၂၅ ပေရှိသည်ဟု နားလည်ခဲ့ကြပြီး၊ အယူခံတရားလို
 ကလည်း မိမိဝယ်ယူမည့် မြေမှာ ၄,၀၂၅ ပေရှိသည်ဟု သဘောပေါက်ခဲ့သဖြင့်
 နှစ်ဦး နှစ်ဖက်စလုံး အထင်မှားယွင်းကြခြင်း ဖြစ်၍၊ ၎င်းတို့၏ သဘောတူညီချက်မှာ
 ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀ အရပျက်ပြယ်နေကြောင်း၊ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံတရားလို
 သည် အယူခံတရားပြိုင်တို့အား ပေးခဲ့ပြီးဖြစ်သည့် မြေရောင်းချငွေ ၄,၇၅၀ ကို
 ပြန်လည်ရရှိရန် အခွင့်အရေး ရှိကြောင်း တင်ပြကာ၊ အာဇူကန်ရာလားလ်ဒနုကာ
 နှင့် မက်ဆား(စ်)ရွှေပြည်ရိုးဖလင်းကုမ္ပဏီ (၁) တို့စီရင်ထုံးကိုကိုးကားသွားသည်။

(၁) (၁၉၆၄) မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံး၊ ၁၉၅။

၁၉၆၀
စိတိမ်း
နှင့်
ဦးထွန်း ပါ ၂။

တစ်တစ်ခုသော သဘောတူညီချက်တွင်၊ သဘောတူသူ နှစ်ဦး၊ နှစ်ဖက်စလုံးက သဘော တူညီချက်၏ အရင်းမူလဖြစ်သော အခြင်းအရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အထင်မှာ ယွင်းကြလျှင်၊ ထိုသဘောတူညီချက်သည် ပျက်ပြယ်သည်ဟု ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀ ၌ ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ယခု အမှုတွင် အယူခံတရားပြိုင်တို့က မြေဧရိယာ ပေ မည်ရွေ့မည်မျှရှိသည်ဟု အဓိကထား၍ ရောင်းဝယ်ကြရန် သဘောတူညီကြခြင်း မဟုတ်ဘဲ အမြင်အားဖြင့် ၅ ခန်းရှိသော မြေကို ရောင်းဝယ်ကြရန် သဘောတူညီခဲ့ ကြခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း အဆိုပြုလာကြသောကြောင့် နှစ်ဦး နှစ်ဖက်စလုံး အထင် မှားယွင်းကြခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်မည်မဟုတ်သည့် အလျောက်၊ ပုဒ်မ ၂၀ နှင့် အကျုံးဝင်ခြင်းမရှိပေ။

နောက်တဆင့် စဉ်းစားရမည့် အချက်မှာ အယူခံ တရားလိုသည် ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ အရ မိမိပြုလုပ်ခဲ့သော ပဋိညာဉ်ကို ပယ်ဖျက်ခွင့်ရှိ မရှိဆိုခြင်း ပင်ဖြစ်၏။ ဤအမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ထိုပုဒ်မ၏ လိုရင်းစကားရပ်များမှာ အောက်ပါ အတိုင်းဖြစ်သည်။

“ 19. When consent to an agreement is caused by coercion, fraud or misrepresentation, the agreement is a contract voidable at the option of the party whose consent was so caused.
Explanation.—A fraud or misrepresentation which did not cause the consent to a contract of the party on whom such fraud was practised, or to whom such misrepresentation was made, does not render a contract voidable.”

ထိုပုဒ်မအရဆိုလျှင် အလွဲပြောဆိုခြင်းကြောင့်၊ သဘောတူညီချက် တခုပြုလုပ် ခဲ့ရပါမူ၊ အလွဲပြောဆိုခြင်းခံရသူသည် ထိုသဘော တူညီချက်အား၊ မိမိအလိုရှိလျှင် ပယ်ဖျက်ခွင့်ရှိပေသည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းပုဒ်မ၏အဓိပ္ပါယ်ရှင်းလင်းချက်၌ အလွဲပြောဆို ခြင်း ခံရသူသည် ပဋိညာဉ်ကို သဘောတူစဉ်အချိန်က ယင်းသို့ အလွဲပြောဆိုသည့် အကြောင်းကြောင့် သဘောတူညီခဲ့ခြင်း မဟုတ်ပါမူ၊ အလွဲပြောဆိုခဲ့သည့်အကြောင်း ကြောင့် ပဋိညာဉ်ကို ပယ်ဖျက်ခွင့်မရှိကြောင်း ဖော်ပြထားသည်ကို သတိချုပ်ရမည် ဖြစ်သည်။

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားပြိုင်တို့က ၎င်းတို့၏ မြေဧရိယာသည် ၁,၇၉၀ ပေသာ ရှိသော်လည်း ကတိစာချုပ် (သက်သေခံ-က) တွင် ပေ ၄,၀၂၅ ရှိသည်ဟုအလွဲ ပြောဆိုခဲ့၏။ ထိုကဲ့သို့အလွဲပြောဆိုခဲ့သည့် အကြောင်းကြောင့် အယူခံ တရားလိုသည် ၎င်းမြေအား ငယ်ယူရန်သဘော တူညီခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသလောဆိုသည့် ပြဿနာကို

၁၉၆၅
မိတ္တီမင်း
နှင့်
ဦးသွင် ပါ ၂။

စိစစ်ရန်လိုပေသည်။ ထိုမြေသည် အယူခံ တရားပြိုင်တို့၏ အဒေါ် ဒေါ်အေးတင် (ခံပြု၁)၏ တိုက်ဘေးတွင်ကပ်လျက် ရှိသည်ဆိုခြင်းမှာ အငြင်းမပွားချေ။ အယူခံ တရားလိုသည် အယူခံတရားပြိုင်တို့အား မူလကသိကျွမ်း ရင်းနှီးခြင်းမရှိ၊ ထိုမြေအား အယူခံတရားပြိုင်တို့ ပိုင်ဆိုင်သည် ဆိုခြင်းကိုပင်မသိ၊ ၎င်းသည် ဒေါ်အေးတင်ထံသို့ သိကျွမ်းရင်းနှီးသည့် မိတ်ဆွေတဦးအဖြစ် သွားလာထွက်ဝင် လည်ပတ်ရင်း မြေကွက် ဝယ်ယိုကြောင်း ပြောသောကြောင့် ဒေါ်အေးတင်က ပိုင်ရှင်များ ဖြစ်ကြသည့် အယူခံ တရားပြိုင်တို့နှင့် မိတ်ဆက်ပေးသဖြင့်၊ မြေအရောင်းအဝယ် ပြုလုပ်ရန် ပဋိညာဉ် ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ဒေါ်အေးတင်၏ ထွက်ချက်အရ အယူခံတရားလို သည် မြေကိုအမြင်နှင့်ပင် ကြိုက်နှစ်သက်ပြီး၊ တခန်းလျှင် ၂,၀၀၀ နှုန်းဖြင့် ၅ ခန်းရှိ၍ တန်ဘိုးငွေ တသောင်း ဖြစ်သော်လည်း ဈေးဆစ်သဖြင့် နောက်ဆုံးတွင် ၁,၂၅၀ ကို လျော့ကာ ၈,၅၅၀ နှင့် ဝယ်ယူရန် သဘောတူခဲ့ကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။ ယင်းသို့ အရောင်းအဝယ် ပြုလုပ်ရန် သဘောတူညီကြစဉ်က ရောင်းသူနှင့် ဝယ်သူတို့အနေဖြင့် မြေဧရိယာ အကျယ်အဝန်း မည်ရွေ့ မည်မျှရှိသည်ဆိုသော အချက်ကို အဓိကထား၍ ပြောဆိုခဲ့ကြခြင်း မဟုတ်ကြောင်း၊ ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိသည့် (သက်သေခံ-က) ကတိ စာချုပ်တွင်လည်း မြေ ၅ ခန်းကို ၈,၅၅၀ နှင့် အပိုင်ရောင်းရန်သဘောတူပြီး စရံငွေ ၃,၀၀၀ ကိုရရှိကြောင်း ပဌမရေးသားခဲ့ပြီးသည့် နောက်ပိုင်း၌သာ မြေဧရိယာ ၄,၀၂၅ ပေကိုဖြည့်စွက်ရေးသားခဲ့သည်။ ထိုအချက်ကို ထောက်ရှုလျှင်လည်း အယူခံ တရားလိုသည် မြေကို အမြင်အရ အခန်းနှင့်တွက်ပြီး ဝယ်ရန်သဘောတူခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ပြီး၊ ဧရိယာစတုရန်းပေ မည်ရွေ့ မည်မျှရှိ၍ ဝယ်ယူခဲ့ခြင်းမဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှား နေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကတိစာချုပ်၌ မြေဧရိယာနှင့် ပတ်သက်၍ အလွဲပြောဆိုပေါ်ပြ ခဲ့သည့်အကြောင်းကြောင့် အယူခံတရားလိုသည် ထိုမြေကို ဝယ်ယူရန် သဘောတူညီ ခဲ့ခြင်း မဟုတ်သည့်အလျောက် ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ အရလည်း မိမိပြု လုပ်ခဲ့သော ပဋိညာဉ်ကို တဘက်သတ် ဖယ်ဖျက်ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။

နောက် ထပ်ဆင့်၍ စဉ်းစားရမည့် ပြဿနာမှာ အယူခံ တရားပြိုင်တို့သည် အယူခံ တရားလိုထံမှ ရရှိခဲ့သည့်ငွေများကို ပြန်အမ်းရန် ငြင်းဆိုနိုင်ပါမည်လောဆို ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍၊ ဘာဘူကန်ရာလားလ်ဒနကာနှင့် မက်ဆား(စ်) ရွှေပြည်စိုးဖလင်ကုမ္ပဏီ (၁) တို့အမှုတွင်—

“အရောင်းအဝယ်ပျက်သဖြင့် ပေးသွင်းထားသော၊ ငွေကို ပြန်လည်ပေးရေး နှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေတွင် ပြဋ္ဌာန်းချက်များ မတွေ့ရပေ၊ ဤ ပြဿနာကို ဆုံးဖြတ်ရာ၌၊ ပေးသွင်းငွေသည် ရောင်းငွေအတွက် တစိတ်တဒေသ

ခဏ်း
စိတ်ဝမ်း
နှင့်
ဦးဆောင်ပါ။

အားဖြင့် ပေးသွင်းခဲ့လျှင်၊ ရောင်းသူသော်၎င်း၊ ဝယ်သူသော၎င်း၊ ပဋိညာဉ်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရန်ပျက်ကွက်က၊ ထိုငွေကို ပြန်လည်ပေးအပ်ရပေမည်။ အကယ်၍ ဝယ်ယူသူ၏ ပျက်ကွက်မှုကြောင့် အရောင်းအဝယ် အထမမြောက်လျှင် ရောင်းသူက လျော်ကြေးရရှိရန် တရားစွဲဆိုနိုင်ပေမည်။ သို့သော် ထိုပေးသွင်းငွေမှာ အာမခံ သဘောအဖြစ် ပေးသွင်းလျှင်၊ ဝယ်ယူသူပျက်ကွက်က ၎င်းသည် ထိုငွေကို ပြန်လည် ရရှိနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။”

ဟု ဆုံးဖြတ်ထားသည့်အတိုင်း၊ အယူခံတရားလိုက အယူခံတရားပြိုင်များအား ပေး ခဲ့သည့် ငွေများမှာ ရောင်းငွေအတွက် တစိတ်တဒေသအားဖြင့် ပေးသွင်းခဲ့ခြင်း ဟုတ် မဟုတ်၊ သို့တည်းမဟုတ် အာမခံသဘောအဖြစ် ပေးသွင်းခဲ့ခြင်း ဟုတ် မဟုတ်ဆိုသည့် အဖြေကို ရှာဖွေရန်လိုပေသည်။ အကယ်၍ ရောင်းငွေအတွက် တစိတ် တဒေသအား ဖြင့် ပေးသွင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်လျှင် အယူခံတရားလိုသည် ၎င်းအနေဖြင့် ပျက်ကွက်မှုရှိသော် လည်း ထိုငွေကိုပြန်လည်ရရှိ နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အယူခံတရားပြိုင်တို့၏ အခွင့်အရေးမှာ ၎င်းအပေါ် လျော်ကြေးရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုရန်သာရှိသည်။

သက်သေခံ က ကတိစာချုပ်ကို ကြည့်လျှင် ပဌမအကြိမ် ပေးခဲ့သောငွေ ၃,၀၀၀ မှာ စရံငွေဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ အယူခံတရားလိုကိုယ်တိုင်မူလရုံး၌ ထွက်ဆို စဉ်ကလည်း ထိုငွေသည် စရံငွေဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုခဲ့၏။ စရံငွေဆိုသည်မှာ အာမခံ သဘောအဖြစ်ပေးသွင်းသည့် ငွေသာဖြစ်၍၊ အယူခံတရားလိုသည် မိမိအနေဖြင့် ပျက် ကွက်မှုရှိခဲ့သည့်အတိုင်း ရောင်းသူထံမှ ပြန်လည်တောင်းဆိုခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ ကျန်ငွေ ၁,၇၅၀ ကိုမူ စရံငွေ ၃,၀၀၀ ပေးပြီးနောက် ၁၀ ရက်ခန့်အကြာတွင် အယူခံတရားလိုက ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ၊ ထိုငွေသည် မြေရောင်းချငွေ၏ တစိတ်တဒေသ ဖြစ်သည်ဟုယူဆ ရမည်ဖြစ်သည့် အလျောက်၊ အယူခံတရားပြိုင်တို့သည် ထိုငွေကို ပြန်လည်ပေးအပ်ရန် တာဝန်ရှိပေသည်။

အထက်ပါအကြောင်းရင်းများကြောင့်၊ အောက်အယူခံရုံး၏ ဒီကရီကိုပယ်ဖျက် ပြီး အယူခံတရားလို (မူလရုံးတရားလို) စွဲဆိုသည့် အမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အယူခံတရား ပြိုင်တို့အပေါ် ၁,၇၅၀ ကိုသာ ဒီကရီ ချပေးလိုက်သည်။ နှစ်ဖက်စလုံး မည်သူမျှ ကျွတ်ကျွတ်လွတ်လွတ် အနိုင်ရရှိခြင်းမဟုတ်၍ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့တရားစရိတ်များ ကို မိမိတို့ဘာသာကျခံကြရမည်ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီးဦးသက်ဇေနေ့တွင်

ဒေါ်ကြူက (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

အတွင်းဝန်၊ လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေးဌာန (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထား
ခံရသူ)*

၁၉၆၈
† —
ဧပြီလ ၃၀ ရက်။

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၄—ခရိုင် တရားမရုံးက မိမိတံ၌ မပြီးပြတ်သေးသည့် တရားမမှု
ခင်း တခုခုကို မိမိ၏ လက်အောက်ခံ ရုံးတရုံးရုံးသို့ ကြားနာ စစ်ဆေး စီရင်ရန် ပေးပို့ခြင်း—
တန်ဘိုးနှင့် ပတ်သက်သည့် စီရင်ပိုင်ခွင့် သို့တည်းမဟုတ် အမှုအမျိုးအစားကို လိုက်၍
စီရင်ပိုင်ခွင့်—အာဏာရှိသည့် ရုံးကိုသာ အမှုကို ပေးပို့နိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားမ ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၄ အရ၊ ခရိုင်တရားမရုံးသည် မိမိတံ
၌ မပြီးပြတ်သေးသည့် တရားမမှုခင်း တခုခုကို မိမိ၏ လက်အောက်ခံရုံး တရုံးရုံးသို့ ကြားနာ
စစ်ဆေးစီရင်ရန် ပေးပို့နိုင်သည့် အာဏာရှိသည်။ သို့ရာတွင် ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးသည်
တန်ဘိုးနှင့် ပတ်သက်သည့် စီရင်ပိုင်ခွင့် သို့တည်းမဟုတ်၊ အမှု အမျိုးအစားကို လိုက်၍ စီရင်ပိုင်
ခွင့် အာဏာ ရှိသည့် ရုံးကိုသာ ထိုအမှုတို့ကို ပေးပို့ နိုင်မည် ဖြစ်သည်။

တရားမရုံးများ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃ (၁) အရလည်း၊ ခရိုင် တရားမ ရုံးသည် တန်ဘိုးနှင့်
ပတ်သက်သည့် စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာ ရှိသော ရုံးကိုသာ မိမိတံ၌ စွဲဆိုသည့် အမှုကို စစ်ဆေး စီရင်
ရန် လွှဲပြောင်း ပေးနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ အမှုတွင် လျှောက်ထားသူသည် ၎င်း၏ အမှုကို တန်ဘိုးငွေ
နှစ်သောင်း အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ မော်လိုက်မြို့ ရာဘက်ခရိုင် တရားရုံးသည် တရားရုံးများ အက်
ဥပဒေ ပုဒ်မ ၉ (၈) အရ တန်ဘိုးငွေ ကျပ် ၁၅,၀၀၀ ထက် ပိုသည့် တရားမမှုခင်းကို ကြားနာ
ဆုံးဖြတ်ခြင်း မပြုနိုင်။ ထိုပုဒ်မ ခြွင်းချက်အရ၊ မော်လိုက်မြို့ ရာဘက်ခရိုင် တရားမအား တန်ဘိုး
နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အကန့်အသက်မရှိဘဲ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ တိုးပေးထားခြင်းမရှိချေ။ သို့ဖြစ်ရာ ဗုံရွာမြို့
ခရိုင် တရားမရုံးသည် တန်ဘိုးငွေ နှစ်သောင်း ထားသည့် လျှောက်ထားသူ၏ အမှုကို မော်လိုက်
မြို့ ရာဘက် ခရိုင် တရားမရုံးသို့ ကြားနာ ဆုံးဖြတ်ရန် လွှဲပြောင်းခြင်း မပြုနိုင်ပေ။

• ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၇။
† ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၇ ရက်နေ့စွဲပါ မော်လိုက်မြို့ ရာဘက်ခရိုင်တရားမရုံး၏ ဈာန်
သောဒီကရီကို ပြင်ဆင်မှု။

၁၉၆၈

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ ဦးတင်မောင်။

ဒေါ်ကြူကာ

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။

နှင့်
အထွင်းဝန်၊
လွှတ်မှုကြီးကြပ်
ရေး ဌာန။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ ကလေးမြို့၊ နယ်ပိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး၏ ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၃၆ တွင် လျှောက်ထားသူ ဒေါ်ကြူကာအပေါ်၊ နိုင်ငံခြားသား မှတ်ပုံတင် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅(၁)အရ၊ ပြစ်မှုထင်ရှားသည်ဟုဆိုကာ ဒဏ်ငွေ ၃၀ ပေးဆောင်ရန်နှင့် ဒဏ်ငွေမဆောင်က အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် တလ ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်ကို မန္တလေးမြို့ တရားရုံးချုပ်သို့ စောဒက တက်ရောက်ခဲ့ရာ အောင်မြင်ခဲ့ခြင်းမရှိ။ သို့ရာတွင် တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်တွင် ထားသူသည် ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံသား ဖြစ်ကြောင်း သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးတွင် တရားစွဲနိုင်ကြောင်း ညွှန်ကြား ဖော်ပြထားသဖြင့် လျှောက်ထားသူက မုံရွာမြို့ ခရိုင်တရားမရုံး၏ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံသား တယောက်ဖြစ်ကြောင်း အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းပေးရန် တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။

ထိုကဲ့သို့ တရားစွဲဆိုပြီးနောက် ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးသည် ရာဇဝတ်မှုများကို ဦးစားပေး စစ်ဆေးနေရသည်ဟုဆိုကာ၊ အမှုကိုတင်ရန်ရက်ချိန်း အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ပေးခဲ့သည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် လျှောက်ထားသူသော်၎င်း။ လျှောက်ထားသူ၏ ရွှေနေသော်၎င်း ရုံးသို့ လာရောက်ခြင်း မရှိသဖြင့် ခရိုင်တရားမရုံးက လျှောက်ထားသူ၏ အမှုကို ပလပ်ခဲ့သည်။ ထိုအခါ လျှောက်ထားသူက တရားမ ကျင့်ထုံးအမိန့် ၉၊ နည်းဥပဒေ ၅ အရ၊ တဖက်သတ် ပလပ်ထားသည့်အမိန့်ကို ပယ်ဖျက် ပေးရန် လျှောက်လွှာတစောင် တင်ခဲ့သည်။ ထိုလျှောက်လွှာနှင့် ပတ်သက်၍ ခရိုင် တရားရုံးသည် ရက်ချိန်း အကြိမ်ကြိမ် ပေးပြီးနောက်၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် အမှုကို မော်လိုက်မြို့ ရာဘက်ခရိုင် တရားမရုံးသို့ တရားဥပဒေအရ ဆက်လက် စစ်ဆေး စီရင်ရန် လွှဲပြောင်းပေးလိုက်သည်။

မော်လိုက်မြို့ ရာဘက်ခရိုင် တရားမရုံးသည် ထိုအမှုတွဲကို ရရှိပြီးနောက်၊ တရားမ ကျင့်ထုံးအမိန့် ၉၊ နည်းဥပဒေ ၅ အရ၊ လျှောက်လွှာနှင့် ပတ်သက်၍ လျှောက်ထား သူသည် တဖက်သတ် ပလပ်ခဲ့သည့် အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ရန် ခိုင်လုံသော အကြောင်း တင်ပြနိုင်ခြင်း မရှိဟုဆိုကာ ထိုလျှောက်လွှာကို ပလပ်ခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့ ပလပ်လိုက် သဖြင့် ဤပြင်ဆင်မှု ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၂၄ အရ၊ ခရိုင်တရားမရုံးသည် မိမိထံ၌ မပြီးပြတ်သေး သည့် တရားမမှုခင်း တခုခုကို မိမိ၏လက်အောက်ခံ ရုံး တရားရုံးသို့ ကြားနာစစ်ဆေး စီရင်ရန် ပေးပို့နိုင်သည့် အာဏာရှိသည်။ သို့ရာတွင် ခရိုင် တရားမ တရားသူကြီးသည်

၁၉၆၈

ဒေါ်ကြူကာ
နှင့်
အတင်းဝန်၊
လူဝင်မှုကြီးကြပ်
ရေးဌာန။

တန်ဘိုးနှင့် ပတ်သက်သည့် စီရင်ပိုင်ခွင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှုအမျိုးအစားကိုလိုက်၍ စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာ ရှိသည့်ရုံးကိုသာ ထိုအမှုတွဲကို ပေးပို့နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ တန်ဘိုးနှင့် ပတ်သက်သည့် စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာကိစ္စကို ဥပမာ ပေးရလျှင် တန်ဘိုး ၁,၀၀၀ ကျပ်ထက် ပိုသည့် မှုခင်းတခုခုကို တရားမ မြို့နယ်ရုံးသို့သော်၎င်း၊ တန်ဘိုးငွေ ၅,၀၀၀ ကျပ်ထက် ပိုသည့် မှုခင်းတခုခုကို နယ်ပိုင် တရားမရုံးသို့သော်၎င်း ပေးပို့ခြင်း မပြုနိုင်။ အမှု အမျိုးအစားလိုက်၍ စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာနှင့် ပတ်သက်သည့် ဥပမာ ပြရလျှင် မြန်မာပြည် လင်မယား ကွာရှင်းရေး အက်ဥပဒေအရ လင်မယား ကွာရှင်း သည့် မှုခင်းကို နယ်ပိုင် တရားမရုံးသို့သော်၎င်း၊ မြို့နယ် တရားမရုံးသို့သော်၎င်း စစ်ဆေးစီရင်ရန် ပေးပို့ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ တရားရုံးများ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃ (၁) အရလည်း ခရိုင်တရားမရုံးသည် တန်ဘိုးနှင့် ပတ်သက်သည့် စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ ရှိသော ရုံးကိုသာ မိမိထံ၌ စွဲဆိုသည့်အမှုကို စစ်ဆေး စီရင်ရန် လွှဲပြောင်း ပေးနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ၎င်းပုဒ်မ ၁၃ (၁) မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

“တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၂၄ အရ၊ အမှုကို ပြန်၍နုတ်သိမ်းနိုင်သော စစ်ဆေးစီရင်နိုင်သော၊ လွှဲပြောင်းနိုင်သော အာဏာများ အပြင်၊ ခရိုင် တရားမ ရုံးသည် မိမိထံတွင်ဖြစ်စေ၊ မိမိလက်အောက်ခံ တရားရုံး တရပ်ရပ်တွင် ဖြစ်စေ စွဲဆိုသည့်အမှုကို သို့တည်းမဟုတ် အမှုအမျိုးအစားကို ခရိုင်တရားမရုံး၊ ရာဘက် တရားသူကြီးက ဖြစ်စေ၊ ထိုခရိုင် တရားမရုံး၏ လက်အောက်ခံ အခြား တရားရုံးကဖြစ်စေ၊ ထိုလက်အောက်ခံ တရားရုံး၏ ရာဘက်တရားသူကြီးက ဖြစ် စေ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ စစ်ဆေးစီရင်ရမည်ဟု အမိန့်စာဖြင့် ဆင့်ဆို နိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ဤပုဒ်မအရ ဆင့်ဆိုချက်သည် မည်သည့် တရားရုံးကိုမျှ ထိုတရားရုံး၏ ငွေကြေးအကန့်အသတ်ရှိသော စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာထက်ပိုသော အာဏာကို အပ်နှင်းသည်ဟု မယူဆရ။”

ယခု အမှုတွင် လျှောက်ထားသူသည် ၎င်း၏အမှုကို တန်ဘိုးငွေ နှစ်သောင်း အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ မော်လိုက်မြို့ ရာဘက်ခရိုင် တရားမရုံးသည် တရားရုံးများ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၉(ဂ)အရ၊ တန်ဘိုးငွေ ၁၅,၀၀၀ ကျပ်ထက်ပိုသည့် တရားမမှုခင်းကို ကြားနာဆုံးဖြတ်ခြင်း မပြုနိုင်။ ထိုပုဒ်မ မြှင့်ချက်အရ မော်လိုက်မြို့ ရာဘက်ခရိုင် တရားမအား တန်ဘိုးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အကန့်အသတ်မရှိဘဲ စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာ တိုးပေးထားခြင်း မရှိချေ။ သို့ဖြစ်ရာ မုံရွာမြို့ ခရိုင်တရားမရုံးသည် တန်ဘိုးငွေ နှစ်သောင်းထားသည့် လျှောက်ထားသူ၏ အမှုကို မော်လိုက်မြို့ ရာဘက်ခရိုင် တရား မရုံးသို့ ကြားနာ ဆုံးဖြတ်ရန် လွှဲပြောင်းခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊

၁၉၆၈
ဒေါက်တာ
နှင့်
အတွင်းဝန်၊
လှိုင်မှုကြီးကြပ်
ရေး ဌာန။

ပေဖော်ဝါရီလ ၂၃ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ယင်းသို့ လွှဲပြောင်းပေးခဲ့သော မုံရွာမြို့ ခရိုင် တရားမရုံး၏ အမိန့်မှာ တရားဥပဒေနှင့် မညီပေ။ ယင်းသို့ ဥပဒေနှင့် မညီဘဲ လွှဲပြောင်း ပေးပို့သဖြင့် လက်ခံရရှိပြီး ဆုံးဖြတ်သည့် ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၇ ရက်နေ့စွဲပါ မော်လိုက်မြို့ ရာဘက်ခရိုင် တရားမရုံး၏ အမိန့်မှာလည်း စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာ မရှိချေ။

အထက်ပါ အကြောင်းအရာများကြောင့် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ပေဖော်ဝါရီလ ၂၃ ရက် နေ့စွဲပါ၊ မုံရွာမြို့၊ ခရိုင်တရားမရုံး၏ အမိန့်နှင့် ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၇ ရက်နေ့စွဲပါ၊ မော်လိုက်မြို့၊ ရာဘက်ခရိုင် တရားမရုံး၏ အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်လိုက်ပြီး၊ မုံရွာမြို့၊ ခရိုင် တရားမရုံးမှ လျှောက်ထားသူသည် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၄ ရက် နေ့စွဲပါ လျှောက်လွှာကို တရားဥပဒေအရ ဆက်လက်ကြားနာ စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ရန်၊ ပြန် လည် ပေးပို့လိုက်သည်။

ယခုအမှုတွင် မုံရွာမြို့၊ ခရိုင်တရားမရုံးသည် လျှောက်ထားသူ၏ အမှုကို လက်ခံ ရရှိပြီးနောက်၊ ထုလုပ်မှုများကို ဦးစားပေး၍ စစ်ဆေးနေရသဖြင့် အမှုကို အကြိမ်ကြိမ် တနှစ်ခန့်မျှ ချိန်းဆိုခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။ တရားရုံးများ အနေဖြင့် တရားမမှုများ ထက် ထုလုပ်မှုများကို ဦးစားပေး၍ စစ်ဆေးရမည် ဆိုခြင်းမှာ မှန်ကန်သည်။ သို့ရာတွင် ထုလုပ်မှုများကို စစ်ဆေးနေရသည်ဆိုသော အကြောင်းပြချက်ဖြင့် တရားမမှုများကို လုံးဝ လစ်လျူရှုထားရန်လည်း မသင့်ပေ။ တတ်နိုင်သရွေ တရားမ မှုများကိုလည်း ပြီးစီးအောင် စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ရန် ကြိုးစားသင့်ပေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ကြိုးစားလိမ့်မည်ဟုလည်း ကျွန်ုပ် ယုံကြည်သည်။

ယခု အမှုတွင် လျှောက်ထားသူ ကုန်ကျသော တရားစရိတ်နှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ရုံး၌ အမှုရှုံးသူက ကျခံရမည် ဖြစ်သည်။ ဤရုံး ရွှေ့နေစရိတ် ၁၇ ကျပ် သတ်မှတ် သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမကြီးမှု

တရားသူကြီး ဦးချစ်ရွှေတွင်

နိုင်ငံတော် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ် (တရားလို)

နှင့်

ဦးဘဂြိုဟ် ပါ ၂ (တရားပြိုင်များ) *

၁၉၆၈
ဇူလိုင်လ
၉ ရက်။

တရားပကျင့်ထုံး အမိန့် ၂၄၊ နည်း ၇—ပဏာမ အပေါင်း ဒီကရီ ရရှိပြီးခြင်း—တရားနိုင်က နောက်ထပ် ကုန်ကျစရိတ်ကိုပါ အပြီးသတ် ဒီကရီတွင် ထည့်သွင်းပေးရန် လျှောက်ထား ခြင်း—ထည့်သွင်းရန် ရုံးက အဆုံးအဖြတ် ပေးနိုင် မပေးနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားနိုင်၏ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၀ ရက် နေ့စွဲပါ လျှောက်လွှာ အရ ထိုနေ့အထိ အပေါင် ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ နောက်ဆုံး ရှင်းတမ်း ပြုလုပ်ရန် ရှိပေသည်။ ယင်းကဲ့သို့ ပြုလုပ်ရာတွင် ဤအမှု၏ နောက်ဆုံးရှင်းတမ်း နေ့စွဲမှ စ၍ နောက်ဆုံး ကုန်ကျစရိတ် များကို ရုံးကသုံးသပ်ပြီး ထည့်ပေးရန် ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံး ရှင်းတမ်း ပြုလုပ်သည့် နေ့ရက်မှာ မည်သည့် နေ့ရက် ဖြစ်သည်ဟု စဉ်းစားရန် လိုအပ်ပေသည်။ တရားလိုသည် အမှုစွဲသည့် နေ့အထိ တရားခံများ ထံမှ ရရှိရန် ဖြစ်သော ငွေများကို ရှင်းတမ်း ပြုလုပ်ထားပြီး ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုအမှုစွဲသော နေ့သည် အမှုနှင့် ပတ်သက်၍ နောက်ဆုံး ရှင်းတမ်း ဖြစ်ပေသည်။ ထိုနောက်ဆုံး ရှင်းတမ်း ပြုလုပ်မည့် နေ့မှ အပြီးသတ် ဒီကရီ ချမှတ်သည့် နေ့အထိ အပေါင် ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက် ၍ အပေါင်ခံသူ တရားလို တရားဝင် ကုန်ကျသော စရိတ်များကို အပြီးသတ် အပေါင် ဒီကရီ ပြု လုပ်ရာတွင် ထည့်သွင်းရန် ရုံးက အဆုံးအဖြတ် ပေးနိုင်သည်ဟု ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော နည်းဥပဒေတွင် အထိအလင်းပြဆိုထားသည်။

တရားလိုအတွက်။ ။ဦးမြတင်။

တရားပြိုင်အတွက်။ ။ဦးအေးမောင်။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။ဤအမှုမှ တရားလို (တရားနိုင်) သည် တရားပြိုင်များ (တရားရှုံးများ) အပေါ် ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၈ ရက်နေ့စွဲပါ စီရင်ချက်ဖြင့် ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ပဏာမ အပေါင် ဒီကရီရရှိပြီး ဖြစ်သည်။

* ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၅၇။

၁၉၆၈
နိုင်ငံတော်ကူး
သန်းစာရင်းဝယ်
ရေးဘဏ်
နှစ်
ဦးစီးဌာန ပါ ၂။

ယင်းကဲ့သို့ ပဏာမ အပေါင်ဒီကရီ ရရှိပြီးနောက် ၆ လကျော်အတောအတွင်း တရားရုံး
များသည် အပေါင်ပစ္စည်းကို ရွေးနုတ်ခြင်းလည်း မရှိ၊ ငွေကိုလည်း ပေးသွင်းခြင်း
မရှိသဖြင့် တရားနိုင်က ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ပဏာမအပေါင်
ဒီကရီကို အပြီးသတ် အပေါင်ဒီကရီပြုလုပ်၍ အမိန့်ချမှတ်ပေးပါရန် လျှောက်ထား
လေသည်။ ယင်းကဲ့သို့ လျှောက်ထားရာ၌ ဤအပေါင်မှု စစ်ဆေးသည့် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊
ဒီဇင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့ နောက်ပိုင်းတွင် အပေါင်ခံ ပစ္စည်းအတွက် ဇယား (က) တွင်
ဖော်ပြသော နောက်ထပ် ကုန်ကျစရိတ်ဖြစ်သည့် ကျပ်ငွေ ၇,၈၆၀ ကိုပါ အပြီးသတ်
ဒီကရီတွင် ထည့်သွင်းပေးပါရန်ကိုလည်း လျှောက်ထားလေသည်။ တရားရုံးများက
ယင်းကဲ့သို့ လျှောက်ထားခြင်းသည် ဥပဒေနှင့် ဖီလာဖြစ်သည်ဟု ဆို၍ ကန့်ကွက်
ကြလေသည်။

တရားနိုင်၏ တရားရုံးချုပ် ရွှေနေကြီး ဦးမြတ်နှင့် တရားရုံးများ၏ တရားရုံးချုပ်
ရွှေနေကြီး ဦးအေးမောင်တို့ကို အကျယ်တဝန်ကြားနာသည်။

တရားနိုင်က တင်ပြသော ဇယား စာရင်း (က) အရ အပေါင်ခံ ပစ္စည်းအပေါ်တွင်
ကုန်ကျလာသော ကျပ်ငွေ ၇,၈၆၀ ကျပ်မှာ ဤအပေါင်မှုကိုစွဲပြီးသည့်နောက်မှ လျှောက်
လွှာ တင်သည့်နေ့ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့အထိ အမှန်ကုန်ကျသော
စရိတ်စကများ ဖြစ်ပါသဖြင့် တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၃၇၊ နည်း ၇ အရ ရယူနိုင်ပါ
သည်ဟု တင်ပြလေသည်။ တရားရုံးများ၏ ရွှေနေကြီးက ပဏာမ ဒီကရီရပြီးသည့်
နောက်မှ အပေါင်ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကုန်ကျသော စရိတ်စကများကို သာလျှင်
ရယူနိုင်ပါသည်။ ၎င်းအရင် အမှုစွဲသည့်နေ့က စ၍ စရိတ်စက တောင်းယူခြင်းမှာ
ဥပဒေနှင့် မကိုက်ညီပါဟု ပြန်လှန်တင်ပြလေသည်။

တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၃၄၊ နည်း ၇ က ဤသို့ ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

“7. In finally adjusting the amount to be paid to a mortgagee the Court shall determine the sum (if any) payable in respect of costs, charges, and expenses properly incurred by the mortgagee in respect of the mortgaged property and interest from the date of the last adjustment.”

တရားနိုင်၏ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့စွဲပါ လျှောက်လွှာအရ ထိုနေ့
အထိ အပေါင်ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ နောက်ဆုံး ရှင်းတမ်း ပြုလုပ်ရန် ရှိပေသည်။
ယင်းကဲ့သို့ ပြုလုပ်ရာတွင် ဤအမှု၏ နောက်ဆုံး ရှင်းတမ်း နေ့စွဲမှစ၍ နောက်ဆုံး
ကုန်ကျစရိတ်များကို ရုံးက သုံးသပ်ပြီးထည့်ပေးရန်ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံး ရှင်းတမ်း

၁၉၆၈

နိုင်ငံတော်ကူး
သန်းရောင်းဝယ်
ရေးဘဏ်
နှင့်
ဦးဘရွှန် ပါ။

ပြုလုပ်သည့် နေ့ရက်မှာ မည်သည့် နေ့ရက်ဖြစ်သည်ဟု စဉ်းစားရန် လိုအပ်ပေသည်။
တရားလိုသည် အမှုစွဲသည့်နေ့အထိ တရားခံများထံမှ ရရှိရန်ဖြစ်သော ငွေများကို
ရှင်းတမ်းပြုလုပ်ထားပြီး ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုအမှုစွဲသောနေ့သည် အမှုနှင့်
ပတ်သက်၍ နောက်ဆုံး ရှင်းတမ်း ဖြစ်ပေသည်။ ထိုနောက်ဆုံး ရှင်းတမ်း ပြုလုပ်သည့်
နေ့မှ အပြီးသတ် ဒီကရီချမှတ်သည့် နေ့အထိ အပေါင်ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ အပေါင်
ခံသူ တရားလို တရားဝင်ကုန်ကျသော စရိတ်များကို အပြီးသတ် အပေါင်ဒီကရီ ပြုလုပ်
ရာတွင် ထည့်သွင်းရန် ရုံးက အဆုံးအဖြတ် ပေးနိုင်သည်ဟု ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော နည်း
ဥပဒေတွင် အတိအလင်း ပြဆိုထားသည်။

ထို့ကြောင့် တရားရှုံးများ၏ ရွှေနေကြီး တင်ပြသော အချက်ကို ပယ်ချရပေ
မည်။

သို့ဖြစ်လေရာ၊ တရားနိုင် လျှောက်ထားသည့်အတိုင်း အပြီးသတ် အပေါင် ဒီကရီ
ကို စရိတ်နှင့်တကွ ချမှတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။ ရွှေနေကြီး စရိတ်မှာ ၃၄ ကျပ်
ဖြစ်စေရမည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေရွှေတင်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဖါကွမ်းနော် (ခေါ်) လီဖုန်းဖင့် (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၈

မတ်လ ၂၆ ရက်။

ထူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ (၂) အရ၊ မှုပြစ် ထင်ရှား ခံရခြင်း—တရားခံ အပေါ် ပြည်နှင့်ဒဏ် အမိန့် ထုတ်ပြန်ခဲ့ခြင်း—နိုင်ငံတော်သမတ (ယခု တော်လှန်ရေး ကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ) သော်၎င်း၊ အခြား အာဏာပိုင် တဦးဦးကသော်၎င်း ဖျက်သိမ်းခြင်း မရှိသေးခြင်း စက်ရှင် ရုံးအနေဖြင့် ၎င်းအမိန့်ကို ပယ်ရန် အာဏာ ထုံးဝမရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အယူခံ တရားခံအပေါ် ပြည်နှင့်ဒဏ် အမိန့်ကို ထူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေး ဝန်ကြီးက ထုတ်ပြန်ခဲ့ရာ၊ ဝန်ကြီးသည် အစိုးရ အဖွဲ့ဝင် တဦးအနေဖြင့် ယေဘုယျ စကားရပ် များ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃ အရ၊ နိုင်ငံတော် သမတ (ယခု တော်လှန်ရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ) ကိုယ် စား ပြည်နှင့်ဒဏ် ပေးခဲ့သည်ဟု မှတ်ယူရမည် ဖြစ်သည်။ ထိုအမိန့်ကို နိုင်ငံတော်သမတကသော် ၎င်း၊ အခြား အာဏာပိုင် တဦးဦးကသော်၎င်း ဖျက်သိမ်းခဲ့ခြင်း မရှိသေး၍ အတည်ဖြစ်လျက် ရှိသေးသည်။ ယင်းသို့ အထည် ဖြစ်လျက် ရှိသေးသည့် ပြည်နှင့်ဒဏ် အမိန့်ကို စက်ရှင်ရုံးအနေဖြင့် ပယ်ဖျက်ရန် အာဏာလုံးဝမရှိ။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ အစိုးရတရားရုံးချုပ်ရွှေနေဦးနှစ်။

အယူခံတရားပြိုင်အတွက်။ ။ ဦးညွန့်မြိုင်။

တရားသူကြီးဦးသက်ဖေ။ ။ အယူခံတရားခံ ဖုကွမ်းနော် (ခေါ်) လီဖုန်းဖင့် (ခေါ်) လီစားစန်အား ထူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး (အရေးပေါ်ပြဋ္ဌာန်းချက်များ) အက် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(၂) အရ ပြစ်မှုကျူးလွန်သဖြင့်၊ အလုပ် နှင့် ထောင်ဒဏ် ၄ လ ကျခံစေရန် ဗန်းမော်မြို့၊ ဒုတိယဗဟိုဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး၏ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အယူခံမှုအမှတ် ၁၃၄။

† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၂၆၁ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇီဘော်လ ၆ ရက် နေ့စွဲပါ ဗန်းမော်မြို့၊ ၂ ရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

ရာဇဝတ်မှုကြီးအမှတ် ၂၆၁ တွင် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့၍ ထိုအမိန့်ကို ဗန်းမော်မြို့ စက်ရှင်ရုံးသို့ အယူခံဝင်သောအခါ အယူခံရုံးမှ မူလရုံး၏ အမိန့်ကိုပယ်ဖျက်ပြီး အယူခံတရားခံအား တရားသေလွှတ်လိုက်သဖြင့်၊ နိုင်ငံတော် အစိုးရက မကျေနပ်သည့်အလျောက် ဤ အယူခံမှု တင်သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၆၈
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
မိကျွန်းနော်(၁)
လိဖုန်ဟင့်။

ဗန်းမော်မြို့ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး လက်ထောက် ဦးမြင့်ဖေ (လိုပြ-၁) ကအယူခံ တရားခံသည် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး (အရေးပေါ် ပြဋ္ဌာန်းချက်များ) အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၇(၂) အရ ပြည်နှင့်ဒဏ်ပေးခြင်းခံရပြီး ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံသို့ တိတ် တဆိတ် ပြန်လည်ဝင်ရောက် နေထိုင်သူ တဦးဖြစ်၍ ပုဒ်မ ၁၅(၂) အရ အရေးယူ တရားစွဲဆိုကြောင်း အဆိုပြုလာသည်။ အယူခံတရားခံအား ပြည်နှင့်ဒဏ်ပေးခဲ့သည့် အမိန့်မှာ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး ဝန်ကြီးဌာန၏ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၉ ရက်နေ့စွဲပါ စာအမှတ် ၃၄/ကခခ (၆)၅၇ ရှိအမိန့်ဖြစ်ပြီး မူလရုံး၌ သက်သေခံအမှတ် က အဖြစ် လက်ခံခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်နှင့်ပတ်သက်၍ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် အမျိုးသား မှတ်ပုံ တင်ရေး ဝန်ကြီးဌာန၏ အမှုတွဲအမှတ် ၃၄ မှ ၄၀ ကခခ (၆) အကအားတောင်းခေါ် ကြည့်ရှုရာ လီးစူးစန်နှင့်အခြား ၆ ဦးတို့အပေါ် ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၄ ရက်နေ့တွင် ဝန်ကြီးကိုယ်တိုင် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး (အရေးပေါ်)ပြဋ္ဌာန်းချက်များ) အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၇(၂) အရ ပြည်နှင့်ဒဏ် အမိန့်ချမှတ် ထားသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ တွင် ဗန်းမော်ခရိုင် နယ်လှည့်အနွေးကင်းအဖွဲ့ (၁) ၌ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် ဦးစဘော်ယော်(လိုပြ-၃) က မိမိတို့ကင်းအဖွဲ့သည် စိန်လုံနယ် ကောင်းလွတ်ရွာ၌ နိုင်ငံခြားသား လက်မှတ်မရှိသည့် နိုင်ငံခြားသားများအား စစ်ဆေးစဉ် အယူခံ တရားခံနှင့် အခြားတရပ်အမျိုးသားများကို ဘမ်းဆီးမိ သဖြင့်၊ ၎င်းတို့အား ပြည်နှင့် ဒဏ်ပေးရန် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး ဝန်ကြီး ဌာနသို့ အကြောင်းကြားခဲ့သည့်အလျောက်၊ ဝန်ကြီးဌာနမှ သက်သေခံ က အမိန့်အရ အယူခံတရားခံအား ပြည်နှင့်ဒဏ်ပေးခဲ့ ကြောင်း ထွက်ဆိုကာ အယူခံတရားခံ ဓါတ်ပုံပါရှိသော နိုင်ငံခြားသားများ၏ မှတ်ပုံ တင်စာအုပ်ကို မူလရုံး၌တင်ပြခဲ့လေသည်။

အယူခံတရားခံက မိမိသည် ပြည်ထောင်စု တိုင်းရင်းသား တယောက်ဖြစ်ကြောင်း သက်သေဘုခဲ့သည်။ နိုင်ငံခြားသားများ၏ မှတ်ပုံတင် စာအုပ်ရှိ ဓါတ်ပုံမှ မိမိ၏ ဓါတ်ပုံဖြစ်ခြင်းကို မငြင်းပေ။ သို့ရာတွင် ၎င်းက လွယ်ဂျယ်သို့ ပျဉ်ပိုရန်သွားစဉ် ကုန်းလောရွာ၌ ဦးစဘော်ယော်က ဘမ်းဆီးပြီး ဓါတ်ပုံရိုက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိ၏ အမျိုးသားမှတ်ပုံတင် လက်မှတ်မှာ အိမ်၌ကျန်ရစ်ခဲ့သဖြင့် ထိုလက်မှတ်ကို လူလွတ်ပြီးအယူခိုင်းကာ ပြသတော့မှလူကြီးများရွှေ့တင်ပြန်လွှတ်လိုက်ကြောင်း ထုချေ သော်လည်း၊ ထိုထုချေချက်နှင့်ပတ်သက်၍ ဦးစဘော်ယော်အား စစ်ဆေးစဉ်က နိုမိတ်

၁၉၆၈
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
ခါကုန်းနော်(၁)
လီရန်းဖင့်။

ပြု ပေးခွန်းတစ်ခုတည်းမေးမြန်းထားခြင်း မရှိသဖြင့်၊ မူလရုံးနှင့် အောက်အယူခံရုံးတို့မှ အယူခံတရားခံ၏ ထုချေချက်မှာ ယူတ္တိမရှိကြောင်း၊ အယူခံတရားခံသည် တကြိမ်က ပြည်နှင့်ဒဏ်ခံရဘူးသူဖြစ်ကြောင်း ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ အယူခံ တရားခံ ကိုယ်တိုင်က ၎င်းအား ဦးစဘော်ယော်တို့အဖွဲ့မှ ဖမ်းဆီးဘူးကြောင်း ဝန်ခံပြီး နိုင်ငံ ခြားသားများ၏ မှတ်ပုံတင်စာအုပ်ရှိ ဓါတ်ပုံမှာလည်း မိမိ၏ ဓါတ်ပုံ မဟုတ်ကြောင်း မပြင်းဆိုနိုင်သည်သာမက၊ ပြည်နှင့်ဒဏ် မခံရဘဲ၊ အမျိုးသားမှတ်ပုံတင် လက်မှတ်ပြု၍ ပြန်လွှတ်သည်ဆိုခြင်းကို ဦးစဘော်ယော်အား စစ်ဆေးစဉ် မေးမြန်းခဲ့ခြင်း မရှိသည့် အလျောက်၊ အောက်ရုံးနှစ်ရုံး၏ ထပ်တူထပ်မျှ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် မှန်ကန်သော ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်ယူဆသည်။

အောက်အယူခံရုံးမှ အယူခံတရားခံအပေါ် ရုံးတင်တရားစွဲဆိုခြင်း၊ ခုခံချေပခွင့် ပေးခြင်းမပြုဘဲ ပြည်နှင့်ဒဏ်ပေးခဲ့သဖြင့်၊ ၎င်းသည် မိမိရသင့် ရထိုက်သော အခွင့် အရေးများကို မရခဲ့ကြောင်း၊ အယူခံတရားခံသည် နိုင်ငံခြားသား တယောက် မဟုတ် ဘဲ၊ ဥပဒေအရ တိုင်းရင်းသား တယောက်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ၎င်းအပေါ် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး (အရေးပေါ် ပြဋ္ဌာန်းချက်များ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(၂) အရ အပြစ်ဒဏ်စီရင်ခြင်း မပြုနိုင်ကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ပြုကာ အယူခံတရားခံအား တရားသေလွှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အောက်အယူခံရုံး တရားသူကြီးသည် နိုင်ငံတော် သမတ (ယခု တော်လှန်ရေး ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ) ကမည်သည့်အခါတွင်နိုင်ငံခြားသားတဦးအားပြည်နှင့်ဒဏ်ပေးနိုင်သည် ဆိုခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကောင်းစွာ သဘောပေါက်ဟန်မတူ၊ နိုင်ငံခြားသား တဦးအား လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး (အရေးပေါ်ပြဋ္ဌာန်းချက်များ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄(၂) အရ ၎င်း၊ ပုဒ်မ ၇(၁) အရ ၎င်း ပုဒ်မ ၇(၂) အရ ၎င်း၊ တရားမဟုတ်တခုဖြင့် ပြည်နှင့်ဒဏ် အမိန့်ချမှတ် နိုင်ပေသည်။ ပုဒ်မ ၄(၂)မှာ ဗီဇာပါ စည်းကမ်းချက်များကို ချိုး ဖောက်သူနှင့်သက်ဆိုင်သည်။ ပုဒ်မ ၇(၁)မှာ ရာဇဝတ်ရုံးသို့တင်ပို့ တရားစွဲဆို၍ အပြစ်ပေးခံရသူနှင့် သက်ဆိုင်သည်။ ပုဒ်မ ၇(၂)မှာ ထိုအက်ဥပဒေ သို့မဟုတ် နည်းဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်တခုခုကို ချိုးဖောက်ခဲ့သူနှင့် သက်ဆိုင်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ပုဒ်မ ၄(၂)အရသော်၎င်း၊ ပုဒ်မ ၇(၂) အရသော်၎င်း၊ ပြည်နှင့်ဒဏ်ပေးခံရသူအား ရာဇဝတ်ရုံးသို့၊ တင်ပို့တရားစွဲဆိုရန် မလိုပေ၊ ရပ်န်ဂျစ်ပေါလ် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာ နိုင်ငံ (၁) ။

(၁) (၁၉၆၀) မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံး၊ ၂၄၉ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်)။

ယခုအမှုတွင် အယူခံတရားခံအား ပုဒ်မ ၇(၂)အရ ပြည်နှင့်ဒဏ်အမိန့် ချမှတ်
ခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ ရုံးတင်တရားစွဲဆိုခြင်း မပြုဘဲ ပြည်နှင့်ဒဏ် မပေးနိုင်ဆိုသော အောက်
အယူခံရုံး၏ အမိန့်မှာ လွဲမှားကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေပေသည်။

လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ (အရေးပေါ် ပြဋ္ဌာန်းချက်များ) အက်ဥပဒေ
ပုဒ်မ ၁၅(၁)တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

“ 15. (1) Every order of deportation made under this Act shall remain in force until it is revoked by the President of the Union or by such authority as the President of the Union may appoint in that behalf.”

ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ဆိုလျှင် ဤအက်ဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် ပြည်နှင့်ဒဏ်
အမိန့်တခုသည် တော်လှန်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ သို့မဟုတ် အခြား အာဏာပိုင် တခုခုက
ပြန်လည်ဖျက်သိမ်းခြင်း မပြုသရွေ့ အတည်ဖြစ်နေမည်ဖြစ်သည်။ အယူခံတရားခံ
အပေါ် ပြည်နှင့်ဒဏ်အမိန့်ကို လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး ဝန်ကြီးက ထုတ်ပြန်ခဲ့ရာ၊ ဝန်ကြီး
သည် အစိုးရအဖွဲ့ဝင် တဦးအနေဖြင့် ယေဘုယျ စကားရပ်များ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃
အရ နိုင်ငံတော်သမတ (ယခုတော်လှန်ရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ) ကိုယ်စား ပြည်နှင့်ဒဏ်
ပေးခဲ့သည်ဟု မှတ်ယူရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုအမိန့်ကို နိုင်ငံတော် သမတသော်၎င်း
အခြား အာဏာပိုင် တဦးဦးကသော်၎င်း၊ ဖျက်သိမ်းခဲ့ခြင်း မရှိသေး၍ အတည်
ဖြစ်လျက် ရှိသေးသည် ဆိုခြင်းမှာ ယုံမှားဘွယ်မရှိ၊ ယင်းသို့ အတည်ဖြစ်လျက်
ရှိသေးသည့် ပြည်နှင့်ဒဏ် အမိန့်ကို (အောက်အယူခံရုံးဖြစ်သည့်) စက်ရှင်ရုံး အနေဖြင့်
ပယ်ဖျက်ရန် အာဏာလုံးဝမရှိ။ ပြည်နှင့်ဒဏ်အမိန့် အတည်ဖြစ်လျက် ရှိသေးသည်ဟု
အယူခံတရားခံ အနေဖြင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ တိတ်တဆိတ် ဝင်
ရောက်လာခြင်းသည် အပြစ်မရှိဟုဆိုကာ အောက်ရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ ပြည်နှင့်ဒဏ်
အမိန့်အား ပယ်ဖျက်ရာရောက်နေသည်။ ထို့ကြောင့် အောက်အယူခံရုံး၏ အမိန့်သည်
တရားဥပဒေအရ လက်မခံနိုင်ကြောင်း ပေါ်လွင်နေသည့် အလျောက် ပယ်ဖျက်ရ
မည်ဖြစ်သည်။ အယူခံတရားခံ အနေဖြင့် မိမိအပေါ် ချမှတ်ထားသော ပြည်နှင့်ဒဏ်မှာ
ခုခံခံရပေနှင့် မရ၍ တရားဥပဒေနှင့် မညီညွတ်ဟုယူဆပါမူ ထိုအမိန့်အား ပယ်ဖျက်ရန်
သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင် သို့မဟုတ် ရုံး၌ သက်သာခွင့်တောင်းဆိုရမည်ဖြစ်သည်။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် အယူခံတရားခံအား တရားသေလွှတ်ခဲ့သည့်
အောက်အယူခံရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး အယူခံတရားခံကို လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး
(အရေးပေါ်ပြဋ္ဌာန်းချက်များ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(၂) အရ ပြစ်မှုထင်ရှားသည်
ဆိုသော မူလရုံး၏ အမိန့်ကို ပြန်လည်အတည်ပြုကာ ၎င်းအား အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ်

၁၅၆၈
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
ပါကြွန်းနော်(ခ)
လိယန်းဆင့်။

၁၉၆၈

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
စာတန်းနှင့်(ခ)
လိဖုန်းစင် ။

၄ လကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။ အယူခံတရားခံသည်၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ
လ ၂၅ ရက်နေ့မှ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၁ ရက်နေ့အထိတကြိမ်၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊
အောက်တိုဘာလ ၁၈ရက်နေ့မှ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့အထိတကြိမ်၊
အမှုစစ်ဆေးစဉ် ၇၅ ရက်အချုပ်ခံရပြီး ဖြစ်သည့်အပြင် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၆
ရက်နေ့မှ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၂ ရက်နေ့အထိ ၄၈ ရက်အကျဉ်းခံရပြီး ဖြစ်သည့်
အလျောက်၊ အချုပ်နှင့် အကျဉ်းခံရပြီး ရက်ပေါင်း ၁၂၃ ရသောကြောင့် ထိုကာလ
ကို ၎င်းအပေါ် ချမှတ်ထားသည့် အပြစ်ဒဏ်မှ နုတ်ရမည်ဖြစ်ရာ ထောင်ချ ဝါးရမ်း
ထုတ်ပေးရန်မလိုတော့ပေ။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်းရွှေတောင်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

† ၁၉၆၈ ခု၊

နှင့်

ဧပြီလ ၂၀ရက်။

ဦးအောင်ခ ပါ ၅ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူများ) *

ရာဇဝတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၈ အရ၊ တရားစွဲဆို တင်ပို့ခြင်း—အမှု စစ်ဆေးသည့် တရားသူကြီးက ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၃၄၉ အရ၊ အမှုကို တင်ပို့ရာတွင် တရားခံများ အပြစ် ရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ် ထားခြင်း—အထက်ရှုံးသို့ အမှု တင်ပို့လိုက်သည့် အမိန့်သည် ပျက်ပြယ်သွားသည်ဟု မယူ ဆနိုင်—စက်ရှင် တရားသူကြီးသည် ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၃၅ အရ၊ ခရိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီး အရေးယူ ဆောင်ရွက်သည့် အမှုကို စစ်ဆေး ကြည့်ရှုရန် အာဏာ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၃၄၉ အရ၊ အမှုကို ခရိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသို့ တင် ပို့ရာ၌ အမှုစစ်ဆေးသည့် တရားသူကြီးသည် မိမိ၏ ထင်မြင်ချက်ကိုသာလျှင် ရေးမှတ်ရန် လိုသည်။ တရားခံများအား မှုပြစ် ထင်ရှား စီရင်ခြင်း မပြုလုပ်သင့်ချေ။ သို့ရာတွင် မူလရုံးက တရားသူကြီး က တရားခံများသည် အပြစ်ရှိပါသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ် ထားခြင်း အတွက် အမှုတွဲကို ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၄၉ အရ၊ အထက်ရှုံးသို့ တင်ပို့ လိုက်သည့် အမိန့်သည် ပျက်ပြယ် သွားသည်ဟုမယူဆနိုင်ချေ။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ စက်ရှင် တရားသူကြီးသည် ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၃၅ အရ၊ ခရိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီး အရေးယူ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် အမှုတွဲကို စစ်ဆေး ကြည့်ရှုရန် အာဏာ မရှိချေ။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ အစိုးရတရားရုံးချုပ် ရွှေနေ ဦးမြင့်။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း။ ။ ၁၉၆၇ ခု ဇူလိုင်လ အတွက် အမရပူရအပိုင် ရွှေကြက် ယက်တိုက်နယ် ယက္ကန်းနှင့် စက်မှုလက်မှု သမဝါယမအသင်းတင် ဦးအောင်ခ နှင့်

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၂၂ (က)။
† ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အမှုစုံမှု အမှတ် ၄၄ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၂ ရက်နေ့စွဲပါ မန္တလေးမြို့၊ စက်ရှင် တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို ပြန်၍ ဆင်ခြင်မှု။

၁၉၆၈
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
ဦးအောင်ခ
ပါ ၅။

ဦးမျိုးတို့သည် ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အတွင်းရေးမှူး အသီးသီးတို့ ဖြစ်ကြပြီး၊ ဦးကြည်သာ၊ ဦးမြိုး
နှင့် ဦးခင်မောင်တို့သည် အမှုဆောင် လူကြီးများ ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ အဆိုပါနှစ်အတွက်
ထိုအသင်း၏ စာရင်းရှင်းတမ်းများကို ဦးပွား (လိပြ-၂)က စစ်ဆေးကြည့်ရှုသောအခါ၊
အသင်းပိုင် လက်ကျန်ငွေမှာ ၃,၇၄၈ ကျပ် ၇၅ ပြားဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။
၁၉၆၃-၆၄ ခုနှစ်အတွက် အမှုဆောင် လူကြီးများ ရွေးချယ်ရာ၌၊ အထက်ဖော်ပြပါ
ပုဂ္ဂိုလ်များ မပါဝင်တော့ချေ။ အမှုဆောင် အဖွဲ့သစ် အတွင်းရေးမှူး ဖြစ်သော
ဦးလှမောင်က အမှုဆောင်ဟောင်းများထံမှ အသင်း၏ လက်ကျန်ငွေကို တောင်းခံ
ခဲ့သည်။ ဦးအောင်ခ အမှူးပြုသည့် အမှုဆောင်ဟောင်းများက ထိုငွေများကို ပေးအပ်
ရန် တာဝန်ယူသည်ဟု အဆိုရှိသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဦးအောင်ခတို့သည် ထိုငွေများကို
အမှုဆောင်သစ်များထံ လွှဲအပ်ပေးခြင်း မပြုလုပ်သောကြောင့် မြို့နယ် သမဝါယမ
အရာရှိ ဦးဘဆင် (လိပြ-၄) ၏ ညွှန်ကြားချက်အရ အတွင်းရေးမှူး ဦးလှမောင်သည်
ထိုအကြောင်းကို အမရပူရ ပြည်သူ့ ရဲတပ်ဖွဲ့ စခန်းသို့ တိုင်တန်းလိုက်သည်။ ထို့ကြောင့်
အမရပူရရဲတပ်ဖွဲ့စခန်းမှ ဦးအောင်ခ၊ ဦးမျိုး၊ ဦးကြည်သာ၊ ဦးမြိုးနှင့် ဦးခင်မောင်တို့
အပေါ်တွင် အမရပူရမြို့ နယ်ပိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု
အမှတ် ၂၃၄ တွင် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၈ အရ တရားစွဲဆို တင်ပို့ခဲ့သည်။ မူလရုံး
တရားသူကြီးသည် ဒုတိယတန်း ရာဇဝတ် အာဏာရတရားသူကြီးဖြစ်သည်။ ထို
တရားသူကြီးသည် အမှုကိုစစ်ဆေးပြီးနောက် တရားခံများ အပေါ်၌ ပြစ်ဒဏ် သတ်မှတ်
ရန်အတွက် မိမိတွင်လိုအပ်သည့် အာဏာများ မရှိခြင်းကြောင့် အမှုတို့ကို ရာဇဝတ်
ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၃၄၉ အရ မန္တလေးခရိုင် တရားသူကြီးထံသို့ တင်ပို့လိုက်လေ
သည်။ နယ်ပိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသည် အမှုတို့ကိုတင်ပို့ရာ၌ တရားခံများအား
အပြစ်ရှိကြောင်းဖြင့် ဆုံးဖြတ်ထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ (ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၃၄၉ အရ
အမှုကို ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသို့ တင်ပို့ရာ၌ အမှုစစ်ဆေးသည့် တရားသူကြီးသည်
မိမိ၏ ထင်မြင်ချက်ကိုသာလျှင် ရေးမှတ်ရန်လိုသည်။ တရားခံများအား မှုပြစ်ထင်ရှား
စီရင်ခြင်း မပြုလုပ်သင့်ချေ။) (သို့ရာတွင် မူလရုံး တရားသူကြီးက တရားခံများသည်
အပြစ်ရှိပါသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ထားခြင်းအတွက် အမှုတို့ကို ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး
ဥပဒေပုဒ်မ ၃၄၉ အရ၊ အထက်ရုံးသို့ တင်ပို့လိုက်သည့် အမိန့်သည် ပျက်ပြယ်သွား
သည်ဟု မယူဆနိုင်ချေ။) ထို့ကြောင့် ထိုအမိန့်နှင့် ပတ်သက်၍ ဆက်လက်ဝေဘန်ရန်
အကြောင်းမရှိချေ။ နယ်ပိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ ထောက်ခံချက်များကို
မန္တလေးမြို့ ခရိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသည် မိမိ၏ရုံး၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု
အမှတ် ၁ တွင် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ခရိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးက ဤ
အမှုတွင် မောင်မျိုး တဦးတည်းအပေါ်၌သာလျှင် မှုပြစ်ထင်ရှား စီရင်ပြီး အလုပ်ကြမ်း

၁၉၆၈
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
ဦးအောင်ခ
ပါ ၅။

နှင့် ထောင်ဒဏ် တနှစ် ကျခံစေရန် အမိန့် ချမှတ်လိုက်သည်။ ကျန်တရားခံများကိုမူ ကား တရားသေလွှတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။ ထိုစီရင်ချက်နှင့် အမိန့်တို့ကို မောင်မျိုးက မကျေနပ်သဖြင့် မန္တလေးမြို့ စက်ရှင် တရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ အယူခံမှု ၄၄ တွင် အယူခံ ဝင်ခဲ့လေသည်။ စက်ရှင်တရားသူကြီး ကမောင်မျိုး အား အောက်ရုံးမှ မှုပြစ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်းကို ပယ်ဖျက်ပြီး အမှုကို ပြန်လည်စစ်ဆေး စေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ အမိန့်ချမှတ်ပြီးနောက်၊ စက်ရှင် တရား သူကြီးက ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၃၁ ရက်နေ့စွဲပါ တရားဌာန စာအမှတ် ၂၀၆၆/၆-၁ အရ၊ တရားရုံးချုပ် အတွင်းဝန်ထံသို့ စက်ရှင် တရားသူကြီး ချမှတ်ထားသည့် စီရင်ချက်ကို ပြင်ဆင်သင့်ကြောင်းဖြင့် အဆိုပြုခဲ့သည်။ (စက်ရှင် တရားသူကြီးသည် ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၃၅ အရ ခရိုင်ဇာတိ တရားသူကြီး အရေးယူ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် အမှုတွဲကို စစ်ဆေး ကြည့်ရှုရန် အာဏာမရှိချေ။) သို့ရာတွင် အောက်ရုံးအမိန့်မှုတွဲကို ဤရုံးက မြင်တွေ့ရပြီး ဖြစ်သောကြောင့် လိုအပ်သလို ပြင်ဆင်နိုင်ရန်အတွက် ဤ ပြင်ဆင်မှုကို ဖွင့်ချလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

မူလရုံး တရားသူကြီးသည် တရားခံများအပေါ်၌ အပြစ်ရှိသည်ဟု ယူဆရာတွင် ၎င်းတို့က လက်ကျန်ငွေများကို ပေးဆပ်ပါမည်ဟု စာဖြင့် ရေးသား တာဝန်ယူခဲ့ သည် ဟူသော အချက်ပေါ်တွင် မူတည်ထားသည်။ သို့ရာတွင် မူလရုံးအမှုတွဲ၌ ရရှိသည့် သက်သေခံချက်များကို သေချာစွာ လေ့လာကြည့်ရှုသောအခါ၊ တရားခံ များသည် ထိုကဲ့သို့ ဝန်ခံချက်ပေးကြောင်း၊ သက်သေခံ အထောက်အထားလုံလောက် စွာ မရရှိခဲ့ချေ။ အသင်းပိုင် လက်ကျန်ငွေများ ပေးပါမည်ဟု ဝန်ခံရုံကားမျှဖြင့် တရားခံများသည် အသင်းပိုင်ငွေများနှင့် ပတ်သက်၍၊ ဇာတိမကင်းသော ယုံကြည် အပ်နှံရေး ပေါက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်ပါသည်ဟု မယူဆနိုင်။ ထိုကဲ့သို့ ယုံကြည် အပ်နှံရေး ပေါက်ဖျက်မှုကို တရားခံများသည် ကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်း သက်သေခံ အထောက်အထား ပြသရမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ခရိုင် ဇာတိတရား သူကြီးက မောင်မျိုးမှအပ ကျန်တရားခံများနှင့် ပတ်သက်၍၊ မူလရုံး၏ ဆုံးဖြတ် ချက်ကို လက်မခံခဲ့ချေ။ ခရိုင် ဇာတိ တရားသူကြီးက တရားခံ ၅ ဦးအနက် ငွေရေး ကြေးရေးတွင် ကိုယ်ထိလက်ထောက် ကိုင်တွယ် သုံးစွဲသူမှာ တရားခံ မောင်မျိုးသာလျှင် ဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းသည် ဇာတိတရားကြောင်းအရ တာဝန်ရှိသည်ဟု ယူဆပြီး၊ ဇာတိတရားပုဒ်မ ၄၀၈ အရ မှုပြစ်ထင်ရှား စီရင်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုအချက်မှာ မောင်မျိုးအပေါ်၌ ဇာတိတရားပုဒ်မ ၄၀၈ အရ မှုပြစ်ထင်ရှား စီရင်နိုင်လောက်အောင် ခိုင်လုံသည်ဟု မယူဆသင့်ချေ။ စက်ရှင် တရားသူကြီး ပေါ်ပြထားသည့်အတိုင်း တရားလိုပြ သက်သေများ၏ အစစ်ခံချက်များအရ အသင်း

ခဗ္ဗင်္ဂ
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
ဦးအောင်ခ
ပါ ၅။

၏တွေများကို မည်သူ မည်ဝါက ထိန်းသိမ်းရသည်ဟု မပေါ်ပေါက်ချေ။ ထို့ကြောင့် မောင်မျိုးအား ဂုဏ်သတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၈ အရ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်းကို လက်ခံ ခိုင်ရန် အကြောင်းမရှိချေ။ သို့ဖြစ်လေရာ မောင်မျိုးအပေါ်၌ ခရိုင် ဂုဏ်သတ်တရား သူကြီးက ဂုဏ်သတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၈ အရ မှုပြစ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်းကို ပယ်ဖျက်လိုက် ခြင်းသည် မှန်ကန်လေသည်။ သို့ရာတွင်အမှုကို အသစ်တဖန် ပြန်လည်စစ်ကြော ကြားနာရန် စက်ရှင်တရားသူကြီး ချမှတ်သည့်အမိန့်သည် လျှောက်ကန် သင့်မြတ်ခြင်း ရှိမရှိ စိစစ်ဝေဖန်ရန် လိုလေသည်။ ဂုဏ်သတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၂၃ အရ အယူခံရုံးသည် အမှုကို ပြန်လည်စစ်ဆေးစေရန် အမိန့်တရပ် ချမှတ်နိုင်သည့် အာဏာရှိသည်။ သို့ရာ တွင် အလွန်ကြီးမားသည့် အကြောင်းပြချက်များ မရှိဘဲ၊ အမှုကို ပြန်လည် စစ်ဆေးရန် အမိန့် မချမှတ်သင့်ကြောင်းဖြင့် စီရင်ထုံး အများအပြားတွင် ပြဆိုထားသည်။ တရားလို ဘက်က သင့်တော်သည့် သက်သေခံချက်များကို မတင်ပြခြင်းကြောင့်၎င်း၊ အမှု အတွက် မည်ကဲ့သို့ သက်သေထင်ရှား ပြသရမည်ကို နားမလည်သောကြောင့်၎င်း ယင်းကဲ့သို့သော အကြောင်းများကြောင့် အမှုကို ပြန်လည် စစ်ဆေးရန် အမိန့် မချ မှတ်သင့်ကြောင်းဖြင့် ဘီဘီပစ်တရားပြုစုသည့် ဂုဏ်သတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ၁၂ ကြိမ် မြောက် တည်းဖြတ်ခြင်း စာအုပ် စာမျက်နှာ ၁၆၃၃ တွင် ပေါ်ပြထားသည်။ စက်ရှင် တရားသူကြီး၏ အမိန့်အတိုင်းအမှုကို ပြန်လည်စစ်ဆေးခြင်း ပြုလုပ်က တရားခံများအပေါ်၌ ခိုင်လုံသည့် သက်သေခံချက်များ နောက်ထပ် တင်ပြရန် တရားလိုအား အခွင့်အရေးပေးသည်နှင့် တူနေပေလိမ့်မည်။ အယူခံရုံးသည် ထိုကဲ့သို့ သော အခွင့်အရေးပေးရာ ကျရောက်သည့် အမိန့်မျိုးကို မချမှတ်သင့်ကြောင်းဖြင့် မောင်ကန်နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (၁) အမှုစီရင်ထုံး၌ ထုံးဖွဲ့ထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤအမှုကို ပြန်လည်စစ်ဆေးစေရန် စက်ရှင်တရားသူကြီး က ချမှတ်ထားသည့် အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ရမည်ဖြစ်သည်။

ဤအမှု တခုလုံးကို ခြုံ၍ကြည့်ရှုသောအခါ၊ တရားခံ အားလုံးတို့ အပေါ်၌ တရားသေလွတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်သင့်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မူလရုံး အမှုတွဲ၌ ရရှိသည့် သက်သေခံချက်များအရ ၎င်းတို့သည် ဂုဏ်သတ် မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံ ခြင်း ဖောက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်ကြောင်းဖြင့် ခိုင်လုံသည့် သက်သေခံ အထောက် ထား မရရှိခဲ့ချေ။ ရှင်ထွေးသည့် စာရင်းအင်းများကြောင့်၎င်း၊ တာဝန် ပေးဆု တွင် စီမံခန့်ခွဲမှုချို့ယွင်းသောကြောင့်၎င်း ဤအမှု ပြစ်ပေါ်လာသည်ဟု ယူဆနိုင်စရာ အကြောင်းရှိသည်။ ခရိုင်ဂုဏ်သတ် တရားသူကြီး အကြံပေးထားသည့်အတိုင်း၊ ထို

(၁) မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး (တရားရုံးချုပ်) ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ စာ ၉၉။

အသင်းမှ လျော့နည်းနေသော ငွေများရှိပါမူ သမဝါယမ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၉ (၁) အရ တာဝန်ရှိသူများထံမှ အရ တာဝန်ရှိသူများထံမှ ကောက်ခံနိုင်ရန်အတွက် သင့် လျော်သလို အရေးယူ ဆောင်ရွက်ရန်သာ လျှင်ဖြစ်သည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ လျှောက်ထားသူ ဦးအောင်ခ၊ ဦးကြည်သာ၊ ဦးဖြိုးနှင့် ဦးခင်မောင်တို့အပေါ်၌ ခရိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးက တရားသေလွှတ်ရန် ချမှတ်သည့် အမိန့်ကို အတည်ပြုလိုက်သည်။ မောင်မျိုး အပေါ်၌ ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီး က ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၈ အရ မှုပြစ်ထင်ရှား စီရင် ခြင်းကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည့် စက်ရှင် တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို အတည်ပြုလိုက် သည်။ စက်ရှင် တရားသူကြီး၏ အမှုကို ပြန်လည် စစ်ဆေးစေရန် ချမှတ်သည့် အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး မောင်မျိုးအား တရားသေလွှတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

၁၉၆၈
—
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
နှင့်
ဦးအောင်ခ
ပါ ၅။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမအထွေထွေမှု

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင် နှင့် တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်တို့ရွှေတွင်

† ၁၉၆၈
မတ်လ
၂၃ ရက်။

ဘနာဇီလာလက်ဆာရီးယား (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ဒေါ်ချစ်ချစ် ပါ ၂ (လျှောက်ထားခံရသူများ)*

အမှုခေါ် စာချွန်တော်—ရန်ကုန် တရားမရုံး တရားသူကြီးက မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀ နှင့် ပုဒ်မ ၂၇ တို့အရ၊ စံငှားခ နှုန်းကို သတ်မှတ်ခြင်း—အာဏာကို ကျူးကျော် ချမှတ်သည့် အမိန့် တရပ်သာ ဖြစ် မဖြစ်—စံငှားခနှုန်းနှင့် ပတ်သက်၍၊ ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံး တရားသူကြီးထံ ပြန်လည်၍ ဥပဒေအရ ဆင်ခြင်သုံးသပ် အမိန့် ချမှတ် ပေးရန် ရည်ညွှန်း၍ ရမည် ဖြစ်ခြင်း—မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၂ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ဆန့်ကျင်မည်ဟု ဆိုနိုင် မဆိုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ စောဒကမူကို ကြားနာခဲ့သည့် ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံး တရားသူကြီးသည် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀ နှင့် ပုဒ်မ ၂၇ တို့တွင် ပြဆိုထားသည့် အတိုင်း တရားဝင်ပေးရသည့် ငွေမဟုတ်သည့် စပေါ်၊ သို့မဟုတ် ဆလံမီ ငွေ ကျပ် ၃၀,၀၀၀ ကို ပထမလျှောက် ခံရသူက အိမ်ရှင်သို့ ပေးရခြင်းကို လေးနက်စွာ စဉ်းစားပြီး ထိုအချက်ပေါ် မူတည်၍၊ စံငှားခ နှုန်းကို သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေ လိုအပ်ချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်နေကြောင်းမှာ ထင်ရှား နေပေသည်။ သို့ဖြစ်ရကား စောဒကမူကို ကြားနာသည့် တရားသူကြီးက ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်မှာ မိမိတွင် ရှိသည့် အာဏာကို ကျူးကျော် ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့် တရပ်သာ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည် ဖြစ်ပြီး၊ ထိုအမိန့်မှာလည်း အပေါ်ရံကြော ကြည့်ရှုနှင့် မှားယွင်းနေသည့် အမိန့် တရပ် ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်နေသဖြင့် ၎င်းအမိန့်ကို အတည်ပြု လက်ခံ ရန် မသင့်ပေ။ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေကာမူ အမှုတွင် စံငှားခ နှုန်းနှင့် ပတ်သက်၍ ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံး တရားသူကြီးထံပင် ပြန်လည်၍ ဥပဒေ အရ၊ ဆင်ခြင် သုံးသပ်ပြီး အမိန့် တရပ် ချမှတ်ပေးရန် ရည်ညွှန်းရမည်ဖြစ်သဖြင့် ထိုသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၂ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ဆန့်ကျင်မည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် စောဒကမူကို ကြားနာခဲ့သည့် တရားသူကြီးကပင် အမှုကို တရားဥပဒေ အရ၊ ပြန်လည် ရွက်ဆောင်နိုင်ရန် ဤရုံးမှ ကြည့်ရှုထိမ်းသိန်းရမည့်ဝတ္တရားအရပြန်လည်ပေးပို့ ဆုံးဖြတ်စေရမည်ဖြစ်သောကြောင့်ဖြစ်ပေသည်။

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေမှု အမှတ် ၈၅။
† အမှုခေါ် စာချွန်တော်လျှောက်လွှာ။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးသန်းအောင်။

၁၉၆၈

လျှောက်ထားခံရသူများအတွက်။ ။ဦးကျော်မြင့်၊ အစိုးရ တရားရုံးချုပ်ရွှေနေ၊
ဒေါ်မြသန်းနု။

ဘနာဇီလာလက်
ဆာရီးယား
နှင့်
ဒေါ်ချစ်ချစ်
ပါ။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းဘင်။ ။ယခုအမှုမှ ပထမ လျှောက်ခံရသူ ဒေါ်ချစ်ချစ်
သည်၊ လျှောက်ထားသူပိုင် ရန်ကုန်မြို့၊ ၃၄ လမ်းရှိ တိုက်အမှတ် ၂၀၄/၂၀၆ အောက်
ထက်ကို ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှစ၍ တလလျှင်အခ ၂၅၀ နှင့် ငှားရမ်း နေထိုင်ခဲ့သည်ဆိုသည်။
၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် အိမ်ရှင်က အိမ်လခကို ၂၅၀ မှ ၂၀၀ အထိလျော့လိုက်သည်ဆိုသည်
သို့ရာတွင် လျှောက်ထားသူက စီးပွားရေး ပျက်သဖြင့် ၁၉၆၆ ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၂၄
ရက်နေ့တွင် ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံ အချင်းဖြစ်သည့် အောက်ခန်းကို မြို့ပြ
ဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၇ အရ၊ စံငှားခ သတ်မှတ်ပေးပါရန်
လျှောက်ထားသည်တွင်၊ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဝန်က မိမိ၏ရုံး အမှုအမှတ် ၁၀၄၄-အေ/
၆၆ တွင် အခရမ်းယူခဲ့ပြီး ထိုအောက်ခန်းအတွက် စံငှားခနှုန်းကို ၁၆၅၀ သတ်မှတ်လိုက်
လေသည်။ ထိုသို့ သတ်မှတ်ပေးသည်ကို မကျေနပ်သေး၍ ပထမ လျှောက်ခံရသူ
ဒေါ်ချစ်ချစ်က ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံးတွင် စောဒက ဝင်ရောက်ရာ၊ ထိုရုံးမှ၎င်း၏
စောဒက အယူခံမှုအမှတ် ၁၇/၆၇ အရ လက်ခံကြားနာပြီးနောက်၊ စံငှားခနှုန်းကို
၁၀၀ အဖြစ်လျော့၍ သတ်မှတ်လိုက်ပြန်လေသည်။

ထိုသို့ စံငှားခနှုန်းကို ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန် ဆုံးဖြတ်သည်ထက် လျော့ပေါ့၍
သတ်မှတ်ရခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ စောဒကမှုကို ကြားနာခဲ့သည့် ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး
တရားသူကြီးက ပထမ လျှောက်ခံရသူက အချင်းဖြစ် အခန်းအတွက် အပျောက်ငွေ
၃၀,၀၀၀ ပေးခဲ့ရသည် ဆိုသည်ကို အိမ်ရှင်ဖြစ်သူက ငြင်းဆိုခြင်း မပြုသဖြင့် ထိုငွေ
ရရှိကြောင်း လက်ခံရမည်ဟု ဆိုထားသည်။ ထို့အတွက် စံငှားခ သတ်မှတ်သည့်
အခါတွင် အပျောက်ယူခြင်းကို အထူးအရေးပေးပြီး ထည့်သွင်း စဉ်းစားရမည် ဖြစ်သည်
အတိုင်း စံငှားခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က စံငှားခ ၁၆၅၀ သတ်မှတ်သည်မှာ များနေသည်ဟု
ယူဆပြီး စံငှားခနှုန်းကို တလ ၁၀၀ သို့လျော့ချလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ထိုအမိန့်ကို မကျေနပ်၍အိမ်ရှင်ဖြစ်သူ လျှောက်ထားသူကစောဒကမှုကို ကြားနာ
ခဲ့သည့်ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံးတရားသူကြီးသည် ဥပဒေအရ ပေးခွင့်မရှိသည့် အပျောက်
ငွေပေးရခြင်းကိုထည့်သွင်းပြီးထိုအချက်အပေါ် လေးနက်စွာစဉ်းစား၍ ငှားရမ်းခနှုန်းကို၊
လျော့ပေါ့လိုက်ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ များစွာ မှားယွင်းနေပြီး စောဒကမှုကို ကြားနာခဲ့
သည့် တရားသူကြီးသည် မိမိတွင်ရှိသည့် အခွင့်အာဏာကို ကျော်လွန်၍ ဆုံးဖြတ်
ထားကြောင်း ထင်ရှားနေသဖြင့် ၎င်းအမိန့်မှာ အပေါ်ရံကြော ကြည့်ရုံနှင့် မှားယွင်း

၁၉၆၈
ဆာရီးယား
ဒေါ်ချစ်ချစ်
ပါ။

သည့် အမိန့်တရပ် ဖြစ်နေသောကြောင့် ဤရုံးမှ အမှုခေါ် စာချွန်တော်ဖြင့် ပယ်ဖျက် ပေးပါရန် လျှောက်ထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

လျှောက်လွှာနှင့် ပတ်သက်၍ လျှောက်ထားသူ၏ ရွှေနေကြီးက ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀ ၌ ငှားရမ်းခအပြင်၊ စပေါ်ငွေ၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားငွေ ပေးဆောင်ရန် မတောင်းဆိုရဟု အတိအလင်း ပညတ် ထားသဖြင့်၊ ပထမ လျှောက်ခံရသူ က အပျောက်ငွေ ၃၀,၀၀၀ ပေးရသည် ဆိုသည်မှာ တရားဝင်ပေးသည့် ငွေမဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားနေသည်။ ထို့ပြင် စံငှားခနှုန်း သတ်မှတ် ရာတွင် မည်သည့် အချက်များအပေါ် မူတည် ဆက်တမ်းမရှိဘဲ ဖြစ်ကြောင်း၊ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၇ တွင် အတိအလင်း ပြဆိုထားရာ၊ ထိုပြဆိုချက် များတွင် စပေါ်ငွေ၊ သို့မဟုတ် အပျောက်ငွေ ပေးရခြင်းကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားပြီး စံငှားခနှုန်း သတ်မှတ်ခွင့်ရှိကြောင်း မည်သို့မျှ ဖော်ပြထားခြင်း မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် စောဒကမှုကို ကြားနာခဲ့သည့် ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး၊ တရားသူကြီးက ပထမလျှောက်ခံ ရသူ အိမ်ငှားက အပျောက်ငွေ ၃၀,၀၀၀ ပေးရသည် ဆိုခြင်းကို စံငှားခနှုန်း သတ်မှတ် ရာတွင် အထူးအရေးပေးပြီး ထည့်သွင်း စဉ်းစားမည့် အချက်တချက်ဖြစ်ကြောင်း ပြဆိုပြီး၊ ထိုအချက်အပေါ် မူတည်၍ စံငှားခနှုန်းကို သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ များစွာ မှားယွင်းနေသဖြင့် တရားမရုံး တရားသူကြီးသည် မိမိတွင်ရှိသည့် အခွင့် အာဏာကို ကျော်လွန်သုံးစွဲရာ ရောက်နေပြီး ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်မှာ အပေါ်ရံကျော် ကြည့်ရှုနှင့် မှားယွင်းနေသည့် အမိန့်တရပ်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား နေပါသည်ဟု ပြဆို လေသည်။

ပထမ လျှောက်ခံရသူ အိမ်ငှား ဒေါ်ချစ်ချစ်အတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် ရွှေနေကြီး ဦးကျော်မြင့်က စောဒကမှုကို ကြားနာခဲ့သည့် တရားမရုံး၊ တရားသူကြီး သည် စီရင်ချက်တွင် အပျောက်၊ သို့မဟုတ် ဆလံမီငွေ ၃၀,၀၀၀ ပေးရခြင်းကို ဖော်ပြပြီး စံငှားခနှုန်း သတ်မှတ်ရာတွင် ထိုအချက်ကို အရေးပေး စဉ်းစားပြီး ဆုံးဖြတ်ကြောင်း ပြဆိုထားသည်မှာ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်နေကြောင်း မငြင်းဆိုနိုင်သဖြင့် စောဒကရုံးမှ ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး အမှုကို ထိုရုံးသို့ပင် ပြန်လည်၍ ဥပဒေအရ ကြားနာဆုံးဖြတ်ရန် ပေးပို့သင့်ကြောင်း တင်ပြလေသည်။

ဒုတိယနှင့် တတိယ လျှောက်ခံရသူတို့အတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် အစိုးရ ရွှေနေကြီး ဒေါ်မြသန်းနုကမူ လျှောက်ထားသူ၏ ရွှေနေကြီး တင်ပြချက်ကို ပထမ လျှောက်ခံရသူ ရွှေနေကြီးက ထောက်ခံခဲ့သော်လည်း ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၁ (၅)အရ စောဒကရုံးမှ ချမှတ်သည့် အမိန့်သည် အပြီးသတ် အတည်ဖြစ်သည့်

အမိန့်တရပ်ဖြစ်ရမည်ဟု ဥပဒေကပြဋ္ဌာန်းထားသဖြင့် ထိုအမိန့်မျိုးတွင် ဤရုံးမှအမှုခေါ် စာချွန်တော်ဖြင့်ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ရန်သင့်လျော်မည်မဟုတ်ပါဟု တင်ပြလေသည်။

၁၉၆၈
—
သနာဇီလာထက်
ဆာရီးဟား
နှင့်
ပေါ်ချစ်ချစ်
ပါ ။

အထက်ပါ အစိုးရ ရွှေနေကြီး၏ တင်ပြချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ယခုအမှု အကြောင်း အရာများကို လေ့လာလျှင် (စောဒကမှုကို ကြားနာခဲ့သည့် ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမ ရုံး တရားသူကြီးသည် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀ နှင့် ပုဒ်မ ၂၇ တို့တွင် ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း တရားဝင် ပေးရသည့်ငွေမဟုတ်သည့် စပေါ်၊ သို့မဟုတ် ဆလံမီငွေ ၃၀,၀၀၀ ကိုပထမ လျှောက်ခံရသူက အိမ်ရှင်သို့ ပေးခြင်းကို လေးနက်စွာ စဉ်းစားပြီး ထိုအချက်ပေါ် မူတည်၍ စံငှားခနှုန်းကို သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဥပဒေ လိုအပ်ချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်နေကြောင်း မှာ ထင်ရှားနေပေသည်။ သို့ဖြစ်ရကား၊ စောဒကမှုကို ကြားနာသည့် တရားသူကြီးက ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်မှာ မိမိတွင်ရှိသည့် အာဏာကို ကျူးကျော်ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့် တရပ်သာ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်ပြီး၊ ထိုအမိန့်မှာလည်း အပေါ်ရံကြော ကြည့်ရုံ နှင့် မှားယွင်းနေသည့် အမိန့်တရပ်ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်နေသဖြင့် ၎င်းအမိန့်ကို အတည်ပြု လက်ခံရန် မသင့်ပေ။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ယခုအမှုတွင် စံငှားခနှုန်းနှင့် ပတ်သက်၍ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမ တရားသူကြီးထံပင် ပြန်လည်၍ ဥပဒေအရ ဆင်ခြင် သုံးသပ်ပြီး အမိန့်တရပ် ချမှတ်ပေးရန် ရည်ညွှန်းရမည် ဖြစ်သဖြင့်၊ ထိုသို့ ရွက်ဆောင် ခြင်းဖြင့် အစိုးရရွှေနေကြီး ရည်ညွှန်းသည့် ပုဒ်မ ၃၂ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ဆန့်ကျင် မည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် စောဒကမှုကို ကြားနာခဲ့သည့် တရား သူကြီးကပင် အမှုကို တရားဥပဒေအရ ပြန်လည် ရွက်ဆောင်နိုင်ရန်၊ ဤရုံးမှကြည့်ရှု ထိန်းသိမ်းရသည့် ဝတ္တရားအရ ပြန်လည်ပေးပို့ ဆုံးဖြတ်စေမည် ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

အထက်ပေါ်ပြပါ အကြောင်းများနှင့် လျှောက်ထားသူနှင့် ပထမ လျှောက်ခံ ရသူအတွက် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည့် ရွှေနေကြီးများ သဘောတူညီ တင်ပြချက်အရ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး၊ စောဒက အယူခံမှုအမှတ် ၁၇/၆၇ တွင် ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၄ ရက်နေ့က ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်ကို အမှုခေါ် စာချွန်တော်ဖြင့် ပယ်ဖျက်လိုက်ပြီး ယခင် တရားလွှတ်တော်မှ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့် မစ္စတာ အက်(ဖ်)၊ စီ၊ ဂရေဟင် ပါ ၃ နှင့် မတင်လှ ပါ ၂။ (၁) စီရင်ထုံးပါ ပြဆိုချက်အရ၊ အမှုကို တရားမရုံးသို့ ပေးပို့၍ ဥပဒေ အရ ပြန်လည်သုံးသပ်ပြီး အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် အမိန့်တရပ် ချမှတ်ပေးလိုက်သည်။

အမှုသည်တို့သည် မိမိတို့၏စရိတ်ကို မိမိတို့အသီးသီး ကျခံစေရမည်ဖြစ်သည်။

(၁) ၁၉၅၉ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၁၃၃။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေရွှေတိုင်

မောင်ကိုလေး ပါ ၂ (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူများ)

† ၁၉၆၈
မေလ
၂၉ ရက်။

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ) *

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) / ၃၀၂ / ၁၀၉ အရ၊ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၆၄ အရ စစ်ဆေးခြင်း—လူသတ်မှု ကျူးလွန်သည်ကို တွေ့ရသည်ဟူသည့် ဝန်ခံချက်—သက်သေခံအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁ အရ သက်သေခံချက်အဖြစ် လက်ခံနိုင် မခံနိုင်—ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၄ (၁) အရ ဆောင်ရွက်ရန်တာဝန်—၎င်းတာဝန် ပျက်ကွက်က ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၁၇၆၊ သို့မဟုတ် ၂၀၂ အရ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ဟု ယူဆ နိုင်မယူဆနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဒုတိယလျှောက်ထားသူအား ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၆၄ အရ စစ်ဆေးရာ လူသတ်မှုကျူးလွန်သည်ကို တွေ့မြင်ရသည်ဟု ဝန်ခံထားသည်။ ထိုကဲ့သို့သို့သော ဝန်ခံချက်ကို သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၂၁ အရ သက်သေခံချက်အဖြစ် လက်ခံနိုင်သည်။ သက်သေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇ မှ ၂၁ အရ ဝန်ခံချက်တစ်ခုကိုတရားမမှုတွင်သာမက ရာဇဝတ်မှုတွင်လည်း သက်သေ အထောက်အထားအဖြစ် လက်ခံစဉ်းစားနိုင်ပေသည်။

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၄ (၁) အရ လူတိုင်းတယောက်သည် မိမိရှေ့၌ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၀၂ အရ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ကိုတွေ့ရှိပါက နီးရာ ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၊ သို့မဟုတ် ရဲအရာရှိထံသို့ အကြောင်းကြားရန် တာဝန်ရှိသည်။ ထိုကဲ့သို့တာဝန်ရှိသော်လည်း အကြောင်းမကြားဘဲထိန်ဝှက် ထားခြင်းသည် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၁၇၆၊ သို့မဟုတ် ၂၀၂ အရ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ဟု ယူဆရန် အကြောင်းပေါ်ပေါက်နေသည်။

မောင်ဘခိန်၊ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၊ ၁၉၆၇၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၈၂။ အဗုဒ္ဓရာဟင် ပါအများ နှင့် အစိုးရ၊ အေ၊ ဒိုင်၊ အာ၊ ၁၉၂၅က လကတ္တား၊ ၉၂၆။ မဟာမက်ဘတ်ရ် နှင့် အစိုးရ အေ၊ ဒိုင်၊ အာ၊ ၁၉၄၁-၁၂၉ ရည်ညွှန်းသည်။

* ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၀ (ခ)။
† ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇသတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၈ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ဇေပေါ်ဝါရီလ ၆ ရက်နေ့စွဲပါ မန္တလေးမြို့၊ ဒုတိယတရားသူကြီးခံအမိန့်ကိုပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

လျှောက်ထားသူအတွက် ။ ဦးဘဇွဲ၊ တရားရုံးချုပ်ရွှေနေ။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက် ။ ဦးမြရှိန်၊ အစိုးရတရားရုံးချုပ်ရွှေနေ။

၁၉၆၀

မောင်ကိုလေး
ပါ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။ ဤအမှုမှာ လျှောက်ထားသူတို့ အပေါ် ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) နှင့် ၃၀၂ (၂)/၁၀၉ အရ အသီးသီး တင်ခဲ့သည့် စွဲချက်များကို ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၅၆၁ (က)/၄၃၉ အရ ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားသည့် အမှုဖြစ်သည်။

တရားခံတဦးအား ရာဇဝတ်မှုဖြင့် ရုံးတင် တရားစွဲဆိုသဖြင့် ရုံးမှ စွဲချက်တင်သည့် အချိန်တွင် တရားခံအား အပြစ်ရှိသည်ဟု အဆုံးအဖြတ်ပြုခြင်း မဟုတ်သေးဘဲ စွဲချက် တင်ရန်အကြောင်း လုံလောက်သည်ဟု ယူဆထားခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ စွဲချက်တင်ပြီး နောက် တရားခံအနေဖြင့် ကြေနပ်အောင် ပြေရှင်းနိုင်လျှင် စွဲချက်တင်ခဲ့စေကာမူ တရားသေ လွှတ်နိုင်ပေသည်။ စွဲချက်အရ ပြစ်ဒဏ်ထင်ရှား စီရင်စေဦးတော့ တရားခံ သည် အယူခံဝင်ခွင့် ရှိနေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ရာဇဝတ်မှုများ၌ စွဲချက်တင်သည့် အခြေ တွင် စွဲချက်အား ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်းကို သာမန်အားဖြင့် လွယ်လွယ် ကူကူ လက်ခံလေ့ မရှိပေ။ သို့ရာတွင် တရားခံအပေါ် တင်ပြထားသည့် သက်သေ ထွက်ချက်များကို စစ်ဆေးသည့်ရုံးက မှန်ကန်သည်ဟု လက်ခံသည့်တိုင်အောင် တရားခံ သည် ပြစ်မှုတစ်ခုတည်း ကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်ခြင်း မရှိသည့် ကိစ္စ၊ သို့တည်း မဟုတ် တရားခံအပေါ် တင်ပြခဲ့သည့် သက်သေ အထောက်အထားများအရပင် တရားခံအား ပြစ်မှုတစ်ခုဖြင့် စွဲချက်တင်ရန် ငြိစွန်းခြင်း မရှိသည့် ကိစ္စတို့တွင်မူ တရားခံအပေါ် ဇလိုအပ်ဘဲ ကာယဒုက္ခသာမက စိတ်သောကလည်း ရောက်စေနိုင် သည့်အပြင် ရာဇဝတ်ရုံး၏ စက်ယန္တရားကို အလွဲသုံးစား ပြုရာလည်း ရောက်နေသည့် အလျောက် ဤရုံးသည် ယင်းသို့ မလိုအပ်ဘဲ တင်ခဲ့သည့် အောက်ရုံး၏ စွဲချက်ကို ပယ်ဖျက်ရန် အာဏာရှိပေသည်။ ပယ်ဖျက်ရန်လည်း တာဝန်ရှိသည်။ ထိုမှုကို ယခင် တရားလွှတ်တော်ချုပ်က ဦးညီထေး နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (၁) တို့အမှုတွင် ချမှတ်ထားပြီး ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ [ယခု လျှောက်ထားသည့်အမှုမှာ အဆိုပါ အမှုတွင် သက်ရောက်ခြင်း ရှိမရှိဆိုသော အချက်ကို စိစစ်ရမည် ဖြစ်သည်။

လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၇ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၂၄ ရက်နေ့ နံနက် ၆ နာရီခန့်အချိန်တွင် အမရပူရမြို့နယ်၊ ဥယျာဉ်ရွာနေ ဦးမြမောင် (လိုပြ-၁၀) သည် အိပ်ရာမှထ၍ ကြည့် လိုက်ရာ အိမ်အနီးရှိအစိုးရ မူလတန်းကျောင်းဘေး လှည်းလမ်းပေါ်၌ လူတယောက်

(၁) ၁၉၅၉၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၆၀ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်)။

၁၉၆၈
မောင်ကိုလေး
ပါ ၂
နှစ်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

လဲနေသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် သွားထောက်ကြည့်ရှုသောအခါ ထိုသူ သေဆုံးနေသည်ကို မြင်ရသောကြောင့် ရလက ဥက္ကဋ္ဌ ဦးအောင်မြင် (လိပြ-၂) အား အကြောင်းကြား လိုက်သည်။ ဦးအောင်မြင်က ရဲတပ်စခန်းသို့ သတင်းပို့သဖြင့် ဒု-လုံခြုံရေးမှူး ဦးမြင့် (လိပြ-၁၁) သည် အလောင်းရှိရာသို့ သွားထောက် ကြည့်ရှုသောအခါ သေဆုံးသမျှ ဆေးအိုးဘိရွာမှ ရလက အဖွဲ့ဝင် မောင်ထွန်းရှိန် ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

မောင်ထွန်းရှိန် သေဆုံးရသည့် ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ဆေးအိုးဘိရွာ၏ ရလက ဥက္ကဋ္ဌ မောင်ကိုလေးအပြင် ရွာသားများဖြစ်ကြသောမောင်သိန်းကြည်နှင့်မောင်ကြည် အောင်တို့ကို ဘမ်းဆီးလိုက်သည်။ ၎င်းတို့ထံမှ အဝတ်အစားများကို သိမ်းဆီးသည့် အပြင် ခြေသည်းလက်သည်းတို့ကိုလည်း ဖြတ်၍ ဓါတုဗေဒဝန်ထံသို့ ပေးပို့ခဲ့ရာ ဓါတုဗေဒဝန်က မောင်ကိုလေး၏ အပြာရောင် ရှုပ်အင်္ကျီတွင် သွေးတွေ့ရသော်လည်း တွေ့ရသည့် သွေးမှာ နည်းလွန်းသဖြင့် လူ့ သွေး ဟုတ်မဟုတ် စစ်ဆေး၍မရကြောင်း။ ကျန်အဝတ်အစားများနှင့် ခြေသည်း လက်သည်းတို့တွင် သွေးမတွေ့ရကြောင်း ပြန်လည် အစီရင်ခံထားလေသည်။

မောင်သိန်းကြည်သည် ၎င်းအား ဘမ်းဆီးပြီးနောက် ၄ ရက်အကြာ ၁၉၆၇ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၂၉ ရက်နေ့တွင် မန္တလေးမြို့၊ တတိယ ဘက်က ဘုရားတော် တရားသူကြီးထံ၌ သက်သေခံ (ဆ) ပြောဆိုချက်ကို ပေးခဲ့သည်။ ထိုပြောဆိုချက်တွင် မောင်သိန်းကြည်က မိမိသည် အခင်းဖြစ်ညနေက မောင်ကိုလေး၊ မောင်ကြည်အောင်၊ သေသူ မောင် ထွန်းရှိန်တို့နှင့် အတူ ဥယျာဉ်ရွာသို့အရက်သောက်ရန် လိုက်သွားကြောင်း၊ မောင် စိန်လေး ဆိုသူ၏ အိမ်တွင် အရက်သောက်ပြီးနောက် ပြန်လာရာ လမ်းတွင် မောင်ကိုလေးက ၂ အောင်သာသာခန့် ရှည်သည့် ထင်းချောင်းဖြင့် ရိုက်၍ မောင် ထွန်းရှိန် လဲသွားသည်ကို တွေ့မြင်ရသောကြောင့် အိမ်သို့ ပြန်ပြေးခဲ့ကြောင်း၊ လူခြေ တိတ်ချိန်တွင် မောင်ကိုလေးနှင့် မောင်ကြည်အောင် တို့ ထောက်လာပြီး မောင်ကိုလေး က 'မပေါ်နှင့် ပေါ်ရင်သတ်မည်' ဟု ပြောကြောင်း ပေါ်ပြ ပြောဆိုခဲ့လေသည်။

မောင်ကိုလေး၊ မောင်သိန်းကြည်နှင့် မောင်ကြည်အောင်တို့အား၊ မောင်ထွန်းရှိန် သေဆုံးသည့် ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ လူသတ်မှုဖြင့် ရုံးတင် တရားစွဲဆိုရာ အောက်ဖုံးမှ မောင်ကြည်အောင်အား တရားရှင်လွှတ်ပြီး မောင်ကိုလေးနှင့် မောင်သိန်းကြည်တို့ကို ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) နှင့် ၃၀၂ (၂)/၁၀၉ အရ အသီးသီး စွဲချက်တင်ခဲ့သည်။ တရားလို သက်သေ (၁၁) ယောက် တင်ပြစစ်ဆေးခဲ့ရာ ဦးသောင်းမြင့် (လိပြ-၁) မှာ မောင်ထွန်းရှိန်၏ အလောင်းကို ခွဲစိတ်ကြည့်ရှုသည့် ဆရာဝန်ဖြစ်သည့် ဦးမြမောင်

၁၉၆၈

မောင်ကိုလေး
ပါ ၂
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

(လိပြ-၁၀) မှာ အလောင်းကိုစတင်တွေ့သည့်သူဖြစ်သည်။ ဦးအောင်မြင့် (လိပြ-၂) မှာ ဦးမြမောင်က အလောင်းတွေ့ကြောင်း သတင်းပေးသဖြင့် ရဲတပ်စခန်းသို့ သွားရောက်ပြီး တိုင်တန်းသူဖြစ်သည်။ ကိုဆိုင်၊ ဦးဝက်နှင့် ဦးဖြိုး (လိပြ-၄၊ ၆ နှင့် ၇) တို့မှာ တရားခံများထံမှ အဝတ်အစားများ သိမ်းဆည်းပြီး ခြေသည်း လက်သည်း ညှပ်ယူစဉ်က ရှိကြသည့်သက်သေများ ဖြစ်ကြသည်။ ဦးလွန်းအောင် (လိပြ-၅) မှာ အခင်းဖြစ်ပွားရာ မြေပုံကိုရေးဆွဲသည့် မြေတိုင်းစာရေးဖြစ်သည်။ ဦးမြင့် (လိပြ-၁၁) မှာ အမှုကိုလက်ခံစုံစမ်း စစ်ဆေးသည့် အရာရှိဖြစ်သည်။ မောင်လှကြည် (လိပြ-၉) မှာ အခင်း မဖြစ်မီတလခွဲ နှစ်လလောက်က ၎င်းအားသေသူကသူ့ကို မောင်ကိုလေး ကြိမ်းသည်ဟုပြောဘူးကြောင်း ထွက်ဆိုနိုင်သူဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ အမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ထွက်ဆိုနိုင်မည့်သူ နှစ်ဦးသာ ကျန်ပေသည်။ ၎င်းတို့မှာ မောင်စိန် (လိပြ-၃) နှင့် မာမက်ဘိုင် (လိပြ-၈) တို့ ဖြစ်ပေသည်။

မောင်စိန်က အမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ဘာမျှမသိကြောင်း ရုံး၌ ထွက်ဆိုသဖြင့် အစိုးရ ရွှေနေက ၎င်းအား ဆန့်ကျင်ဘက် ထွက်ဆိုသည့်သက်သေတယောက်အဖြစ် မကျညာပြီး အခင်းဖြစ် ည ၇ နာရီက မောင်ထွန်းရှိန်၊ မောင်ကိုလေးနှင့် အမည်မသိ လူ ၂ ယောက်တို့ အရက်မူးပြီး ရွာလမ်းမှ သွားသည်ကို မြင်လိုက်ရသည်ဆိုသော ရဲထံ၌ ထွက်ဆိုခဲ့သည့် ထွက်ချက်အား မှန်-မမှန် မေးမြန်းရာ ထိုကဲ့သို့ ထွက်ဆိုခြင်း မပြုရကြောင်း ငြင်းဆိုသွားသည်။ မာမက်ဘိုင်ကလည်း အခင်းဖြစ် ည ၈ နာရီခန့် အချိန်တွင် ငါးဘမ်းရာမပြန်လာရာ လမ်း၌ လူ ၄ ယောက်ကို ဝါး အပြန် ၂၀ လောက်မှ တွေ့ရသဖြင့် မှောင်မိုက်နေသောကြောင့် မည်သူမည်ဝါမှန်း မသိဟု ရုံးရွှေ တွင် ထွက်ဆို သဖြင့် မောင်ထွန်းရှိန်၊ မောင်ကိုလေး၊ မောင်သိန်းကြည်နှင့် အမည်မသိ လူတယောက် တို့ကို ရွာ၏ ရေတွင်းအနီး တွေ့လိုက်ရသည် ဆိုသော ၁ ရဲထံ ထွက်ဆိုချက်ကို ပြသ၍ မေးမြန်းရာ ထိုကဲ့သို့ မထွက်ဆိုခဲ့ရကြောင်း ရဲအရာရှိက မောင်ထွန်းရှိန်၊ မောင်ကိုလေး နှင့် မောင်သိန်းကြည်တို့အား သိသလားဟု မေး၍ သိသည်ဟု ပြန်ဖြေခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း ရှင်းလင်း ပြောဆိုသွားလေသည်။

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၆၂ အရ ရဲထံတွင် ထွက်ဆိုခဲ့သော သက်သေတဦး၏ ထွက်ချက်သည် တရားခံတယောက်အပေါ် စွဲဆိုသည့်အမှုတွင် အခြေခံ သက်သေ အထောက်အထားအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်သည့် ထွက်ချက်မဟုတ်၊ ထိုသက်သေ၏ ရုံးရွှေရှိ ထွက်ချက်သည် ယုံကြည်လက်ခံသင့်သည့် ထွက်ချက် ဟုတ်-မဟုတ် ဆိုသော ကိစ္စကို ဆုံးအဖြတ်ပြုရာတွင် သက်သေခံ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄၅ အရ အသုံးချရန်သာ ဖြစ်ပေ

၁၉၆၈
မောင်ကိုလေး
ပါ ၂
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

သည်။ ချစ်လှိုင်း၊ ထွန်းငိုင်း၊ သိန်းအောင် ပါ ၂၂ ဦး နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (၂) တွင် အောက်ပါ အတိုင်း မှတ်ချက်ပြုထားသည်ကို ရည်ညွှန်းလိုပေသည်။

“သက်သေ၏ ရဲအရာရှိရွှေ အစစ်ခံချက်သည် အမှု စစ်ဆေးသော ရုံးတော်က အမှုတွင် ထည့်သွင်း စဉ်းစားနိုင်သော သက်သေ အစစ်ခံချက်မဟုတ်။ ထိုသက်သေ ၏ အစစ်ခံချက်ကို ယုံကြည်ထိုက် မယုံကြည်ထိုက်၊ သို့တည်းမဟုတ် တန်းဘိုး မည်ရွှေမည်မျှ ရှိသည်ကို ချိန်ဆနိုင်ရန်သာ ဖြစ်သည်။”

သို့ဖြစ်ရာ ၎င်းတို့သည် ရဲ၌တမျိုး၊ ရုံး၌တဖုံ ထွက်ဆိုကြသည့် သက်သေများ ဖြစ်၍ ၎င်းတို့၏ ထွက်ဆိုချက်များမှာ တန်ဘိုး လုံးဝ မရှိသည့်အလျှောက်ပယ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ဒေါ်ကလေးမနှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (၃)။ မောင်ဘိုးခွေးနှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (၄) ၎င်းတို့၏ ထွက်ဆိုချက်များကို ပယ်သည်ဖြစ်စေ၊ မပယ်သည်ဖြစ်စေ မောင်ထွန်းရှိန် သေဆုံးရသည့် ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ မောင်ကိုလေးနှင့် မောင်သိန်းကြည် တို့အပေါ် ငြိစွန်းသည့် သက်သေ အထောက်အထား လုံးဝမရှိတော့ပေ။ မောင်ကိုလေး ၏ အပြာရောင် ရှပ်အင်္ကျီ၌ သွေးတွေ့သည်ဆိုသော်လည်း ထိုသွေးသည် လူသွေး ဖြစ်သည်ဆိုသော အထောက်အထား မရှိ၍ ထိုအချက်မှာလည်း မောင်ထွန်းရှိန် သေဆုံးရသည့် ကိစ္စအား တိုက်ရိုက်ဆက်စပ်၍ မရနိုင်ပေ။

မောင်သိန်းကြည်က မန္တလေးမြို့၊ တတိယရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရွှေတွင် သက်သေခံ (ဆ) ပြောဆိုချက်ကိုပေးခဲ့သည်မှာ မှန်၏။ ထိုပြောဆိုချက်တွင် မောင် သိန်းကြည်က ၎င်းသည် မောင်ထွန်းရှိန်၊ မောင်ကိုလေး၊ မောင်ကြည်အောင်တို့နှင့် အတူ အရက်သောက်ပြီး ဥယျာဉ်ရွာမှပြန်လာရာ လမ်း၌ မောင်ကိုလေးက မောင် ထွန်းရှိန်ကို ထင်းချောင်းနှင့် ရိုက်သောကြောင့် မောင်ထွန်းရှိန် လဲသွားသော အခါ အိမ်သို့ ထွက်ပြေးခဲ့ရကြောင်း ပေါ်ပြထားသည်။

ပြောဆိုချက်ဆိုသည်မှာ တရားခံတဦးက ၎င်းအပေါ်စွဲဆိုသည့် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန် ကြောင်း၊ ဝန်ခံသည့်ကျူးလွန်ကြောင်း၊ ဝန်ခံရာ ရောက်သည့် ပြောဆိုချက်ကို ဆိုလို သည်။ တရားခံ၏ ပြောဆိုချက်သည် ပြစ်မှု ကျူးလွန်ကြောင်း ဝန်ခံရာ မရောက်ဘဲ သူတပါးပြစ်မှု ကျူးလွန်သည်ကို မကြည့်ချင်၊ မမြင်ချင်လျက်နှင့် ကြည့်မြင်ခဲ့ရသည် ဆိုသော ပြောဆိုချက်မှာ ပြောဆိုချက် ဖြစ်သည်ဟု မည်သည့် နည်းနှင့်မျှ ဆိုနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။ မောင်သော်က ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (၅) သို့ဖြစ်ရာ

(၂) (၁၉၅၈) မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၅၈၂ (၅၉၇) (တရားလွှတ်တော်ချုပ်)။
(၃) (၁၉၆၂) မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၂၈၀ (တရားရုံးချုပ်)။
(၄) (၁၉၆၆) မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၆၈၄ (၆၈၈)။
(၅) (၁၉၆၅) မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၂၈၉။

သက်သေခံ (ဆ) နှုတ် မောင်ကိုလေးနှင့် မောင်သိန်းကြည်တို့အပေါ် ပြောဆိုချက် တခုအနေဖြင့် စဉ်းစားခြင်း မပြုနိုင်ပေ။

၁၉၆၈

မောင်ကိုလေး
ပါ
၅
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

နိုင်ငံတော် အစိုးရ အတွက် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည့် အစိုးရ တရားရုံးချုပ်ရွှေ နေ ဦးမြင့်ကလည်း မောင်ကိုလေးနှင့် မောင်သိန်းကြည်တို့ အပေါ် လူသတ်မှုဖြင့် စွဲချက် တင်ရန် တရားဝင် သက်သေအထောက်အထား လုံးဝမရှိသဖြင့် အောက်ရုံးမှ ၎င်းတို့ အပေါ် တင်ခဲ့သည့် စွဲချက်များကို ပယ်ဖျက်ပေးသင့်ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် မောင်သိန်း ကြည်သည် သက်သေခံ (ဆ) ၌ ၎င်း၏ ရွှေမှောက်တွင် လူသတ်မှု ကျူးလွန် သည်ကို သိလျက်နှင့် သက်ဆိုင်ရာ ရဲဖွဲ့အသို့ အကြောင်းကြားခြင်း မပြုဘဲ ထိန်ဝှက် ထားသဖြင့် ဝန်ထမ်းကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၄ (၁) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အား ချိုးဖောက် ခဲ့သောကြောင့် ဝန်ထမ်းပုဒ်မ ၂၀၂ အရ ပြင်ဆင်၍ စွဲချက်တင်သင့်ကြောင်း တင်ပြ သွားသည်။

ထိုတင်ပြချက်နှင့် ပတ်သက်၍ လျှောက်ထားသူတို့၏ တရားရုံးချုပ် ရွှေ နေ ဦးဘဌေးက သက်သေခံ (ဆ)သည် ပြောဆိုချက်တခုမဟုတ်ဘဲ ဝန်ထမ်းကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၆၄ အရ အစစ်ခံထားသည့် စွဲချက်တခုသာ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်ရာ၊ ယင်းထွက်ဆိုချက်မျိုးသည် တရားခံတဦးအပေါ် အခြေခံ သက်သေ အထောက် အထားအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်သည့် သက်သေခံချက်မဟုတ်၍ မောင်သိန်းကြည်အပေါ် ဝန်ထမ်းပုဒ်မ ၂၀၂ အရ စွဲချက် မတင်နိုင်ကြောင်း လျှောက်ထားကား၊ မောင်သိန်းနှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (၆) တို့ အမှုကို ကိုးကားသွားသည်။ ထိုအမှုတွင် ဝန်ထမ်းကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၆၄ အရ စစ်ဆေးခဲ့သော ထွက်ဆိုချက်မှာ သက်သေတဦး၏ ထွက်ဆိုချက်သာဖြစ်၍ ထိုထွက်ဆိုချက်သည် အဆိုပါ သက်သေခံ ရုံးရွှေရှိ ထွက်ဆိုချက်အား ထောက်ခံသည့် အနေဖြင့်သော်၎င်း၊ ယုံကြည် လက်ခံခြင်း မပြုရန်သော်၎င်း၊ အသုံးပြုခြင်းသာ ပြုနိုင်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ယခုအမှုရှိ သက်သေခံ (ဆ) မှာ သက်သေတဦး၏ ထွက်ဆိုချက်မဟုတ် တရားခံ တဦး၏ ပြောဆိုချက်ပင် မဟုတ်ငြားသော်လည်း ၎င်း၏ ဝန်ခံချက်တခုဖြစ်သည်။ မောင်သိန်းကြည် လူသတ်မှုကျူးလွန်သည်ကို တွေ့မြင်ရသည်ဆိုသော ဝန်ခံချက် ဖြစ်သည်။ (ထိုကဲ့သို့သော ဝန်ခံချက်မျိုးကို သက်သေခံ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁ အရ သက်သေခံချက်အဖြစ် လက်ခံနိုင်သည်။ သက်သေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇ မှ ၂၁ အရ

(၆) (၁၉၆၇) မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၈၂။

၁၉၆၈
မောင်ကိုလေး
ပါ ၂
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

အရဝန်ခံချက်တခုကို တရားမမှုတွင်သာမက ရာဇဝတ်မှုတွင်လည်း သက်သေအထောက်အထားအဖြစ် လက်ခံစဉ်းစားနိုင်ပေသည်။) လူတဦးတယောက်သည် မိမိအကျိုးကို ဆန့်ကျင်ပြီး ဝန်ခံမည်မဟုတ်သဖြင့် ဝန်ခံချက် ပေးထားသည့် အမှုများတွင် ထိုဝန်ခံချက်သည် မဟုတ်မမှန်ကြောင်း ပြသရန်တာဝန်မှာ ဝန်ခံထားသူအပေါ် တည်ရှိနေပေသည်။ တရားခံတဦး၏ ဝန်ခံချက်ကို သက်သေခံ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁ အရ လက်ခံ၍ စဉ်းစားနိုင်သည် ဆိုသော ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ အဗ္ဘူဟင် ပါအမ္ပား နှင့် အစိုးရ(၇) အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း ဆုံးဖြတ်ထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။

“ The word ‘ statement ’ in s. 164, Criminal P.C. is not limited to a statement by a witness but includes that made by an accused and not amounting to a confession. Where the statements though of a somewhat incriminating nature, are self-exculpatory and were duly recorded in accordance with the provisions of s. 164, they can be rightly admitted in evidence.”

အလားတူပင် မဟာမက်ဘတ်ရှီ နှင့် အစိုးရ(၈) တို့ အမှု၌လည်း၊ အောက်ပါအတိုင်း စီရင်ထုံးဖွဲ့ထား၏။

“ There is nothing in ss. 18 to 21 to suggest that they apply to civil cases and civil cases only. Sections 18 to 21 apply also to admissions in criminal cases. Hence, incriminating statements not admissible as confession in evidence will not necessarily be excluded. They may be admissible as admissions against interest under ss. 18 to 21.”

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၄ (၁) အရ လူတဦးတယောက်သည် မိမိရွှေ၌ ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၃၀၂ အရ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ကို တွေ့ရှိပါက နီးရာ ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၊ သို့မဟုတ် ရဲအရာရှိထံသို့ အကြောင်းကြားရန် တာဝန်ရှိသည်။ မောင်သိန်းကြည်သည် ထိုကဲ့သို့ တာဝန်ရှိသော်လည်း အကြောင်းမကြားဘဲ ထိန်ဝှက် ထားခဲ့သဖြင့် ၎င်းသည် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၁၇၆၊ သို့မဟုတ် ၂၀၂ အရ ပြစ်မှု ကျူးလွန်သည်ဟု ယူဆရန် အကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေသည်။ အကြောင်းမကြားရန် လုံလောက်သည့် အကြောင်းရှိသည်မရှိသည် ဆိုသောပြဿနာမှာ ၎င်းကိုယ်တိုင် ဖြေရှင်းရမည့်ကိစ္စဖြစ်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် ဝန်ခံချက်သည် မှန်ကန်သော ဝန်ခံချက်မဟုတ်ဟုဆိုလျှင် မမှန်ကြောင်း ပြသရန် တာဝန်သည် ၎င်းအပေါ် တည်ရှိနေပေသည်။

(၇) အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရံ)၊ (၁၉၅၅) ကာလကတ္တား၊ ၉၂၆။
(၈) အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရံ)၊ (၁၉၄၁)ဆင်း၊ ၁၂၉။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ် အားလုံးကို ခြုံ၍ကြည့်လျှင်၊ လျှောက်ထားသူ မောင်
 ကိုလေးအပေါ် အောက်ရုံးမှ စွဲချက်တင်ရန် ပြစ်မှု တစုံတရာ ကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်း
 သက်သေ အထောက်အထား လုံးဝ မရှိသဖြင့် ၎င်း အား ရာဇဝတ်ပုဒ်မ ၃၀၂(၂)
 အရ စွဲချက်တင်ထားခြင်းကို ပယ်ဖျက်လိုက်ပြီး ၎င်းအား ဤအမှုနှင့် ပတ်သက်၍
 တရားရှင်လွတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။ မောင်သိန်းကြည်အပေါ် တွင်မှု အောက်ရုံး
 မှ တင်ထားသည့် စွဲချက်အရ သက်သေ အထောက် အထား မရှိသော်လည်း အခြား
 ရာဇဝတ်ပြစ်မှုအရ စွဲချက်တင်ရန် အထောက်အထား လုံးဝမရှိဟု မဆိုနိုင်၍ ၎င်း
 အပေါ် တင်ထားသည့် စွဲချက်ကို ပယ်ဖျက်ခြင်း မပြုနိုင်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၂၂၇
 အရ အောက်ရုံးသည် စွဲချက်ကို အချိန်မရွေး ပြင်ဆင် ပြောင်းလဲနိုင်သဖြင့် ဤရုံးမှ
 လက်ရှိ စွဲချက်အား ပြင်ဆင် ပြောင်းလဲပေးရန် မလို၍ မောင်သိန်းကြည်၏ လျှောက်
 ထားချက်ကို ပယ်လိုက်သည်။

၁၉၆၈
 မောင်ကိုလေး
 ပါ ၂
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေရွှေတွင်

မောင်စိန်လှိုင် (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (မောင်မြသန်း) (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

† ၁၉၆၈

ဇွန်လ ၂၇ ရက်။

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၉၇ အရ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း၊ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၉၇ အရ ပြစ်မှုမှ လင်ယောက်ျားဖြစ်သူက ပြေငြိမ်းနိုင်သည့်အမှုတစ်ခုဖြစ်ခြင်း—ရုံးမရောက်မီကျေးအေးပြီး ဖြစ်က ထိုကဲ့သို့ ကျေးအေးပြီးဖြစ်သည့် ပြစ်မှုအတွက် ရုံး၌တဖန် တရားစွဲဆိုခြင်းမပြုနိုင်— ထံဆိပ်ခေါင်းကပ်ထားခြင်းမရှိသည့် ကွာရှင်းပြတ်စဲစာကို သက်သေခံအဖြစ် အသုံးပြုစဉ်းစားနိုင် မနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၉၇ အရ ပြစ်မှုမှာရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၃၄၅ (၁) ၏ ပဌမဇယားအရ လင်ယောက်ျားဖြစ်သူက ပြေငြိမ်းနိုင်သည့် ပြစ်မှုတစ်ခုဖြစ်သည်။ စင်းသို့ပြေငြိမ်းရာတွင် တရားရုံး၏ သဘောတူခွင့်ပြုချက်ကို ရယူရန်မလိုပေ။ နစ်နာသူက မိမိသဘောအတိုင်း ပြေငြိမ်းခွင့်ရှိသည့်အမှုများတွင် ရုံးသို့မရောက်မီ ကျေးအေးပြီးဖြစ်ပါက ထိုကဲ့သို့ ကျေးအေးပြီး ဖြစ်သည့်အတွက် ရုံး၌တဖန် တရားစွဲဆိုခြင်းမပြုနိုင်တော့ပေ။ တရားရုံးသို့ရောက်ပြီးမှသာပြေငြိမ်းရမည်ဟု ဥပဒေက ကန့်သတ်ထားခြင်းမရှိ။

ကုမာရဆွာမိချစ်ထီး နှင့် ကပ္ပမုဆွာမိချစ်ထီး အတွဲ ၄၁၊ မဒရပ် ၆၈၅။ အစိုးရ နှင့် တော်ပေး၊ အတွဲ ၄၉၊ အလာဟဘတ်၊ ၄၈၄ ရည်ညွှန်းသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ထံဆိပ်တော်ခွန် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅ တွင်ထံဆိပ်တော်ခွန် ထမ်းဆောင်ရမည့်စာချုပ်စာတမ်းတခုခုတွင် ထံဆိပ်ခေါင်းကပ်ထားခြင်းမရှိက ထိုစာချုပ်စာတမ်းကို သက်သေ အဖြစ်အသုံးပြုနိုင်သည့်အပြင် အကျိုးသက်ရောက်မှုလည်း မရှိရစေဟုပြဋ္ဌာန်းထားသော်လည်း ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်သည် ရာဇဝတ်မှုများနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိဟု ချွင်းချက်(ထ) ၌ အတိအလင်း

* ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၆ (၁)။
† ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၂၇၄ တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၉ ရက်နေ့စွဲပါ မန္တလေးမြို့၊ ဒုတိယရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏အမိန့်ကို ပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

ဇော်ပြထားသဖြင့် တံဆိပ်ခေါင်းကပ်ထားခြင်းမရှိသည့် သက်သေခံအမှတ် ၄ ကွာရှင်းပြတ်စဲစာသည် လျှောက်ထားသူအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၉၇ အရ ရာဇဝတ်ကြောင်းနှင့် အရေးယူသည့်အမှုတွင် သက်သေခံအဖြစ် အသုံးပြု စဉ်းစားနိုင်ပေသည်။

၁၉၆၈
မောင်စိန်လှိုင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

သာဂျီဘီဘီ နှင့် တီပီလေကြူး၊ အတွဲ ၃၀၊ မဒရပ်၊ ၃၈၆ (၃၈၈) ရည်ညွှန်းသည်။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးကျိမြိုင်။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ဦးတင်မောင်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။မန္တလေးမြို့၊ ဒုတိယရာဘက် တရားသူကြီးရုံး၏ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၃၅၄ တွင် လျှောက်ထားသူ မောင်စိန်လှိုင်အား လျှောက်ထားခံရသူ မောင်မြသန်းက မယားခိုးမှုဖြင့် တရားစွဲဆိုရာ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၉၇ အရ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ပြီး ဒဏ်ငွေ ၃၀၀ ကျပ် ပေးဆောင်စေရန် နှင့် မပေးဆောင်က အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၄ လ ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။ ထိုအမိန့်ကို မောင်စိန်လှိုင်က မကျေနပ်၍ မန္တလေးမြို့၊ ရာဘက်စက်ရှင်ရုံးသို့ အယူခံ ဝင်သော်လည်းမအောင်မြင်သဖြင့်ပြင်ဆင်မှုကိုတဖန် တင်သွင်းလာခြင်း ဖြစ်သည်။

မန္တလေးခရိုင်မီးချောင်းတက်ရွာနေ မောင်မြသန်း (လိုပြ-၁) သည်တရွာတည်း နေ မမြငွေအား ဗုဒ္ဓဘာသာ ထုံးတမ်းအရ ထိမ်းမြား လက်ထပ်ပြီး မမြငွေ၏ အဘွား ဖြစ်သူ ဒေါ်လှ၏အိမ်တွင် လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်း နေထိုင်ခဲ့၏။ ထိုကဲ့သို့ ပေါင်းသင်းခဲ့ရာ တနှစ်ခန့် အကြာတွင် လင်မယား ရန်ဖြစ်ကြ၍၊ ဒေါ်လှက မောင် မြသန်းအား မောင်းထုတ်သဖြင့် မောင်မြသန်းသည် တဦးတည်း အိမ်ပေါ်မှ ဆင်း သွားရသည်။

နောက်ပိုင်းတွင် ဒေါ်လှ၏အိမ်သို့ လျှောက်ထားသူ ဝင်ထွက် သွားလာနေသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် မောင်မြသန်းသည် မသင်ကာ၍ ချောင်းမြောင်းပြီး ဘမ်းရာ ၁၃၂၉ ခုနှစ်၊ ပထမ ဝါဆိုလဆန်း ၇ ရက်(၁၉၆၆ ခု၊ ဇွန်လ ၂၄ ရက်နေ့)နံနက် ၅ နာရီအချိန်လောက် တွင် ဒေါ်လှ၏တဲမှ လျှောက်ထားသူ ဆင်းလာသည်ကိုမိသည်။ ထိုကြောင့် မောင် မြသန်းက လျှောက်ထားသူအား ရလက ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ ဦးတင်ဝင်း (ခံပြ-၄) ထံသို့ ခေါ်သွားပြီး တိုင်တန်း၍ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၆ ရက်နေ့ မျက်နှာစုံသီ စစ်ဆေး သောအခါ လျှောက်ထားသူ မောင်မြသန်း၏ ဇနီး မမြငွေနှင့် မှားယွင်းမိကြောင်း ဝန်ခံသည်။

ထို့ကြောင့် ရလက ဥက္ကဋ္ဌ ဦးတင်ဝင်း၊ အတွင်းရေးမှူး ဦးချစ်လှိုင် (ခံပြ-၃)နှင့် တွဲဘက်အတွင်းရေးမှူး ဦးဘတင် (ခံပြ-၂)တို့က လျှောက်ထားသူအား ငယ်ရွယ်သူ

၁၉၆၈
မောင်စိန်လွင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ဖြစ်သည့်အလျောက် သက်ညှာစွာ စဉ်းစားပြီး ရွာအနောက်ဘက်တံခါး ဝဲယာရှိ အမှိုက်များကို ရှင်းလင်းရန် အပြစ်ဒဏ် ပေးလိုက်သည်။ ထိုကဲ့သို့ အပြစ်ဒဏ် ပေးသည်ကို မောင်မြသန်းကလည်း သဘောတူ ကြေနှပ်ခဲ့သည်။ သဘောတူ ကြေနှပ်ကြောင်းကို မောင်မြသန်း သက်သေခံ ၁ နှင့် ၂ ဆုံးဖြတ်ချက်တွင် လက်မှတ် ရေးထိုးခဲ့သည်။ ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်အရ လျှောက်ထားသူသည် အမှိုက်များကို ရှင်းလင်းရပြီး ဖြစ်လေသည်။

ထိုနေ့၌ပင် မောင်မြသန်းက ၎င်း၏ဇနီး မမြငွေသည် အခြား ယောက်ျားနှင့် ဖေါက်ပြားနေသဖြင့် ကွာရှင်းပေးရန် လူကြီးများအား သက်သေခံ အမှတ် ၃ စာဖြင့် ပန်ကြားရာ မမြငွေက မောင်မြသန်း၏ စွပ်စွဲချက်ကို ငန်ခံသောကြောင့် လင်မယားနှစ်ဦး ပိုင်ဆိုင်သော ပစ္စည်းများကို မောင်မြသန်းအား အားလုံး ရယူစေပြီး ကွာရှင်းပေးလိုက်သည်။ ထိုသို့ကွာရှင်းခြင်းကို မောင်မြသန်းနှင့် မမြငွေတို့ နှစ်ဦးစလုံး သဘောတူကြောင်း သက်သေခံအမှတ် ၄ တွင် လက်မှတ် ရေးထိုးခဲ့ကြသည်။ ယင်းသို့ ကွာရှင်းလိုက်၍ လင်းမယား နှစ်ဦးပိုင် ပစ္စည်းများဖြစ်သည့် အင်းလေးလုံချည် ၁ ထည်၊ စောင်တထည်၊ ခြင်ထောင်တလုံး၊ စက်သီး ချိန်းကြိုး တချောင်း၊ ဇလုံ တလုံးနှင့် မှန်တချပ်ကို မောင်မြသန်းက ရရှိပြီး ဖြစ်လေသည်။

မောင်မြသန်းက သက်သေခံ အမှတ် ၄ ကွာရှင်း ပြတ်စဲစာကို လျှောက်ထားသူ၏ ဘခင် ဦးအုံးကြိုင်က လျော်ကြေးငွေ ၁,၅၀၀ ကျပ် ပေးမည်ဟု ပြော၍ လက်မှတ် ထိုးခဲ့ရကြောင်း၊ သို့ရာတွင် ထိုငွေကို မပေးသဖြင့် တရားဝင် လင်ခမ်း မယားခမ်း ပြတ်စဲခြင်း မရှိသေးကြောင်း၊ ယင်းသို့ လင်ခမ်း မယားခမ်း ပြတ်စဲသေးခြင်း မရှိပါဘဲ လျက် လျှောက်ထားသူက မိမိ၏ဇနီး မမြငွေအား ပေါင်းသင်းနေထိုင်သဖြင့် မယား ခိုးမှုအရ အရေးယူ ပေးစေလိုကြောင်း ဦးတိုက် လျှောက်လွှာ တင်ခဲ့သည်။

မူလရုံး တရားသူကြီးက လျှောက်ထားသူ မောင်မြသန်း၏ မယား မမြငွေအား လင်ရှိမယား ဖြစ်မှန်းသိလျက်နှင့် ပေါင်းသင်းခဲ့သည့် ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ လူကြီးများ၏ ဆုံးဖြတ်ချက် (သက်သေခံ ၁ နှင့် ၂) အရ အပြစ်ဒဏ် ကျခံခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း ထို့နောက် မောင်မြသန်း တိုင်တန်းချက်အရ လူကြီးများက မောင်မြသန်းနှင့် မမြငွေတို့အား သက်သေခံ အမှတ် (၄) ကွာရှင်းစာဖြင့် ကွာရှင်းပေးခဲ့သော်လည်း ထိုကွာရှင်းစာမှ တံဆိန်တော်ခွန် ဥပဒေ ဇယား ၁ ၏ အပိုဒ် ၂၉ အရ တံဆိပ်ခေါင်း ကပ်ထားခြင်း မရှိသဖြင့် တရားမဝင်သည့် အလျောက် မောင်မြသန်းနှင့် မမြငွေတို့မှာ ကွာရှင်း ပြတ်စဲခြင်း မရှိသေးကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် လျှောက်ထားသူသည် မယား ခိုးမှုအရ ပြစ်မှု ထင်ရှားကြောင်း ကောက်ယူခဲ့သည်။

၁၉၆၈

မောင်စိန်လွင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

အောက်အယူခံရုံးကမူ သက်သေခံ အမှတ် ၄ ကွာရှင်းစာမှာ တံဆိပ်ခေါင်း ကပ်ထားခြင်း မရှိသော်လည်း တံဆိပ်တော်ခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၅ ၏ ခြွင်းချက် (ဆ) အရ ရာဇဝတ်မှုတွင် သက်သေခံအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် လျှောက်ကြားငွေ ၁,၅၀၀ ကျပ် ပေးမည်ဟု လိမ်လည်လှည့်ဖျားပြီး ကွာရှင်း ပြတ်စဲစာကို လက်မှတ် အထိုးခိုင်းသောကြောင့် မောင်မြသန်းက လက်မှတ် ထိုးလိုက်ရခြင်းသာ ဖြစ်၍ ကွာရှင်း ပြတ်စဲစာမှာ အတည်မဖြစ်ဘဲ မောင်မြသန်းနှင့် မမြငွေတို့သည် လင်ခမ်း မယားခမ်း ပြတ်စဲခြင်း မရှိသေးကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် လျှောက်ထားသူသည် မယားခိုးမှု ကျူးလွန်ခဲ့သည် ဆိုခြင်းမှာ မှန်ကန်ကြောင်း စသည်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ကာ မူလရုံး၏ အမိန့်ကို အတည်ပြုခဲ့လေသည်။

ယခုအမှုတွင် လျှောက်ထားသူ မောင်စိန်လွင်သည် ကာမပိုင်ရှိသူ မမြငွေအား လင်ရှိမယား ဖြစ်မှန်းသိလျက်နှင့် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၄ ရက်နေ့က ပေါင်းသင်း ခဲ့သည်ဆိုခြင်းမှာ အငြင်းမပေါက်ချေ။ လျှောက်ထားသူ ကိုယ်တိုင်က ပေါင်းသင်း ကျူးလွန်မိကြောင်း ရလက လူကြီးများဖြစ်ကြသည့် ဦးတင်ဝင်း၊ ဦးဘတင်နှင့် ဦးချစ်လှိုင်တို့ရွာတွင် ဝန်ခံခဲ့သဖြင့် ထိုကိစ္စအတွက် ၎င်းသည် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၉၇ အရ ပြစ်မှု ကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။ သို့ရာတွင် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၆ ရက်နေ့၌ ရလက လူကြီးများ၏ သက်သေခံ ၁ နှင့် ၂ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ လျှောက် ထားသူအား ထိုပြစ်မှုအတွက် အမှုက်ရှင်းလင်းရန် အပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ လူကြီးများ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မမြငွေ၏ ကာမပိုင်ဖြစ်သူ မောင်မြသန်းက သဘော တူသည့်အနေဖြင့် လက်မှတ်ထိုးခဲ့ပြီး၊ လျှောက်ထားသူက ဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်း အပြစ် ဒဏ်ကို ကျခံဆောင်ရွက်ပြီး ဖြစ်လေသည်။

ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၉၇ အရ ပြစ်မှုမှာ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၃၄၅ (၁) ၏ ပထမ ဇယားအရ လင်ယောက်ျားဖြစ်သူက ပြေငြိမ်းနိုင်သည့် ပြစ်မှု တခုဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ပြေငြိမ်းရာတွင် တရားရုံး၏ သဘောတူခွင့်ပြုချက်ကို ရယူရန် မလိုပေ။ နစ်နာသူက မိမိသဘောအတိုင်း ပြေငြိမ်းခွင့် ရှိသည့်အမှုများတွင် ရုံးသို့ မရောက်မီ ကျေအေးပြီး ဖြစ်ပါက၊ ထိုကဲ့သို့ ကျေအေးပြီးဖြစ်သည့် ပြစ်မှုအတွက် ရုံး၌ တဖန် တရားစွဲဆိုခြင်း မပြုနိုင်တော့ပေ။ တရားရုံးသို့ ရောက်ပြီးမှသာ ပြေငြိမ်းရမည်ဟု ဥပဒေက ကန့်သတ် ထားခြင်းမရှိ၊ ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ကုမာရာဆွာမိချစ်တီးနှင့် ကပ္ပူဆွာမိ ချစ်တီး (၁) တို့အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း ကောက်ယူခဲ့ပေသည်။

“The compounding of offences mentioned in the first paragraph of section 345, Criminal Procedure Code, is lawful even

(၁) အတွဲ ၄၁၊ မဒရပ်၊ ၆၈၅။

၁၉၆၈

မောင်စိန်လှိုင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

if it takes place before any complaint is filed in respect thereof in a Court and once a composition has been arrived at, it has the effect of an acquittal under the section so as to bar the trial of the offence."

ထိုအတိုင်းပင် အစိုးရနှင့် တော်ပေး (၂) တို့အမှု၌လည်း ဆုံးဖြတ်ထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ မောင်မြသန်း အနေဖြင့် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၉၇ အရ ကျူးလွန်ခဲ့သည့် လျှောက်ထားသူ၏ ပြုမူချက်ကို ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၆ ရက်နေ့၌ ပြေငြိမ်းခွင့်လွှတ်ပြီး ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူရမည် ဖြစ်၍ ထိုကိစ္စအတွက် လျှောက်ထားသူအပေါ် အပြစ်ဒဏ် ထင်ရှားစီရင်ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။

၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၆ ရက်နေ့၌ပင် မောင်မြသန်းက မမြငွေသည် လော်လီဖောက်ပြားသူတစ်ဦး ဖြစ်၍ ကွာရှင်းပေးရန် ရလက လူကြီးများအား သက်သေခံ ၃ တိုင်စာဖြင့် ပန်ကြားသဖြင့် ရလက လူကြီးများ ဖြစ်ကြသည့် ဦးတင်ဝင်း၊ ဦးဘတင်နှင့် ဦးချစ်လှိုင်တို့သည် နှစ်ဦးနှစ်ဘက်ကို ကြားနာပြီးနောက် မောင်မြသန်းအား လင်မယား နှစ်ဦးပိုင် ပစ္စည်းအားလုံးကို ပေး၍ ကွာရှင်းခွင့် ပြုကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကို မောင်မြသန်းနှင့် မမြငွေတို့ သဘောတူကြပြီး သက်သေခံအမှတ် ၄ ကွာရှင်းစာတွင် လက်မှတ် ရေးထိုးခဲ့ကြသည်သာမက ထိုကွာရှင်းစာတွင် ပါသည့်အတိုင်း နှစ်ပါးစုံ ပစ္စည်းများကို မောင်မြသန်း လက်ရှိ ရရှိဖြစ်သည်။

မြန်မာ ဗုဒ္ဓဘာသာ တရားဥပဒေတွင် လင်မယားနှစ်ဦး သဘောတူက အချိန်မရွေး ကွာရှင်းခွင့်ရှိသည်။ တရားရုံးတွင် တရားစွဲဆိုရန်မလို၊ စာချုပ်စာတမ်း ရေးသား ထားရန်လည်း ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်မရှိ၊ စာချုပ်စာတမ်း ရေးသားထားပါမူ နောက်နှောင်တွင် အငြင်းပွားခြင်းမှ ကင်းဝေးမည်ဖြစ်သည်။ ယခုအမှုတွင် နှစ်ဦး သဘောတူ ကွာရှင်းကြောင်း စာချုပ်စာတမ်း ရေးသား လက်မှတ် ထိုးထားပါလျက် အငြင်းပွားနေသောကြောင့် ထိုအငြင်းပွားချက်ကို သေချာစွာ စိစစ်ရန် လိုပေသည်။

ယင်းသို့ စိစစ်ခြင်းမပြုမီ သက်သေခံ အမှတ် ၄ ကွာရှင်းပြတ်စဲသည့် စာချုပ်သည် တံဆိပ်ခေါင်း ကပ်ထားခြင်း မရှိ၍ သက်သေခံအဖြစ် အသုံးမပြုနိုင်ဆိုသော မူလရုံး၏ ကောက်ယူချက်ကို အနည်းငယ် ဝေဖန်လိုပေသည်။ [တံဆိပ်တော်ခွန်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၅ တွင် တံဆိပ်တော်ခွန် ထမ်းဆောင်ရမည့် စာချုပ် စာတမ်း တခုခုတွင် တံဆိပ်ခေါင်း ကပ်ထားခြင်း မရှိက ထိုစာချုပ်စာတမ်းကို သက်သေခံ

(၂) အတွဲ ၄၉၊ အလာဟာဘာန်၊ ၄၈၄။

မောင်စိန်လွင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

အဖြစ် အသုံးမပြုနိုင်သည့်အပြင် အကျိုးသက်ရောက်မှုလည်း မရှိစေရဟု ပြဋ္ဌာန်း ထားသော်လည်း၊ ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်သည် ရာဇဝတ်မှုများနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိဟု မြှင့် ချက် (ဆ) ၌ အတိအလင်း ဖော်ပြထားသဖြင့် တံဆိပ်ခေါင်း ကပ်ထားခြင်း မရှိသည့် သက်သေခံအမှတ် ၄ ကွာရှင်း ပြတ်စဲစာသည် လျှောက်ထားသူအပေါ် ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၄၉၇ အရ ရာဇဝတ်ကြောင်းနှင့် အရေးယူသည့် အမှုတွင် သက်သေခံအဖြစ် အသုံးပြု စဉ်းစားနိုင်ပေသည်။] သာဂျီဘီဘီနှင့် တီ၊ပီလေး (၃) ။

ယခုအမှုတွင် မောင်မြသန်းနှင့် မမြငွေတို့သည် နှစ်ဦးသဘောတူ ကွာရှင်းကြောင်း သက်သေခံ အမှတ် ၄ ကွာရှင်းစာချုပ်တွင် လက်မှတ် ရေးထိုးခဲ့ကြသည်။ ထိုစာချုပ်၌ လျှောက်ထားသူက ငွေ ၁,၅၀၀ ကျပ် လျော်ကြေးပေးမည်၊ ထိုငွေမပေးက ကွာရှင်းမှု မမြောက်ဟုဖော်ပြထားခြင်းမရှိ၊ ထိုစာချုပ်ကိုချုပ်ဆိုပေးရသည့် ရလက လူကြီးများက လျော်ကြေးငွေနှင့်ပတ်သက်၍ ထိုစဉ်က ပြောဆိုခြင်းမရှိကြောင်း ထွက်ဆိုသွားကြသည်။ ကွာရှင်း ပြတ်စဲသည့် စာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုခြင်းမှာ မောင်မြသန်းက မမြငွေအား ကွာရှင်းပေးရန် ရလက လူကြီးများအား သက်သေခံ အမှတ် ၃ အရ တိုင်ကြား သောကြောင့် ဖြစ်ရာ၊ ကွာရှင်း ပြတ်စဲသော ကိစ္စမှာ မမြငွေနှင့် မောင်မြသန်းတို့ နှစ်ဦးစပ်ကြား ပေါ်ပေါက်သည့် ကိစ္စသာဖြစ်ပေသည်။ ကွာရှင်းပြတ်စဲစာအရ ကွာရှင်း ထုတ်ငွေ၊ ရလက လူကြီးများက နှစ်ပါးစုံ ပစ္စည်းများကို မောင်မြသန်းသို့ အားလုံး ပေးရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်း မောင်မြသန်းသည် နှစ်ပါးစုံ ပစ္စည်းအားလုံး ရရှိပြီးဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ထိုကဲ့သို့ ကွာရှင်း ပြတ်စဲထုတ်ငွေ လျှောက်ထားသူက လျော်ကြေးငွေ ၁,၅၀၀ ကျပ်ပေးရန် တာဝန်ယူသည်ဟု ဆိုလျှင် ယင်းသို့ တာဝန်ယူကြောင်းကို ရေးမှတ်ထားသင့်ပေသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ သက်သေခံ အမှတ် ၄ ကွာရှင်းပြတ်စဲသည့် စာချုပ်အရ မောင်မြသန်းနှင့် မမြငွေတို့ လင်မယားအဖြစ်မှ ကွာရှင်း ပြတ်စဲပြီး ဖြစ်ကြောင်းပေါ် ပေါက်လျက်ရှိသည်။ သို့ဖြစ် ထိုစာချုပ် ချုပ်ဆိုပြီးသည့်နောက်ပိုင်းတွင် လျှောက် ထားသူ အနေဖြင့် မမြငွေအား ကာမပိုင်မရှိသည့် လွတ်လပ်သူ တဦးအနေနှင့် ယုံကြည် ကာ ပေါင်းသင်းခဲ့သည်ဟု ယူဆရန်အကြောင်း ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိနေလေသည်။ ရာဇ သတ်ပုဒ်မ ၄၉၇ ၏ အင်္ဂါရပ်များအနက် တရားခံသည် သူတပါး၏မယား၊ သူတပါး၏ မယားမှန်းသိလျက်နှင့် သို့တည်းမဟုတ် သိရန် အကြောင်းရှိလျက်နှင့် ပေါင်းသင်း ခဲ့ရမည်ဖြစ်ရာထိုအင်္ဂါရပ်သည် အမှု၌ချို့ယွင်းလျက်ရှိပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၆ ရက်နေ့ နောက်ပိုင်းတွင် လျှောက်ထားသူက မမြငွေအား လင်မယား

ခဏ်က
မောင်စိန်လွင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

အဖြစ် ပေါင်းသင်းခဲ့ခြင်းသည် ခုလသတ်ပုဒ်မ ၄၉၇ အရ ပြစ်မှု ကျူးလွန်သည်ဟု ဆိုနိုင်မည် မဟုတ်၍၊ ၎င်းအပေါ် ခုလသတ်ပုဒ်မ ၄၉၇ အရ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်း သည် သိသိသာသာ မှားယွင်းနေလေသည်။

ထို့ကြောင့် လျှောက်ထားသူအပေါ် ခုလသတ်ပုဒ်မ ၄၉၇ အရ ဒဏ်ငွေ ၃၀၀ ကျပ် ပေးဆောင်ရန်နှင့် မပေးဆောင်က အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၄ လကျခံစေရန် ချမှတ်သော မူလရုံး၏ အမိန့်ကို ဖယ်ဖျက်လိုက်ပြီး ၎င်းအား အမှုနှင့် ပတ်သက်၍ တရားသေလွတ်ရန်အမိန့် ချမှတ်လိုက်သည်။ ဒဏ်ငွေများ ပေးဆောင်ပြီးပါက ၎င်း အား ပြန်လည်ထုတ်ပေးပါ။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေရွှေတွင်

မောင်အေးကြည် ပါ ၂ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူများ)

† ၁၉၆၈

နှင့်

ဇွန်လ ၂၆ ရက်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူ) *

အကတိထိုက်စားမှု တားမြစ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ (၁) (ဂ)/၄(၂) အရ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—ရဲကင်းတင်ရဲသားများအားစီတန်းပြသရာ၌ငွေတောင်းသူများဖြစ်သည်ဟုစွပ်စွဲခြင်း—စွပ်စွဲပြောဆိုချက်သည် ရဲကအမှုစုံစမ်းနေစဉ် သက်သေတဦးက ရဲအရာရှိထံသို့ပေးသည့်ထွက်ချက်တခုသာဖြစ်ခြင်း—ကွယ်လွန်သူ သက်သေတဦးကလူစီတန်းပြသရာ၌ဆိုပြခြင်း—၎င်းစွပ်စွဲသည့်ပြောဆိုချက်ကို တရားခံတဦးအား အခြေခံသက်သေခံချက် တခုအဖြစ်—အသုံးပြုနိုင်မပြုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားလိုက ရဲသားများငွေတောင်းယူကြောင်း တိုင်တန်းသဖြင့်ရဲမှူးသည် ထိုကိစ္စကိုစုံစမ်းရန် တရားလိုအား ခေါ်၍ ရဲကင်းသို့သွားရောက်ကာ ရဲသားများတန်းစီပြရာ၌ တရားလိုက လျှောက်ထားသူတို့သည် ငွေတောင်းသူများဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ ထိုစွပ်စွဲပြောဆိုချက်သည် ရဲကအမှုကို စုံစမ်းနေစဉ် သက်သေတဦးက ရဲအရာရှိထံသို့ပေးသည့်ထွက်ချက်တခုသာဖြစ်ပေသည်။ ထိုကဲ့သို့စွပ်စွဲချက်မျိုးမှာ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၆၂ နှင့်ငြိစွမ်းနေသဖြင့် အခြေခံသက်သေအထောက်အထားအဖြစ် အသုံးမပြုနိုင်ချေ။

ရမ်ကီရှန်မီသန်လာတ်ရွာမား နှင့် ဘုံဘိုင်ပြည်နယ်၊ အေ၊ ဆိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၅ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်) ၁၀၄ ရည်ညွှန်းသည်။

ကွယ်လွန်သူ ဦးအိုးပွင့်က သနပ်ဖက်ပိုများကို ဖမ်းဆီးသည့်ရဲသား နှစ်ဦးအနက်တဦးမှာ လျှောက်ထားသူ မောင်အောင်သန်းဖြစ်သည်ဟု လူစီတန်းပြသရာ၌ ဆိုပြခဲ့ကြောင်း၊ မေမြို့၊ မြို့မရာဇဝတ်တရားသူကြီးဦးတွာခေါ်မန်းက ထွက်ဆိုခဲ့သည်မှာမှန်၏။ လူစီတန်းပြသရာတွင်သက်သေတဦးက တရားခံသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူတယောက်ဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲခဲ့သည့်ပြောဆိုချက်မှာ ကျမ်းသစ္စာပြု၍ထွက်ဆိုသည့်ထွက်ချက်လည်းမဟုတ်သည့်အပြင် မှန်မမှန်ကိုလည်း မေးခွန်းထုတ်ခွင့်မရရှိ

* ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၇ (ခ)။
† ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၃၄ တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၁ ရက်နေ့စွဲပါ မေမြို့၊ ၁ ရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏အမိန့်ကိုပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

၁၉၆၈
မောင်အေးကြည်
ပါ ၂
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

သည့်ထွက်ချက်သာဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ လူစီတန်းပြသရာတွင် စွပ်စွဲသည့်ပြောဆိုချက်ကို တရားခံ တဦးအားစွဲဆိုသည့်အမှုတွင် အခြေခံသက်သေချက်တရားဖြစ်အသုံးမပြုနိုင်ပေ။ လူစီတန်းပြသ စဉ်က စွပ်စွဲပြသခဲ့သည့်သက်သေအား ရုံး၌စစ်ဆေးသောအခါ ထိုသူ၏ထွက်ချက်ကို တန်ဖိုး ယုတ်လျော့စေရန်သော်၎င်း၊ ထောက်ခံစေရန်သော်၎င်း သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၅ နှင့် ၁၅၇ အရသာ အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ လူစီတန်းပြသရာတွင် ကြီးကြပ်သည့်တရားသူကြီးအနေဖြင့် လည်း သက်သေခံ တရားခံအား ပြစ်မှုကျူးလွန်သူဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲပြောဆိုခဲ့သည်ဟု ထွက်ဆို နိုင်မည်ဖြစ်၍၊ ထိုတရားသူကြီး၏ ထွက်ချက်မှာလည်း တဆင့်ကြားစကားမျှသာဖြစ်သည့်အလျောက် တရားခံအပေါ် အသုံးပြုနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။

အမှုတွင် ကွယ်လွန်သူ ဦးအုံးပွင့်က တရားသူကြီး ဦးတောခေါ်မန်းရွှေ၌ လူစီတန်းပြသ စွပ်စွဲသည့်ပြောဆိုချက်မှာ အခြေခံသက်သေအထောက်အထားအဖြစ် အသုံးမပြုနိုင်သည့်အပြင်၊ ဦးတောခေါ်မန်း၏ ထွက်ချက်မှာလည်း တဆင့်ကြားစကားမျှသာဖြစ်၍ လျှောက်ထားသူတို့အပေါ် ဤအမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အသုံးပြုခြင်းမပြုနိုင်ပေ။

ဆတ္တရာနာရိမ်း နှင့် အစိုးရ၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၇၃၊ အလာဟဘတ်၊ ၃၈၅ (၃၉၂) ရည်ညွှန်းသည်။

လျှောက်ထားသူများအတွက်။ ။ဦးကဲမြိုင်။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။အစိုးရတရားရုံးချုပ်ရွှေနေ ဒေါ်မြသန်းနု။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။လျှောက်ထားသူတို့အပေါ် အဂတိ လိုက်စားမှု တားမြစ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄(၁)(ဂ)/၄(၂) အရ ရုံးတက်ရုံးဆင်းထောင်ဒဏ် ကျခံစေရန် ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခဲ့သည့် မေမြို့၊ ပဌမရာဘက် ဇာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၏ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၂၃၄ ပါ အမိန့်ကိုပယ်ဖျက်ပြီး၊ ၎င်းတို့အား တရားသေလွှတ်ရန် မန္တလေးမြို့၊ စက်ရှင်တရားသူကြီးက ထောက်ခံ တင်ပြလာသည့် ကိစ္စဖြစ်သည်။ စက်ရှင်တရားသူကြီး၏ ထောက်ခံချက်ကို လက်ခံလျှင် သက်သေခံ တင်ပြသည့်ငွေများအနက် ငွေ ၉၉၀ ကို လျှောက်ထားသူတို့အား ပြန်ပေးရန် အကြောင်းပေါ်ပေါက်မည်ဖြစ်သည့်အတွက် မူလရုံးမှ ထိုငွေများအား ပြန်ပေးရန် အမိန့်ချမှတ်သူ ဦးထွန်းလှကို ယင်းကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ကြားနာပြီးဖြစ်သည်။

အမှုဖြစ်ပွားပုံအထူထူအကျဉ်းချုပ်မှာ လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂ ရက် နေ့တွင် ကျောက်မဲခရိုင်၊ တော်ဆေးရွာနေ ဦးထွန်းလှ (လိပြ-၂) သည် သနပ်ဖက် ပိုများကို လှည်းနှစ်စီးဖြင့်တင်၍ မေမြို့ဘက်သို့ယူလာရာ၊ ဖိုးနေဒွန်းရွာနှင့် ကျွန်းတပင် ရွာအကြား တောလမ်းခရီး၌ ပြည်သူ့ရဲသားနှစ်ဦးနှင့်တွေ့သည်။ သနပ်ဖက်မှာထိုစဉ် က ကန့်သတ်ကုန်ဖြစ်၍ ရဲသားများက ဖမ်းဆီးလိုက်ပြီး ဖိုးနေဒွန်းရွာရှိ ဘုန်းကြီး

ကျောင်းသို့ခေါ်သွားသည်။ ရဲသားများက ငွေတထောင်ပေးလျှင် သနပ်ဖက်များကို လွှတ်ပေးမည်ဟုပြောပြီး ဦးထွန်းလှအား ငွေရှာရန်လွှတ်လိုက်သဖြင့် ဦးထွန်းလှသည် နောင်ချိုရွာနေ ဦးထွန်းဝင် (လိုပြ-၆) ထံမှ ငွေတထောင်ကို ချေးယူကာ ရဲသား များအားပေးလိုက်ရသည်။

၁၉၆၈
မောင်အေး
ကြည်ပါ ။
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ငွေရသဖြင့် ရဲသားများက သနပ်ဖက်ပိုများကို ဖမ်းဆီးထားရာမှ ပြန်လွှတ်လိုက် ရာ၊ ဦးထွန်းလှက ၎င်းထံ၌ စားစရာငွေပင်မရှိတော့ကြောင်းပြော၍ ရဲသားများက ငွေဘဝိ ပြန်ပေးသည်။ ဦးထွန်းလှက ရဲသားများ၏ အမည်ကိုမေးရာ ကိုအောင်သန်း နှင့် ကိုဘထွန်းတို့ဖြစ်ကြသည်ဟု ပြောသဖြင့် ဦးထွန်းလှသည် ရဲသားတဦးထံမှစာရွက် နှင့် ဖေါင်တိန်ကိုတောင်းပြီး ထိုအမည်များကို မှတ်သားခဲ့လေသည်။

ထိုနောက် ဦးထွန်းလှသည် သနပ်ဖက်ပိုများကို လှည်းဖြင့်တင်၍ယူလာရာ မေမြို့ အနီးတွင် အခြားရဲတပ်သားများနှင့် တွေ့ရှိပြီး ထိုရဲတပ်သားများက ဖမ်းဆီးကာ မေမြို့ရဲတပ်ဖွဲ့စခန်းသို့ ခေါ်သွားသည်။ ဦးထွန်းလှက ၎င်းအား လမ်းတွင် ဝက်ဝံ ရဲစခန်းမှ ရဲသားများကတကြိမ်ဖမ်းသဖြင့် ငွေတထောင်ပေးခဲ့ရကြောင်း၊ ထိုရဲသား များမှာ ကိုအောင်သန်းနှင့်ကိုဘထွန်းတို့ ဖြစ်သည်ဟုပြော၍ မှတ်သားလာကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောဆိုသောကြောင့် မေမြို့နယ်စီး လုံခြုံရေးမှူး ဦးကြည်ညွန့် (လိုပြ-၇) သည် ဦးထွန်းလှအားခေါ်၍ ဝက်ဝံရဲတပ်စခန်းသို့သွားရောက်ကာ စခန်းမှူး ဦးကြူးသွင် (လိုပြ-၁) ၏ အကူအညီဖြင့် ထိုရဲစခန်းရှိ ရဲတပ်သားများကိုပြုသရာ ဦးထွန်းလှက ငွေယူလိုက်သည့် ရဲသားများမဟုတ်ကြောင်းပြောသည်။

ထိုကြောင့် ဦးကြည်ညွန့်နှင့် ဦးကြူးသွင်တို့သည် ဝက်ဝံမီးစက်ရဲကင်းသို့ဦးထွန်းလှ အား ခေါ်သွားပြီး ထိုရဲကင်းရှိ ရဲသားများအား ပြသသောအခါ ဦးထွန်းလှက လျှောက်ထားသူနှစ်ဦးမှာ မိမိထံမှငွေတောင်းယူလိုက်သူများဖြစ်ကြောင်း စွပ်စွဲလေ သည်။ ငွေယူစဉ် လျှောက်ထားသူ မောင်အေးကြည်က မိမိသည် ကိုဘထွန်းဖြစ်သည်ဟု ၎င်း လျှောက်ထားသူ မောင်အောင်သန်းက ကိုအောင်သန်းဖြစ်သည်ဟု၎င်း ပြော လိုက်သည်ဟု ဦးထွန်းလှကဆိုသည်။ ထို့နောက် ဦးကြူးသွင်သည် လျှောက်ထားသူ နှစ်ဦးထံမှ ငွေ ၅၀၀ စီကိုသိမ်းဆည်းပြီး ၎င်းတို့အား အကတိလိုက်စားမှု အက်ဥပဒေ အရ ရုံးတင်တရားစွဲဆိုခဲ့လေသည်။

လျှောက်ထားသူတို့ထံမှ သိမ်းဆည်းခဲ့သောငွေများမှာ မှတ်သားထားသည့်ငွေ မဟုတ်ချေ။ လျှောက်ထားသူများက မိမိတို့သည် ဦးထွန်းလှထံမှ ငွေမတောင်းခဲ့ ရကြောင်း၊ မိမိတို့ထံမှ သိမ်းဆည်းသွားသောငွေများမှာ မိမိတို့စုဆောင်းထားသည့် လစာငွေများ၊ ဘိန်းဖမ်းရာတွင်ရသည့်ဆုငွေများ၊ ထိပေါက်သည့်ငွေများနှင့် စုပေါင်း

၁၅၆၈
မောင်အေး
ကြည် ပါ ၂
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

စိုက်ပျိုးရေးအတွက် ရွှေတကျပ်သားရောင်းကာ စုဆောင်းထားသည့် ငွေများဖြစ်
ကြောင်း ထုချေကာ သက်သေထုခဲ့သော်လည်း၊ မူလရုံးမှ၎င်းတို့၏ ထုချေချက်များကို
လက်မခံဘဲ အထက်တွင် ပေါ်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အပြစ်ဒဏ် အသီးသီးချမှတ်ခဲ့ခြင်း
ဖြစ်သည်။

မူလရုံးမှ ငွေပေးရသူ ဦးထွန်းလှသည် နယ်စီး ရဲမှူး ဦးကြည်ညွန့်နှင့် ဒု-လုံခြုံရေးမှူး
ဦးစိန်တို့ရွှေတွင် လျှောက်ထားသူတို့မှာ မိမိထံမှငွေတောင်းသူများဖြစ်ကြောင်းဆွဲပြ
ခဲ့ခြင်း၊ သနပ်ဖက်ပိုများကို တင်လာသည့် လှည်းသမားတဦးဖြစ်သူ ကိုထင်ဆောင်းက
(လုံပြ-၁၀) က လျှောက်ထားသူတို့သည် သနပ်ဖက်ပိုများကို ဖမ်းဆီးထားပြီးနောက်
တရက်အကြာတွင် လွတ်လိုက်သည့်ရဲသားများဖြစ်သည်ဟု ရုံးရွှေ့ စွပ်စွဲခဲ့ခြင်း၊ အခြား
လှည်းသမား တဦးဖြစ်သည့် ကွယ်လွန်သူ ဦးအုံးပွင့်က လျှောက်ထားသူ
မောင်အောင်သန်းသည် သနပ်ဖက်ပိုဖမ်းဆီးမှု ရဲသားတဦးဖြစ်သည်ဟု မေမြို့၊ မြို့မ
ရာဇဝတ်တရားသူကြီး ဦးတွာခေါ်မန်း (လုံပြ-၁၁) ရွှေတွင် လူစီတန်းပြရာ၌ ဆွဲပြ
ခဲ့ခြင်း စသည့်အချက်အလက်များအရ လျှောက်ထားသူထံသည် ဦးထွန်းလှထံမှ ငွေ
တောင်းယူခဲ့သည့် ရဲသားများပင် ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

ဦးထွန်းလှ၏ သနပ်ဖက်ပိုများကို ဖမ်းဆီးပြီး မေမြို့၊ ပြည်သူ့ ရဲစခန်းသို့ ခေါ်လာရာ
ဦးထွန်းလှက လမ်းတွင် ရဲသားများက တကြိမ် ဖမ်းဆီးဖြင့် ငွေတထောင်ပေးခဲ့
ရကြောင်း နယ်စီး ရဲမှူး ဦးကြည်ညွန့်အား ထုတ်ဖော် ပြောဆိုသောကြောင့် ဦးကြည်ညွန့်
သည် ဒု-လုံခြုံရေးမှူး ဦးစိန်နှင့်အတူ ဝက်ဝံ မီးစက်ရဲကင်းသို့ သွားရောက်ကာ ရဲသား
များအား တန်းစီ၍ ဦးထွန်းလှကိုပြသသည်။ ထိုအခါ ဦးထွန်းလှက လျှောက်ထားသူ
နှစ်ဦးကိုပြကာ ၎င်းထံမှငွေတောင်းသူများ ဖြစ်ကြသည်ဟု ပြောဆို စွပ်စွဲခဲ့သည်။

ဦးထွန်းလှက ရဲသားများ ငွေတောင်းယူကြောင်း တိုင်တန်းသဖြင့် ရဲမှူး
ဦးကြည်ညွန့်သည် ထိုကိစ္စကို စုံစမ်းရန် ဦးထွန်းလှအား ခေါ်၍ ဝက်ဝံမီးစက်ရဲကင်း
သို့သွားရောက်ကာ ရဲသားများအား စီတန်းပြသရာ၌ ဦးထွန်းလှက လျှောက်ထား
သူတို့သည် ငွေတောင်းသူများဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ ထိုစွပ်စွဲချက်သည် ရဲက
အမှုကိုစုံစမ်းနေစဉ် သက်သေတဦးက ရဲအရာရှိထံသို့ ပေးသည့်ထွက်ချက်တခုသာ
ဖြစ်ပေသည်။ ထိုကဲ့သို့သော စွပ်စွဲပြောဆိုချက်မျိုးမှာ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၆၂
နှင့် ငြိစွန်းနေသဖြင့် အခြေခံသက်သေအထောက်အထားအဖြစ် အသုံးမပြုနိုင်ချေ။
ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ရန်ကင်းစွန့်ပိသန်ထာလ်ရွာမားနှင့် ဆုံတိုင်ပြည်နယ် (၁)

(၁) အေ၊ ဆိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၅ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်) ၁၀၄။

ထိုအမှုတွင် အိန္ဒိယပြည်တရားလွှတ်တော်ချုပ်မှ အောက်ပါအတိုင်း ကောက်ယူထား
သည်ကို ဖော်ပြနိုင်ပေသည်။

၉
မောင်အောင်
ကြည် ပါ ၊
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

“The process of identification by the identifying witnesses involves the statement by the identifying witnesses that the particular properties identified were the subject-matter of the offence or the persons identified were concerned in the offence. This statement may be express or implied. The identifier may point out by his finger or touch the property or the person identified, may either nod his head or give his assent in answer to a question addressed to him in that behalf or may make signs or gestures which are tantamount to saying that the particular property identified was the subject-matter of the offence or the person identified was concerned in the offence. All these statements express or implied including the signs and gestures would amount to a communication of the fact of identification by the identifier to another person. Such communications are tantamount to statements made by the identifiers to a police officer in the course of investigation and come within the ban of s. 162. The physical fact of identification has thus no separate existence apart from the statement involved in the very process of identification and in so far as a police officer seeks to prove the fact of such identification such evidence of his would attract the operation of s. 162 and would be inadmissible in evidence, the only exception being the evidence sought to be given by the identifier himself in regard to his mental act of identification which he would be entitled to give by way of corroboration of his identification of the accused at the trial.”

ကွယ်လွန်သူ ဦးအုံးပွင့်က သနပ်ဖက်ပိုများကို ဖမ်းဆီးသည့် ရဲသားနှစ်ဦးအနက် တဦးမှာ လျှောက်ထားသူ မောင်အောင်သန်း ဖြစ်သည်ဟု လူစီတန်းပြသရာ၌ ဆွဲပြ ခဲ့ကြောင်း၊ မေမြို့၊ မြို့မ ရာဇဝတ်တရားသူကြီး ဦးတွာခေါ်မန်းက ထွက်ဆိုခဲ့သည်မှာ မှန်၏။ လူစီတန်းပြရာတွင် သက်သေတဦးက တရားခံသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူတယောက် ဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲခဲ့သည့် ပြောဆိုချက်မှာ ကျမ်းသစ္စာပြု၍ ထွက်ဆိုသည့်ထွက်ချက် လည်း မဟုတ်သည့်အပြင် မှန် မမှန်ကိုလည်း မေးခွန်းထုတ်ခွင့်မရရှိသည့် ထွက်ချက် တခုသာဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ လူစီတန်းပြသရာတွင် စွပ်စွဲသည့် ပြောဆိုချက်ကို တရားခံ တဦးအား စွဲဆိုသည့်အမှုတွင် အခြေခံသက်သေချက်တခုအဖြစ် အသုံးမပြုနိုင်ပေ။ လူစီတန်းပြစဉ်က စွပ်စွဲပြသခဲ့သည့် သက်သေအား ရုံး၌စစ်ဆေးသောအခါ ထိုသူ၏

စဉ်က
မောင်အေး
ကြည် ပါ ။
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ထွက်ချက်ကို တန်ခိုးယုတ်လျော့စေရန်သော်၎င်း၊ ထောက်ခံစေရန်သော်၎င်း၊ သက်
သေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၅ နှင့် ၁၅၇ အရသာ အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ လူစီတန်းပြ
သရာတွင် ကြီးကြပ်ရသည့်တရားသူကြီးအနေဖြင့်လည်း သက်သေက တရားခံအား
ဖြစ်မှုကျူးလွန်သူ ဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲပြောဆိုခဲ့သည်ဟုသာ ထွက်ဆိုနိုင်မည် ဖြစ်၍၊
ထိုတရားသူကြီး ထွက်ချက်မှာလည်း တဆင့်ကြားစကားမျှသာဖြစ်သည့်အလျောက်
တရားခံအပေါ် အသုံးချနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ ဆတ္တရာနာရီမီး နှင့် အစိုးရ (၂) ။

ယခု အမှုတွင် ကွယ်လွန်သူ ဦးအုံးပွင့်က တရားသူကြီး ဦးတွာခေါ်မန်း ရွှေ၌
လူစီတန်းပြသရာတွင် စွပ်စွဲခဲ့သည့်ပြောဆိုချက်မှာ အခြေခံ သက်သေအထောက်အထား
အဖြစ်အသုံးမပြုနိုင်သည့်အပြင် ဦးတွာခေါ်မန်း၏ ထွက်ချက်မှာလည်း တဆင့်ကြား
စကားမျှသာဖြစ်၍ လျှောက်ထားသူတို့အပေါ် ဤအမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အသုံးချခြင်း
မပြုနိုင်ပေ။

ဦးထွန်းလှက ရဲအရာရှိများရွှေတွင် လျှောက်ထားသူ နှစ်ဦးအား စွပ်စွဲ၍ ဆွဲပြ
ခဲ့သည်ဆိုသောအချက်နှင့် ကွယ်လွန်သူဦးအုံးပွင့်က တရားသူကြီးရွှေတွင် လူစီတန်း
ပြသရာ၌ စွပ်စွဲပြောဆိုခဲ့သည်ဆိုသော အချက်တို့ကို ထုတ်ပယ်လိုက်လျှင်။ ရုံးရွှေ၌
ဦးထွန်းလှက လျှောက်ထားသူတို့သည် ငွေတောင်းယူသူများဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲချက်နှင့်
လှည်းသမားတဦးဖြစ်သူ ကိုတင်သောင်း (လျှိုပြ-၁၀) က သနပ်ဖက်ပိုမီးသည့်
ရဲသားများမှာ လျှောက်ထားသူတို့ပင် ဖြစ်သည်ဆိုသော စွပ်စွဲချက်တို့သာ ကျန်ပေ
တော့သည်။

ဦးထွန်းလှနှင့် ကိုတင်သောင်းတို့သည် လျှောက်ထားသူများအား အထက်အရင်က
သိကျွမ်းသူများမဟုတ်ကြပေ။ ငွေတောင်းသည်ဆိုသော အချိန်၌သာတွေ့မြင်ခဲ့ရသူ
များဖြစ်ကြရာ၊ ၎င်းတို့အားရုံး၌စစ်ဆေးခြင်းမပြုမီ တရားသဖြင့် လူစီတန်းပြသခဲ့သင့်
ပေသည်။ ယခုအမှုတွင်ထိုကဲ့သို့ လူစီတန်းပြသခဲ့ခြင်းမရှိသဖြင့်၊ လူမှတ်မိသည်ဆိုသော
သက်သေတို့၏ထွက်ချက်ကိုသတိပြင့် ဆန်းစစ်ရန်လိုအပ်ပေသည်။ တရားခံတဦးသည်
ဖြစ်မှုကျူးလွန်သူဖြစ်ကြောင်း သက်သေတဦး၏ ရုံးရွှေရှိစွပ်စွဲချက်ကိုအမှုတွင် ပေါ်
ပေါက်နေသော အကြောင်းခြင်းရာများအရ ယုံသင့် မယုံသင့်ဆိုသော ပြဿနာကို
စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရသည်ဖြစ်ရာ ထိုသက်သေအား ရုံး၌ စစ်ဆေးခြင်းမပြုမီ၊ ဥပဒေက
တရားခံကို လူစီတန်းပြသရန်လိုသည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိ၍၊ လူစီတန်းပြသည့်
ကိစ္စမှာ မဖြစ်မနေပြုလုပ်ရမည့် ကိစ္စတရပ်မဟုတ်သော်လည်း၊ ထိုကဲ့သို့ လူစီတန်းပြသ
ခြင်းမပြုဘဲ ရုံး၌သာ တရားခံသည် ဖြစ်မှုကျူးလွန်သူဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲခဲ့ပါလျှင် ထိုစွပ်စွဲ

(၂) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ (၁၉၅၃) အလဟာဘန် ၃၀၅ (၃၉၂)။

ချက်မျိုးကို အထောက်အကူပြုသည့် သက်သေခံချက်မရှိဘဲ တရားခံအပေါ် ပြစ်မှု ထင်ရှားစီရင်ခြင်းမပြုနိုင်ပေ။

၁၉၆၈

မောင်အေး
ကြည် ပါ ၂
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ယခုအမှုတွင် ဦးထွန်းလှက “ကျွန်တော်ယခု သက်သေမခံခင်ကလေးမှာပင် ရုံးဟို ဘက်နားမှာ သက်သေ ဦးကြူးသွင်နှင့်စကားများပြောစဉ် ဦးကြူးသွင်က တရားခံ များမှာ ယခုရုံးရွေ့ရှိ တရားခံများဖြစ်ကြကြောင်း ပြောပြပါသေးသည်” ဟု၎င်း။

ကိုတင်သောင်းက “ယခုအမှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး သက်သေခံရာ ယခုအခေါက်နှင့် ၃ ခေါက်ရှိပါသည်။ ၃ ခေါက်အနက် ၂ ခေါက်တွင် တရားခံများနှင့် တွေ့ရပါသည်။ ပဌမအခေါက်က ရုံးတွင် ရဲအရာရှိတယောက်က တရားခံများမှာ ရုံးရွေ့တရားခံများ ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော်အား ပြခဲ့တယ်ဆိုတာ ဟုတ်ပါသည်။ ၎င်းရဲအရာရှိမှာယူနို ဖေါင်းနှင့်ဖြစ်ပါသည်။” ဟု၎င်း၊ ဝန်ခံထွက်ဆိုခဲ့ကြသဖြင့် လျှောက်ထားသူများသည် ငွေတောင်းယူကြသည့်ရဲသားများပင် ဖြစ်သည်ဆိုသော၎င်းတို့၏ ရုံးရွေ့ရှိစွပ်စွဲချက်များ မှာ သက်သေမခံမီအချိန်အနည်းငယ်အတွင်းက ရဲအရာရှိပြုသထားသောကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆဘွယ်ရာ အကြောင်းပေါ်ပေါက်နေသဖြင့် စိတ်ချလက်ချလက်ခံရန် ခဲယဉ်းနေပေသည်။

ထိုစွပ်စွဲချက်များကို ထုတ်ပယ်ပါမူလျှောက်ထားသူတို့အပေါ် ဤအမှုနှင့်ပတ်သက် ၍ ငြိစွန်းသည့်သက်သေအထောက်အထား လုံးဝမရှိတော့ပေ၊ ၎င်းတို့ထံမှ သိမ်းဆည်း ခဲ့သောငွေများမှာ နံပါတ်ခသ်၎င်း၊ အခြားအမှတ်အသားသော်၎င်း၊ ပြုလုပ်ထား သည့်ငွေများမဟုတ်၍ ဦးထွန်းလှ ပေးခဲ့ရသည့် ငွေများဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူရန် အကြောင်းမရှိပေ၊ ဦးထွန်းလှအား ရဲသားများက ဖမ်းဆီးလိုက်ပြီးနောက် ဘုန်းကြီး ကျောင်းတွင်သွားထားသည်ဆိုခသ်လည်း၊ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးအိန္ဒာဝံသ (လိပြ-၄) က လူနှစ်ဦးလာပြီး ကျောင်းတွင် တည်းခိုခွင့်တောင်းဆိုကြောင်းသာ ထွက်ဆိုထားပြီး လျှောက်ထားသူတို့က ဦးထွန်းလှတို့အား လာထားသည်ဟု မိန့်ဆိုထားခြင်းမရှိ။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့် လျှောက်ထားသူတို့အပေါ် တရားဝင် သက်သေအထောက်အထား လုံးဝမရှိဘဲ မူလရုံးမှပြစ်ဒဏ်ထင်ရှားစီရင်ခဲ့ကြောင်း ပေါ် လွင်နေ၍၊ စက်ရှင်တရားသူကြီး၏ ထောက်ခံချက်ကို လက်ခံကာ လျှောက်ထားသူတို့ အပေါ် မူလရုံး ချတ်မှတ်ခဲ့သည့် စီရင်ချက်နှင့် ပြစ်ဒဏ်တို့ကိုပယ်ဖျက်လိုက်ပြီး ၎င်းတို့ အား ဤအမှုနှင့်ပတ်သက်၍ တရားသေလွတ်ရန်အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။ သက်သေခံ ငွေ ၅၁၀ ကို လျှောက်ထားသူ မောင်အေးကြည် သို့၎င်း၊ ငွေ ၄၉၀ ကို မောင်အောင်သန်း သို့၎င်း၊ ငွေ ၁၀ ကို ဦးထွန်းလှသို့၎င်း ပြန်ပေးစေ။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်းရွှေတွင်

† ၁၉၆၈

မောင်အေးသောင်း (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

မတ်လ ၅ ရက်။

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်း ကာကွယ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ (၁)—မည်သည့်အခါဖြစ်မှုမြောက်သနည်း—
ရာဇဝတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၂၅—အကျိုးဖျက်ဆီးမှုဆိုသည့်အဓိပ္ပါယ်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လျှောက်ထားသူအပေါ်၌ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်သည့်ပြစ်မှုသည် ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းကာကွယ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ (၁) အရဖြစ်သည်။ ထိုပုဒ်မအရဆိုသော် တဦးတယောက်သောသူသည် အခွင့်မရှိဘဲ ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းကို လက်ဝယ်ထား၍ခြင်းသော်၎င်း၊ ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းတခုခုနှင့်ပတ်သက်၍ ခိုးမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် အလွဲသုံးစားမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်ခြင်းသော်၎င်း၊ ပြုလုပ်လျှင် ထိုပုဒ်မအရ ပြစ်မှုမြောက်သည်။

အကျိုးဖျက်ဆီးမှုဆိုသည်မှာ မည်သူမဆို အများပြည်သူကိုဖြစ်စေ၊ လူတဦးတယောက်ကိုဖြစ်စေ မတရားသဖြင့် ဆုံးရှုံးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖျက်ဆီးနှစ်နာခြင်းဖြစ်စေရန်အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ ထိုသို့ဆုံးရှုံးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်စီးနှစ်နာခြင်းဖြစ်စေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်သော်၎င်း၊ ပစ္စည်းတခုခုကိုဖျက်ဆီးလျှင် အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်သည်မည်သည်ဟု ရာဇဝတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၂၅ တွင် ပြဆိုထားသည်။ သို့ဖြစ်လေရာ အမှု၌ အဓိကစဉ်းစားရန်အချက်မှာ ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်သော တယ်လီဖုန်းမှ မှန်များကိုဖျက်ဆီးခြင်းပြုမပြု၊ ထိုကဲ့သို့ ဖျက်ဆီးရာ၌လည်းလူတဦးတယောက်အား မတရားသဖြင့် ဆုံးရှုံးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖျက်ဆီးနှစ်နာခြင်းဖြစ်စေရန်အကြံရှိမရှိဟူသည့် အချက်များဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးကိုကိုကြီး (၃) ။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။အစိုးရတရားရုံးချုပ်ရွှေနေ ဦးမြင့်ရှိန်။

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၂၄ (ခ)။

† ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၇ (ရန်) တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့စွဲပါ ရန်ကုန်မြို့၊ ဗဟိုစက်မှုဝန်ကြီးဌာနအဖွဲ့၏အမိန့်ကိုပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။ ။

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း။ ။၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၅ ရက်နေ့ည ၉ နာရီကျော် အချိန်တွင် လျှောက်ထားသူ မောင်အေးသောင်းနှင့် ၎င်း၏အပေါ် မောင်သန်းလွင်တို့ သည် ရန်ကုန်မြို့၊ ဗန္ဓုလပန်းခြံ၏ အနောက်မြောက်ဒေါင်ရှိ အများသုံး တယ်လီဖုန်း ရုံနှင့် ၁၀ ပေခန့်အကွာတွင် တဦးနှင့်တဦး ထိုးကြိတ်သတ်ပုတ်ကြသည်။ ထိုကဲ့သို့ သတ်ပုတ်ကြစဉ်အတွင်း မတော်တဆ ထိခိုက်သွား၍ သော်၎င်း၊ တမင်သက်သက် ပြုလုပ်သောကြောင့်သော်၎င်း၊ တယ်လီဖုန်းရုံတွင် တပ်ဆင်ထားသည့် မှန်များ ကဲ့ သွားလေသည်။ ထိုအခြင်းအရာကို အနီးရှိ ဆိုက်ကားသမား ကိုမောင်မောင်က မြင်သောကြောင့်၊ ပုဇွန်တောင် ရဲတပ်စခန်းမှ ဒု-လုံခြုံရေးမှူး ဦးအောင်မြိုင် (လိပြ-၂) အား တိုင်တန်းလေသည်။ ဦးအောင်မြိုင်သည် အခင်းဖြစ်သည့် နေရာသို့ သွားရောက်ပြီး မောင်အေးသောင်းနှင့် မောင်သန်းလွင်တို့ကို ဖမ်းဆီးလိုက်သည်။ ဦးအောင်မြိုင် သည် မောင်အေးသောင်းနှင့် မောင်သန်းလွင်တို့ကို ပြည်သူ့ဆေးရုံမှ ဆရာဝန် ဦးဘာချန် (လိပြ-၅)အား စစ်ဆေးစေခဲ့သည်။ ဦးဘာချန်၏ တွေ့ရှိချက်များမှာ မောင်သန်းလွင်တွင် ညာထက်တတောင်ဆစ်၊ လက်ခလယ်နှင့် လက်ငြိုးတို့၌ တိပြတ် သည့် ဒဏ်ရာများ တွေ့ရှိခြင်း၊ မောင်သန်းလွင်သည် အရက်မူးယစ်နေခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။ မောင်အေးသောင်းနှင့် ပတ်သက်၍မူ ဒဏ်ရာဒဏ်ချက် တစုံတရာ မတွေ့ရှိရချေ။

မောင်အေးသောင်း၏ ပါးစပ်မှ အရက်နံ့ရသော်လည်း မောင်အေးသောင်းသည် အရက်မူးယစ်နေခြင်း မရှိပါဟု ဦးဘာချန်က ထွက်ဆိုခဲ့သည်။ ထိုအမှုနှင့် ပတ်သက်၍ မောင်အေးသောင်းနှင့် မောင်သန်းလွင်တို့ကို ရန်ကုန်မြို့၊ ဗဌမရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၅၃၁ တွင် ပြည်သူ့ပိုင် ဗစ္စည်း ကာကွယ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ (၁)အရ တရားစွဲဆို တင်ပို့ခဲ့သည်။ မူလရုံး တရားသူကြီးသည် တရားခံ နှစ်ဦးစလုံး အပေါ်၌ အဆိုပါ ပုဒ်မအရ မှုပြစ်ထင်ရှား စီရင်၍ ဒဏ်ငွေ ၁၀၀ ကျပ်စီ ပေးဆောင်စေရန်၊ မပေးဆောင်နိုင်က အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ၄ လစီ ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။ ထိုစီရင်ချက်နှင့် အမိန့်တို့ကို မကျေနပ်သဖြင့် မောင်အေးသောင်းက ရန်ကုန်မြို့၊ ရာဘက် စက်ရှင်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၁၇ တွင် ပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားခဲ့သည်။ ရာဘက်စက်ရှင် တရားသူကြီးက မောင်အေးသောင်းတွင် ဒဏ်ရာများ မတွေ့ရှိရပါ။ ထို့ကြောင့် ၎င်းသည် မှန်များကို ခွဲသူဖြစ်သည်ဟု မယူဆသင့်ပါ။ မောင်အေးသောင်း သည် အခင်းဖြစ်စဉ်က အရက်မူးယစ်နေခြင်း မရှိပါ။ မိမိ၏အပေါ် မောင်သန်းလွင် သာလျှင် အရက်များ မူးယစ်၍ ဒဏ်ရာများ ရရှိကြောင်း နေပါလှင်ပါသည်။ တယ်လီ ဖုန်းရုံမှ မှန်များကို ခွဲသူမှာ မောင်သန်းလွင်သာလျှင် ဖြစ်ရပါမည်။ ထိုကဲ့သို့ မောင်သန်းလွင်သည် မှန်များကို ခွဲခဲ့ရာ၌ မောင်အေးသောင်း၏ အားပေးကူညီမှု

၁၉၆၈
 မောင်အေး
 သောင်း
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ။

၁၉၆၈
မောင်အေး
သောင်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ကြောင့် ဖြစ်သည်ဟူ၍လည်း ယူဆစရာအကြောင်းမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် မူလရုံး တရား
သူကြီးက မောင်အေးသောင်းအပေါ်၌ အထက်ဖော်ပြပါ ပြစ်မှုအရ မှုပြစ်ထင်ရှား
စီရင်ခြင်းသည် မှားယွင်းသောကြောင့် ထိုစီရင်ချက်နှင့် အမိန့်တို့ကို ပယ်ဖျက်သင့်
ကြောင်းဖြင့် ထောက်ခံချက်များ ရေးသားကာ မူလရုံး အမှုတွဲကို ဤရုံးသို့ တင်ဆက်
လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူ မောင်အေးသောင်း အပေါ်၌ မှုပြစ်ထင်ရှား စီရင်သည့် ပြစ်မှု
သည် ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းကာကွယ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆(၁) အရဖြစ်သည်။
ထိုပုဒ်မ အရဆိုသော် တဦးတယောက်သောသူသည် အခွင့်မရှိဘဲ ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းကို
လက်ဝယ် ထားရှိခြင်းသော်၎င်း၊ ပြည်သူပိုင် ပစ္စည်းတခုခုနှင့် ပတ်သက်၍ ခိုးမှု၊
သို့တည်းမဟုတ် အလွဲသုံးစားမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်ခြင်း
သော်၎င်း ပြုလုပ်လျှင် ထိုပုဒ်မအရ ပြစ်မှုမြောက်သည်။ ယခုကျွန်ုပ်ရွှေရှိ အမှုတွင်
မောင်အေးသောင်း အပေါ်၌ စွပ်စွဲထားသည့် အချက်မှာ ၎င်းသည် ပြည်သူပိုင်
ပစ္စည်းဖြစ်သော တယ်လီဖုန်းရုံမှ မှန်နှင့်ပတ်သက်၍ အကျိုးဖျက်ဆီးမှု ပြုလုပ်ပါသည်
ဟူ၍ဖြစ်သည်။ အကျိုးဖျက်ဆီးမှုဆိုသည်မှာ မည်သူမဆို အများပြည်သူကို ဖြစ်စေ၊
လူတဦးတယောက်ကိုဖြစ်စေ မတရားသဖြင့် ဆုံးရှုံးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖျက်ဆီး
နစ်နာခြင်း ဖြစ်စေရန် အကြံဖြင့်သော်၎င်း၊ ထိုသို့ ဆုံးရှုံးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ်
ပျက်စီး နစ်နာခြင်း ဖြစ်စေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့် သော်၎င်း၊ ပစ္စည်းတခုခုကို
ဖျက်ဆီးလျှင် အကျိုးဖျက်ဆီးမှုကို ကျူးလွန်သည် မည်သည်ဟု ရာဇသတ်ကြီး
ပုဒ်မ ၄၅ တွင် ပြဆိုထားသည်။ သို့ဖြစ်လေရာ ယခု ကျွန်ုပ်ရွှေရှိ အမှု၌ အဓိက
စဉ်းစားရန်အချက်မှာ မောင်အေးသောင်းသည် ပြည်သူပိုင် ပစ္စည်းဖြစ်သော တယ်လီ
ဖုန်းရုံမှ မှန်များကို ဖျက်ဆီးခြင်း ပြုမပြု။ ထိုကဲ့သို့ ဖျက်ဆီးရာ၌လည်း မောင်
အေးသောင်း၌ လူတဦးတယောက်အား မတရားသဖြင့် ဆုံးရှုံးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ်
ပျက်စီးနစ်နာခြင်း ဖြစ်စေရန် အကြံ ရှိမရှိဟူသည့် အချက်များဖြစ်သည်။ မူလရုံး
အမှုတွဲတွင် ရရှိသည့် သက်သေခံချက်များကို သေခြာစွာ လေ့လာကြည့်ရှုသောအခါ
တယ်လီဖုန်းရုံမှ မှန်များ ကဲ့သွားခြင်းသည် မောင်းအေးသောင်း၏ ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်
အပိုင်းတခုခုနှင့် ထိမိသောကြောင့် ကဲ့သွားခြင်း မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားလေသည်။
အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မောင်အေးသောင်းတွင် ဒဏ်ရာဒဏ်ချက် တစုံတရာမတွေ့ရှိရ
ချေ။ သို့ရာတွင် မောင်အေးသောင်းနှင့် မောင်သန်းလွင်တို့ သတ်ပုတ်နေစဉ်အတွင်း
မောင်အေးသောင်း၏ ပြုလုပ်မှုကြောင့် မောင်သန်းလွင်၏ ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်း
တခုခုနှင့်ထိပြီး မှန်များကဲ့သွားခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် မောင်သန်းလွင်သည် မောင်
အေးသောင်းအား ထိုးကြိတ်ရာ၌ မှန်များကိုထိ၍ ကဲ့သွားခြင်း ဟုတ်မဟုတ် စီစဉ်

ဝေဘန်ရန်လိုသည်။ အကယ်၍ ၎င်းတို့နှစ်ဦး သတ်ပုတ်နေစဉ်အတွင်း ထိုမှန်ကို ကဲ့
 သွားခြင်း ဖြစ်ပါက မောင်အေးသောင်း၏ ပြုလုပ်မှုကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင်
 စေကာမူ မောင်အေးသောင်း၌ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် အကြံရှိသည်ဟူ၍ကား
 မည်သည့် နည်းနှင့်မျှ ယူဆနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။ မောင်အေးသောင်းသည် မောင်
 သန်းလွင်နှင့် သတ်ပုတ်ရာ၌ ယင်းကဲ့သို့သော အကြံအစည် မရှိရုံသာမက ထိုကဲ့သို့
 ဆုံးရှုံးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်ဆီး နစ်နာခြင်း ဖြစ်စေတန်ရာသည်ကို သိလျက်နှင့်
 ပြုလုပ်သည်ဟူ၍ပင် ဆိုနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။ ထို့ကြောင့် မူလရုံး တရားသူကြီးက
 မောင်အေးသောင်းသည် ပြည်သူပိုင် ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ အကျိုးဖျက်ဆီးမှု
 ကျူးလွန်သည်ဟု ယူဆပြီး ၎င်းအပေါ်၌ ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်း ကာကွယ်ရေး အက်ဥပဒေ
 ပုဒ်မ ၆ (၁) အရ မှုပြစ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်းသည် မှားယွင်းလေသည်။

၁၉၆၈
 မောင်အေး
 သောင်း
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ရာဘက်စက်ရှင် တရားသူကြီး၏
 ထောက်ခံချက်များကို လက်ခံပြီး မူလရုံး တရားသူကြီးက လျှောက်ထားသူ မောင်
 အေးသောင်း အပေါ်၌ အထက်ဖော်ပြပါ ပုဒ်မ အရ မှုပြစ်ထင်ရှား စီရင်၍ ဒဏ်ငွေ
 ၁၀၀ ကျပ် ပေးဆောင်ရန်၊ မပေးဆောင်နိုင်က အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ၄ လ
 ကျခံစေရန် ချမှတ်လိုက်သည့် စီရင်ချက်နှင့် အမိန့်တို့ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ဤ
 အမှုနှင့် ပတ်သက်၍ မောင်အေးသောင်းအား တရားသေလွှတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်
 လိုက်သည်။ ဒဏ်ငွေ ပေးဆောင်ပြီးဖြစ်က ထိုဒဏ်ငွေများကို မောင်အေးသောင်း
 အား ပြန်၍ပေးစေရမည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်းရွှေတိုင်

† ၁၉၆၈

မေလ ၁၈ ရက်။

ဦးချစ်မောင် ပါ ၂ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူများ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူ) *

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၀၂ (၁)—အာမခံသူက မိမိချုပ်ဆိုထားသည့်ခံဝန်ချုပ်ကိုပယ်ဖျက်ရန် လျှောက်ထားခြင်း—တရားခံရုံးရွှေ့ဆိုရောက်ရှိလာက လျှောက်ထားသည့်အတိုင်း ခံဝန်ချုပ်ကို ပယ်ဖျက်ခြင်းမှာ မလွှဲမရှောင်သာ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၀၂၊ အပိုဒ် (၁) အရ၊ အာမခံသူက မိမိချုပ်ဆိုထားသည့်ခံဝန်ချုပ်ကို ပယ်ဖျက်ရန်လျှောက်ထားသောအခါ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် တရားခံအား ဖမ်းဆီးရန်အတွက် ဝရုံးထုတ်ဆင့်ရန်လိုအပ်သည်။ ချိန်းဆိုသည့်နေ့ရက်တွင် တရားခံသည် ရုံးရွှေ့ဆိုရောက်ရှိလာက ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည်လျှောက်ထားသူ လျှောက်ထားသည့် အတိုင်း ခံဝန်ချုပ်ကို ပယ်ဖျက်ခြင်းမှာမလွှဲမရှောင်သာချေ။ မိမိချိန်းဆိုသည့်ရက်၌ တရားခံသည် ရုံးရွှေ့ဆိုရောက်ရှိမည် မရောက်ရှိမည်ကို မသိနိုင်မီ ထင်ကြံ၍အာမခံသူအားအာ' မခံငွေကိုလျှော်စေရန် အမိန့်ချမှတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းလေသည်။

သာမောင် နှင့် နိုင်ငံတော်၊ (၁၉၃၇) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ရန်ကုန်၊ စာ ၂၄၄ ရည်ညွှန်းသည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဥပဒေပုဒ်မ။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။အစိုးရတရားရုံးချုပ်ရွှေ့နေ ဦးထွန်းလွင်။

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း။ ။သံတံ့မြို့၊ မြို့မရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၄၇ တွင် ဦးဘိုးသာကြီးဆိုသူအပေါ်၌ အစားအစာနှင့် ဆေးဝါးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇ (၁) အရ၊ တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ ထိုအမှု၌ဦးဘိုးသာကြီးအား၊ ၅၀၀ တန်ခံဝန်ချုပ်ပြုလုပ်စေပြီး အချုပ်လွတ် ထုချေရန်ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ လျှောက်ထားသူ

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၅ (ခ)။

† ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အသေးအပွဲမှုအမှတ် ၇ တွင်ချမှတ်သော၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၆ ရက်နေ့စွဲပါ သံတံ့မြို့၊ မြို့မရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏အမိန့်ကိုပြန်၍ ဆင်ခြင်မှု။

များဖြစ်သော ဦးချစ်မောင်နှင့် ဦးအောင်ထွန်းသာတို့သည် ဦးဘိုးသာကြီးအတွက် အာမခံကြသူများဖြစ်ကြသည်။ အမှုစစ်တရားသူကြီးသည် ထိုအမှုကို ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၄ ရက်နေ့၌ စစ်ဆေးရန်ချိန်းဆိုလိုက်သည်။ ချိန်းဆိုသည့်နေ့ရက်တွင် တရားခံသည် ဖျားနာနေသောကြောင့် ရုံးသို့မလာရောက်နိုင်သည့်အတွက် အမှုကို ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၀ ရက်နေ့သို့ ချိန်းဆိုလိုက်ရသည်။ ထိုရက်ချိန်း မကျရောက်မီ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂ ရက်နေ့တွင် လျှောက်ထားသူများ သည် မိမိတို့ အာမခံထားခြင်းကို ရုပ်သိမ်းခွင့်ပြုပါမည့်အကြောင်းဖြင့် လျှောက်ထား လေသည်။ ထိုအခါအမှုစစ် တရားသူကြီးက ထိုလျှောက်လွှာကို အခွင့်မပြုနိုင်ကြောင်း ဖြင့် မှတ်ချက်များပြုကာ လျှောက်ထားသူများအပေါ်၌ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၁၄ အရ စတင်အရေးယူ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထိုနေ့မှာပင် မူလရုံး တရားသူကြီး သည် တရားခံအား ဖမ်းဆီးရန်အတွက် ဝရမ်းတစောင်ကို ထုတ်လိုက်လေသည်။ ထိုဝရမ်းတွင် တရားခံအား၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့၌ ရုံးရွေ့သို့ပို့ရန် ဆင့်ဆိုထားသည်။ တရားခံအား ရုံးရွေ့သို့တင်ပို့ရန် ချိန်းဆိုထားသည့် နေ့ရက်မစေ့ ရောက်မီ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၆ ရက်နေ့၌ မြို့မ ရာဇဝတ်တရားသူကြီး သည် လျှောက်ထားသူနှစ်ဦးအား အာမခံငွေ ၅၀၀ တန်အနက် ၄၀၀ တန်ပေးရန်အမိန့် ချမှတ်လိုက်သည်။ ထိုအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် လျှောက်ထားသူများက သံတွဲမြို့ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၁၄ တွင် အယူခံ ဝင်ရာ အောင်မြင်မှုမရရှိခဲ့ချေ။ ထို့ကြောင့် ယခု ကျွန်ုပ်ရွှေ့ပြောင်းဆင်မှုလျှောက်လွှာကို တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၆၈
 ဦးချစ်မောင်
 ပါ ၂
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 ပြန်မာနိုင်ငံ

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၀၂၊ အပိုဒ် (၁) တွင် အာမခံသူများသည် မိမိတို့ ချုပ်ဆိုထားသည့် ခံဝန်ချုပ်ကို ပယ်ဖျက်ပါမည့်အကြောင်းဖြင့် လျှောက်ထားခွင့် ရှိကြောင်းပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ၎င်းအဆိုပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်၏ အပိုဒ် (၂) ၌ ထိုကဲ့သို့ လျှောက်ထားလျှင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် အာမခံနှင့် လွှတ်ထားသော တရားခံ အား မိမိရွေ့သို့ခေါ်ဆောင်လာရန် လူဖမ်းဝရမ်းထုတ်ဆင့်ခြင်းအားဖြင့် ညွှန်ကြား ရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ယင်းကဲ့သို့ထုတ်ဆင့်ထားသည့် ဝရမ်းအရသော်၎င်း၊ မိမိအလိုအလျောက်သော်၎င်း၊ ထိုသူသည် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး ရွှေ့မှောက်သို့ရောက် ရှိလာလျှင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ခံဝန်ချုပ်ကို လုံးဝဖြစ်စေ၊ လျှောက်ထားသူ များနှင့်သက်ဆိုင်သရွေ့ဖြစ်စေ ပယ်ဖျက်ရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ယခုကျွန်ုပ် ရွှေ့ပြောင်းဆင်မှု၌ လျှောက်ထားသူများက ပုဒ်မ ၅၀၂၊ အပိုဒ် (၁) အရ လျှောက်ထားသော အခါ မြို့မရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် တရားခံအား ဖမ်းဆီးရန်အတွက် ဝရမ်းထုတ် ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ထိုဝရမ်း၌ တရားခံ ရုံးရွေ့သို့လာရောက်ရမည့် နေ့ရက်ကို ၁၉၆၇

၁၉၆၈
ဦးချစ်မောင်
ပါ ၂
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့ဟု သတ်မှတ်ထားသည်။ ထိုကဲ့သို့ တရားခံ လာရောက်
ရမည့်နေ့ကို ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့ဟု သတ်မှတ်ထားလင့်ကစား ထိုနေ့
ရက်မတိုင်မီကပင်လျှင် လျှောက်ထားသူများအား အာမခံငွေကို လျော်စေရန်
အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ အမိန့်ချမှတ်သည့်နေ့ရက်သည် ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊
အောက်တိုဘာလ ၂၆ ရက်နေ့ဖြစ်သည်။ ထိုနေ့၌ချိန်းဆိုထားသည့်နေ့တွင် တရားခံ
သည် ရုံးသို့လာရောက်မည်၊ မလာရောက်မည်ကို မသိရှိနိုင်သေးချေ။ သို့ဖြစ်လေရာ
တရားခံသည် ရုံးရွေ့သို့လာရောက်မည်မဟုတ်ဟု ကြိုတင်ယူဆကာ အမိန့်ချမှတ်လိုက်
ခြင်းသည် မှားယွင်းလေသည်။ အကယ်၍ ချိန်းဆိုသည့်နေ့ရက်ဖြစ်သော ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊
နိုဝင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် တရားခံသည် ရုံးရွေ့သို့ရောက်ရှိလာပါက ရာဇဝတ်တရား
သူကြီးသည် လျှောက်ထားသူများ လျှောက်ထားသည့်အတိုင်း ခံဝန်ချုပ်ကိုပယ်ဖျက်
ခြင်းမှ မလွှဲမရှောင်သာချေ။ ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၀၂ အရ၊ လျှောက်ထားသည့်အခါ
များတွင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် တရားခံအား ဖမ်းဆီးရန်အတွက် ဝရမ်းထုတ်ဆင့်
ရန်လိုအပ်ကြောင်း သာမောင် နှင့် နိုင်ငံတော်(၁) အမှုစီရင်ထုံး၌ပြဆိုထားသည်။
ထိုကဲ့သို့ဝရမ်းထုတ်ဆင့်ခြင်းမရှိခဲ့သော် ခံဝန်ချုပ်ကို ပယ်ဖျက်သည့်အမိန့်ချမှတ်သင့်
ကြောင်းဖြင့် ထိုအမှုစီရင်ထုံး၌ ပြဆိုထားသည်။ ယခုကျွန်ုပ်ရွှေရီအမှုတွင် ရာဇဝတ်
တရားသူကြီးသည် တရားခံအား ဖမ်းဆီးရန် ဝရမ်းထုတ်ဆင့်ခဲ့သည်ကား မှန်၏။
သို့ရာတွင် မိမိချိန်းဆိုသည့်ရက်၌ တရားခံသည် ရုံးရွေ့သို့ရောက်ရှိမည်၊ မရောက်ရှိမည်ကို
မသိနိုင်မီ တင်ကြို၍ အာမခံသူများအား အာမခံငွေကို လျော်စေရန် ချမှတ်သည့်
အမိန့်သည် မှားယွင်းလေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤပြင်ဆင်မှု လျှောက်လွှာကို လက်ခံပြီး
အောက်ရုံးများက လျှောက်ထားသူများအပေါ်၌ အာမခံငွေ ၄၀၀ စီပေးလျော်စေရန်
ချမှတ်ထားသည့် အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ လျှောက်ထားသူများပေး
သွင်းပြီးဖြစ်သောငွေများကိုပြန်ပေးစေ။

(၁) (၁၉၇၇) ခုနှစ်၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ)၊ ရန်ကုန်၊ ၈၁ ၂၄၄။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်ရွှေတွင်

ဦးချစ်လှိုင် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

† ၁၉၆၈
မေလ ၃၁ ရက်။

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူ)*

အရေးကြီးသောကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုများကို ဆိုင်ရာအက်ဥပဒေ (၁၉၄၇) ပုဒ်မ ၈ (၃) အရပြုစီစဉ်ထားသည့်အခါ—သက်သေခံနှုန်းကို အစိုးရဘက်က အပြစ်သိမ်းဆီးခြင်း—ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၇ အရ ချမှတ်သည့်အမိန့်တရပ်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရခြင်း—စက်ရှင်တရားသူကြီးက ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၂၀ အရ ပြန်လည်စဉ်းစားပြင်ဆင်ပေးရန် အခွင့်အာဏာ ရှိမရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ မူလရုံးမှ သက်သေခံ နှုန်းနှစ်ကောင်ကို အစိုးရဘက်က အပြစ် သိမ်းဆည်းပေးခဲ့သည့်အခါမှာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၇ အရ ချမှတ်ခဲ့သည့်အမိန့်တရပ်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရန် ရှိပေသည်။ ထိုကဲ့သို့ချမှတ်သည့်အမိန့်ကို ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၂၀ အရ စက်ရှင်တရားသူကြီးက ပြန်လည်စဉ်းစားပြင်ဆင်ပေးရန် အခွင့်အာဏာရှိပေသည်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ ဦးသန်းအောင်။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ အစိုးရတရားရုံးချုပ်ရွှေနေဦးကျော်ခေါင်။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ လျှောက်ထားသူ ဦးချစ်လှိုင်အပေါ် အရေးကြီးသောကုန်ပစ္စည်းနှင့် ဆောင်ရွက်မှုများဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၈ (၃) အရ ပေါင်မြို့၊ ပဌမရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်မှုအမှတ် ၅၀၂ တွင် တရားစွဲတင်ခဲ့လေသည်။ ထိုသို့တရားစွဲတင်ခဲ့ခြင်းမှာ လျှောက်သူသည် နှုန်းနှစ်ကောင်ကို သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်များ၏ အခွင့်အမိန့်မရဘဲ မုတ္တမဆိပ်ကမ်းမှ မော်လမြိုင်ခရိုင်ဘက်သို့ ယူဆောင်ရန် ပြုလုပ်သည့်အတွက် တရားစွဲတင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

* ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၅ (ခ)။

† ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၃၁ ရက်နေ့စွဲပါ၊ သထုံမြို့၊ စက်ရှင်တရားသူကြီး၏အမိန့်ကိုပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

၁၉၆၈
ဦးချစ်လှိုင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

လျှောက်သူကမူ မိမိမှာ နွားများသယ်ဆောင်ရန် အခွင့်အမိန့်လိုအပ်ကြောင်း မသိ
ရှိသဖြင့် အခွင့်အမိန့်လက်မှတ်ကို မရယူခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် နွားနှစ်ကောင်
မှာ မိမိသည် တောင်သူလယ်သမား တယောက်ဖြစ်သည့်အတိုင်း စပါးများရိတ်သိမ်း
ပြီး ကောက်လိုင်းများသယ်ရန်အတွက် ဝယ်ခဲ့သည့်နွားများ ဖြစ်သည်ဟု ချေပ
လျှောက်ထားခဲ့လေသည်။

လျှောက်သူသည် အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုများဆိုင်ရာ
ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ၊ တနင်္သာရီတိုင်း လိုချွဲရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှု ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌက၊
၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့က ထုတ်ဆင့်သည့်အမိန့်ကို ဖောက်ဖျက်ပြီး
နွားနှစ်ကောင်ကို သထုံခရိုင်မှ မော်လမြိုင်သို့ယူဆောင်ရန် ပြုလုပ်ကြောင်းထင်ရှား
သဖြင့်၊ ၎င်းအား အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၈ (၃) အရ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ဟုဆိုပြီး
ဒဏ်ငွေ ၅၅ တပ်ရိတ်ခြင်းခံရလေသည်။ ထို့ပြင် ပထမရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး
က သက်သေခံနွားနှစ်ကောင်ကို အယူခံရက်ကျော်လွန်က အစိုးရဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်း
ဆည်းရမည်ဟု အမိန့်ချမှတ်လိုက်လေသည်။

ထိုသို့ ချမှတ်လိုက်သည့်အမိန့်ကို မကျေနပ်၍ လျှောက်သူက သထုံမြို့၊ စက်ရှင်
တရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁ တွင်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး
ပုဒ်မ ၄၃၅/၅၂၀ အရ နွားနှစ်ကောင်ကို သိမ်းယူရန် ချမှတ်ခဲ့သည့်အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး
လျှောက်သူအား ထိုနွားနှစ်ကောင်ကိုပြန်ပေးစေရန် အမိန့်တရပ် ချမှတ်ပေးပါမည့်
အကြောင်းလျှောက်ထားခဲ့လေသည်။ ထိုလျှောက်လွှာနှင့်ပတ်သက်၍ သထုံမြို့၊
စက်ရှင်တရားသူကြီးက လျှောက်သူသည် တောင်သူလယ်သမားတယောက် ဖြစ်သည်
မှာမှန်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည့်အပြင်၊ သက်သေခံနွားများကို မတရားစီးပွားရှာရန်
ယူဆောင်လာခြင်းမဟုတ်၊ မိမိ၏လုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုရန် ယူဆောင်လာခဲ့ခြင်းသာ
ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရလေသည်။ ထို့အတွက် ၎င်းနွားနှစ်ကောင်ကို အစိုးရဘဏ္ဍာ
အဖြစ်သိမ်းဆည်းပါက တောင်သူလယ်သမားများအတွက် ကျွဲနွားအခက်အခဲဖြစ်စေ
ရန် အကြောင်းရှိနေသဖြင့် နွားနှစ်ကောင်ကို သိမ်းဆည်းရန် ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်ကို
ပယ်ဖျက်၍ ထိုနွားနှစ်ကောင်ကို လျှောက်သူ ဦးချစ်လှိုင်သို့ ပြန်ပေးစေရန် အမိန့်တရပ်
ချမှတ်ပေးသင့်ကြောင်း ဤရုံးသို့ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၃၈ အရ ထောက်ခံခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

လျှောက်သူက သထုံမြို့၊ စက်ရှင်တရားသူကြီးရုံးတွင် လျှောက်ထားသည့် လျှောက်
လွှာမှာ ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၃၅/၅၂၀ အရ ဖြစ်လေသည်။ မူလရုံးမှ သက်သေခံ
နွားနှစ်ကောင်ကို အစိုးရဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းစေဟု ချမှတ်ခဲ့သည့်အမိန့်မှာ ကျင့်
ထုံးပုဒ်မ ၅၁၇ အရ ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်တရပ်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရန်ရှိပေသည်။ ထိုကဲ့

၁၉၆၈

ဦးချစ်လှိုင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

သို့ ချမှတ်ခဲ့သည့်အမိန့်ကို ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၂၀ အရ သထုံမြို့၊ စက်ရှင်တရားသူကြီးက ပြန်လည်စဉ်းစား ပြင်ဆင်ပေးရန် အခွင့်အာဏာရှိပေသည်။ ထို့အတွက်လျှောက်သူ၏ ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၂၀ အရ လျှောက်ထားသည့်လျှောက်လွှာကို စက်ရှင်တရားသူကြီးက ဤရုံးသို့ ထောက်ခံတင်ပို့ပေးရန်မလို၊ ၎င်းတွင်ပင် အပြီးအပိုင်အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် အာဏာရှိသဖြင့်၊ ထိုလျှောက်လွှာကို စက်ရှင်တရားသူကြီးထံတွင် ဥပဒေအရ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ပေးရန် ပေးပို့စေသင့်ကြောင်း အစိုးရအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် အစိုးရရွှေ့နေကြီးက တင်ပြလေသည်။

လျှောက်သူအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် ရွှေ့နေကြီးကလည်း စက်ရှင်တရားသူကြီးထံ လျှောက်သူက လျှောက်ထားသည့် လျှောက်လွှာမှာ ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၅၂၀ အရ လျှောက်ထားသည့် လျှောက်လွှာဖြစ်ပါသည်။ ထိုလျှောက်လွှာမျိုးကို စက်ရှင်တရားသူကြီးက အပြီးအပိုင် ဥပဒေအရ ဆုံးဖြတ်ပေးရန် အာဏာရှိပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်၊ မူလရုံးမှ သက်သေခံ နွားများကို အစိုးရဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းရန်ချမှတ်သည့်အမိန့်မှာ ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၁၇ အရ ချမှတ်ခဲ့သည့်အမိန့်တရပ်သာဖြစ်သည်ဟု ယူဆရန်ရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အတွက် အစိုးရရွှေ့နေကြီး တင်ပြသည့်အတိုင်း လျှောက်သူ၏ လျှောက်လွှာကို စက်ရှင်တရားသူကြီးကပင် ဥပဒေအရ ဆက်လက်၍ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ပေးရန် ပြန်လည်ပေးပို့သင့်ပါသည်ဟု သဘောတူ တင်ပြလေသည်။

အထက်ပါ အစိုးရရွှေ့နေကြီးနှင့် လျှောက်သူအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် ရွှေ့နေကြီးတို့ သဘောတူတင်ပြကြသည့်အတိုင်း၊ လျှောက်သူ၏ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၂၀ အရ လျှောက်ထားခဲ့သည့် လျှောက်လွှာကို သထုံမြို့၊ စက်ရှင်တရားသူကြီးသည် ဥပဒေအရ ပြန်လည်သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်ပေးရန် အခွင့်အာဏာရှိရကား၊ ဤရုံးသို့ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၃၈ အရ ထောက်ခံတင်သွင်းပေးပို့ရန်လိုအပ်မည်မဟုတ်ပေ။ ထို့အတွက် သထုံ စက်ရှင်တရားသူကြီးက တင်သွင်းခဲ့သည့် ထောက်ခံချက်ကို ဤရုံးမှ လက်ခံဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ခြင်းမရှိသောကြောင့် ယခုအမှုကို အထက်ပါ မှတ်ချက်များနှင့် သထုံမြို့၊ စက်ရှင်တရားသူကြီးထံ ပြန်လည်ပေးပို့၍၊ စက်ရှင်တရားသူကြီးသည် လျှောက်သူက ၎င်း၏ရုံး ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁/၆၈ တွင် တင်သွင်းခဲ့သည့် လျှောက်လွှာကို ဆက်လက်၍ ဥပဒေအရ သုံးသပ်ပြီး အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် အမိန့် ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမအထွေထွေလျှောက်လွှာ

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်နှင့် တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင် တို့ရွှေ့တွင်

† ၁၉၆၈
မတ်လ
၂၂ ရက်။

ဦးဘချမ်း ပါ ၂ (လျှောက်ထားသူများ)

နှင့်

ဦးစံသိန်း (လျှောက်ထားခံရသူ) *

ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ အယူခံဝင်ခွင့်ရရန် လျှောက်ထားခြင်း—
အယူခံဌာနတွင် လျှောက်ထားသူများက ဥပဒေကခွင့်ပြုသောနည်းလမ်းဖြင့် အယူခံများကို တင်သွင်း၍ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိခြင်း—မည်သို့ဆုံးဖြတ်မည်ကို မသိရသေးဘဲ အထူးအယူခံဝင်ခွင့် ပေးသင့် မပေးသင့် စဉ်းစားရန်မှာ စောလွန်းနေသေးခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အမှုတွင်လျှောက်လွှာများပေါ်မှ ထင်ရှားနေသည်မှာ ဤရုံး၏အယူခံဌာန တွင် လျှောက်ထားသူများသည် ဥပဒေက ခွင့်ပြုသောနည်းလမ်းဖြင့်အယူခံများကို တင်သွင်း၍ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်းသည်။ အယူခံရုံးက မည်သို့ဆုံးဖြတ်မည်ကို မသိရသေးဘဲ၊ မူလအမှု များတွင် ချမှတ်ထားသော အမိန့်ဒီကရီများကို အထူးအယူခံဝင်ခွင့်ပေးသင့်မသင့် စဉ်းစားရန်မှာ လွန်စွာ စောလွန်းနေသေးသည်။

ဒေါ်ရွှေစိန်မြ နှင့် ဦးထွန်းအောင်ဖြူ၊ တရားမ အထွေထွေ လျှောက်လွှာအမှတ် ၁၄/၆၅၊ ထင်ထင်ဦး သရားသား(၆) နှင့် ငွေတိုးချစားသူများ ဒုတိယမှတ်ပုံတင် အရာရှိ၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေအမှတ် ၁၁ ရည်ညွှန်းသည်။

လျှောက်ထားသူများအတွက်။ ။ ဦးချန်ထွန်းအောင်။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ ဦးကျော်မြင့်။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင်။ ။ လျှောက်ထားသူတို့သည် ဤရုံး မူလဘက်က ချမှတ်ခဲ့သော အမိန့် ဒီကရီတို့မှ ဤရုံး အယူခံ ဌာနတွင် အယူခံဝင်

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေလျှောက်လွှာအမှတ် ၇၀။
† ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားရုံး ချုပ်၏ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၂၄/၅၇ တွင် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၉ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်ကို မကျေနပ်၍ အထူးအယူခံဝင်ခွင့်ရရန် လျှောက်ထားသောလျှောက်လွှာ။

၁၉၆၈
ဦးဘချမ်းပါ
နှင့်
ဦးစံသိန်း။

လျက်ရှိကြသည်။ အယူခံဝင်လျက် ရှိစဉ်ပင် ဤလျှောက်လွှာများဖြင့် ပြည်
ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ အရ၊ မူလဘက် အမိန့် ဒီကရီများမှ
အယူခံဝင်ရန် အခွင့်ထူးကို လျှောက်ထား ကြပြန်သည်။

လျှောက်လွှာများကို သေချာစွာ သုံးသပ် ကြည့်ရှုသော အခါ ယင်းလျှောက်
လွှာများကို လက်ခံ၍ စီရင်ပိုင်ခွင့် ရှိ၊ မရှိ ပြဿနာ ပေါ်နေသည်ကို တွေ့ရှိရသော
ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့က ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၂ ရက်နေ့ စွဲဖြင့် အောက်ပါကဲ့သို့
နေ့စဉ် မှတ်တမ်းတွင် ဖော်ပြခဲ့သည်။

“လျှောက်ထားသူ၏ ရွှေနေကြီး ဦးဘရွှန်းကိုကြားနာသည်။ တဘက်က
ရွှေနေကြီး ဦးကျော်မြင့်လည်းလာသည်။

ဤရုံး မူလဘက် တရားမကြီးမှုတွင် ချမှတ်ထားသော အမိန့်များမှ ဤရုံး
အယူခံဘက်တွင် တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှုများ တင်သွင်းထားသည်။
ထိုအယူခံမှုများကို ကြားနာမပြီးသေးမီ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တော်လှန်ရေးကောင်စီ
ဥပဒေ အမှတ် ၄၁ က ပြင်ဆင် ပြဋ္ဌာန်း ထားသော ပြည်ထောင်စု တရား
စီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ အရ၊ မူလရုံး စီရင်ချက်မှပင် အထူး အယူခံဝင်
ရန် တောင်းခံခွင့် ရှိ၊ မရှိ ပြဿနာ ပေါ်သည်” ။

ယင်းပြဿနာပေါ်တွင် ကြေလည်စွာ ကြားနာလိုကြောင်းကို နှစ်ဘက် ရွှေနေ
ကြီးများအား ပြောကြားခဲ့ရာ၊ ပညာရှိ တရားရုံးချုပ် ရွှေနေကြီး ဦးချန်ထွန်းအောင်
က လျှောက်ထားသူများအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်၍ လျှောက်လဲချက်များကို
ပေးခဲ့သည်။ ဦးဘရွှန်း ကိုယ်စားလှယ် လျှောက်လဲချက် ပေးခြင်းဖြစ်ကြောင်းကို
ပြောဆိုသည်။

ဦးချန်ထွန်းအောင်က အယူခံမှုများကို လက်ခံခဲ့ပြီးဖြစ်၍ ဆက်လက် ဆောင်
ရွက်လျက် ရှိပါသည်။ ဤလျှောက်လွှာများကို တင်သွင်းရခြင်းမှာ ကာလ စည်းကမ်း
သတ် အတွင်း ကျရောက်စေရန် ဖြစ်ပါသည်။ တရားလွှတ်တော်နှင့် တရားလွှတ်တော်
ချုပ်တို့ ရှိခဲ့စဉ် အခါကလည်း တရားလွှတ်တော်တွင် အယူခံ ဝင်နေခိုက် တရားလွှတ်
တော်ချုပ်၌ ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ အရ၊ လျှောက်လွှာ
တင်သွင်း ထားခြင်းကို ပြုလေ့ပြုထ ရှိခဲ့ပါသည်။ အထူး အယူခံဝင်ခွင့် လျှောက်ထား
ပြီး တရားလွှတ်တော်၌ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ကာ မအောင်မြင်ပါမူ တရားလွှတ်တော်
ချုပ်၌ တင်သွင်းထားသေး လျှောက်လွှာကို ဆက်လက် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပါသည်။
ယင်း လုပ်ထုံးအရ ဤသို့ လာရောက် လျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံတော်

ခွင့်ရ
ဦးဆုံးပါ ၊
နှင့်
ဦးဆုံးပါ။

တရားရုံးချုပ်သည် ယခင် တရားလွှတ်တော်နှင့် တရားလွှတ်တော်ချုပ်တို့၏ အာဏာကို စုပေါင်း၍ အပ်နှင်းထားသော ရုံးချုပ် ဖြစ်ပါသည် စသည်ဖြင့် တင်ပြသည်။

ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးကျော်မြင့်က နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်သည် ယခင်ရုံးများ၏ အာဏာကို ရရှိသည် မှန်သော်လည်း တရားတည်းသော ဖြစ်၍ ဤရုံး၌ပင် အယူခံ ဝင်ထားသောသော အမှုများကို အထူးအယူခံဝင်ခွင့် ပြုရန် ဆီလျော်သင့် မြတ်ခြင်းမရှိပါ။ ဥပဒေနှင့်လည်း မညီပါ။ အယူခံမှုများ ပြီးဆုံးမှ မကျေနပ်သေးသည့် ဘက်က အထူး အယူခံဝင်ခွင့် လျှောက်ထား နိုင်ပါသည်။ ဤလျှောက်လွှာများသည် စောလွန်းနေသဖြင့် ရုံးက လက်ခံရန် မဟုတ်ပါဟု တင်ပြသည်။

ဤရုံး၏ အထူးအယူခံဝင်ခွင့် လျှောက်လွှာများကိုလက်ခံသည့် အာဏာများ ယင်းအာဏာများကို သုံးစွဲသည့် ကျင့်ထုံး နှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဒေါ်ရွှေစိန်မြ နှင့် ဦးထွန်းအောင်ဖြူ (၁) တွင် စုံညီ ခုံရုံးဖြင့် ကြားဖြတ် အမိန့် ချမှတ်ရာတွင် အကျယ်တဝင့် ဆွေးနွေးခဲ့ပြီးပြီ။ ဟင်းအမိန့်တွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ပဌမ အယူခံမှုကို ဤရုံး တရားသူကြီး ဆုံးဖြတ် ပါဝင်သော ခုံရုံးက ကြားနာဆုံးဖြတ်ခဲ့စေကာမူ တော်လှန်ရေးကောင်စီ၏ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဥပဒေ အမှတ် ၄၁ ဖြင့် ပြင်ဆင်ထားသော ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ အရ၊ အယူခံဝင်ခွင့် အခွင့်ထူးပေးရန် လျှောက်ထားခြင်းကို လက်ခံကြားနာ၍ စဉ်းစား ဆုံးဖြတ်သင့်သေးသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ ယင်းသို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်မှာ တရားရုံးချုပ်သည် ထူးခြား ခက်ခဲသော ဥပဒေ ပြဿနာများ ပေါ်ပေါက်နေသည်ကို ဝေဖန်လျှင် ကြေလည်စွာ စဉ်းစား၍ ပြေငြိမ်းပေးရန် တာဝန်ရှိသည်ဟု ယူဆသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ယခုအမှုတွင်မူ ဤလျှောက်လွှာများပေါ်မှ ထင်ရှား နေသည်မှာ ဤရုံး၏ အယူခံ ဌာနတွင် လျှောက်ထားသူများသည် ဥပဒေက ခွင့်ပြုသော နည်းလမ်းဖြင့် အယူခံ များကို တင်သွင်း၍ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြသေးသည်။ အယူခံရုံးက မည်သို့ ဆုံးဖြတ်မည်ကို မသိရသေးဘဲ မူလ အမှုများတွင် ချမှတ်ထားသော အမိန့် ဒီကရီများကို အထူး အယူခံဝင်ခွင့် ပေးသင့် မသင့် စဉ်းစားရန်မှာ လွန်စွာ စောလွန်းနေသေးသည်။

တင်တင်ဦး ဘုရားသား(၆) နှင့် ငွေတိုးချစားသူများ ဒုတိယ မှတ်ပုံတင် အရာရှိ (၂) အမှုတွင် အလားတူ ပြဿနာ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ဘူးသည်။ ထိုအမှု၌ လျှောက်ထားသူများက ဤရုံးမှလွှဲဘက်က ချမှတ်ခဲ့သော အမိန့် စီရင်ချက်မှ အယူခံဝင်ရန် အခွင့်ထူးကို ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ ကို တင်သွင်းခဲ့သည်။ ထို

(၁) တရားမ အထွေထွေ လျှောက်လွှာအမှတ် ၁၄/၁၆၅။
(၂) (၁၉၆၇) ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ အမှတ် ၁၁။

အခါ လျှောက်ထား ခံရသူများဘက်မှ လိုက်ပါ ဆောင်ရွက် ခဲ့သော ရွှေနေကြီး ဦးဘရွှန်းက ဥပဒေ အရာ သာမန် အယူခံ ဝင်ခွင့်ရှိပြီးလျှင် ဤရုံး အယူခံဘက်တွင် ပဌမ အယူခံမှု ဖွင့်လှစ်ပြီး ဖြစ်သဖြင့် ထိုအယူခံမှုကို မဆုံးဖြတ်ရသေးဘဲ အခွင့်ထူး အယူခံ လျှောက်ထားခွင့် မရှိပါဟု တင်ပြခဲ့သည်။ ယင်းတင်ပြချက်ကို ဤရုံးက လက် ခံ၍ အယူခံဝင်ရန် အခွင့်ထူး လျှောက်လွှာကို ပယ်ခဲ့သည်။

၁၉၆၀
ဦးဘရွှန်း ပါ
နှင့်
ဦးစံသိန်း။

အထက်ပါ အကြောင်း အရာများကို ရုံးရှေ့တွင် နှစ်ဘက် ရွှေနေကြီးများက တင်ပြပြီးကြသောအခါ ရွှေနေကြီး ဦးချန်ထွန်းအောင်က လျှောက်လွှာများကို ရုပ် သိမ်းလိုပါသည်။ ယခု တက်ရောက်လျက်ရှိသော အယူခံမှုများ ပြီးဆုံး၍ နောင်လို အပ်ပါသေးလျှင် ပုဒ်မ ၆ အရ အထူးအယူခံဝင်ခွင့် လျှောက်ထားပါမည်။ တဘက် ရွှေနေကြီးက စရိတ်မရှိ လျှောက်လွှာများကို ရုပ်သိမ်းခွင့် ပြုရန် မေတ္တာ ရပ်ခံ ပါသည်ဟု ဆိုသည်။

ယင်းကဲ့သို့ အမှုရုပ်သိမ်းခွင့် ပြုခြင်းကို ရွှေနေကြီး ဦးကျော်မြင့်က မကန့်ကွက် လိုပါဟု ပြောဆိုသည်။

အထက်ပါ အကြောင်းတို့ကြောင့် လျှောက်လွှာများကို ရုပ်သိမ်းသည့် အနေနှင့် စရိတ် မရှိ ပယ်လိုက်သည်။ တင်သွင်းခွင့်မရှိသော လျှောက်လွှာများပေါ်တွင် ဤရုံး တရားသူကြီး တဦးက မှားယွင်း၍ ဆိုင်းငံ့မိန့် ထုတ်ပေးထားသည်ကိုလည်း ပျက်ပြယ် ပြီး ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမအထွေထွေအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးအုန်းထင်ရွှေတို့

ဦးဘစိန် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဦးသိန်း (အယူခံတရားခံ) *

† ၁၉၆၈
မတ်လ
၂၉ ရက်။

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၁—တရားမအထွေထွေအယူခံမှု တရားမကြီးမှု စစ်ဆေးနေစဉ်က ခေတ္တဆိုင်းငံ့ထားရန် အမိန့်ချမှတ်ခြင်း—~~၎င်းအမိန့်နှင့်ပတ်သက်၍ အယူခံဝင်ခွင့်ရှိ မရှိ။~~

လျှောက်သူက ပြောဆိုကွက်နှင့်ပတ်သက်၍ အမှုထိန်းစာထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားသည်။ လျှောက်ခံရသူပါ ၄ ထို့က အမှုထိန်းစာထုတ်ပေးခြင်းကို ကန့်ကွက်သည်။ လျှောက်ခံရသူ မပါဘဲ ကန့်ကွက်သူ ၄ ဦးထို့က အချင်းဖြစ်ပြောနှင့်ပတ်သက်၍ လျှောက်သူအပေါ် ၎င်းချုပ်ပေး အညွှန်ကတိပညာဉ်စာချုပ်အရ ဝေရရထိုက်ကြောင်း တရားမကြီးမှုစွဲဆိုပြန်သည်။ လျှောက်သူ စွဲဆိုသောတရားမအထွေထွေအယူခံမှုကို တရားမကြီးမှုစစ်ဆေးနေစဉ် ခေတ္တဆိုင်းငံ့ထားရန် လျှောက်ထား သည့်အတိုင်း ခေတ္တဆိုင်းငံ့ထားရန်အမိန့်ချမှတ်ခဲ့၏။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ခရိုင်တရားမတရားသူကြီး၏ တရားမအထွေထွေအယူခံမှုကို ခေတ္တဆိုင်းငံ့ထားရန် အမိန့်မှာ အမှုထိန်းစာလျှောက်ထားသည်နှင့်ပတ်သက်၍ ထိုဥပဒေအရ ချမှတ်သည့်ကြားဖြတ် အမိန့်ထုတ်ပေးသည်။ အချင်းဖြစ်ပြောနှင့်ပတ်သက်၍ တရားမကြီးမှုစွဲဆိုထားပြီးဖြစ်နေသဖြင့်၎င်း အမှုကိုမဆုံးဖြတ်မီ အမှုထိန်းစာထုတ်ပေးခြင်းသည်အမှုကို ခေတ္တဆိုင်းငံ့ထားရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ခြင်း သာဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် အမှုကိုဆက်လက်စစ်ဆေးခြင်းမှ ဆိုင်းငံ့ထားရန်ချမှတ်သည့်အမိန့်မှာ တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၅၁ အရချမှတ်သည့်အမိန့်ထုတ်ပေးသဖြင့် အယူခံအဖြစ်တင်သွင်းရန် ဥပဒေအရ အခွင့်အရေးမရှိ။

ချစ်ခင်၊ တာပီ၊ အများနှင့် မောက်ရန်စုလာရီ၊ အေး၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ (၁၉၇၂) အေ-သ် စာ ၄၂၄။
ဘာဆိုသလိပ်စာနှင့် အများ နှင့် ပီ၊ အင်၊ ဆင်း၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ (၁၉၅၀) ပတ္တနာ စာ ၃၆၃။
မောင်ကျော်ပါ၊ ၁ နှင့် ဒေါ်ကြေးညို၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ (၁၉၇၅) ရန်ကုန်၊ စာ ၃၅၅ ရည်ညွှန်းသည်။

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေအယူခံမှုအမှတ် ၄၇။
† ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေအယူခံမှုအမှတ် ၄ တွင် တောင်ကြီးမြို့၊ ခရိုင်တရားမတရားသူကြီး ရုံးတော်၏ ချမှတ်သောအမိန့်ကိုအယူခံမှု။

အယူခံတရားလိုအတွက် ။ ။ ဦးအေးမောင် ။
အယူခံတရားခံအတွက် ။ ။ ဦးစံသိန်း ။

၁၉၆၈

ဦးဘစိန်
နှင့်
ဦးသိန်း ။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင် ။ ။ လျှောက်ထားသူ ဦးဘစိန်က ၎င်းမှာ ရန်ကုန်မြို့ တွင် ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၀ ရက်နေ့က ကွယ်လွန်သည့် ဒေါ်နှင်းရီ၏ တဦးတည်းသော သားဖြစ်၍၊ ဒေါ်နှင်းရီပိုင် တောင်ကြီးမြို့၊ ကံ အရှေ့ရပ်ရှိ မြေကွက်နံပါတ် ၁၄၅-၈၄/၈၅ နှင့် ပတ်သက်၍ ၎င်းအား အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးပါရန် တောင်ကြီးမြို့၊ ခရိုင် တရားမရုံး ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမ အသေးအဖွဲ့ အမှတ် ၄ တွင် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၄ ရက်နေ့က လျှောက်ထားခဲ့လေသည်။ ထိုအမှုတွင် အယူခံ တရားခံ ဦးသိန်း၊ မောင်အောင်သိန်း၊ မသိန်းကြည်၊ မခင်နု နှင့် မောင်စံသိန်းတို့က ၎င်းတို့မှာ ဒေါ်နှင်းရီ ၏ အမွေ မခံသည့် မြေများ ဖြစ်သည့် အတိုင်း၊ ထိုပစ္စည်းတွင် အမွေခိုင်သဖြင့်၊ အမွေထိန်းစာ အယူခံ တရားလိုသို့ ထုတ်ပေးခြင်းကို ကန့်ကွက်ခဲ့လေသည်။

ထို့နောက် မောင်အောင်သိန်း၊ မသိန်းကြည်၊ မခင်နု နှင့် မောင်စံသိန်းတို့က ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့တွင် အချင်းဖြစ်မြေနှင့် ပတ်သက်၍၊ အယူခံ တရား လို ဦးဘစိန် ချုပ်ပေးခဲ့သည့် ကတိ ပဋိညာဉ် စာချုပ်အရ၊ ထိုမြေ၌ ၎င်းတို့ ခွဲ ဝေစု ရထိုက်ကြောင်း အတိ အလင်း ကျေညာ၍၊ အစုကို ခွဲဝေပေးရန် တောင်ကြီးမြို့၊ ခရိုင်တရားမရုံးတွင်ပင် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမမှု အမှတ် ၂ တွင် အယူခံ တရားလို ဦးဘစိန်နှင့် အယူခံ တရားခံ ဦးသိန်းတို့ အပေါ် တရားစွဲဆိုခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် တရားမ အသေးအဖွဲ့ အမှတ် ၄/၆၆ မှ လျှောက်ခံရသူများ ဖြစ်သူ မောင်သိန်း ပါ ၅ ဦးတို့က ထိုအမှုတွင် သက်ဆိုင် နေသည့် မြေမှာ အမှုအမှတ် ၂/၆၆ တွင် ပါဝင်နေသည့် မြေဖြစ်သဖြင့်၊ ထိုမြေနှင့် ပတ်သက်၍၊ အယူခံ တရားလိုက အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားသည့် တရားမ အသေး အဖွဲ့ အမှတ် ၄/၆၆ ကို ခေတ္တ ဆိုင်းငံ့ထားရန်နှင့် အမှုကြီး အမှတ် ၂/၆၆ ကို ရှေးဦးစွာ စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ပေးရန် လျှောက်ထား ခဲ့လေသည်။ ထို လျှောက်လွှာနှင့် ပတ်သက်၍၊ ခရိုင် တရားမ တရားသူကြီးက နှစ်ဦးနှစ်ဘက် ရွေး ခြေကြီးများအား ကြားနာပြီး ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၃၁ ရက်နေ့စွဲပါ ကြား ဖြတ် အမိန့် တရပ် အရ၊ တရားမမှု အမှတ် ၂/၆၆ ကို ရှေးဦးစွာ ဆုံးဖြတ်ရန်နှင့် တရား မ အသေး အဖွဲ့ အမှတ် ၄/၆၆ ကို ခေတ္တ ဆိုင်းငံ့ထားရန် အမိန့်တရပ်ချမှတ် လိုက် လေသည်။

ထိုအမိန့်ကို မကျေနပ်၍ အယူခံ တရားလို ဦးဘစိန်က အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၉၉ နှင့် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀၄ တို့အရ အယူခံ တရားခံ ဦးသိန်း

၁၉၆၈
ဦးဘစိန်
နှင့်
ဦးဆန်း။

တဦးတည်း အပေါ် ယခု အယူခံမှုကို တင်သွင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အယူခံလွှာ နှင့် ပတ်သက်၍၊ အယူခံ တရားခံက အယူခံ တရားလိုသည် ခရိုင် တရားမ တရားသူကြီး ၏ တရားမ အသေးအဖွဲ့မှ အမှတ် ၄/၆၆ တွင် ချမှတ် ခဲ့သည့် ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၃၁ ရက်နေ့စွဲပါ ကြားဖြတ် အမိန့်မှ အယူခံ တင်သွင်းခွင့် မရှိ ပြင်ဆင်မှုသာ လျှောက်ထားနိုင်ကြောင်း ပဏာမ ကန့်ကွက်ချက် တင်သွင်းလေသည်။

အထက်ပါ ပဏာမ ကောက်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အယူခံ တရားလို အတွက် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည့် ရွှေနေကြီးက တောင်ကြီးမြို့၊ ခရိုင် တရားမ တရားသူကြီး၏ အမှုအမှတ် ၄/၆၆ တွင် ချမှတ်ခဲ့သည့် ကြားဖြတ် အမိန့်မှာ အမေ့ ဆက်ခံရေး အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၉၉ အရ၊ ချမှတ်သည့် အမိန့်သာ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည် ဖြစ်၍ တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၀၄ အမိန့်အရ၊ ထိုအမိန့်မျိုးမှ အယူခံဝင်ခွင့်ပြုထားသဖြင့် အယူခံ တရားလိုသည် ယခုကဲ့သို့ အယူခံမှု အဖြစ် တင်သွင်းခွင့် ရှိကြောင်းကို ချစ်ခါ လာပါ အများ နှင့် မောက်ရန်ဒုလာရီ (၁) စီရင်ထုံးပါ ပြဆိုချက်ကို နှုတ်ကား တင်ပြ လေသည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းအမှုကို သေချာစွာ လေ့လာသည့် အခါ၊ ကိုအမှု၌ ချမှတ် ခဲ့သည့် အမိန့်မှာ သေတမ်းစာမူတွင် တင်သွင်းခဲ့သည့် စာရင်းများ အတွက် အငြင်း ပွားချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အမေ့ဆက်ခံခွင့် ဥပဒေ အရ၊ ချမှတ် ထားသော ကြား ဖြတ် အမိန့် ဖြစ်သဖြင့်၊ ၎င်းအမိန့်မျိုးမှာ အမေ့ ဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၉၉ အကျုံးဝင်ကြောင်း ပြဆို ထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ယခု အမှုတွင် ခရိုင် တရားမ တရား သူကြီးက ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်မှာ အမေ့ထိန်းစာ လျှောက်ထားသည်နှင့် ပတ်သက်၍ ထိုဥပဒေအရ ချမှတ်သည့် ကြားဖြတ် အမိန့် တရပ် မဟုတ်၊ အချင်းဖြစ်သည့် မြေ နှင့် ပတ်သက်၍၊ တရားမကြီးမှု တမှု စွဲဆိုထားပြီး ဖြစ်နေ သဖြင့်၊ ၎င်းအမှုကို မဆုံးဖြတ်မီ အမေ့ထိန်းစာ တောင်းခံသည့် အမှုကို ခေတ္တ ဆိုင်းငံ့ထားရန် အမိန့် ချမှတ် ခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့်၊ လျှောက်ခံရသူအတွက် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည့် ရွှေနေကြီးက ယခုအမှုမှာ ဘာဆီဘယ်(လ်) ခါနှင့် အများ နှင့် ပီ၊အင်းဆင်း (၂) စီရင်ထုံးတွင် ပြဆိုထားသည့် အတိုင်း၊ အမှုကို ဆက်လက် စစ်ဆေး ခြင်းမှ ဆိုင်းငံ့ထားရန် ချ မှတ်သည့် အမိန့်မှာ တရားမ ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၅၁ အရ၊ ချမှတ်သည့် အမိန့် တရပ် သာ ဖြစ်ပါသည်ဟု တင်ပြလေသည်။

အမှုအမှတ် ၄/၆၆ တွင် လျှောက် ခံရသူများက ထို အမှုကို အမှုအမှတ် ၂/၆၆ စစ်ဆေး ပြီးသည့်တိုင် ခေတ္တ ဆိုင်းငံ့ထားရန် လျှောက်ထားသည့် လျှောက်လွှာမှာ

(၁) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ (၁၉၃၂) အော့(စ်)၊ စာ ၄၂၄။
(၂) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ (၁၉၅၀) ပတ္တနာ၊ စာ ၃၆၃။

၁၉၆၈

ဦးဘစိန်
နှင့်
ဦးသိန်း။

အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေ အရ၊ လျှောက်ထားသည့် လျှောက်လွှာ ဖြစ်ကြောင်း မည်သို့မျှ ပေါ်လွင်ခြင်း မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် ၎င်းလျှောက်လွှာနှင့် ပက်သက်၍ ချိတ် တရားမ တရားသူကြီးက ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၃၁ ရက်နေ့က ချမှတ် ပေးခဲ့သည့် ကြားဖြတ် အမိန့်မှာ အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေက ခွင့်ပြုထားသည့် အာဏာအရ၊ ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့် တရပ် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင်ရန် မရှိပေ။ သို့ဖြစ် ရကား၊ ယင်း အမိန့်မျိုးမှာ တရားမ ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၅၁ အရ၊ ချမှတ်သည့် အမိန့် တရပ်သာ ဖြစ်ကြောင်းကို မောင်ကျော် ပါ ၁ နှင့် ဒေါ်ကြေးဥ (၃) စီရင်ထုံးတွင် အတိ အလင်းပြဆို ထားလေသည်။ ထို့ကြောင့်၊ အယူခံ တရားခံ၏ ရှေ့နေကြီး တင်ပြသည့် အတိုင်း ယခု အမှုကို အယူခံမှု အဖြစ် တင်သွင်းရန် ဥပဒေအရ၊ အခွင့် အရေး မရှိ ပါဆိုသည့် ကင်ပြချက်မှာ မှန်ကန်၍ လက်ခံရမည် ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပေသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ထိုမှတဆင့်ဆက်လက်၍ အယူခံတရားလိုအား တောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်ကို ပေးသင့်မသင့် ဆင်ခြင်သော်၊ အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေကြီးက ဆိုင်းငံ့ ထားရန်ချမှတ်ခဲ့သည့်အမိန့်မှာ တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၀ အရ ချမှတ်သည့်အမိန့် ဖြစ်သဖြင့်၊ ၎င်းပုဒ်မပါပြဆိုချက်များအရ ဒုတိယတင်သွင်းသည့်အမှုကိုသာ ဆိုင်းငံ့ ထားရမည်ဖြစ်သော်လည်း ယခုအမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ပထမတင်သွင်းသည့် တရားမသေးမှု အမှတ် ၄/၆၆ ကို ဆိုင်းငံ့ထားစေပြီး၊ ဒုတိယတင်သွင်းသည့်အမှုကို ရှေးဦးစွာစစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ရန် ချိတ်တရားမတရားသူကြီးက ချမှတ်ထားသဖြင့် ပုဒ်မ ၁၀ ပါပြဋ္ဌာန်းချက် နှင့် ဆန့်ကျင်နေ၍ လိုအမိန့်ကိုပယ်ဖျက်သင့်ပါသည်ဟု တင်ပြလေသည်။

သို့ရာတွင် ယခုအမှုအကြောင်းအရာများမှာ ပုဒ်မ ၁၀ သို့ အကျုံးဝင်သည်ဟု မည်သို့မျှမဆိုနိုင်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် တရားမအသေးအဖွဲ့အမှတ် ၄/၆၆ နှင့် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂/၆၆ တို့တွင် အချင်းဖြစ်နေသည့်ပစ္စည်းတူညီသော်လည်း၊ ဆုံးဖြတ်ရန်ပြဿနာမှာတူညီခြင်းမရှိသဖြင့်၊ ထိုအမှုများကို ဆိုင်းငံ့ထားရန်နှင့်ပတ်သက် ၍ ပုဒ်မ ၁၀ အရ ရွက်ဆောင်နိုင်ခြင်းမရှိပေ။ ထို့ကြောင့် အထက်ကပြဆိုခဲ့သည့် အတိုင်း၊ ချိတ်တရားမတရားသူကြီးက တရားမအသေးအဖွဲ့အမှတ် ၄/၆၆ ကို ခေတ္တဆိုင်းငံ့ထားရန် ချမှတ်ခဲ့သည့်အမိန့်မှာ တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၅၁ က ခွင့်ပြု သည့် အာဏာအရ အသုံးပြုချမှတ်ခဲ့သည့်အမိန့်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားနေတော့သည်။

တဖန်အယူခံတရားလိုဖြစ်သူ ဦးဘစိန်က ကွယ်လွန်သူ ၎င်း၏မိခင် ဒေါ်နှင်းရီ၏ ကျန်ရှိရစ်သည့် အချင်းဖြစ်ပြေနှင့်ပတ်သက်၍ အမွေထိန်းစာလျှောက်ထားခဲ့ခြင်းမှာ ဒေါ်နှင်းရီသေဆုံးပြီး ၁၀ နှစ်ခန့်ကြာမှ လျှောက်ထားခဲ့သည်တကြောင်း၊ ထိုသို့

(၃) အေ၊ဆိုင်၊အာ(ရ်) (၁၉၃၅) ရန်ကုန်၊ ၀၁ ၃၅၅။

၁၉၆၈
—
ဦးဘစိန်
နှင့်
ဦးသိန်း။

ကြန့်ကြာသည့်အတွက် လုံလောက်သည့် ရှင်းလင်းချက်ကို တင်ပြနိုင်ခြင်း မရှိသည့်အပြင်၊ ဆက်စပ်နေသည့် တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂/၆၆ တွင် အချင်းဖြစ်မြေနှင့် ပတ်သက်၍ အယူခံတရားလို ဦးဘစိန်ကပင် မောင်အောင်သိန်း ပါ ၄ ဦးနှင့် မောင်သိန်းတို့အား ထိုမြေကိုသဘောတူ ခွဲဝေပြီးယူကြရန် စာချုပ်စာတမ်း လက်မှတ်ရေးထိုး ချုပ်ဆိုပေးထားကြောင်း ပြဆိုထားသဖြင့် အကယ်၍ ၎င်းအမှုတွင် တရားလိုများစွဲဆိုသည့်အတိုင်း အောင်မြင်ခဲ့ပါမူ အယူခံတရား လိုသို့ အချင်းဖြစ်မြေနှင့်ပတ်သက်၍ အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးရန်လိုအပ်တော့မည် မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် တောင်ကြီးခရိုင်တရားမတရားသူကြီးက အမှုအကြောင်း ခြင်းရာများအရ အယူခံတရားလို ဦးဘစိန်မှာ အချင်းဖြစ်မြေကို လက်ဝယ်ရရှိထား ခြင်းမဟုတ်၊ လက်မဲ့ဖြစ်နေပြီး လျှောက်ခံရသူများကသာ လက်ရှိဖြစ်နေသည်တကြောင်း အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးပါက အယူခံတရားလိုသည် ထိုမြေကို လက်ရောက်ရရှိရန် တရားထပ်မံစွဲဆိုရမည်ဖြစ်သည်များကြောင့်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂/၆၆ ကိုရှေးဦးစွာ စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်သင့်သည်ဟု ယူဆပြီး အမှုအမှတ် ၄/၆၆ ကို ခေတ္တဆိုင်းငံ့ထားရန် အမိန့်ချမှတ်ပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုသို့ ခရိုင်တရားမတရားသူကြီးက မိမိ၏ဆင်ခြင်တုံတရားကို အသုံးပြုပြီးချမှတ် ပေးသည့်အမိန့်မှာ ယခင်တရားလွှတ်တော်မှဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့် မအုံးနု နှင့် မညွန့် (၄) စီရင်ထုံးပါ ပြဆိုချက်များနှင့် ထပ်တူထပ်မျှလိုပင် ဖြစ်နေသဖြင့်၊ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးသည် ၎င်း၏ဆင်ခြင်တုံတရားကို မှားယွင်းစွာအသုံးပြုပြီး ချမှတ်ပေး သည့်အမိန့်တရပ်ဖြစ်နေသည်ဟု၎င်း၊ ထိုအမိန့်မှာ တရားမျှတခြင်းမရှိဟု၎င်း မည်သို့မျှ မတွေ့ရှိရပေ။

ထို့ပြင်၊ အမွေဆက်ခံရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၉၈ အရ၊ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာများ နှင့်ပတ်သက်၍ အမွေထိန်းစာတောင်းဆိုသည့်အခါ၊ ရုံးမှလုံလောက်သည့်အကြောင်း မရှိက အမွေထိန်းစာထုတ်ပေးခြင်းကို ငြင်းပယ်နိုင်ခွင့်ရှိလေသည်။ ယခုအမှုတွင်လည်း ခရိုင်တရားမတရားသူကြီးက အချင်းဖြစ်သည့်မြေနှင့်ပတ်သက်၍ အမှုအမှတ် ၂/၆၆ ကို ရှေးဦးစွာကြားနာဆုံးဖြတ်ပေးပါက အမှုအမှတ် ၄/၆၆ နှင့်ပတ်သက်၍ အမွေထိန်း စာထုတ်ပေးရန်အတွက် ထပ်မံဆုံးဖြတ်ပေးရန်ပင် လိုအပ်ခြင်း ရှိနိုင်မည်မဟုတ်သည့် အပြင်၊ အယူခံတရားလိုက အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းကို လက်မဲ့ဖြစ်နေ၍ အချိန် ၉ နှစ်ကျော် ၁၁ နှစ်ခန့်နီးပါးကြာပြီးမှ လျှောက်ထားခဲ့သောကြောင့် လျှောက်ထားသည့်အတိုင်း အမှုအမှတ် ၄/၆၆ ကို ဆိုင်းငံ့ထားသင့်သည်ဟု ယူဆချမှတ်ခဲ့သည့်အမိန့်မှာ တရား မျှတခြင်းရှိသည့်အမိန့်တရပ် မဟုတ်ပါဟု မည်သို့မျှယူဆရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။

(၄) (၁၉၄၈) မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၃၂၉။

၁၉၆၈
ဦးဘစိန်
နှင့်
ဦးသိန်း။

ယိုကြောင့် အထက်ကပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း၊ အယူခံတရားလိုသည် ယခုအမှုကို အယူခံမှုအဖြစ် တင်သွင်းခွင့်ရှိကြောင်း လုံလောက်ထင်ရှားအောင် ပြဆိုနိုင်ခြင်းမရှိ သည့်အပြင် အမှုအကြောင်းခြင်းရာများနှင့် ပတ်သက်၍လည်း တောင်ကြီးမြို့၊ ခရိုင် တရားမတရားသူကြီး၏ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၃၁ ရက်နေ့စွဲအရ ချမှတ် ပေးခဲ့သည့်ကြားဖြတ်အမိန့်မှာ တရားဥပဒေအရသော်၎င်း၊ အကြောင်းခြင်းရာများ အရသော်၎င်း မှားယွင်း ချွတ်ချော်နေသည့် အမိန့်ဖြစ်ကြောင်း ပြဆိုနိုင်ခြင်းမရှိ သဖြင့်၊ ထိုအမိန့်တွင် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းမရှိသောကြောင့်၊ ယခု အယူခံအမှုကို ခွင့်ပြုလက်ခံနိုင်ရန်မရှိ၍ စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။ ရွှေနေကြီး စရိတ် ၅၀ သတ်မှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမစောဒကမူ

† ၁၉၆၈

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်နှင့် တရားသူကြီး ဦးထွန်းထင်တို့ရှေ့တွင်

မေလ
၂၄ ရက်။

ဦးဘရှင်-ဒေါ်အေးစိန် (လျှောက်ထားသူများ)

နှင့်

တွဲဘက် အမြတ်ခွန်မင်းကြီး၊ ရန်ကုန်မြို့ (လျှောက်ထားခံရသူ)*

မြန်မာပြည် အမြတ်ခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆၆ (၂) အရ၊ ဥပဒေ ပြဿနာ—ရာဇဝတ်ကြောင်း အနေနှင့် အမြတ်ခွန်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၈ (၁) (ခ) အရ၊ အရေးယူ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း— အရေးယူနိုင်ရန် လုံလောက်သည့် သက်သေခံချက် အထောက်အထား ရှိကြောင်း ပြသရန်။

လျှောက်ထားသူများသည် ငွေချေးလုပ်ငန်းအတွက် ဝင်ငွေ ပုံစံတွင် ဝင်ငွေ ဖော်ပြကြသော လည်း စာရင်းများကို မထားရှိဟု ဆိုပြီး လုံးဝ တင်မပြပေ။ စာရင်းများကို တင်မပြခြင်းသည်၊ အမြတ်ခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၂ (၄) အရ ထုတ်ဆင့်သည့် နို့တစ်စာကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီး ပုဒ်မ ၂၈ (၁) (ခ) အရ၊ ဒဏ်ငွေ တပ်ရိုက် လိုက်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လျှောက်သူများအပေါ် ရာဇဝတ်ကြောင်း အနေနှင့် ပုဒ်မ ၂၈ (၁) (ခ) အရ၊ အရေးယူ ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ခံခြင်းဖြစ်၍ အခွန်ဌာနမှ ထိုသို့ အရေးယူနိုင်ရန် လုံလောက်သည့် သက်သေခံချက် အထောက် အထားရှိကြောင်း ပြသရန် တာဝန် ရှိသည်။ သို့ရာတွင် အမှုဖြစ်ကြောင်းရာ အားလုံးကို ခြုံကြည့်မှု ငွေ ၁ သိန်းခန့်ကို မြို့စား ၅၀ သို့ အတိုးနှင့် ချေးငှါးထားသည့် လုပ်ငန်းကြီး တစ်ခုကို အမြဲတန်း လခပေးငှါးထားသည့် ချစ်တီးစာရေးက လုပ်ကိုင်နေသော်လည်း ပြည့်စုံစွာ ရေးမှတ်ထားခြင်း မရှိသည့် ဩဒိမ် စာရွက်များမှ အပ အခြား စာရင်း လုံးဝ မရှိပါဟု လျှောက်ထားသူများ၏ ပြဆိုချက်မှာ သဘာဝနှင့် များစွာ ဆန့်ကျင်နေပြီး မှန်ကန်သည့် ပြဆိုချက်တရပ် ဖြစ်သည်ဟု မည်သို့မျှ ယူဆနိုင်ရန် မရှိသည်မှ အပ ထိုအချက် အလက်များကပင် ၎င်းလုပ်ငန်းကြီးကို စာရင်းစာအုပ် လုံးဝမရှိဘဲမည်သို့မျှ ရွက်ဆောင် နိုင်စွမ်းရှိမည်မဟုတ်ကြောင်း အတိအကျ ပြဆိုထောက်ခံနေသဖြင့် အမြတ်ခွန်ဌာနမှလျှောက်သူများသည်၊ စာရင်း စာအုပ်များကို တင်ပြခြင်း မပြုဘဲထိန်ချန် ထားခြင်း ဖြစ်သည်ဟု တွေ့ရှိပြီး ပုဒ်မ ၂၈ (၁) (ခ) အရ၊ အရေး

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ တရားမစောဒကမူ အမှတ် ၃။

† မြန်မာပြည် အမြတ်ခွန် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆၆ (၂) အရ၊ အမြတ်ခွန် အယူခံရုံး၏ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ အယူခံမှုအမှတ် ၃၇ တွင် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၉ ရက်နေ့က ချမှတ်သည့် အမိန့်မှ ပေါ်ပေါက်လာသည့် လျှောက်လွှာ။

ယူ ခဲ့ခြင်းမှာ သက်သေခံ အထောက် အထား လုံးဝမရှိပါဟု၎င်း၊ ထိုသို့ ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန် လုံလောက် သည့် အကြောင်းခြင်းရာ အထောက် အထား မရှိပါဟု ၎င်း မဆိုနိုင်တော့ပေ။ ထို့ကြောင့် အမြတ် ခွန်ဌာနမှ ထိုသို့ ယူဆ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ သက်သေခံ အထောက် အထား အနည်းငယ်မျှ မရှိဘဲ ထင်ကြေး (Presumption) အရ၊ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်ဟု မဆိုနိုင်တော့ပေ။

Commissioner of Income-tax, Bihar and Orissa v. Nohan Mallah, 1964, I.T.R., p. 499; *Commissioner of Income-tax, Gujarat v. L.H. Vora*, I.T.R. 1965, p. 126; *J. M. Sheth v. Commissioner of Income-tax, Madras*, 1965, I.T.R., p. 293; *N. Kunhali Haji v. Commissioner of Income-tax, Kerala*, 1968, I.T.R., p. 818.

၁၉၆၈
—
ဦးဘရှင်-
ဒေါ်အေးစိန်
နှင့်
တံဘက်
အမြတ်ခွန်
မင်းကြီး၊
ရန်ကုန်မြို့။

လျှောက်သူအတွက်။ ။ ဦးပိုင်။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ လက်ထောက် နိုင်ငံတော်ရွှေနေချုပ် ဦးဘကျော်။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ ယခုလဲ့အပ်လွှာမှာ မြန်မာပြည်၊ အမြတ်ခွန် ဥပဒေပုဒ်မ ၆၆ (၂) အရ အမြတ်ခွန်အယူခံရုံး၏ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ အယူခံမှုအမှတ် ၃၇ တွင်၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၉ ရက်နေ့က ချမှတ်သည့်အမိန့်မှ ပေါ်ပေါက် လာသည့် အောက်ပါ ဥပဒေပြဿနာများကို ဤရုံးသို့အဆုံးအဖြတ်ပေးပါရန် အမြတ် ခွန်အယူခံရုံးမှ တင်သွင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ရည်ညွှန်းသည့် ဥပဒေပြဿနာများမှာ

- “ 1. Whether, on the facts and in the circumstances of the case, there was any evidence to support the finding that the assessee was guilty of wilfully withholding account books ?
- 2. Whether, on the facts and in the circumstances of the case, the imposition of penalty under section 28 (1) (b) of the Burma Income-Tax Act was justified in law ? ”

လဲ့အပ်လွှာ၏ အခြေခံမှုဖြစ်ကြောင်းရာများမှာ ဟင်္သာတမြို့၊ မြစ်ကွေ့ကျောင်း လမ်းနေ ဆရာဝန် ဦးဘရှင်-ဒေါ်အေးစိန်တို့သည်၊ ငွေချေးလုပ်ငန်းအတွက် အခွန် စည်းကြပ်သည့် ၁၉၅၉-၆၀ ခုနှစ်အတွက်၊ ဝင်ငွေပုံစံတွင် ဝင်ငွေပေါ်ပြခဲ့သော်လည်း စာရင်းများမထားရှိပါဆိုပြီး လုံးဝတင်မပြပေ။ အမြတ်ခွန်ဝန်ထောက်က ငွေချေး လုပ်ငန်း၏ သဘာဝမှာ စာရင်းမရှိလျှင်မဖြစ်သည့်လုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ မည်သူ့အား ငွေမည်မျှ၊ မည်သည့်နေ့ကချေး၍၊ ငွေရင်းငွေတိုးရပြီး-မပြီး စသည်တို့ကိုမိမိနားလည် သောနည်းဖြင့် စာရင်းများထားစမြဲဖြစ်သည်။ ထိုစာရင်းများကို တင်မပြခြင်းသည် ပုဒ်မ ၂၂ (၄) အရ၊ ထုတ်ဆင့်သည့် နို့တစ်စာကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ခြင်းဖြစ် သည်ဟုဆုံးဖြတ်ပြီး ပုဒ်မ ၂၈ (၁) (ခ) အရ၊ ဒဏ်ငွေ ၁,၃၀၀ တပ်ရိုက်လိုက်လေသည်။

၁၉၆၈
ဦးဘရွှင်-
၏အေးစိန်
နှင့်
ထွက်
အမြတ်ခွန်
မင်းကြီး၊
ရန်ကုန်မြို့။

ထိုအမိန့်ကိုအခွန်စည်းကြပ်ခြင်းခံရသူ လျှောက်သူများက မကျေနပ်၍ တောင်ပိုင်း တိုင်း လက်ထောက် အမြတ်ခွန်မင်းကြီး (အယူခံ) ထံ အယူခံဝင်ခဲ့သည့်အခါ၊ ဒေါ်အေးစိန်က မိမိမှာ အသက်အရွယ်ကြီးရင့်ပြီဖြစ်၍ ငွေများကို ရင်းနှီးသည့် မိတ် သင်္ကဟနှင့် ဆွေမျိုးများကိုသာ ချေးငှားခဲ့သောကြောင့် ဩဒိမ်စာချုပ် ချုပ်ထား ခြင်းမှလွဲ၍ စာရင်းအင်းများ တစ်စုတရာမရှိပါကြောင်း ရှင်းလင်းတင်ပြသော်လည်း အမြတ်ခွန်မင်းကြီးက လျှောက်သူသည် တနှစ်တွင်မြီးစား (၄၀ ကျော်၊ ၅၀) ခန့်နှင့် ဆက်ဆံသောမြီရှင်ဖြစ်သည့်အတိုင်း ဩဒိမ်စာချုပ်ထားရုံနှင့် ထိုလုပ်ငန်းကို ဆောင် ရွက်နိုင်မည်မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ထို့ပြင် လျှောက်သူသည် ထိုလုပ်ငန်းအတွက် စာရင်းအင်းနှင့်လုပ်ငန်းသော ချစ်တီးစာရေးတယောက်အမြဲငှားရမ်း ထားပြီး၊ ၎င်းအား ငွေချေးလုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်၍ တရားစွဲဆိုနိုင်ရန်နှင့် စာရင်းများ အတွက် အရောင်းအဝယ်စာချုပ်ပြုလုပ်ရန် အာဏာကုန် လွှဲအပ်ထားကြောင်းတွေ့ရ သည်။ ထိုထောက်ခံချက်များအရ လျှောက်သူသည် ငွေချေးလုပ်ငန်းအတွက် စာရင်း မုချထားရှိမည်ဖြစ်ကြောင်းမှာ ထင်ရှားသဖြင့် အမြတ်ခွန်ဝန်ထောက်က ပုဒ်မ ၂၂(၄) အရ ထုတ်ဆင့်သည့် နို့တစ်စာကို လျှောက်သူကမလိုက်နာ၊ ပျက်ကွက်သည့်အတွက် ပုဒ်မ ၂၈ (၁) (ခ) အရ၊ ဒဏ်တပ်ခိုက်ခဲ့ခြင်းမှာ မှန်ကန်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ရန် တရားမ ဝန်ထောက်၏အမိန့်ကို အတည်ပြုလိုက်လေသည်။ ထို့နောက် လျှောက်သူများ မကျေနပ်၍ အမြတ်ခွန်အယူခံရုံးသို့ အယူခံဝင်ရောက်ပြန်ရာ၊ အယူခံရုံးအဖွဲ့မှလျှောက် သူတို့သည်၊ ငွေအမြောက်အမြားကို ချစ်တီးစာရေးတဦးအား လစာပေးငှားရမ်းထား ပြီးလုပ်ကိုင်နေကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့်၊ ထိုလုပ်ငန်းအတွက် ဩဒိမ်စာချုပ်မှအပ စာရင်းအင်းမထားရှိပါဆိုသည့် တင်ပြချက်မှာ မည်သို့မျှမဖြစ်နိုင်ဆိုပြီး၊ အောက်ရုံး များအတိုင်း သဘောတူညီတွေ့ရှိသဖြင့် အယူခံမှုကို ပယ်လိုက်လေသည်။

ထို့အတွက် လျှောက်သူများက အမြတ်ခွန် ဥပဒေပုဒ်မ ၆၆(၁) အရ၊ အမြတ်ခွန် အယူခံရုံးသို့ အထက်ကပြဆိုခဲ့သည့်ပြဿနာနှစ်ခုပေါ်ပေါက်နေသဖြင့် ဤရုံးသို့ဥပဒေ အကြောင်းချင်းရာအဖြစ် အဆုံးအဖြတ်ရယူပေးပါရန် လျှောက်ထားသည့်အတိုင်း ခုံရုံးမှသဘောတူညီသဖြင့် ယခုလွှဲအပ်လွှာပေါ်ပေါက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

လျှောက်သူများအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် ရွှေနေကြီးက၊ အထက်ပါ ပြဿနာများနှင့်ပတ်သက်၍ အဓိကပေါ်ပြသည်မှာ အမြတ်ခွန်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၈ အရ၊ အရေးယူခြင်းသည် ဖာဇဝတ်ကြောင်းအရ၊ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ဖြစ်သဖြင့် ထိုသို့ အရေးယူရန် လုံလောက်သည့်သက်သေခံချက် ထင်ရှားကြောင်းပြဆိုရန်တာဝန်မှာ၊ အမြတ်ခွန်ဌာနတွင် ကျရောက်နေပြီး ထိုတာဝန်ကိုဌာနမှ ကျေပြန်စွာပြဆိုရမည်ဖြစ်

ဦးဘရွှင်-
ဒေါ်အေးစိန်
နှင့်
တဲဘက်
အမြတ်ခွန်
မင်းကြီး၊
ရန်ကုန်မြို့။

ကြောင်းကို *Commissioner of Income-tax, Bihar and Orissa v. Mohan Mallah (1)*; *Commissioner of Income-tax, Gujrat v. L. H. Vora (2)*; *J. M. Sheth v. Commissioner of Income-tax, Madras (3)* and *N. Kunhali Haji v. Commissioner of Income-tax, Kerala (4)* စီရင်ထုံးများပါ ပြဆိုချက်များကို ကိုးကားတင်ပြလေသည်။ လျှောက်သူကရွှေနေကြီးက ယခုအမှုတွင်၊ တွေ့ရှိသည့်သက်သေခံချက်များမှာ လျှောက်သူများ၏ အိမ်ကို စသုံးလုံးဌာနမှ (၄) ရက်တိုင်တိုင် ရှာဖွေခဲ့သော်လည်း၊ ဩဒိမံစာချုပ်မှလွဲ၍ ငွေချေးခြင်းအလုပ်နှင့်ပတ်သက်၍ အခြားစာရင်းစာအုပ်တခုမှမတွေ့ရှိခဲ့။ လျှောက်သူများထံမှ အပေါင်ခံသည်ဟုယူဆရန် ရွှေထည်အများအပြားလည်း တွေ့ရှိခဲ့ခြင်းမရှိ။ ချစ်တီးဆိုသည်မှာလည်း စာရေးအမည်ခံအခိုင်းအစေတဦးသာဖြစ်ကြောင်း သက်သေခံချက်ရှိပြီး အမြတ်ခွန်ဌာနမှထိုသက်သေခံချက်တို့ကို ကျော်လွှားပြီး၊ လျှောက်သူများထံငွေချေးလုပ်ငန်းအတွက် စာရင်းထားရှိကြောင်း မည်သို့ မျှပေါ်လွင်ထင်ရှားအောင်မပြဆိုနိုင်သဖြင့်၊ လျှောက်သူများသည် ပုဒ်မ ၂၈ (၁) အရမူပြစ်ကျူးလွန်သည်ဟု ယူဆရန် သက်သေခံချက်ကင်းမဲ့နေပြီး၊ ထိုပုဒ်မအရ ဒဏ်ငွေတပ်ရိုက်ခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ မှားယွင်းနေပါသည်ဟု ပြဆိုလေသည်။

အမြတ်ခွန်ဌာနအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် အစိုးရရွှေနေကြီး ဦးဘကျော်ကမူ ယခုအမှုနှင့်ပတ်သက်၍ မငြင်းဆိုနိုင်သည့် အချက်တို့မှာ လျှောက်သူများသည် သက်ဆိုင်သည့် အခွန်စည်းကြပ်သော နှစ်အတွက် ငွေတိုးလုပ်ငန်းကို ငွေ ၁ သိန်းခန့် မြီစား ၄၀ ကျော် ၅၀ ခန့်သို့ ငွေချေးငှါခဲ့ခြင်း၊ ထိုသို့ ချေးငှါသည့်အတွက် ပြုလုပ်ထားသည့် ဩဒိမံ စာချုပ်များမှာ အမြဲပင် ပြည့်စုံစွာ ရေးသားထားရမည့်အစား၊ ငွေရင်းများကို ဖေါ်မပြု၊ အတိုးနှုန်းများလည်း မရေးထားဘဲ၊ စာချုပ်တွင် မရေ၊ မထု လက်မှတ်ထိုး၊ လက်ပုံစံနှိပ်ကာ ပြုလုပ်ထားကြောင်း အများပင် တွေ့ရှိခဲ့သည့် အပြင်၊ ထိုလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်ရန် ချစ်တီးစာရေးတဦးအား လခပေး၍ အမြဲတန်းခန့်ထားပြီး လုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်၍ ရုံးတွင် တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် နှင့် မရွှေ့ပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ စာချုပ်များ ချုပ်ဆို လက်ခံနိုင်ရန် အခွင့်အာဏာကုန် ပေးအပ်ထားကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် ထိုမျှကြီးကျယ်သည့် လုပ်ငန်းကို စာရင်းစာအုပ် မထားရှိဘဲ မပြည့်စုံသည့် ဩဒိမံစာချုပ် ဝတ္တုများ ပေါ်သာ မှုတည် ဆောင်ရွက်နေခြင်း ဖြစ်ပါသည် ဆိုသည့်ပြဆိုချက်မှာ ယုံတမ်းစကားမျိုးသာဖြစ်ပြီး

(1) (1964) I.T.R. p. 499. (3) (1965) I.T.R. p. 293.
(2) (1965) I.T.R. p. 126. (4) (1968) I.T.R. p. 818.

၁၉၆၈
ဦးဘရွှင်-
ဒေါ်အေးစိန်
နှင့်
တဘက်
အမြတ်ခွန်
မင်းကြီး၊
ရန်ကင်းမြို့။

အခြေအမြစ် ယုတ္တိရှိသည်ဟု မည်သို့မျှ မဆိုနိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် အမြတ်ခွန်ဌာနမှ ထိုအချက်များပေါ် မူတည်၍ လုပ်ငန်း၏ အခြေအနေ သဘာဝကို စိစစ်မှု ထိုလုပ်ငန်းကို ရွက်ဆောင်ရန် စာရင်း ထားရှိရမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ လုံလောက်သည့် အကြောင်းခြင်းရာ အထောက်အထား သက်သေခံချက်များပေါ် မူတည် ဆုံးဖြတ် ထားခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားနေသဖြင့် ရည်ညွှန်းသည့် ပြဿနာများနှင့် ပတ်သက်၍ လျှောက်ထားသူများသည် စာရင်းစာချုပ်များကို တမင်ထိန်ချန် ထားကြောင်း သက်သေခံချက် လုံလောက်သည်ဟု ပဌမပြဿနာကို၎င်း၊ ထိုသို့ လုံလောက်သည့်သက်သေခံချက်ရှိ သဖြင့်ပုဒ်မ ၂၈ (၁) (ခ)အရ အရေးယူခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ မှန်ကန်ပါသည်ဟု ဒုတိယပြဿနာကို၎င်း ဖြေဆိုသင့်ကြောင်း တင်ပြလေ သည်။

ယခုအမှုမှာ လျှောက်သူများအပေါ် ရာဇဝတ်ကြောင်း အနေနှင့် ပုဒ်မ ၂၈(၁) (ခ)အရ အရေးယူ ဖြစ်ပစ် ချမှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၍၊ လျှောက်သူများ၏ရှေ့နေကြီးတင်ပြ သည့်အတိုင်း အခွန်ဌာနမှ ထိုသို့ အရေးယူနိုင်ရန် လုံလောက်သည့် သက်သေခံချက် အထောက်အထားရှိကြောင်း ပြသရန် တာဝန်ရှိသည် ဆိုသည်မှာ ဥပဒေအရ မှန် ကန်ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ လက်ခံရပေမည်။ သို့ရာတွင် ယခု အမှုဖြစ်ကြောင်းရာ အားလုံး ကို ခြုံကြည့်မှု အစိုးရရှေ့နေကြီး ပြဆိုသည့်အတိုင်း ငွေ ၁ သိန်းခန့်ကို မြီစား ၅၀ သို့ အတိုးနှင့် ချေးငှားထားသည့် လုပ်ငန်းကြီး တရပ်ကို အမြဲတန်းလခပေး ငှားထား သည့် ချမ်းတီး စာရေးက လုပ်ကိုင်နေသော်လည်း ပြည့်စုံစွာ ရေးမှတ်ထားခြင်း မရှိသည့် ဩဒီမံစာရွက်များမှအပ အခြားစာရင်း လုံးဝ မရှိပါဟု လျှောက်သူများ၏ ပြဆိုချက်မှာ သဘာဝနှင့် များစွာ ဆန့်ကျင်နေပြီး မှန်ကန်သည့် ပြဆိုချက်တရပ် ဖြစ်သည်ဟု မည်သို့မျှ ယူဆနိုင်ရန် မရှိသည်မှအပ ထိုအချက်အလက်များက ပင် ၎င်းလုပ်ငန်းကြီးကို စာရင်းစာအုပ် လုံးဝမရှိဘဲ မည်သို့မျှ ရွက်ဆောင်နိုင်စွမ်း ရှိမည် မဟုတ်ကြောင်း အတိအကျ ပြဆိုထောက်ခံနေသဖြင့် အမြတ်ခွန်ဌာနမှ လျှောက်သူ များသည် စာရင်းစာအုပ်များကို တင်ပြခြင်း မပြုဘဲ ထိန်ချန်ထားခြင်း ဖြစ်သည်ဟု တွေ့ရှိပြီး ပုဒ်မ ၂၈(၁) (ခ) အရ အရေးယူခဲ့ခြင်းမှာ သက်သေခံ အထောက်အထား လုံးဝမရှိပါဟု၎င်း၊ ထိုသို့ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန် လုံလောက်သည့် အကြောင်းချင်းရာအထောက် အထား မရှိပါဟု၎င်း မဆိုနိုင်တော့ပေ။ ထို့ကြောင့် အမြတ်ခွန်ဌာနမှ ထိုသို့ ရယူ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ သက်သေခံ အထောက်အထား အနည်းငယ်မျှ မရှိဘဲ ထင်ကြေး (presumption) အရ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်ဟု မဆိုနိုင်တော့ပေ။

သို့ဖြစ်ရကား ယခင် တရားလွှတ်တော်မှ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့် *Commissioner of Income-tax, v. E. M. Chettyar Firm* (5) စီရင်ထုံးတမ်း—

ခရစ်
—
ဦးဘရွှင်-
ဒေါ်အေးစိန်
နှင့်
ထွဲဘက်
အမြတ်ခွန်
မင်းကြီး၊
ရန်ကင်းမြို့။

“Under section 66 of the Income-tax Act only questions of law can be referred to the High Court. If there was any evidence upon which it was reasonably possible for the Commissioner to come to the conclusion at which he arrived, the High Court cannot question it.

An inference of fact drawn from other facts admitted or proved is itself a finding of fact.

So where the Assistant Commissioner, from the fact of non-production of certain books which the assessee was called upon to produce, coupled with other facts, came to the conclusion that the books of account produced were not the full and complete accounts of the assessee, the High Court would not question the conclusion.”

ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း ယခုအမှုတွင် ဌာနမှ အဆုံးအဖြတ် ပေးခဲ့သည်မှာ ဥပဒေ ပြဿနာတရပ်မဟုတ်၊ အကြောင်းခြင်းရာ ပြဿနာတရပ် ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား နေသဖြင့် ထိုပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ ဤရုံးမှ ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ရန် အခွင့်အရေး မရှိပေ။ ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ *The Bank of Chettinad Ltd. v. The Commissioner of Income-tax, Burma* (6) စီရင်ထုံး စာမျက်နှာ ၁၁၂ တွင် ရည်ညွှန်းထားသည့် စီရင်ထုံးများပါ ပြဆိုချက်အရမူ ပိုမို ထင်ရှားလေသည်။

ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် လွှဲအပ်လွှာပါ ပြဿနာများနှင့် ပတ်သက်၍ အမှု အကြောင်းအရာများအရ လျှောက်သူများသည် စာရင်း စာအုပ်များကို တမင်ထိန်ချန်ထားခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ယူဆရန် သက်သေခံ အထောက်အထားများ ရှိသည့်အတိုင်း ပုဒ်မ ၂၀(၁)(ခ) အရ ၎င်းတို့အပေါ် အရေးယူခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ မှန်ကန်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ဖြေဆိုလိုက်သည်။ (Both the questions are therefor answered in the affirmative) လျှောက်သူများသည် ယခု လျှောက်လွှာနှင့် ပတ်သက်၍ စရိတ်များ ပေးဆောင်ရမည် ဖြစ်သည်။ ငွေနေကြီး စရိတ်အဖြစ် ရွှေဒင်္ဂါး ၁၀ ပြား သတ်မှတ်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမအထူးထူးအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်းစုတွင်

ဦးမန်အင် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဒေါ်အင်ကြည် (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၈

ဇူလိုင် ၂၀ ရက်။

အလုပ်သမား လျှော်ကြေး အကဲခတ်ပေး ပုဒ်မ ၃—မိမိအလိုအလျောက် အခြားသူတို့နှင့် ရန်ဖြစ် ဆြင့် ရန်ပြုခြင်းခံရခြင်း—ရန်ပြုခြင်း ခံရသည့် အန္တရာယ်သည် အလုပ် သဘောတရား အရ ဖြစ်ပေါ် လာသည်ဟု ယူဆနိုင် မယူဆနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အမှုတွင် အလုပ်သမား မောင်အေးသည်၊ အခြား အလုပ်သမား တဦး ၏ ရန်ပြုခြင်းခံရသဖြင့် သေဆုံးရခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် မောင်အေး လုပ်ကိုင်ရသည့် အလုပ်၌ “ အလိုအလျောက်ရန်ဖြစ်သဖြင့်ဒဏ်ရာရခြင်း ” အန္တရာယ်သည် လုပ်ငန်းစဉ် သဘော တရားအရ ပါရှိသည်ဟု မဆိုနိုင်။ မိမိ၏ ပယောဂ တစုံတရာ မပါရှိဘဲ အလုပ်လုပ်နေစဉ် အတွင်း သူတပါး၏ ရန်ပြုခြင်း ခံခဲ့ရပါမူ ယင်းကဲ့သို့သော အန္တရာယ်သည် အလုပ်၌ ရှိစမြဲ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ကောင်း၊ ဆိုနိုင်ပေလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် မိမိအလိုအလျောက် အခြားသူ တဦးနှင့် ရန်ဖြစ် သဖြင့် ရန်ပြုခြင်း ခံခဲ့ရသော် ထိုကဲ့သို့ ရန်ပြုခြင်း ခံရသည့် အန္တရာယ်သည် အလုပ် သဘော တရား အရ ဖြစ်ပေါ် လာသည်ဟု မည်သည့် နည်းနှင့်မျှ ယူဆ နိုင်မည် မဟုတ်ချေ။

ရန်ဖြစ်လျှင် ရန်မှုခြင်း ခံရမည်မှာ မေ့တာပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ရန်ဖြစ်လျှင် ရန်ပြုခြင်း ခံရတတ်သည်ကို မောင်အေးသည် သဘောပေါက်ပြီး ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည် ဖြစ်လေရာ မောင်အေးကိုယ်တိုင် ထိုအန္တရာယ်ကို မိမိအလိုအလျောက် ဖိတ်ခေါ် ဘိသကဲ့သို့ ဖြစ်နေလေသည်။

ထို့ကြောင့် မောင်အေး သေဆုံးရခြင်းသည် မတော်တဆ ထိခိုက် ဒဏ်ရာ ရရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်ဟုရှုပင် ယူဆနိုင်ရန် ခဲယဉ်းလေသည်။

ထက်စမီဆိုင်နှင့် သုံဘေဆိပ်ကမ်းအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ အေ၊ အိုင် အာ (ရ်)၊ (၁၉၅၄) သုံဘေ ၈၁၊ ၁၈၀။

အမိန့်ဘတ်ကောထင်ကုမ္ပဏီနှင့် သီ၊ သီ၊ ရာဂျရန်၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ သုံဘေ (၁၉၅၇) ၈၁ ၂၂၃။

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ တရားမ အထူးထူး အယူခံမှု အမှတ် ၃၃။
† ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမလျှော်ကြေးမှု အမှတ် ၂၁ တွင် ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၁ ရက်နေ့စွဲပါ၊ ဗြိတိန် အလုပ်သမား လျှော်ကြေး မင်းကြီး၏ ချမှတ်သော အမိန့်ကို အယူခံမှု။

တုံ့ဘသိပ်ကမ်းအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့်အက် (၆)၊ ယဉ်နာသိုင်း၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ (၆)၊ တုံ့ဘေ၊ (၁၉၅၂) စာ၊ ၃၀၂။

ဦးစိုးတင်နှင့်ခမိုင်အလုပ်သမားလျော်ကြေးမင်းကြီး၊ သဘုံ၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ ၁၉၆၆ခု၊ စာ၊ ၇၂၃ ရည်ညွှန်းသည်။

၁၉၆၀
ဦးမန်အင်
နှင့်
ဒေါ်အင်ကြည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ ဦးချိန်ပိုး။

ရုံးတော်သဟာယအတွက်။ ။ အစိုးရ တရားရုံးချုပ် ရွှေနေ ဒေါ်မြသန်းနု။

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း။ ။ အယူခံတရားလို ဦးမန်အင်သည်၊ မြိတ်ခရိုင်၊ သုတ်ပြင်းမြို့နယ်၊ ဝက်ကျွန်းကျေးရွာရှိ ကျားပစပ်လုပ်ငန်းပိုင်ရှင်ဖြစ်သည်။ သေဆုံးသူ မောင်အေးမှာ ဦးမန်အင်၏ လစား အလုပ်သမားတဦးဖြစ်သည်။ အကြောင်းခြင်းရာများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မူလရုံး၏တွေ့ရှိချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

၁၃၂၆ ခုနှစ်၊ တန်းခူးလပြည့်ကျော် ၅ ရက်၊ နံနက် ၆ နာရီခန့်တွင် အလုပ်ရှင် ဦးမန်အင်၏ စေခိုင်းချက်အရ သေဆုံးသူမောင်အေးနှင့် အခြားအလုပ်သမားများတို့သည် ပုဇွန်မှုန်များ ကိုအိတ်များအတွင်းသို့ ထည့်နေကြသည်။ နေ့လည်စာ မစားမီ နံနက် ၁၀ နာရီခန့်တွင် မောင်အေးသည် အလုပ်လုပ်နေရာမှ ရေသောက်မည်ဆိုပြီး အနီးရှိကျားပစပ်တိုက်ထဲသို့ သွားရောက်သည်။ ကျားပစပ်တိုက်ထဲသို့ရောက်သောအခါ မောင်ထွန်းကျင်ဆိုသူနှင့်တွေ့ဆုံသည်။ မောင်အေးနှင့် မောင်ထွန်းကျင်တို့သည် တယောက်ကိုတယောက် ပြောင်လှောင်နေကြရာမှ ရန်ဖြစ်ကြပြီး မောင်ထွန်းကျင်က မောင်အေးအား ရဲဒင်းဖြင့် ခုတ်လိုက်သည်။ မောင်အေးသည် ရင်အုံပေါ်တွင်ဒဏ်ရာရရှိပြီး သေဆုံးသွားသည်။

မောင်အေး သေဆုံးသွားသည့်အတွက် ၎င်း၏ဇနီးဖြစ်သူ အယူခံတရားခံ ဒေါ်အင်ကြည်က မြိတ်မြို့၊ အလုပ်သမား လျော်ကြေးမင်းကြီးရုံး၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ လျော်ကြေးမှုအမှတ် (၅၁) တွင်လျော်ကြေးပုလိမ္မာ လျှောက်ထားခဲ့သည်။ အလုပ်သမား လျော်ကြေးမင်းကြီးက မောင်အေးသည် ဦးမန်အင်၏ ကျားပစပ် အလုပ်သမား တဦးဖြစ် ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်း၏လစာငွေမှာ တလလျှင် ၁၀၀ ဖြစ်ပါသည်။ မောင်အေး သေခြင်းသည် အလုပ်ခွင်တွင် အလုပ်လုပ်နေစဉ်အတွင်း အလုပ်မှ ပေါ်ပေါက်လာသည့် မတော်တဆထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိမှုကြောင့် ဖြစ်ပါသည်ဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ပြီး ဦးမန်အင်အား လျော်ကြေးငွေ

၁၉၆၈
ဦးမန်အင်
နှင့်
ဒေါ်အင်ကြည်။

၃,၆၀၀ ကို မောင်အေး၏ ဇနီး ဒေါ်အင်ကြည်သို့ ပေးလျှော်စေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

အလုပ်သမား လျော်ကြေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ တွင် အလုပ်သမားတစ်ဦးသည် အလုပ်ခွင်အတွင်း (in the course of employment) အလုပ်မှပေါ်ပေါက်သည့် (arising out of employment) မတော်တဆထိခိုက်အနာတရ ရမှုကြောင့် သေဆုံးလျှင် အလုပ်ခွင်၌ လျော်ကြေးပေးရန် တာဝန်ရှိသည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ထို့ကြောင့် အလုပ်သမားတစ်ဦး သေဆုံးခြင်းသည် အောက်ပါအချက်နှစ်ချက်စလုံး နှင့်ကိုက်ညီမှုသာလျှင် အလုပ်ခွင်တွင် လျော်ကြေးပေးရန် တာဝန်ရှိမည်ဖြစ်သည်။

- (၁) အလုပ်ခွင်အတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသည့် မတော်တဆ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရမှုကြောင့် သေဆုံးခြင်း (Injury caused by accident arising in the course of employment) ။
- (၂) အလုပ်မှ ပေါ်ပေါက်လာသည့် မတော်တဆ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရမှုကြောင့် သေဆုံးခြင်း (Injury caused by accident arising out of employment) ။

ယခုကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိအမှု၌ မောင်အေးသေဆုံးခြင်းသည် အလုပ်ခွင်အတွင်း ရရှိသည့် ဒဏ်ရာကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း အငြင်းပွားချက်မရှိချေ။ သို့ရာတွင် မောင်အေး ရရှိသည့် ဒဏ်ရာသည် အလုပ်မှ ပေါ်ပေါက်လာသည့် မတော်တဆထိခိုက်မှုကြောင့် ဟုတ်မဟုတ် သေချာစွာစဉ်းစားရန်လိုသည်။ “ အလုပ်မှပေါ်ပေါက်လာသည့် ” ဟု သော စကားရပ်များကို အလုပ်နှင့်သက်ဆိုင်သည့် တာဝန်ဝတ္တရားများ ဖြင့်သာလျှင် နှိုင်းချိန်ပြီး အဓိပ္ပါယ်လင်းပါရန်မဟုတ်။ ထိုအလုပ်၏သဘောတရား၊ အခြေအနေ၊ အလုပ်နှင့်စပ်လျဉ်းသောဖြစ်ရပ်၊ ဘေးအန္တရာယ်အစရှိသည်တို့ကို မည်စူး၍ ကျယ်ကျယ် ပြန့်ပြန့်အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူရန်ဖြစ်ကြောင်း စီရင်ထုံး အများအပြားတွင် ပြဆိုထား ပြီးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း သေဆုံးသူရရှိသည့် ဒဏ်ရာသည် မိမိထမ်းဆောင်ရသည့် အလုပ်ဝတ္တရားများမှ တိုက်ခိုက်ပေါ်ပေါက်ခြင်း မဟုတ်စေကာမူ သွယ်ဝိုက်သည့်နည်း နှင့်ဆက်စပ်၍လည်း အလုပ်မှဖြစ်ပေါ်လာသည့် မတော်တဆထိခိုက်မှုကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ကြသည်။ သို့ရာတွင် အလုပ်ခွင်အတွင်း ရရှိသည့် မည်သည့်ဒဏ်ရာကိုမဆို အလုပ်မှ ပေါ်ပေါက်လာသည် ဟူ၍ကား မယူဆနိုင်ချေ။ အလွန်အရေးကြီးသည့် အချက်မှာ ရရှိသောဒဏ်ရာနှင့် သေဆုံးသူ၏အလုပ်သည် တနည်းနည်းအားဖြင့် ဆက်စပ်မှုရှိ မရှိဟူသော အချက်ဖြစ်သည်။ ထိုအချက်ကို စဉ်းစားရာ၌ တရားရုံးများကျင့်သုံးလေ့ရှိသည့် မူတရပ်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်

သည်။ “ မတော်တဆထိခိုက်မှုမဖြစ်ပေါ်မီကပင်လျှင် ယင်းကဲ့သို့သော အန္တရာယ်သည် အနည်းနှင့်အများ ဆိုသလို ထိုအလုပ်သဘောအရ ရှိစမြဲဖြစ်ရပေမည်။ [A. I. R. (1948) Bombay 35]။ ” မည်ကဲ့သို့သောအလုပ်မျိုးတွင် မည်ကဲ့သို့သော အန္တရာယ် သည်ရှိစမြဲဖြစ်သည်ဟူ၍ကား ပုံသေကားချ မှတ်ယူရန် မဖြစ်နိုင်။ အမှု၏ ပတ်ဝန်းကျင် အကြောင်းခြင်းရာများနှင့်တကွ ဘေးအန္တရာယ် ပေါ်ပေါက်လာပုံများအပေါ်တွင် မူတည်၍ ဆင်ခြင်သုံးသပ် အဆုံးအဖြတ်ပြုရမည်ဖြစ်သည်။

၁၉၆၈
ဦးမန်အင်
နှင့်
ဒေါ်အင်ကြည်။

ဤ အမှုတွင် အလုပ်သမား မောင်အေး သည် အခြားအလုပ်သမားတဦး၏ ရန်ပြုခြင်းခံရသဖြင့် သေဆုံးရခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် မောင်အေး လုပ်ကိုင်ရသည့် အလုပ်၌ “ အလိုအလျောက်ရန်ဖြစ်သဖြင့် ဇာန်ရာရခြင်း ” အန္တရာယ်သည် လုပ်ငန်းစဉ် သဘောတရားအရပါရှိသည်ဟု မဆိုနိုင်။ မိမိ၏ပယောဂ တစုံတရာမပါရှိဘဲ အလုပ် လုပ်နေစဉ်အတွင်း သူတပါး၏ ရန်ပြုခြင်းခံခဲ့ရပါမူ ယင်းကဲ့သို့သော အန္တရာယ်သည် အလုပ်၌ ရှိစမြဲဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ကောင်းဆိုနိုင်ပေလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် မိမိအလို အလျောက် အခြားသူတဦးနှင့် ရန်ဖြစ်သဖြင့် ရန်ပြုခြင်းခံရသော် ထိုကဲ့သို့ရန်ပြုခြင်း ခံရသည့် အန္တရာယ်သည် အလုပ်သဘောတရားအရ ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဟု မည်သည့် နည်းနှင့်မျှ ယူဆနိုင်မည်မဟုတ်ချေ။ ထို့ပြင် မတော်တဆ ထိခိုက်မှု (accident) ဆိုရာ၌ ကြိုတင်ကြံဆထားခြင်းမရှိသည့်ပြင် မမြော်လင့်ဘဲ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဖြစ်ရပ်ကိုသာ ဆိုလိုသည်။ သိလျက်နှင့် တမင်ပြုလုပ်သဖြင့် ပေါ်ပေါက်လာသည့် ဖြစ်ရပ်မျိုးနှင့်မသက်ဆိုင်ချေ။ [လက်စမီဘိုင် နှင့် ဘုံဘောဆိပ်ကမ်း အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ (၁) အမှုစီရင်ထုံးကြည့်ပါ။]။ ရန်ဖြစ်လျှင် ရန်မူခြင်းခံရမည်မှာ ခမ္မတာပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ရန်ဖြစ်လျှင် ရန်ပြုခြင်းခံရတတ်သည်ကို မောင်အေးသည် သဘောပေါက်ပြီးဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်လေရာ မောင်အေးကိုယ်တိုင် ထိုအန္တရာယ် ကို မိမိအလိုအလျောက်ခံတတ်ပေါ်ဘိသကဲ့သို့ ဖြစ်နေလေသည်။ ဤအချက်နှင့်စပ် လျဉ်း၍ ပေါ်လွင်နေသည့် ဖြစ်ရပ်မှာ မောင်ထွန်းကျင်က မောင်အေးထံ လာရောက်ပြီး ရန်စခြင်းမဟုတ်။ မောင်အေးက မောင်ထွန်းကျင်ထံ စတင်သွားရောက်ရာမှ ပေါ် ပေါက်လာသည့် ဖြစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မောင်အေး သေရခြင်းသည် မတော် တဆထိခိုက်ဇာန်ရာရသောကြောင့် ဖြစ်သည်ဟူ၍ပင် ယူဆနိုင်ရန်ခဲယဉ်းလေသည်။

အဓိဒဏ်ကောတင်ကုမ္ပဏီ နှင့် ဘီ.ဘီ.ရာဂျရန် (၂) အမှုစီရင်ထုံးတွင် မတော် တဆ ထိခိုက်ဇာန်ရာရမှုသည် အလုပ်မှ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဟုတ် မဟုတ်စဉ်းစားရာ၌ အလုပ်သမားတွေ့ကြုံခဲ့ရသည့်ဖြစ်ရပ်သည် မိမိအားချပေးထားသော အလုပ်အတွက်

(၁) အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ (၁၉၅၄ ခုနှစ်) ဘုံဘော၊ စာ ၁၈၀။
(၂) အေ၊ အိုင်၊ အာ (ရ်)၊ (ဘုံဘော) (၁၉၅၇) ခုနှစ်၊ စာ ၂၂၃။

၁၉၆၈
ဦးမန်အင်
နှင့်
ဒေါ်အင်ကြည်။

အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့် အဆက်အစပ်ရှိသည့် လိုအပ်သောပြုလုပ်မှုများမှ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဟုတ် မဟုတ် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည်ဟု ပြဆိုထားသည်။

“In the case we have to consider whether the action of the workman was reasonable, necessary, and incidental to the work which was entrusted to him.”

တနည်းအားဖြင့်ဆိုသော် အလုပ်နှင့်ပတ်သက်၍ အကြောင်းအားလျော်စွာ ပြုလုပ်ထိုက်သည့်ပြုလုပ်မှုများမှ ပေါ်ပေါက်လာသော မတော်တဆထိခိုက်မှုဖြစ်ပါက အလုပ်မှ ပေါ်ပေါက်လာသည်ဟု ယူဆနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ယခုကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိအမှုတွင် မောင်အေးသေဆုံးရခြင်းမှာ မိမိအားချပေးထားသည့်အလုပ်အတွက် လိုအပ်သည့် သို့တည်းမဟုတ် လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်သည့် ပြုလုပ်မှုများမှ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းမဟုတ်။ အကြောင်းသော်ကား၊ မောင်ထွန်းကျင်နှင့်သွားရောက် ရန်ဖြစ်ခြင်းသည် မိမိလုပ်နေရသည့်အလုပ်နှင့် မည်ကဲ့သို့မျှ သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိချေ။ မိမိက မမြော်လင့်ဘဲ လျှက် မောင်ထွန်းကျင်က မိမိအား ရုတ်တရက်ရှောင်တခင် ခုတ်လိုက်ခြင်းလည်း မဟုတ်။ မိမိသန္ဓေအတိုင်း သွားရောက်ရန်ဖြစ်သဖြင့် ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မောင်အေး သေဆုံးရခြင်းသည် အလုပ်မှပေါ်ပေါက်သည့် မတော်တဆထိခိုက်အနားတခု၊ ရမ္မာကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု အလုပ်သမား လျှော်ကြေးမင်းကြီး၏ယူဆချက်ကိုလက်ခံရန်မပြစ်နိုင်ပေ။

ဘုံဘေဆိပ်ကမ်း အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ နှင့် အက်(၈) ယမူနာဘိုင် (၃) အမှုစီရင်ထုံးတွင် သေဆုံးသူရရှိသည့် ဒဏ်ရာသည်အလုပ်မှပေါ်ပေါက်လာသည့် မတော်တဆထိခိုက်မှုကြောင့် မဟုတ်ကြောင်း ဥပမာပြုထားရာ၌၊ ယခုကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိအမှုတွင် ရရှိသည့် အချက်အလက်များနှင့် တပုံစံတည်းဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ထိုစီရင်ချက်တွင် သေဆုံးသူသည် အခြားအလုပ်သမားတဦးနှင့် ရန်ဖြစ်သဖြင့် ထိုသူက ရန်ပြုသောကြောင့် သေဆုံးသွားလျှင် ထိုကဲ့သို့သေဆုံးရခြင်းသည် အလုပ်မှပေါ်ပေါက်သည့် မတော်တဆထိခိုက်မှုကြောင့် မဟုတ်နိုင်ကြောင်း ပြဆိုထားသည်။ ဦးစိုးတင် နှင့် ခွင့်အလုပ်သမားလျှော်ကြေးမင်းကြီး သထုံ (၄) အမှုတွင် တရားလျှောက်ကြီး ဦးသက်ဖေက အောက်ပါအတိုင်း မြွက်ဟထားသည်။

“မော်တော်ယာဉ် မောင်းသမားတဦးသည် မော်တော်ယာဉ်ပေါ်တွင် အလုပ်ချိန်တလျှောက်လုံးရှိနေရန်မလိုပေ။ မော်တော်ယာဉ် ရပ်နားထားခိုက် မော်တော်ယာဉ်ပေါ်မှ အောက်သို့ဆင်းနေချိန်တွင် ၎င်းသည် အလုပ်တာဝန်ထမ်းဆောင်ခြင်း

(၃) အေ၊ အိုင်၊ အာ (၆)၊ (ဘုံဘေ) (၁၉၅၂) ခုနှစ်၊ စာ ၃၈၂။
(၄) မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ (၁၉၆၆) ခုနှစ်၊ စာ ၇၂၈။

မနိတော့ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ * * * မောင်လှမောင် သည်
 မောင်ခိုင်အား ကျီစယ်ပြီးနောက် မိမိ၏အလုပ်ဝတ္တရားရှိရာ မော်တော်ယာဉ်သို့
 အသွားတွင် ကားကြိတ်မိခြင်းဖြစ်ရာ၊ ယင်းသို့ ကားကြိတ်ချိန်၌ မောင်လှမောင်သည်
 အလုပ်ဝတ္တရား ဆောင်ရွက်နေဆဲမဟုတ်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ မောင်ခိုင်အား တုတ်နှင့်
 ကျီဆယ်ရင်း ထိုးနေစဉ် မောင်လှမောင်သည် အလုပ်ဝတ္တရား ဆောင်ရွက်နေဆဲ
 မဟုတ်ဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း ကားကြိတ်မိသောအချိန်မှာ မိမိ၏ မော်တော်ယာဉ်
 ရှိရာသို့ ပြန်လာနေစဉ်ဖြစ်၍ အလုပ်ဝတ္တရားဆောင်ရွက်နေခိုက် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆ
 ရမည်ဖြစ်သည်။ ”

၁၉၆၈
 ဦးမန်အင်
 နှင့်
 ဒေါ်အင်ကြည်*

ဆိုလိုသည်မှာ မောင်လှမောင်သည် မောင်ခိုင်အား တုတ်နှင့်ထိုး၍ ကျီဆယ်
 နေချိန်တွင်သေဆုံးသွားပါက အလုပ်ဝတ္တရားဆောင်ရွက်နေဆဲတွင် သေဆုံးသည်ဟု
 မယူဆနိုင်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဤအမှုတွင်လည်း မောင်အေးသည် ကျားပုစပ်တိုက်လဲသို့
 ရေသောက်ရန် သွားရောက်ခဲ့သည်။ ထိုသို့သွားရောက်နေစဉ်အတွင်းတွင်သော်၎င်း၊
 ပြန်လာချိန်တွင်သော်၎င်း၊ ဒဏ်ရာရရှိက အလုပ်ဝတ္တရားဆောင်ရွက်နေစဉ် ဖြစ်သည်ဟု
 ယူဆနိုင်စရာအကြောင်း ရှိစေကာမူ မောင်ထွန်းကျင်နှင့် သွားရောက်ရန်ဖြစ်နေစဉ်
 ဟင်မူကား အလုပ်ဝတ္တရား ဆောင်ရွက်နေစဉ်အတွင်း ဖြစ်သည်ဟု မည်သည့်နည်း
 နှင့်မျှယူဆနိုင်မည်မဟုတ်ချေ။

ရုံးသဟာယအဖြစ် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် အစိုးရဌေးနေကြီး ဒေါ်မြသန်းနုက
 ဤအမှုတွင် မိမိသည် အလုပ်သမားလျော်ကြေးမင်းကြီး၏ အမိန့်ကို မထောက်ခံ
 နိုင်ကြောင်း ဝန်ခံထားသည်။ ဒေါ်မြသန်းနုက မောင်အေးသေဆုံးခြင်းသည်
 မောင်ထွန်းကျင်ထံသွားပြီး ရန်စသဖြင့် သေဆုံးခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အလုပ်ရှင်သည်
 ထိုကဲ့သို့သော အန္တရာယ်မျိုးကို ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်မည်မဟုတ်ပါ။ မောင်အေး ဓါး
 ခုတ်ခံခြင်းမှာလည်း မတော်တမထိခိုက်မှုဟုမဆိုနိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် အလုပ်ရှင်သည်
 အလုပ်သမား လျော်ကြေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ လျော်ကြေးပေးရန် တာဝန်
 မရှိပါဟု အကျယ်တဝင့်တင်ပြသွားသည်။ ထို့ပြင် ပြည်သူ့ပိုင်လုပ်ငန်းများတွင် အစိုးရ
 သည် အလုပ်ရှင်ဖြစ်သည်။ တနည်းဆိုသော် ထိုလုပ်ငန်းများ၏ အလုပ်ရှင်သည်
 ပြည်သူလူထုဖြစ်ပါသည်။ ဤအမှုမှာကဲ့သို့ အလုပ်ဝတ္တရားဆောင်ရွက်ရာတွင် မောင်
 မခြင်ပေးငွေပြုမှုတတ်သည့် အလုပ်သမားတဦးအတွက် ပြည်သူလူထုတွင် နစ်နာ
 မှုမရှိသင့်ပါဟူ၍လည်း ဒေါ်မြသန်းနုက ဆက်လက်ငေဖန်သွားသည်။ ထိုအချက်များ
 သည် ပြည်သူလူထု၏ ရေရှည်အကျိုးအတွက် ထည့်သွင်းစဉ်းစားအပ်သည့် အချက်
 များဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်ကလည်းယူဆသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဤအမှုတွင်

၁၉၆၅
ဦးမန်အင်
နှင့်
ခေါ်အင်ကြည်။

အလုပ်ရှင်သည် လျော်ကြေးပေးသင့်သည်ဟု အဆုံးအဖြတ်ပြုပါက ပြည်သူပိုင်လုပ်ငန်း
များနှင့်ပတ်သက်သော အမှုများ၌လည်း ဤမှုအတိုင်းပင် လိုက်နာရမည်ဖြစ်သည်။
အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် မြိတ်မြို့ အလုပ်သမား လျော်ကြေး
မင်းကြီး၏ အမိန့်ကိုပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ စရိတ်နှင့်ပတ်သက်၍ အမိန့်ချမှတ်ခြင်းမပြု။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမဒုတိယအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ ရွှေတွင်

ဦးသန်းငွေ ပါ ၃ (အယူခံတရားလိုများ)

နှိုင်း

† ၁၉၆၈

ဇွန်လ ၄ ရက်။

ဦးဘအေး (ခေါ်) ဆရာအေး ပါ ၄ (အယူခံတရားပြိုင်များ)*

ဆန့်ကျင်ဘက် လက်ရှိ ဖြစ်ခြင်း ဆိုသော ပြဿနာ—နယ်နိမိတ်ချင်း ဆက်စပ်နေလျက် ရှိသော
မြေ—ပုညသည့် အခါ ဆန့်ကျင်ဘက် လက်ရှိ ရရှိသည်ဟု ယူဆရမည်နည်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။နယ်နိမိတ်ခြင်း ဆက်စပ်လျက် ရှိသော မြေများတွင် သူတပါး၏ မြေကို
မိမိပိုင် မြေဖြစ်သည်ဟု မှားယွင်း ယူဆလျက် ဖြစ်စေ၊ သို့တည်း မဟုတ် မပိုင်မုန်း သိလျက်နှင့်
တမင်ကျူးကျော်လိုသည့် ဆန္ဒနှင့်ဖြစ်စေ၊ မိမိပိုင်မြေ အဖြစ် လက်ရှိ အသုံးချခဲ့လျှင် ထိုသူသည်
ပိုင်ရှင်အား၊ ဆန့်ကျင် လျက် ဆန့်ကျင်ဘက် လက်ရှိ ရရှိခဲ့သည်ဟု ယူဆရမည် ဖြစ်ပေသည်။

မရှမ်းမ နှင့် ဆိုမာဒွန်စရိမ်ချစ်တီးယား။ အတွဲ ၁၊ ရန်ကုန်၊ ၄၉၂ ခုညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုများအတွက်။ ။ဦးမြစိန်။

အယူခံတရားခံများအတွက်။ ။ဦးအိန်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေ။ ။မန္တလေးမြို့ မြို့နယ်တရားမရုံး၏ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊
တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၄၁ တွင် အယူခံတရားလိုတို့က အယူခံတရားပြိုင်များအပေါ်
မန္တလေးမြို့ ရတနာဘုမ္မိ အရွှေပိုင်းအကွက် အမှတ် ၅၃၀၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၅၆ ၏
တောင်ဘက်ပိုင်းရှိမြေ ၉ ပေခန့်ကို ဆန့်ကျင်ဘက် လက်ရှိပိုင်ဆိုင်သူများ ဖြစ်ကြောင်း
မြွက်ဟပေးရန်နှင့် မြို့နယ်တရားမရုံး၏ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ဇာခိုမှုအမှတ် ၉၅ အား၊
ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ တားဝရမ်းထုတ်ပေးရန် စွဲဆိုရာ စွဲဆိုသည့်အမှုကို ပလယ်
လိုက်သဖြင့် မန္တလေးမြို့ ခရိုင် တရားမရုံးသို့ အယူခံဝင်သော်လည်း အောင်မြင်ခြင်း
မရှိ၍ ဤဒုတိယအယူခံမှု တင်သွင်းလာခြင်း ဖြစ်သည်။

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယ အယူခံမှု အမှတ် ၁၇။

† ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၈ ရက်နေ့စွဲပါ၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမ အယူခံမှုအမှတ် ၂၂ တွင်
မန္တလေးမြို့ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီး၏ စီကရီကို အယူခံမှု။

၁၉၆၈
ဦးသန်းဇေဋ္ဌ ပါ ၃
နှင့်
ဦးဘအေး(ခ)
ဆရာအေး ပါ
၄။

မန္တလေးမြို့ ရတနာဘုမ္မိအရှေ့ပိုင်း အကွက်အမှတ် ၅၃၀၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၅၆ ကို မူလအယူခံတရားပြိုင် ဦးမောင်ကို ပိုင်ဆိုင်ခဲ့၍ ထိုမြေ၏ တောင်ဘက် ကပ်လျက်တွင် ဦးပိုင်အမှတ် ၅၇ ရှိသည်။ ဦးပိုင်အမှတ် ၅၇ ကို ဦးမောင်နှင့် ၎င်း၏ အဒေါ်များ ဖြစ်ကြသည့် ဒေါ်သိမ်နှင့် ဒေါ်ကျင်စုတို့ သုံးဦးပိုင်ဆိုင်လာကြရာမှ ဦးမောင်ကိုက မန္တလေးမြို့ မြို့နယ်တရားမဌေး၏ ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၆၄ တွင် ထိုမြေ၏ သုံးပုံတပုံကို လက်ရောက် ရလိုကြောင်း ဒေါ်သိမ်၊ ဒေါ်ကျင်စုနှင့် ဒေါ်ကျင်စု၏ ခင်ပွန်း ဦးသန်းဇေဋ္ဌတို့အပေါ် တရားစွဲဆိုရာ အနိုင်ဒီကရီ ရရှိခဲ့လေသည်။ ထိုဒီကရီကို ယခင်တရားလွှတ်တော်မှ အတည်ပြုခဲ့သဖြင့် ဦးမောင်ကိုက အနိုင်ဒီကရီအတိုင်း ဦးပိုင် အမှတ် ၅၇ ၏ သုံးပုံတပုံဖြစ်သည့် အရှေ့ပိုင်း ဥပစာတွင် ၆ ပေရှိသော မြေကို လက်ရောက်ရန် ဇာချီပြုလုပ်နေစဉ် အယူခံတရားလိုတို့က ဤအယူခံမှု ပေါ်ပေါက် လာရသည့် အမှုကို စွဲဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

အယူခံတရားလိုတို့က ဦးပိုင်အမှတ် ၅၆ မြေကို မူလက ဦးမောင်ကို ပိုင်ဆိုင် ခဲ့ကြောင်း၊ ထိုမြေကို ဦးမောင်ကိုက အယူခံတရားပြိုင် ဦးသာလှိုင်အား ရောင်းချ လိုက်ပြီး၊ ဦးသာလှိုင်က တဖန် အယူခံတရားပြိုင် ဦးဘအေးနှင့် ဒေါ်ကြူတို့အား တဆင့် ရောင်းချခဲ့ကြောင်း၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၅၇ မြေပေါ်တွင် မူလပိုင်ရှင် ဒေါ်သိမ်နှင့် ဒေါ်ကျင်စုတို့သည် လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း ၃၀ ခန့်ကစ၍ အိမ်တစ်ဆောင် ဆောက်လုပ် နေထိုင်ခဲ့ရာ၊ ထိုအိမ်သည် ဦးပိုင်အမှတ် ၅၆ မြေပေါ်သို့ ၄ ပေခန့် ကျူးကျော်လျက် ရှိခဲ့ကြောင်း ဒေါ်ကျင်စု သေဆုံးသဖြင့် ဦးသန်းဇေဋ္ဌက ဒေါ်ကျင်စု၏ အမွေကို ဆက်ခံ ရရှိပြီး ဒေါ်သိမ်က မိမိ၏ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ဦးသန်းဇေဋ္ဌ၏သမီးများ ဖြစ်ကြသည့် မသီသီ နှင့် မတင်တင်တို့အား ရောင်းချခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း မူလပိုင်ရှင်များနှင့် မိမိတို့သည် နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကျော် အဆက်မပြတ် ပိုင်ရှင်အဖြစ် လက်ရှိဖြစ်ခဲ့သည့် အလျောက် ထိုကဲ့သို့ ကျူးကျော်ခဲ့သည့် မြေအပေါ်၌ ဆန့်ကျင်ဘက် ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရရှိပြီး ဖြစ် ကြောင်း၊ ယင်းသို့ ဆန့်ကျင်ဘက် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရရှိပြီး ဖြစ်ကြောင်းကို မြက်ဟ ပေးစေ လိုကြောင်း အဆိုပြုလာကြသည်။

အယူခံတရားပြိုင် ဦးသာလှိုင်က အခင်းဖြစ် မြေကို ရောင်းချပြီးဖြစ်၍ ထိုမြေ အပေါ် အကျိုးခံစားခွင့် လုံးဝမရှိတော့သဖြင့် ၎င်းအား အမှုသည်အဖြစ် ထည့်သွင်း စွဲဆိုခြင်း မပြုသင့်ကြောင်း ထုချေပြီး ကျန်အယူခံ တရားပြိုင်တို့က မူ အခင်းဖြစ် မြေပေါ်၌ အယူခံတရားလိုသည် ၎င်း အယူခံတရားလိုတို့ ၏ မူလပိုင်ရှင်များသည်၎င်း၊ ပိုင်ရှင်ကို ဆန့်ကျင်၍ ဆန့်ကျင်ဘက် ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရရှိခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်ဆိုခြင်းမှာ မဟုတ် ကြောင်း အဓိကထား၍ ပြောဆိုကြလေသည်။

ဦးသန်းဇေဇပါ ၃
နှင့်
ဦးဘအေး (ခ)
ဆရာအေး ပါ
၄။

မူလရုံးသည် နှစ်ဦးနှစ်ဘက် တင်ပြသော သက်သေ အထောက်အထားများကို ကြားနာပြီးနောက် အခင်းဖြစ် မြေပေါ်တွင် ၄ ပေခန့် ကျူးကျော် ဆောက်လုပ် ထားသည့် အိမ်မှာ ၁၉၅၄ ခုနှစ်ကသာ ဆောက်လုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ တရားစွဲဆိုသော ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် ၁၂ နှစ် ကျော်လွန်ခြင်း မရှိသေးသဖြင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ပိုင်ဆိုင်ခွင့် မရရှိသေးကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ပြုကာ အယူခံတရားလို၏ အမှုကို ပလပ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ပဌမအယူခံရုံးကလည်း အယူခံတရားလိုတို့၏ အိမ်သည် ဦးမောင်ကို၏ မြေပေါ်တွင် ၃ ပေ၊ ၄ ပေခန့် ကျူးကျော်နေသည်မှာ မှန်သော်လည်း ယင်းသို့ ကျူးကျော်ရာ၌ မူလကပင် ဦးမောင်ကို မြေမှန်းသိလျက်နှင့် ကျူးကျော် လိုသော ဆန္ဒဖြင့် ဝင်ရောက် ကျူးကျော်ခဲ့ခြင်း မဟုတ်ဘဲ အမေ့ဆိုင်မြေဖြစ်၍ အိမ်ကို အမှတ် မထင် ဆောက်လုပ်ထားရာမှ မြေဝယ်သူ ဦးဘအေးနှင့် ဒေါ်ကြူတို့က တိုင်းကြည့် သော အခါတွင်သာ ကျူးကျော်နေကြောင်း တွေ့ရသဖြင့် ပိုင်ရှင် ဦးမောင်ကိုအား ဆန့်ကျင်၍ ကျူးကျော်ခဲ့သည်ဟုဆိုနိုင်သည့်အလျောက် ဆန့်ကျင်ဘက် ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရရှိခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း ကောက်ယူ အုံးဖြတ်ခဲ့လေသည်။

သက်သေ(၁)မြေပုံနှင့် မြေတိုင်းစာရေး ဦးလွင် (ခံပြု-၁)၏ ထွက်ချက်အရ အယူခံတရားလိုတို့၏ အိမ်သည် ဦးပိုင်အမှတ် ၅၆ မြေပေါ်တွင် အိမ်ရွှေ မျက်နှာစာ ဘက်၌ ၄ ပေ၊ အိမ်နောက် မျက်နှာစာတွင် ၃ ပေ၊ အရွေ့နှင့် အနောက် အလျား ၂၅ ပေ၊ ၆ လက်မ ကျူးကျော်လျက် ရှိသည်ဆိုခြင်းမှာ အငြင်းမပေါက်ချေ။ ထိုကဲ့သို့ ကျူးကျော်ခဲ့ခြင်းမှာ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကျော်ကစ၍ အဆက်မပြတ်ဖြစ်ပြီး ပိုင်ရှင်အဖြစ် ထင်ထင်ရှားရှား ကျူးကျော်ခဲ့ခြင်း ဟုတ်မဟုတ် ဆိုသော ပြဿနာ ၏ အဖြေပေါ်၌ ဤအမှု၏ အနိုင်အရှုံး အဆုံးအဖြတ်သည် တည်လျက် ရှိပေသည်။

ပဌမ အယူခံရုံးမှ အယူခံတရားလိုတို့သည် အမေ့ဆိုင်မြေဖြစ်၍ အိမ်ကို အမှတ်မထင် ဆောက်လုပ်ခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ပြီး ပိုင်ရှင် ဦးမောင်ကို၏ မြေမှန်းသိလျက်နှင့် ကျူးကျော် လိုသော ဆန္ဒဖြင့် ဆောက်လုပ်ခဲ့ဟန် မတူကြောင်း မှတ်ချက်ပြုထားသည်ကို တွေ့ရ သည်။ အမေ့ဆိုင်မြေကို အမေ့ဆိုင်တဦးက လက်ရှိထမ်းလျှင် ထိုကဲ့သို့ လက်ရှိထား ခြင်းသည် သာမန်အားဖြင့် အမေ့ဆိုင် အားလုံးအတွက် လက်ရှိထားသည်ဟု ယူဆ ရမည်ဖြစ်ပြီး လက်ရှိထားသည့် အမေ့ဆိုင်သည် အခြားအမေ့ဆိုင်များအပေါ် ဆန့် ကျင်ဘက် ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရရှိနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင် ယခုအမှု၌ မူလအယူခံ တရားလိုတို့ ကျူးကျော်လျက် ရှိထားသည့် ဦးပိုင်အမှတ် ၅၆ မှာ အမေ့ဆိုင် မြေမဟုတ်ပေ။ မူလက ဦးမောင်ကို တဦးတည်းပိုင် မြေဖြစ်သည်။ ဦးပိုင်အမှတ် ၅၇ သာ အမေ့ဆိုင်မြေဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ထိုမြေကို အယူခံ တရားလို၏ ကျူးကျော်

၁၉၆၈

ဦးသန်းဇေ ပါ ၃
နှင့်
ဦးဘအေး (ခ)
ဆရာအေး ပါ
၄။

လက်ရှိထားခဲ့ခြင်းမှာ အခမဲ့ဆိုင်အားလုံး ကိုယ်စား လက်ရှိထားခဲ့သည်ဟု ဆိုနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

ထို့ပြင် ပဌမ အယူခံရုံးက အယူခံတရားလိုတို့သည် အိမ်ဆောက်လုပ်ရာ၌ ဦးပိုင် အမှတ် ၅၆ အပေါ်သို့ ဝင်ရောက်ကျူးကျော်လိုသည့် ဆန္ဒမရှိဘဲ အမှတ်မထင် မှားယွင်းကာ ကျူးကျော်ဆောက်လုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ ဆန့်ကျင်ဘက် ပိုင်ဆိုင်ခွင့် မရ နိုင်ကြောင်း အဓိပ္ပါယ် သက်ရောက်သည့် မှတ်ချက် ပြုထားသည် ဟုလည်း တွေ့ရပေ သည်။ ကာလစည်းကမ်းသတ် ဥပဒေ၏ ဇယားအပိုဒ် ၁၄၂ နှင့် ၁၄၄ တို့တွင် အကျုံးဝင်သည့် ဆန့်ကျင်ဘက်ရှိဆိုသည်မှာ ပိုင်ရှင်ကဲ့သို့ ထင်ထင်ပေါ်ပေါ် ကျူး ကျော် လက်ရှိဖြစ်ခြင်း ဟု လိုဆိုပေသည်။ ဆန့်ကျင်ဘက် လက်ရှိမရှိဆိုသော ပြဿနာ ကို စဉ်းစားရာတွင် အဓိကအချက်မှာ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်သည် အငြင်းပွားနေသည့် မြေကို ပိုင်ရှင် တဦးအနေဖြင့် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ကန့်သတ်ထားသည့် အချိန်အတွင်း လက်ရှိ ပိုင်ဆိုင်ခဲ့ခြင်း ဟုတ်မဟုတ် ဆိုခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ နယ်နိမိတ်ချင်း ဆက်စပ် လျက်ရှိသော မြေများတွင် သူ့ဘဝါး၏မြေကို မိမိပိုင်မြေဖြစ်သည်ဟု မှားယွင်းယူဆ လျက်ဖြစ်စေ၊ သို့တည်းမဟုတ် မပိုင်မှန်းသိလျက်နှင့် တမင်ကျူးကျော်လိုသည့်ဆန္ဒနှင့် ဖြစ်စေ မိမိပိုင်မြေအဖြစ် လက်ရှိအသုံးချခဲ့လျှင် ထိုသူသည် ပိုင်ရှင်အား ဆန့်ကျင် လျက် ဆန့်ကျင်ဘက် လက်ရှိ ရရှိခဲ့သည်ဟု ယူဆရမည် ဖြစ်ပေသည်။ ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ မရှမ်းမ နှင့် ဆိုမာဆွန်ဒရမ် ချစ်တီးယား (၁) တို့အမှုတွင် အောက်ပါ အတိုင်း ဆုံးဖြတ်ထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။

“Possession of land by an adjoining owner, as a result of a mistake as to the boundaries, is nevertheless adverse to the owner.”

သို့ဖြစ်ရာ အယူခံ တရားလိုတို့သည် ဦးပိုင်အမှတ် ၅၆ မြေ၏ တစ်ဝက် တဒေသကို တရားမပွဲဆိုခို ၁၂ နှစ်ကျော်ကာလအတွင်း ပိုင်ရှင်အဖြစ် လက်ရှိဖြစ်ခဲ့ ပါသလောဆိုသည့် ပြဿနာကို စိစစ်ရန် လိုပေသည်။ ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ သက်သေ အထင်အရှားပြသရန် တာဝန်မှာ အယူခံတရားလိုတို့အပေါ် ၌ ကျရောက် လျက်ရှိသော်လည်း ၎င်းတို့သည် တရားစွဲဆိုခြင်းမပြုမီ ၁၂ နှစ်ကျော်ကာလမှစ၍ပိုင်ရှင် အဖြစ် လက်ရှိဖြစ်ခဲ့သည်ဆိုသော ခိုင်မာလုံလောက်သည့် သက်သေ အထောက်အထား တင်ပြနိုင်ခြင်းမရှိပေ။ ၎င်းတို့၏ သက်သေ ဦးထားက အယူခံတရားလိုတို့၏ အိမ် အကျယ်အဝန်းကို မသိကြောင်း ထွက်ဆိုပြီး၊ ဦးဘအေးကမူ ယခုလက်ရှိအိမ်သည်

(၁) အဘွဲ့ ၁၊ ရန်ကုန်၊ ၄၉၂။

၃ ခန်းအိမ်ဖြစ်ပြီး မူလ ၂ ခန်းအိမ်ရှိခဲ့၍ ဆောက်လုပ်ထားကြောင်း ထွက်ဆိုထားလေသည်။ တဘက်တွင် ဦးမောင်ကိုက လက်ရှိအိမ်မှာ ၁၉၅၄ ခုနှစ်က မှ ဆောက်လုပ်ထားသည့် အိမ်ဖြစ်ကြောင်း ထွက်ဆိုထားရာ ထိုအချက်သည် မန္တလေး မြို့နယ် တရားမရုံး၏ ၁၉၅၁ ခုနှစ် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၆၄ စွဲဆိုခဉ်ကပင် တင်ပြခဲ့သည့် အချက်ဖြစ်၍ နောက်မှ လုပ်ကြံတင်ပြချက်တခု မဟုတ်ကြောင်း ပေါ်လွင်နေသဖြင့် အယူခံတရားလိုတို့သည် ၁၉၅၄ ခုနှစ်ကစ၍ သာ အခင်းဖြစ်မြေပေါ် ကျူးကျော်ခဲ့သည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ယူဆလျှင် ဤအမှုကို မူလစွဲဆိုသည့် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၌ အယူခံတရားလိုတို့သည် အခင်းဖြစ် မြေပေါ် စည်းကမ်းသတ်ကာလအက်ဥပဒေ၏ ဇယားအပိုဒ် ၁၄၂ အရ ဆန့်ကျင်ဘက် လက်ရှိရရှိခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်ဟု ယူဆခြင်း မပြုနိုင်ပေ ။

၁၉၆၈
 ဦးသန်းထွန်း ပါ ၃
 နှင့်
 ဦးဘအေး(ခ)
 ဆရာအေးပါ
 ၄။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် အောက်ရုံး နှစ်ရုံးစလုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်တို့ကို အတည်ပြုပြီး ဤဒုတိယ အယူခံမှုကို တရားစရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။ ရွှေခန့်စရိတ် ၃၄ ကျပ်သတ်မှတ်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမအထွေထွေလျှောက်ထားမှု

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင် နှင့် တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင် ထို့ရွေ့တွင်

၁၉၆၈

ရွှေနေကြီး ဦးအောင်သိန်း၏ ကိစ္စ *

မေလ ၉ ရက်။

ရွှေနေကြီးများ ကောင်စီ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၃) အရ စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း—ရွှေနေကြီးများ ရွှောင်ရန် ဆောင်ရန် ကျင့်ဝတ်သိက္ခာ စည်းကမ်းများ။

ရွှေနေကြီးများသည် အမှန်တရားကို ဖြစ်ထွန်းစေရန် တရားရုံးများနှင့် ၎င်းတို့ လိုက်ပါဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော ရုံးအသီးသီးတွင် ရုံးအရာရှိများသဖွယ် ကူညီဆောင်ရွက်ကြရသည်။ တရားဥပဒေ၊ ရုံးလုပ်ထုံး စသည်တို့ကို ကျွမ်းကျင်ကြသော ပြည်သူတို့၏အကျိုးဆောင်များလည်း ဖြစ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့အား လိုက်ပါကူညီဆောင်ရွက်ပေးရန် မိမိတို့၏ မှုခင်းကိစ္စတို့ကို ယုံကြည်အပ်နှံကြသော ပြည်သူများအပေါ် သစ္စာထားရသည်။ တဘက်ဘွင်လည်း တရားရုံးများ၊ တခြားသော ရုံးများအပေါ် သစ္စာထားရသည်။ သို့မှသာလျှင် ရွှေနေကြီးများပီသ၍ ပြည်သူတို့၏ ယုံကြည်ကိုးစားခြင်းကို ခံယူထိုက်ပေသည်။ ပြည်သူ့အကျိုးကို ညွှန်ပြပေးရမည်။

ရွှေနေကြီးများ ရွှောင်ရန် ဆောင်ရန် ကျင့်ဝတ်သိက္ခာ စည်းကမ်းများရှိသည်။ ထိုစည်းကမ်း သိက္ခာပုဒ်များကို အကျယ်တဝင့် အပြည့်အစုံ ရေးသားထားခြင်း မရှိသော်လည်း၊ လက်တွေ့ကျင့်စဉ် အရ၎င်း၊ နှစ်များစွာကစ၍ ယနေ့တိုင် လိုအပ်သလို ချမှတ်ခဲ့သော စီရင်ထုံးများမှ ညွှန်ကြားချက်များအရ၎င်း၊ အထူးသင်ကြား ပြသရန်မလိုသော ကိုယ်ကျင့်တရားမှ၎င်း ထင်ရှားပြီးဖြစ်သင့်သည်။

ရုံးတော်သဟာယ။ ။ အစိုးရ တရားရုံးချုပ် ရွှေနေကြီး ဒေါ်မြသန်းနု။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင်။ ။ တရားရုံးချုပ်ရွှေနေဦးအောင်သိန်းသည်၊ ရွှေနေလိုက်ပါဆောင်ရွက်စဉ်က၊ မိမိ၏အမည်လိပ်စာ ရိုက်နှိပ်ထားသည့်ကပ်ပြားများကိုမိမိ၏ တပည့်များမှတစ်ဆင့် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးဌာနခွဲတွင်၊ လျှောက်လွှာတင်ရန်ရှိသူများအား ကမ်းလှမ်းဝေငှစေ၍ မိမိ၏လုပ်ငန်းကိုကြော်ငြာခြင်း၊ လျှောက်လွှာပုံစံ ဗလာစာရွက်များပေါ်တွင်မိမိ၏ အမည်လိပ်စာကိုရိုက်နှိပ်၍ ကြိုတင်လက်မှတ်ရေးထိုးကာ တပည့်များအား လိုသလိုအသုံးပြုရန်ပေးအပ်ထားခြင်း၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးဌာနခွဲသို့ လျှောက်လွှာတင်ရန်ရှိသူများအား ယင်းကဲ့သို့ မိမိ၏တပည့်များနှင့်

* ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေ လျှောက်ထားမှုအမှတ် ၄။

လွှဲအပ်ကာဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြင့် တခါတရံ အမှားအယွင်းဖြစ်၍ အမှုသည်များမှာ နှစ်နာခဲရခြင်း စသည်တို့ဖြစ်စေခဲ့သည်။ ဦးအောင်သိန်း၏အပြုအမူသည် ရွှေနေကြီး များ၏ ကျင့်ဝတ်သိက္ခာနှင့်မညီ၊ ထို့ကြောင့် လိုအပ်သလို အရေးယူပေးပါဟု တိုင်တန်း ချက်ရှိသဖြင့် ဤစုံစမ်းမှုပေါ်ပေါက်ခဲ့ရသည်။

တရားရုံးချုပ် ရွှေနေများ ကောင်စီက အချိန်ယူ၍ ဦးအောင်သိန်းအပေါ် တိုင်တန်း ချက်တို့ကို စုံစမ်းစစ်ဆေးခဲ့သည်။ စွဲချက်တင်ပြီးသည့်နောက် ဦးအောင်သိန်းအား ထုချေစေခဲ့သည်။ သက်သေအချို့ကိုလည်း စစ်ဆေးခဲ့သည်။

နောက်ဆုံးတွင် ဦးအောင်သိန်းက စွဲချက်မှာ မှန်ကန်ပါသည်ဟု ပြောဆိုသည်။ သို့ရာတွင် ကျင့်ဝတ်သိက္ခာဖောက်ဖျက်မှုများကို ၎င်းကျူးလွန်ခဲ့စဉ် ၎င်းသည် ရွှေနေ ဝါလည်းနဲ့ခဲပါသေးသည်။ အလုပ်အကိုင် ရွားပါးနေသည့်အပြင်၊ ကလေး ၇ ယောက်ရှိ သည့် အိမ်ထောင်ဖြစ်သည့်အတွက် စားဝတ်နေရေး ပူပန်ခဲ့ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျင့်ဝတ်သိက္ခာကျင့်စဉ်ကို ကောင်းစွာမသိသေးသည့်အတွက်၎င်း၊ စီးပွားရေးအခြေ အနေတို့ကြောင့်၎င်း မှားယွင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သဖြင့် သက်ညှာစွာ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ပေး ပါရန်လျှောက်ထားသည်။

အမှုကို စုံစမ်းစစ်ဆေးခဲ့သော တရားရုံးချုပ်ရွှေနေများ ကောင်စီခုံအဖွဲ့က ဦးအောင်သိန်းတင်ပြသော အချက်အလက်များကို သက်ညှာစွာစဉ်းစား၍ ဤတကြိမ် တခါတွင် ခွင့်လွှတ်သင့်ပါသည်ဟု ထောက်ခံ၍ အမှုကို တရားရုံးချုပ်သို့ တင်ပို့ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့က ကောင်စီ၏ ရွှေနေကြီး ဦးတီပီဝမ်း နိုင်ငံတော်ရွှေနေချုပ်ကိရိယံစား တရားရုံးချုပ်ရွှေနေကြီး ဒေါ်မြသန်းနုတို့ကို ပဏာမ ကြားနာပြီးနောက် တရားရုံးချုပ် ရွှေနေများ ကောင်စီက အမှုကို ပြန်လည်စဉ်းစား၍ ခုံအဖွဲ့၏ ထောက်ခံချက်ကို သဘောတူ မတူခစားမြန်းပေးရန် ဦးတီပီဝမ်း အားပြောကြားခဲ့သည်။ ကောင်စီက ယင်းသို့ သုံးသပ်ပြီးနောက် ကျူးလွန်ဖောက်ဖျက်ခြင်းများသည် ကြီးလေးသဖြင့်လုံးဝ ခွင့်လွှတ်ရန်ကား ထောက်ခံခြင်းမပြုနိုင်ပါ။ သို့ရာတွင် ဦးအောင်သိန်း တင်ပြသော အချက်အလက်တို့ကို စဉ်းစား၍ သက်ညှာသော ပြစ်ဒဏ်ကို သတ်မှတ်သင့်ပါသည်ဟု ထောက်ခံသည်။

ရွှေနေကြီးများသည် အနှုန်တရားကို ဖြစ်ထွန်းစေရန် တရားရုံးများနှင့် ၎င်းတို့ လိုက်ပါဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော ရုံးအသီးသီးတွင်၊ ရုံးအရာရှိများသဘွယ် ကူညီဆောင် ရွက်ကြရသည်။ တရားဥပဒေ၊ ရုံးလုပ်ထုံးစသည်တို့ကို ကျွမ်းကျင်ကြသော ပြည်သူ တို့၏အကျိုးဆောင်များလည်း ဖြစ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့အား လိုက်ပါ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးရန် မိမိဘို့၏ မှုခင်းကိစ္စတို့ကို ယုံကြည်အပ်နှံကြသော ပြည်သူများ အပေါ် သစ္စာသားရသည်။ တဘက်တွင်လည်း တရားရုံးများ၊ တခြားသောရုံးများ

၁၉၆၈

ရွှေနေကြီး
ဦးအောင်သိန်း
၏ကိစ္စ။

အပေါ်သစ္စာထားရသည်။ သို့မှသာလျှင် ရွှေနေကြီးများပီသ၍ ပြည်သူတို့၏ယုံကြည်
ကိုးစားခြင်းကို ခံယူထိုက်ပေသည်။ ပြည်သူ့အကျိုးကို ညွှန်ပြပေးရမည်။

ရွှေနေကြီးများရှောင်ရန်၊ ဆောင်ရန် ကျင့်ဝတ်သိက္ခာ စည်းကမ်းများရှိသည်။
ထိုစည်းကမ်းသိက္ခာပုဒ်များကို အကျယ်တဝင့် အပြည်အစုံ ရေးသားထားခြင်း မရှိ
သော်လည်း၊ လက်တွေ့ကျင့်စဉ်အရင်း၊ နှစ်များစွာက စ၍ယနေ့တိုင် လိုအပ်သလို
ချမှတ်ခဲ့သော စီရင်ထုံးများမှ ညွှန်ကြားချက်များမှအရင်း၊ အထူးသင်ကြားပြသရန်
မလိုသော ကိုယ်ကျင့်တရားမှင်း ထင်းရှူးပြီးဖြစ်သင့်သည်။

ဦးအောင်သိန်းသည် မိမိ၏လုပ်ငန်းကို ကြော်ငြာခြင်း၊ အမှုသည်များကို တပည့်
များမှတစ်ဆင့် ဘိတ်ခေါ်ခြင်း၊ အမှုများကို မိမိ၏ဉာဏ်စွမ်း၊ ကိုယ်စွမ်းမစိုက်ထုတ်ဘဲ
တပည့်များနှင့် လွဲအပ်ထားကာ မိမိ၏နာမည်ကို သုံးစေခြင်း စသည်တို့သည် ရွှေနေ
များ အထူးစောင့်ထိန်းအပ်သော ကျင့်ဝတ်သိက္ခာများနှင့် မညီချေ။ သာမန်
အားဖြင့်ဆိုလျှင် ထိုသို့ ကျင့်ဝတ်သိက္ခာပုဒ်များကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ခြင်းဖြင့်
ဦးအောင်သိန်းသည် ရွှေနေတဦးအဖြစ် လိုက်ပါဆောင်ရွက်ခွင့်ကိုပင် နှစ်အတန်ကြာ
ရှုပ်သိမ်းသည့် ပြစ်ဒဏ်မျိုးကို ထိုက်သင့်ပေလိမ့်မည်။

သို့ရာတွင် စည်းကမ်းဖောက်ဖျက်သည့် အချိန်က ဦးအောင်သိန်းသည် ရွှေနေ
သက်နုသေးခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ကျင့်ဝတ်သိက္ခာများကိုကောင်းစွာ မသိသေးပါဟု
၎င်းကတင်ပြခြင်းကို စဉ်းစားခဲ့သည်။ ၎င်း၏အိမ်တွင်းရေး အခြေအနေကိုလည်း
ထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်ပါသည်ဟု တရားရုံးချုပ်ရွှေနေများ ကောင်စီက ထောက်ခံ
ခြင်းကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့ထည့်သွင်းစဉ်းစားသည်။

ထို့ပြင် ဦးအောင်သိန်းသည် ယခုအချိန်၌ ရွှေနေလိုက်ပါဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုဘဲ
အခြားအလုပ်အကိုင်တခုကို လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသည်ဟု ဦးတီ၊ ပီ၊ ဝမ်း က တင်ပြသည်။
ယင်းခံ့သို့ အခြားအလုပ်အကိုင်ကို လုပ်ကိုင်ခွင့်နှင့် ရွှေနေလိုက်ပါ ဆောင်ရွက်ခွင့်ကို
ဆိုင်းငံ့ထားခြင်းကို ဤရုံးကတောင်းခံခဲ့ပြီဟူ၍လည်း ကျွန်ုပ်တို့အား တင်ပြကြသည်။
ရွှေနေလိုက်ပါဆောင်ရွက်ခြင်းကို ဆိုင်းငံ့ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်တဦးထံမှ ယင်းသို့လိုက်ပါ
ဆောင်ရွက်ခွင့် ရှုပ်သိမ်းခြင်းဖြင့် အဓိပ္ပါယ်အကျိုးသက်ရောက်မည်မဟုတ်။ ပြစ်ဒဏ်
သတ်မှတ်ရာတွင် ထိရောက်ပြီး အဓိပ္ပါယ်ရှိ၍ အကျိုးသက်ရောက်သော ပြစ်ဒဏ်မျိုးကို
သာချမှတ်အပ်သည်။

ထို့ကြောင့် ဦးအောင်သိန်းသည် အမှုတွင် စွဲချက်တင်ခဲ့သည့်အတိုင်း၊ ရွှေနေဘို့
စောင့်ထိန်းအပ်သောကျင့်ဝတ်သိက္ခာစည်းကမ်းတို့ကို ဖောက်ဖျက်ကြောင်း မှန်ကန်
သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့တွေ့ရှိမှတ်တမ်းတင်သည်။ ထိုသို့ ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ခြင်းသည်

ကြီးလေးသော ပြစ်ဒဏ်သင့်စေနိုင်သည်ဟု ဦးအောင်သိန်းအား ကျွန်ုပ်တို့သတိပေး
 လိုက်သည်။ ဤအမိန့်ကို ဦးအောင်သိန်း၏ ကိုယ်ရေး မှတ်တမ်းတွင် ပူးတွဲမှတ်တမ်း
 တင်ထားပြီး၊ အကယ်၍ နောင်တကြိမ်တခါ၌ ဦးအောင်သိန်းက ပြန်လည်၍ ရွှေနေ
 လိုက်ပါဆောင်ရွက်လိုပါသည်ဟု ခွင့်တောင်းလာလျှင် ရွှေနေများ၏ ကျင့်ဝတ်သိက္ခာ
 စည်းကမ်းများကို ကောင်းစွာ သိကျွမ်း၍ မပြတ်နှလုံးသွင်းကာ ဆောင်ရွက်ပါမည်ဟု
 သော ဂတိခံဝန်ချက်ယူပြီးမှသာလျှင် ၎င်း၏ တောင်းခံချက်ကို သင့်မြတ်သလိုဆောင်
 ရွက်ရန်ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

၁၉၆၈
 ရွှေနေကြီး
 ဦးအောင်သိန်း
 ၏ကိစ္စ။

SPECIAL LEAVE CIVIL APPEAL

Before U Tun Tin and U Sein Thinn, JJ.

P. L. K. KASI CHETTYAR (a) U KASI (APPELLANT)

v.

A. M. OMER ROWTHER (a) KO MAUNG NYO
(RESPONDENT).*

Suit for recovery of money due on the promissory note—suit by the endorsee of a payee of the pro-note against the executant—whether the executant can question on the ground that endorsee had acted as his agent in discharging the debt.

The respondent executed a promissory note in favour of one S. Chettiar, who after endorsing sold it to the appellant. In a suit for recovery of the money due on the pro-note, the respondent set up the defence that on failure of the settlement, which was done with the help of the appellant, between him and the Chettiar, the appellant with his prior consent bought the note for a reduced sum with the money belonging to him (the respondent).

Held : In a suit brought by the endorsee of a payee of the promissory note against the executant the claim of the endorsee can be questioned by the executant of the promissory note on the ground that the endorsee had acted as his agent in discharging the debt due on the promissory note.

Subba Narayana Vathiya and others v. Rama Swami Aiyer, I.L.R. Mad. Vol. 30, 1907, p. 88, distinguished.

U Tun Thaung for the appellant.

Mr. N. C. Sen for the respondent.

U SEIN THINN, J.—The deceased Ko Maung Nyo, who is now represented in this appeal by his widow Daw Than Yin, was the maker of a promissory note for the sum of K 4,000 bearing interest at the rate of K 1.50 per mensem in favour of one S. V. N. Subramaniam Chettiar. The note was later endorsed by S. V. N. Subramaniam Chettiar to appellant U Kasi who bought it for a reduced sum. In Civil Regular Suit No. 2 of 1961 of the District Court,

* Special Leave Civil Appeal No. 5 of 1967 against the order of the Appellate Side of the Chief Court, Rangoon, in Civil First Appeal No. 29 to 964, dated the 3rd October 1964.

Bassein, the plaintiff-appellant U Kasi sued the defendant Ko Maung Nyo for recovery of K 6,156 being the principal sum and interest due on the said promissory note. Ko Maung Nyo while admitting the execution of the note set up the defence that in trying to effect a settlement between him and the Chettiar he enlisted the support of U Kasi who was very intimate with the Chettiar to intercede with the latter on his behalf and that on failure of the settlement U Kasi by his prior consent bought the note for a reduced sum with the money belonging to him (Ko Maung Nyo). It was accordingly contended that U Kasi had no cause of action against him.

The learned District Judge dismissed the suit holding that Ko Maung Nyo was competent to prove and had succeeded in proving that it was with his money that U Kasi had paid for and obtained endorsement of the promissory note in his (U Kasi's, favour. On appeal to this Court the learned Judge in his Civil First Appeal No. 29 of 1964 succinctly pointed out that the law did not prevent Ko Maung Nyo from proving his defence and that as the suit was between U Kasi and Ko Maung Nyo and not between U Kasi and the Chettiar who had endorsed the note, the provisions of sections 8 and 118 of the Negotiable Instruments Act were not strictly relevant in so far as Ko Maung Nyo's defence was concerned. The appeal was therefore dismissed.

In seeking for special leave to appeal under section 6 of the Union Judiciary Act, the following two points were raised by the appellant:

- (1) Whether in a suit brought by the endorsee of a payee of the promissory note against the executant the claim of the endorsee can be questioned by the executant of the promissory note on the ground that the endorsee was only a *benamidar* of the executant.

C.C.
1968

P. L. K.
KASI CHETT-
YAR (a)
U KASI
v.
A. M. OMER
ROWTHER (a)
KO MAUNG
NYO.

C.C.
1968

P. L. K.
KASI CHETTI-
YAR (a)
U KASI

v.
A. M. OMER
ROWTHER (a)
KO MAUNG
NYO.

- (2) Whether the alleged payment by a maker of the promissory note to a person who was not yet an endorsee of that promissory note is a valid discharge of the maker of the said promissory note from liability thereon as against that person who subsequent to such payment became the holder-in-due-course of the said promissory note.

In view of the dictum in *Subba Narayana Vathiya and others v. Rama Swami Aiyar* (1) that in a suit on a negotiable instrument by the payee named therein or the endorsee it is not open to the defendant to plead that such payee or endorsee is a mere *benamidar*, the question in the instant case whether Ko Maung Nyo was entitled to prove his defence is not free from difficulty. The Negotiable Instruments Act attaches to negotiation an important consequence which is necessary for the general convenience of trade. Thus a negotiable instrument is one which when transferred by delivery or by endorsement and delivery passes to the transferee a good title to payment according to its tenor irrespective of the title of the transferor. Moreover the effect of an endorsement followed by delivery is to transfer to the endorsee not only the property in the instrument but also the right of further negotiating the instrument to other persons. Special leave has accordingly been granted with a view to consider section 8 and other kindred provisions relating to discharge from liability under the Negotiable Instruments Act in the context of the facts and circumstances obtaining in this case.

In *Subba Narayana Vathiya's* case (Supra) the question before the Court was whether the defendant was entitled to give evidence to show that the promissory note was not really executed in the plaintiff's favour although he

(1) I.L.R. Madras Vol. 30, 1907, p. 88.

was the payee named in the note in support of a plea that the note had been discharged by payment to the person really interested. In other words, the point raised was whether it was open to the defendant in a suit on negotiable instrument to plead that the payee named in the instrument or the endorsee as the case may be is a mere *benamidar* and not entitled to sue with reference to the terms of the Negotiable Instruments Act. In the instant case, the question involved was not strictly one of *benami*. Ko Maung Nyo's defence was that U Kasi had acted as his agent in discharging the debt due on the promissory note. To use the words of the learned first appellate Judge U Kasi was suing Ko Maung Nyo in fraud or in breach of the terms of the trust that existed between them. Such a defence could surely be considered without prejudice to the legal incidents of negotiation which were not at all in dispute between the parties to the promissory note in question.

C.C.
1968

P. L. K.
KASI CHETT-
YAR (a)
U KASI

vs.
A. M. OMER
ROWTHER (a)
Ko MAUNG
NYO.

Section 92 of the Evidence Act clearly enables Ko Maung Nyo to prove his case regarding the alleged fraud practised on him by U Kasi. U Tun Thaung, the learned counsel for the appellant has contended that section 92 is applicable only in cases governed by the Transfer of Property Act. This is however, to our mind, a novel proposition of law not covered by any authority. From the very wording of the section itself it is quite clear that section 92 governs any kind of contract whether it be under the Transfer of Property Act or under any other enactment. Moreover, apart from some legal presumptions which may be drawn under certain circumstances there is nothing in the Negotiable Instruments Act which expressly overrides the terms of section 92 of the Evidence Act. No doubt in the case of *K. Mangaban v. B. B. Upadhaya* (2) it was held that where an endorsee

(2) A.I.R. 1935 Rangoon. p. 156.

C.C.
1968

P. L. K.
KASI CHETT-
YAR (a)
U KASI
v.
A. M. OMER
ROWTHIER (a)
KO MAUNG
NYO.

of a promissory note sues on a note and it is found that he is the holder-in-due-course, evidence to prove the defence that the note has been discharged prior to the endorsement is not admissible. It was however pointed out that if the endorsee is a mere holder he is effected by any prior equity and the defendant must be allowed to adduce proof of satisfaction of the note. In the instant case before us U Kasi could not be termed a holder-in-due-course on the ground that he was not the person entitled in his own name to the possession of the note and to receive or recover the amount due thereon from the parties thereto. It was the concurrent finding of the trial Court as well as of the first appellate Court that U Kasi merely held the note in trust for Ko Maung Nyo who had paid the money for it. As the title in a negotiable instrument depends on the manner of acquisition rather than upon the title of the transferor it is evident under the circumstances of the case that U Kasi had no right of suit as against Ko Maung Nyo. U Kasi's title may be said to be defective. "A defective title to an instrument generally arises when a negotiable instrument is lost or is obtained from any maker, acceptor or holder thereof by means of an offence of fraud, or for unlawful consideration. In such cases, no person who so obtained the instrument nor anyone claiming through him is entitled to receive the amount due thereon from such maker, acceptor, or holder or from any other party . . ." (Please see The Negotiable Instruments Act by Bhashyam and Adiga, 3rd Edition, page xxii). In the circumstances we find it hard to hold that U Kasi had cause of action against Ko Maung Nyo either in law or in equity when the basis of his claim arose from the breach of trust existing between them.

As it is our considered opinion that U Kasi had no right of suit against Ko Maung Nyo the question raised by the

appellant regarding the discharge from liability contemplated by sections 78 and 82 of the Negotiable Instruments Act will only be of academic interest and we would accordingly refrain from traversing the subject. In the result this appeal fails and is hereby dismissed with costs.

C.C.
1968

P. L. K.
KASI CHETTY-
YAR (a)
U KASI

v.
A. M. OMER
ROWTHOR (a)
KO MAUNG
NYO.

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမအထွေထွေအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေရွှေတောင်

ကာဒါရှရပ် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဦးအုန်းမောင် ပါ ၄ (အယူခံတရားခံများ) *

† ၁၉၆၈
အောက်တိုဘာ
လ ၂၄ ရက်။

ခုံသမာဓိအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ (၂) အရခုံသမာဓိအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ရုံးတိုင်တင်သွင်းရန် လျှောက်ထားခြင်း—ခုံသမာဓိအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို တင်သွင်းရန် လျှောက်ထားချက်အား ပလုပ်ခဲ့သည့် အောက်ရုံး၏ အမိန့်သည် အယူခံဝင်ခွင့်ရှိ မရှိ—အောက်ရုံးအနေဖြင့် စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသည့် ကိစ္စတွင် စီရင်ဆုံးဖြတ်ရန်ပျက်ကွက်ခဲ့ပါမှု တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၁၅ အရ ပြင်ဆင်မှုအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲကာ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်နိုင် မဆုံးဖြတ်နိုင်—ခုံသမာဓိ အဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် မှတ်ပုံတင်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇ (၁)ဖြင့် အကျုံးဝင်ခြင်းရှိ မရှိ— ခုံသမာဓိအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ရုံးတိုင်တင်သွင်းရန် ခုံသမာဓိ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄(၂) အရ လျှောက်ထားချက်သည် ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပဌမဟောင်း၏အချက် ၁၇၈ နှင့်အကျုံးဝင်မဝင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ခုံသမာဓိအက်ဥပဒေအရ ချမှတ်သောအမိန့်များ အနက် မည်သည့် အမိန့်သည် အယူခံဝင်နိုင်သော အမိန့်ဖြစ်သည်ဟု ပုဒ်မ ၃၉ တွင်ပြဋ္ဌာန်းထားပေသည်။ ထိုပုဒ်မ၏ ပုဒ်မခွဲ (၁) (၄) အရ ခုံသမာဓိ ပညာဉာဉ်ကို ရုံးတိုင်တင်သွင်းရန် ခွင့်ပြုလျှင်သော်၎င်း၊ ငြင်းဆိုလျှင်သော်၎င်း အယူခံဝင်နိုင်သည်ဟုသာ ဆိုထားပေသည်။ ခုံသမာဓိအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက် ကို ရုံးတိုင်တင်သွင်းရန် ခွင့်ပြုလျှင်သော်၎င်း၊ ငြင်းဆိုလျှင်သော်၎င်း အယူခံဝင်နိုင်သည်ဟုဆို ထားခြင်း မရှိသဖြင့် ခုံသမာဓိအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို တင်သွင်းရန် လျှောက်ထားချက်အား ပလုပ်ခဲ့သည့် အောက်ရုံး၏ အမိန့်သည် အယူခံမဝင်နိုင်ပေ။

နာရယုန်ပရာဆတ် နှင့် မိုဟန်ထာလ်ရှီယိုဇ်၊ အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၁၊ နဂ်ပူ၊ ၂၉၇ ရန်ညွှန်းသည်။

အောက်ရုံး၏ အမိန့်သည် အယူခံမဝင်နိုင်သော အမိန့်တရပ် ဖြစ်လင့်ကစား အောက်ရုံးအနေဖြင့် စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသည့် ကိစ္စတွင် စီရင်ဆုံးဖြတ်ရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ပါမှု၊ ဤရုံးသည်တရားမကျင့်ထုံး

* ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေအယူခံမှုအမှတ် ၃၉။
† ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေအယူခံမှုအမှတ် ၁ တွင် ၁၉၆၈ ခု၊ ဖေလ ၂၄ ရက်နေ့စွဲပါ သထုံခရိုင်တရားမတရားသူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သော အမိန့်ကို အယူခံဝင်မှု။

ပုဒ်မ ၁၁၅ အရ ပြင်ဆင်မှုအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲကာ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်နိုင်သည် ဆိုခြင်းမှာ ယုံမှားဘူးဟန်မရှိ။ ခုံသမာဓိအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၉ နှင့် ၄၁ တို့ကိုတုံ့ဘက်ဘတ်ရှုပါမူ ထိုကဲ့သို့ ပြင်ဆင်မှုအဖြစ် ပြောင်းလဲ၍ စဉ်းစားခြင်းကို ပိတ်ပင်ထားခြင်းမရှိဟု ယူဆရမည်ဖြစ်သည်။

၁၉၆၈
—
ကာဒါရရစ်
နှင့်
ဦးအုန်းမောင်
ပါ ၄။

ရှမ်းဂျီမာ(လ်) နှင့် ဆက်ဖါတင်အင်ကုမ္ပဏီ၊ အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၁၉၇၄၊ ပန်ဂျပ်၊ ၁၉၀ ရည်ညွှန်းသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ခုံသမာဓိ အဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရဆိုပါက မြေငှားက ၃ လ အတွင်း မြေကို ၉,၅၀၀-ဖြင့်မြေရှင်ထံမှ ဝယ်ယူလိုနိုင်ပြီး၊ မြေငှားက ထိုအချိန်တွင် ဝယ်ယူခြင်း မပြုပါမူ မြေရှင်က အဆောက်အဦကို နောက် ၃ လအတွင်း မြေငှားထံမှ ဝယ်ယူနိုင်ပေသည်။ မြေနှင့်ပတ်သက်၍သော်၎င်း၊ အဆောက်အဦ နှင့် ပတ်သက်၍သော်၎င်း ပိုင်ဆိုင်မှုကိုပြောင်းလွှဲ ပေးခြင်းမပြုခဲ့ပေ။ ပိုင်ဆိုင်မှုရလိုပါက မည်သည့် စည်းကမ်းချက်အရ ဆောင်ရွက်ရမည်ဟု သတ်မှတ်ထားခြင်းဖြစ်ရာ၊ ခုံသမာဓိအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် မှတ်ပုံတင် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇(၁) ဖြင့် အကျုံးဝင်ခြင်းမရှိပေ။ ထိုပုဒ်မ၏ ပုဒ်မခွဲ(၂) (c) ၏ ခြွင်းချက်နှင့်အကျုံးဝင်သဖြင့်၊ မှတ်ပုံတင်ရန်မလိုဟုဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ်သည်။

ယာနာဒါမ နှင့် ဗင်ကာထစ်ဝါရ၊ အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၇၊ မဒရပ်၊ ၁၆၈ ရည်ညွှန်း သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ခုံသမာဓိအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ရုံးသို့တင်သွင်းရန် ခုံသမာဓိ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ (၂) အရ လျှောက်ထားချက်သည် ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပဌမဇယား၏အချက် ၁၇၈ နှင့် အကျုံးဝင်သည်ဟု အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းချက်ရှိသည်။ အမှု အခင်း တစ်ခုတည်းသည် ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေအရ အချက်တစ်ခုနှင့် အကျုံးဝင် သက်ဆိုင်သည်ဟု အတိအလင်းပြဋ္ဌာန်းချက်ရှိလျှင် တခြားယေဘုယျ အချက်များဖြင့်စဉ်းစား ရန်မလို။

ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပဌမဇယား၏ အချက် ၁၇၈ အရဆိုပါက ခုံသမာဓိ အဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ကြောင်း အကြောင်းကြားစာ ရရှိပြီး ရက်ပေါင်း ၉၀ အတွင်းရုံး၌ ထို ဆုံးဖြတ်ချက်ကို တင်သွင်းရန် လျှောက်ထားရမည် ဖြစ်ပေသည်။ ခုံသမာဓိ အဖွဲ့မှ ဆုံးဖြတ် ချက် ချမှတ်ပြီးကြောင်း၊ အကြောင်းကြားစာပေးပို့၍ ရရှိသည့်နေ့မှစတင်၍ စည်းကမ်းသတ် ကာလကို ရေတွက်ရမည်ဖြစ်သည်။ ကာလကုန်ရှင်များ အနေဖြင့် ခုံသမာဓိအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို သိရှိနားလည်ခဲ့ကြစေကာမူ ဥပဒေကအကြောင်းကြားစာရရှိပြီးသည့်နောက်ပိုင်းတွင်သာ စည်းကမ်း သတ်အချိန်ကို ရေတွက်ရမည်ဟုဆိုထားသဖြင့် အကြောင်းကြားစာ မရရှိပါက စည်းကမ်းသတ် အချိန်ကိုစတင်ရေတွက်ခြင်းမပြုနိုင်ပေ။

မစ်ဆရာလာလ် နှင့် ဆက်ဂါတီပရာဆတ်၊ အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၅၊ အလာဟဘတ်၊ ၅၇၃။ ဂျက်စီရီ နှင့် စွန်ဒရမ်မာတူန်၊ အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၄၉၊ ပတ်တနား၊ ၃၉၃။

ပီရာမူလူး နှင့် အင်အမလာဆွာမီ၊ အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ ၁၉၅၇၊ အင်ဒရာပရာဒတ်(ရှ်)၊ ၁၁ ရည်ညွှန်းသည်။

၁၉၆၈
ကားဒါရုရစ်
နှင်း
ဦးအုန်းမောင်
ဝါ ၄။

အမှုတွင် ခုံသမာဓိအဖွဲ့သည် နှစ်ဘက်အမှုသည်များ၏ ရွှေမှောက်၌ ၎င်း၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချမှတ်ခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ပြီး၊ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ပြီးကြောင်း အကြောင်းကြားစာကို ခုံသမာဓိအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄(၁) အရပေးအပ်ခြင်းမပြုခဲ့ကြောင်း အငြင်းမပွားသဖြင့် မြေငှား၏ ပုဒ်မ ၁၄(၂) အရတင်သွင်းသော လျှောက်လွှာမှာ စည်းကမ်းသတ်ကာလအရ ပိတ်ပင်ခြင်းမရှိဟုယူဆရမည်ဖြစ်ပေသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဒေါက်တာ ရွှေဘော်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဦးဘိုးသာ။

တရားသူကြီး ဦးသက်ဝေ။ ။ခုံသမာဓိအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို၊ ခုံသမာဓိ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ (၂) အရ ရုံးတွင် တင်သွင်းရန်လျှောက်ထားချက်အား ပလုပ်ခဲ့သည့် သထုံခရိုင် တရားမရုံး၏ အမိန့်ကို မကျေနပ်၍၊ ဤအယူခံမှု ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားပြိုင်၏ တရားရုံးချုပ်ရွှေနေ ဦးဘိုးသာက မူလရုံး၏ အမိန့်သည် အယူခံဝင်နိုင်သော အမိန့်တရပ်မဟုတ်ကြောင်း ပဏာမအားဖြင့် တင်ပြသွားသည်။ ထိုတင်ပြချက်ကို လက်ခံရပေမည်။ ခုံသမာဓိ အက်ဥပဒေအရ ချမှတ်သောအမိန့်များ အနက် မည်သည့်အမိန့်သည် အယူခံဝင်နိုင်သောအမိန့်ဖြစ်သည်ဟု ပုဒ်မ ၃၉ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားပေသည်။ ထိုပုဒ်မ၏ ပုဒ်မခွဲ (၁) (၄) အရ ခုံသမာဓိ ယို့ညာဉ်ကို ရုံး၌တင်သွင်းရန် ခွင့်ပြုလျှင်သော်၎င်း၊ ငြင်းဆိုလျှင်သော်၎င်း၊ အယူခံဝင်နိုင်သည်ဟု သာ ဆိုထားသည်။ ခုံသမာဓိအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ရုံးတွင်တင်သွင်းရန် ခွင့်ပြုလျှင် သော်၎င်း၊ ငြင်းဆိုလျှင်သော်၎င်း၊ အယူခံဝင်နိုင်သည်ဟု ပြဆိုထားခြင်းမရှိသဖြင့်၊ ခုံသမာဓိအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို တင်သွင်းရန် လျှောက်ထားချက်အား ပလုပ်ခဲ့သည့် အောက်ရုံး၏ အမိန့်သည် အယူခံမဝင်နိုင်ပေ။ ထိုအတိုင်းပင် နာရာယန်ပရာဆတ် နှင့် မိုဟန်လာလ်ရှိယိုဒတ် (၁) တို့အမှုတွင် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်ကို တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။

အောက်ရုံး၏အမိန့်သည် အယူခံမဝင်နိုင်သော အမိန့်တရပ်ဖြစ်လင့်ကစား၊ အောက်ရုံးအနေဖြင့် စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသည့်ကိစ္စတွင် စီရင်ဆုံးဖြတ်ရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ပါမူ ဤရုံးသည် တရားမကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၁၅ အရ ပြင်ဆင်မှုအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲကာ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်နိုင်သည်ဆိုခြင်းမှာ ယုံမှားဘွယ်မရှိ။ ခုံသမာဓိအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၉ နှင့် ၄၁ တို့ကို တွဲဘက်ဘတ်ရွပါမူ ထိုကဲ့သို့ပြင်ဆင်မှုအဖြစ် ပြောင်းလဲ၍ စဉ်းစားခြင်းကို ပိတ်ပင်

(၁) အေ၊ဆိုင်း၊အာ(ရ်) (၁၉၅၁) နဂ်ပူး ၂၉၇။

၁၉၆၈

ကားဒါဂ္ဂရစ်
နှင့်
ဦးအုန်းမောင်
ပါ ၄။

ထားခြင်းမရှိဟု ယူဆရမည်ဖြစ်သည်။ ရှမ်းဂျီမာလ် နှင့် ဆက်ဖါတင်အင်ကမ္ဘာ (၂)၊
ထို့ကြောင့် ဤအယူခံမှုကို ပြင်ဆင်မှုသို့ ပြောင်းလဲဖွင့်လှစ်ရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။

ဤအမှုပေါ်ပေါက်လာရသည့် အကြောင်းခြင်းရာ အတိုချုပ်မှာ၊ သထုံမြို့နေ
ဒေါ်တင်နှင့် ဦးထွန်းလွင်တို့ မောင်နှမက ၎င်းတို့ပိုင် သထုံမြို့မ၊ အလယ်တန်းလမ်း၊
တရပ်တန်းရပ်ကွက်၊ အမှတ် ၅၄ ဦးပိုင် ၁၃၆ (ဆ) ရှိ မြေကွက်၏ တစ်စိတ်တဒေသ
ဖြစ်သည့် ပေ ၁၀၀ ပေ ၃၆ အတိုင်းအတာရှိမြေနေရာကို ကားဒါဂ္ဂရစ်နှင့် လာလ်ရှာရစ်ဖ်
တို့ ညီအစ်ကိုနှစ်ဦးအား အိမ်ဆောက်ရန်အတွက် ငှားရမ်းခ တလလျှင် ၂၀ နှုန်း
ဖြင့်ကတိစာချုပ် ချုပ်ဆိုကာ ငှားရမ်းခဲ့သည်။ ထိုစာချုပ်တွင် မြေနေရာကို ၁၀ နှစ်တိတိ
ငှားရမ်းခြင်းဖြစ်ပြီး၊ ၁၀ နှစ်အတွက် ငှားရမ်းခငွေ ၂,၄၀၀ ကို ငှားရမ်းသူတို့က
ပေးချေကြကြောင်း။ ထို ၁၀ အနှစ်အတွင်း မြေရှင်သည် မြေကိုရောင်းချလိုပါက၊
အခြားလူများပေးသည့် ဈေးနှုန်းအတိုင်း မြေငှားကို ပဌမရောင်းချရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊
မြေငှားက ဆောက်လုပ်ထားသည့် အဆောက်အဦကို ရောင်းချလိုပါကလည်း အခြား
သူများပေးသည့် ဈေးနှုန်းအတိုင်း မြေရှင်ကို ဦးစားပေး၍ ရောင်းချရမည်ဖြစ်ကြောင်း
ဖော်ပြထားသည်။

ထို့နောက် မြေရှင် ဒေါ်တင်နှင့် ဦးထွန်းလွင်တို့သည် မြေငှားများထံမှ ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊
အောက်တိုဘာလ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ငွေ ၂,၀၀၀ ကို၎င်း၊ ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁
ရက်နေ့တွင် ငွေ ၁,၅၀၀ ကို၎င်း ချေးယူခဲ့ကြသည်။ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၈ ရက်
နေ့တွင် ဦးထွန်းလွင်တဦးတည်းက ငွေ ၄၂၀ ကို တဖန်ချေးယူခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့
ချေးယူခဲ့သည့် ငွေများကို အပြေအလည်ပေးဆပ်ခြင်းမပြုသဖြင့်၊ မြေငှားများက
မြေရှင်တို့အပေါ် သထုံခရိုင် တရားမရုံးတွင် တရားတထုံး၊ သထုံမြို့နယ် တရားမရုံးတွင်
တရားတထုံး စွဲဆိုခဲ့ကြသည်။

မြေငှားခြင်းကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍၊ စာချုပ်ပါ ၁၀ နှစ်ကာလကျော်လွန်ပြီးနောက်
မြေငှားတို့သည် မြေပေါ်တွင် ဆက်လက်နေထိုင်ခဲ့ကြသော်လည်း၊ မြေရှင်တို့က ငှား
ရမ်းခများကို တောင်းခံခြင်းမပြုဘဲနေကြသည်။ မြေရှင်များက၊ မြေငှားတို့သည်
စာချုပ်တွင် သတ်မှတ်ထားသော မြေနေရာထက်ပို၍ အဆောက်အဦဆောက်လုပ်
ထားသောကြောင့် ထိုကဲ့သို့ ပိုမိုဆောက်လုပ်ထားသည့်မြေအတွက် ငှားရမ်းခ ရသင့်
သည့်အပြင်၊ စာချုပ်ပါမူလအချိန် ၁၀ နှစ်နောက်ပိုင်းတွင် ငှားရမ်းခကို တလ ၂၀
နှုန်းထက်ပို၍ သတ်မှတ်သင့်ကြောင်း၊ မြေကို မြေငှားများက ဝယ်ယူလိုလျှင် တန်ဖိုး
၂၀,၀၀၀ သတ်မှတ်သင့်ကြောင်း အဆိုပြုလာကြရာ၊ မြေငှားများက မြေနေရာကို
ပို၍ အသုံးပြုထားသည်ဆိုခြင်းကို မငြင်းသော်လည်း၊ ငှားရမ်းခကို မူလနှုန်းအတိုင်း

(၂) အေ၊အိုင်၊အာ(ရ်)၊ (၁၉၅၄)၊ ပန်ဂျပ် ၁၉၀။

၁၉၆၈
ကာဒါရုရစ်
နှင့်
ဦးအုန်းမောင်
ပါ ၄။

တလ ၂၀ သာ သတ်မှတ်သင့်ကြောင်း၊ မြေ၏တန်ဖိုးကို ၁၀,၀၀၀ သာသတ်မှတ်
သင့်ကြောင်း၊ ပြန်လည်အဆိုပြု အငြင်းပွားကြသည်။

ထိုကဲ့သို့ အငြင်းပွားကြသည့်ကိစ္စနှင့် ရုံးနှစ်ရုံးတွင် စွဲဆိုထားသည့် အမှုများနှင့်
ပတ်သက်၍ ခုံသမာဓိလွှဲကြီးများ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို လိုက်နာကြရန် နှစ်ဦးနှစ်ဘက်
သဘောတူညီကြရာ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့တွင် ခုံသမာဓိလွှဲကြီးများကို
ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ရုံးနှစ်ရုံး၌
စွဲဆိုထားသည့် အမှုများကို မြေငြားများက ပြန်လည်ရှုပ်သိမ်းခဲ့သည်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊
ဧပြီလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ခုံသမာဓိအဖွဲ့က ၎င်းတို့၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချမှတ်လိုက်သည်။

ထိုဆုံးဖြတ်ချက်တွင် မြေနေရာ၏ တန်ဖိုးကို ၉,၅၀၀၊ အဆောက်အဦ၏
တန်ဖိုးကို ၂၂,၅၀၀ သတ်မှတ်လိုက်ပြီး၊ မြေငြားတို့က မြေကိုဝယ်ယူလိုပါမူ၊
ခုံသမာဓိအဖွဲ့မှ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သောနေ့မှ သုံးလအတွင်း ဝယ်ယူရန်နှင့် အကယ်၍
မြေငြားက မြေကိုဝယ်ယူခြင်းမပြုလျှင် နောက်ထပ် သုံးလအတွင်း မြေရှင်က အဆောက်
အဦကို မြေငြားထံမှ ဝယ်ယူရန်၎င်း၊ မြေငြားနှင့် မြေရှင်တို့သည် အဆိုပါ အခွင့်အရေး
များကို သတ်မှတ်ထားသည့် အချိန်အတွင်း မကျင့်သုံးကြလျှင် မြေရှင် မြေငြား
အဖြစ်သာ ဆက်လက်တည်ရှိကြမည်ဟု၎င်း ဖော်ပြထားသည်။ ကြေးငွေနှင့် ငှားရမ်းခ
ကျန်ငွေများကိုလည်း တွက်ချက်ကာ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် အပေးအယူလုပ်ကြရန် ဖော်ပြခဲ့
ပေသည်။

ခုံသမာဓိအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ပြီးနောက် မြေငြားတို့က ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊
ဇူလိုင်လ ၃ ရက်နေ့တွင် မြေနေရာကို မဝယ်နိုင်ကြောင်း ခုံအဖွဲ့အား အကြောင်းကြား
ခဲ့သည်။ မြေရှင်တို့ကမူ ကန့်သတ်ထားသည့်အချိန်အတွင်း အဆောက်အဦကို ဝယ်
လိုသည်၊ မဝယ်လိုသည်၊ မည်သို့မျှ ပြောဆိုလာခြင်းမရှိပေ။ ခုံသမာဓိအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်
ချက်ကို ရုံးသို့တင်သွင်းရန် မည်သူကမှ ဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိခဲ့ပေ။

၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၇ ရက်နေ့ကျမှသာ မြေငြားက ခုံသမာဓိအဖွဲ့၏
ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ရုံးသို့တင်သွင်းရန် လျှောက်ထားရာ၊ မြေရှင်က ကာလစည်းကမ်းသတ်
အက်ဥပဒေအရ စည်းကမ်းသတ်အချိန် ကျော်လွန်နေပြီဖြစ်၍ လက်ခံဆောင်ရွက်ခြင်း
မပြုနိုင်ကြောင်း အဓိကအားဖြင့် ခုခံခဲ့သည်။ ခရိုင်တရားမရုံးက ခုံသမာဓိအက်ဥပဒေ
ပုဒ်မ ၁၄ (၂) အရ မြေငြား၏ လျှောက်ထားချက်မှာ စည်းကမ်းသတ်အချိန် ကျော်လွန်
ခြင်းမရှိသော်လည်း၊ ပုဒ်မ ၁၅ အရ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် အကြောင်း တစုံတရာ
မရှိဟုဆိုကာ မြေငြား၏လျှောက်ထားချက်အား ပလပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ဤအမှုတွင် လျှောက်ထားသူ၏တရားရုံးချုပ်ရွှေနေ ဒေါက်တာ ရွှေဘော်က ၁၉၆၄
ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ချမှတ်ခဲ့သော ခုံသမာဓိ အဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည်

၁၉၆၈
ကာဒါဂ္ဂရစ်
နှင့်
ဦးဆုံးမောင်
ပါ ၄။

ကြားဖြတ် အခိန္နဲတရပ် မဟုတ်ဘဲ၊ အပြီးသတ် ဆုံးဖြတ်ချက်တရပ် ဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံသွားသဖြင့် စဉ်းစားရမည့် ပြဿနာ နှစ်ရပ်သာ ရှိပေသည်။ ယဉ်မပြဿနာမှာ ခုံသမာဓိအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် မှတ်ပုံတင်ရန် လိုသည့် ဆုံးဖြတ်ချက် တခု ဟုတ် မဟုတ် ဆိုခြင်းဖြစ်ပြီး၊ ဒုတိယ ပြဿနာမှာ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်အား ရုံးတွင် တင်သွင်းရန် ဘောင်းဆိုချက်မှာ ကာသ စည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေအရ၊ ပိတ်ပင်ပြီး ဖြစ်ပါ သလား ဆိုခြင်း ဖြစ်လေသည်။

သျှောက်ထားသူ၏ ရွှေနေ ဒေါက်ဘာ ရွှေဘော်က ခုံသမာဓိအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ် ချက်ကွင်းမြေဦးကို ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သည့် နေ့မှ ၃ လအတွင်း မြေအား ဝယ်ယူခွင့် ပေးခဲ့သည်သာမက၊ မြေရှင်ကိုလည်း မြေဦးက မြေကို မဝယ်လျှင် အဆောက်အဦကို ဝယ်ယူခွင့်ပေးထားသောကြောင့် မရွှေ မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းအား ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ လွှဲပြောင်းပေးရာထောက်ခံသဖြင့်၊ မှတ်ပုံတင် အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇ (၁) အရ၊ မှတ်ပုံတင်ရန် လိုကြောင်း တင်ပြသွားသည်။ ခုံသမာဓိအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက် အရ အဆိုပါက မြေဦးက ၃ လ အတွင်း မြေကို ၉၅၀ဝိ ဖြင့် မြေရှင်ထံမှ ဝယ်ယူ နိုင်ပြီး၊ မြေဦးက ထိုအချိန်အတွင်း ဝယ်ယူခြင်း မပြုပါမူ၊ မြေရှင်က အဆောက်အဦကို နောက် ၃ လ အတွင်း မြေဦးထံမှ ဝယ်ယူနိုင်ပေသည်။ မြေနှင့် ပတ်သက်၍သော်၎င်း၊ အဆောက်အဦနှင့် ပတ်သက်၍သော်၎င်း၊ ပိုင်ဆိုင်မှုကို ပြောင်းလဲပေးခြင်း မပြုခဲ့ပေ။ ပိုင်ဆိုင်မှု ရလိုပါက မည်သည့် စည်းကမ်းချက်အရ၊ ဆောင်ရွက်ရမည်ဟု သတ်မှတ် ထားခြင်းဖြစ်ရာ ခုံသမာဓိအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် မှတ်ပုံတင် အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇ (၁) ဖြင့် အကျုံးဝင်ခြင်း မရှိပေ။ ထိုပုဒ်မ၏ ပုဒ်မခွဲ (၂) (င)၏ ခြွင်းချက် နှင့် အကျုံးဝင်သဖြင့် မှတ်ပုံတင်ရန် မလိုဟု ဆုံးဖြတ်ရမည် ဖြစ်သည်။ ယာန ဒါမ နှင့် င်ကာတစ်ဝါရု (၃) တို့အမှု၌ အောက်ပါ အတိုင်း မှတ်ချက်ပြုခဲ့သည်ကို တွေ့မြင် နိုင်ပေသည်။ ‘

“When there is a dispute between parties and that dispute is referred to an arbitrator whose decision the parties agree to accept, there is, in fact, a contract between these parties, the final terms of which will embody the decision of the arbitrator on the point referred to him. If the nature of the contract between the parties is such that it actually declares or creates or assigns any interest in immovable property, the award just like any other contract having that effect, must be registered. If however, the contract between the parties merely relates to the terms on which one party shall have

(၃) အေ၊ဆိုင်အာ၊အာ(ရ်)၊ (၁၉၄၇) မေရပ် ၁၆၈။

၁၉၆၈
ကားခါရုရစ်
နှင့်
ဦးဆန်းမောင်
ပါ ၄။

the right to demand from the other party a future conveyance of property, then the award which settles the terms upon which this future conveyance should be made is nothing more than part of an agreement to convey, and therefore, falls under the exception in s. 17 (2) (v), Registration Act."

စည်းကမ်းသတ် ကာလနှင့် ပတ်သက်၍ လျှောက်ထားခံရသူ မြေရှင်၏ တရား ရုံးချုပ်ခရူနေ ဦးဘိုးသာက ခုံသမာဓိအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ရုံးသို့ တင်သွင်းရန် သျှောက်ထားချက်ကို ကာလ စည်းကမ်းသတ် အက် ဥပဒေ ပဌမဇယား၏ အခွက် ၁၇၁ အရ၊ တရားစွဲဆိုရန် အကြောင်းပေါ်ပေါက်ပြီးနောက် ၃ နှစ် အတွင်း တင်သွင်း ရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ခုံသမာဓိအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ခဲ့ပြီး၊ ထိုနေ့မှ ၃ လ အတွင်း မြေငှားက မြေကို ဝယ်ယူခြင်း မပြုပါက၊ နောက် ၃ လ အတွင်း မြေရှင်က အဆောက် အဦကို ဝယ်ယူရမည်ဖြစ်ရာ၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၀ ရက်နေ့မှ ၆ လ စေ့သည် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၀ ရက်နေ့၌ မြေငှားသည် တရားစွဲဆိုရန် အကြောင်း ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်ဟု ဆိုရမည် ဖြစ်ကြောင်း။ သို့ဖြစ်ရာ ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၇ ရက်နေ့ကျမှ တင်သွင်းခဲ့သည့် မြေငှား၏ သျှောက်ထားချက်သည် စည်းကမ်းသတ် အချိန် ကျော်လွန်နေပြီဟု ကောက်ယူ သင့်ကြောင်း တင်ပြသွားသည်။

ခုံသမာဓိ အဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ရုံးသို့ တင်သွင်းရန် ခုံသမာဓိ အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄ (၂) အရ၊ သျှောက်ထားချက်သည် ကာလ စည်းကမ်းသတ် အက် ဥပဒေ ပဌမ ဇယား၏ အခွက် ၁၇၁ နှင့် အကျိုးဝင်သည်ဟု အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းချက် ရှိသည်။ အမှုအင်း တစ်ခုခုသည် ကာလ စည်းကမ်း သတ် အက် ဥပဒေ အရ၊ အချက် တစ်ခုနှင့် အကျိုးဝင် သက်ဆိုင်သည်ဟု အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းချက်ရှိလျှင် အခြား ယေဘုယျအချက်များဖြင့် စဉ်းစားရန် မလို၍ ဦးဘိုးသာ၏ တင်ပြချက်ကို ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် လက်မခံနိုင်။ အချက် ၁၇၁ မှာ အောက်ပါ အတိုင်း ဖြစ်ပေသည်။

"178. Under the Arbitra-
tion Act, 1944, for the
filing in Court of an
award Ninety days ... The date of
service of
the notice
of the mak-
ing of the
award."

၁၉၆၈
ကာမိဂ္ဂရစ်
နှင့်
ဦးထွန်းမောင်
ပါ ၄။

ထိုပြဋ္ဌာန်းချက် အရ ဆိုပါက၊ ခုံသမာဓိအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ကြောင်း အကြောင်းကြားစာရရှိပြီး ရက်ပေါင်း ၉၀ အတွင်း ရုံး၌ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကို တင်သွင်းရန် လျှောက်ထားရမည် ဖြစ်ပေသည်။ ခုံသမာဓိ အဖွဲ့မှ ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ပြီးကြောင်း အကြောင်းကြားစာ ပေးပို့၍ ရရှိသည့်နေ့မှစတင်၍ စည်းကမ်း သတ်ကာသကို ချောက်ရမည် ဖြစ်သည်။ ကာယကံရှင်များ အနေဖြင့် ခုံသမာဓိ အဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို သိရှိနားလည်ခဲ့ကြစေကာမူ ဥပဒေက အကြောင်းကြားစာ ရရှိပြီးသည့်နောက်ပိုင်းတွင်သာ စည်းကမ်းသတ် အချိန်ကို ရေတွက်ရမည်ဟု ဆိုထား သဖြင့်၊ အကြောင်းကြားစာ မရရှိပါက စည်းကမ်းသတ် အချိန်ကို စတင်ရေတွက်ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ ရှိကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ မစ်ဆရာလာလ် နှင့် ဘဂါတီပရာဆတ် (၄) တို့အမှုများတွင် ဤသို့ မှတ်ချက်ပြုခဲ့သည်။

“The starting point of limitation under Art. 178 as amended in 1940 is the date of service of notice and not the date of the award, or the knowledge of the award.

If a party does not receive a notice of the award as prescribed by law [s. 14 (2), Arbitration Act] he would evidently be within his rights to wait for the receipt of such a notice and if he finds after some time that no notice has been received by him, it would be open to him to make an application for the filing of the award even if no notice has been received, but in all such cases the application would not become barred by time unless it is presented more than 90 days after the receipt of a written notice of the award.”

ဂျက်ဗီဂို နှင့် ဝန်ဒရမ်မာတွန် (၅)၊ ပီရာမလူး နှင့် အင်အမလားဆွာမီ (၆) တို့အမှုများတွင် အလားတူ ဆုံးဖြတ်ချက်များ ထွေနိုင်ပေသည်။

ယခုအမှုတွင် ခုံသမာဓိအဖွဲ့သည် နှစ်ဘက် အမှုသည်များ၏ ရွှေ့မှောက်၌ ၎င်း၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချမှတ်ခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ပြီး၊ ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ပြီးကြောင်း အကြောင်း ကြားစာကို ခုံသမာဓိ အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄ (၁) အရ၊ ပေးအပ်ခြင်း မပြုခဲ့ကြောင်း အငြင်းမပွားသဖြင့် မြေငြား၏ ပုဒ်မ ၁၄ (၂) အရ၊ တင်သွင်းသော လျှောက်လွှာမှာ စည်းကမ်းသတ် ကာလ အရ၊ ပိတ်ပင်ခြင်း မရှိဟု ယူဆရပေမည်။

- (၄) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ (၁၉၅၅) အလာဟာဘတ် ၅၇၃။
- (၅) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ (၁၉၄၉) ပတ်တနား ၃၉၃။
- (၆) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ (၁၉၅၇) အင်ဒရာပရာဆတ် (ရ်) ၁၁။

၁၉၆၈
ကာခါဂုရု
နှင့်
ဦးအုန်းမောင်
ပါ ၄။

ထိုအဘိုးပင် အောက်ရုံးမှ ယူဆခဲ့သော်လည်း၊ ခုံသမာဓိအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ခုံသမာဓိ အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅ အရ၊ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ရန် အကြောင်း တစ် တရာ မရှိဟု မှတ်ချက်ပြုပြီး မြေငါး၏ လျှောက်ထားချက်ကို ပလုပ်ခဲ့သည်။ အောက်ရုံး အနေဖြင့် ခုံသမာဓိ အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄၊ ၁၅၊ ၁၆ နှင့် ၁၇ တို့ကိုကောင်း စွာ နားလည် သဘောပေါက်ဟန် မတူ၊ ပုဒ်မ ၁၄ အရ၊ တင်သွင်းခဲ့သော ခုံသမာဓိ အဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို တရားရုံး အနေဖြင့် ပုဒ်မ ၁၅ အရ၊ ပြောင်းလဲပြင်ဆင်နိုင် သည်။ ပုဒ်မ ၁၆ အရလည်း ပြန်လည်၍ လွှဲအပ်ပေးနိုင်သည်။ ပြန်လည် လွှဲအပ်ခြင်း သော်၎င်း၊ ပယ်ဖျက်ရန်သော်၎င်း အကြောင်း မမြင်က ပယ်ဖျက်ရန် သတ်မှတ် ထားသည့် အချိန် ကာလကုန်ဆုံးလျှင် ပုဒ်မ ၁၇ အရ၊ ခုံသမာဓိ အဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက် အဘိုး ဒီကရီ ချမှတ်ပေးရန် တာဝန် ရှိပေသည်။ ထိုတာဝန် အတိုင်း မဆောင်ရွက် ခဲ့သဖြင့် အောက်ရုံးသည် စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိပါလျက် စီရင် ဆုံးဖြတ်ရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ကြောင်း ပေါ်လွင်နေ၍၊ ၎င်း၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ရမည်ဖြစ်သည်။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့် ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ မေ ၂၄ ရက်နေ့စွဲပါ အောက်ရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်ပြီး ရုံး၌ တင်သွင်းထားသည့် ခုံသမာဓိအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ တရား ဥပဒေအရ၊ မူလ အမှုတွဲ၌ပင် ဆက်လက် ဆောင် ရွက်ဆုံးဖြတ်ရန် အောက်ရုံးသို့ ပြန်လည် ပေးပို့လိုက်သည်။ လျှောက်ထဲ ၎် သူ ဦးထွန်းလွင်သည် လျှောက်ထားသူ၏ တရားစရိတ်များကို ကျခံရမည်ဖြစ်သည်။ ရွှေနေ စရိတ် ၃၄၀ သတ်မှတ်သည်။

၁၉၆၈

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
မောင်သန်းလှ
နှင့်
ဖထင်ထင် ပါ ဥ
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

သို့ ပြန်လာခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသည်။ ထို့ပြင်ဘဝတူ တရားခံများဖြစ်ကြသည့် မောင်တုတ်ကြီးနှင့် မောင်ကျော်ရွှေတို့၏ ထွက်ဆိုချက်များအရ မန္တလေးမြို့တွင် မော်တော်ယာဉ်၏ မော်တာကို ပြင်ဆင်သည့် နာရီပိုင်းအချိန်မှအပ ထိုယာဉ်သည်၎င်း၏ လက်ထဲ၌ တချိန်လုံးရှိခဲ့ သည့်အပြင်၊ မော်တာပြင်စဉ်ကလည်း ယာဉ်၏ ကိုယ်ထည်အတွင်း၌ ဘိန်းများကို ထည့်ထားရန် မဖြစ်နိုင်ကြောင်း ထင်ရှားနေသဖြင့် မော်တော်ယာဉ်ကိုယ်ထည်အတွင်းမှ တွေ့ရှိခဲ့သောဘိန်းများ သည် ၎င်းမသိဘဲ ယာဉ်အတွင်းသို့ မရောက်ရှိနိုင်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ ၎င်းသည်မော်တော်ယာဉ်ကိုယ် ထည်အတွင်းမှတွေ့ရှိခဲ့သော ဘိန်းများကို ဥပဒေအရ လက်ရှိထားခဲ့သည်ဟု ကောက်ယူရမည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရ နှင့် ယာမစ်အာလီ၊ အတွဲ ၃၇၊ ကာလကတ္တား၊ ၂၄ ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။အစိုးရတရားရုံးချုပ် ရွှေနေ ဦးကျော်ခေါင်၊
ဦးမြင့်စိုး။

အယူခံ တရားခံအတွက်။ ။ဦးမြင့်စိုး၊ အစိုးရတရားရုံးချုပ် ရွှေနေ ဦးကျော်ခေါင်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ပေ။ ။ယခုအမှုသည် ဤရုံး၏ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ အယူခံမှု အမှတ် ၉၃ နှင့် ဆက်စပ်နေသဖြင့်၊ အတူတကွ ကြားနာခဲ့သည့် အလျောက် ဤစီရင်ချက်သည် အမှုနှစ်မှုစလုံး၏ စီရင်ချက်ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့ ည ၉ နာရီခန့် အချိန်တွင် အောင်လံကားလမ်းဘက်မှ ပြည်မြို့သို့ မောင်းဝင်လာသော ဝိလီအမျိုးအစား ဂျစ် စတေရှင်ဝက်ဂွန်း မော်တော်ကား အမှတ် ဃ/၉၁၃၄ ကို သတင်းအရ၊ ယစ်မျိုး အဖွဲ့မှ ရပ်တန့်ကာ သက်သေ ဦးမြင့် (လိုပြ-၂)၊ ကိုတင်အုံး (လိုပြ-၃) နှင့် ဦးမြင့်လွင် (လိုပြ-၄) တို့ရွှေ့၍ ရှာဖွေရာ ကားအတွင်း ကိုယ်ထည်နှင့် တံခါးရွက်ထဲတွင် လျှို့ဝှက်၍ တင်ဆောင်လာသော ရှမ်းလော်ခဲဘိန်း အလေးချိန် ၆,၇၃၇ ဘိန်း တို့လာရှိသည့် ဘိန်း ၇၇ ထုပ်ကို တွေ့ရလေသည်။ ကားပေါ်၌ ကားပိုင်ရှင်ဖြစ်သူ အယူခံ တရားလို မောင်သန်းလှ၊ ၎င်း၏ ဇနီး မတင်တင်၊ ကားမောင်းသူ မောင်တုတ်ကြီးနှင့် အဖော် မောင်ကျော်ရွှေတို့ ပါလာကြသဖြင့် ၎င်းတို့အား ဘမ်းဆီးလိုက်သည်။

၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့တွင် မောင်သန်းလှ သည်၊ ပြည်မြို့ ပဉ္စမ ရာဘက် ဇူလိုင်လ တရားသူကြီး ဦးထွန်းရှိန် (လိုပြ-၅) ထံ၌ သက်သေခံ “ရ” ပြောခဲ့ချက်ကို ပေးခဲ့သည်။ ထိုပြောဆိုချက်တွင် မောင်သန်းလှက ဘိန်းများကို ပျော်ဘွယ်မှ ဝယ်ယူပြီး ကားဖြင့် တင်ဆောင်လာကြောင်း၊ ယင်းသို့ ဘိန်းတင်ယူ လာသည်ကို ကားပေါ်၌ ပါလာသူများ အနေဖြင့် မသိကြကြောင်း ဝန်ခံပြောဆို ခဲ့လေသည်။

အထက်ပါ သက်သေ အထောက်အထားများအရ၊ မောင်သန်းလှနှင့် အပေါင်းပါ တို့အား ဘိန်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၉ အရ၊ ရုံးတင် တရားစွဲဆိုရာ၊ အောက်ရုံးမှ မောင်သန်းလှအပေါ် ဘိန်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၉ (၁) (က) အရ၊ ပြစ်မှုထင်ရှားသည်ဟု ဆိုကာ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၄ နှစ်ခွဲ ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်ကို မောင်သန်းလှက မကျေနပ်၍ ဤအယူခံမှု တင်သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။ မောင်သန်းလှ နှင့်အတူတရားစွဲဆိုခြင်းခံရသည့် မတင်တင်၊ မောင်တုတ်ကြီးနှင့် မောင်ကျော်ရွှေထိုက်ကို အောက်ရုံးမှ တရားသေလွှတ်ခဲ့ရာ၊ ထိုကဲ့သို့ တရားသေလွှတ်ခြင်းကို နိုင်ငံတော် အစိုးရကမကျေနပ်သဖြင့်ဤရုံး၏ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၅ ရက်နေ့ အယူခံမှု အကျဉ်းချုပ် တွင် အယူခံဝင်လာခြင်းဖြစ်ပေသည်။

၁၉၆၈

 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ
 မောင်သန်းလှ
 နှင့်
 မတင်တင် ပါ ၃
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ။

အယူခံ တရားလို မောင်သန်းလှ၏ တရားရုံးချုပ် ရွှေနေ ဦးမြင့်စိုးက၊ အောက်ရုံး တရားသူကြီးသည် မောင်သန်းလှအား၊ ၎င်း၏ ပြန်လည် ရုပ်သိမ်းထားသည့် ဖြောင့်ချက် အပေါ် မူတည်၍ အပြစ်ပေးထားသည်ကို တွေ့ရကြောင်း၊ ထိုဖြောင့်ချက်မှာ ယစ်မျိုးဘက်မှ ချောက်လှန့်ဖျားယောင်းပြီး ရယူခဲ့သည့် ဖြောင့်ချက်တစ်ခုဖြစ်သည့် အပြင် ထိုဖြောင့်ချက်အား အထောက်အကူပြုသည့် သက်သေခံချက် လုံးဝမရှိသဖြင့် ယင်းဖြောင့်ချက်ဖြင့် အပြစ်ဒဏ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်းမှာ မှားယွင်းနေကြောင်း တင်ပြကာ မောင်ပန်းဗို နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (၁) တို့ စီရင်ထုံးကို ကိုးကားသွားသည်။

တရားခံ တဦး အပေါ် ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းထားသည့် ၎င်း၏ ဖြောင့်ချက်နှင့်ပင် ထိုဖြောင့်ချက်သည် အလိုအလျောက် ပေးခဲ့သည်သာမက၊ မှန်ကန်သည်ဟု ယူဆပါက အပြစ်ပေးနိုင်ပေသည်။ သို့ရာတွင် တရားမျှတ မှန်ကန်မှုကို ချွေချွေ၍ တရားရုံးများက တရားခံတဦးအစး ၎င်း၏ ရုပ်သိမ်းထားသည့် ဖြောင့်ချက်နှင့် အပြစ်ပေးလိုပါမူ သာမန်အားဖြင့် ထိုဖြောင့်ချက်အား အထောက်အကူပြုသည့် သက်သေခံချက် ရှိရမည် ဟု မှုချမှတ်ထားခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ နှင့် အလှ (ခ) မောင်လှ (၂)။

ယခုအမှုတွင် မောင်သန်းလှသည်၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့ည ၉ နာရီ အချိန်တွင် အဘမ်းခံရပြီး နောက်နေ့ပင် သက်သေခံ “၉” ဖြောင့်ချက် ကိုပေးခဲ့သည်။ ဖြောင့်ချက်မပေးက ဇနီးဖြစ်သူ မတင်တင်ကို အာမခံ မပေးဟု ယစ်မျိုး အရာရှိက ပြော၍ ဖြောင့်ချက်ပေးခဲ့ရသည်ဟု မောင်သန်းလှက စွပ်စွဲသော်လည်း ထိုစွပ်စွဲချက်ကို ယစ်မျိုးအုပ် ဦးတင်မြင့်က ငြင်းဆိုထားသည်။ ခြိမ်းချောက်သဖြင့်

(၁) ၁၉၆၀၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၁၅ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်)။
 (၂) ၁၉၅၈၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး။

၁၉၆၈

ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ
မောင်သန်းလှ
နှင့်
မတင်တင် ပါ ၃
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ဖြောင့်ချက်ပေးရသည် ဆိုခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မောင်သန်းလှ၏ စွပ်စွဲချက်တခုသာ ရှိသည်။ အထောက်အထား စိုးစဉ်းမျှ မရှိချေ။

ပြည်မြို့၊ ပဉ္စမ ရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး ဦးထွန်းရှိန်သည်၊ သက်သေခံ “ ၆ ” ဖြောင့်ချက်ကို ကိုယ်တိုင်မယူဘဲ စာရေးအား အရေးခိုင်းခဲ့သည်မှာ မှန်၏။ ထိုစဉ်က မိမိ သည်မှူးဝေသောရောဂါ စွဲကပ်နေ၍ စာရေးဖြစ်သူအား မိမိက နုတ်ဖြင့် ပြောဆိုသည်ကို အရေးခိုင်းရကြောင်း ဦးထွန်းရှိန်က ရှင်းလင်းသွားသည်။ တရားခံဟူ၍ ဖြောင့် ချက်ကို မည်သို့ မည်ပုံ ယူရမည်ဟု ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၆၄ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထား သည်။ ထိုပုဒ်မ၏ ပုဒ်မခွဲ (၂) ကို ပုဒ်မ ၃၆၄ (၃) နှင့်တွဲ၍ ဘတ်ဂျူမီမူ တရားသူကြီး ကိုယ်တိုင်ဖြောင့်ချက်အား ရေးမှတ်ယူရန် မလိုပေ။ တရားသူကြီး၏ ညွှန်ကြားချက် အရာ အခြားသူ တဦးတယောက်က ရေးသားနိုင်ပေသည်။ ယင်းသို့ရေးသားထားလျှင် မည်သည့် အတွက်ကြောင့် ကိုယ်တိုင် မရေးသားနိုင်ကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ထားရန် လိုပေသည်။ ယခုအမှုတွင် ဦးထွန်းရှိန် အနေဖြင့် မှတ်တမ်းတင်ထားခြင်း မရှိ သော်လည်း၊ ထိုကဲ့သို့မှတ်တမ်း မတင်ခဲ့သည့် ချို့ယွင်းချက်မှတရားခံအား တစုံတရာ ထိခိုက်နစ်နာစေရန် အကြောင်းမရှိသဖြင့်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၃၃ အရ ကုစား နိုင်သည့် ချို့ယွင်းချက်တခုသာ ဖြစ်သည့်အလျောက် ဖြောင့်ချက်သည် ဥပဒေအရ ပျက်ပြယ်ခြင်း မရှိပေ။

မောင်သန်းလှအား ဖြောင့်ချက်ပေးပြီးနောက်၊ ထောင်အချုပ်သို့ပို့ရမည့်အစား ရဲအချုပ်တွင် တရက် ချုပ်နှောင်ခဲ့သည်မှာ မှန်၏။ သို့ရာတွင် မောင်သန်းလှကို ဖြောင့်ချက်ပေးသည့် နေ့ ညနေ ၅ နာရီခွဲ၌ပင် ထောင်သို့ပို့ရာ၊ အချိန်လွန်သွားပြီဟု ဆိုကာ ထောင်မှ လက်မခံ၍၊ ရဲအချုပ်၌ ထားခဲ့ရကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေသဖြင့် ထိုအချက်ကြောင့် မောင်သန်းလှ၏ ဖြောင့်ချက်မှာ ဥပဒေအရ ပျက်ပြယ်သည့် ဖြောင့်ချက်တခုဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

အထက်ပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့် မောင်သန်းလှ၏ ဖြောင့်ချက်မှာ ဥပဒေနှင့် အညီရယူခဲ့ပြီး မိမိအလိုအလျောက် ပေးခဲ့သည့် ဖြောင့်ချက်တခုဖြစ်သည်ဟု ယူဆ ရမည် ဖြစ်ပေသည်။

မောင်သန်းလှ အပေါ် ၎င်း၏ ဖြောင့်ချက်သာမက၊ ဘိန်းများကို ၎င်း၏လက်ရှိ မှ ဘမ်းဆီးရမိခဲ့သည် ဆိုသော အချက်လည်း ရှိနေပေသည်။ ဘိန်းထုပ်များကို ၎င်းကိုယ်တိုင် စီးနင်းလိုက်ပါလာသည့် ၎င်း၏ မော်တော်ယာဉ် ကိုယ်ထည်ထဲမှ တွေ့ရှိခဲ့သည်ဆိုခြင်းမှာ အငြင်းမပေါက်ချေ။ မောင်သန်းလှ၏ တရားရုံးချုပ်ရွှေနေက ဘိန်းများကို မောင်သန်းလှ၏ မော်တော်ယာဉ်ထဲမှ တွေ့ရှိသော်လည်း ထိုဘိန်းများက

ယာဉ်၏ ကိုယ်ထည်ထဲ၌ လျှို့ဝှက်ပြီး ထည့်လာသောကြောင့်၊ ယင်းသို့ တွေ့ရှိသော ဘိန်းများသည် မော်တော်ယာဉ်ထဲ၌ ပါလာကြောင်း၊ မောင်သန်းလှ အနေဖြင့် သိရှိရန် အကြောင်းမရှိ၍၊ ၎င်း၏ လက်ရှိမှ ဘမ်းဆီးရမိခဲ့သည်ဟု မယူဆနိုင်ကြောင်း တင်ပြသွားသည်။

၁၉၆၈
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
မောင်သန်းလှ
နှင့်
မတင်တင် ပါ ၃
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ဘိန်းများကို တရားခံတဦး၏ ပိုင်နက်အတွင်းမှ တွေ့ရှိကာမျှဖြင့်၊ ထိုတရားခံ သည် ဘိန်း အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၉ (၁) (က) အရ၊ ဘိန်းများကို လက်ရှိထားသည်ဟု အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ ဘိန်းသည် ၎င်း၏ ပိုင်နက်အတွင်းရှိကြောင်း သိရှိမှသာ၊ သို့တည်းမဟုတ် သိရန် အကြောင်းရှိမှသာ ဘိန်းကို လက်ရှိထားသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ **ရွှေကျီး နှင့် အစိုးရ (၃)**။ အကြောင်းပြရပါမူ ယာဉ်ပိုင်ရှင် တဦးအနေဖြင့် မိမိ၏ နောက်ကွယ်၌ မိမိအား အသိမပေးဘဲ တစ်စုံတယောက်က ထိုယာဉ်ဖြင့် ဘိန်းယူလာပါမူ ဘိန်းကို ၎င်း၏ ယာဉ်ထဲမှ ဘမ်းဆီးရမိလင့်ကစား ထိုဘိန်းရှိကြောင်း ၎င်းအနေဖြင့် သိရှိနိုင်မည် မဟုတ်၍၊ ၎င်းသည် ဘိန်းကို လက်ရှိ ထားသည်ဟု ယူဆနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

ယခုအမှုတွင် မောင်သန်းလှသည်၊ ဘိန်းများ လျှို့ဝှက်ပြီး ယူလာသည့် မော်တော် ယာဉ်ထဲ၌ ပါလာသည်ဆိုခြင်းကို မငြင်းနိုင်။ ၎င်း၏ ဖြောင့်ချက်အရ၎င်း၊ ၎င်း၏ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၃၄၂ (၁) အရ၊ သက်သေအဖြစ် ထွက်ဆိုခဲ့သည့် ထွက်ချက် အရ၎င်း ထိုမော်တော်ယာဉ်ကို မောင်သန်းလှသည် ဘိန်းဘမ်းမိသည့်နေ့အထိ လက်ရှိ ဖြစ်ပြီး ၎င်းယာဉ်နှင့်ပင် ရန်ကုန်မြို့မှတစ်ဆင့် မန္တလေးသို့ ဘုရားဖူးထွက်ကာ မန္တလေးမှ ပြည်မြို့သို့ ပြန်လာခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသည်။ ထို့ပြင် ဘဝတူ တရားခံ များဖြစ်ကြသည့် မောင်တုတ်ကြီးနှင့် မောင်ကျော်ရွှေတို့၏ ထွက်ဆိုချက်များအရ မန္တလေးမြို့တွင် မော်တော်ယာဉ်၏ မော်တာကို ပြင်ဆင်သည့် နာရီပိုင်းအချိန်မှအပ ထိုယာဉ်သည် ၎င်း၏ လက်ထဲ၌ တချိန်လုံးရှိခဲ့သည့်အပြင်၊ မော်တာပြင်စဉ်ကလည်း ယာဉ်၏ ကိုယ်ထည်အတွင်း၌ ဘိန်းများကို ထည့်သွင်းထားရန် မဖြစ်နိုင်ကြောင်း ထင်ရှားနေသဖြင့်၊ မော်တော်ယာဉ်ကိုယ်ထည် အတွင်းမှ တွေ့ရှိခဲ့သော ဘိန်းများ သည် ၎င်းမသိဘဲ ယာဉ်အတွင်းသို့ မရောက်ရှိနိုင်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ ၎င်းသည် မော်တော် ယာဉ် ကိုယ်ထည်အတွင်းမှ တွေ့ရှိခဲ့သော ဘိန်းများကို ဥပဒေအရ လက်ရှိထားခဲ့ သည်ဟု ကောက်ယူရမည်ဖြစ်သည်။ **အစိုးရ နှင့် ဟာမစ်အာလီ (၄)** တို့အမှုတွင် လှေအတွင်းမှ ဘမ်းဆီးရမိသော ဘိန်းသည် လှေပိုင်ရှင်က မိမိ၏ဘိန်းမဟုတ်ကြောင်း

(၃) အတွဲ ၇၊ ရန်ကုန် ၁၁။
(၄) အတွဲ ၃၇၊ ကာလကတ္တား ၂၄။

ခဏ်က

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ

မောင်သန်းလှ
နှင့်

မတင်တင် ပါ ၃

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

မထုချေနိုင်လျှင် ၎င်း၏ ဘိန်းဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်ပြီး၊ လှေထိုးသားတို့၏ ဘိန်းဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူခြင်း မပြုနိုင်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ထားရာ၊ ယခုအမှုမှာ လည်း ထိုအမှုနှင့် များစွာ ဆင်တူနေသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ပြင် ဘိန်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀ အရ၊ ဘိန်းလက်ရှိတွေ့သူသည် ထိုဘိန်းမှာ မိမိ၏ ဘိန်း မဟုတ်ကြောင်း သက်သေထူရန် တာဝန်ရှိပေသည်။ ထိုတာဝန်ကို မောင်သန်းလှ အနေဖြင့် ထမ်းဆောင်ခြင်း မပြုနိုင်သည်သာမက၊ ၎င်းကိုယ်တိုင်က ဘိန်းများမှာ မိမိကိုယ်တိုင်ဝယ်လာသော ဘိန်းဖြစ်ကြောင်း ပြောဆို ဝန်ခံထား သဖြင့်၊ ဘိန်း အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၉ (၁) (က) အရ၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း ထင်ရှား သည် ဆိုသော အောက်ရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် မှန်ကန်သည်။

အောက်ရုံးမှတရားသေလွှတ်ခဲ့သည့် မတင်တင်၊ မောင်တုတ်ကြီးနှင့်မောင်ကျော်ရွှေ တို့သည် ဘိန်းများ တွေ့ရှိသည့် မော်တော်ယာဉ်တွင် စီးနင်းလိုက်ပါလာကြသည်မှာ မှန်၏။ သို့ရာတွင် မောင်သန်းလှ၏ပြောဆိုချက်၌ ၎င်းတို့ သုံးဦးသည် မော်တော်ယာဉ် ကိုယ်ထည်ထဲ၌ ဘိန်းများကို လျှို့ဝှက်ယူလာသည်ကို မသိကြောင်း ပေါ်ပြထားရာ၊ ၎င်းတို့ အနေဖြင့် ဘိန်းတင်လာသည်ကို သိရှိကြသည်ဟု တထစ်ချ ယူဆရန် ခဲယဉ်း ပေသည်။ တရားခံတဦး၏ ပြောဆိုချက်ကို လက်ခံအသုံးပြုရာတွင် ဆန့်ကျင်ဘက် သက် သေ အထောက် အထား မရှိပါက ပြောဆိုချက်ပါ စကားရပ် အားလုံးကို လက်ခံ အသုံးပြုရမည်ဖြစ်သည်။ လိုသည့် စကားရပ်ကိုသာ အသုံးပြုပြီး မလိုသည့် စကား ရပ်ကို ပယ်ချခြင်းမပြုနိုင်ချေ။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် အောင်ထွန်း (၅)။

သို့ဖြစ်ရာ မတင်တင်၊ မောင်တုတ်ကြီးနှင့် မောင်ကျော်ရွှေတို့သည် မော်တော်ယာဉ် ပေါ်၌ဘိန်းပါလာကြောင်း မသိသည့်အတွက် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခဲ့ခြင်း မရှိဟုဆိုသော အောက်ရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ တရားဥပဒေအရ မှားယွင်းချွတ်ချော်သည့် အမိန့် ဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်သဖြင့်၊ ၎င်းတို့အား တရားသေလွှတ်ခဲ့ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၁၇ အရ၊ အယူခံဝင်ခြင်းကို ပလုပ်လိုက်သည်။

အထက်၌ ပေါ်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း မောင်သန်းလှသည် ဘိန်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉ (၁) (က) အရ၊ ပြစ်မှုထင်ရှားကြောင်း ဆုံးဖြတ်ပြီး ဖြစ်၍၊ ၎င်း အပေါ်ချမှတ် ရမည့် အပြစ်ဒဏ်ကို သတ်မှတ်ရန်သာ ရှိပေသည်။ ၎င်းထံမှ တွေ့ရှိသော ဘိန်း၏ အလေးချိန်မှာ တိုလာ ၆,၇၃၇၂ ဖြစ်၍ အထော်ပင် များပြားသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်၍ မှတ်လောက် သားလောက်သည့် အပြစ်ဒဏ်ကို ချမှတ်ရန် လိုပေသည်။ ဘိန်းအက် ဥပဒေပုဒ်မ ၉ (၁) (က) အရ၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ အပေါ် အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည့်

(၅) ၁၉၅၈ ခု မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၁ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်)။

အမြင့်ဆုံးသော အပြစ်ဒဏ်မှာ ၅၇ နှစ်သာဖြစ်ပြီး၊ မောင်သန်းလှသည် ယခင်က ပြစ်မှုတစ်ခုတရာကျူးလွန်ခဲ့ဘူးသူ တယောက် မဟုတ်သဖြင့် အောက်ရုံးမှ ချမှတ် ထားသည့် အပြစ်ဒဏ်မှာ လိုအပ်သည်ထက် ကြီးလေးနေကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေသည့် အလျောက် ၎င်းအား အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၃ နှစ်သာ ကျခံစေရန် ပြင်ဆင်၍ အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။ ထိုအပြစ်ဒဏ်မှ ၎င်းအချုပ်ခံရပြီးဖြစ်သည့် ၆၃ ရက်နှင့် အကျဉ်းခံရပြီးဖြစ်သည့် ၁၇ ရက်၊ စုစုပေါင်း ၈၀ ရက်ကို နုတ်ပယ်ရမည်။ ဤရုံးမှ ထုတ်ပေးခဲ့သည့် ခံဝန်ချုပ်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

၁၉၆၈

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
မောင်သန်းလှ
နှင့်
မတင်တင် ပါ ၃
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမအထွေထွေလျှောက်လွှာ

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင် နှင့် တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်တို့ရှေ့တွင်

မတလုပ်မ (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ဦးကျော်မြိုင် (လျှောက်ထားခံရသူ)*

† ၁၉၆၈
စက်တင်ဘာလ
၂၃ ရက်။

ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆—မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂(ဆ) အရ အိမ်ငှားတဦးဖြစ်သည်ဟု ယူဆရခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ လျှောက်ခံရသူမှာ အခင်းဖြစ် အခန်းတွင် ယနေ့တိုင် ဆက်လက်နေထိုင်ခဲ့ကြောင်း မငြင်းဆိုနိုင်ရကား ၎င်းသည် ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂(ဆ) အရ အိမ်ငှားတဦးသာဖြစ်သည်ဟု အသိအမှတ်ပြုရမည်။ ပုဒ်မ ၂ (ဆ) တွင် အိမ်ငှားဆိုသူ၏ အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုရာ၌ အငှားစာချုပ်ကုန်ဆုံးပြီးနောက် မိမိအားငှားရမ်းသည့် ဥပစာကို အိမ်ရှင်၏ သဘောတူညီချက်အရဖြစ်စေ၊ သဘောတူညီချက်အရ မဟုတ်ဘဲဖြစ်စေ လက်ရှိနေထိုင်မြဲနေထိုင်သူအသီးသီးပါဝင်သည်ဟု ပြဆိုထားသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ ဦးဘသန်း(၁)။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ ဦးအုန်းမောင်။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ လျှောက်ထားသူ မတလုပ်မမှာ ရန်ကုန်မြို့၊ ပုသိမ်ညွန့်ရပ်ကွက်၊ မြို့ပတ်လမ်း၊ အမှတ် ၄ အိမ်၏ ပိုင်ရှင်ဖြစ်ပြီး၊ လျှောက်ခံရသူ ဦးကျော်မြိုင်မှာ ထိုအိမ်၏ အခန်း အမှတ် ၂ ၏ အိမ်ငှားဖြစ်သည် ဆိုသည်။ လျှောက်သူ မတလုပ်မက ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး၊ အမှုအမှတ် ၉၄၄/၆၃ တွင် လျှောက်ခံရသူ ဦးကျော်မြိုင်အပေါ် အိမ်လခကျန်ငွေ ၄၈၀ ကျပ် ရရှိရန်တရားစွဲဆိုခဲ့သည်တွင် လျှောက်ခံရသူက အခင်းဖြစ်အခန်းကို ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ပြေလကုန်တွင် ဖယ်ရှားပေးမည်ဟု ဝန်ခံသဖြင့်

* ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေ လျှောက်လွှာအမှတ် ၄၈။

† ဤရုံးတရားမ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၆၇/၆၇ တွင် ၁၉၆၈ ခု၊ မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့စွဲပါ စီရင်ချက်ကို မကျေနပ်၍ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ အရ အထူးအယူခံဝင် နှင်ရရှိရန် လျှောက်ထားသောလျှောက်လွှာ။

ငွေ ၂၄၀ ကျပ်ကိုလျော့၍ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် ကျေအေးလွှာအရ၊ ငွေ ၂၄၀ ကျပ်အတွက် သာ ဒီကရီရယူခဲ့သည်ဆိုသည်။

သို့သော် လျှောက်ခံရသူသည် ပြီလ ကုန်သည့်အခါ အခင်းဖြစ် အခန်းမှဖယ်ရှား ပေးခြင်းမရှိသဖြင့်၊ ၎င်းမှာ ထိုအခန်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကျူးကျော်နေသူ တဦးသာ ဖြစ်သည့်အတွက် လျှောက်သူက ၁၉၆၄ ခု၊ မေလ ၁ ရက်နေ့မှ ၁၉၆၅ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၃၁ ရက်နေ့တိုင် အခန်းကို အသုံးပြု နေသည့်အတွက်၊ လျှော်ကြေးအဖြစ် ကျပ် ၂၇၀ ရရှိရန်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး၊ အမှုအမှတ် ၆၉/၆၅ တွင် တရားစွဲဆိုခဲ့ရာ၊ ဒီကရီ ရရှိခဲ့ကြောင်း၊ ထို့နောက် လျှောက်သူက အမှုအမှတ် ၁၄၇/၆၆ တွင် လျှောက်ခံ ရသူအပေါ် ၁၉၆၅ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက်နေ့မှ ၁၉၆၆ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၃၁ ရက်နေ့ တိုင် လျှော်ကြေးငွေ ၄၂၀ ကျပ် ရရှိရန် တရားစွဲဆိုပြန်သည့်အခါ ရုံးမှ လျှောက်ခံရသူ တင်သွင်းသည့် အခြားအိမ်ခန်းနှင့် ပတ်သက်၍ သတ်မှတ်ခဲ့သည့် စံငှါးခနှုန်း ၂၀ ကျပ် အပေါ်မူတည်ပြီး၊ လျှောက်သူသည် ငွေ ၂၀၆ ကျပ်ကိုသာ ရသင့်သည်ဟု ဒီကရီချမှတ် ပေးလေသည်။

ထိုသို့ ချမှတ်လိုက်သည့် စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို မကျေနပ်၍၊ လျှောက်သူက ဤရုံး တရားမ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၆၇/၆၇ တွင် ပြင်ဆင်ပေးပါရန် လျှောက်ထားသည် တွင် ပြင်ဆင်မှုကို ကြားနာခဲ့သည့် တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်းက လျှောက်ခံရသူသည် အခင်းဖြစ် အခန်းတွင် ဆက်လက် နေထိုင်နေကြောင်း အပြင်းမပွားရကား၊ ၎င်းမှာ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂(ဆ) အရ၊ အိမ်ငှါးတဦး ဖြစ်သည်ဟုသာ ယူဆရမည်ဖြစ်ပေသည်။ ထို့အတွက် လျှောက်သူသည် အမှုကို လျှော်ကြေးငွေရရှိရန် တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အခွင့်မရှိသော်လည်း၊ နောက်ထပ် အိမ်ငှါး အဖြစ် ထပ်မံတရားစွဲဆိုရန် အကြောင်းရှိသဖြင့်၊ အမှုပွားများခြင်း မဖြစ်စေရန်နှင့် လျှောက်ခံရသူကလည်း၊ ထိုအခန်းနှင့် ပတ်သက်၍ စံငှါးခနှုန်းကို ပေးရန်တာဝန်ရှိ သောကြောင့် မူလရုံးမှ ချမှတ်ပေးခဲ့သည့် စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီမှာ တရားမျှတခြင်း မရှိဟု မဆိုနိုင်ဆိုပြီး၊ လျှောက်သူ၏အလွှာကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်လေသည်။ ထိုအမိန့်ကိုမကျေနပ်၍ လျှောက်သူက ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ အရ အထူး အယူခံဝင်ခွင့် ရရှိရန် လျှောက်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ယခုလျှောက်လွှာနှင့် ပတ်သက်၍၊ လျှောက်သူ၏ တရားရုံးချုပ် ရွှေနေကြီးက၊ မူလရုံးမှ အခင်းဖြစ်အခန်းနှင့် ပတ်သက်၍ အခြား အခန်းတခန်းအတွက်၊ သတ်မှတ် သည့် စံငှါးခနှုန်းကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားပြီး၊ ဒီကရီချမှတ် ပေးခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်း နေပါသည်ဟု၎င်း၊ လျှောက်ခံရသူနှင့် လျှောက်သူတို့ နှစ်ဦး သဘောတူညီချက်အရ၊ အမှုအမှတ် ၉၄၄/၆၃ တွင်ချမှတ်ပေးခဲ့သည့် ဒီကရီအတိုင်း၊ လျှောက်သူသည်အခင်း

၁၉၆၈
မထလုပ်မ
နှင့်
ဦးကျော်မြိုင်။

ဖြစ်အခန်းနှင့် ပတ်သက်၍၊ ၁၉၆၄ ခု၊ ပြေလ နောက်ပိုင်းတွင် ကျူးကျော်သူ တဦးသာဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်သောကြောင့် အောက် အယူခံရုံးမှ လျှောက်ခံ ရသူသည် အခင်းဖြစ်အခန်း၏ အိမ်ငှါး တဦး အဖြစ်သာ ရှိနေသေးသည်ဟု ဆုံးဖြတ် ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ မှားယွင်းနေသောကြောင့် အထူးအယူခံ ဝင်ခွင့် ပေးသင့်ပါသည်ဟု တင်ပြလေသည်။

အထက်ပါပြဆိုချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ [လျှောက်ခံရသူမှာ အခင်းဖြစ် အခန်း တွင် ယနေ့တိုင် ဆက်လက် နေထိုင်ခဲ့ကြောင်း မငြင်းဆိုနိုင်ရကား၊ ၎င်းသည် ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂(ဆ)အရ၊ အိမ်ငှါး တဦးသာဖြစ်သည်ဟု အသိအမှတ် ပြုရမည်]ဆိုသည်နှင့် ပတ်သက်၍ လျှောက်သူ၏ ရွှေနေကြီးက နှစ်ဦးသဘောတူ ပဋိညာဉ်အရ၊ ထိုသို့ယူဆရန်မသင့်ပါဟု ဆိုလိုသည်ဆိုသော် ရည်ညွှန်းသည့် [ပုဒ်မ ၂(ဆ)တွင် အိမ်ငှါးဆိုသူ၏ အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုရာ၌ အငှါးစာချုပ် ကုန်ဆုံးပြီးနောက်၊ မိမိအားငှါးရမ်းသည့် ဥပစာကို၊ အိမ်ရှင်၏ သဘောတူညီချက်အရ ဖြစ်စေ၊ သဘော တူညီချက်အရ မဟုတ်ဘဲဖြစ်စေ လက်ရှိနေထိုင်မြဲ နေထိုင်သူ အသီးသီး ပါဝင်သည်ဟု ပြဆိုထားသောကြောင့်]လျှောက်သူ၏ရွှေနေကြီး တင်ပြချက်ကို လက်ခံနိုင်ရန်မရှိပေ။ ထို့အတိုက် ပြင်ဆင်သည့်ရုံးမှ လျှောက်ခံရသူသည် လျှောက်သူ၏ အခင်းဖြစ် အခန်း၏ အိမ်ငှါးတဦးသာ ဖြစ်နေသေးသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ မည်သို့မျှ မှားယွင်းချွတ်ချော်ခြင်း ဖြစ်နေသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ လျှောက်ခံရသူသည် အိမ်ငှါး ဖြစ်သည့်အတိုင်း အခင်းဖြစ် အခန်းနှင့် ပတ်သက်၍၊ အလားတူ အခန်းမျိုးအတွက်၊ စံငှါးခနှုန်း သတ်မှတ်ထားသည့် အပေါ်မူတည်ပြီး၊ မူလရုံးမှ ဒီကရီချမှတ်ပေးလိုက်သည့် အတိုင်းပြင်ဆင်သည့် ရုံးမှ လက်ခံ အတည်ပြုခဲ့သည်မှာလည်း၊ တဘက်စီးနှင်းဖြစ် နေပြီး၊ တရားမျှတမှု မရှိပါဟု မည်သို့မျှ မဆိုနိုင်ပေ။ ထို့ပြင် ယခုအမှုတွင် လျှောက်သူ၏ ပြဆိုချက်တို့မှာ အကြောင်း ခြင်းထုများအပေါ် မူတည်နေသည့် အချက်များသာ ဖြစ်ပြီး၊ ဥပဒေပြဿနာ အကျုံးဝင်ခြင်း မရှိသည့်အပြင်၊ ထိုအချက်များ နှင့် ပတ်သက်၍၊ အောက်ရုံးများမှ သဘောတူညီ တွေ့ရှိ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာလည်း တရား စီရင်ရေး ဝိမ်းစောင်းခြင်း ဖြစ်နေသည်ဟု မဆိုနိုင်ရသောကြောင့်၊ ပုဒ်မ ၆ အရ၊ အခွင့်ထူးအယူခံဝင်ခွင့် ပေးသင့်သည်ဟု မတွေ့ရှိရသဖြင့်၊ လျှောက်လွှာကို စရိတ်နှင့် တကွ ပလုပ်လိုက်သည်။

ရွှေနေကြီးစရိတ်အဖြစ် ၅၁ ကျပ် သတ်မှတ်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမ အထွေထွေမှု

တရားသူကြီး ဦးချစ်ရွှေတွင်

မလဲ့လဲ့ဝင်း (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

မောင်စိုးလွင် (လျှောက်ထားခံရသူ)

† ၁၉၆၈

ဇွန်လ ၂၂ ရက်။

အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခံရသူများ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၇ နှင့် ၁၂ တို့အရ လျှောက်ထားခြင်း—
၎င်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ က ကွပ်ကဲချုပ်ချယ်ထားခြင်းရှိ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လျှောက်ထားသူ တင်သွင်းသော လျှောက်လွှာသည် အုပ်ထိန်းသူနှင့်အုပ်ထိန်းခံရသူများ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇ အရဖြစ်သည်။ ပုဒ်မ ၇ သည် အက်ဥပဒေအခမ်း (၂) တွင်ပါဝင်သည်။ ပုဒ်မ ၁၉ သည် အခမ်း (၂) တွင်ပါဝင်သော ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ကွပ်ကဲချုပ်ချယ်ထားလေသည်။ ၎င်းပုဒ်မအရ အရွယ်မရောက်သေးသူ၏ ဖခင်သည် အသက်ရှင်လျက်ရှိပြီး၊ အရွယ်မရောက်သေးသူ၏ အုပ်ထိန်းသူအဖြစ်ဆောင်ရွက်စေရန် သင့်လျော်ခြင်း မရှိဟုလူ့ဆရာအကြောင်း မရှိလျှင် အခြားသူတပါးအား အရွယ်မရောက်သေးသူ၏ ကိုယ်ကိုအုပ်ထိန်းသူအဖြစ် ခန့်ထားခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ ဖခင်သည် မိမိ၏အရွယ်မရောက်သေးသည့်သား၊ သို့တည်းမဟုတ် သမီး၏ သဘာဝအုပ်ထိန်းသူဖြစ်သည့် အလျောက် အကြောင်းထူးမရှိဘဲနှင့် တစ်တယောက်အား အုပ်ထိန်းသူအဖြစ်ခန့်ထားရန် ရုံးတော်၌ အခွင့်အရေးအာဏာမရှိပေ။ ဖခင်သည် ၎င်း၏အရွယ်မရောက်သေးသည့် သားသမီးများ၏ သဘာဝအုပ်ထိန်းသူတယောက်ဖြစ်၍ ရုံးအနေဖြင့်၎င်းကို အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခံရသူများ အက်ဥပဒေအရ အုပ်ထိန်းသူအဖြစ် ကျေညာရန်ပင် မလိုပေ။

ဘီဗင်ကထရာဆွာရမ်း နှင့် ဆာရာဒမ်ပါး၊ ရန်ကုန်အတွဲ ၁၃၊ စာ ၅၉၀။

အရွယ်မရောက်သေးသူ ငွေကွေ့၏ကိစ္စ၊ လျှောက်ထားသူ ဒေါ်ချောင်ကန်ယုတ်၊ တရားရုံးချုပ်၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမသေးမှုအမှတ် ၁၁၆။

မနု နှင့် ကိုစံအေး၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၆၀၉ ရည်ညွှန်းသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးအေးမောင်။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ဦးမြင့်စိုး။

* ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေမှုအယူခံမှုအမှတ် ၃၂။
† ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေမှုအမှတ် ၁၃၂ တွင် ၁၉၆၈ ခု၊ ဇွန်လ ၂၂ ရက် နေ့စွဲပါ တရားရုံးချုပ် မူလဘက်ရုံးတော် တရားသူကြီး ဦးချစ်၏ အမိန့်ကို အယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၈
မလဲလဲဝင်း
နှင့်
မောင်စိုးလွင်။

တရားသူကြီး ဦးချစ်။ ။ လျှောက်ထားသူ မလဲလဲဝင်းက လျှောက်ထားခံရသူ မောင်စိုးလွင်ထံမှ ၎င်းတို့မှ မွေးဖွားသော အသက် ၁ နှစ် နှင့် ၆ လအရွယ်ရှိ သမီးကလေး ဥဗ္ဗာသွင်ကို အုပ်ထိန်းရန် ရလိုကြောင်းဖြင့် အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်း ခံရသူများ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇ နှင့် ပုဒ်မ ၁၂ တို့အရ လျှောက်ထားလေသည်။

မောင်စိုးလွင် နှင့် မလဲလဲဝင်းတို့သည်၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လကစ၍ အကြင်လင် မယား ဖြစ်လာကြသည်။ မောင်စိုးလွင်၏ မိဘများနှင့်အတူ ရန်ကုန်မြို့၊ ဒုတိယ သော်မဆင်ရိပ်သာ အိမ်အမှတ် ၄ တွင် နေထိုင်ကြသည်။ မလဲလဲဝင်းမှာ ၁၀ တန်း အောင်ပြီး၍ ဆေးတက္ကသိုလ်တွင် ပညာဆည်းပူးသည်။ မောင်စိုးလွင်သည် ၉ တန်း စာမေးပွဲဝင်ရန် ညကျောင်းကို တက်နေရသည်။ မလဲလဲဝင်းသည် ယောက္ခမများနှင့် အတူမနေလိုသဖြင့် သီးသန့် အခန်းတခန်းကို မောင်စိုးလွင်အား ရှာခိုင်းရာ မရရှိသဖြင့် စိတ်ဆိုး၍ ယောက္ခမအိမ်မှ ဆင်းသွားပြီးလျှင် ၎င်း၏ မိဘများ နေထိုင်သော အင်းယားလမ်းသို့ သွားရောက်နေထိုင်လေသည်။ ယင်းကဲ့သို့ ဆင်းသွားတိုင်း မောင်စိုးလွင်က လိုက်ခေါ်သဖြင့် ပြန်လာ၍ နေရာမှ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၅ ရက် နေ့တွင် မြရတနာသားဖွားခန်း၌ မလဲလဲဝင်းသည် သမီးကလေးကို ဖွားမြင်လေသည်။ ကလေးမွေးဖွားပြီးနောက် ၉ ရက်မြောက် နေ့တွင် မလဲလဲဝင်းသည် ၎င်း၏မိဘများ အိမ်သို့ ကလေးခေါ်ပြီး သွားရောက် နေထိုင်လေသည်။ ထိုအခါက မောင်စိုးလွင်သည် ရန်ကုန်မြို့မရှိ၊ ၎င်း၏မိဘများ ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြန်လာရန် တောင်ကြီးမြို့သို့ သွားရောက် ကြိုဆိုပြီး ခေါ်လာသောအချိန်ဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်မြို့သို့ ရောက်လျှင် ရောက်ခြင်း မောင်စိုးလွင်သည် မြရတနာဆေးတိုက်သို့ သွားကြည့်ရာ ဆေးတိုက်တွင် မလဲလဲဝင်းနှင့် ကလေးမရှိတော့ဘဲ အင်းယားလမ်း အိမ်သို့ သွားရောက် နေထိုင်ကြောင်း သိရ သဖြင့် ထိုအိမ်သို့ လိုက်သွားပြီး မလဲလဲဝင်းကို ခေါ်သော်လည်း မလဲလဲဝင်းက မောင်စိုးလွင်အပေါ် စိတ်ကောက်နေသဖြင့်မလိုက်လာပေ။ ကလေးမွေးပြီး ၄ လလောက် ကြာမှ မောင်စိုးလွင် ပြန်ခေါ်သဖြင့် မောင်စိုးလွင် အိမ်သို့ ပြန်လိုက်လာလေသည်။ ထိုသို့ ပြန်လိုက်နေပြီးနောက် မလဲလဲဝင်းသည် ဆေးကျောင်းသို့ တက်မြဲတက်နေသည်။ ကလေးကိုမူ မောင်စိုးလွင်နှင့်တကွ ၎င်း၏အိမ်တွင်ရှိကြသော သူများက နို့ ဘူးတိုက်၍ ထိန်းရလေသည်။ နောက်ထပ် နှစ်ကြိမ် မလဲလဲဝင်းသည် မောင်စိုးလွင်အိမ်မှ စိတ် ကောက်၍ ၎င်း၏မိဘများအိမ်သို့ သွားရောက်နေထိုင်လေသည်။ မောင်စိုးလွင်လိုက် ခေါ်မှ ပြန်လာလေသည်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် မလဲလဲဝင်း သည် ၎င်း၏မိခင်မွေးနေ့ ဖြစ်သဖြင့် အင်းယားလမ်းအိမ်သို့ သွားလေသည်။ နေ့လည် လောက်တွင် မောင်စိုးလွင် အိမ်သို့ ပြန်လာပြီး ကလေးကိုခေါ်ရာ မောင်စိုးလွင်က ကလေးကို မပေးလိုက်ပေ။ နောက်နေ့တွင် မလဲလဲဝင်းသည် တဖန်ပြန်လာ၍ ၎င်း၏

အဝတ်အစားများကို ယူပြီး ကလေးကိုပါ တခါတည်း ခေါ်ရန်ဖြစ်သော်လည်း ကလေး
မှာ ထိုအခါက မရှိသောကြောင့် ကလေးကို မရဘဲနှင့် အင်းယားလမ်းအိမ်သို့ ပြန်လာ
လေသည်။ ဤသို့ ဆင်းသွားပြီးနောက် မောင်စိုးလွင်က မလဲ့လဲ့ဝင်းအား လိုက်၍
မခေါ်ပေ။ မလဲ့လဲ့ဝင်းကလည်း ပြန်မလာတော့ပေ။

၁၉၆၈
မလဲ့လဲ့ဝင်း
နှင့်
မောင်စိုးလွင်။

၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့က မလဲ့လဲ့ဝင်းသည် ကလေးကို အုပ်ထိန်း
ထိုက်သူ ဖြစ်သဖြင့် မောင်စိုးလွင် လက်ဝယ်မှ ရယူ၍ အုပ်ထိန်းခွင့်ပေးပါရန် အထက်တွင်
ပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ရုံးက နှစ်ဘက်သော
ရွှေနေကြီးများကို ကြားနာပြီး၊ အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခံရသူများ အက်ဥပဒေပုဒ်မ
၁၂ အရ မောင်စိုးလွင်လက်ဝယ်၌ ရှိနေသော ကလေးကို အမှုအတောအတွင်း
မလဲ့လဲ့ဝင်းက ယာယီအုပ်ထိန်းစေရန် ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့က အမိန့်
ချမှတ်လိုက်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ကလေးသည် ယခုအခါ မလဲ့လဲ့ဝင်း လက်ဝယ်၌
ယာယီထောက်ပံ့နေလေသည်။

လျှောက်ထားသူ မလဲ့လဲ့ဝင်းက လျှောက်ထားခံရသူ မောင်စိုးလွင်သည် ကလေးကို
အုပ်ထိန်းနိုင်ရန် အရည်အချင်းနှင့် မပြည့်စုံပါ။ ၎င်းသည် ယခုအခါ အလုပ်အကိုင်မရှိ၊
၁၀ တန်းမှပင်မအောင်သေးပါ။ စားသုံးရန်အတွက် ၎င်း၏ မိဘများထံမှ လက်ဖြန့်
တောင်းခံနေရပါသည်။ ၎င်းကိုယ်တိုင် ဝင်ငွေ တပြားတချပ်မျှ မရှိသဖြင့် ကလေးအား
ကျွေးမွေး သုတ်သင်နိုင်သူ တဦး မဟုတ်ပါ။ ၎င်းပြင် မောင်စိုးလွင်သည် လမ်းသူရဲ
ဆံဆံဖြစ်၍ အရက်သောက်၊ ဆေးခြောက်ရှူပြီးလျှင် ရာဇဝတ်မှုပင် ကျူးလွန်သူ
တဦးဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင်၎င်းသည် မလဲ့လဲ့ဝင်းကို ရိုက်နှက် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ပါသည်။
ကလေးကိုလည်း ကောင်းစွာ ကြည့်ရှု ထိန်းသိမ်းခြင်း မပြုပါ။ ညအချိန်မတော်
ညဉ့်နက်သန်းခေါင်ကျော်မှ အိမ်သို့ပြန်လာလေ့ရှိပါသည်။ ၎င်းပြင် အခြား အမျိုး
သမီးများနှင့်လည်း ငြိစွန်းလျက်ရှိပါသည် စသည်ဖြင့် တင်ပြသွားလေသည်။

လျှောက်ထားခံရသူ မောင်စိုးလွင်က လျှောက်ထားသူ မလဲ့လဲ့ဝင်းသည်၊ ကလေး
ကို အုပ်ထိန်းရန် ထိုက်တန်သူတဦးမဟုတ်ပါ။ ၎င်းသည် ဆေးကျောင်းသူ တဦး ဖြစ်ပါ
သည်။ နံနက် ၈ နာရီမှ ညနေ ၅ နာရီအထိ ကျောင်းတက်နေရသဖြင့် ကလေးအား
မကြည့်ရှုနိုင်ပါ။ နို့လည်းမတိုက်နိုင်ပါ။ ကျောင်းမှပြန်လာပြီးနောက်ကျောင်းစာများ
ကျက်နေရသောကြောင့် ကလေးကို ကြည့်ရှုခြင်း၊ နို့တိုက်ခြင်းလည်း မပြုလုပ်နိုင်ပါ။
ညအခါ ကလေးငိုရာတွင် ဂရုမစိုက်ဘဲ အိပ်မြဲအိပ်နေပါသည်။ မိမိကသာထ၍
နို့ဘူးတိုက်ပြီး၊ ကလေးအား ပြုစုရပါသည်။ ကျောင်းသူ ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ
ဝင်ငွေ တပြားတချပ်မျှ မရှိပါ။ မလဲ့လဲ့ဝင်း၏ မိဘများကလည်း တပြားတချပ်မျှ

၁၉၆၈
မလဲလဲဝင်း၊
နှင့်
မောင်စိုးလွင်။

မထောက်ပံ့ပါ။ မိမိ၏မိဘများကသာ လုံးဝဥဆံ့ ထောက်ပံ့ပါသည်။ မိမိသည် ကျောင်းသား ဖြစ်စေကာမူ တဦးတည်းသော သားဖြစ်သဖြင့် မိခင်များမှာလည်း ပစ္စည်း ဥစ္စာ ကြွယ်ဝချမ်းသာသူများ ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ကလေးအတွက်ဆိုလျှင် မည်မျှပင်ကုန်ခန်းစေကာမူ အကုန်အကျ ခံနိုင်ပါသည်။ ၎င်းပြင် မိမိအိမ်၌လည်း ကလေးထိန်း အများအပြားရှိပါသည်။ မလဲလဲဝင်းအိမ်တွင် ကလေးထိန်း မရှိပါ။ ထို့ပြင် မလဲလဲဝင်းသည် အကျင့်စာရိတ္တ ကောင်းသူ တဦးမဟုတ်ပါ။ အကျင့်စာရိတ္တ ပျက်ပြားပါသည်။ ၎င်းသည် ဆရာဝန် အောင်သူနှင့် ဖောက်ပြားမှုများရှိပါသည်။ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သော အကြောင်းများကြောင့် မလဲလဲဝင်းသည် ကလေးအား အုပ်ထိန်းထိုက်သူ တဦးမဟုတ်ပါ။ မလဲလဲဝင်း လက်ဝယ်တွင် ကလေးကို ထားရှိပါက ကလေး၏ ကောင်းရာ ကောင်းကျိုးများစွာ ထိခိုက်ဘွယ်ရာ အကြောင်းရှိပါသည်ဟု အကျယ်တဝင့်တင်ပြသွားသည်။

လျှောက်ထားခံရသူ မောင်စိုးလွင်၏ တရားရုံးချုပ်ရွှေနေ ဦးမြင့်စိုးက ယခုအမှုမှာ အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခံရသူများ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇ အရ ဖြစ်သဖြင့် ပုဒ်မ ၁၉ တွင် ညွှန်ပြထားသည့်အတိုင်း ရုံးတော်က သုံးသပ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်း ညွှန်ကြားချက်ကို ကျော်လွန်၍ ရုံးတော်တွင် စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာမရှိပါ။ မောင်စိုးလွင်သည် ကလေး၏ ဖခင်ဖြစ်ပါသည်။ မောင်စိုးလွင်သည် ကလေးကို အုပ်ထိန်းရန် ထိုက်တန်သူတဦး မဟုတ်ဟု ထင်ရှားစွာ တင်ပြနိုင်ခြင်း မပြုနိုင်သရွေ့ ကာလပတ်လုံး လျှောက်ထားသူ အပါအဝင် မည်သူတဦးတယောက်ကမျှ မောင်စိုးလွင် လက်ဝယ်မှ အုပ်ထိန်းရန် အတွက် မရယူနိုင်ပါ။ ဥပဒေက အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရုံးတော်က ပုဒ်မ ၁၉ နှင့် အညီ ဤအမှုကိုသုံးသပ်ပါရန် တင်ပြသွားလေသည်။

လျှောက်ထားသူ မလဲလဲဝင်း၏ တရားရုံးချုပ်ရွှေနေ ဦးအေးမောင်က လျှောက် ထားသူ တင်သွင်းသော လျှောက်လွှာသည် ပုဒ်မ ၇ အရဖြစ်ပါသည်။ ပုဒ်မ ၇ နှင့် အညီ ရုံးတော်က သုံးသပ်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ပုဒ်မ ၁၉ နှင့် မည်သို့မျှ မသက်ဆိုင်ပါ။ ပုဒ်မ ၁၉(ခ)မှာ ဥပဒေပုဒ်မသား ခရစ်ယာန်များအတွက် ဖြစ်ပါသည်။ ယခုအမှုသည် များမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာများ ဖြစ်၍ ကလေးမှာလည်း ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သဖြင့် ထိုပုဒ်မနှင့် လုံးဝမသက်ဆိုင်ပါဟူ၍ တင်ပြသွားလေသည်။

ဤအမှုကို အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခံရသူများ အက်ဥပဒေတွင် မည်သည့်ပုဒ်မ မည်သည့် ဥပဒေထောင့်ဖြင့် သုံးသပ်ရန်မှာ အဓိက အချက်ဖြစ်သည်။ ပုဒ်မ ၇ သည် အထက်တွင် ဖော်ပြထားသော အက်ဥပဒေအခန်း ၂ တွင်ပါဝင်သည်။ ပုဒ်မ ၁၉ သည် အခန်း ၂ တွင် ပါဝင်သော ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ကွပ်ကဲ ချုပ်ချယ်ထား

လေသည်။ ပုဒ်မ ၁၉ ကို ဖော်ပြရန်လိုအပ်သဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြလိုက်သည်။

၁၉၆၈

မလဲလဲ့ဝင်း

နှင့်

မောင်စိုးလွင်။

“ 19. Nothing in this Chapter shall authorize the Court to appoint and declare a guardian of the person—

(a) of a minor who is a married female and whose husband is not, in the opinion of the Court, unfit to be guardian of her person, or,

(b) subject to the provisions of this Act with respect to (European Christians), of a minor whose father is living and is not, in the opinion of the Court, unfit to be guardian of the person of the minor.”

၎င်းပုဒ်မအရ အရွယ်မရောက်သေးသူ၏ ဖခင်သည် အသက်ရှင်လျက်ရှိပြီး အရွယ်မရောက်သေးသူ၏ အုပ်ထိန်းသူအဖြစ် ဆောင်ရွက်စေရန် သင့်လျော်ခြင်း မရှိဟု ယူဆစရာအကြောင်း မရှိလျှင် အခြားသူ တပါးအား အရွယ် မရောက်သေးသူ၏ ကိုယ်ကို အုပ်ထိန်းသူအဖြစ် ခန့်ထားခြင်းမပြုနိုင်ပေ။ ဖခင်သည် မိမိ၏ အရွယ်မရောက်သေးသည့် သား၊ သို့မဟုတ် သမီး၏ သဘာဝ အုပ်ထိန်းသူဖြစ်သည့်အလျောက် အကြောင်းထူး မရှိဘဲနှင့် တစ်တယောက်အား အုပ်ထိန်းသူအဖြစ် ခန့်ထားရန် ရုံးတော်၌ အခွင့်အရေး အာဏာမရှိပေ။ ဖခင်သည် ၎င်း၏ အရွယ်မရောက်သေးသည့် သားသမီးများ၏ သဘာဝအုပ်ထိန်းသူ တယောက်ဖြစ်၍ ရုံးအနေဖြင့် ၎င်းကို အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခံရသူများ အက်ဥပဒေအရ အုပ်ထိန်းသူအဖြစ် ကျေညာခန့်ရန်ပင် မလိုပေ။ ဘီစင်ကတရာဆွာရမ်း နှင့် ဆာရာဒမ်ဗါး (၁) အမှုနှင့် အရွယ်မရောက်သေးသူ ငွတ်ကွေ၏ကိစ္စ၊ လျှောက်ထားသူဒေါ်ချောင်ကန်ယုတ် (၂) အမှုတို့ကိုကြည့်လေ။

လျှောက်ထားသူ၏ ရွှေနေ ဦးအေးမောင်က ဤအမှုကို ပုဒ်မ ၁၉ အရ မသုံးသပ်နိုင်ဟု တင်ပြခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ လျှောက်ထားခံရသူ၏ ရွှေနေ ဦးမြင့်စိုးက ပြန်လည်ချေပရာတွင် ယင်းပုဒ်မ ၁၉ အရ ဥပဒေပုဒ်မသား ခရစ်ယာန်များမှအပ ကျန်မည်သည့် လူမျိုးအတွက်ကိုမဆို အသုံးပြုနိုင်ပါသည်ဟုပြောဆိုသည်။ ဤကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြဆိုခဲ့သော ပုဒ်မ ၁၉(ခ) ကို သေချာစွာ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်လှောင် ဤပုဒ်မသည် ဥပဒေပုဒ်မသား ခရစ်ယာန်များမှအပ အခြားပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် သက်ဆိုင်သည်ဟု ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။ မောင်စိုးလွင်နှင့် မလဲလဲ့ဝင်းတို့သည် ဥပဒေပုဒ်မသားခရစ်ယာန် များမဟုတ်သည်မှာ ထင်ရှားသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအမှုကို ထိုပုဒ်မအရသာလျှင် သုံးသပ်

(၁) ရန်ကုန်အတွဲ ၁၃၊ စာ ၅၉၀။
(၂) တရားရုံးချုပ် ၁၉၆၆ ခု၊ တရားမသေးမှု အမှတ် ၁၁၆။

၁၉၆၈
မလဲလဲဝင်း
နှင့်
မောင်စိုးလွင်။

ရမည်ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့သော ကိစ္စမျိုးနှင့် ပတ်သက်၍ တရားရုံးချုပ် ခုံရုံးက မနု နှင့် ကိုစံအေး (၃) အမှုတွင်အောက်ပါအတိုင်း စီရင်ထုံးစံထားသည်။

“Held : Section 19 of the Guardians and Wards Act enacts that subject to the provisions of the Act with respect to European Christians nothing in the Act would authorize the Court to appoint and declare a guardian of the person of a minor whose father is living and is not, in the opinion of the Court, unfit to be the guardian of the person of the minor.”

ထိုစီရင်ထုံးစံတွင် အမှုသည်များ ဖြစ်ကြသော မနု နှင့် ကိုစံအေးတို့မှာ ဥပဒေပုဂ္ဂိုလ်များ ခရစ်ယာန်များ ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်ဟု ရှေ့နေ ဦးအေးမောင်က အဆိုရှိလာပြန်သည်။ ယင်းစီရင်ထုံးစံ မနု သို့မဟုတ် ကိုစံအေးသည် မည်သည့်ဘာသာကို ကိုးကွယ်ကြသည်နှင့် ပတ်သက်၍ ပေါ်လွင်ခြင်းမရှိသဖြင့် ဤရုံးက တောင်ငူမြို့၊ ခရိုင် တရားမတရားသူကြီးထံသို့ ၎င်း၏ရုံး ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမသေမှုအမှတ် ၁၇၊ အမှုတွဲကို သိကြီးရိပ်၍ ခေါ်ယူကြည့်ရှုရာတွင် မနု နှင့် ကိုစံအေးတို့သည် ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာလူမျိုးဖြစ်ကြပြီး အရွယ်မရောက်သေးသော ကလေးများ ဖြစ်ကြသည့် စမ်းစမ်းအေးနှင့် သန်းသန်းအေးတို့မှာလည်း ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာလူမျိုးများ ဖြစ်ကြသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ထို့ကြောင့် အထက်တွင် ဖော်ပြထားသော ပုဒ်မ ၁၉ သည် ဥပဒေပုဂ္ဂိုလ်များ သား ခရစ်ယာန်များနှင့်သာလျှင် သက်ဆိုင်ပါသည်ဟု ရှေ့နေ ဦးအေးမောင် တင်ပြချက်ကို လက်ခံနိုင်ရန် အကြောင်းမရှိပေ။

အထက်တွင် ပြဆိုခဲ့သည့် ဥပဒေနှင့် စီရင်ထုံးများနှင့်အညီ ယခုအမှုကို သုံးသပ်ရန် ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုရင်းမှာ မောင်စိုးလွင်သည် ဥမ္မာသွင်၏ အဖဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် အသက်ထင်ရှားလျက်ရှိသည်။ ယင်းကဲ့သို့ အသက်ထင်ရှား ရှိနေသော ဖခင်ထံမှ ကလေးကို မိခင်အပါအဝင် တဦးတယောက်သောသူက ရယူအုပ်ထိန်းလိုပါသည်ဟု ဆိုလာလျှင် ယင်းဖခင်သည် ကလေး၏ ကောင်းရာကောင်းကျိုး အတွက် အုပ်ထိန်းသူအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရန်သင့်လျော်ခြင်း မရှိဟု ကျနစွာပြဆိုရမည်။ ယခုအမှုတွင် လျှောက်ထားသူ မလဲလဲဝင်းက မောင်စိုးလွင်သည် ကလေးကို အုပ်ထိန်းဆောင်ရွက်နိုင်သူတဦး မဟုတ်ကြောင်း မည်မျှသော ပမာဏအားဖြင့် ပြဆိုထားသည်ကို ဝေဖန်သုံးသပ်ရန်လိုအပ်ပေသည်။

မလဲလဲဝင်းက မောင်စိုးလွင်သည် ကျောင်းသား ဖြစ်ပါသည်။ ဝင်ငွေမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ကလေးကို ကျွေးမွေး စောင့်ရှောက်ရာ၌ ငွေအင်အား မရှိပါဟုတင်ပြသွား

(၃) ၁၉၆၃ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံးစာ ၆၈၉။

၁၉၆၈
မလဲ့လဲ့ဝင်း
နှင့်
မောင်စိုးလွင်

ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မောင်စိုးလွင်သည် ကျောင်းသား တဦးဖြစ်သည်မှာမှန်၏။ သို့သော် ၎င်း၏မိဘများသည် ချမ်းသာကြွယ်ဝသော သူများဖြစ်သဖြင့် ကလေး အတွက်ဆိုလျှင် ၎င်းတို့ထံမှ အခါမရွေး လိုသမျှကို ရယူနိုင်ကြောင်း သက်သေ အထောက်အထားရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ငွေကြေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မောင်စိုးလွင်၌ ချိုတဲ့သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ၎င်းပြင် မောင်စိုးလွင်သည် ကိုယ်လက်သန်စွမ်း ကျန်းမာသူ တဦးဖြစ်သဖြင့် ကလေးကို ကြည့်ရှု ပြုစုထိန်းသိမ်းနိုင်ကြောင်းမှာ ထင်ရှားသည်။ ထို့ပြင် မောင်စိုးလွင်၌ ကလေးကို ထိန်းနိုင်ရန် အိမ်ပေါ် အများအပြားရှိသည်။ မလဲ့လဲ့ဝင်းက မောင်စိုးလွင်သည် ၎င်းအား ကျောင်းမနေနိုင်အောင် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက် ပါသည်။ မောင်စိုးလွင်သည် လမ်းသူရဲ ဆံဆံဖြစ်ပါသည်။ အရက်လည်းသောက် ဆေးခြောက်လည်းရှူပါသည်။ မော်တော်ကား တစီးနှင့် လျှောက်လည်ရာမှ အိမ်သို့ သန်းခေါင်တလွဲမှ ပြန်လာပါသည်။ ရုံးတွင်လည်း ရာဇဝတ်မှု ဖြစ်ပါသည်။ မိန်းကလေး များကိုလည်း မဟားတယား လုပ်တတ်ပါသည် စသည်ဖြင့် စွပ်စွဲချက်များမှာ မလဲ့လဲ့ဝင်း တဦးတည်း၏ စွပ်စွဲချက်များသာလျှင် ဖြစ်သည်။ ထောက်ခံချက်မရှိပေ။ မောင်စိုးလွင် တင်ပြသော သက်သေ ဗိုလ်ကြီး မင်းမောင်၏ ထွက်ချက်အရဆိုလျှင် မောင်စိုးလွင်သည် ရပ်ရွာ၌ သာရေးနာရေး ကိစ္စများတွင် ဝင်ရောက်ဆောင်ရွက်သူ ဖြစ်သည်။ လမ်းသူရဲဆံဆံနေခြင်း မဟုတ်။ မိကောင်း ဖခင် သားသမီးတဦးဖြစ် သည် အကျင့်စာရိတ္တကောင်းသည်ဟူ၍ဖြစ်ပေသည်။

ကလေးကို အုပ်ထိန်းနိုင်သူ တဦး မဟုတ်ကြောင်း မောင်စိုးလွင်၏ အကျင့်စာရိတ္တ မကောင်းကြောင်း စသည့် စွပ်စွဲချက်များမှာ ပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း မလဲ့လဲ့ဝင်း၏ ထွက်ချက်တခုတည်းသာရှိသည်။ ထိုထွက်ချက်ကို မောင်စိုးလွင်က ငြင်းဆိုထားသည်။ မောင်စိုးလွင်ထူသော သက်သေဖြစ်သည့် ရပ်ကွက်တွင် နှစ်ပေါင်းများစွာ နေထိုင်သော ဗိုလ်ကြီး မင်းမောင်က မောင်စိုးလွင်၏ ထွက်ချက်ကို ထောက်ခံထားသည်။ ဤ သည်ကိုထောက်ရှုခြင်းအားဖြင့် မောင်စိုးလွင်သည် သဘာဝ ဖခင်ဖြစ်သည့်အပြင် ကလေးကို အုပ်ထိန်းနိုင်ရန် အရည်အချင်းနှင့် မပြည့်စုံသူတဦး မဟုတ်ဟု တပ်အပ် သေချာစွာ မစွပ်စွဲနိုင်ပေ။ ယင်းကဲ့သို့ မစွပ်စွဲနိုင်သည့်အားမလျော်စွာ အထက်တွင် ပြဆိုခဲ့သည့် ဥပဒေနှင့် စီရင်ထုံးများအရ မောင်စိုးလွင်၏ အုပ်ထိန်းခြင်းခံရသော ကလေးကို မည်သူတဦးတယောက်ကမျှ ရပိုင်ခွင့်မရှိပေ။

မောင်စိုးလွင်မှာ ကလေးကို အုပ်ထိန်းစောင့်ရှောက်နိုင်ရန် အကျင့် စာရိတ္တ ပျက်ပြား၍ ထိုက်တန်သူတဦးမဟုတ်ဟု ပြဆိုနိုင်ခြင်း မရှိသဖြင့် မောင်စိုးလွင်ဘက်က မလဲ့လဲ့ဝင်းသည် အကျင့်စာရိတ္တ ပေါက်ပြားသည်ဟူသော စွပ်စွဲချက်ကို ရုံးတော်က ထည့်သွင်းစဉ်းစား သုံးသပ်ရန် မလိုတော့ပေ။ စဉ်းစားရန်လည်းအကြောင်း မရှိပေ။

၁၉၆၈
မလဲ့လဲ့ဝင်း
နှင့်
မောင်စိုးလွင်။

အထက်တွင် ဖော်ပြသော အကြောင်းအချက်အလက်များအရ၊ လျှောက်ထားသူ မလဲ့လဲ့ဝင်း၏ လျှောက်လွှာကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

ရွှေနေ့စရိတ်မှာ ၇၅ ကျပ် သတ်မှတ်လိုက်သည်။

၎င်းပြင် ဤရုံး ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ပုဒ်မ ၁၂ အရအမှု စစ်ဆေးနေစဉ်အတောအတွင်း ကလေး ဥမ္မာသွင်ကို လျှောက်ထားသူ မလဲ့လဲ့ဝင်း အား ယာယီ ထိန်းသိမ်းနိုင်စေရန် အပ်ထားသော အမိန့်ကိုလည်း ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ မလဲ့လဲ့ဝင်းသည်၊ မောင်စိုးလွင်အား ကလေးပြန်လည်ပေးအပ်စေ။

ကလေးသည် မောင်စိုးလွင် လက်ဝယ်သို့ ပြန်လည် ထောက်ပံ့သောအခါ မလဲ့လဲ့ဝင်း သည်၎င်း၊ ၎င်း၏မိဘများသည်၎င်း၊ ကလေးကို ကြည့်ရှုလိုပါက မောင်စိုးလွင်က ခွင့်ပြုရမည်ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမ အထွေထွေအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင် နှင့် ဦးစိန်သင်း တို့ရွှေ့တွင်

မလဲ့လဲ့ဝင်း (အယူခံတရားလို)

နှင့်

မောင်စိုးလွင် (အယူခံတရားခံ) *

† ၁၉၆၈
—
ဩဂုတ်လ
၁၇ ရက်။

ငယ်ရွယ်သည့်ကလေးအား အုပ်ထိန်းသူအဖြစ်ခန့်ထားပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း—အရွယ်မရောက်
သေးသူ၏ ဘခင်သည် အသက်ရှင်လျက်ရှိခြင်း—အခြားသူတပါးအား အုပ်ထိန်းသူအဖြစ်
ခန့်ထားခွင့် ရှိမရှိ—မည်သည့်အခါတွင် ငယ်ရွယ်သူ၏ ကောင်းရာကောင်းကျိုး ဖြစ်ထွန်းမည့်
အပေါ် မူတည်ဆုံးဖြတ်ပေးနိုင်ခွင့်မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အယူခံတရားလိုက အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခြင်းခံရသူများ အက်ဥပဒေ
ပုဒ်မ ၇ နှင့် ၁၂ အရ ငယ်ရွယ်သည့်ကလေးအား အုပ်ထိန်းသူအဖြစ်ခန့်ထားပေးရန် လျှောက်ထား
ခဲ့သည်။ ပုဒ်မ ၁၉ (ခ) အရ ခရစ်ယာန်ကိုးကွယ်သည့် ဥပဒေပေးပေးမှုအပေါ် အရွယ်မရောက်
သေးသူ၏ ဘခင်သည် အသက်ရှင်လျက်ရှိပြီး အုပ်ထိန်းသူအဖြစ် စောင့်ရှောက်ရန် သင့်လျော်ခြင်း
မရှိဟုမထွေဆိုပါက အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခြင်းခံရသူများ အက်ဥပဒေအခန်း ၂ တွင် ပြဆိုချက်
အရ အခြားသူတပါးအား အရွယ်မရောက်သေးသူ၏ကိုယ်ကို အုပ်ထိန်းသူအဖြစ်ခန့်ထားခွင့်မရှိပေ။

အမှုတွင် အယူခံတရားလိုက ပုဒ်မ ၂၅ အရ ငယ်ရွယ်သည့်ကလေးအား မိမိအုပ်ထိန်းခြင်း
လက်အောက်သို့ ပေးအပ်စေရန် အခွင့်အလမ်းပေးပါမည့်အကြောင်း လျှောက်ထားတောင်းဆို
ခြင်းမဟုတ်သဖြင့် ငယ်ရွယ်သူ၏ ကောင်းရာကောင်းကျိုးဖြစ်ထွန်းမည့်အပေါ် မူတည် ဆုံးဖြတ်
ပေးနိုင်ခွင့်မရှိ။

ထန်စွဲကျ။ နှင့် ချန်ချိန်ကျန်၊ ၁၉၆၄၊ မြန်မာနိုင်ငံ စီရင်ထုံး၊ ၈၁ ၁၀၇။ ဦးမောင်မောင် နှင့်
မအေးပု၊ ၁၉၇၂၊ မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံး၊ ၈၁ ၄၀၆ ခြားနားပြသည်။

အယူခံတရားတရားလိုအတွက်။ ။ ဦးကျော်မြင့်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ ဦးမြင့်စိုး။

* ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှုအမှတ် ၃၂။
† ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေအမှတ် ၁၃၂ တွင် ၁၉၆၈ ခု၊ ဇွန်လ ၂၂ ရက်နေ့စွဲပါ
တရားရုံးချုပ်မူလဘက်ရုံးတော် တရားသူကြီး ဦးချစ်၏အမိန့်ကို အယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၈
မလဲလဲဝင်း
နှင့်
မောင်စိုးလွင်။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ အယူခံ တရားလို မလဲလဲဝင်းက ဤရုံး မူလဘက် ဆိုင်ရာ တရားမ အသေးအပွဲအမှတ် ၁၃၂/၆၇ တွင် အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခြင်း ခံရသူများ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇ နှင့် ၁၂ တို့အရ၊ ငယ်ရွယ်သူ ၎င်း၏ သမီး အသက် ၁ နှစ်နှင့် ၆ လ အရွယ်ရှိ ဥမ္မာသွင်၏ အုပ်ထိန်းသူအဖြစ် ခန့်ထားပေးပါရန်၊ ကလေး ဘခင်ဖြစ်သူ အယူခံ တရားခံမောင်စိုးလွင်အပေါ် တရားစွဲဆိုခဲ့ရာ အမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သဖြင့်၊ မကျေနပ်သောကြောင့် ယခု အယူခံမှုကို တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

မောင်စိုးလွင်နှင့် မလဲလဲဝင်းတို့မှာ ၁၉၆၄ ခုနှစ် တွင် အကြင်လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းပြီး၊ မောင်စိုးလွင်၏ မိဘများနှင့် အတူနေထိုင်ခဲ့သည်ဆိုသည်။ မလဲလဲဝင်း မှာ ၁၀ တန်းအောင်ပြီး ဆေးတက္ကသိုလ်တွင် ပညာဆည်းပူးနေ၍ မောင်စိုးလွင်မှာမူ ၉ တန်းစာမေးပွဲဝင်ရန် ညကျောင်းတက်နေသည်ဆိုသည်။ မလဲလဲဝင်းသည် ယောက္ခမ များနှင့် အတူမနေလိုသဖြင့်၊ မောင်စိုးလွင်အား သီးသန့်အိမ်ခန်းငှား၍ နေထိုင်ရန် ပြောဆိုသော်လည်း အောင်မြင်ခြင်း မရှိသဖြင့်၊ မကြာခင်စိတ်ဆိုးပြီး အိမ်မှဆင်း သွားလေ့ရှိသည်ဆိုသည်။ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ကလေးမဥမ္မာသွင်အား မွေးဖွားပြီးနောက် မလဲလဲဝင်းသည် ၎င်း၏ မိဘများအိမ်သို့ သွားရောက် နေထိုင် ခဲ့သည်ဆိုသည်။ ထို့နောက် မောင်စိုးလွင်က လာရောက်ခေါ်သဖြင့် ပြန်လည်၍ အတူနေထိုင်ကြသော်လည်း ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၃ ရက်နေ့တွင်မူ မလဲလဲဝင်းသည် အိမ်မှဆင်းသွားပြီးနောက်နေ့တွင် ကလေးနှင့် အဝတ်အစားများကို လာယူသော်လည်း၊ ကလေးမှာ အခြားအိမ်တွင် ရှိနေသဖြင့် အဝတ်အစားများသာ ယူသွားပြီး အိမ်မှ ဆင်းသွားသည့်နောက် မောင်စိုးလွင်ထံ ပြန်မလာတော့ဟုဆိုသည်။ ထို့တွက် ကလေးမှာ မောင်စိုးလွင်တို့လက်တွင်ပင် ကျန်ရှိရစ်သဖြင့်၊ မလဲလဲဝင်းက ယခုကဲ့သို့ ကလေး၏ အုပ်ထိန်းသူအဖြစ် ခန့်ထားပေးရန် လျှောက်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ် လေသည်။ အမှုအတောအတွင်းတွင် အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခံရသူများ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ အရ၊ မလဲလဲဝင်းက လျှောက်ထားတောင်းဆိုသဖြင့် ရုံးမှ မလဲလဲဝင်းသို့ ကလေးကို ယာယီ အုပ်ထိန်းစေရန် ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့က အမိန့် တရပ် ချမှတ်ပေးခဲ့လေသည်။

လျှောက်လွှာနှင့် ပတ်သက်၍ မလဲလဲဝင်းက ခင်ပွန်းဖြစ်သူ မောင်စိုးလွင်သည် ငယ်ရွယ်သူ သမီးအား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန် သင့်တော်သည့်သူ တဦးမဟုတ်ပါဟု အကြောင်းပြရာ၌ မောင်စိုးလွင်သည် အလုပ်အကိုင်မရှိ၊ ၁၀ တန်းမျှပင် မအောင်သေး အကျင့်စာရိတ္တလည်း ကောင်းမွန်သူ မဟုတ်၊ လမ်းသူရဲဆံဆံ အရက်သေစာ သောက်စားတတ်သူဖြစ်ပြီး၊ မိမိအား ရိုက်နှက်ခြင်းညှဉ်းပန်းခြင်းပြုသူ တဦးဖြစ်ပါ သည်ဟု ဖော်ပြလေသည်။

၁၉၆၈
မလဲလဲဝင်း
နှင့်
မောင်စိုးလွင်။

လျှောက်ထားခံရသူမောင်စိုးလွင်ကမူ လျှောက်ထားသူ မလဲလဲဝင်းသည် ကလေးကို အုပ်ထိန်းရန် သင့်သူတဦး မဟုတ်ပါဟု ပြဆိုရာ၌ ၎င်းမှာ နေ့စဉ် ကျောင်းတက်နေရသဖြင့် ကလေးအား နို့လည်း မတိုက်နိုင်၊ ကျောင်းမှ ပြန်လာပြီးနောက် ကျောင်းစာများ ကျက်မှတ်နေရသောကြောင့် ကလေးကို ဂရုမစိုက်နိုင်၊ ဝင်ငွေလည်း တပြားတခြပ်မှ မရှိဘဲ မိဘများနှင့်အတူ စားသောက်နေရသူဖြစ်သည့်အပြင် အကျင့်စာရိတ္တလည်း ကောင်းသူ တဦးမဟုတ်၊ ဖေါက်ပြားပါသည်ဟု စွပ်စွဲချေပခဲ့လေသည်။

အယူခံ တရားလိုဖြစ်သူ မလဲလဲဝင်းက အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခြင်းခံရသူများ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၇ နှင့် ၁၂ အရ ငယ်ရွယ်သည့် ကလေးအား အုပ်ထိန်းသူအဖြစ် ခန့်ထားပေးရန် လျှောက်ထားခဲ့ရာ ပုဒ်မ ၁၉ (ခ) မှာ အောက်ပါ အတိုင်းဖြစ်ပေသည်။

“ 19. Nothing in this Chapter shall authorize the Court to appoint and declare a guardian of the person :

(a) * * * *

(b) subject to the provisions of this Act with respect to (European Christians), of a minor whose father is living and is not, in the opinion of the Court, unfit to be guardian of the person of the minor.”

အထက်ပါ ပုဒ်မ ၁၉ (ခ) အရ၊ ခရစ်ယာန် ကိုးကွယ်သည့် ဥပထေပသားများမှအပ အရွယ်မရောက်သေးသူ၏ ဘခင်သည် အသက်ရှင်လျက်ရှိပြီး အုပ်ထိန်းသူအဖြစ် စောင့်ရှောက်ရန် သင့်လျော်ခြင်း မရှိဟု မတွေ့ရှိပါက အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခြင်းခံရသူများ အက် ဥပဒေ အခန်း (၂) တွင် ပြဆိုချက် အရ၊ အခြား သူတပါးအား အရွယ်မရောက်သေးသူ၏ ကိုယ်ကို အုပ်ထိန်းသူအဖြစ် ခန့်ထားခွင့်မရှိပေ။ သို့ဖြစ်လေရာ ယခုအမှုတွင် လျှောက်ထားခံရသူ ဘခင်ဖြစ်သူ မောင်စိုးလွင်မှာ ငယ်ရွယ်သူအား အုပ်ထိန်းရန် သင့်တော်သည့် သူတဦး ဟုတ်-မဟုတ် ဆိုသည်ကို သုံးသပ်ရန် ရှိပေသည်။

နှစ်ဦး နှစ်ဘက် တင်ပြခဲ့သည့် သက်သေခံချက်များကို အသေးစိတ် လေ့လာသုံးသပ်ပြီး မူလ ရုံးမှ ဘခင်ဖြစ်သူ မောင်စိုးလွင်သည် အကျင့်စာရိတ္တပျက်ပြားနေသည့်သူ တဦး မဟုတ်၊ မိကောင်း ဘခင် သားသမီး တဦး ဖြစ်ပြီး အကျင့်သိက္ခာရှိသူ ဖြစ်ကြောင်း ယူဆရန် လုံလောက်သည့် အထောက်အထား ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့လေသည်။ သို့ဖြစ်ရကား ယခင် တရားလွှတ်တော် စုံညီ ခုံရုံးမှ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့် မနု နှင့် ကိုစံအေး (၁) အမှု စီရင်ထုံးပါ ပြဆိုချက်များအရ၊ မိခင်ဖြစ်သူ မလဲလဲဝင်းလျှောက်ထားသည့် အတိုင်း ၎င်းအား ငယ်ရွယ်သူ ကလေးအတွက်

(၁) ၁၉၆၃ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာ ၆၀၉။

စဉ်က
မလဲလဲဝင်း
နှင့်
မောင်စိုးလွင်။

အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခြင်းခံရသူများ အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇ အရ၊ အုပ်ထိန်းသူ အဖြစ် ခန့်ထားရန် မဖြစ်ဆိုပြီး အယူခံ တရားလို၏ အလွှာကို စရိတ်နှင့်တကွ ပယ်လိုက်သည့်အပြင် ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့က ချမှတ်ခဲ့သည့် ယာယီ ထိန်းသိမ်းခွင့် အမိန့်ကိုလည်း ပယ်ဖျက်၍ ကလေးအား အယူခံ တရားခံ မောင်စိုးလွင်သို့ ပြန်လည် ပေးအပ်စေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်လေသည်။

ယခုအယူခံမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အယူခံတရားလိုအတွက် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည့် တရားရုံးချုပ် ခွေနေကြီးက မူလရုံးမှ အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခြင်းခံရသူများ အက် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ အရ၊ ငယ်ရွယ်သည့် ကလေး၏ ဘခင်မှာ ကလေး၏ အုပ်ထိန်းရန် သင့်တော်သည့်သူ တဦး မဟုတ်ဟု တွေ့ရှိ၍ မိခင်ဖြစ်သူ အယူခံ တရားလိုအား ကလေး၏ အုပ်ထိန်းသူ အဖြစ် ခန့်အပ်ရန် အခွင့်အရေး မရှိပါဟု ပြဆိုချက်မှာ ပုဒ်မ ၁၇ ပါ ကလေး၏ ကောင်းစားရေးကို လစ်လျူရှုထားသဖြင့် မှားယွင်းပါသည်ဟု တင်ပြပြီး ကလေးမှာ များစွာ နှနယ်သေးသဖြင့် မိခင်ဖြစ်သူ အယူခံတရားလို အားသာ အုပ်ထိန်းသူအဖြစ် ခန့်အပ်ပေးသင့်ပါသည်ဟု ဖော်ပြလေသည်။ အထက်ပါ ပြဆိုချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ အယူခံတရားလို အတွက် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည့် ခွေနေကြီးက ဘခင်ဖြစ်သူ မောင်စိုးလွင်သည် အကျင့်စာရိတ္တပျက်ပြား၍ ကလေးကို အုပ်ထိန်းရန် သင့်တော်သည့်သူ တဦး မဟုတ်ဟု မူလရုံးမှ တွေ့ရှိချက်နှင့် ပတ်သက်၍ မိမိက မည်သို့မျှ ထပ်မံ စောဒကမတက်လိုတော့ပါ။ သို့သော် ယခုကဲ့သို့ ငယ်ရွယ် နှနယ်သည့် ကလေးအား အုပ်ထိန်းသူအဖြစ် လျှောက်ထားသည့်အခါ၊ အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခြင်းခံရသူများ အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇ တွင် ပြဆိုထားသည့်အတိုင်း ကလေး၏ ကောင်းရာ ကောင်းကျိုးကိုသာ ကြည့်ရှုပြီး၊ အုပ်ထိန်းသူ ခန့်ထားသင့်ကြောင်း ယခင် တရားလွှတ်တော်မှ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့် တန်စွဲကျူ နှင့် ချန်ချိန်လျန် (၂) နှင့် ဦးမောင်မောင် နှင့် မအေးပု (၃) အမှုစီရင်ထုံးများပါ ပြဆိုချက်များတို့ကို ကိုးကား လျှောက်ထားခဲ့လေသည်။ သို့ရာတွင် တန်စွဲကျူး၏ အမှုကို လေ့လာမှု၊ ထိုအမှုတွင် ငယ်ရွယ်သူကလေး၏ ဘခင်မှာ နောက် အိမ်ထောင်နှင့် သားသမီးများ ရရှိနေပြီး ကလေးအား ငယ်ရွယ်စဉ်ကပင် စောင့်ထိန်းလာသူ မဟုတ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် ၎င်းမှာ ကလေး၏ အုပ်ထိန်းသူအဖြစ် ခန့်ထားရန် သင့်တော်သည့်သူ တဦး မဟုတ်ဟု ယူဆထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ တဖန် ဦးမောင်မောင်နှင့် မအေးပု အမှုမှာလည်း ယခုအမှုမှာကဲ့သို့ အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခြင်းခံရသူများ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ အရ၊ အုပ်ထိန်းသူအဖြစ်ခန့်ထားရန် လျှောက်ထားခဲ့ခြင်း မဟုတ်၊ ပုဒ်မ ၂၅ အရ၊ ငယ်ရွယ်

(၂) ၁၉၆၄ ခု၊ မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံး၊ စာ ၁၀၇။
(၃) ၁၉၅၂ ခု၊ မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံး၊ စာ ၄၀၆။

သည့် ကလေးအား အုပ်ထိန်းခြင်း လက်အောက်သို့ ပြန်လည်အပ်ပေးစေရန် လျှောက်
ထားခြင်းသာ ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိရသဖြင့် ထိုအမှုများပါ ပြဆိုချက်တို့သည် ယခု
အမှုနှင့် အကျိုးငင်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

၁၉၆၈
မလုံလုံဝင်း
နှင့်
မောင်စိုးလွင်။

ယခု အမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အယူခံတရားလိုက မူလက အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခြင်း
ခံရသူများ ဥပဒေ အခန်း ၃၊ ပုဒ်မ ၂၅ အရ၊ ငယ်ရွယ်သည့် ကလေးအား မိမိ၏
အုပ်ထိန်းခြင်း လက်အောက်သို့ ပေးအပ်စေရန် အမိန့်တရပ် ချမှတ်ပေးပါမည့်
အကြောင်း လျှောက်ထား တောင်းဆိုခဲ့မှု ရုံးမှ အယူခံ တရားလို၏ ရွှေနေကြီး
ပေါ်ပြုရည်ညွှန်းသကဲ့သို့ ထိုလျှောက်လွှာမျိုးကို ငယ်ရွယ်သူ၏ ကောင်းရာကောင်းကျိုး
ဖြစ်ထွန်းမည့် အပေါ် မူတည် ဆုံးဖြတ်ပေးနိုင်ခွင့် ငှိုပေမည်။ သို့ရာတွင် ယခုအမှုတွင်
အယူခံ တရားလိုက ထိုကဲ့သို့ ပုဒ်မ ၂၅ အရ၊ လျှောက်ထားခဲ့ခြင်း မဟုတ်၊ အုပ်ထိန်းခြင်း
ဥပဒေ အခန်း ၂၊ ပုဒ်မ ၇ နှင့် ၁၂ အရ၊ အုပ်ထိန်းသူ အဖြစ် ခန့်အပ်ပေးရန် လျှောက်
ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်ရကား၊ အထက်က ပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း၊ ပုဒ်မ ၁၉ (ခ) က ချုတ်ချယ်
ထားသဖြင့်၊ ဘခင်ဖြစ်သူ အသက်ရှင်လျက်ရှိပြီး ကလေးအား အုပ်ထိန်းရန် မသင့်
တော်ဟု မတွေ့ရှိပါက အခြား မည်သူ ကိုမျှ ကလေး၏ အုပ်ထိန်းသူ အဖြစ် ဥပဒေအရ
ခန့်အပ်နိုင်ခွင့် မရှိသဖြင့် အယူခံတရားလိုသည် ငယ်ရွယ်နုနယ်သည့် ကလေး၏ မိခင်
ဖြစ်လင့်ကစား ၎င်းအား ကလေး၏ အုပ်ထိန်းသူ အဖြစ် ဥပဒေအရ၊ ခန့်အပ်ပေးနိုင်ရန်
ရုံး၌ အခွင့် အာဏာမရှိပေ။

ပေါ်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ယခု အမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အယူခံတရားလို၏
ရွှေနေကြီးက၊ ကလေး၏ ဘခင်ဖြစ်သူ အယူခံတရားခံ မောင်စိုးလွင်မှာ ကလေးအား
အုပ်ထိန်းသူအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရန် မသင့်တော်သူ မဟုတ်ပါဟု မူလ ရုံးမှ တွေ့ရှိချက်ကို
မည်သို့မျှ စောဒက တက်ခြင်းမပြု၊ စွန့်လွှတ်ခဲ့ရကား အောက်ရုံးမှ လျှောက်သူ၏
အလွှာကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်ခြင်းမှာ ဥပဒေအရသော်၎င်း၊ အကြောင်းခြင်းရာ
များအရသော်၎င်း၊ မည်သို့မျှ မှားယွင်းချွတ်ချော်ခြင်းဖြစ်နေသည်ဟု မဆိုနိုင်သဖြင့်
ယခု အယူခံမှုကို ခွင့်ပြုလက်ခံနိုင်ရန် မရှိသောကြောင့် စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်
သည်။ ရွှေနေကြီး စရိတ်အဖြစ် ၇၅ သတ်မှတ်သည်။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမ ဒုတိယအယူခံမှု

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင် နှင့် တရားသူကြီး ဦးသက်ဖေတို့ရွှေတွင်

† ၁၉၆၈
မေလ ၁၀ ရက်။

မသက်ရွှေ (သေသူ) ၎င်း၏တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် ကိုသူတော် ပါ ၁၁
(အယူခံတရားလိုများ)

နှိုင်း

ကိုဘိုလွန်း (အယူခံတရားခံ) *

မြေကို လက်ရောက်ရယူကြောင်းတရားစွဲဆိုမှု—သီးစားချထားရေးအက်ဥပဒေ၊ လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေကို တနည်းအားဖြင့် ဖျက်သိမ်းခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်ဆိုခြင်းကို လက်မခံ— ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေးဥပဒေအား လယ်လုပ်သူ လက်ရှိ လက်ငုတ်မှုရင်း လက်ငုတ် တို့သာ လယ်ယာမြေကို လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိစေရမည်ဟူသော ဦးတည်ချက်ဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ခြင်း— လယ်ယာမြေနှင့် ပတ်သက်သော အမှုကို တရားရုံးတွင် စွဲလာလျှင် စီရင်ပိုင်ခွင့် ရှိ မရှိ စစ်ဆေးရာ၌ စုံစမ်းရန်လိုအပ်ချက်များ—မြေနု ကျွန်းပေါ် မြေသည်လည်း ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၂ ၏ ရှင်းလင်းချက် ၁ အရ လယ်ယာမြေဖြစ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ သီးစားချထားရေး အက်ဥပဒေသည် လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေကို တနည်းအားဖြင့် ဖျက်သိမ်းခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်ဆိုခြင်းကို လက်မခံနိုင်ပေ။ သီးစား ချထားရေး အက်ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းပြီးသည့်နောက်ပိုင်းတွင် လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅(၂)အရ လယ်ယာမြေများကို သိမ်းယူခြင်း၊ ပုဒ်မ ၆ အရ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုခြင်း စသည့်ကိစ္စရပ်များကို ပြန်မာနိုင်ငံ ပြန်တမ်း၌ အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်ကာ ပြုလုပ်လျက်ရှိ သေးသည်ကို ထောက်ရှုလျှင် လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေးအက်ဥပဒေသည် အသက်မဲ့ ဥပဒေတရပ်မဟုတ်ကြောင်း သိသာနိုင်ပေသည်။ သီးစားချထားရေး အက်ဥပဒေအရချထားသည့် သီးစားထဦးကသာလျှင် လယ်ယာမြေကို လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ထိုအတိုင်းအတာအထိ သီးစား ချထားရေး ဥပဒေက လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေကို လွှမ်းမိုးသည် မှန်သော်လည်း သီးစားချထားခြင်းနှင့် မပတ်သက်သော လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပါအခြား ကိစ္စများကိုမူအက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် မည်သို့မျှ ပိတ်ပင်ထားခြင်းမရှိချေ။

* ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယအယူခံမှုအမှတ် ၅၃။

† ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၃၁ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမဒုတိယအယူခံမှုအမှတ် ၃ တွင်မြင်းခြံမြို့ ခရိုင်တရားမတရားသူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

ရွေးယခင်ခေတ်အဆက်ဆက်က မြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့် အမျိုးမျိုးရှိခဲ့သော်လည်း နိုင်ငံတော်
 သာလျှင် ပင်ရင်းပိုင်ရှင် ဖြစ်သည်ဟု အခြေခံမူဝါဒ ချမှတ်ခြင်းက ထိုပိုင်ဆိုင်ခွင့်တို့ကို လွှမ်းမိုး
 လေပြီ။ ထိုမှတဆင့် လယ်လုပ်သူလက်ရှိလက်ငုတ်၊ မူရင်း လက်ငုတ်တို့သာ လယ်ယာမြေကို လုပ်ပိုင်
 ခွင့်ရှိစေရမည် ဟူသော ဦးတည်ချက်ဖြင့်သီးစား ချထားရေး ဥပဒေများကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။
 ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး ဥပဒေသည် ယင်းသို့ ဦးတည်တက်လှမ်းရာတွင် မှတ်တိုင်တရပ်
 ဖြစ်၏။ မည်သည့် လယ်ယာမြေကိုမဆို အစိုးရက သီးစားချထားပေးနိုင်သည်ဟု ယင်းဥပဒေပုဒ်မ
 ၃ ကဆို၏။ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ပြီးသည် ဖြစ်စေ၊ မလုပ်ရသေးသည့် ဖြစ်စေ လယ်မြေဟူသမျှသည်
 ယင်းဥပဒေတွင် အကျုံးဝင်၏။ ယင်းဥပဒေနှင့်အညီ ဖြစ်စေ၊ ယင်းဥပဒေအရ ပြုလုပ်သည့် နည်း
 ဥပဒေများနှင့်အညီဖြစ်စေ ချမှတ်သော အမိန့်ကို မည်သည့်တရားမရုံး၊ အခွန်ရုံးတွင်မျှ ငြင်းဆိုပိုင်ခွင့်
 မရှိစေရ။ အယူခံဝင်လိုလျှင် ယင်းဥပဒေအရပွဲစည်းပေးသောအဖွဲ့အစည်းသို့သာ အယူခံဝင်နိုင်သည်
 ဟု ပုဒ်မ ၈ တွင်ပြဋ္ဌာန်းထား၏။ နည်းဥပဒေများကို ထုတ်ပြန်၍ ကျေးရွာ၊ မြို့နယ်၊ တိုင်း၊ ဗဟို၊ မြေ
 ယာခက်ပိတ်များကိုပွဲစည်းပေးကာ၊ မူလလယ်ယာမြေ အငြင်းပွားမှုများကိုလည်းကောင်း၊ အခြေခံ
 ကော်မတီများ၏ အမိန့်များမှ အယူခံဝင်သော အယူခံမှုများကိုလည်းကောင်း၊ အဆင့်ဆင့်တွင်
 စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ပေးရန် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ပေးပြီးဖြစ်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ အဆင့်ဆင့်တည်ထောင်
 ထားပြီးဖြစ်ရာ၊ ဗဟိုကော်မတီက ချမှတ်ပြီးသော အမိန့်မှာပင် နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်သို့
 စာချွန်တော်မှုဖြင့်လာရောက်ခွင့်မရှိတော့ပြီ။

၁၉၆၈
 မသက်ရွ
 (သေယူ)
 ၎င်း၏တရားဝင်
 ကိုယ်စားလှယ်
 ကိုသူတော်
 ပါ ၁၁
 နှင့်
 ကိုသိုလွန်း။

ဒေါ်သိန်းရှင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံဗဟိုမြေယာကော်မတီ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ
 စီရင်ထုံးများ၊ စာမျက်နှာ ၇၈၈ ရည်ညွှန်းသည်။

လယ်ယာမြေနှင့် ပတ်သက်သော အမှုကို တရားမရုံးတွင် စွဲဆိုလာလျှင် စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိ မရှိ
 စစ်ဆေးရာ၌ ယင်းလယ်ယာမြေသည် နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ပြီ၊ သို့မဟုတ် နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ခြင်းမှ ကင်းလွတ်
 ခွင့်ပြုပြီးဟုတ် မဟုတ်ကိုသာမက သီးစားချထားပြီး ဟုတ် မဟုတ်ကိုလည်း စုံစမ်းရန်လိုသေး
 သည်။ စီရင်ပိုင်ခွင့်ကို စစ်ဆေးရာတွင် အောက်ပါကဲ့သို့ အဆင့်ဆင့် ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပေသည်။

လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅(၁) အရ၊ ပြန်လည်သိမ်းယူပြီး
 လယ်ယာမြေ၊ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၆ အရကင်းလွတ်ခွင့်ပေးပြီး လယ်ယာမြေများနှင့် ပတ်သက်လျှင်
 ပုဒ်မ ၃၆ ကခြွင်းချက်ပြုသော လျှော့ကြေးကိစ္စ၊ အုပ်ထိန်းသူခန့်အပ်ခြင်းကိစ္စတို့မှတစ်ပါး အခြား
 ကိစ္စများတွင် တရားမရုံးများတွင် စီရင်ပိုင်ခွင့်မရှိ။ “လယ်ယာမြေ” ဟု အဓိပ္ပါယ်ပွင့်ဆိုချက်တွင်
 ပါဝင်နေသော ဥယျာဉ်မြေပေါ်တွင် ဆောက်လုပ်ထားသော လူနေအိမ်နှင့် ပတ်သက်သော
 မှခင်းများတွင်လည်း ပုဒ်မ ၃၆ အရစီရင်ပိုင်ခွင့်ကို စစ်ဆေးရမည်။ ယင်း ဥယျာဉ်မြေ၊ လယ်ယာ
 မြေကို လူနေအိမ်ဆောက်လုပ်ရန်မြေ၊ သို့မဟုတ် အခြားနည်း သုံးစွဲနိုင်ခွင့်ရှိသော မြေဟု
 ပြောင်းလဲ သတ်မှတ်ပေးသည့် အမိန့်ရရှိပြီးမှသာ တရားမရုံးတွင် စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိမည်။

ဦးထွန်းထင်နှင့် ဦးအောင်ထွန်းပါ ၆၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေ လျှောက်လွှာအမှတ်
 ၅၀ ရည်ညွှန်းသည်။

ပုဒ်မ ၅(၂)အရ ကျေညာ၍ ပြန်လည်သိမ်းယူခြင်း မပြုရသေးသော လယ်ယာမြေများနှင့်
 ပတ်သက်၍ ပုဒ်မ ၃၆ အရ တရားမရုံးများက စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိ မရှိ ပြဿနာကို အထက်၌ သုံးသပ်ခဲ့ပြီး

၁၉၆၈
မသက်ရှေ
(သေသူ)
ရင်း၏တရားဝင်
ကိုယ်စားလှယ်
ကိုသူတော်
ပါ ၁၁
နှင့်
ကိုဆိုလွန်း။

သည့်အထိုင်း ကျယ်ဝန်းစွာ စဉ်းစားရပေမည်။ ယင်း လယ်ယာမြေကို အစိုးရကသီးစား
ချထားပေးပြီး ဟုတ်မဟုတ်ကိုလည်း စုံစမ်းရန်လိုသည်။ ထို့ကြောင့် သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်ထံမှ
အမှုပါ လယ်ယာမြေကို နိုင်ငံပိုင်လည်း မပြုလုပ်သေး၊ သီးစားလည်း မချရသေး၊ ယင်း
တနည်းနည်းပြုလုပ်ရန် လက်ငင်းအစီအစဉ်လည်း မရှိဟု အတိအလင်းဆုံးဖြတ်ချက်ကို တင်ပြ
နိုင်မှသာလျှင် တရားမရုံးတွင် အခြားဥပဒေက ခွင့်ပြုသည့်အတိုင်းအတာ အတွင်းကစီရင်ပိုင်ခွင့်
ရှိမည်။ ဤသို့ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် လက်တွေ့ကျ၍ အများအကျိုးကိုလည်း ဖြစ်စေမည်။ ဥပဒေကို
လည်း ဆန့်ကျင်ရာ၊ ပြင်ဆင်ရာမရောက်စေဘဲ လယ်ယာမြေစနစ်၏ ဦးတည်ချက်၊ မူဝါဒတို့နှင့်
လည်း ညီညွတ်ပေလိမ့်မည်။

မြေအကျွန်းပေါ် မြေသည်လည်း ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၂ ၏ ရှင်းလင်း
ချက် ၁ အရ လယ်ယာမြေပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ယင်း မြေမျိုးနှင့် ပတ်သက်လျှင်လည်း
အထက်ပါအတိုင်းပင် စီရင်ပိုင်ခွင့်ကို စစ်ဆေး၍ ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သည်။

ကိုအေး နှင့် ဒေါ်စွမ်းသင်၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၁၁၅၁ တရားရုံးချုပ်ကိုပြင်ဆင်
သတ်မှတ်သည်။

အယူခံတရားလိုများအတွက်။ ။ဦးလှညွန့်။

အယူခံ တရားခံအတွက်။ ။ဦးညွန့်မြိုင်။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင်။ ။ပုဂံမြို့၊ မြို့နယ်တရားမရုံး၌ အယူခံ
တရားလိုတို့က အယူခံတရားပြိုင်အပေါ် ယာမြေ ၁၈ ဧကကို လက်ရောက်ရလို့
ကြောင်း တရားစွဲဆိုရာ၊ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း အနိုင်ဒီကရီချပေးလိုက်သဖြင့်၊ ထိုဒီကရီအား
မြင်းခြံမြို့၊ ခရိုင်တရားမရုံးသို့ အယူခံဝင်သောအခါ၊ အယူခံရုံးမှ မူလရုံး၏ ဒီကရီကို
ပယ်ဖျက်လိုက်သောကြောင့်၊ အယူခံ တရားလိုတို့က တဖန် ဤရုံးသို့ ဒုတိယအယူခံ
ဝင်လာကြခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုတို့က အခင်းဖြစ်မြေယာမြေကို မူလက မကျောင်းဆိုသူ ပိုင်ဆိုင်ပြီး
၁၃၀၇ ခုနှစ်လောက်တွင် မကျောင်းသည် အယူခံ တရားပြိုင်ထံ၌ စာချုပ်မရှိဘဲ
ငွေ ၁၀၀ ကျပ်ဖြင့် လက်ရောက်ပေါင်နှံခဲ့ကြောင်း။ မကျောင်းသေဆုံးပြီးနောက်၊
မိမိတို့သည် မကျောင်း၏ အမေ့စားအမွေခံများအဖြစ် ထိုချေးငွေကို ပြန်ပေးပြီး
အပေါင်ကိုရွေးနှုတ်ရန်ပြောသော်လည်း၊ အယူခံတရားပြိုင်ကလက်မခံသဖြင့်လက်ရောက်
ရလို့မူ စွဲဆိုရကြောင်း အဆိုပြုခဲ့ကြသည်။ အယူခံ တရားပြိုင်ကမူ၊ အခင်းဖြစ်မြေကို
မကျောင်းက ပေါင်နှံခဲ့သည်ဆိုခြင်းမှာ မဟုတ်ဘဲ၊ တန်ဘိုးငွေ ၁၅၀ ကျပ်ဖြင့် စာချုပ်မဲ့
ရောင်းချခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း ထုချေခဲ့ရာ၊ မူလရုံးက နှုတ်ကတိဖြင့် လက်ရောက်
ပေါင်နှံခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ပဌမအယူခံရုံးက အပေါင်

မဟုတ်၊ အရောင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူပြီး၊ မူလရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပယ်ဖျက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤဒုတိယအယူမှုကို စတင်ကြားနာသည့်အခါ၊ အခင်းဖြစ် ယာမြေသည် လယ် ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ အရ သိမ်းယူထားသည့်မြေ ဟုတ် မဟုတ်၊ ပုဒ်မ ၆ အရ ကင်းလွတ်ခွင့် ပေးထားသည့်မြေ ဟုတ် မဟုတ်၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇ အရ ခန့်ထားသည့် အဖွဲ့တခုခုမှ တစ်စုံတယောက် အား သီးစားချထားခြင်းရှိ မရှိ၊ သီးစားချထားခြင်း ရှိပါက၊ မည်သူ့ကို သီးစားချထား ပါသနည်း၊ ဆိုသောပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရန် လိုအပ်လာသဖြင့်၊ ထိုပြဿနာများနှင့် ပတ်သက်၍ စစ်ဆေး စိစစ်ပြီး၊ မိမိ၏ တွေ့ရှိချက်နှင့်တကွ ပြန်လည် တင်ပြရန် မူလရုံးသို့ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၂၅ အရ ပေးပို့ခဲ့သည်။

၁၉၆၈
မသက်ရွေ
(သေသူ)
၎င်း၏တရားဝင်
ကိုယ်စားလှယ်
ကိုသူတော်
ပါ ၁၁
နှင့်
ကိုတိုးလွန်း။

မူလရုံးမှလိုအပ်သည့် သက်သေအထောက်အထားများကို ရယူပြီးနောက်၊ အခင်း ဖြစ်မြေသည်၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ အရ သိမ်းယူ ထားသည့် မြေလည်းမဟုတ်၊ ပုဒ်မ ၆ အရ ကင်းလွတ်ခွင့် ပေးထားသည့်မြေလည်း မဟုတ်၊ မည်သည့် သီးစားအဖွဲ့ကမှ သီးစားချထားခြင်းလည်း မရှိသေးသည့်မြေတရပ် ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့သည်။ ထိုတွေ့ရှိချက်ကို နှစ်ဘက်တရားရုံးချုပ် ရွှေနေများက သဘောတူ လက်ခံကြသည်။

ယင်းသို့ မူလရုံးမှ၊ ၎င်း၏ တွေ့ရှိချက်ကို ပြန်လည် တင်ပြပြီးသည့်နောက်ပိုင်းတွင်၊ ဤရုံး တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်က၊ ယခုအမှုကို ဆုံးဖြတ်ရာ၌၊ လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၊ ၄၊ ၅ (၂) နှင့် ၃၆ ရှိ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ကျယ်ပြန့်စွာ စဉ်းစားရန် လိုသဖြင့်၊ ခုံရုံးနှင့် ကြားနာသင့်သည်ဟု တင်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း၊ တရား သူကြီး ဦးထွန်းတင်နှင့် ဦးကျော်ဇံဦးတို့ပါဝင်သော ခုံရုံးကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ရ၏။ ထိုခုံရုံးမှ ဥပဒေ ပြဿနာတရပ်ကို ကြားနာရန်အလို့ငှါ၊ နှစ်ဘက် တရားရုံးချုပ် ရွှေနေများသာ မက၊ နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ်ထံသို့လည်း၊ ရုံးတော် သဟာယအဖြစ် လိုက်ပါဆောင်ရွက် ရန် အကြောင်းကြား မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည်။ ထိုဥပဒေပြဿနာမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

“ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ ပါ၊ ပြဆိုထားသည့် လယ်ယာမြေမျိုး၌ အချင်းဖြစ်မြေမှာ အကျုံးဝင်နေပါက၊ ပုဒ်မ (၄) အရ၊ ထိုမြေ မျိုးကို ပေါင်နှံခြင်း၊ ထောင်းချခြင်း၊ လွှဲပြောင်းခြင်း မပြုရဟု တားမြစ်ထားပေသည်။ တဖန် ပုဒ်မ ၃၆ အရ၊ ထိုမြေမျိုးနှင့် ပတ်သက်၍ လျော်ကြေးနှင့် အုပ်ထိန်းသူ ခန့်အပ်ခြင်းမှအပ၊ မည်သည့်အခြားကိစ္စကိုမှ တရားမရုံးက စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာမရှိ

၁၉၆၈
မသက်ရွေ
(သေသူ)
၎င်း၏တရားဝင်
ကိုယ်စားလှယ်
ကိုယ်တော်
ပါ ၁၁
နှင့်
ကိုယ်လွှန်း။

စေရဟု တားမြစ်ထားသဖြင့်၊ အချင်းဖြစ်သည့် မြေကို နိုင်ငံတော် သမထက ပုဒ်မ
၅ (၂) အရ၊ ကျေညာသိမ်းယူခဲ့ခြင်းမရှိလင့်ကစား၊ ပုဒ်မ ၃၆ အရ တရားမရုံးများ
ကစီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိ မရှိ။ ”

အယူခံ တရားလိုတို့၏ တရားရုံးချုပ်ရွှေနေ ဦးလှညွန့်က၊ လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင်
ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ၊ နိုင်ငံခြားသားနှင့် တိုင်းရင်းသား မြေရှင်၊
ယာရှင်ကြီးများထံမှ မြေယာများကို သိမ်းယူပြီး၊ မြေမဲ့၊ ယာမဲ့ တောင်သူလယ်သမား
များကို ဝေငှရန် ဖြစ်ကြောင်း။ သို့ဖြစ်ရာ ထိုရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း၊ အဆိုပါအက်
ဥပဒေ၏ ပုဒ်မ ၅ (၂) အရ၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့် သိမ်းယူပြီးဖြစ်သည့် လယ်ယာမြေ
နှင့်စပ်လျဉ်းသော မှုခင်းကိစ္စများကိုသာလျှင်၊ တရားမရုံး၏စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို ပုဒ်မ
၃၆ က ပိတ်ပင်ထားခြင်း ဖြစ်ကြောင်း။ ထိုကဲ့သို့ သိမ်းယူခြင်း မရှိသေးသည့် လယ်ယာ
မြေနှင့်ပတ်သက်သည့် မှုခင်းများကိုမူ၊ တရားမရုံးများက စစ်ဆေးစီရင်ပိုင်ခွင့် ရှိ
ကြောင်း တင်ပြကာ၊ နာရုဒင် နှင့် မောင်ဂျမား (၁)၊ မတို့နို့ နှင့် မောင်လှမောင် ပါ
၄ (၂)၊ ကိုအေး နှင့် ဒေါ်ဗွါးသင် ပါ ၃ (၃) တို့အမှုများကို ကိုးကားသွားသည်။

အယူခံ တရားပြိုင်၏ တရားရုံးချုပ်ရွှေနေ ဦးညွန့်မြိုင်ကလည်း၊ လယ်ယာမြေနှင့်
တနည်းနည်း ပတ်သက်နေသော တရားမမှုခင်း အများအပြား တရားမရုံးများတွင်
ရှိနေရာ၊ စီရင်ပိုင်ခွင့်နှင့် ပတ်သက်၍ အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်း ပွင့်ဆိုပေးလျှင် သင့်မြတ်
ပါမည်ဟု တင်ပြသည်။ နာရုဒင်နှင့် မောင်ဂျမား (၁) တို့အမှုတွင်၊ လယ်ယာမြေ
နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေအရ၊ သိမ်းယူထားပြီးဖြစ်သည့် လယ်ယာမြေ၏ ပိုင်ဆိုင်
ခွင့် ပြဿနာကို တရားမရုံးက စစ်ဆေး စီရင်ပိုင်ခွင့် မရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ်ထားသည်။

မတို့နို့နှင့် မောင်လှမောင်ပါ ၄ (၂) တို့အမှုမှာ၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး
အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ၊ ကင်းလွတ်ခွင့် ပေးပြီးသော လယ်ယာမြေကို ထိုအက်ဥပဒေ
အရ ပြုလုပ်ထားသည့် နည်းဥပဒေများနှင့်အညီ၊ ခန့်အပ်ထားသော အာဏာပိုင်၏
ခွင့်ပြုချက်နှင့်သာ ခွဲစိတ်နိုင်သည့်အလျောက်၊ ထိုလယ်ယာမြေမျိုးကို မည်သည့်တရားမ
ရုံးကမှ ခွဲဝေပေးရမည်ဟု အမိန့်ဒီကရီချပေးရန် အာဏာမရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ်ထား
သည့် အမှုဖြစ်သည်။ အဆိုပါ စီရင်ထုံးများတွင် ဆုံးဖြတ်ထားသည့် ကိစ္စရပ်များသည်၊
လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၆ တွင် အကျုံးဝင်နေသည့်
ကိစ္စရပ်များဖြစ်၍၊ ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် အထူးတလည် ဝေဖန်ရန် မရှိပေ။

(၁) ၁၉၅၉ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၁၄၇ (တရားလွတ်တော်)။
(၂) ၁၉၆၂ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၂၄၇ (တရားရုံးချုပ်)။
(၃) ၁၉၆၆ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၁၁၅၁ (တရားရုံးချုပ်)။

ကိုအေး နှင့် ဒေါ်ဖွားသင် ပါ ၃ (၃) တို့အမှုတွင်၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ (၁) အရကင်းလွတ်ခွင့် ပြုထားသည့် လယ်ယာမြေများနှင့်စပ်လျဉ်း သည့် မှုခင်းများကို တရားမရုံးမှ ပုဒ်မ ၃၆ အရ ဆုံးဖြတ်ရန် အာဏာမရှိကြောင်း။ သို့ရာတွင် ထိုကဲ့သို့ ကင်းလွတ်ခွင့်ပေးထားခြင်း မရှိသေးသည့် မြေနုကျွန်းပေါ် မြေများ နှင့်ပတ်သက်၍၊ ပြည်သူ့ပြည်သားအချင်းချင်း မည်သူပိုင်ဆိုင်သည် ဆိုသော အငြင်း ပွားမှု ပေါ်ပေါက်လာပါက၊ တရားမရုံး၌ စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ် ထားသည်။ ရှေးအခါများက မြေနုကျွန်းပေါ်မြေနှင့် ပတ်သက်၍ မကြာခဏဆိုသလို ကျေးရွာအုပ်စုအလိုက် အဓိကရုဏ်းများ ဖြစ်ပွားလေ့ရှိသဖြင့်၊ မြေယာစနစ်ဟောင်းကို တော်လှန်သည့် မှတ်တိုင်တရပ်အနေနှင့် ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီးသော ဗဟိုမြေယာကော်မီတီ ကိုယ်တိုင် ကိုင်တွယ်ဆုံးဖြတ်ပေးခဲ့သည့် သာဓကများပင် ရှိခဲ့ပေသည်။ မြေနုသည် လယ်ယာမြေမျှသာမကသေး၊ ရပ်ရွာတရွာ၊ ရပ်ရွာအချင်းချင်း၏ စည်းလုံးညီညွတ်ရေး နှင့်လည်း သက်ဆိုင်နေသောကြောင့်၊ ယင်းမြေမျိုးနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ပုဂ္ဂလိကပိုင်ဆိုင် ခွင့်ကို ပြည်သူ့ပြည်သား အချင်းချင်း တရားမရုံးများသို့ တက်၍ အငြင်းပွားခွင့် ရှိသည်ဆိုခြင်းမှာ၊ အကွပ်မရှိ၊ ဘောင်မခပ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်တခု ဖြစ်သည့်အ လျောက်၊ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပြန်လည် သုံးသပ်ရန် လိုသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ယူဆသည်။

၁၉၆၈
မသက်ရွေ၊
(သေဆွဲ)
၎င်း၏တရားဝင်
ကိုယ်စားလှယ်
ကိုသူတော်
ပါ ၁၁
နှင့်
ကိုထိုလွှန်း။

ရုံးတော် သဟာယအဖြစ် လိုက်ပါခေောင်ရွက်သည့်၊ နိုင်ငံတော်ရွှေနေချုပ် ကိုယ် စား၊ အစိုးရ တရားရုံးချုပ်ရွှေနေ ဒေါ်မြသန်းနုက၊ ယခုအမှုတွင် ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိသော အကြောင်းခြင်းရာများသည်၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ ၏ ခြွင်းချက်၌ အကျုံးဝင်နေသည့်အလျောက်၊ ခုံရုံးမှ တင်ပြထားသည့် ပြဿနာကို ရုပြရှင်းရန်ပင် မလိုကြောင်း တင်ပြသွားသည်။ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ မှာ၊ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

“၄။ ။ဤအက်ဥပဒေ စတင်အာဏာတည်သည့်နေ့မှစ၍၊ ဤအက်ဥပဒေနှင့် လွှဲပြောင်းခြင်းကို တားမြစ် ခြင်း။ ၎င်း၊ ဤအက်ဥပဒေ အရပြုသည့်နည်း ဥပဒေများနှင့်၎င်း၊ မညီညွတ်လျှင်၊ လယ် ယာမြေကို ပေါင်နှံခြင်း၊ ရောင်းချခြင်း၊ အခြားနည်းဖြင့်လွှဲပြောင်းခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ခွဲစိတ်ခြင်းမပြုရ။ ။ ခြွင်းချက်။ ။ သို့ရာတွင် ဤပုဒ်မပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည်၊ လယ်ယာမြေကို ဤအက်ဥပဒေအရ ပြန်လည်သိမ်းယူခြင်း မပြုမီ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကင်းလွတ်ခွင့် မပေးမီ၊ ပြန်လည်ရွေးနုတ်ခြင်းနှင့် မသက်ဆိုင်စေရ။”

၁၉၆၈
မသက်ရေ
(သေသူ)
၎င်း၏တရားဝင်
ကိုယ်စားလှယ်
ကိုသူတော်
ပါ ၁၁
နှင့်
ကိုတို့လွန်း။

ယခုအယူခံ တရားလိုတို့ စွဲဆိုသောအမှုမှာ၊ လယ်ယာမြေအား ရွေးနုတ်လိုမှု မဟုတ်ဘဲ၊ လက်ရောက်ရလိမ့်သာဖြစ်၍၊ အဆိုပါပုဒ်မ ၄ ၏ ခြွင်းချက်တွင် တိုက်ရိုက် အကျုံးဝင်နေသည့် မှုခင်းတခု ဖြစ်သည်ဟု မယူဆနိုင်ပေ။

အစိုးရတရားရုံးချုပ်ရှေ့နေက ဆက်လက်၍ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၆ တွင် လျော်ကြေးကိစ္စနှင့် အုပ်ထိန်းသူခန့်အပ်ခြင်း ကိစ္စတို့မှ တပါး၊ ထိုအက်ဥပဒေပါ မည်သည့်အခြားကိစ္စကိုမျှ တရားမရုံးက စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ မရှိစေရဟု ပြဋ္ဌာန်းထားရာ၊ “အက်ဥပဒေပါ အခြားကိစ္စများ” ဟုဆိုသည်မှာ၊ ပုဒ်မ ၄ အရ လယ်ယာမြေကို လွှဲပြောင်းခြင်း၊ ပုဒ်မ ၅ အရ သိမ်းယူခြင်း၊ ပုဒ်မ ၆ အရ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုခြင်း၊ ပုဒ်မ ၇ အရ ဝေငှခြင်း၊ ပုဒ်မ ၂၉ မှ ၃၂ အရ ဝေငှ ထားသည့် လယ်ယာမြေနှင့် ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုထားသည့် လယ်ယာမြေများကို ပြန်လည် သိမ်းယူခြင်းတို့သာ ဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်းကိစ္စများနှင့် ပတ်သက်ခြင်း မရှိလျှင် တရားမ ရုံး၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို ပုဒ်မ ၃၆ ကပိတ်ပင်သည်ဟုဆိုရန် ခဲယဉ်းမည်ဖြစ်ကြောင်း။ သို့ရာတွင် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး အက်ဥပဒေအရ၊ သီးစားချထားရေး အဖွဲ့ကချထားသည့် သီးစားသာလျှင်၊ လယ်ယာမြေကို လက်ရှိလုပ်ကိုင်နိုင်သဖြင့်၊ ထိုအက်ဥပဒေက လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေကို တဖက်တလမ်းမှ ဖျက်သိမ်းထားသည့် သဘောသို့ သက်ရောက်လျက် မှီကြောင်း တင်ပြသည်။

(သီးစားချထားရေးအက်ဥပဒေသည် လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက် ဥပဒေကို တနည်းအားဖြင့် ဖျက်သိမ်းခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်ဆိုခြင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ လက်မခံ နိုင်ပေ။ သီးစားချထားရေး အက်ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းပြီးသည့် နောက်ပိုင်းတွင် လယ်ယာ မြေနိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ (၂) အရ၊ လယ်ယာမြေများကို သိမ်းယူခြင်း၊ ပုဒ်မ ၆ အရ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုခြင်း စသည့်ကိစ္စရပ်များကို၊ မြန်မာနိုင်ငံ ပြန်တမ်း၌ အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်ကာ ပြုလုပ်လျက်ရှိသေးသည်ကို ဧတောက်ရှု လျှင်၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေသည် အသက်မဲ့ ဥပဒေတရပ် မဟုတ်ကြောင်း သိသာနိုင်ပေသည်။ သီးစားချထားရေး အက်ဥပဒေအရ ချထားသည့် သီးစားတဦးကသာလျှင် လယ်ယာမြေကို လုပ်ပိုင်ခွင့် ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ထိုအတိုင်းအတာ အထိ သီးစားချထားရေး ဥပဒေက၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေကို လွှမ်းမိုးသည်မှန်သော်လည်း၊ သီးခြားချထားခြင်းနှင့် မပတ်သက်သော လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပါ အခြားကိစ္စများကိုမူ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် မည်သို့မျှ ပိတ်ပင်ထားခြင်း မရှိချေ။) ဥပမာအားဖြင့် နိုင်ငံနှင့်အဝှမ်းတွင် စီမံကိန်း ချမှတ်စိုက်ပျိုးလျှင် ဒေသတခုခုတွင် အများအကျိုးကို အများဆုံး ဖြစ်ထွန်းစေမည့် သီးနှံပျိုးကိုသာ စိုက်ပျိုးစေရန် သော်လည်းကောင်း၊ သတ်မှတ်သော နည်းလမ်း

မြင့်သာ စိုက်ပျိုးစေရန် သော်လည်းကောင်း စီမံရပေမည်။ ထိုသို့စီမံဆောင်ရွက် လျှင်၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၈ (၁) က အပ်နှင်းသော အာဏာကိုသုံးစွဲရန် လိုလာပေလိမ့်မည်။ ယင်းပုဒ်မ ၃၈ (၁) က အောက်ပါကဲ့သို့ ဆိုသည်။

“ နိုင်ငံတော်သမတသည်၊ ဒေသတခုခုတွင် သီးနှံအမျိုးအစားတခုခုကို စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ဒေသတခုခုတွင် လယ်ယာမြေကို သတ်မှတ်ထားသောနည်းလမ်းအတိုင်း အသုံးချခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ နိုင်ငံတော် အတွက်ဖြစ်စေ၊ တောင်သူလယ်သမားများ အတွက်ဖြစ်စေ၊ အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည်ဟု ထင်မြင်ယူဆလျှင် အဆိုပါသီးနှံ အမျိုးအစားကို စိုက်ပျိုးစေရန်သော်၎င်း၊ အဆိုပါနည်းလမ်းအတိုင်း လယ်ယာမြေကို အသုံးချစေရန် သော်၎င်း သင့်တော်မည် ထင်မြင်သည့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် ဆောင်ရွက်စေနိုင်သည်။ ”

အစိုးရတရားရုံးချုပ် ရွှေနေကြီးက တင်ပြသည့်အတိုင်း၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ (၁) တွင် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုသော “လယ်ယာမြေ” နှင့်ပတ်သက်သော တရားမမှုခင်းတိုင်းကို၊ တရားရုံးက စီရင်ပိုင်ခွင့် မရှိဟု ပုဒ်မ ၃၆ က ပိတ်ပင်တားမြစ်ထားခြင်း မရှိသည်မှန်၏။ သို့ရာတွင် တရားစီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာကို ဥပဒေသဘောမျှသာ ဆန်းစစ်တိုင်းထွာရန် မဟုတ်ပါ။ ယင်းအာဏာကို မည်သို့ကိုင်တွယ်သုံးစွဲလျှင်၊ မည်သို့ အကျိုးသက်ရောက်မည်ကိုလည်း ကျယ်ဝန်းစွာ ဆင်ခြင်သုံးသပ်အပ်သည်။ ထိုသို့သုံးသပ်ရာဝယ် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ပေါ်ထွန်းလာပြီးနောက်၊ လက်ခံလာခဲ့သော လယ်ယာမြေ စနစ်နှင့် ယင်းစနစ်၏ တသမတ်တည်းသော ဦးတည်ချက်တို့ကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားအပ်သည်။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်ကို တည်ဆောက်ရာတွင်၊ နိုင်ငံတော်သည် မြေယာ အားလုံး၏ ပင်ရင်းပိုင်ရှင် ဖြစ်သည်ဟု အတိအလင်း လက်ခံပြဋ္ဌာန်းခဲ့ခြင်းသည်၊ အခြေခံအုတ်မြစ်တရပ် ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ထိုအခြေခံမူအရ မြေယာပိုင်ခွင့် စနစ်များကို စည်းမျဉ်းတကျ ဖြစ်စေရန်သော်လည်းကောင်း၊ လွှဲပြောင်းရန်သော်လည်းကောင်း၊ ဖျက်သိမ်းရန်သော်လည်းကောင်း မည်သည့်မြေယာကိုမဆို ပြန်လည်သိမ်းယူပြီးလျှင် ယင်းမြေယာကို စုပေါင်းစိုက်ပျိုးရေး အတွက်ဖြစ်စေ၊ သမဝါယမ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် ဖြစ်စေ၊ လယ်သီးစားသမားများသို့ ဖြစ်စေ၊ ဝေငှပေးရန်သော်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်တွင် အခွင့်အာဏာရှိသည်ဟူ၍လည်း အတိအလင်း ကျေညာပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ ထိုမူ ထိုအာဏာအရ လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေများကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည့် ယင်းဥပဒေသည် ပြည်ထောင်စုသစ် တည်စဉ်ကပင် အခြေခံမူတရပ်အဖြစ်

ခဏ္ဍီက
မထက်ရှေ့
(သေ သူ)
၎င်း၏တရားဝင်
ကိုယ်စားလှယ်
ကိုသူတော်
ပါ ၁၁။
နှင့်
ကိုဆိုလွန်း။

၁၉၆၈
 မသက်ရှေ
 (သေသူ)
 ၎င်း၏တရားဝင်
 ကိုယ်စားလှယ်
 ကိုသူတော်
 ပါ ၁၁။
 နှင့်
 ကိုဘိုလန်း။

ကျေညာပြဋ္ဌာန်းပြီးသည်ကို တဆင့် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းမျှသာ ဖြစ်ပေသည်။
 ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် ပဌမအကြိမ် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သော လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး
 အက်ဥပဒေသည် ပြည်နယ်များ အပါအဝင်၊ ပြည်ထောင်စု တဝှမ်းလုံးတွင် အာဏာ
 တည်သည်ဟု ပြည်နယ်များနှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ (၄) တွင်၊
 တရားလွှတ်တော်ချုပ်က အကြံဉာဏ်ပေးခဲ့သည်။ ၁၉၅၃ ခုနှစ် ဥပဒေတွင်မူ ပုဒ်မ
 ၂ တွင် ယင်းသို့အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းခဲ့လေသည်။ ထို့ကြောင့် အခြေခံကျသော
 နိုင်ငံတော်မူဝါဒကို မထူထောင်ပြန် ပြည်ထောင်စု တဝှမ်းလုံးသို့ အပြန်အနှံ့အာဏာဖြန့်
 ထားသော ဥပဒေများ ဖြစ်ပေသည်။

(ရှေးယခင်ခေတ်အဆက်ဆက်က မြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့် အမျိုးမျိုးရှိခဲ့သော်လည်း၊
 နိုင်ငံတော်ကသာလျှင် ပင်ရင်းပိုင်ရှင် ဖြစ်သည်ဟု အခြေခံမူဝါဒ ချမှတ်ခြင်းက
 ထိုပိုင်ဆိုင်ခွင့်တို့ကို လွှမ်းမိုးခဲ့ပြီးသော်လည်း၊ ထိုမှတဆင့် လယ်လုပ်သူ လက်ရှိလက်ငုတ်၊
 မူရင်းလက်ငုတ်တို့သာ လယ်ယာမြေကို လုပ်ပိုင်ခွင့် ရှိစေရမည်ဟူသော ဦးတည်ချက်
 ဖြင့် သီးစားချထားရေး ဥပဒေများကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချ
 ထားရေးဥပဒေသည် ယင်းသို့ ဦးတည်တက်လှမ်းရာတွင် မှတ်တိုင်တရပ်ဖြစ်၏။ မည်
 သည့်လယ်ယာမြေကိုမဆို အစိုးရက သီးစားချထားပေးနိုင်သည်ဟု ယင်းဥပဒေပုဒ်မ
 ၃ ကဆို၏။ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ပြီးသည်ဖြစ်စေ၊ မလုပ်သေးသည်ဖြစ်စေ၊ လယ်ယာမြေ
 ဟူသမျှသည် ယင်းဥပဒေတွင် အကျုံးဝင်၏။ ယင်းဥပဒေနှင့်အညီဖြစ်စေ၊ ယင်း
 ဥပဒေအရ ပြုလုပ်သည့် နည်းဥပဒေများနှင့်အညီဖြစ်စေ၊ ချမှတ်သော အမိန့်ကို
 မည်သည့်တရားမရုံး၊ အခွန်ရုံးတွင်မူ ငြင်းဆိုပိုင်ခွင့် မရှိစေရ။ အယူခံဝင်လိုလျှင်
 ယင်းဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းပေးသော အဖွဲ့အစည်းသို့သာ အယူခံဝင်နိုင်သည်ဟု ပုဒ်မ
 ၈ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထား၏။ နည်းဥပဒေများ ထုတ်ပြန်၍ ကျေးရွာ၊ မြို့နယ်၊ တိုင်း၊
 ဗဟို၊ မြေယာကော်မတီများကို ဖွဲ့စည်းပေးကာ၊ မူလလယ်ယာမြေ အငြင်းပွားမှု
 များကိုလည်းကောင်း၊ အခြေခံ ကော်မတီများ၏ အမိန့်များမှ အယူခံဝင်သော
 အယူခံမှုများကိုလည်းကောင်း အဆင့်ဆင့်တွင် စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ပေးရန် ဖွဲ့စည်းတည်
 ထောင်ပေးပြီးဖြစ်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ အဆင့်ဆင့် တည်ထောင်ထားပြီး ဖြစ်ရာ၊ ဗဟို
 ကော်မတီက ချမှတ်ပြီးသော အမိန့်ပင်၊ နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်သို့ စာချွန်တော်
 မှုဖြင့်သာ ရောက်ခွင့်မရှိတော့ပြီ) ဟု၊ ဒေါ်သိန်းရှင် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ
 ဗဟိုမြေယာကော်မတီ ပါ ၃ (၅) တွင် တရားရုံးချုပ်က စီရင်ထုံးပြုထားပြီး
 ဖြစ်၏။

(၄) ၁၉၅၂ ခု၊ မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံး၊ စာ ၁၃၅ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်)။
 (၅) ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ စီရင်ထုံးများ၊ စာမျက်နှာ ၇၈။

၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး ဥပဒေကိုပြင်သည့် ဥပဒေအရ အစိုးရက ချထားသော သီးစားများသည်လည်းကောင်း၊ မြေရှင်ကချထားသော သီးစားများ ကျန်ရှိနေသေးလျှင်၊ ယင်းသီးစားများသည်လည်းကောင်း မြေရှင်အား သီးစား ပေးရန်မလိုတော့ချေ။ ယင်းသို့ ပြဋ္ဌာန်းသည်ကို လက်တွေ့အောင်မြင်နိုင်စေရန်အတွက် တရားရုံးချုပ်က တနိုင်ငံလုံးရှိ တရားမ၊ ရာဇဝတ် တရားရုံးများသို့၊ မြေရှင်က သီးစားအပေါ် ယင်းဥပဒေကို တိမ်းရှောင်၍ သီးစားခအတွက် တနည်းတဖုံ တရားစွဲဆို လာလျှင်၊ အမှုကိုပယ်ရန် ညွှန်ကြားခဲ့ပေသည်။ (၆)။

၁၉၆၈
မသက်ရွေ
(သေသူ)
၎င်း၏တရားဝင်
ကိုယ်စားလှယ်
ကိုသူတော်
ပါ ၁၁။
နှင့်
ကိုဆိုလွန်း။

သီးစားခကို ဖျက်သိမ်းပြီးဖြစ်သဖြင့်၊ လက်ရှိလယ်ယာမြေ စနစ်သည် သီးစား ချထားရေး ဥပဒေများကို ကျော်လွန်၍ ရွှေသို့တက်လွန်းခဲ့ပြီဟု တနည်းဆိုနိုင်ကောင်း ဆိုနိုင်ပေလိမ့်မည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ လယ်ယာမြေနှင့် ပတ်သက်၍၊ “ပိုင်ဆိုင်ခြင်း” “ဦးပိုင်ပေါက်ခြင်း” စသည်တို့ထက် လက်ငုတ်ဖြစ်၍ လုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိခြင်းက အမှန် အားဖြင့်တန်ဖိုးရှိ၍ အဓိကကျနေပြီ ဖြစ်ကြောင်းမှာ ထင်ရှားသည်။ လက်တွေ့ တန်ဖိုးများစွာမရှိတော့သည့် “ပိုင်ဆိုင်ခြင်း” နှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ တရားမရုံးများတွင် စခိုတ်ကုန်၊ အချိန်ကုန်၊ လူပမ်း၊ တရားပြိုင်နေမည့် အစား၊ အဓိကကျသော လုပ် ပိုင်ခွင့်အတွက် သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာ၊ မြို့နယ် မြေယာကော်မတီများသို့သွားရောက်ခြင်း က သင့်မြတ်ပေလိမ့်မည်။ ယင်းကော်မတီများသည် ကာလ၊ ဒေသ၊ မူဝါဒနှင့်အညီ မှုခင်းများကို လက်တွေ့ကျကျ သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်နိုင်မည်ဖြစ်၍၊ တရား ပြိုင်များအတွက် လည်း ထိရောက်သော အကျိုးကို ဖြစ်ထွန်းစေမည် ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် (လယ်ယာမြေနှင့် ပတ်သက်သော အမှုကို တရားမရုံးတွင်စွဲဆိုလာ လျှင်၊ စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိ မရှိ စစ်ဆေးရာ၌၊ ယင်းလယ်ယာမြေသည် နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ပြီး၊ သို့မဟုတ်နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုပြီးဟုတ် မဟုတ် ကိုသာမကသေး၊ သီးစားချထားပြီးဟုတ် မဟုတ်ကိုလည်း စုံစမ်းရန် လိုသေးသည်။ စီရင်ပိုင်ခွင့်ကို စစ် ဆေးရာတွင် အောက်ပါကဲ့သို့ အဆင့်ဆင့် ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပေသည်။

လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ (၁) အရ၊ ပြန်လည် သိမ်းယူပြီး လယ်ယာမြေ၊ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၆ အရ ကင်းလွတ်ခွင့်ပေးပြီးလယ်ယာ မြေများနှင့် ပတ်သက်လျှင်၊ ပုဒ်မ ၃၆ က ခြွင်းချက်ပြုသော လျော်ကြေးကိစ္စ၊ အုပ်ထိန်းသူခန့်အပ်ခြင်း ကိစ္စတို့မှတစ်ပါး အခြားကိစ္စများတွင် တရားမရုံးများတွင် စီရင်ပိုင်ခွင့်မရှိ။ “လယ်ယာမြေ” ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်တွင် (ပါဝင်နေသော ဥပျာဉ်ခမြေပေါ်တွင်) ဆောက်လုပ်ထားသော လူနေအိမ်နှင့် ပတ်သက်သော

(၆) တရားရုံးများညွှန်ကြားလွှာအမှတ် ၈/၁၉၆၅။

၁၉၆၈
မသက်ရှေ
(သေသူ)
ရင်း၏တရားဝင်
ကိုယ်စားလှယ်
ကိုသူတော်
၏ အား
နှင့်
ကိုယ်လွှန်း။

မှခင်းများတွင်လည်း၊ ပုဒ်မ ၃၆ အရ၊ စီရင်ပိုင်ခွင့်ကိုစစ်ဆေးရမည်။ ယင်းဥပဒေပြု
လယ်ယာမြေကို လူနေအိမ်ဆောက်လုပ်ရန်မြေ၊ သို့မဟုတ် အခြားနည်း သုံးစွဲနိုင်
ခွင့်ရှိသောမြေဟု ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ပေးသည့်အမိန့်ကို ရရှိပြီးမှသာ၊ တရားမရုံးတွင်
စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိမည်။) ဦးထွန်းတင် နှင့် ဦးအောင်ထွန်း ပါ ၆ (၇) တွင် တရားရုံး
ချုပ်က ချမှတ်သောအမိန့်ကြည့်ပါ။

[ပုဒ်မ ၅ (၂) အရ ကျေညာ၍ ပြန်လည်သိမ်းယူခြင်း မပြုရသေးသော
လယ်ယာမြေများနှင့်ပတ်သက်၍၊ ပုဒ်မ ၃၆ အရ၊ တရားမရုံးများက စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိ
မရှိပြဿနာကိုအထက်၌ သုံးသပ်ခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း ကျယ်ဝန်းစွာ စဉ်းစားရပေမည်။
ယင်းလယ်ယာမြေကို အစိုးရက သီးစားချထားပေးပြီးဟုတ်၊ မဟုတ်ကိုလည်း စုံစမ်း
ရန်လိုသည်။ ထို့ကြောင့် သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်ထံမှ၊ အမှုပါလယ်ယာမြေကို
နိုင်ငံပိုင်လည်း မပြုလုပ်သေး၊ သီးစားလည်း မချရသေး၊ ယင်းတနည်းနည်း ပြုလုပ်
ရန်လက်ငင်း အစီအစဉ်လည်းမရှိဟု အတိအလင်း ဆုံးဖြတ်ချက်ကို တင်ပြနိုင်မှ
သာလျှင်၊ တရားမရုံးတွင် အခြားဥပဒေက ခွင့်ပြုသည့် အတိုင်းအတာအတွင်းက
စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိမည်။ ဤသို့ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် လက်တွေ့ကျ၍ အများအကျိုးကိုလည်း
ဖြစ်စေမည်၊ ဥပဒေကိုလည်း ဆန့်ကျင်ရာ၊ ပြင်ဆင်ရာ မရောက်စေဘဲ၊ လယ်ယာ
မြေစနစ်၏ ဦးတည်ချက်၊ မူဝါဒတို့နှင့်လည်း ညီညွတ်ပေလိမ့်မည်။

မြေကျွန်းပေါ်မြေသည်လည်း၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး ဥပဒေပုဒ်မ
၂ ၏ ရှင်းလင်းချက် ၁ အရ၊ လယ်ယာမြေပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ယင်း
မြေမျိုးနှင့် ပတ်သက်လျှင်လည်း၊ အထက်ပါအတိုင်းပင် စီရင်ပိုင်ခွင့်ကို စစ်ဆေး
၍ ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်သည်] ဟု ကိုအေး နှင့် ဒေါ်ဖွားသင် တွင်ဆုံးဖြတ်
ထားချက်ကိုပြင်ဆင်၍ သတ်မှတ်လိုက်သည်။

ဥပဒေပြဿနာပေါ်တွင် ပြည့်စုံမျှတစွာ တင်ပြကြသော၊ နှစ်ဘက်ရွှေ့နေကြီးများ
ဖြစ်ကြသော၊ ဦးလှညွန့် နှင့် ဦးညွန့်မြိုင်ကိုလည်း ကောင်း၊ မန္တလေးသို့ လာရောက်၍
ကျွန်ုပ်တို့အား ကူညီပေးခဲ့သော အစိုးရတရားရုံးချုပ် ရွှေ့နေ ဒေါ်မြသန်းနုကိုလည်း
ကောင်း ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးဇူးအထူးတင်ရှိပါကြောင်း မှတ်တမ်းတင်သည်။

နှင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင် နှင့် တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်းတို့ရွေ့တွင်

မောင်ကျော်မြင့် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူ)*

† ဘဇ္ဇိဂ
နိုဝင်ဘာလ ၂၉
ရက်။

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၄၇/၃၇၃/၁၅၃ (၁)အရ မှုပြစ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်း—တရားခံ၏ပြုမူချက်တို့မှာ ပုဒ်မ ၃၇၃ လိုအပ်ချက်များ နှင့် ပြည့်စုံခြင်းရှိ မရှိ တရားခံ၏ပြုမူချက်တို့မှာ ရှမ်းရင်းဆန်ခတ် မှု ဖြစ်ပွားရန် အကြောင်းရှိ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ သက်သေခံချက်များကို လေ့လာမှု အချင်းဖြစ်သည့်နေ့က လျှောက်ထားသူ ခေါင်းဆောင်သည့် ဆန္ဒပြ ကျောင်းသားများသည် ကြွေးကြော်သံများအော်ဟစ်၍ ဆရာ၊ ဆရာမ များနေထိုင်သည့် အခန်းကိုပတ်၍ ၅ ကြိမ်တိုင်တိုင် ဝိုင်းဝန်းခဲ့ကြောင်းထင်ရှား နေသည့်အပြင် ကျောင်းတံခါးစောင့် ဒဂဝမ်အာ(ရ်)စီရာမန်အား ဝတ္တရားဆောင်ရွက်နေသည့် နေရာမှခြိမ်းခြောက် နှင်ထုတ်လိုက်ကြောင်း သက်သေခံချက်များ အလုံအလောက်ရှိနေရကား ထိုပြုမူချက်တို့မှာ ပုဒ်မ ၃၇၃ လိုအပ်ချက်များ နှင့် ပြည့်စုံခြင်းမရှိပါဟု မည်သို့မျှ ယူဆနိုင်ရန် မရှိပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဆန္ဒပြကျောင်းသားများ ပြုမူချက်ကြောင့် ဆရာ၊ ဆရာမများနှင့် ကျောင်းစောင့်ဒဂဝမ်တို့သည် ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့ကြပြီး၊ မိမိတို့၏ ဝတ္တရားများကို ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်း မရှိကြောင်း ထင်ရှားနေသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

သက်သေခံချက်များတွင် တွေ့ရှိရသည်မှာ လျှောက်ထားသူ ခေါင်းဆောင်သည့် ဆန္ဒပြ ကျောင်းသားများအား ဒုတိယ ပညာဝန်နှင့် တိုင်းတာဝန်ခံတို့ လာရောက်၍ အိမ်သို့ ပြန်ကြရန် မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သော်လည်း လျှောက်ထားသူသည် မိမိလိုအပ်ချက်များ မရရှိပါက အိမ်ပြန်ကြမည် မဟုတ်ကြောင်း ထင်းမာစွာပြောဆိုပြီး၊ ကျောင်းအတွင်း ဆက်စက်၍ လှုပ်ရှားမှုများရွက်ဆောင် နေသောကြောင့်သာ အပြင်တွင်ရမ်းသည့် မြန်မာလူထုများသည် မြန်မာအမျိုးသား ဆရာများအား ၎င်းတို့က ကျူးကျော် စော်ကားနေခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရာအကြောင်းများ ပေါ်ပေါက်လာပြီး ရှမ်းရင်းဆန်ခတ်မှုဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်းမှာ မငြင်းဆိုနိုင်ရကားလျှောက်ထားသူသည် ထိုကဲ့သို့ ရှမ်းရင်း ဆန်ခတ်မှုဖြစ်မှု လက္ခဏာရှိကြောင်း သိရှိဆောင်ရွက်ခဲ့သဖြင့် မြန်မာလူထုကို ရန်ရှာခြင်း ရန်စခြင်း

* ဘဇ္ဇိဂ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၇၃ (ခ)။
† ဘဇ္ဇိဂ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် (၄)တွင် ချမှတ်သော ဘဇ္ဇိဂ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့စွဲပါ ရန်ကုန်မြို့၊ စက်ရှင်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကိုပြန်လည်၍ဆင်ခြင်မှု။

၁၉၆၈
မောင်ကျော်မြင့်
နှင်း
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ပြုလုပ်ရာရောက်၍ ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှု ဖြစ်ပေါ်လာရခြင်း ဖြစ်သဖြင့် ပုဒ်မ ၁၅၃ အပိုင်း (၁) အရလျှောက်ထားသူသည် မှုပြစ်ကျူးလွန်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟုသာ ယူဆရန်ရှိပေသည်။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးမြင့်စိုး။

ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထား ခံခဲ့သူအတွက်။ ။အစိုးရ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ ဦးထွန်းလွင်။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။လျှောက်ထားသူ မောင်ကျော်မြင့်က၊ ၎င်းအပေါ် ရန်ကုန်မြို့၊ အရွှေပိုင်းနယ်ပိုင် ရာဇဝတ်ဘဏ္ဍာရေးဌာန၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၈၆၆/၆၇ တွင်၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၄၇/၃၅၃/၁၅၃ (၁) များအရ၊ မှုပြစ်ကျူးလွန်၍ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် ၃ လ၊ ၂ နှစ်နှင့် ၁ နှစ်အသီးသီးတို့ကို တပေါင်းတည်း ကျခံစေရန် အပြစ်ဒဏ်စီရင်ထားသည်ကို အယူခံဝင်သည့်အခါ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ စက်ရှင်တရားသူကြီးရုံး၊ ရာဇဝတ် အယူခံမှုအမှတ် ၄/၆၈ တွင်ကြားနာပြီး၊ မှုပြစ်တွေ့ရှိ အပြစ်ဒဏ်စီရင်ထားခြင်းတို့ကို အတည်ပြု၍ အယူခံကို ပလပ်လိုက်သဖြင့်၊ ယခုပြင်ဆင်မှု တင်သွင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

အမှုအခကြောင်းအရာများကို မူလရုံးနှင့် အောက်အယူခံရုံးတို့၏ စီရင်ချက်တွင် အသေးစိတ် ဖော်ပြထားပြီး ဖြစ်ပေသည်။ လိုရင်းကို ပြဆိုရမူ၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၆ ရက်နေ့ နံနက် ၇ နာရီခွဲ၊ ၈ နာရီအချိန်ခန့် ယခင်ဝါကျူး အထက်တန်းကျောင်းကို ပြည်သူပိုင်သိမ်းပြီးနောက်၊ ကြည့်မြင်တိုင် အ၊ ထ၊ က အမှတ် (၃) ရှိကျောင်းသား များသည် ကျောင်းတက်ရန် လာရောက်ကြသည့်အခါ၊ ကျောင်းဝင်းအတွင်းသို့ ကျောင်းသား မဟုတ်သူများပါ ဝင်ရောက်လာသည်ကို တွေ့ရှိရသည်ဆိုသည်၊ ထိုသူ များထဲတွင် လျှောက်ထားသူ မောင်ကျော်မြင့် ပါဝင်သည်ဆိုသည်၊ အချင်းမဖြစ်မီ သုံးရက်ခန့်က ကျောင်းသားမိဘဆိုသူ တခုပုံလူမျိုး သုံးဦးက၊ ကျောင်းဆရာကြီးနှင့် လာရောက်တွေ့ဆုံပြီး ကျောင်းသားများ မော်စီဘုန်းတံဆိပ်ကို ကျောင်းတွင် တပ်ခွင့် ပြုရန် အရေးဆိုကြသည်ဆိုသည်။ ဆရာကြီးက လိုက်လျောခွင့်မပြုနိုင်ဟု ပြောပြသည့် အခါ၊ လူကြီးများက ကျောင်းသားများ ဆူမှု ဖြစ်လာနိုင်သည်ဟု ပြောဆိုသွားသည် ဆိုသည်။

၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင်၊ ကျောင်းသား အတော်များများသည် မော်စီဘုန်းတံဆိပ်များကို တပ်ဆင်၍ ကျောင်းတွင်း ဝင်လာကြရာ၊ ဆရာများက ကျောင်းသား မဟုတ်သူများအား ကျောင်းပြင်သို့ထွက်ရန် မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သော် လည်း၊ လျှောက်ထားသူ မောင်ကျော်မြင့် အပါအဝင် လူတစုက ထွက်ခွာသွားခြင်း

မောင်ကျော်မြင့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

မပြုဘဲ၊ မိမိတို့ မည်သို့မျှ အနှောင့်အယှက် မပေးပါဆိုပြီး၊ 'ကျောင်းဝင်း အတွင်း နာရီစင်အောက်၌ စုရုံးနေကြသည်ဆိုသည်၊ ကျောင်းဘက်ခေါင်းလောင်းထိုးပြီးနောက်၊ ဆရာ၊ ဆရာမများက အစိုးရအသိအမှတ်ပြုသော တံဆိပ်များမှအပ၊ အခြားမည်သည့် တံဆိပ်ကိုမျှ ကျောင်းတွင် တပ်ဆင်ခွင့် မပြုရန် ကျောင်းစည်းကမ်းတရပ်အဖြစ် သတ်မှတ်ကြောင်းကို ကျောင်းသား မိဘများထံ အကြောင်းကြားသည့် မေတ္တာရပ်ခံ စာတမ်းများကို အဘန်းလိုက် ဝေ့ပြီးလျှင် ထိုနေ့ ကျောင်းပိတ်လိုက်သည်ဆိုသည်။

ကျောင်းပိတ်လိုက်သော်လည်း တရုတ်ကျောင်းသား ၃၀၀ တို့သည် ကျောင်းဝင်း အတွင်းရှိ ဘက်စက်ဘော ကစားကွင်း၌ စုရုံး၍ တရုတ်သီချင်းများ သီဆိုကြွေးကြော်ပြီး နာရီစင်အောက်ရှိ လျှောက်ထားသူ မောင်ကျော်မြင့် ပါဝင်သော ကျောင်းသား လူထုနှင့် အကြိမ်များစွာ ဆွေးနွေးကြသည်ဆိုသည်။ ထိုကဲ့သို့ ဆွေးနွေးပြီးနောက်၊ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများသည် တရုတ်သီချင်းနှင့် တရုတ် ကြွေးကြော်သံများ ရွတ်ဆိုပြီး ဆရာများပေးလိုက်သည့် မေတ္တာရပ်ခံသည့် စာရွက်စာတမ်းများကို တပြိုင်တည်း စုတ်ဖြုတ်ကြသည်ဆိုသည်။ ထို့နောက် လျှောက်ထားသူ အပါအဝင် ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်တို့ ခေါင်းဆောင်ပြီး ကျောင်းသားများသည် ကျောင်းဆရာကြီး အခန်းကို တရုတ်သီချင်းများ သီဆို၍ ၅ ပတ်ခန့် ဝိုင်းဝန်းပတ်ကာ လှည့်ကြပြီး ကစားကွင်းသို့ ပြန်လာ၍ စာအုပ်နီကလေးများကိုသတ်ကာ တရုတ်ဘာသာဖြင့် ပြောဆိုသည့်ကွင်း ကျောင်းသား ကလေးများမှာ များစွာ စိတ်ဘက်ကြွ လှုပ်ရှားလာသည်ကို တွေ့ရှိရသည်ဆိုသည်။

မွန်းတည့် အချိန်ခန့်လောက်၌ လက်ရှိ ကျောင်းသားစုနှင့် ကျောင်းသားဟောင်းများသည် ကျောင်းဝင်းတံခါးသို့ သွားရောက်၍ အစောင့်ဖြစ်သူ အာ(ရ်)၊ စီ၊ ဖုမန်အား ချောက်သိမ်း၍ ထိုနေရာမှ ထွက်ခွာသွားစေပြီး၊ တံခါးကို သံကြိုးရစ်ပတ်ကာ သော့ခတ်လိုက်သည်ဆိုသည်။ ညနေ ၃ နာရီ အချိန်ခန့်တွင် ဒုတိယ တိုင်းပညာဝန် ဦးတင်အေး ရောက်လာ၍ ဆွေးနွေးရန် ပြောသည်တွင် လျှောက်ထားသူက ခေါင်းဆောင်အဖြစ် မောင်သိန်းဝင်းနှင့် မစန်းစန်းမြင့် တို့နှင့်အတူ လာရောက်ဆွေးနွေးပြီး၊ မော်စီဘုန်းတံဆိပ် တပ်ခွင့် မရပါက၊ အိမ်သို့ ပြန်မည်မဟုတ်ကြောင်း တင်းမာစွာ ဦးတင်အေးအား ပြောသည်ဆိုသည်။ ညနေ ၄ နာရီခန့်၌ တိုင်းတာဝန်ခံ ဗိုလ်မှူးကြီး လှဘုန်း လာရောက်သည့် အခါ၌လည်း၊ လျှောက်ထားသူက ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ကျောင်းသားများအား မော်စီဘုန်းတံဆိပ် တပ်ခွင့်ပြုရန်ကို ထပ်မံ တောင်းဆိုသည်ဆိုသည်။ ထို့နောက် ကျောင်းရွေ့တွင် မြန်မာလူအုပ်များ စုရုံး၍ ငြိမ်မသက်ဖြစ်လာသည်ကို တွေ့ရှိရသဖြင့်၊ ထာဝန်ရှိသူများက ကျောင်းသား စုစုပေါင်း ၃၉၁ ယောက်

စဉ်က
မောင်ကျော်မြင့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ခန့်ကို ကျောင်းအပေါ်ထပ်သို့ တင်ထားပြီး နံနက် ၃ နာရီ အချိန်ခန့်တွင် လုံခြုံရာ နေရာသို့ ယူဆောင် ပေးပို့လိုက်သည်ဆိုသည်။

ထိုကဲ့သို့ ဖြစ်ပျက်သည့်အတွက် ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၇ ရက်နေ့တွင် ဦးကျော်ဆင့်က လျှောက်ထားသူ မောင်ကျော်မြင့်အပေါ် ကျောင်းဝင်း အတွင်းသို့ ကျော်နင်း ကျူးလွန်ခြင်း၊ ကျောင်းစောင့် ဒရဝမ်နှင့် ဆရာများတို့၏ အလုပ်ဝတ္တရား ဆောင်ရွက်ရာတွင် တားဆီး နှောင့်ယှက်ခြင်း၊ ဝိုင်းဝန်း သောင်းကျန်း၍ ရုန်းရင်း ဆန်ခတ်မှု ပြုလုပ်စေရန် အကြံနှင့်သော်၎င်း၊ ထိုသို့ ဖြစ်ပျက်မည့် လက္ခဏာရှိကြောင်း သိသျှက် မြန်မာအုပ်စုကို ရန်ရှာရန်စ ပြုလုပ်၍ ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှု ဖြစ်ပေါ်လာရခြင်း များအဘက် တိုင်ချက်ခရီးနှင့် တရားစွဲတင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

အထက်ပါ စွပ်စွဲချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ လျှောက်ထားသူက အပြစ်မရှိကြောင်း ချောရာတွင် ထိုနေ့က ဝါကျူးကျောင်းသို့ ကျောင်းနေခွင့်ရရန် လျှောက်ထားလို၍ သွားရောက်ခြင်းသာဖြစ်ပြီး၊ ကျောင်းသားများ၏ ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ဆောင်ရွက် ခဲ့ခြင်းမဟုတ်၊ ဆန္ဒပြ ကျောင်းသားများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် လူကြီးများ ဆွေးနွေး ကြရာတွင် ကျောင်းသားများဘက်မှ မြန်မာလို ပြေလည်စွာ ပြောဆိုနိုင်ခြင်း မရှိသဖြင့် ၎င်းက ကူညီသောအနေနှင့် ဝင်ရောက် ပြောဆိုခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း ရှင်းလင်း ပြဆိုလေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုရှင်းလင်း ပြဆိုချက်ကို လုံလောက် ထင်ရှားအောင် လျှောက်ထားသူက သက်သေခံ အထောက်အထား ပေးကြောင်း မရှိသည့်အတိုင်း မူလချီးမှု လက်မခံခဲ့ပေ။

လျှောက်ထားသူသည် အချင်းဖြစ်သည့်ကျောင်းမှ ကျောင်းသားဟောင်း တဦး ဖြစ်၍၊ ထိုကျောင်းဝင်း အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခွင့် ရှိသည်မှာ မှန်သော်လည်း ထိုနေ့က ကျောင်းသား မဟုတ်သူများကို ကျောင်းဝင်းအတွင်း မရှိစေလို၍ ဆရာ၊ ဆရာမများက မေတ္တာရပ်ခံ ထွက်ခိုင်းစေခဲ့သော်လည်း၊ လျှောက်ထားသူသည် နာခံခြင်း မရှိဘဲ၊ ဆက်လက်၍ ကျောင်းဝင်းအတွင်း၌နေပြီး၊ ဆရာ၊ ဆရာမများနှင့် ကျောင်းစောင့် ဒရဝမ်တို့ အလုပ်ဝတ္တရားများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကျောင်းသားများ၏ ခေါင်းဆောင် အနေဖြင့် ဝင်ရောက် နှောင့်ယှက်ခဲ့ကြောင်း သက်သေခံ အထောက်အထားများ ရှိနေ ပေသည်။ ထို့အတွက် လျှောက်ထားသူသည် ကျောင်းဝင်း အတွင်း၌ ဆက်လက် နေခဲ့ခြင်းမှာ စိတ်သဘော ရိုးသားစွာနှင့် နေထိုင်ခဲ့ခြင်းမဟုတ်၊ ဆူပူမှုကို ဖန်တီးနိုင် ရန် အကြံအစည်ဖြင့် နေခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားနေတော့သည်။ ထို့ပြင် လျှောက် ထားသူသည် ဆန္ဒပြ ကျောင်းသားများအား ခေါင်းဆောင်၍ ကျောင်းဝင်းအတွင်းမှ ထွက်ခွာသွားခြင်း မပြုဘဲ၊ ကျောင်းတွင်းရှိ ဆရာကြီးနှင့် ဆရာမများအား ကြွေးကြော် သံများရွတ်ဆိုပြီး၊ ကျောင်းခန်းများကို ၄၊ ၅ ပတ်လှည့်လည် ဝိုင်းဝန်းမှု ပြုလုပ်

ကြောင်း ထင်ရှားနေသဖြင့် ဆရာကြီးနှင့် ဆရာတို့သည် ထိုပြုမူချက်ကြောင့် ထိန်းလန့်ခြင်းဖြစ်ပြီး မိမိတို့၏ ဝတ္တရားများကို ကောင်းမွန်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ခြင်း မရှိသည့်အပြင် ကျောင်းတွင် ဝတ္တရားဆောင်ရွက်နေသည့် ဒရဝမ်ကိုပါ ထမ်းဆောင်နေရသည့် လုပ်ငန်းကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုနိုင်ရန် ခြိမ်းချောက်ခဲ့ကြောင်း သက်သေခံအထောက်အထား ရှိနေပေသည်။ ထို့ပြင် လျှောက်ထားသူ ခေါင်းဆောင်သည့် ဆန္ဒပြကျောင်းသားများ၏ ကြွေးကြော်သံများကြောင့် ကျောင်းဝင်းအပြင်ရှိ မြန်မာလူထု၏ စိတ်ကို ချောက်ချားစေခဲ့၍ ၎င်း၏ ပြုမူချက်ကြောင့် ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ဖြစ်ပွားလာသည်မှာလည်း အထင်အရှား ဖြစ်ပေသည်။ ထို့အတူကဲ့သို့ မူလရုံးနှင့် အောက်အယူခံရုံးတို့မှ လျှောက်ထားသူသည် ၎င်းအပေါ် တင်ထားသည့် စွဲချက်သုံးရပ်အရ မှုပြစ်ကျူးလွန်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီး အပြစ်ဒဏ် စီရင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

၁၉၆၈
မောင်ကျော်မြင့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ယခုလျှောက်လွှာနှင့် ပတ်သက်၍ လျှောက်ထားသူ၏ တရားရုံးချုပ် ရွှေနေကြီးက လျှောက်ထားသူသည် ပထမစွဲချက်ဖြစ်သည့် ဖုလသတ်ပုဒ်မ ၄၄၇ အရ၊ မှုပြစ်ကျူးလွန်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင်စေဦး၊ ၎င်း၏ ပြုမူချက်မှာ ဖုလသတ်ပုဒ်မ ၃၇၃ လိုအပ်ချက်များအရသော်၎င်း၊ ပုဒ်မ ၁၅၃ (၁) လိုအပ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီခြင်း ရှိသည်ဟု မဆိုနိုင်သဖြင့် ထိုပုဒ်မများအရ လျှောက်ထားသူအပေါ် မှုပြစ်တွေ့ရှိ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ထားခြင်းတို့မှာ ဥပဒေအရ မှားယွင်းနေသဖြင့် ပယ်ဖျက်သင့်ပါကြောင်း တင်ပြလေသည်။

အထက်ပါ တင်ပြချက်နှင့် ပတ်သက်၍ လျှောက်ထားသူ၏ ရွှေနေကြီးက သက်သေခံချက်များအရ၊ လျှောက်ထားသူသည် အချင်းဖြစ်သည့်နေ့က ကျောင်းရှိ ဆရာကြီးနှင့် ဆရာတို့အား လက်ခတ်မှု ကျူးလွန်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် ဖုလသတ်ပုဒ်မကင်းသည့် အနိုင်အထက် ပြုလုပ်ခြင်းတို့ကို ကျူးလွန်ခဲ့ပါသည်ဟု သက်သေခံချက် မရှိသဖြင့်၊ ပုဒ်မ ၁၅၃ အရ မှုပြစ် တွေ့ရှိထားသည်မှာ မှားယွင်းနေပါသည်ဟု ဆိုလိုသည်။ သို့ရာတွင် သက်သေခံချက်များကို လေ့လာမှု၊ အချင်းဖြစ်သည့်နေ့က လျှောက်ထားသူ ခေါင်းဆောင်သည့် ဆန္ဒပြ ကျောင်းသားများသည် ကြွေးကြော်သံများ အော်ဟစ်၍ ဆရာ၊ ဆရာမများ နေထိုင်သည့် အခန်းကိတ်၌ ၅ ကြိမ်တိုင်တိုင် ဝိုင်းဝန်းခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားနေသည့်အပြင်၊ ကျောင်းတံခါးစောင့် ဒရဝမ် အာ(ရ်)၊ စီ၊ ဖုမန်အား ဝတ္တရားဆောင်ရွက်နေသည့်နေရာမှ ခြိမ်းချောက် နှင်ထုတ်လိုက်ကြောင်း သက်သေခံချက်များ အလုံအလောက် ရှိနေရကား၊ ထိုပြုမူချက်တို့မှာ ပုဒ်မ ၃၇၃ လိုအပ်ချက်များနှင့် ပြည့်စုံခြင်း မရှိပါဟု မည်သို့မျှ ယူဆနိုင်ရန်မရှိပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်၊ ဆန္ဒပြ ကျောင်းသား

ခရစ်
မောင်ကျော်မြင့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

များ၏ ပြုမူချက်ကြောင့် ဆရာ၊ ဆရာမများနှင့် ကျောင်းစောင့် ဒဂုဓပတို့သည် ထိပ်သွန်းကြောက်ရွံ့ကြပြီး မိမိတို့၏ ဝတ္တရားများကို ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်း မရှိကြောင်း ထင်ရှားနေသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ။ တဖန် လျှောက်ထားသူ၏ ရွှေနေကြီးက အချင်းဖြစ်သည့်နေ့က မြန်မာလူထုကြီး လှုပ်ရှားမှုဖြစ်ပြီး ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ဖြစ်ခဲ့ခြင်း မှာ၊ လျှောက်ထားသူတို့၏ ပြုမူချက်ကြောင့်မဟုတ်၊ မမှန် မကန်သော ကောလဟဋ္ဌ သဘင်းအမျိုးမျိုး ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ထိုကဲ့သို့ ဖြစ်ပျက်ခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်သဖြင့်၊ လျှောက်ထားသူသည် ပုဒ်မ ၁၅၃ (၁) အရ မှုပြစ် ကျူးလွန်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပါ ဆိုသည်နှင့် ပတ်သက်၍ သက်သေခံချက်များတွင် တွေ့ရှိရသည်မှာ လျှောက် ထားသူ ခေါင်းဆောင်သည့် ဆန္ဒပြ ကျောင်းသားများအား ဒုတိယ ပညာဝန်နှင့် တိုင်းတာဝန်ခံဘို့ လာရောက်၍ အိမ်သို့ပြန်ကြရန် မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သော်လည်း၊ လျှောက် ထားသူသည် မိမိလိုအပ်ချက်များ မရရှိပါက၊ အိမ်ပြန်ကြမည်မဟုတ်ကြောင်း တင်းမာ စွာ ပြောဆိုပြီး၊ ကျောင်းအတွင်း ဆက်လက်၍ လှုပ်ရှားမှုများ ဆောင်ရွက်နေသော ကြောင့်သာ အပြင်တွင်စုရုန်းသည့် မြန်မာလူထုများသည် မြန်မာအမျိုးသား ဆရာ များအား၊ ၎င်းတို့က ကျူးကျော်စော်ကားနေခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရာ အကြောင်း များ ပေါ်ပေါက်လာပြီး၊ ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှု ဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်းမှာ မငြင်းဆိုနိုင်ရကား၊ လျှောက်ထားသူသည် ထိုကဲ့သို့ ရုန်းရင်းဆန်ခတ်ဖြစ်မှု လက္ခဏာရှိကြောင်း သိရှိ ရွက်ဆောင်ခဲ့သဖြင့် မြန်မာလူထုကို ရန်ရှာခြင်း၊ ရန်စခြင်း ပြုလုပ်ရာရောက်၍၊ ရုန်းရင်း ဆန်ခတ်မှု ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်သဖြင့် ပုဒ်မ ၁၅၃ အပိုင်း (၁) အရ၊ လျှောက်ထား သူသည် မှုပြစ်ကျူးလွန်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟုသာ ယူဆရန် ရှိပေသည်။ ထို့ကြောင့် သက်သေခံချက်များအရ၊ မူလခုံးနှင့် အောက်အယူခံ ရုံးတို့မှ လျှောက်ထားသူသည် ၎င်းအပေါ် စွဲဘင်ထားသည့် မှုပြစ် သုံးရပ်စလုံးကို ကျူးလွန်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သဘော တူညီ တွေ့ရှိထားခဲ့လေသည်။ ထိုတွေ့ရှိချက်မှာ တဘက်စီနင်း ဖြစ်နေသည်ဟု၎င်း၊ သက်သေခံ အထောက်အထားလုံးဝ ကင်းမဲ့နေသည်ဟု၎င်း၊ မည်သို့မျှ မပြဆိုနိုင်သဖြင့် ဤခုံးမှ ပြင်ဆင်မှုခုံးအနေဖြင့် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းမရှိပေ။

ထိုမှအပ၊ လျှောက်ထားသူ၏ ရွှေနေကြီးက၊ လျှောက်ထားသူအပေါ် မှုပြစ်များ အတွက် အပြစ်ဒဏ် စီရင်ထားခြင်းမှာ အကြီးဆုံး သတ်မှတ်ထားသည့် အပြစ်ဒဏ်များ သာဖြစ်သဖြင့် ကြီးလေးခြင်း ဖြစ်နေသည်ဟု ယူဆရန်ရှိကြောင်း တင်ပြလေသည် သို့ရာတွင် မူလခုံးနှင့် အောက်အယူခံ ရုံးတို့မှ လျှောက်ထားသူ၏ ပြုမူချက်ကြောင့် မည်မျှ အခက်အခဲဖြစ်ပြီး၊ အသက်အိုးအိမ် စည်းစိမ်ပေါင်း ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားပြီး အပြစ်ဒဏ်များကို သတ်မှတ်ခဲ့ရာ၊ ထိုအပြစ်ဒဏ်များကို တခုစီ ကျခံစေရသည့်အစား တပေါင်းတည်း ကျခံစေရန် သတ်မှတ်ခဲ့သည်ကပင် လျှောက်ထား

သူအပေါ် အပြစ်ဒဏ်နှင့် ပတ်သက်၍ သက်ညှာခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရလေသည်။ ထို့ပြင် ယခုအမှုနှင့် ပတ်သက်၍ လျှောက်ထားသူအပေါ် သက်ညှာစွာ အပြစ်ဒဏ် ချမှတ်သင့်ကြောင်း အထောက်အထားများ ရှိပါသည်ဟုလည်း ပြဆိုနိုင်ခြင်း မရှိသဖြင့်၊ ချမှတ်ထားသည့် အပြစ်ဒဏ်နှင့် ပတ်သက်၍ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းရှိသည်ဟု မတွေ့ရှိရပေ။

၁၉၆၇
မောင်ကျော်မြင့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ထို့ကြောင့် ယခုပြင်ဆင်မှု လျှောက်လွှာကို ပလပ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း ရွှေတွင်

† ၁၉၆၈

မောင်ညွန့်သိန်း (ခေါ်) ဘိမိုဟန် (ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူ)

နှင့် ၊

အောက်တိုဘာ
လ ၁၉ ရက်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (မအေးညွန့်) (ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူ)*

ရာဇဝတ်ကြီး ပုဂံမ ၄၉၃ အရမှုဖြစ်မြောက်ရန်အတွက် လိုအပ်သည့် အင်္ဂါရပ်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရာဇဝတ်ကြီးပုဂံမ ၄၉၃ အရ မှုဖြစ်မြောက်ရန်အတွက် လိုအပ်သည့် အင်္ဂါရပ် များအနက် မိမိနှင့် တရားဝင်ထိမ်းမြားခြင်း မပြုသောမိန်းမကို လှည့်ဖြားယုံကြည်စေခြင်း တည်းဟူသော အချက်သည် အရေးကြီးသည်။ မိမိနှင့် တရားဝင်ထိမ်းမြားခြင်း မပြုသော မိန်းမကို လှည့်ဖြား ယုံကြည်စေခြင်းပြုလုပ်မှသာလျှင် မှုဖြစ်မြောက်သည်။ တရားဝင်ထိမ်းမြားခြင်းပြုပြီး သော မိန်းမအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိပြီးသူနှင့် ပတ်သက်၍ ဤဖြစ်မှုမျိုးကို ကျူးလွန်နိုင်မည် မဟုတ်ချေ။

လျှောက်ထားခံရသူသည် လျှောက်ထားသူ၏ တရားဝင် ဇနီးအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသွားပြီဖြစ် သည်။ လျှောက်ထားခံရသူ၌ တရားဥပဒေက အပ်နှင်းထားသော တရားဝင်ဇနီး၏ အခွင့်အရေးများ အပြည့်အဝရရှိနိုင်သည်။ လျှောက်ထားသူသည် မိမိကိုးကွယ်သည့် ဟိန္ဒူဘာသာကို အကာအကွယ် ယူ၍ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်သည့် လျှောက်ထားခံရသူအား မိမိ၏ ဇနီး မဟုတ်ဟု မငြင်းဆိုနိုင်။ ထို့ကြောင့် တရားဝင်အကြင်လင်မယားအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့ပြီးဖြစ်သူ ဇနီးမောင်နှံတို့စပ်ကြားတွင် ရာဇဝတ်ပုဂံမ ၄၉၃ ၌ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်ဖြစ်မှုကို ကျူးလွန်နိုင်မည်မဟုတ်ချေ။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။မစ္စတာ ဂျေ၊ ဒီ၊ ဂျီ။

ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။အစိုးရ တရားရုံးချုပ်ရွှေနေ ဦးမြင့်။

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း။ ။လျှောက်ထားခံရသူ မအေးညွန့်သည် အသက် ၂၀ ခန့်ရှိ ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာ အမျိုးသမီးကလေးတဦးဖြစ်သည်။ အသက် ၁၅ နှစ်အရွယ်

* ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၅၁ (ခ)။

† ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အယူခံမှုအမှတ်၁၅ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၅ ရက်၊ နေ့စွဲပါရန်ကုန်မြို့၊ ဟံသာဝတီနှင့်ရန်ကုန်ခရိုင် စက်ရှင်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကိုပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

ခန့်ကစ၍ မအေးညွန့်သည်၊ လျှောက်ထားသူ မောင်ညွန့်သိန်းနှင့် ရည်ခံခဲ့ကြသည်။
 ထို့နောက် တနှစ်ခန့်ကြာသောအခါ၊ မအေးညွန့်သည် မောင်ညွန့်သိန်းနှင့် ခိုးရာလိုက်
 ခဲ့သည်။ ၎င်းတို့နှစ်ဦးသည် မဝေလီဆိုသူ နေအိမ်၌ သွားရောက်နေထိုင်ကြပြီး၊ လင်
 မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းခဲ့ကြသည်။ မဝေလီ၏အိမ်၌နေစဉ် မိမိတို့နှစ်ဦးအား လင်
 မယားအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုရန်အတွက်၊ လူကြီးများကို ဘိတ်ကြားကာ လဘက်ရည်ပွဲ
 ပြိုင် တည်ခင်းကျွေးမွေးခဲ့သည်။ ထို့နောက် မအေးညွန့်တို့ လင်မယားသည် ဘိုဆိုင်း
 ဆိုသူ၏ နေအိမ်သို့ သွားရောက်နေထိုင်ခဲ့ကြရာ၊ ထိုအိမ်တွင် မအေးညွန့်သည် သမီး
 ကလေး တဦးကို မွေးဖွားခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့မွေးဖွားပြီး တလခန့်ကြာသောအခါ
 မောင်ညွန့်သိန်းသည် မန္တလေးသို့ ပြောင်းရမည်ဟု အကြောင်းပြကာ၊ မအေးညွန့်
 ထံမှထွက်ခွာလာခဲ့သည်။ မောင်ညွန့်သိန်းသည် မအေးညွန့်ထံသို့ ပြန်မလာသော
 ကြောင့်၊ မအေးညွန့်သည် စုံစမ်းခြင်းများ ပြုလုပ်သောအခါ၊ မိမိအား မောင်ညွန့်သိန်း
 က စွန့်ခွာသွားကြောင်း သိရသည်။ မောင်ညွန့်သိန်းသည် မအေးညွန့်နှင့် မနေထိုင်ဘဲ၊
 အင်းစိန်မြို့တွင်နေထိုင်ကြောင်းကို သိရသောကြောင့်၊ မအေးညွန့်သည် ကီဆိုရီ ဆိုသူ၏
 အကူအညီဖြင့်၊ မောင်ညွန့်သိန်းအား မိမိထံ ပြန်လာရန်ပြောဆိုလေသည်။ သို့ရာတွင်
 မောင်ညွန့်သိန်းက မိမိသည် ဟိန္ဒူလူမျိုးဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ မအေးညွန့်နှင့် မပေါင်း
 နိုင်ကြောင်း ပြန်၍ပြောလိုက်လေသည်။ မအေးညွန့်သည် မောင်ညွန့်သိန်းအား မိမိနှင့်
 ပြန်လည်ပေါင်းသင်းရန် ပြော၍ မရသောအဆုံး၌ အင်းစိန်မြို့ လျှိုဠေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှု
 ကော်မီတီထံသို့ တိုင်တန်းလေသည်။ လျှိုဠေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှု ကော်မီတီက ၎င်းတို့အား
 ပြန်ဖြေပေးခဲ့သော်လည်း မရရှိသဖြင့်၊ နောက်ဆုံးတွင် မအေးညွန့်အား ရဲတပ်ဖွဲ့
 စခန်းသို့ သွားရောက်တိုင်တန်းရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။ မအေးညွန့်သည် ရဲတပ်ဖွဲ့
 စခန်းသို့ သွားရောက်တိုင်တန်းသော အခါ၊ ရဲတပ်ဖွဲ့ စခန်းမှ ရုံးသို့ တိုက်ရိုက်လျှောက်
 ထားရန် ညွှန်ကြားလိုက်သဖြင့်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တတိယ ရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီး
 ရုံး၌ ဦးတိုက်လျှောက်ထားခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးတွင် ထိုအမှုကို ရန်ကုန်မြို့၊ ခရိုင်
 ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၂၂ တွင်၊ လျှောက်ထား
 သူ မောင်ညွန့်သိန်း အပေါ်၌ ရာဇဝတ် ပုဒ်မ ၄၉၃ အရ စစ်ဆေးခြင်းပြုခဲ့သည်။
 မူလတရားသူကြီးသည် မောင်ညွန့်သိန်း အပေါ်၌ အထက်ပေါ်ပြပါ ပုဒ်မအရမူပြစ်
 တင်ရှား စီရင်၍ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ်သုံးနှစ် ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။
 ထိုစီရင်ချက်နှင့်အမိန့်တို့ကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ မောင်ညွန့်သိန်းက၊ ရန်ကုန်မြို့၊ စက်ရှင်
 တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၁၅ တွင် အယူခံဝင်ရောက်
 ခဲ့ရာ အောင်မြင်မှု မရရှိခဲ့ချေ။ ထို့ကြောင့် ယခု ကျွန်ုပ်ရွှေ့ပြင်ဆင်မှု လျှောက်လွှာကို
 တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၆၈
 မောင်ညွန့်သိန်း
 (ခ) ဘိမိဟန်
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ
 (မအေးညွန့်)။

၁၉၆၈

မောင်ညွန့်သိန်း
(၁) ဘိမိဟန်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
(မအေးညွန့်)။

မူလရုံးတွင်ရရှိသည့် သက်သေခံချက်များအရ၊ မအေးညွန့်သည် မောင်ညွန့်သိန်း
နှင့် ခိုးရာလိုက်ပြေးပြီးနောက်၊ မဝေလီ၏ နေအိမ်၌ လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်း
နေထိုင်သည်မှာ အလွန်ထင်ရှားလေသည်။ ထိုအိမ်တွင်ပင် ၎င်းတို့အား လင်မယား
အဖြစ် အသိအမှတ် ပြုပါမည့်အကြောင်း ရပ်ကွက်ရှိ လူကြီးကချိုကို ဘိတ်ခေါ်ကာ
ကျေးမွေးခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ မဝေလီ၏ အိမ်မှတစ်ဆင့် ဘိုခိုင်း ဆိုသူ၏နေအိမ်
သို့ သွားရောက်နေထိုင်ကာ၊ အတူတကွ လင်မယားအဖြစ်ပေါင်းသင်းနေထိုင်ခဲ့ခြင်းမှာ
လည်း ထင်ရှားလေသည်။ ယင်းကဲ့သို့ မအေးညွန့်နှင့် မောင်ညွန့်သိန်းတို့သည်
အကြင်လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်း နေထိုင်ခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားပါသည်ဟု မူလရုံးနှင့်
တကွ ပဌမ အယူခံရုံးတို့က အဆုံးအဖြတ်ပြုခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် မောင်ညွန့်သိန်းက
မိမိသည် ဟိန္ဒူလူမျိုးဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ မအေးညွန့်နှင့် မပေါင်းသင်းလိုတော့ကြောင်း
ငြင်းဆိုစေကာမူ၊ မိမိနှင့် မအေးညွန့်တို့သည် တရားဝင်အကြင်လင်မယား အဖြစ်သို့
ဆိုက်ရောက်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မိန်းမများ အထူး ထိမ်းမြား
မှုနှင့် အမွေဆက်ခံမှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀(၁)တွင်၊ အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်း
ထားသည်။

“ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မဟုတ်သည့် ယောက်ျားနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မိန်းမတို့
ပေါင်းဖက် နေထိုင်ပြုမူကြပုံသည်၊ အကယ်၍၊ ထိုသူနှစ်ဦးလုံး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်
မြန်မာလူမျိုးချည်း ဖြစ်ခဲ့သော်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဓမ္မသတ်အရ လင်မယားအရာ
မြောက်မည့် ပေါင်းဘက်နေထိုင် ပြုမူကြပုံမျိုး ဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူတို့သည် ထိုသို့
ပေါင်းဖက်စကပင် ထိမ်းမြားခဲ့ကြသည်ဟု မှတ်ယူရမည့် အပြင်၊ ထိုသူတို့သည်၊
ဤအက်ဥပဒေအရ ထိမ်းမြား ခဲ့ကြသည်ဟုလည်း မှတ်ယူရမည်။”

ယခု ကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိ အမှု၌ မအေးညွန့်သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မိန်းမလေး တဦးဖြစ်
ကြောင်း အငြင်းပွားချက်မရှိချေ။ သို့ဖြစ်လေရာ၊ မောင်ညွန့်သိန်းသည် မည်သည့်
ဘာသာဝင်ဖြစ်စေကာမူ၊ ၎င်းနှင့် မအေးညွန့်တို့ ပေါင်းဖက်နေထိုင်ပြုမူကြပုံသည်၊
ဗုဒ္ဓဘာသာ ဓမ္မသတ်အရ လင်မယားအရာမြောက်သည့် ပေါင်းဖက်နေထိုင်ပြုမူကြပုံ
မျိုးဖြစ်ရကား ၎င်းတို့နှစ်ဦးသည် တရားဝင်အကြင်လင်မယား အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိ
ပြီး ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည်။

ထုတ်ပုဒ်မ ၄၉၃ အရ မူပြစ်ရောက်ရန်အတွက် လိုအပ်သည့် အင်္ဂါရပ်များ
အနက်၊ မိမိနှင့်တရားဝင်ထိမ်းမြားခြင်းမပြုသောမိန်းမကို လှည့်ဖြား ယုံကြည်စေခြင်း
တည်းဟူသောအချက်သည် အရေးကြီးသည်။ မိမိနှင့် တရားဝင်ထိမ်းမြားခြင်း မပြု
သော မိန်းမကို လှည့်ဖြား ယုံကြည်စေခြင်း ပြုလုပ်မှသာလျှင် မူပြစ်မြောက်သည်။

တရားဝင်ထိမ်းမြားခြင်းပြုပြီးသော မိန်းမအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိပြီးသူနှင့် ပတ်သက်၍၊
ဤဖြစ်မျိုးကို ကျူးလွန်နိုင်မည်မဟုတ်ချေ။

၁၉၆၈

မောင်ညွန့်သိန်း
(၁) တီဖီယန်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
(မအေးညွန့်)။

အထက်တွင် ဖော်ပြသော အချက်အလက်များအရ ဤအမှု၌ (လျှောက်ထားခံ
ရသူသည်၊ လျှောက်ထားသူ၏ တရားဝင်ဇနီး အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသွားပြီး ဖြစ်သည်။
လျှောက်ထားခံရသူ) မအေးညွန့်၌ တရားဥပဒေကအပ်နှင်းထားသော တရားဝင်ဇနီး၏
အခွင့်အရေးများ အပြည့်အဝ ရရှိနိုင်သည်။ လျှောက်ထားသူသည် မိမိကိုးကွယ်သည့်
ဘာသာကို အကာအကွယ်ယူ၍၊ လျှောက်ထား ခံရသူသည် မိမိ၏ ဇနီးမဟုတ်ဟု
မငြင်းဆိုနိုင်။ ထို့ကြောင့် တရားဝင် အကြင်လင်မယား အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့ပြီးဖြစ်သူ
ဇနီးမောင်နှံတို့၏စပ်ကြားတွင်၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၉၃ ၌ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ပြစ်မှုကို
ကျူးလွန်နိုင်မည်မဟုတ်ချေ။

အမှု အကြောင်းခြင်းရာများကို သုံးသပ်ကြည့်ရှုသောအခါ၊ လျှောက်ထားသူ
မောင်ညွန့်သိန်းသည်၊ မိမိ၏ ဇနီး မအေးညွန့်အပေါ်၌ အလွန်ရက်စက်စွာ ပြုမှု
ကျင့်ကြံခဲ့ကြောင်း ပေါ်လွင်လေသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် မူလရုံးနှင့် ပဌမ အယူခံရုံး
တရားသူကြီးများသည်၊ လျှောက်ထားခံရသူ မအေးညွန့်အား သနား ကြင်နာသော
ကြောင့် ဂရုဏာ ခေါ်သောဖြင့်၊ လျှောက်ထားသူ မောင်ညွန့်သိန်းအား အပြစ်ပေး
လိုက်ဟန် လက္ခဏာရှိသည်။ တရားစီရင်ရာတွင် အဂတိတရားလေးပါး မလိုက်စားမိ
စေရန် သတိချုပ်ရမည်။ သနားကြင်နာစိတ်ဖြင့်၎င်း၊ ဒေါသတရား ရွေ့ထား၍၎င်း
မိမိတို့၏ စိတ်ဆွဲဆောင်ရာသို့ မပါစေပဲ၊ ဥပဒေအရမှန်ကန်တိကျသည့် အဆုံးအဖြတ်
များကို ပြုမူသာလျှင်၊ အဂတိတရားလေးပါးနှင့် ကင်းဝေးကြမည်ဖြစ်သည်။

ဤအမှု၌ အထက်တွင်ပြဆိုထားပြီး ဖြစ်သည့်အတိုင်း၊ လျှောက်ထား ခံရသူ
မအေးညွန့်သည်၊ လျှောက်ထားသူ မောင်ညွန့်သိန်း၏ တရားဝင်ဇနီး အဖြစ်သို့ရောက်ရှိ
သွားပြီးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မအေးညွန့်၌ တရားဥပဒေကအပ်နှင်းထားသည့် တရား
ဝင်ဇနီးတဦး၏ အခွင့်အရေးများကို တင်းပြည့် ကျပ်ပြည့် ရရှိနိုင်သည်။ အောက်ရုံး
တရားသူကြီးများသည် လျှောက်ထားသူအား ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၉၃ အရ မှုပြစ်ထင်ရှား
စီရင်လိုက်ခြင်းဖြင့်၊ လျှောက်ထားခံရသူ မအေးညွန့်အား ပေးမကူညီရာသို့ မရောက်။
နှစ်ရာပင်ကျနေလေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်၊ ယင်းကဲ့သို့ ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်
ခြင်းအားဖြင့်၊ လျှောက်ထားခံရသူသည် လျှောက်ထားသူ၏ တရားဝင်ဇနီးမဟုတ်ဟု
အဆုံး အဖြတ်ပြုရာ ကျရောက်နေသည်။ လျှောက်ထားသူအား ရာဇဝတ်အပြစ်ဒဏ်
ပေးခြင်းအားဖြင့်၊ လျှောက်ထားခံရသူ၌ မည်ကဲ့သို့မျှ အကျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်စရာ အ
ကြောင်းမရှိချေ။ လျှောက်ထားခံရသူသည် လျှောက်ထားသူ အပေါ်၌ ဥပဒေအရ

၁၉၆၈

မောင်ညွန့်သိန်း
(ခ)ဘိမိုဟန်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
(မအေးညွန့်)။

ခွင့်ပြုထားသည့် အခွင့်အရေးများကို ရရှိရန် တောင်းဆိုနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ မည်သို့ပင်
ဖြစ်စေကာမူ၊ ဤအမှုမှာ မောင်ညွန့်သိန်း၏ ပြုလုပ်မှုသည် လူမဆန်သည့် ပြုလုပ်မှု
ဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင်စေကာမူ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ပုဂ္ဂိုလ် ၄၉၃ အရ မှုပြစ်ကျူးလွန်သည်ဟူ၍
ကား၊ မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မယူဆနိုင်ချေ။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ လျှောက်ထားသူ မောင်ညွန့်သိန်း
အား၊ ဤအမှုနှင့်ပတ်သက်၍ တရားဝေ လွတ်စေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမ အထွေထွေအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်းရွှေတွင်

ဦးချမ်းမား (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဒေါ်အမလေး ပါ ၂ (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၈
ဇူလိုင်လ ၆
ရက်။

အလုပ်သမားလျော်ကြေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၀ အရ အယူခံတင်သွင်းခြင်း—အကြောင်းခြင်းရာ ပြဿနာ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အလုပ်သမားတဦးသည် အခင်းဖြစ်သည့်အချိန်၌ အလုပ်ခွင်တွင်ရှိ မရှိဟူ သောအချက်သည် အကြောင်းခြင်းရာပြဿနာဖြစ်သည်။

ဆာရုတ်စ်ဝါဘီဘက်များအုပ်ချုပ်သူ နှင့် ရန်ပါနီဂိုးရပ်(ချ)ဘား၊ သံ့ဘိုင်၊ တရားလွှတ်တော် ၁၉၄၈၊ အယူခံမှုအမှတ် ၄၆၃ ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ ဒေါက်တာမောင်ဖြူ။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း။ ။ ကားမောင်းသမား မောင်ကိုကြီးဆိုသူ သေဆုံးမှု အတွက်၊ ကားပိုင်ရှင် ဦးချမ်းမားအား လျော်ကြေးငွေ ၇,၂၀၀ ကျပ်ပေးစေရန်၊ တောင်ငူမြို့ အလုပ်သမားလျော်ကြေးမင်းကြီးက ချမှတ်သည့်အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ ဤအယူခံလွှာကို တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။ ဦးချမ်းမားသည် ကုန်တင်ကား အမှတ် ၁/၃၀၈၇ ကို ပိုင်ဆိုင်သူဖြစ်သည်။ ထိုကားကို မောင်းနှင်ရန်အတွက်၊ သေဆုံးသူ မောင်ကိုကြီးနှင့် မောင်ကြားညို ဆိုသူတို့ကို ငှားရမ်းထားသည်။ မောင်ကြားညိုမှာ လခစားဖြစ်သည်။ မောင်ကိုကြီးမှာမူ၊ တောင်ငူမှ ရှမ်းပြည်သို့အသွားအပြန်အတွက် တခေါက်လျှင်၊ ၅၀ ကျပ်နှုန်းရရှိသည်။ ရန်ကုန်အထိ မောင်းရလျှင်မူ၊ ၈၀ ကျပ်နှုန်း ရရှိသည်။ အခင်းဖြစ်သည့်အခေါက်က၊ မောင်ကိုကြီးနှင့် မောင်ကြားညိုသည် ထို

* ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေ အယူခံမှုအမှတ် ၉။

† ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ လျော်ကြေးမှုအမှတ် ၁၆ တွင်၊ တောင်ငူမြို့၊ အလုပ်သမားလျော်ကြေး မင်းကြီးရုံးကချမှတ်သော အမိန့်ကို အယူခံမှု။

၁၉၆၈
ဦးချမ်းမား
နှင့်
ဒေါ်အမလေး
ပါ ၂။

ကားကို၊ တောင်ကြီးသို့ (လ-လ-သ-သ) ပစ္စည်းများပို့ရန်အတွက် မောင်းနှင်သွား
ကြသည်။ တောင်ကြီးမှအပြန်တွင်၊ မောင်ကိုကြီးနှင့် မောင်ကြာညိုတို့သည် ရန်ကုန်သို့
ပို့ရန်အတွက် (လ-လ-သ-သ) ပစ္စည်းများနှင့်တကွ ဂေါ်ဖီထုပ်များကိုပါ တင်ဆောင်
လာကြသည်။ ပိန်းလုပ်မှုအလွန်ထောက်ပံ့သောအခါ၊ သောင်းကျန်းသူများကသေနတ်
နှင့်ပစ်သဖြင့်၊ မောင်ကိုကြီးကို ထိမှန်သွားပြီး သေဆုံးသွားလေသည်။ အလုပ်သမား
လျော်ကြေးမင်းကြီး၏ ရွှေမောက်တွင်၊ ကားပိုင်ရှင် ဦးချမ်းမားက မောင်ကိုကြီးသည်
သေနတ်ထိမှန်စဉ်က မိမိ၏အလုပ်သမားမဟုတ်ပါ။ မောင်ကိုကြီးသည် ရှမ်းပြည်မှ
အပြန်တွင်၊ ဦးသုဗေဆိုသူ၏ ပစ္စည်းများကို ကားပိုင်ရှင် ဦးချမ်းမား မှာလိုက်သည့်
အတိုင်း တင်ဆောင်လာခြင်း မပြုလုပ်ဘဲ (လ-လ-သ-သ) ပစ္စည်းများကို တင်ဆောင်
လာသောကြောင့်၊ တောင်ငူသို့အရောက်တွင်၊ မောင်ကိုကြီးအား မိမိရသင့်သည့် ကား
မောင်းခကိုပေးချေလိုက်ပြီးနောက်၊ အလုပ်မှ ထုတ်ပစ်လိုက်ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ရန်ကုန်သို့
မောင်ကိုကြီးလိုက်သွားခြင်းမှာ၊ မိမိအလိုလျောက် လိုက်ပါသွားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။
ထို့ကြောင့် မောင်ကိုကြီး သေဆုံးရသည့်အတွက်၊ မိမိ၌ လျော်ကြေးပေးရန် တာဝန်
မရှိပါဟု ခုခံချေပခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အလုပ်သမား လျော်ကြေးမင်းကြီးသည်
နှစ်ဘက်တင်ပြသော သက်သေများကို စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီးနောက်၊ မောင်ကိုကြီးအား
အလုပ်မှ ထုတ်ပစ်လိုက်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ လုံလောက်သည့်သက်သေခံ အထောက်
အထားများ မရရှိသဖြင့်၊ ဦးချမ်းမားအပေါ်၌ လျော်ကြေးပေးရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်
ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအချက်ကို မကျေနပ်သောကြောင့်၊ ယခုကျွန်ုပ်ရွှေရှိ အဖူးလွှာကို
တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။ လျော်ကြေးငွေ ပမာဏနှင့် စပ်လျဉ်း၍ကား အငြင်းပွားမှု
မရှိချေ။

ဤအယူခံမှုမှာ၊ အလုပ်သမားလျော်ကြေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀ အရ တင်သွင်း
ခြင်းဖြစ်သည်။ အဆိုပါပုဒ်မ၏ ခြွင်းချက်အရဆိုသော်၊ မယ်မယ် ရရ ဖြစ်သော ဥပဒေ
အချက်ပါဝင်သည့် အမိန့်မှလွဲ၍၊ အခြားမည်သည့် အမိန့်မျိုးများကိုမှ အယူခံခွင့်
မရှိချေ။ သေဆုံးသူ မောင်ကိုကြီးအား၊ တောင်ငူသို့အရောက်တွင်၊ ကားပိုင်ရှင်
ဦးချမ်းမားက အလုပ်မှ ထုတ်ပစ်လိုက်ပြီး ဟုတ် မဟုတ်ဟူသည့် ပြဿနာသည်၊
အကြောင်းခြင်းရာ ပြဿနာသက်သက်မျှသာဖြစ်သည်။ အလုပ်သမားလျော်ကြေး
မင်းကြီးက၊ မောင်ကိုကြီးသည် အလုပ်မှထုတ်ပယ်ခြင်း မခံရသေးပါဟု ကောက်ယူ
ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ယင်းကောက်ယူဆုံးဖြတ်ချက်မှာလည်း၊ မိမိရွှေမောက်၌ ရရှိသည့်
သက်သေခံချက်များအပေါ် မူတည်၍ ချမှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သက်သေခံ အထောက်
အထားလုံးဝမရှိသည့် အကြောင်းခြင်းရာ ပြဿနာနှင့်ပတ်သက်သော ဆုံးဖြတ်ချက်
သည်၊ ဥပဒေနှင့် စပ်လျဉ်းသော ပြဿနာဟု ဆိုနိုင်သော်ငြားလည်း၊ သက်သေခံ

၁၉၆၈

ဦးချမ်းမား
နှင့်
ဒေါ်အမလေး
ပါ ။

အဘက်အဘားအပေါ်၌မှတည်၍ ချမှတ်သည့် ဆုံးဖြတ်ခြင်းမျိုးမှာကား၊ ဥပဒေ အချက်အလက်နှင့် မည်သို့မျှ သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိနိုင်ချေ။ (အလုပ်သမားတဦးသည် အခင်းဖြစ်သည့်အချိန်၌ အလုပ်ခွင်တွင် ရှိ မရှိဟူသောအချက်သည်၊ အကြောင်းခြင်းရာ ပြဿနာဖြစ်သည်။) ။ ယင်းယူဆချက်အတိုင်းပင်လျှင်၊ ဘုံတိုင်တရား လွတ်တော်က ဆာရတ်(၆)ဝါတီစက်များ အုပ်ချုပ်သူနှင့် ရန်ပါနီရီးရပ် (ချ)ဘား (၁) အမှုစီရင်ထုံး၌ အဆုံးအဖြတ်ပြုထားသည်။

ထို့ကြောင့် ယခုကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိ အမှုတွင်လည်း၊မောင်ကိုကြီးသည်သေနတ်ထိမှန်သွား စဉ်က၊ မိမိအလုပ်ခွင်အတွင်း ဟုတ် မဟုတ်ဟူသည့်အချက်မှာ၊ အကြောင်းခြင်းရာ များနှင့်သာ သက်ဆိုင်သည်။ ထိုအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ အယူခံဝင်ခွင့် မရှိနိုင်။

အယူခံတရားလိုအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ ဒေါက်တာ မောင်ဖြူးက၊ မိမိ၏အမှုသည် ဦးချမ်းမားသည် သေဆုံးသွားသူ မောင်ကိုကြီးအား၊ တောင်ကြီးမြို့မှအပြန်တွင်၊ ဦးလှဒေဆီသူ၏ ကုန်များကိုသာ ယူဆောင်ရန် အမိန့်ပေးခဲ့ ပါသည်။ မောင်ကိုကြီးသည် ခိုင်းစေသည့်အတိုင်း မပြုလုပ်ဘဲ (လ-လ-သ-သ) ပစ္စည်း များကို တင်ဆောင်လာခြင်းကြောင့်၊ ၎င်း၏ပြုလုပ်မှုသည် ကားပိုင်ရှင်၏ အမိန့်ကို တမင်သက်သက် မလိုက်နာခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အလုပ်ရှင်၏ အမိန့်ကို လိုက်နာခြင်းမရှိဘဲ၊ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ပြုလုပ်မှုဖြစ်ခြင်းကြောင့် ကားပိုင်ရှင်တွင် တာဝန် မရှိနိုင်ပါဟု တင်ပြသွားသည်။

အလုပ်သမားလျော်ကြေးမင်းကြီးက၊ မောင်ကိုကြီးသည် ကားပိုင်ရှင် မှာထား သည့်အတိုင်း မပြုလုပ်ဘဲ (လ-လ-သ-သ) ပစ္စည်းများကို တင်ဆောင်ခဲ့သည်ဟူသော စွပ်စွဲချက်မှာ မထင်ရှားပါဟု ယူဆခဲ့သည်။ ယင်းကဲ့သို့ ယူဆရာ၌ အမှုတွဲတွင်ရရှိသည့် သက်သေခံချက်များကို အကျိုးသင့် အကြောင်းသင့် ဆင်ခြင်ဆုံးသပ်ထားခဲ့ပြီး ဖြစ် သည်။ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်မှာလည်း အကြောင်းခြင်းရာ ပြဿနာနှင့်ပတ်သက်သည့် ဆုံး ဖြတ်ချက်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ဤရုံးက ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းမရှိချေ။ အလုပ် သမားတဦး၏ ပြုလုပ်မှုသည်၊ မိမိအားပေးထားသည့် အမိန့်ကို တမင်သက်သက် ဖိသန် ပြုလုပ်ခြင်း ဟုတ် မဟုတ်ဟူသည့် ပြဿနာသည်၊ အကြောင်းခြင်းရာ ပြဿနာဖြစ် ကြောင်း၊ ဘီအင်နီဒါး (လ်) စက်ရုံများနှင့် ဘီရက်မစွရီ (၂) အမှု စီရင်ထုံး၌ ပြဆိုထားသည်။

(၁) ဘုံတိုင်တရားလွတ်တော်၊ ၁၉၄၈ အယူခံမှုအမှတ် ၄၆၃ ။
(၂) အေ၊ အိုင်၊ အာ(ရ်)၊ ၃၆၊ ကာလကတ္တား၊ ၁၉၄၉ ၈၁ ၂၉၅။

၁၉၆၈
ဦးချမ်းမာ
နှင့်
ဒေါ်အမလေး
ပါ ။

အထက်ပေါ်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ ယခုကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိ အမှုတွင်၊ အယူခံ
တရားလိုဘက်မှ တင်ပြသည့် အယူခံပြင်းချက်များသည်၊ အကြောင်းခြင်းရာ ပြဿနာ
နှင့်သာလျှင် လုံးဝသက်သိင်နေပြီး၊ ဥပဒေအချက်အလက်များ တစ်စုံတရာ ပါရှိသည်ကို
မဆွဲခိုက်ချေ။ အထက်တွင်ပေါ်ပြသားသည့်အတိုင်း၊ ယင်းကဲ့သို့သော အယူခံမှုမျိုး၊
များကို၊ အလုပ်သမားလျော်ကြေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၃ ၏ ခြင်းချက်၌ ပိတ်ပင်
ထားသည်။

သို့ဖြစ်၍၊ ပေါ်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ ယခုကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိ အယူခံလွှာကို
စီရိတ်မရှိ ပယ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမစောဒကမူ

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင် နှင့် တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင် တို့ရွှေတွင်

ဦးဇင်၊ ဒုတိယအတွင်းဝန်၊ သတ္တုတွင်းဌာန၊ ရန်ကုန်မြို့၏ကိစ္စ*

† ၁၉၆၈

နိုဝင်ဘာလ ၇ ရက်။

၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ လွှတ်တော်ရွှေနေကြီးများ လက်ခံခြင်း နည်းဥပဒေ အပိုဒ် (၇) အရ လျှောက်ထားခြင်း— Judicial Office ဆိုသည့် စကားရပ်၏ အဓိပ္ပါယ်—ယခုအခါတွင် မှုခင်းကော်မီတီ စသည်များဖြင့် တရားစီရင်ရေးတွင် ဝိုင်းဝန်း၍ဆောင်ရွက်နေကြသည် ဖြစ်ရာ ဥပဒေ ပညာ သျှင်များ အပြန်အနံ့ တာဝန်ယူနေကြခြင်းဖြင့် ပြည်သူ့အကျိုးဖြစ်ထွန်းဖွယ်ရာသာဖြစ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားရုံးချုပ် ရွှေနေများကို လက်ခံစာရင်းသွင်းခြင်းနှင့် ပတ်သက်သော စည်းမျဉ်းများတွင် အပိုဒ် ၁ (ခ)၊ အပိုဒ်ငယ် (၁) နှင့်အပိုဒ် ၁ (ဂ)၊ အပိုဒ်ငယ် (၁) တို့တွင်၎င်း၊ ရွှေနေလိုက်ပါခွင့် စည်းမျဉ်းအပိုဒ် ၁၃ (ခ) ၏ မြှင်းချက်တွင်၎င်း “Judicial Office” ဆိုသည့်စကားရပ်ကို အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုထားခြင်းမရှိပါ။ သို့ရာတွင် ရွှေနေလိုက်ပါခွင့် စည်းမျဉ်းအပိုဒ် ၁၅ တွင်၊ တရားမတရားသူကြီးများသာမက ရာဇဝတ်တရားသူကြီးများ၊ ရုံးအမှုလိုက်ရဲအရာရှိများ၊ တရားရုံးချုပ်အတွင်းဝန်များကို တရားရေးရာ တာဝန်ထမ်းဆောင်သူများအဖြစ် ဖော်ပြထားသည်ကို ထောက်ရှု၍ “Judicial Office” ကို တရားရေးဌာန ဝန်ထမ်းဟူ၍ ဌာနသဘော ကျဉ်းမြောင်းစွာ အဓိပ္ပါယ်ကောက်ရန်မဟုတ်ဘဲ “တရားရေးတာဝန်” ဟုလက်တွေ့လုပ်ငန်းသဘောကို အဓိကသုံးသပ်၍ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သင့်ပေသည်။ ဤသို့အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုခဲ့ကြောင်း သာမကများယှိခွဲသည့်ပြင်၊ ယခင်တရားလွှတ်တော်နှင့် ယခုတရားရုံးချုပ် တရားသူကြီးများကလည်း စုံညီစည်းဝေး၍ ညီညွတ်မျှတရေးကို ရှေးရှု၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြပြီး ဖြစ်ပေသည်။

အရည်အချင်းပြည့်စုံပြီးဖြစ်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်တဦးအား ရွှေနေမလိုက်သေးဟူသော အကြောင်း တရပ်တည်းဖြင့် ငြင်းပယ်ရန်သော်၎င်း၊ ဆိုင်းငံ့ရန်သော်၎င်း စည်းကမ်းချက်မတွေ့ရပါ။ ငြင်းပယ်ဆိုင်းငံ့ခဲ့သည့်သာမကများလည်း မဟုတ်ပါ။ တရားဌာနဝန်ထမ်းများကို၎င်း၊ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးစသော ရာဇဝတ်တရားစီရင်ကြသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများကို၎င်း စစ်ဥပဒေအရာရှိများကို၎င်း၊ အရည်အချင်းပြည့်စုံသည်နှင့်၎င်းတို့၏နိုင်ငံဝန်ထမ်းသက်အတွင်းမှာပင်၊ တရားရုံးချုပ်ရွှေနေဖြစ်ခွင့်လျှောက်လွှာများကို လက်ခံခဲ့သည့်သာမကများသာ ဖြစ်ပါသည်။ တရားဌာနဝန်ထမ်းများကိုသာ မှုထမ်းသက်အတွင်း၌ တရားရုံးချုပ်ရွှေနေအဖြစ် လက်ခံမည်။ အခြားဝန်ထမ်းများကိုမူ

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ တရားမစောဒကမူအမှတ် ၈။

† ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ လွှတ်တော်ရွှေနေကြီးများလက်ခံခြင်းနည်းဥပဒေအပိုဒ် ၇ အရ လျှောက်ထားသောလျှောက်လွှာ။

၁၉၆၈
ဦးလင်၊ ဒုတိယ
အတွင်းဝန်၊
သတ္တုတွင်းဌာန၊
ရန်ကုန်မြို့၏
ကိစ္စ။

အရည်အချင်းပြည့်စုံလင့်ကစား အငြိမ်းစားယူ၍ ရွှေနေလိုက်ပါခါနီးမှသာခွင့်ပြုမည် ဆိုလျှင် အခွင့်
အခမ်းခွဲခြားထုတ်ပေးပေးလိမ့်မည်။ တရားဌာနဝန်ထမ်းတရားသူကြီးများသာမဟုတ်သေး တရား
ရေးရာတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်များသည်လည်း အရည်အချင်းပြည့်စုံ၍ တရားရုံးချုပ်
ရွှေနေလည်းဖြစ်ပြီးကြလျှင် တရားဥပဒေရေးရာတွင် ပိုမို၍ စိတ်ဝင်စားကာထိထောက်စွာတာဝန်
ယူကြမည်ဟု ယူဆခြင်းလင့်သင့်သည်။ ယခုအခါတွင် မှုခင်းကော်မတီ စသည်များဖြင့် တရား
စီရင်ရေးတွင် ဝိုင်းဝန်း၍ဆောင်ရွက်နေကြသည်ဖြစ်ရာ ဥပဒေပညာသျှင်များ အပြန်အနံ့ တာဝန်
ယူနေကြခြင်းဖြင့် ပြည်သူ့ အကျိုးဖြစ်ထွန်းပွယ်ရာသာဖြစ်သည်။

ရွှေနေကြီးများကောင်စီအတွက်။ ။ဦး တီပီဝမ်း။

ရုံးတော် သဟာယ အတွက်။ ။အစိုးရတရားရုံးချုပ်ရွှေနေ ဒေါ်မြသန်းနု။
ဦးလင်ကိုယ်တိုင်။

တရားသူကြီးချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်။ ။နိုင်ငံတော် အစိုးရ သတ္တုတွင်း
ဌာန အတွင်းဝန် အဖြစ် အမှုထမ်းဆောင်နေသူ ဦးလင်က၊ ဤရုံး ရွှေနေကြီးအဖြစ်
စာရင်းတင်သွင်းခွင့် ပြုရန် လျှောက်ထားသည်။

ဦးလင်သည် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှ ဥပဒေပိဋ္ဌာဘွဲ့ကို ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် ရရှိပြီး၊
အထက်တန်း ရွှေနေအဖြစ် ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၁ ရက်နေ့တွင် စာရင်းတင်သွင်းခွင့်
ရရှိခဲ့သည်။ ထိုသို့ အထက်တန်း ရွှေနေအဖြစ် စာရင်းတင်သွင်းခဲ့ပြီး၊ ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊
နိုဝင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့မှစ၍ လျှောက်ထားသည့် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၃၀ ရက်နေ့တိုင်
၃ နှစ်ကျော် မြစ်ကြီးနားခရိုင်တွင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးအဖြစ် တဆက်တည်း
ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် တရားရုံးချုပ် ရွှေနေကြီး အဖြစ် စာရင်းတင်သွင်းရန်
သတ်မှတ်ထားသည့် နည်းဥပဒေ (၁) (က) လိုအပ်ချက်အရ၊ ၎င်းသည် အထက်တန်း
ရွှေနေအဖြစ် စာရင်းတင်သွင်းပြီးနောက်၊ တရားရေးရာတာဝန်များကို ၃ နှစ်ထက်
မနည်း ထမ်းဆောင်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်ဟု သတ်မှတ်ကာ၊ တရားရုံးချုပ် ရွှေနေအဖြစ်
စာရင်းတင်သွင်းခွင့် ပြုရန် တောင်းခံခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

တရားရုံးချုပ် ရွှေနေကြီးများ ကောင်စီက ဦးလင်၏ လျှောက်လွှာကို စဉ်းစားပြီး
နောက် လျှောက်ထားသူ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏ ဝတ္တရား
များသည် အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်သာ အဓိက သက်ဆိုင်ပြီး တရားရေးဌာန ဝန်ထမ်းများ
ကဲ့သို့ တရားမ ရာဇဝတ် တရားစီရင်ရေးကို အချိန်ပြည့် ထမ်းဆောင်ခဲ့ခြင်း မဟုတ်
သဖြင့် တရားရေးဌာနဝန်ထမ်းများ ထမ်းဆောင်ရသည့် လုပ်ငန်းများနှင့် တသဘော

ခဗ္ဗင်္ဂ

ဦးဇင်၊ ဒုတိယ
အတွင်းဝန်၊
သတ္တုတွင်းဌာန၊
ရန်ကင်းမြို့၊
ကိစ္စ။

တည်းဖြတ်သည်ဟု မယူဆသင့်ပါဟု မှတ်ချက်ပြုကာ လျှောက်လွှာကို ကန့်ကွက်ခဲ့
လေသည်။

ဦးဇင်က ထိုအချက်ကို ခုံရုံးသို့ တင်ပြအဆုံးအဖြတ် ပြုပေးရန် တောင်းဆိုခဲ့သည့်
အတိုင်း တရားရုံးချုပ် ရွှေနေများ ကောင်စီ ကိုယ်စားလှယ်၊ လျှောက်သူနှင့်
ရုံးကော် သဟာယအဖြစ် နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ်တို့အား ကြားနာခဲ့သည်။

တရားရုံးချုပ် ရွှေနေကြီးများ ကောင်စီ၏ ကိုယ်စားရွှေနေကြီး ဦးတီ၊ ပီ၊ ဝမ်းက
လျှောက်လွှာကို ကန့်ကွက်ခြင်းမှာ ပုဂ္ဂလိက အနေဖြင့် မဟုတ်ပါ။ ရွှေနေများစာရင်း
တင်သွင်းခွင့်နှင့် ပတ်သက်၍ ချမှတ်ထားသည့် စည်းမျဉ်းများအရ၊ ဆောင်ရွက်ရာတွင်
ခရိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးများသည် တရားဌာန ဝန်ထမ်းများကဲ့သို့ အချိန်ပြည့်
တရားစီရင်ရေးကို ဆောင်ရွက်ရသည် မဟုတ်၊ ရာဇဝတ်မှုခင်းများကိုသာ စစ်ဆေးကြ
သော်လည်း တရားမ ပူခင်းများကို အချို့နေရာတွင် လုံးဝ စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ခြင်း
မပြုရ။ အနည်းငယ်မျှသာ ဆုံးဖြတ်ခွင့် ရယူခဲ့သဖြင့်၊ တရားစီရင်ရေး အတွေ့အကြုံ
ပြည့်စုံကြသည်ကဲ့ ယူဆနိုင်ရန် ခဲယဉ်းပါသည်။ တရားရေးရာ တာဝန်ကို ၃ နှစ်
ကြာမျှ ထမ်းဆောင်ခဲ့ပြီးသော အထက်တန်း ရွှေနေ ဇာရင်းဝင် ပုဂ္ဂိုလ်အား တရား
ရုံးချုပ် ရွှေနေအဖြစ် တင်သွင်းခွင့်ပြုသော စည်းကမ်းချက်၊ ရည်ရွယ်ချက်မှာ တရားရေး
ဝန်ထမ်းများသည် အချို့နေရာ ရာထူးများ၌ ဝင်ရောက် တာဝန်ယူရန် ဤရုံးရွှေနေကြီး
အဆင့်အတန်းကို ရယူပြီးမှသာ အရည်အချင်းပြည့်စုံပါ၍၊ ၎င်းတို့အကျိုးအတွက်
စည်းကမ်း သတ်မှတ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် တရားဌာန ငန်ထမ်းများသည်
အချိန်ပြည့် တရားစီရင်ကြသူများဖြစ်ကြပါသည်။ တရားစီရင်ရေးကို အဓိက ဆောင်
ရွက်ခြင်း မပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်များကို ထိုအခွင့် အရေးကို ခံစားခွင့် ပေးရန် သင့်လျော်
မည်မထင်ပါဟု တင်ပြလေသည်။

ဦးဇင်က အချို့ ခရိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးများအဖြစ် ဝတ်တရားဆောင်ရွက်
သူများသည် တရားမ မှုများကို ကိုင်တွယ် စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ခွင့် မရယူခဲ့ကြောင်း
တင်ပြချက်မှာ မှန်ကန်မည်ဖြစ်သော်လည်း မိမိသည် မြစ်ကြီးနားခရိုင် ရာဇဝတ်
တရားသူကြီး အခန့်နှင့် အထူး တရားသူကြီး အဖြစ်ဖြင့် ရာဇဝတ် မှုခင်းများကို
စစ်ဆေးခဲ့သည်သာမက၊ တောင်တန်းဒေသဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများအရ၎င်း၊ တရားမမှု
များကိုပါ စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ပေးခဲ့ရပါသဖြင့် တရားရေးရာ တာဝန်များကို အပြည့်အဝ
ထမ်းဆောင်ခဲ့ပါသည်ဟု တင်ပြလေသည်။

ရုံးကော် သဟာယအဖြစ် နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ် ကိုယ်စား လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သူ
အစိုးရ ရွှေနေကြီး ဒေါ်မြသန်းနုက ဦးဇင်သည် မြစ်ကြီးနားခရိုင် ရာဇဝတ် တရား
သူကြီးအဖြစ်၊ အထက်တန်း ရွှေနေအဖြစ် စာရင်း တင်သွင်းပြီးနောက် တဆက်တည်း

၁၉၆၈
ဦးဇင်၊ ဒုတိယ
အတွင်းဝန်၊
သတ္တုတွင်းဌာန၊
ရန်ကုန်မြို့၏
ကိစ္စ။

၃ နှစ်ကျော် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း သွေယှိရသည့် အပြင်မြစ်ကြီးနားခရိုင် ရာဇဝတ်
တရားသူကြီးသည် တောင်တန်းဒေသများ အတွက် တရားမ တရားစီရင်ရေးကိုပါ
ပူးတွဲ ထမ်းဆောင်ရသည် တကြောင်း၊ ယခင်က နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ်ရုံးမှ ဥပဒေ
ရေးဆွဲရေးအရာရှိများ၊ စစ်ဥပဒေဌာနမှ အရာရှိများကိုပင် အလားတူ လက်ခံခွင့်
ပြုခဲ့ခြင်းယှိပါသဖြင့်၊ လျှောက်သူအား ဤရုံးရွှေနေကြီး အဖြစ် စာရင်း တင်သွင်းရန်
လက်ခံနိုင်သည့် အရည်အချင်း ပြည့်စုံသည်ဟု သတ်မှတ်သင့်ကြောင်း လျှောက်ထား
လေသည်။ နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ်သည် တရားရုံးချုပ် ရွှေနေကြီးများ ကောင်စီ၏
ဥက္ကဋ္ဌလည်း ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ ဥပဒေ အဓိပ္ပါယ်
ဖွင့်ဆိုရေးတရပ်တည်းကိုသာ မကြည့်ပဲ၊ ရွှေနေကြီးများ၏ အရည်အချင်း စသည်
တို့ကိုပါ သုံးသပ်၍ ရုံးသဟာယအဖြစ် တင်ပြခဲ့သည်ဟု မှတ်ယူ၍ လေးနက်စွာစဉ်းစား
ရပေမည်။

တရားရုံးချုပ် ရွှေနေများကို လက်ခံ စာရင်းသွင်းခြင်းနှင့် ပတ်သက်သော စည်း
မျဉ်းများတွင် အပိုဒ် ၁ (ခ)၊ အပိုဒ်ငယ်(၁)နှင့် အပိုဒ် ၁၊ (ဂ)၊ အပိုဒ်ငယ် (၁) တို့တွင်
၎င်းရွှေနေလိုက်ပါခွင့်စည်းမျဉ်း အပိုဒ် ၁၃ (ခ)၏ ခြွင်းချက်တွင်၎င်း၊ Judicial Office
ဆိုသည့် စကားရပ်ကို အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုထားခြင်းမရှိပါ။ သို့ရာတွင် ရွှေနေလိုက်ပါခွင့်
စည်းမျဉ်း အပိုဒ် ၁၅ တွင် တရားမ တရားသူကြီးများသာမက၊ ရာဇဝတ် တရား
သူကြီးများ၊ ရုံးအမှုလိုက် ရဲအရာရှိများ၊ တရားရုံးချုပ် အတွင်းဝန်များကို တရားရေး
ရာ တာဝန် ထမ်းဆောင်သူများ အဖြစ် ဖော်ပြထားသည်ကို ထောက်ရှု၍၊ Judicial
Office ကို တရားရေးဌာန ဝန်ထမ်းဟူ၍ ဌာန သဘော ကျဉ်းမြောင်းစွာ
အဓိပ္ပါယ်ကောက်ရန် မဟုတ်ပဲ၊ “တရားရေးရာ တာဝန်” ဟု လက်ငွေ့ လုပ်ငန်း
သဘောကို အဓိက သုံးသပ်၍ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သင့်ပေသည်။ ဤသို့ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆို
ခဲ့ကြောင်း သာကေ အများ ယှိခဲ့သည်ပြင်၊ ယခင်တရားလွှတ်တော်နှင့် ယခုတရား
ရုံးချုပ် တရားသူကြီးများကလည်း စုံညီဦးစား၍ ညီညွတ်မျှတရေးကို ရွှေရှု၍
ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြပြီး ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် ဦးဇင်အား ပညာ ဗဟုသုတအားဖြင့် တရားရုံးချုပ် ရွှေနေအဖြစ်
လက်ခံနိုင်ရန် အရည်အချင်း ပြည့်စုံပြီဟု သတ်မှတ်သည်။

ဦးတီ၊ ဝမ်းက ဦးဇင်သည် တရားရုံးချုပ် ရွှေနေဖြစ်ပြီးသည်နှင့် တဆက်တည်း
ရွှေနေလိုက်ပါ ဆောင်ရွက်ဦးမည်မဟုတ်။ နိုင်ငံဝန်ထမ်းအဖြစ် ဆက်လက် အမှုထမ်း
နေမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် တရားရုံးချုပ် ရွှေနေဝါသာတက်၍ အမှန်တကယ်
ရွှေနေလိုက်သက် မယှိဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ရွှေနေလိုက်ပါဆောင်ရွက်တော့မည်ဆိုမှလျှောက်
လွှာကို လက်ခံသင့်ပါသည်ဟု တင်ပြသည်။

၁၉၆၈
ဦးစင်၊ ဒုတိယ
အတွင်းဝန်၊
သတ္တုတူးဌာန၊
ရန်ကင်းမြို့၏
ကိစ္စ။

ယင်းအချက်ကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့ အလေးအနက် စဉ်းစားကာ နောင် ညီညွတ်မှုကို ရယူနိုင်ရေးအတွက် တရားသူကြီးများ အစည်းအဝေး၌လည်း ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါသည်။ အရည် အချင်း ပြည့်စုံနေပြီး ဖြစ်နေသော ပုဂ္ဂိုလ် တဦးအား ရွေးနေမလိုက်သေး၍ ဟူသော အကြောင်း တရပ်တည်းဖြင့် ငြင်းပယ်ရန် သော်ငှား၊ ဆိုင်းငံ့ရန် သော်ငှား စည်းကမ်းချက် မတွေ့ရပါ။ ငြင်းပယ်ဆိုင်းငံ့ခဲ့သည့် သာဓကများလည်း မယုံပါ။ တရားဌာန ဝန်ထမ်းများကို၎င်း၊ ဒေသခံ ရာဇဝတ် တရားသူကြီး စသော ရာဇဝတ် တရားစီရင်ကြသော ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းများကို၎င်း၊ စစ် ဥပဒေ အရာရှိများကို၎င်း အရည်အချင်းပြည့်စုံသည်နှင့် ၎င်းတို့၏ နိုင်ငံဝန်ထမ်းသက်အတွင်းမှာပင်၊ တရားရုံး ချုပ် ရွေးနေဖြစ်ခွင့် လျှောက်လွှာများကို လက်ခံခဲ့သည့် သာဓကများသာယုံပါသည်။ တရားဌာနဝန်ထမ်းများကိုသာ မှုထမ်းသက် အတွင်း၌ တရားရုံးချုပ်ရွေးနေ အဖြစ် လက်ခံမည်။ အခြားဝန်ထမ်းများကိုမူ အရည် အချင်းပြည့်စုံလင့်ကစား၊ အငြိမ်းစား ယူ၍ ရွေးနေလိုက်ပါခါနီးမှသာ ခွင့်ပြုမည်ဆိုလျှင် အခွင့် အရေးခွဲခြားရာ ရောက် နေပေလိမ့်မည်။ တရားဌာနဝန်ထမ်း တရားသူကြီးများသာ မဟုတ်သေး၊ တရား ရေးရာ တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်များသည်လည်း အရည်အချင်းပြည့်စုံ၍ တရားရုံးချုပ်ရွေးနေလည်း ဖြစ်ပြီးကြလျှင်၊ တရားဥပဒေရေးရာတွင် ပိုမို၍ စိတ်ဝင် စားကာ ထိရောက်စွာ တာဝန်ယူကြမည်ဟု ယူဆမြော်လင့်နိုင်သည်။ ယခုအခါတွင် မှုခင်းကော်မတီ စသည်များဖြင့် တရားစီရင်ရေးတွင် ဝိုင်းဝန်း၍ ဆောင်ရွက်နေကြ သည်ဖြစ်ရာ၊ ဥပဒေပညာရှင်များ၊ အပြန်အနွဲ့ တာဝန်ယူနေကြခြင်းဖြင့် ပြည်သူ့ အကျိုးဖြစ်ထွန်းဖွယ်ရာသာမြင်သည်။

အငြိမ်းစားမယူမှီ တရားရုံးချုပ်ရွေးနေအဖြစ် လက်ခံခြင်းဖြင့် ငါတက်သော်လည်း လုပ်သက်မဟု် ဖြစ်နေမည်ဆိုသည့် အချက်နှင့် ပတ်သက်၍လည်း၊ အရေးကြီးသော တရားရေးရာ တာဝန်များကို နှင်းအပ်ရန် တရားရုံးချုပ်ရွေးနေ ဝါကို ဆန်းစစ်ရာတွင်၊ စာရင်းပေါက်သော ဝါကိုသာ ကြည့်သည် မဟုတ် လက်တွေ့ လုပ်သက် ဗဟုသုတ အတွေ့အကြုံကို ကြည့်ရသည်ဖြစ်၍၊ စာရင်းပေါက်သော ဝါကြီးခါမျှနှင့် အကျိုး ထူး ခံစားရမည် မဟုတ်ပါချေ။

အထက်ပါ အကြောင်းတို့ကြောင့် ဦးစင်၏တရားရုံးချုပ် ရွေးနေ အဖြစ် လက်ခံရန် လျှောက်လွှာကို ခွင့်ပြုလိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

† ၁၉၆၈

နိုဝင်ဘာလ
၂၉ ရက်။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းထင် နှင့် တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း တို့ရွှေတွင်

ဦးတင်ညွန့် (ခေါ်) ချိန်တိမ်ယူ ပါ ၁၁ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ) *

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၄၈/၁၄၉၊ ၃၅၃/၁၄၉ အရ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—အပြုအမူလုပ်ကိုင် ကြပုံများကို ထောက်ဆခြင်းအားဖြင့် တူညီသောကြံရွယ်ချက်ကို ထင်ရှားပေါ်လွင်စေခြင်း— ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၁၄၀ ၏ ရှင်းလင်းချက်၌ ပြဋ္ဌာန်းချက်— ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၅၁ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်လက်ရောက်မှုကိုကျူးလွန်ရာ ကျမကျ—၁၉၅၀ ပြည့်နှစ် အရေးပေါ်စီမံမှု အက်ဥပဒေ၏ရည်ရွယ်ချက်များ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ လူတစ်ဦး မည်ကဲ့သို့သောရည်ရွယ်ချက်မျိုးရှိသည်နှင့် ပတ်သက်၍ တိုက်ရိုက် သက်သေခံချက်များရရန် အလွန်ခဲယဉ်းသည်။ ထိုအချက်သည်လူ၏စိတ်နေစိတ်ထားအပေါ်၌တည် ရှိသည့်အချက်ဖြစ်ရကား များသောအားဖြင့် ထိုပြဿနာကို ဆင်ခြင်ရာ၌ အမှု၏ ပတ်ဝန်းကျင် အကြောင်း ခြင်းရာများနှင့်တကွ တရားခံများ၏ ပြောဆိုပြုမူပုံ၊ ၎င်းတို့၏ကြိမ်းမောင်းချက်၊ ကိုယ် အမူအရာ နှုတ်အမူအရာမျက်နှာထားအစရှိသည်တို့ကို သေချာစွာ စိစစ်ဝေဖန်ကြည့်ရှုပြီးနောက်၊ ယင်းကဲ့သို့ အပြုအမူအသွားအလာ အနေအထိုင်တို့သည် ၎င်းတို့၌ အကြံတခုရှိကြောင်း ပေါ်လွင် ခြင်းရှိမရှိကို ချင့်ချိန်ဝေသန် ဆုံးဖြတ်ရသည်။ အမှု၌ တရပ်လူကြီးများသည် အတူတကွတချိန်တည်း ရောက်ရှိလာခြင်းမဟုတ်စေကာမူ ၎င်းတို့အားလုံး ဆုံ့ဟောကြပြီးသည့်နောက်ပိုင်း၌ ၎င်းတို့၏အပြု အမူလုပ်ကိုင်ကြပုံများကို ထောက်ဆခြင်းအားဖြင့် ၎င်းတို့၏ တူညီသောကြံရွယ်ချက်ကိုထင်ရှား ပေါ်လွင်စေသည်။ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၁၄၀ ၏ ရှင်းလင်းချက်၌ အစုအဝေးတခုသည် စုဝေးစက ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သည့် အစုအဝေးမဟုတ်သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် မတရားအစုအဝေးဖြစ်လာ နိုင်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

အမှု၌ အယူခံတရားလိုများသည် ကျောင်းသို့ရောက်လာကြပြီးနောက် မိမိတို့၏ ကိုယ်အမူ အရာနှုတ်အမူအရာအားဖြင့် ဆရာ၊ ဆရာမ များအား အနည်းဆုံးစိတ်ငြိုငြင်စေရန်ပြုလုပ်ခဲ့သည်မှာ ထင်ရှားလေသည်။ ၎င်းတို့အား ကျောင်းဝင်းသို့ဝင်ရန်မည်သူကမျှ အစကနဦး တားမြစ်ခြင်း

* ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၁၂၀။

† ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၃ တွင်ချမှတ်သော ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့ခွဲပါ ရန်ကုန်မြို့၊ ဓမ္မိင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကိုအယူခံမှု။

မရှိဘဲကာမူ ၎င်းသို့ဝင်ဆောက်လာခဲ့ပြီးနောက်ပိုင်း၌ ဆရာကြီးနှင့် ဆရာ၊ ဆရာမအသီးသီးတို့သည် ၎င်းသို့ဆရာ ရှိနေခြင်းကြောင့် ကျောင်းသားများအား စာသင်၍မဖြစ်နိုင်သည့်အကြောင်းပြောကာ ကျောင်းမှထွက်သွားရန်အတွက် မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည်။ တရုပ်လူကြီးများက မိမိတို့သည်ကျောင်းမှ ထွက်၍မသွားပါဟု နှုတ်မှတ်ကမ်းဘမ်း ဖွင့်ဟပြောဆိုခြင်း မပြုလုပ်ခဲ့သော်လည်း မိမိတို့၏ဟန် အမူအရာများကိုကြည့်ရှုခြင်းအားဖြင့် ဥပဒေကို ကျော်ခိုင်းကာ မိမိတို့ဆန္ဒအလျောက် ပြုလုပ်ရန် အသင့်ရှိကြောင်း အသွန်တင်သွားပေါ်လွင်လေသည်။ တဦးကပြုလုပ်သည့် ပြုလုပ်မှုများကို ကျန် လူများက ထောက်ခံသည့်သဘောရှိသည့် ဟန်အမူအရာများကိုလည်း ပြသခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းသို့အစုအဝေးသည်မူလ ကနဦးကပင် ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးမဟုတ်စေကာမူ ကျောင်းသို့ဆောက်ပြီးနောက်ပိုင်း၌ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးအဖြစ်သို့ ဆိုက်ဆောက် ခဲ့သည်မှာ အလွန်ထင်ရှားလေသည်။

၁၉၆၈
 ဦးတင်ညွန့် (ခ)
 ချိန်ထိမ်ယူ
 ပါ ၁၁
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ။

အဖွဲ့ အဖွဲ့ဘုရားလိုများသည် ကျောင်းတက်နေချိန်တွင် ကျောင်းသို့သွားဆောက်ပြီး ဆရာ၊ ဆရာမများအား အခြေအမြစ်မရှိသည့် စွပ်စွဲမှုများကို ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ မိမိတို့အလိုအလျောက် အဘန်းဘိုင်းသို့ လှည့်ပတ်ကာ စုံခမ်းမေးမြန်းခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ကျောင်း၏စည်းကမ်းနှင့် ညီညွတ်ခြင်းရှိသော အော်ဟစ်ကြွေးကြော်ခြင်းများကိုလည်း ကျောင်းသားများအား ပြုလုပ် စေခဲ့သည်။ ကျောင်းရွေ့သို့တရုတ်အမျိုးသား ၄၀၀-၅၀၀ ခန့် ထို့ကို အကြောင်းပြု၍ ဆရာ၊ ဆရာမ များအား တုံ့လှုံခံချောက်ချားစေခဲ့သည်။ ကျောင်းလွှတ်ချိန်တွင် ကျောင်းလွှတ်၍မရသည်အထိ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းသို့ပြုလုပ်မှုများသည် စုစသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၄၈ နှင့် ၃၅၃ များတွင် အကျုံးဝင်ကြောင်း အသွန်တင်ရှားပေါ်လွင်လေသည်။

ထပ်မံဆိုပြတ်ချက်။ ။၁၉၅၀ ပြည့်နှစ် အရေးပေါ် စီမံမှုအက်ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းရာ၌ ဥပဒေ အကြောင်းအရာပေါ်ပြချက်တွင် တိုင်းပြည် ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့်လုံခြုံရေးအတွက် အကျိုးရှိမည်ဖြစ် ပါသောကြောင့် ဤဥပဒေကို ပြုစုခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ သို့ဖြစ်သော် ဤဥပဒေ ချဉ်းနှစ်ချက်မှာ အခြားတိုင်းပြည်နှင့် စစ်မက်ဖြစ်ပွားနေစဉ်အတွင်းသာလျှင် ပေါ်ပေါက်တတ်သည့် အန္တရာယ်များကို ကာကွယ်ရန်လိုအပ်သောကြောင့်မဟုတ်၊ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် တိုင်းသူ ပြည်သားများ၏ လုံခြုံရေးကို အခါခပ်သိမ်းရွေ့၍ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေဖြစ်သည်။ တနည်းအားဖြင့်ဆိုသော် ဤဥပဒေသည် နိုင်ငံသော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးအတွက် ထိရောက်စွာဆောင် ရွက်နိုင်ရန်အလို့ငှါသာလျှင် ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံဘုရားသို့အတွက်။ ။ဦးမြင့်စိုး။

အယူခံဘုရားခံအတွက်။ ။အစိုးရတရားရုံးချုပ် ရွှေနေ ဦးထွန်းလွင်။

တရားသူကြီးဦးစိန်သင်း။ ။၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ မောင်မိုင်လမ်းရှိ အစိုးရမူလတန်းကျောင်း အမှတ် (၃) ၌ ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ဖြစ်ရပ်များ နှင့်ပတ်သက်၍၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက၊ မိမိ၏ဦး ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၃ မှ တရားခံများဖြစ်ကြသော (၁) ဦးတင်ညွန့် (ခ)

၁၉၆၈

ဦးတင်ညွန့် (ခ)
ချိန်တိမ်ယူ
ပါ ၁၁
နှင်း
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ချိန်တိမ်ယူ၊ (၂) မောင်လျှန်ဂွက် (ခ) ငလျှန်ဖ၊ (၃) ရန်လောချိန်၊ (၄) ဝမ်ပူထွာ
(ခ) အောင်စုထွာ (ခ) ဝမ်ကျမ်းမင်း၊ (၅) ထန်လျှန်ဟောင် (ခ) ဦးဘိုးမောင်၊
(၆) ဝမ်တုံကွမ် (ခ) ဦးတင်အောင် (ခ) ဝမ်ချန်ချိန်၊ (၇) တန်ပိတ်ဟု (ခ)
ဦးရွှေတီး၊ (၈) ဦးဝင်းဖေ (ခ) ဝမ်လျှောင်ဖီး၊ (၉) လင်စိန်လျှောင်၊ (၁၀) ယွမ်ရင်
တောင် (ခ) ရွန်ရင်တောင်နှင့် (၁၁) ချန်အလူး တို့အား၊ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၄၈/၁၄၉
နှင့် ၃၅၃/၁၄၉ များအပြင်၊ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်၊ အရေးပေါ်စီမံမှု အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ
၅ (ဆ) ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၁၄၉ များအရ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်၍၊ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ်
၁ နှစ်၊ ၂ နှစ် နှင့် ၇ နှစ်အသီးသီးစီကို တပေါင်းတည်းကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ရာ၊
ထိုစီရင်ချက်နှင့် အမိန့်တို့ကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်ရောက်ကြခြင်းဖြစ်သည်။
အမှု၏ အကြောင်းခြင်းရာ အတိုချုပ်မှာ၊ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

၁၉၆၇ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင်၊ ပညာရေးဌာနမှ ကျောင်းသားများတံဆိပ်
တပ်ဆင်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ညွှန်ကြားချက်တရပ် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ထိုညွှန်ကြားချက်
အရ ကျောင်းသားများအား၊ ကျောင်းတံဆိပ်၊ လူငယ်တံဆိပ်၊ လူငယ်ကြက်ခြေနီ
တံဆိပ်၊ လူရည်ချွန်တံဆိပ်နှင့် လက်တွေ့ဖွံ့ဖြိုးရေးတံဆိပ်များမှအပ၊ အခြားမည်သည့်
တံဆိပ်ကိုမျှ တပ်ဆင်ခြင်း မပြုရန် တားမြစ်လိုက်သည်။ ယင်းညွှန်ကြားချက်ကို
ထိုနေ့တွင် ရေဒီယိုမှတစ်ဆင့်၊ သတင်းစာများမှတစ်ဆင့် ကျေညာခဲ့သည်။ ၁၉၆၇ ခု၊ ဇူလိုင်လ
၂၁ ရက်နေ့သို့ရောက်သောအခါ၊ အထက်ဖော်ပြပါ အစိုးရမူလတန်းကျောင်း အမှတ်
(၃) မှ ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး ဦးထွန်းဝင်း (လိပြ-၃) သည် ပညာရေးဌာနမှ ထုတ်ပြန်
ထားသည့် အမိန့်ကို ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမများက ကျောင်းသူ ကျောင်းသား
များအား ပြောရန်ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့ ညွှန်ကြားခဲ့သော်လည်း၊ အချင်းဖြစ်
သည့်နေ့ဖြစ်သော ၁၉၆၇ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၂၂ ရက်နေ့နံနက်၌ ကျောင်းသားတိုင်းလိုလိုပင်၊
မော်စီတုံးတံဆိပ်များ တပ်ဆင်၍ ကျောင်းသို့လာကြသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ဆရာ၊
ဆရာမများက ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများအား၊ ၎င်းတို့တပ်ဆင်လာသည့် မော်စီ
တုံးတံဆိပ်များကို ဖြုတ်ထားရန် ပြောသောအခါ၊ ကျောင်းသားအနည်းငယ်မှအပ
အားလုံးလိုက်နာကြသည်။ နံနက် ၁၁ နာရီအချိန်ခန့်သို့ ရောက်သောအခါ၊ တရပ်
လူကြီး ၁၅ ဦးခန့် ကျောင်းသို့ရောက်ရှိလာကြသည်။ တရပ်လူကြီးများက ကျောင်း
သားကလေးများအား တစ်တစ်ပြောလိုက်သောအခါ၊ ကျောင်းသားကလေးများ
သည် ခုံများကို လက်သီးနှင့်ထုခြင်း၊ လက်သီးလက်မောင်း တန်းကာ သီချင်းဆိုကြခြင်း
အစရှိသည်တို့ကို ပြုလုပ်ခြင်းအားဖြင့် ဆူဆူ ပူပူ ဖြစ်လာကြသည်။ ထိုအခြေအနေကို
မြင်သောအခါ၊ ဆရာမ ဒေါ်တင်စိန် (လိပြ-၂) သည် ကျောင်းသားကလေးများ
အတွက် စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်သောကြောင့်၊ တရပ်လူကြီးများအား ဆရာကြီးရုံးခန်းသို့

ခေါ်သွားလေသည်။ တရုပ်လူကြီးများက ဆရာ၊ ဆရာမများသည် ကျောင်းသား
 ကလေးများ တပ်ဆင်လာကြသည့် မော်စီတုံးတံဆိပ် ၂၆ ခုကို သိမ်းယူလိုက်ကာ၊
 အိမ်သာထဲသို့ လွှင့်ပစ်ကြသည်ဟု စွပ်စွဲလေသည်။ ဆရာ၊ ဆရာမများသည် ထိုကဲ့သို့
 ရိုင်းရိုင်း စိုင်းစိုင်း ပြုလုပ်မည်မဟုတ်ကြောင်းကို၊ ဒေါ်တင်စိန်က တရုပ်လူကြီးများအား
 ရှင်းပြသော်လည်း၊ တရုပ်လူကြီးများသည် ကျေနပ်ခြင်းမရှိကြပေ။ ထိုအခိုက်အတန့်
 တွင် ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး ဦးထွန်းဝင်းသည် အပြင်သို့သွားရောက်နေသောကြောင့်၊
 ဒေါ်တင်စိန်နှင့် အခြားဆရာတဦးဖြစ်သည့် ဦးသိန်းမြင့် (လိပြ-၄) တို့က သွားရောက်
 ခေါ်ခဲ့ကြရသည်။ ဦးထွန်းဝင်းတို့သည် ကျောင်းတွင်ဖြစ်ပျက်သည့် အခြေအနေများကို
 ပါတီယူနစ်ရုံးမှ အတွင်းရေးမှူး ဦးအေးမောင်ထံ အကြောင်းကြားခဲ့ပြီး၊ ကျောင်းသို့
 ပြန်ခဲ့ကြသည်။ ကျောင်းသို့ရောက်သောအခါ၊ ကျောင်းရွေ့တွင် တရုပ်လူထု ၄၀၀-
 ၅၀၀ ခန့် ရောက်ရှိနေသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ကျောင်းတွင်လည်း ဆူဆူ ညံ့ညံ့ဖြစ်ပြီး
 ကျောင်းသားများသည် သီချင်းများကို အော်ဟစ်သီဆိုခြင်း၊ ခုံများကို လက်သီးနှင့်
 ထုခြင်း အစရှိသည်တို့ကို ပြုလုပ်နေကြသောကြောင့်၊ ကျောင်းစည်းကမ်းကို လုံးဝ
 ထိန်းသိမ်း၍မရတော့သည့် အခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်နေလေသည်။ ဆရာကြီး
 ဦးထွန်းဝင်းသည် မိမိ၏ရုံးခန်းအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်သွားသောအခါ၊ တရုပ်လူကြီး ၁၅
 ဦးခန့်ရောက်ရှိနေသည်ကို တွေ့ရှိသောကြောင့်၊ ထိုသူများကို ၎င်းတို့လာရောက်သည့်
 ကိစ္စများနှင့်ပတ်သက်၍ မေးမြန်းစုံစမ်းခြင်းများ ပြုလုပ်ကြသည်။ တရုပ်လူကြီးများက
 တဖက်၊ ဆရာကြီး ဦးထွန်းဝင်းနှင့် ဆရာ၊ ဆရာမများကတဖက်၊ ကျောင်းသားများ၏
 မော်စီတုံးတံဆိပ် ၂၆ ခုကိုဖြုတ်ယူပါသည်ဆိုသောကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ အခြေအတင်
 ပြောဆိုကြသည်။ ဆရာကြီးနှင့် ဆရာမများက တရုပ်လူကြီးများအား အကျိုး
 အကြောင်း ရှင်းလင်းပြောပြကြသော်လည်း၊ တရုပ်လူကြီးများက ကျေနပ်ခြင်းမရှိ
 ကြချေ။ ထိုနောက်တရုပ်လူကြီးအချို့နှင့် ဆရာ၊ ဆရာမအချို့တို့သည် ကျောင်းရှိ
 အတန်းတိုင်းသို့ သွားရောက်ပြီး ကျောင်းသားများအား မော်စီတုံးတံဆိပ် ဖြုတ်ယူခြင်း
 နှင့်ပတ်သက် မေးမြန်းခြင်းများ ပြုလုပ်ကြသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဆရာကြီး ဦးထွန်းဝင်း
 က၊ တရုပ်လူကြီးများအား တံဆိပ် ၂၆ ခုကို ဖြုတ်ယူသည်ဆိုခြင်းမှာ မဟုတ်နိုင်
 ကြောင်း၊ မဖြုတ်သည်မှာ ထင်ရှားကြောင်း ရှင်းလင်းပြောပြသော်လည်း၊ လက်မခံဘဲ
 တရုပ်လူကြီးများက ဆရာကြီးအား ၎င်းတို့စွပ်စွဲချက်များကို ဝန်ခံရန် နိုင်တက်စီးနင်း
 ပြောလာသည်။ ထိုအခါ ဆရာကြီးက တရုပ်လူကြီးများအား ၎င်းတို့လာရောက်
 နှောက်ယှက်နေသဖြင့်၊ ကျောင်း၌ စာမသင်ရကြောင်း၊ ကျောင်းလွှတ်ချိန်ဖြစ်သော်
 လည်း မလွှတ်နိုင်ဘဲရှိခဲ့ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ကျောင်းမှပြန်ရန် မေတ္တာရပ်ခံသောအခါ
 တရုပ်လူကြီးများသည် ပိုမိုစိတ်ဆိုးလာကာ၊ ကျောင်းသူကလေးနှစ်ယောက်ကို ရုံးခန်း

၁၉၆၈
 ဦးတင်ညွန့် (ခ)
 ချိန်ထိမ်ယူ
 ပါ ၁၁
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ။

၁၉၆၈

ဦးတင်ညွန့် (ခ)
ချိန်တိမ်ယူ
ပါ ၁၁
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ထဲသို့ ဆွဲခေါ်လာပြီး၊ တံဆိပ်ဖြုတ်ခံရခြင်းကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍၊ သက်သေခံခိုင်းကြ
လေသည်။ ၎င်းကလေးနှစ်ဦးက၊ ဆရာကြီးသည် တံဆိပ် ၂၆ ခုကို ဖြုတ်ပြီး အိမ်သာ
ထဲသို့ချသည်ကို မြင်သည်ဟု ပြောပြကြသဖြင့်၊ တရုပ်လူကြီးများက ကုလားတယောက်
ကို ငှားရမ်းပြီး အိမ်သာထဲတွင် ရှာမည်ဟု တောင်းဆိုကြသည်။ ဆရာကြီးက နှစ်ဦး
နှစ်ဖက်၏ကိုယ်စားလှယ်များရွေ့၍ ရှာဖွေရန် အကြံပေးသောအခါ၊ တရုပ်လူကြီး
များက ဆရာများကို အယုံအကြည်မရှိကြောင်း ပြောလေသည်။ နောက်ဆုံးတွင်
ဆရာကြီးက၊ ထိုကဲ့သို့ ရှာဖွေရန် ခွင့်မပြုနိုင်ကြောင်း ပြောလိုက်သည်တွင်၊ တရုပ် လူကြီး
များသည် ဒေါသထွက်ကာ ဆရာကြီးအား ကျောင်းသားများ၏ တံဆိပ်ကို မဖြုတ်ပါ
ဟူ၍၎င်း၊ ကျောင်းသားများအား တံဆိပ်များကို ဆက်လက် တပ်ဆင်ခွင့်ပြုပါမည်
ဟူ၍၎င်း ကတိပြုခိုင်းကြသည်။ ဆရာကြီးက မိမိသည် ဝတ္တရားအတိုင်းသာလျှင်
ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောသောအခါ၊ တရုပ်လူကြီးများသည် ဒေါသ
အမျက် ချောင်းချောင်း ထွက်ကာ၊ လက်သီးလက်မောင်းတန်းပြီး “မော်စတီ ဝင်ရွေ့”
ဟုအော်ကြသည်။

ထိုအချိန်မှာ ၁၂ နာရီခွဲခန့်ရှိပြီဖြစ်သည်။ တရုပ်လူကြီးအချို့သည် ဆရာကြီး၏
ရုံးခန်းမှထွက်လာပြီး၊ မျက်နှာချင်းဆိုင် အခန်းဖြစ်သည့် ဆရာမ ဒေါ်ဝင်း (လိပြု-၆) ၏
အခန်းထဲသို့ ဝင်သွားကြသည်။ တရုပ်လူကြီးတယောက်က ဆရာမ ဒေါ်ဝင်းအား
တထောင်နှင့်တူက်ကာ တွန်းပစ်သည်အထိ လက်ရောက်မှု ကျူးလွန်ခဲ့သည်။ တရုပ်
လူကြီးများ ကျောင်းမှပြန်သွားချိန်တွင်၊ ကျောင်းအပြင်ဘက်၌ လူအုပ် ၄၀၀-၅၀၀
ခန့်ရှိနေသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ထိုလူအုပ်ထဲမှ ကျောင်းသားမိဘများသည် ထိတ်လန့်
တုလှုပ်ခြင်းဖြစ်ကာ၊ ကလေးများကို အိမ်သို့ပြန်ခေါ်လိုကြောင်း၊ ဆရာ၊ ဆရာမများ
အား ပြောကြားကြသည်။ ယင်းကဲ့သို့ ဖြစ်ပွားနေစဉ် လသာရဲတပ်ဖွဲ့စခန်းမှ စခန်းမှူး
ဦးကျော် (လိပြု-၂) သည် ထိုကျောင်းသို့ရောက်ရှိလာပြီး အခြေအနေကိုလေ့လာ
လျက်ရှိသည်။ ကျောင်းအပြင်ဘက်ရှိ လူများသည် အထိတ်တလန့်ဖြစ်နေသည်ကို၊
ဦးကျော်တွေ့ရှိရသောကြောင့်၊ မိမိ၏တပည့်များအား ထောက်လှမ်းရေးအတွက် တာ
ဝန်ချထားပြီး၊ ရဲတပ်ဖွဲ့စခန်းသို့ ပြန်သွားကာ၊ အခြေအနေကို အုပ်ထိန်းနိုင်ရန်အတွက်
စီစဉ်မှုများပြုလုပ်ရသည်။ ထို့နောက် အခြေအနေမှာ ပိုမိုဆိုးရွားလာလေရာ၊ နေ့လည်
နှစ်နာရီခန့်တွင် သတင်းထောက်တဦး၏ ကင်မရာကို လုယူခြင်း၊ အခြားသတင်းထောက်
တဦးအား ရိုက်နှက်ခြင်းများ ပြုလုပ်သည်အထိ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ရပ်ကွက်ရှိ လူထု
အခြေအနေမှာလည်း အထိတ်တလန့်ဖြစ်နေကြောင်း ပေါ်လွင်လေရာ၊ နောက်ဆုံးတွင်
ခရိုင်စာအုပ်တံ တရားသူကြီးက၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၄၄ အရ အမိန့်ထုတ်ရခြင်း၊

စစ်အုပ်ချုပ်ရေး အမိန့်ထုတ်ပြန်ရခြင်း စသည့်ကယက်ရိုက်မှုများ ပေါ်ပေါက်လာသည် အထိ တိုင်းပြည်၏ ငြိမ်သပ်ပြားရေး အခြေအနေမှာ ပျက်ပြားယိုယွင်းသွားခဲ့ရသည်။

၁၉၆၈
ဦးတင်ညွန့် (ခ)
ချိန်တိမ်ယူ
ပါ ၁၁
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

မူလရုံးအမှုတွဲတွင်ရရှိသည့် သက်သေခံချက်များအချ၊ ကျောင်းသို့ ရောက်ရှိလာ သော တစ်ခုပျံ့ကြီး ၁၅ ဦးခန့်အနက်တွင်၊ အယူခံတရားလို ၁၁ ဦးပါဝင်ခဲ့ကြောင်း ပေါ်လွင်လေသည်။ အယူခံတရားလို အမှတ် (၁) ဦးတင်ညွန့် (ခ) ချိန်တိမ်ယူနှင့် အယူခံတရားလို အမှတ် (၁၁) ချန်လေးတို့မှအပ၊ ကျန်အယူခံတရားလိုများက၊ မိမိတို့သည် အခင်းဖြစ်စဉ် အခင်းဖြစ်သည့်နေရာတွင် ရောက်ရှိနေခြင်းမရှိပါဟု ခုခံ ချေပခဲ့သည်။ ၎င်းတို့၏ခုခံချေပချက်များနှင့် ပတ်သက်၍၊ အယူခံတရားလိုများသည် သက်သေများ ထူထောင်ခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင် မူလရုံး တရားသူကြီးသည် ၎င်းတို့၏ ခုခံချေပချက်များကို အကျိုးသင့် အကြောင်းသင့် ပယ်ချခဲ့သည်။ မူလရုံး တရားသူကြီး က၊ အယူခံတရားလိုများသည် ရာဇဝတ်မကင်းသော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန် ရည်ရွယ် ချက်ဖြင့်၊ ကျောင်းအတွင်းသို့ဝင်ရောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သောကြောင့်၊ ၎င်းတို့၏ စုဝေး ခြင်းသည် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၁၄၁ အရ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိပါသည်။ အယူခံတရားလိုများသည် ကျောင်းဆရာများ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုတွင် ရှိသော ကျောင်းသို့ ဆရာများအား ချောက်လွန်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် စော်ကားရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် စိတ်ငြို့ငြင်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဝင်ရောက်ကြောင်း ပေါ်လွင်ပါသည်။ အယူခံတရားလိုများ၏ ပြုလုပ်မှုများကြောင့်၊ ကျောင်းတွင်စည်းကမ်း ထိန်းသိမ်း၍ မရရှိတော့ဘဲ စာသင်၍ပင်မဖြစ်နိုင်တော့သည့် အခြေအနေသို့ရောက်ရှိခဲ့ပါသည်။ အယူ ခံတရားလိုများ ဝင်ရောက်နှောက်ယှက်သည့်အတွက် ကျောင်းကို အချိန်အတိုင်း မလွတ် နိုင်ခဲ့ပါ။ အယူခံတရားလိုအချို့သည် ဆရာကြီး၏ ရုံးခန်းနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်တွင် ရှိသော ဆရာမ ဒေါ်ဝင်း၏ အတန်းသို့ မကြာခဏ ဝင်ရောက်၍၊ ဆရာမ ဒေါ်ဝင်းကိုပင် လက်ထောက်မှု ကျူးလွန်ခဲ့ပါသည်။ အယူခံတရားလိုများသည် အများပြည်သူတို့အား အထိတ်တလန့်ဖြစ်စေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယင်းသို့ဖြစ်စေရန် အကြောင်းရှိသည်ကို သိလျက်နှင့် တူညီသောရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ကျောင်းထဲသို့ ကျော်နင်းပင်ရောက်ပြီးလျှင်၊ ဆရာ၊ ဆရာမများအား အနိုင်အထက်ပြုခြင်း၊ ကျောင်းသားများအား ဆူပူရန် လှုံ့ဆော်ခြင်း၊ ကျောင်းပြင်ပ၌ ရုန်းခင်းဆန်ခတ်မှုများ၊ အဓိကရုဏ်းမှုများ ဖြစ်ပွား လာမည်ကို စိုးရိမ်ပူပန်စေရန် အကြောင်းရှိသည့် အပြုအမူများကို ပြုလုပ်ခဲ့သောကြောင့် ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမများနှင့်တကွ၊ ကျောင်းသားမိဘများနှင့် ရပ်ကွက်လူထုအား အထိတ်တလန့်ဖြစ်စေခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားပါသည်။ အစရှိသဖြင့် ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ပြီး၊ ၎င်းတို့အားလုံးအား အထက်တန်းပေါ်ပြုခဲ့သည့်အတိုင်း မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်၍ ပြစ်ဒဏ် များ သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၆၈
ဦးတင်ညွန့် (ခ)
ချိန်တိမ်ယူ
ပါ ၁၁
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ဤအယူခံမှုတွင်၊ အဓိကအကြောင်းပြချက်များမှာ၊ အယူခံတရားလိုများသည် အချင်းဖြစ်သည့် ၁၉၆၇ ခု၊ ဇွန်လ ၂၂ ရက်နေ့တွင် အဆိုပါ မောင်ခိုင်လမ်း (အ-မ-က) အမှတ် (၃) ၌ ဘမ်းဆီးခံခဲ့ရသူများ မဟုတ်ကြပါ။ မူလရုံး အမှုတွဲရှိ သက်သေခံချက်များအရ၊ အယူခံတရားလို (၁) နှင့် (၁၂) မှအပ၊ ကျန်အယူခံတရားလိုများသည် အခင်းဖြစ်စဉ်က အခင်းဖြစ်သည့်နေရာတွင် ရောက်ရှိနေကြောင်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားခြင်း မရှိပါ။ လူစီတန်းပြသခြင်းကို အခင်းဖြစ်ပြီးနောက် ၄ လကျော်ကြာမှ ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အခင်းဖြစ်စဉ်က ဆရာ၊ ဆရာမများသည် စိတ်တုံ့လှုပ် ချောက်ချားနေသူများဖြစ်ကြပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့ ကြောက်ရွံ့တုံ့လှုပ် ချောက်ချားနေစဉ်အတွင်း ကျောင်းသို့လာရောက်သည့် တရုပ်လူကြီးများအား မှတ်မိနိုင်ရန် ခဲယဉ်းပါသည်။ လူစီတန်းပြသခြင်းပြုလုပ်ရာ၌လည်း တရားမျှတမှု ကင်းမဲ့ကြောင်း ပေါ်လွင်နေပါသည်။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလိုများအပေါ်၌ မှုပြင်ထင်ရှား စီရင်ခြင်းသည် မှားယွင်းပါသည်ဟူ၍ပင် ဖြစ်သည်။ လူစီတန်းပြသခြင်းပြုလုပ်ရာ၌ ကြီးကြပ်သူအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် ဦးကျော်မြ (လိပြ-၁၁) နှင့်တကွ၊ လူစီတန်းပြသရာတွင် စွပ်စွဲနိုင်သည့် သက်သေများ၏ အစစ်ခံချက်များကို၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် သေချာစွာ လေ့လာကြည့်ရှုပြီး ဖြစ်သည်။ ဦးကျော်မြသည် လူစီတန်းပြသခြင်းပြုလုပ်ရာ၌၊ အယူခံတရားလိုများအား မိမိတို့ရသင့်ရထိုက်သည့် အခွင့်အရေးများကို ပေးခဲ့သည်။ အယူခံတရားလိုများက သက်သေများသည် မိမိတို့ကို မည်သည့်အတွက် မတရားသဖြင့် စွပ်စွဲခဲ့ကြောင်း ခိုင်လုံသည့်အကြောင်းပြသချက်များ တင်ပြနိုင်ခြင်းမရှိခဲ့ချေ။ တရုပ်လူကြီးများ လာရောက်စဉ်က၊ ပထမတွင် ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမများသည် ထိုသူများအား ကြောက်ရွံ့နေစရာအကြောင်း တစ်စုံတရာမရှိချေ။ ကျောင်းသို့လာရောက်သော တရုပ်လူကြီးများနှင့် ဆရာ၊ ဆရာမများတို့သည် အချိန်ကြာမြင့်စွာ တဦးနှင့်တဦး အခြေအတင်ပြောဆိုခဲ့ရသည်။ တရုပ်လူကြီးများသည် ကျောင်းသို့ ၉ နာရီကျော်အချိန်တွင် ရောက်ရှိလာပြီး၊ မုန်းလွဲသောအခါမှ ပြန်သွားခဲ့ကြသည်။ အခြေအနေ ဆိုးရွားလာသဖြင့်၊ တရုပ်လူကြီးများ လာရောက်ပြီးသည့်နောက်ပိုင်း၌ ဆရာ၊ ဆရာမများသည် ကြောက်ရွံ့တုံ့လှုပ် ချောက်ချားနေမည်မှန်သော်လည်း၊ ၎င်းတို့ လာရောက်စက ထိုကဲ့သို့ ကြောက်ရွံ့နေမည်မဟုတ်ချေ။ ဆရာ၊ ဆရာမများသည် တရုပ်လူကြီးများနှင့်အတူ အချိန်ကြာမြင့်စွာ စကားပြောဆိုခွင့်ရသည်သာမက၊ ၎င်းတို့နှင့်အတူပင်အတန်းများသို့ လှည့်လည်ကာ သွားရောက်ခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းကဲ့သို့ ပူးပူး ကပ်ကပ် အချိန်ကြာမြင့်စွာ ဆက်ဆံခဲ့ဘူးကြသူများအား၊ ဆရာ၊ ဆရာမများက မမှတ်မိနိုင်စေ၊ အကြောင်းမရှိချေ။ အယူခံတရားလိုများအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် အကျိုးဆောင်ကြီးက၊ ဆရာမ ဒေါ်တင်စိန်သည် တရုပ်လူကြီးအများစုကို မှတ်မိပါသည်ဟု

ဦးထင်ညွန့် (ခ)
ချိန်တိမ်ယူ
ပါ ၁၁
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

အစစ်ခံထားသော်လည်း၊ စခန်းမှူး ဦးကျော် (လိုပြ-၁၂) ကမူ သုံးယောက်ကိုသာ လျှင် မှတ်မိပါသည်ဟု ထွက်ဆိုထားသည်။ ဦးကျော်သည် ဒေါ်တင်စိန်ကဲ့သို့ တုံလှုပ် ချောက်ချားနေသူမဟုတ်။ ယင်းကဲ့သို့ တုံလှုပ်ချောက်ချားခြင်းမရှိသည့် ဦးကျော် ပင်လျှင်၊ တရုပ်လူကြီး သုံးယောက်မျှကိုသာ မှတ်မိနိုင်ပါလျက်၊ ကြောက်ရွံ့နေသည့် မိန်းမသား ဒေါ်တင်စိန်က၊ တရုပ်လူကြီး အများစုကို မှတ်မိလိုက်ပါသည်ဟူသော အချက်မှာ ယုတ္တိကင်းမဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဒေါ်တင်စိန်၏ ထွက်ဆိုချက်များကို မယုံကြည်ထိုက်ပါဟု တင်ပြသွားသည်။ သို့ရာတွင် ဦးကျော်သည် ဒေါ်တင်စိန်ကဲ့သို့ တရုပ်လူကြီးများနှင့် တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ်ခဲ့ရသူ မဟုတ်ချေ။ အနီးအနားမှနေ၍ အခြေ အနေကို အကဲခပ်နေသူမျှသာဖြစ်သည်။ ဒေါ်တင်စိန်မှာမူ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း၊ တရုပ်လူကြီးများနှင့် လက်ပွန်းတစီး ဆက်ဆံခဲ့ရသူဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်လေရာ၊ အယူခံတရားလိုများ၏ အကျိုးဆောင်ကြီး လျှောက်ထားသည့်အတိုင်း၊ ဒေါ်တင်စိန်၏ အစစ်ခံချက်များကို ပယ်ချရန် ခဲယဉ်းလေသည်။ ဒေါ်တင်စိန် အစရှိသည့် သက်သေ များသည် အယူခံတရားလိုများနှင့် ရန်ငြိုးရန်စရှိခဲ့သူများ မဟုတ်ချေ။ အခင်းဖြစ်စဉ်က ၎င်းတို့နှင့် သိရှိခဲ့ကြခြင်းပင် မရှိချေ။ သို့ဖြစ်လေရာ၊ ဒေါ်တင်စိန်တို့သည် အယူခံ တရားလိုများအပေါ်၌ မတရားသဖြင့် စွပ်စွဲရန် အကြောင်းမရှိချေ။ အထက်တွင် ဖော်ပြသော အကြောင်းများကြောင့်၊ အခင်းဖြစ်စဉ်က အယူခံတရားလိုများသည်၊ အခင်းဖြစ်သည့်နေရာ၌ ရှိနေကြသည်ဟူသော မူလရုံး တရားသူကြီး၏ ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ကျွန်ုပ်တို့သည် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းမရှိချေ။

မူလရုံး တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်၌ ရဲစခန်းမှူး ဦးကျော်သည် အခင်းဖြစ်သော နေရာတွင် တွေ့ရှိသော တရုပ်လူကြီးများအနက်၊ အယူခံ တရားလိုအမှတ် (၁)၊ (၂) နှင့် (၆)တို့ကို မှတ်မိကြောင်း ထွက်ဆိုထားသဖြင့်၊ အခင်းဖြစ်သော နေရာ၌ မိမိတို့ မရှိကြသည့် အကြောင်းကို ထင်ရှားစွာ သက်သေပြရန် တာဝန်မှာ သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၃ အရ၊ ထိုတရားခံများ အပေါ်၌ ကျရောက်ပါသည်ဟု ဖော်ပြ ထားသည်။ ယင်းမှတ်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အယူခံ တရားလိုများအတွက် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည့် အကျိုးဆောင်ကြီးက အလွန်ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဝေဖန်သွားသည်။ အခင်းဖြစ်စဉ်က အခင်းဖြစ်သည့် နေရာအနီးတွင် အယူခံ တရားလိုများ ရှိနေကြောင်း သက်သေခံပြရန် တာဝန်သည် တရားလိုဘက်တွင် ကျရောက်ကြောင်း ယုံမှားဘွယ်ရာ မရှိချေ။ မူလရုံး အမှုတွဲတွင်ရရှိသည့် သက်သေခံချက်များအရ၊ တရားလိုဘက်မှ ထိုတာဝန်ကို ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်နိုင်ခြင်း ရှိခဲ့ကြောင်း ယင်ရှားလေသည်။ သို့ဖြစ်လေရာ တရားခံများသည် အခင်းဖြစ်စဉ် အခင်းဖြစ်သည့်နေရာတွင် မရှိကြ ကြောင်း ထင်ရှားပေါ်လွင်သည့် သက်သေခံချက်များ မရရှိသမျှ ကာလပတ်လုံး

၁၉၆၈
ဦးတင်ညွန့် (ခ)
ချိန်တိမ်ယူ
ပါ ၁၁
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

၎င်းတို့၏ ခုခံချေပချက်များကို လက်ခံနိုင်ရန် အကြောင်းမရှိချေ။ အယူခံ တရားလို
များက မိမိတို့၏ ခုခံချေပချက်နှင့် ပတ်သက်၍ သက်သေအသီးသီး ထူထောင်သွားခဲ့
ကြသည်။ သို့ရာတွင် ထိုသက်သေများ၏ အစစ်ခံချက်များကို မူလရုံး တရားသူကြီးက
လက်ခံခြင်း မပြုလုပ်ခဲ့ပေ။ ယင်းကဲ့သို့ လက်ခံခြင်းမပြုရာ၌ ခိုင်လုံသည့် အကြောင်း
ပြချက်များကို တင်ပြခဲ့သည်။ မူလရုံးတရားသူကြီးသည် သက်သေများကို ကိုယ်တိုင်
ကိုယ်ကျ စစ်ဆေးတွေ့မြင်ခဲ့ရသူဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုသက်သေများကို ယုံကြည်
ထိုက်၊ မယုံကြည်ထိုက်ဟူသည့် ပြဿနာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မူလရုံး တရားသူကြီး၏
ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အလွန်ခိုင်လုံသည့် အကြောင်းမရှိဘဲလျက် ဝင်ရောက်
စွက်ဖက်ရန် မသင့်ချေ။ မူလရုံး တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်ကို သေချာစွာ လေ့လာ
ကြည့်ရှုသောအခါ အခင်းဖြစ်စဉ်က အခင်းဖြစ်သည့်နေရာ၌ အယူခံ တရားလိုများ
ရောက်ရှိနေသည်ဟူသော အချက်ကို၊ တရားလိုဘက်မှ တင်ပြသော သက်သေခံချက်
များခိုင်လုံခြင်းကြောင့် ယုံကြည် လက်ခံခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အယူခံ တရားလိုများ၏
ခုခံချေပချက်တွင် ပျော့ကွက်များ ရှိနေသောကြောင့် တရားလို၏အမှုကို လက်ခံခဲ့ခြင်း
မဟုတ်၊ သို့ဖြစ်လေရာ သက်သေခံပြရန်တာဝန်နှင့် ပတ်သက်၍ မူလရုံး တရားသူကြီး၏
မှတ်ချက်သည် ဥပဒေအရ တိကျမှု မရှိသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ဧည့်ရှိရသော်လည်း၊
၎င်း၏ ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ချက်များမှာ သက်သေခံ အက်ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်၍
ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု မယူဆနိုင်သောကြောင့်၊ ယင်းကောက်ယူ
ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းမရှိဟု ကျွန်ုပ်တို့ ထင်မြင်
ယူဆသည်။

အယူခံတရားလို အပါအဝင် တရားပေးအမျိုးသားလူကြီး ၁၅ ဦးနှင့်တို့သည် ၁၉၆၇ ခု၊
ဇွန်လ ၂၂ ရက်နေ့၌ အချင်းဖြစ် မူလတန်းကျောင်းသို့ ရောက်ရှိလာကြောင်း ပေါ်လွင်
ထင်ရှားသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ၊ ၎င်းတို့၏ ပြောဆိုကျင့်ကြံပုံများသည်
မည်ကဲ့သို့သော မှုပြစ်များမြောက် မမြောက် ဆင်ခြင်စဉ်းစားရန်သာလိုတော့သည်။
မူလရုံး တရားသူကြီးက တရားခံများသည် ၅ ဦးထက် ပိုမိုလျက် ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်
ထိုက်သော မှုပြစ်ကို ကျူးလွန်ရန် တူညီသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် မောင်ခိုင်လမ်း
အစိုးရ မူလတန်းကျောင်းသို့ သွားရောက်ကြခြင်းဖြစ်ရာ၊ ၎င်းတို့၏ အစုအဝေးသည်
ရာဇဝတ်ကြီးပုဒ်မ ၁၄၁ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေး
ဖြစ်ပါသည်ဟု ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ အယူခံ တရားလိုများအတွက် လိုက်ပါ
ဆောင်ရွက်သည့် အကျိုးဆောင်ကြီးက၊ ကျောင်းသို့ ရောက်ရှိလာသော တရားပေး
လူကြီးများသည် အတူတကွ တချိန်တည်းတွင် ရောက်ရှိလာခြင်း မဟုတ်ပါ။ မိမိတို့၏
သီးခြားကိစ္စ အသီးသီးများအတွက် ရောက်ရှိလာကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းထဲသို့

ဝင်ရောက်ရာ၌လည်း အခွင့်မရှိဘဲ ငွေတံဆိပ်အတန်း ဝင်ရောက်ခြင်း မဟုတ်ပါ။ ၎င်းတို့တွင် ရာဇဝတ်မှု တခုခုကို ကျူးလွန်ရန်အတွက် တူညီသော ရည်ရွယ်ချက် ရှိသည်ဟု သက်သေခံချက် တလုံးတပါအမျှ မရှိခဲ့ပါ။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့၏ အစုအဝေးကို ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေး ဖြစ်သည်ဟု မူလရုံး တရားသူကြီးကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် မှားယွင်းပါသည်ဟု တင်ပြသွားသည်။ လူတစ်စု မည်ကဲ့သို့သော ရည်ရွယ်ချက် မျိုးရှိသည်နှင့် ပတ်သက်၍ တိုက်ရိုက် သက်သေခံချက်များရရန် အလွန်ခဲယဉ်းသည်။ ထိုအချက်သည်လူ၏ စိတ်နေစိတ်ထား အပေါ်၌ တည်ရှိသည့်အချက် ဖြစ်ရကား၊ များသောအားဖြင့် တိုပြုဆန့်ကျင် ဆင်ခြင်ရာ၌၊ အမှု၏ပတ်ဝန်းကျင် အကြောင်း ခြင်းရာများနှင့်တကွ တရားခံများ၏ ပြောဆို ပြုမူပုံ၊ ၎င်းတို့၏ ကြိမ်းမောင်းချက်၊ ကိုယ်အမူအရာ၊ နှုတ်အမူအရာ၊ မျက်နှာထား အစရှိသည်တို့ကို သေချာစွာစိစစ်ဝေဖန် ကြည့်ရှုပြီးနောက်၊ ယင်းကဲ့သို့ အပြုအမူအသွားအလာ အနေအထိုင်တို့သည် ၎င်းတို့၌ အကြံတူ တရားသူကြီးကြောင်း ပေါ်လွင်ခြင်းရှိ မရှိကို ချင့်ချိန်ဝေဖန် ဆုံးဖြတ်ရသည်။ ဤအမှု၌ တရားသူကြီးများသည်အတူတကွ တချိန်တည်းရောက်ရှိလာခြင်းမဟုတ်စေကာမူ ၎င်းတို့အားလုံး ဆုံတွေ့ကြပြီးသည့် နောက်ပိုင်း၌ ၎င်းတို့၏ အပြုအမူ လုပ်ကိုင်ကြပုံ များကို ထောက်ခံခြင်းအားဖြင့် ၎င်းတို့၏ တူညီသော ကြံရွယ်ချက်ကို ထင်ရှား ပေါ်လွင်စေသည်။ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၁၄၀ ၏ရှင်းလင်းချက်၌ အစုအဝေး တခုသည် စုဝေးစက ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သည့် အစုအဝေး မဟုတ်သော်လည်း၊ နောက်ပိုင်းတွင် မတရားအစုအဝေး ဖြစ်လာနိုင်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ယခု ကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိ အမှု၌ အယူခံ တရားလိုများသည် ကျောင်းသို့ ရောက်လာကြပြီးနောက်၊ မိမိတို့၏ ကိုယ်အမူအရာ၊ နှုတ်အမူအရာအားဖြင့် ဆရာ၊ ဆရာမများအား အနည်းဆုံး စိတ်ငြိုငြင်စေရန် ပြုလုပ်ခဲ့သည်မှာ ထင်ရှားလေသည်။ ၎င်းတို့အားကျောင်းဝင်းသို့ဝင်ရန် မည်သူကမျှ အစကနဦး တားမြစ်ခြင်း မရှိစေကာမူ၊ ၎င်းတို့ဝင်ရောက်လာခဲ့ပြီးနောက်ပိုင်း၌ ဆရာကြီးနှင့် ဆရာ၊ ဆရာမ အသီးသီးတို့သည် ၎င်းတို့ ရောက်ရှိ နေခြင်းကြောင့် ကျောင်းသားများအား စာသင်၍ မဖြစ်နိုင်သည့်အကြောင်းပြောကာ ကျောင်းမှ ထွက်သွားရန်အတွက် မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည်။ တရားသူကြီးများက မိမိတို့သည် ကျောင်းမှ ထွက်၍မသွားပါဟု နှုတ်မှ တကယ်တမ်းဖွင့်ဟပြောဆိုခြင်း မပြုလုပ်ခဲ့သော်လည်း၊ မိမိတို့၏ဟန်အမူအရာများကို ကြည့်ရှုခြင်းအားဖြင့် ဥပဒေကိုကျော်ခိုင်းကာ မိမိတို့ ဆန္ဒအလျောက် ပြုလုပ်ရန် အသင့်ရှိကြောင်း အလွန်ထင်ရှား ပေါ်လွင်လေသည်။ တဦးကပြုလုပ်သည့် ပြုလုပ်မှုများကို ကျန်လူများက ထောက်ခံသည့် သဘောရှိသည့် ဟန်အမူအရာများကိုလည်း ပြသခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့၏ အစုအဝေးသည် မူလကနဦးကပင် ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေး မဟုတ်စေကာမူ ကျောင်းသို့

၁၉၆၈
ဦးတင်ညွန့် (ခ)
ချိန်တိမ်ယူ
ပါ ၁၁
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

၁၉၆၈
—
ဦးထင်ညွန့် (ခ)
ချိန်ထိမ်ယူ
ပါ ၁၁
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ရောက်ပြီးနောက်ပိုင်း၌ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေး အဖြစ်သို့ ဆိုက်ရောက်
ခဲ့သည်မှာ အလွန်ထင်ရှားလေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအချက်နှင့် ပတ်သက်၍
မူလရုံး တရားသူကြီး၏ ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ချက်ကို ကျွန်ုပ်တို့သည် ဝင်ရောက်စွက်သက်
ရန် အကြောင်းမမြင်ချေ။ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၁၄၉ ၌ အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်း
ထားသည်။

“ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးတွင် ပါဝင်သူ တဦးဦးက ထိုအစုအဝေး၏
တူညီသော ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရာ၌ ပြစ်မှုတခုခုကို ကျူးလွန်လျှင်၊
သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့တူညီသော ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရာ၌ ကျူးလွန်
တန်ရာသည်ဟု ထိုအစုအဝေး၌ ပါဝင်သူများက သိသော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်လျှင်
ထိုပြစ်မှုကို ကျူးလွန်စဉ်က ထိုအစုအဝေး၌ ပါဝင်သော သူတိုင်းသည် ထိုပြစ်မှု
အတွက် အပြစ်ရှိ၏။ ”

အထက်ဖော်ပြပါ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်အတိုင်း၊ ယခု ကျွန်ုပ်တို့ရွှေရီ ဧမု၌ ပေါ်
ပေါက်သည့် ဖြစ်ရပ်များကို ထင်ဟပ်ကြည့်ရှုသောအခါ၊ အယူခံတရားလိုအားလုံး
တို့သည် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၄၈ နှင့် ၃၅၃ များအရမူ ပြစ်ကျူးလွန်ကြောင်း ပေါ်လွင်
လေသည်။ အယူခံတရားလိုများအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် အကျိုးဆောင်
ကြီးက၊ ကျောင်းသို့ရောက်ရှိလာသည့် တရုပ်လူကြီးများသည် မည်သူ့ အားမျှ တက်
ရောက်မှု ကျူးလွန်ကြောင်း မပေါ်လွင်ပါ။ ဆရာမ ဒေါ်ဝင်းက၊ မိမိအား တရုပ်လူကြီး
တယောက်သည် တထောင်ဆစ်ဖြင့် တွက်လိုက်သောကြောင့် ဗိုက်ကိုထိသွားပါသည်ဟု
စွပ်စွဲခဲ့ရာ၊ ထိုစွပ်စွဲချက်သည် မဖြစ်နိုင်သော စွပ်စွဲချက်ဖြစ်ပါသည်။ အကြောင်း
သော်ကား၊ ဒေါ်ဝင်း၏ အရပ်သည် အများဆုံး ၄ ပေ ၁၀ လက်မခန့်သာလျှင်
ရှိနိုင်ပါသည်။ ထိုမျှလောက်မြင့်သောသူတဦးအား တထောင်ဆစ်ဖြင့် တွက်လျှင်
ဗိုက်ကိုထိနိုင်မည်မဟုတ်ပါဟု တင်ပြသွားသည်။ သို့ရာတွင် ထိုတင်ပြချက်မှာ ခိုင်လုံခြင်း
မရှိဟု ကျွန်ုပ်တို့ထင်မြင်ယူဆသည်။ တရုပ်လူကြီးများက မည်သူ့ကိုမျှ ကိုယ်ထိ
လက်ရောက် မပြုလုပ်စေကာမူ၊ ၎င်းတို့သည် ကိုယ်အမူအရာဖြင့်သော်၎င်း၊ သို့တည်း
မဟုတ် ပြင်ဆင်မှုဖြင့်သော်၎င်း ဆရာ၊ ဆရာမများအား ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်
အထက်ပြုမှုဆုံးစွဲအံ့သည်ကို စိုးရိမ်လောက်သော ကိုယ်အမူအရာဖြင့်၊ သို့တည်းမဟုတ်
ပြင်ဆင်မှုဖြင့် ပြစ်စေမည်ဟု ကြံရွယ်၍သော်၎င်း၊ ထိုသို့ပြစ်စေတန်ရာသည်ကို သိလျက်
နှင့်သော်၎င်း။ ပြုလုပ်ကြကြောင်း ထင်ရှားရကား၊ ၎င်းတို့သည် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၅၁
တွင်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် လက်ရောက်မှုကို ကျူးလွန်ရာကျသည်။ လက်ရောက်မှုဆိုရာ၌
ကိုယ်ထိလက်ရောက်ပြုလုပ်ခြင်းကိုသာလျှင် မဆိုလို။ ရာဇဝတ်မကင်းသော အနိုင်

အထက်ပြုမှု သုံးစွဲအံ့သည်ကို စိုးရိမ်လောက်အောင် အကြောင်းရှိသည့် ကိုယ်အမူအရာ ဖြင့်လည်း လက်ရောက်မှုကို ကျူးလွန်နိုင်သည်။ ယခု ကျွန်ုပ်တို့ရွှေရှိ အမှု၌ အယူခံတရားလိုများသည် ကျောင်းတက်နေချိန်တွင် ကျောင်းသို့ သွားရောက်ပြီး ဆရာ၊ ဆရာမများအား အခြေအမြစ်မရှိသည့် စွပ်စွဲမှုများကို ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ မိမိတို့အလိုအလျောက် အတန်းတိုင်းသို့ လှည့်ပတ်ကာ စုံစမ်းမေးမြန်းခြင်းများ ပြုလုပ် ခဲ့သည်။ ကျောင်း၏ စည်းကမ်းနှင့် ညီညွတ်ခြင်းမရှိသော အော်ဟစ်ကြွေးကြော်ခြင်း များကိုလည်း ကျောင်းသားများအား ပြုလုပ်စေခဲ့သည်။ ကျောင်းရွှေရှိ တရပ်အမျိုး သား ၄၀၀-၅၀၀ ခန့်တို့ကို အကြောင်းပြု၍ ဆရာမများအား တုံ့လှုပ်ချောက်ချား စေခဲ့သည်။ ကျောင်းလွှတ်ချိန်တွင် ကျောင်းလွှတ်၍ မရသည်အထိ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့၏ပြုလုပ်မှုများသည် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၄၇ နှင့် ၃၅၃ များတွင် အကျုံးဝင်ကြောင်း အလွန်ထင်ရှားပေါ်လွင်လေသည်။

ဦးတင်ညွန့် (ခ) ချိန်တိမ်ယူ ပါ ၁၁ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ။

မူလရုံးတရားရုံးတွင် ရရှိသည့် သက်သေခံချက်များအရ၊ အယူခံတရားလိုများသည် ကျောင်းသို့ လာရောက်၍ ဖော်ပြပါ အမှုများကို ကျူးလွန်သည်နှင့် တဆက်တည်း ကျောင်းရွှေ၌ အဆက်မပြတ်ရှိနေသော လူအုပ်ကြီးနှင့် သတင်းထောက်နှစ်ဦးတို့ ရုန်း ရင်း ဆန်ခတ်ဖြစ်ခဲ့ရလေသည်။ ထိုမျှမက ဇွန်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင်၊ ကြည့်မြင်တိုင် အစိုးရ အထက်တန်းကျောင်း၌ ကျောင်းသားများက၊ ပညာရေးဌာန၏ ညွှန်ကြားချက်ကို ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြလျက် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ရာတွင် အယူခံ တရားလို အချို့တို့သည်ထိုကျောင်းသို့ သွားရောက်၍ အားပေး ကူညီမှု ပြုလုပ်ကာ၊ ဆန္ဒပြရာ၌ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းပြုလုပ် ခဲ့ကြောင်းပေါ်လွင်လေသည်။ ထိုကျောင်းတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ဆန္ဒပြမှုမှာပြင်းထန် သည့် အလျောက်၊ တန်ပြန် ဆန္ဒပြမှုများ ပေါ်ပေါက်၍ ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုများ အကြီး အကျယ် ဖြစ်ပွားခဲ့သောကြောင့်၊ ပြည်သူ့ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကို ထိန်းသိမ်းရန် ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၄၄ အရ အမိန့်ထုတ်ခြင်း၊ ထိုနေ့က စစ်အုပ်ချုပ်ရေးအမိန့် ကို ထုတ်ပြန်ရခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ရသည်အထိ အခြေအနေမှာ ဆိုးရွားသွားလေသည်။ ထို့ကြောင့် မူလရုံး တရားသူကြီးက အယူခံ တရားလိုများသည်ယင်းသို့ ဖြစ်စေရန် အကြောင်းရှိသည်ကို သိလျက်နှင့် တူညီသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်အချင်းဖြစ်ကျောင်း သို့ ကျော်နင်းပင်ရောက်ပြီးလျှင်၊ ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမများအားအနိုင်အထက်ပြုခြင်း၊ ကျောင်းသားများအား ဆူပူရန် လှုံ့ဆော်ခြင်း၊ ကျောင်းပြင်ပ၌ ရုန်းရင်းဆန်ခတ် မှုများ၊ အဓိကရုဏ်းမှုများဖြစ်ပွားလာမည်ကို စိုးရိမ်ပူပန်စေလောက်နိုင်သည့် အခြေ အနေများကို ဖန်တီးခြင်း စသည့် ပြုလုပ်မှုများကြောင့်၊ ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမ များနှင့် ကျောင်းသား မိဘများ အပြင်၊ ရပ်ကွက် လူထုအား အထိတ်တလန့် ဖြစ်စေရန် အကြောင်း ပေါ်လွင် သဖြင့် ၎င်းတို့အားလုံးသည်၊ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်

၁၉၆၈
 ဦးတင်ညွန့် (ခ)
 ချိန်တိမ်ယူ
 ပါ ၁၁
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ။

အရေးပေါ် စီမံမှု အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ (ဆ)/ဆုဇသတ် ပုဒ်မ ၁၄၉ မှုပြစ်များကို ကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်း ပွေ့ဒီရပါသည်ဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်၊ အက် ဥပဒေ အမှတ် ၁၇ ဖြစ်သော အရေးပေါ် စီမံမှု အက် ဥပဒေပုဒ်မ ၅ (ဆ)တွင်၊ အများ ပြည်သူတို့အား၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြည်သူတို့အား အထိတ်တလန့် ဖြစ်စေရန် ကြံရွယ်၍ တခုခုလုပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ယင်းကဲ့သို့ ဖြစ်စေရန် အကြောင်းရှိသော အမှုကို ပြုလျှင်၊ ထိုသူအား ၇ နှစ် အထိ ထောင်ဒဏ် သော်၎င်း၊ ငွေဒဏ်သော်၎င်း၊ နှစ်ရပ်စလုံးသော်၎င်း၊ ထိုက်သင့်စေရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်း ထားသည်။ ယခု ကျွန်ုပ်တို့ ရွှေ့၍ အမှု၌ အယူခံ တရားလိုများ၏ ပြုလုပ်မှုကြောင့် လူမျိုးရေး အဓိကရုဏ်းများဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည် အထိ၊ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေး အခြေ အနေမှာ ဆိုးရွား၍ လာကြသည်မှာ ထင်ရှားသည်။ ယင်းကဲ့သို့ အဓိကရုဏ်းဖြစ်စေရန် အကြောင်းရှိသည့် ပြုလုပ်မှုများကြောင့်၊ ပြည်သူတို့ဖြစ်သော ဆရာ၊ ဆရာမများနှင့် ကျောင်းသား မိဘများသာမက၊ သက်ဆိုင်ရာ မှန်ကန်၍ လူထုတို့သည် အထိတ် တလန့်ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ အယူခံတရားလိုများသည် အထက် ခေါ်ပြပါ မှုပြစ်များကို ကျူးလွန်ရာ၌ ပြည်သူတို့အား အထိတ်တလန့်ဖြစ်စေရန် ကြံရွယ်ချက် တိတိကျကျ ရှိခဲ့ကြောင်းဖြင့် တိုက်ရိုက် သက်သေခံချက် တလုံး တပါဒမျှ မရရှိခဲ့ပါဟု ၎င်းတို့၏ အကျိုးဆောင်ကြီးက တင်ပြသွားသည်။ သို့ရာတွင် မည်သည့် အမှုတွင်မဆို ယင်း ကဲ့သို့သော အချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ တိုက်ရိုက် သက်သေခံချက်များ ရရှိရန် အလွန် ခဲယဉ်းသည်။ ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ဆင်ခြင်စဉ်းစားရာ၌ တရားခံများ၏ ကိုယ် အမှုအရာ၊ နှုတ်အမှုအရာ အစရှိသည်တို့ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရသည့်ပြင် ကိုယ်လုပ် သည့် အမှုမှ ဖြစ်တတ်သော သဘောအရ ထွက်ပေါ်လာတတ်သည့် အကျိုးဆက်များ ကို၊ မည်သူမဆို သဘောပေါက်ပြီး ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည် ဟူသော ဆိုရိုးစကားကို လည်းသတိချပ်ရာသည်။ ထို့ကြောင့် ယခု ကျွန်ုပ်တို့ရွှေ့၍ အမှုတွင် အခင်းဖြစ်စဉ်က အယူခံတရားလိုများ၏ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် တကွ၎င်းတို့၏ ပြုလုပ်မှု များမှပေါ်ထွက်လာသည့် ရလဒ်များကို ထောက်ခံခြင်းအားဖြင့် ၎င်းတို့သည် ပြည်သူ တို့အား အထိတ်တလန့်ဖြစ်စေရန် ကြံရွယ်ချက်ဖြင့် အဆိုပါ ပြုလုပ်မှုများကို ပြုလုပ် ကြသည်ဟု ယူဆနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အယူခံတရားလိုများ အတွက် လိုက်ပါဆောင် ရွက်သည့် အကျိုးဆောင်ကြီးက၊ အရေးပေါ် စီမံမှု အက် ဥပဒေသည် မြန်မာပြည် ကာကွယ်ရေး နည်း ဥပဒေများ၏ နောက်ဆက်တွဲသဘာဝဖြစ်ပါသည်။ ယင်းဥပဒေ များသည် စစ်မက် ဖြစ်ပွားသော အချိန်များတွင် တိုင်းပြည်၏ ကာကွယ်ရေးကို ထိခိုက် စရာ အကြောင်းရှိသည့် မှုပြစ်များအတွက်သာလျှင် ရည်ရွယ်ခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုအက် ဥပဒေကို ယခု ကဲ့သို့ အမှုမျိုး၌ အသုံးမပြုသင့်ပါဟု တင်ပြသွားသည်။

၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်၊ အရေးပေါ် စီမံမှု အက် ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းရာ၌ ဥပဒေ အကြောင်း အရာပေါ်ပြချက်တွင် တိုင်းပြည်ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် လုံခြုံရေးအတွက် အကျိုးရှိမည် ဖြစ်ပါသောကြောင့်၊ ဤဥပဒေကို ပြုစုခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ သို့ဖြစ် လေရာ၊ ဤဥပဒေရည်ရွယ်ချက်မှာ အခြားတိုင်းပြည်နှင့်စစ်မက်ဖြစ်ပွားနေစဉ် အတွင်း သာလျှင်၊ ပေါ်ပေါက်တတ်သည့် အန္တရာယ်များကို ကာကွယ်ရန် လိုအပ်သောကြောင့် မဟုတ်၊ ပြည်တွင်း ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် တိုင်းသူ ပြည်သားများ၏ လုံခြုံရေးကို အခါ ခပ်သိမ်းရွေးချွေ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေဖြစ်သည်။ တနည်းအားဖြင့် ဆိုသော် ဤဥပဒေသည် နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေး အတွက် ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အလို့ငှါသာလျှင် ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းဖြစ်ရာ လျှောက်ထားသူများ၏ အကျိုးဆောင်ကြီး တင်ပြသကဲ့သို့ ယင်းဥပဒေပုဒ်မကို အကွပ်မခို၊ ဘောင်မခပ်ပဲ အရေး တရား မလို အပ်သည့် အမှုမျိုးများ၌ အသုံးပြုရန် မသင့်တူသည့် အချက်မှာ မှန်ကန်သောကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ လက်ခံသော်လည်း၊ ယခု ကျွန်ုပ်တို့ ရွေးချီ အမှုတွင်မူကား ပေါ်လွင်ထင်ရှား လျက် ရှိသော ဖြစ်ရပ်များသည် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကို ထိခိုက်ပြီး ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက် များနှင့် အဝင်ကွဲကျဖြစ်နေကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် မူလရုံး တရားသူကြီး၏ ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် လုံလောက် သည့် အကြောင်းများ မရှိသောကြောင့် အယူခံတရားလိုများ၏ အကျိုးဆောင်ကြီး တင်ပြသည့် အကြောင်းပြချက်များကို လက်ခံနိုင်ရန် ခဲယဉ်းကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

၁၉၆၈
 ဦးတင်ညွန့် (ခ)
 ချိန်တိမ်ယူ
 ပါ ၁၁
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ။

နိဂုံးချုပ် အနေနှင့် အယူခံတရားလိုများ အတွက် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည့် အကျိုးဆောင်ကြီးက၊ ဤအမှုတွင် အယူခံ တရားလိုများ အပေါ်၌ မူလရုံး တရားသူ ကြီးက၊ ၎င်းတို့ ကျူးလွန်ခဲ့သည့် မှုပြစ်များ အတွက် သတ်မှတ်ထားသည့် အကြီး လေးဆုံးသော အပြစ်ဒဏ်များကို သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ၊ ယင်းကဲ့သို့ အလွန် ကြီးလေး သည့် ပြစ်ဒဏ်များကို ခိုင်လုံသည့် အကြောင်း မရှိပဲ သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းသည် တရားမျှတ ရာ မကျရောက်ပါဟု တင်ပြသွားသည်။ အယူခံ တရားလိုများ ကျူးလွန်ခဲ့ကြသည့် မှုပြစ်များ၏ အတိမ်အနက်ကို ဆင်ခြင်စဉ်းစားရာ၌၊ ၎င်းတို့ ကျူးလွန်သည့် မှုပြစ်များမှ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အကျိုးဆက်များကိုပါ ထည့်သွင်း စဉ်းစားရန် လိုသည်။ အချင်း ဖြစ် ကျောင်း၌ အယူခံ တရားလိုများ၏ လုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည့် ဖြစ်ရပ်များသည် တိုင်းပြည်တွင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရသည့် ရုန်းရင်း ဆန်ခတ်မှုကြီးများနှင့် တဆက်တည်းလိပ်င် ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ ရုန်းရင်း ဆန်ခတ်မှုကြီးများကြောင့်၊ တိုင်း သူ ပြည်သားများ၏ အသက် အိုးအိမ် စည်းစိမ်နှင့်တကွ၊ ငြိမ်းချမ်းရေးကိုပါ ပျက်စီး ဆုံးရှုံးစေခဲ့သည်။ မူလရုံးတရားသူကြီးသည် အယူခံ တရားလိုများအား ၎င်းတို့ ကျူး လွန်သည့် မှုပြစ်များအတွက် ကျခံရမည့် အပြစ်ဒဏ်များကို တပေါင်းတည်း ကျခံခဲ့

၁၉၆၈
ဦးထင်ညွန့် (ခ)
ချိန်တိမ်ယူ
ပါ ၁၁
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

စေခြင်းသည်ပင်လျှင်၊ ၎င်းတို့အပေါ်၌ သက်ညှာစွာ စဉ်းစားဆင်ခြင်ရာ ကျရောက်
ပေသည်။ ထို့ကြောင့် အလွန် ခိုင်လုံသည့် အကြောင်း ပြချက်များ မရှိဘဲလျက်၊
ကျွန်ုပ်တို့သည် မူလရိုး တရားသူကြီး ချမှတ်ထားသည့် အပြစ်ဒဏ်များကို ဝင်ရောက်
စွက်ဖက်ရန် မသင့်ချေ။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ ယခု ကျွန်ုပ်တို့ ရွှေ့၍ အယူခံတရားလို
များ၏ အယူခံလွှာကို ပလပ်လိုက်သည်။

နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်

တရားမပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးသက်ပေရွှေတွင်

ဦးတင်ဝင်း (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဦးစန်း ပါ ၉ (အယူခံတရားခံများ)*

† ၁၉၆၈

ဧပြီလ ၃၁
ရက်။

အိမ်ငှားငှားရမ်းခရယိုကြောင်း တရားစွဲဆိုခြင်း—နေထိုင်သူကငှားရမ်းပေးပြီး ပိုင်ရှင်ကငှားရမ်း ကိုလက်ခံမှု အိမ်ရှင်အိမ်ငှားဆက်သွယ်မှုရှိသည်ဆိုသော လမ်းညွှန်တရားဖြစ် အဓိပ္ပါယ်ကောက် ယူရခြင်း—အခင်းဖြစ် ဥပစာတွင် ငှားရမ်းနေထိုင်သုံးစွဲခဲ့သူများဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပြန်ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံ လျှောက်ထားကြသဖြင့် ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံ လျှောက်ထားချက်အရ စံငှားခ သတ်မှတ်ပေးပြီးဖြစ်ရာ ဥပစာအား ငှားရမ်းသူများ မဟုတ်ဟုဆိုခြင်း မပြုနိုင်။

ဆိုပြတ်ချက်။ ။ မူလအိမ်ငှားဖြစ်သည့် ဒေါက်တာဘောက်ရှိသည် ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် အိန္ဒိယ ပြည်သူ့ပြန်သွားသောအခါ အယူခံတရားပြိုင်တို့သည် အုပ်ချုပ်ရေးကော်မတီဖွဲ့စည်းပြီး အခင်းဖြစ် ဥပစာ၌ ဖွင့်လှစ်ထားသောကျောင်းကို အုပ်ချုပ်လာကြသည်သာမက ငှားရမ်းခများကို အယူခံတရားလို အားပေးခဲ့ကြသည်။ ဥပစာတွင် နေထိုင်သူက ပိုင်ရှင်အား ငှားရမ်းခပေးကာမျှဖြင့် ပိုင်ရှင်နှင့် နေထိုင်သူအကြား၌ အိမ်ရှင်အိမ်ငှားဆက်သွယ်မှုရှိခဲ့သည်ဟု မဆိုနိုင်သော်လည်း နေထိုင်သူက ငှားရမ်းခ ပေးပြီးပိုင်ရှင်က ငှားရမ်းခကို လက်ခံခဲ့ပါမူ ထိုအချက်သည် အိမ်ရှင်အိမ်ငှားဆက်သွယ်မှုရှိသည်ဆိုသော လမ်းညွှန်တရားဖြစ် အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူရမည်ဖြစ်သည်။

ဘင်္ဂါလီနှင့် ဇူနီယာ၊ အတွဲ ၂၇၊ ကာလကတ္တား၊ ၁၅၆ (၁၆၄) (ပရိဘူကောင်စီ) ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားပြိုင်တို့သည် ၁၉၆၅ ခု၊ မေလ ၁၃ ရက်နေ့၌ သက်သေခံ (ခ) အရငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ရုံးသို့ စံငှားခသတ်မှတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခဲ့ရာ ထိုလျှောက်လွှာတွင် ၎င်းတို့သည် အခင်းဖြစ်ဥပစာကို ငှားရမ်းသုံးစွဲနေကြသူများဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပြန်ခဲ့သည်။ ထိုပေါ်ပြန်ချက်ကိုအယူခံ တရားလိုက မဟုတ်မမှန်ဟုကန့်ကွက်ခြင်းမပြုသဖြင့် ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် စံငှားခကိုတလ ၁၄၀ နှုန်းဖြင့် သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၇ (၁) အရ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် ဥပစာတရား၏ စံငှားခကို အိမ်ရှင်ဖြစ်စေ၊ အိမ်ငှားကဖြစ်စေ

* ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ တရားမပဌမအယူခံမှုအမှတ် ၂၆။
† ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၄၈၂ တွင် ၁၉၆၈ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၃ ရက်နေ့စွဲပါ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံး ဒုတိယတရားသူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သော စီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၈
ဦးတင်ဝင်း
နှင့်
ဦးစန်းပါ ၉။

တဦးဦးကလျောက်ထားမှသာ သတ်မှတ်ရန် အာဏာရှိသည်။ အိမ်ရှင်အိမ်ငှါးမဟုတ်သူကလျောက် ထားပါမူ စံငှါးရမ်းခကို သတ်မှတ်ခြင်းမပြုနိုင်။

အယူခံတရားပြိုင်တို့ကမိမိတို့သည် အခင်းဖြစ်ဥပစာတွင်ငှါးရမ်းနေထိုင်သုံးစွဲသူများဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပြလျောက်ထားကြသဖြင့် ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ထိုလျောက်ထားချက်အရ ၎င်း၏အမှုအမှတ် ၂၇၁/အေ/၆၅ တွင် စံငှါးရမ်းခသတ်မှတ်ပေးခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ အယူခံတရားပြိုင်တို့သည် ဥပစာအား ငှါးရမ်းသူများမဟုတ်ဟု ငြင်းဆိုခြင်းမပြုနိုင်။

အယူခံ တရားလိုအတွက်။ ။ ဦးခင်ထွန်း။

အယူခံ တရားခံအတွက်။ ။ ဦးစိုးမောင်။

တရားသူကြီး ဦးသက်ပေ။ ။ ရန်ကုန်မြို့၊ ဘုရားမရုံးတွင် အယူခံတရားလိုက အယူခံ တရားပြိုင်အပေါ် ရန်ကုန်မြို့၊ ကရစ်လမ်း၊ အိမ်အမှတ် ၁၇၄/၁၇၆ အောက်ထပ်အိမ်ခန်း၏ ငှါးရမ်းခကြေးငွေ ၁,၇၄၅ ကျပ် ၀၅ ပြား ရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုရာ စွဲဆိုသည့်အမှုကို တရားစရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သဖြင့်၊ ဤအယူခံမှု ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

အယူခံ တရားလိုက မိမိသည် အခင်းဖြစ် ဥပစာကို မူလက ဒေါက်တာ အေ၊ ကေ၊ ဘောက်ရှိ ဆိုသူအား တလလျှင်ငှါးရမ်းခ ၁၅၀ နှုန်းဖြင့် ငှါးရမ်းခဲ့ကြောင်း၊ ဒေါက်တာ ဘောက်ရှိသည် ထိုဥပစာတွင် “အထူးမက်ထရစ် သင်တန်းကျောင်း” အမည်ဖြင့် ကျောင်းဖွင့်လှစ် တည်ထောင်ခဲ့ကြောင်း၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁ ရက်နေ့ တွင် ဒေါက်တာ ဘောက်ရှိသည် ထိုကျောင်း၏ အခွင့်အရေးအားလုံးကို အယူခံ တရားပြိုင် ဦးစန်းအား လွှဲအပ်ခဲ့ပြီးနောက်၊ အိန္ဒိယပြည်သို့ ပြန်သွားကြောင်း။ ဒေါက်တာ ဘောက်ရှိ ထွက်ခွါသွားပြီးနောက်၊ အယူခံ တရားပြိုင် ဦးစန်းသည် အခြားအယူခံ တရားပြိုင်များနှင့်အတူ ကျောင်းအုပ်ချုပ်ရေးကော်မတီ ဦးစည်းကာ ကျောင်းကို အုပ်ချုပ်ခဲ့ကြောင်း၊ အယူခံ တရားပြိုင်တို့သည် အခင်းဖြစ် ဥပစာ၏ ငှါးရမ်းခကို မူလက မှန်ကန်စွာ ပေးဆောင်ခဲ့သော်လည်း ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလမှစ၍ ကိုယ်ပိုင်ကျောင်းများကို ပြည်သူပိုင် သိမ်းယူသည့် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၄ ရက်နေ့အထိ ငှါးရမ်းခကို ပေးဆောင်ရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ကြောင်း၊ ထိုကာလအတွက် ငှါးရမ်းခငွေ ၁,၇၄၇ ကျပ် ၁၅ ပြားကို ပေးဆောင်ရန် အကြိမ်ကြိမ် တောင်းဆိုသော်လည်း မရ သဖြင့်တရားစွဲဆိုရကြောင်း အဆိုပြုလာသည်။

အယူခံ တရားပြိုင်တို့က၊ အခင်းဖြစ် ဥပစာ၏ ငှါးရမ်းခများကို ပေးဆပ်ရန် တာဝန်မရှိကြောင်း ယေဘုယျအားဖြင့် ငြင်းဆိုခဲ့ကြသည်။

မူလရုံးမှ နှစ်ဘက်သက်သေ အထောက်အထားများကို ကြားနာ စစ်ဆေးပြီး နောက်၊ အယူခံ တရားပြိုင်တို့သည် အယူခံတရားလို၏ အိမ်ငှါးများ ဖြစ်သည်ဆိုသော

ဦးထင်ဝင်း
နှင့်
ဦးစန်းပါ ၉။

အထောက်အထားမရှိဟု အဓိပ္ပါယ် သက်ရောက်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ပြီး၊
အယူခံတရားလို၏အမှုကို ပလပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို၏ တရားရုံးချုပ် ရွှေနေ ဦးခင်ထွန်းက အယူခံ တရားမြိုင်တို့သည်
ပေါက်တာ ဘောက်ရှိ အိန္ဒိယပြည်သို့ ထွက်ခွာသွားပြီးနောက်၊ အိမ်လခများကို ပေး
ဆောင်ခဲ့ခြင်း၊ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ရုံးတွင် စံငှားရမ်းခ သတ်မှတ်ပေးရန် လျှောက်
ထားခဲ့သဖြင့် စံငှားရမ်းခကို တလ ၁၄၀ နှုန်းဖြင့် သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်း၊ အမှုကို စွဲဆိုခြင်း
မပြုမီက ငှားရမ်းခများကို ပေးဆပ်ပါမည်ဟု ရွှေနေမှတစ်ဆင့် အကြောင်းကြားခဲ့ခြင်း၊
စသည့် အချက်အလက်များကို စုပေါင်း ကြည့်ရှုပါက အယူခံ တရားလိုနှင့် အယူခံ
တရားမြိုင်တို့သည် အိမ်ရှင် အိမ်ငှားများ ဖြစ်ကြသည်ဟု ယူဆသင့်ကြောင်း တင်ပြ
သွားလေသည်။

အယူခံ တရားမြိုင်တို့၏ တရားရုံးချုပ် ရွှေနေ ဦးစိုးမောင်က အယူခံ တရားမြိုင်တို့
သည် အယူခံတရားလိုအား ဥပစာ၏ ငှားရမ်းခကို ပေးဆောင်ခြင်း မပြုဘူးပဲ၊ ထိုဥပစာ
အားသုံးစွဲ နေထိုင်ခကိုသာ ပေးဆောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၍၊ အိမ်ရှင်အိမ်ငှား ဆက်သွယ်မှု
မရှိကြောင်း၊ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ရုံးတွင် စံငှားရမ်းခ သတ်မှတ်ပေးရန် လျှောက်
ထားကာမျှဖြင့် အယူခံ တရားမြိုင်တို့သည် အယူခံတရားလို၏ အိမ်ငှားများ မဖြစ်လာ
ကြောင်းအယူခံတရားလိုသည် အယူခံ တရားမြိုင်တို့အပေါ် ငှားရမ်းခကို မတောင်းဆို
နိုင်ဘဲသုံးစွဲနေထိုင်ခကိုသာတောင်းဆိုရမည်ဖြစ်ကြောင်းပြန်လည်ချေပသွားလေသည်။

တရားလိုနှင့် တရားမြိုင်တို့ အကြား၌ အိမ်ရှင်အိမ်ငှား ဆက်သွယ်မှု ရှိမှသာ
တရားလိုသည် တရားမြိုင်အပေါ်၌ ငှားရမ်းခ ရလိုမှု တရားစွဲဆိုနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အိမ်ရှင်
အိမ်ငှား ဆက်သွယ်မှုမရှိဘဲ တရားလို၏ အခွင့်အမိန့်နှင့် နေထိုင်သူကံမှ ငှားရမ်းခ
တောင်းဆိုခြင်း မပြုနိုင်၊ သုံးစွဲ နေထိုင်ခကိုသာ တောင်းခံနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ပိုင်ရှင်၏
အခွင့်အမိန့်မရှိဘဲ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်နေသူ အပေါ်တွင်မူ ကြားကာလ အမြတ်
အစွန်း တောင်းဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ မောင်ဘိုးရှင် နှင့် မဟာမက် သန်ဘီ (၁)။

ယခုအမှုတွင် အယူခံ တရားမြိုင်တို့သည် အခင်းဖြစ် ဥပစာကို ကျူးကျော်ဝင်ရောက်
နေထိုင်ကြသူများ ဖြစ်သည်ဆိုသော စွပ်စွဲချက်မရှိ၊ သို့ဖြစ်ရာ၊ အယူခံ တရားလိုနှင့်
အယူခံ တရားမြိုင်တို့အကြား အိမ်ရှင်အိမ်ငှား ဆက်သွယ်မှုရှိ၊ မရှိဆိုသော အချက်ကိုသာ
ဆန်းစစ်ရန် လိုပေသည်။

၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေတွင် အိမ်ရှင်အိမ်ငှား
ဆက်သွယ်မှု အထမြောက်အောင် မည်သို့မည်ပုံ ဆောင်ရွက်ရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း

(၁) အတွဲ ၈၊ အောက်ပြန်မာပြည်စီရင်စု၊ ၂၇၀။

၁၉၆၈
ဦးတင်ဝင်း
နှင့်
ဦးစန်းပါ ၉။

မရှိသဖြင့်၊ ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်လာလျှင် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အကဉ်ပဒေကို ပြန်၍ကြည့်ရန် လိုပေသည်။ ယင်းအက်ဥပဒေ၏ပုဒ်မ ၁၀၅ အရဆိုပါက အိမ်ရှင်နှင့် အိမ်ငှါးတို့သည် ဥပစာတခုအား အငှါးချထားရန်နှင့် ငှါးရမ်းကြရန် နှစ်ဦးသဘောတူ ပဋိညာဉ်ရှိမှသာ ငှါးရမ်းမှု အထမြောက်မည်ဖြစ်သည်။ တနည်းဆိုသော် အိမ်ရှင် အိမ်ငှါး ဆက်သွယ်မှု ရှိမည်ဖြစ်သည်။ ပဋိညာဉ်ရှိရမည် ဆိုရာ၌ အတိအလင်းရေးသား ဖော်ပြထားသည့် သဘောတူညီချက် ရှိရမည်ဟု မဆိုလိုပေ။ နှစ်ဦးနှစ်ဘက်တို့၏ ဆက်သွယ်မှု၊ အပြုအမူစသည် ပတ်ဝန်းကျင်အချက်အလက်များကို ထောက်ချင့်၍လည်း နှစ်ဦးသဘောတူ ပဋိညာဉ်ရှိသည်ဟု ကောက်ယူနိုင်ပေသည်။ မြိတိသျှ နှင့် နိုင်ငံခြား သမ္မာကျမ်းစာ အသင်း နှင့် ဦးတင်မောင် (၂) တို့ အမှုတွင် ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း မှတ်ချက်ပြုခဲ့ပေသည်။

“ နှုတ်ကတိ (Oral Agreement) ပြုသည်ဆိုရာ၌၊ တဦးနှင့်တဦး တွေ့ဆုံပြီး အပြန်အလှန်ပြောဆို၍ ကတိပြုကြရမည်ဟု တရားဥပဒေ သဘောအရ မဆိုလို ချေ။ အငှါးချထားခြင်းသည် အခြေခံ သဘောအရ ငှါးရမ်းသူနှင့် အငှါးခံယူသူ နှစ်ဦးသဘောတူ ပဋိညာဉ် ပြုခြင်းသာဖြစ်သည်။ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက် ဥပဒေပုဒ်မ ၄ အရ၊ ဆိုလျှင်ပဋိညာဉ်နှင့်သက်ဆိုင်သောထိုအက်ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်း ချက်များကို ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေတွင် ပါဝင်ဘိ သကဲ့သို့ မှတ်ယူရမည်ဖြစ်သည်။ အိမ်ရှင် အိမ်ငှါးအဖြစ် ငှါးရမ်းခယူရာ၌ ကိုယ်အမူအရာဖြင့်ပင် အိမ်ရှင် အိမ်ငှါး အဖြစ်သို့ ရောက်နိုင်သည်။ ”

ယခုအမှုတွင် အငြင်းမပွါးသော အချက်များမှာ မူလ အိမ်ငှါးဖြစ်သည့် ဒေါက်တာ ဘောက်ရှိသည် ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် အိန္ဒိယပြည်သို့ ပြန်သွားသောအခါ အယူခံ တရားပြိုင် တို့သည် အုပ်ချုပ်ရေးကော်မတီ ဖွဲ့စည်းပြီး အခင်းဖြစ် ဥပစာ၌ ဖွင့်လှစ်ထားသော ကျောင်းကို အုပ်ချုပ်လာကြသည်သာမက ငှါးရမ်းခများကို အယူခံ တရားလိုအား ပေးခဲ့ကြသည်။ ဥပစာတွင် နေထိုင်သူက ပိုင်ရှင်အား ငှါးရမ်းခ ပေးကာမျှဖြင့် ပိုင်ရှင် နှင့် နေထိုင်သူအကြား၌ အိမ်ရှင်အိမ်ငှါး ဆက်သွယ်မှု ရှိခဲ့သည်ဟု မဆိုနိုင်သော်လည်း နေထိုင်သူက ငှါးရမ်းခသေးပြီး ပိုင်ရှင်က ငှါးရမ်းခကို လက်ခံခဲ့ပါမူ၊ ထိုအချက်သည် အိမ်ရှင်အိမ်ငှါး ဆက်သွယ်မှု ရှိသည်ဆိုသော လမ်းညွှန်တခုအဖြစ် အဓိပ္ပာယ် ကောက်ယူ ရမည်ဖြစ်သည်။ ဘင်နိုပါရှတ် နှင့် ဒုနတ်ရွှါး (၃) အယူခံ တရားပြိုင်တို့က အယူခံ တရားလိုသည် သက်သေခံ ၁ မှ ၅ တို့တွင် သုံးစွဲနေထိုင်ခ ရရှိသည်ဟု ဖော်ပြကာ

(၂) ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၄၄၅ (တရားရုံးချုပ်) ။
(၃) အထဲ ၂၇၊ ကာလကတ္တား ၁၅၆ (၁၆၄) (ပရိစ္ဆာန်ကောင်စီ) ။

ဧည့်သည်များကို ထုတ်ပေးခဲ့သဖြင့်၊ မိမိတို့အား အိမ်ငှားများအဖြစ် အသိအမှတ်
မပြုခဲ့ကြောင်း တင်ပြခဲ့လေသည်။ သို့ရာတွင် အယူခံတရားပြိုင်တို့သည် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊
မေလ ၁၃ ရက်နေ့၌ သက်သေခံ “ စ ” အရ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ရုံးသို့ စံငှားရမ်းခ
သက်မှတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခဲ့ရာ ထိုလျှောက်သွားတွင် ၎င်းတို့သည် အခင်းဖြစ်
ဥပစာကို ငှားရမ်းသုံးစွဲ နေကြသူများဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။ ထိုဖော်ပြချက်ကို
အယူခံတရားလိုက မဟုတ်မမှန်ဟု ကန့်ကွက်ခြင်း မပြုသဖြင့် ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်
သည် စံငှားရမ်းခကိုတလ ၁၄၀ နှုန်း သက်မှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ
ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၇ (၁)အရ၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် ဥပစာ တခုခု၏
စံငှားရမ်းခကို အိမ်ရှင်ဖြစ်စေ၊ အိမ်ရှင်အိမ်ငှား မဟုတ်သူက လျှောက်ထားမှသာ
သက်မှတ်ရန် အာဏာရှိသည်။ အိမ်ရှင်အိမ်ငှား မဟုတ်သူက လျှောက်ထားပါမူ စံငှားရမ်း
ခကို သက်မှတ်ခြင်း မပြုနိုင်။

၁၉၆၈
ဦးထင်ဝင်း
နှင့်
ဦးစန်း ပါ ၉။

အယူခံ တရားပြိုင်တို့က မိမိတို့သည် အခင်းဖြစ် ဥပစာတွင် ငှားရမ်းနေထိုင် သုံးစွဲ
ခဲ့သူများဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြ လျှောက်ထားကြသဖြင့် ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ထိုလျှောက်
ထားချက်အရ ၎င်း၏ အမှုအမှတ် ၂၇-အေ/၆၅ တွင် စံငှားရမ်းခ သက်မှတ်ပေးခဲ့ပြီး
ဖြစ်ရာ အယူခံတရားပြိုင်တို့သည် ဥပစာအား ငှားရမ်းသူများ မဟုတ်ဟု ဤအမှုတွင်
မှီတံ့၍ ငြင်းဆိုပြခြင်း မပြုနိုင်ကြတော့ပေ။

အယူခံ တရားပြိုင်တို့၏ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ ဦးစိုးမောင်က အယူခံ တရားလိုသည်
မူလက ဒေါက်တာ ဘောက်ခိုအား အခင်းဖြစ် ဥပစာကို အငှားချထား ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး၊
ဒေါက်တာ ဘောက်ခို ထွက်ခွာသွားသည့်အခါ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ အခွင့်အမိန့်မရှိဘဲ၊
အယူခံ တရားပြိုင်တို့အား အငှားချထားခြင်း မပြုနိုင်သဖြင့်၊ အယူခံတရားပြိုင်တို့သည်
အယူခံတရားလို၏ အိမ်ငှားများအဖြစ် သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်ဟု မယူဆနိုင်ကြောင်း
တင်ပြသွားသည်။ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀ (၁)အရ
ဥပစာတခုခု အားလပ်သဖြင့် အငှားချထားရန် ကြံရွယ်သည့်အခါ အိမ်ရှင်သည် ကြီးကြပ်
ရေးဝန်ထံသို့ ခွင့်ပြုချက် လျှောက်ထားရမည် ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ခွင့်ပြုချက် လျှောက်
ထားခြင်းမရှိဘဲ၊ ဥပစာကို ငှားရမ်းခဲ့ပါက အိမ်ရှင်သည် ပုဒ်မ ၂၂ အရ၊ တရားစွဲဆိုခြင်း
ခံရမည်သာဖြစ်သည်။ ထိုငှားရမ်းခြင်းမှာ တရားဥပဒေအရ ပျက်ပြယ်ခြင်း မရှိပေ။

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အယူခံ တရားပြိုင်တို့သည် ဥပစာ၏ ငှားရမ်း
ခများကို အယူခံ တရားလိုအား ပေးဆောင်ခဲ့ခြင်း၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ရုံးတွင် အိမ်ငှား
များအဖြစ် စံငှားရမ်းခ သက်မှတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခဲ့ခြင်း၊ စသည့် ပြုမူဆောင်ရွက်
ချက်များကို ထောက်ခံပါက၊ အယူခံ တရားလိုနှင့် အယူခံ တရားပြိုင်တို့အကြား
အိမ်ရှင်အိမ်ငှား ဆက်သွယ်မှုခွဲကြောင်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံ

၁၉၆၈
ဦးထင်ဝင်း
နှင့်
ဦးစန်း ပါ ၉။

တရားလိုက အယူခံ တရားပြိုင်များအပေါ် ငှါးရမ်းခရလို့မို့ စွဲဆိုခြင်းသည် တရားဥပဒေ အချ မှန်ကန်သည်။

အယူခံ တရားလိုသည် အယူခံတရားပြိုင်တို့ထံမှ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့မှ မေလ ၁၉ ရက်နေ့အထိ မူလပဋိညာဉ် ငှါးရမ်းခတလ ၁၇၀ နှုန်းနှင့် တောင်းဆိုထား သည်ကို တွေ့ရသည်။ အခင်းဖြစ် ဥပစာမှာ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေနှင့် အကျုံးဝင်သည့် ဥပစာတစ်ခုဖြစ်ပြီး၊ စံငှါးရမ်းခကို တလ ၁၄၀ နှုန်းဖြင့် သတ်မှတ်ထားပြီးဖြစ်၍၊ စံငှါးရမ်းခ နှုန်းထက်ပို၍ တောင်းဆိုခြင်း မပြုနိုင် ပေ။ ဒေါ်သောင်း နှင့် ဒေါ်မမကြီး (၄)၊ စံငှါးရမ်းခနှုန်းဖြင့် တွက်ချက်လျှင် ငှါးရမ်းခ ကြေး ၁,၆၉၈ ကျပ် ၆၇ ပြား ရရှိမည်ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားပြိုင် ဦးစန်း၊ ဦးဘိုးဟန်နှင့် ဦးမြဇော်တို့က ငှါးရမ်းခများနှင့် ပတ် သက်၍ အယူခံတရားပြိုင် ၉ ဦးစလုံးအပေါ်တွင် တာဝန်ရှိကြောင်း ဝန်ခံခဲ့ကြသဖြင့် ၎င်းတို့အားလုံးအပေါ် အယူခံတရားလို စွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကရီ ချမှတ်ပေးရမည် ဖြစ်သည်။

ဖော်ပြပါ အကြောင်းရပ်များကြောင့် အောက်မှူး စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကို ပယ်ဖျက်လိုက်ပြီး၊ အယူခံတရားပြိုင်တို့သည် ငှါးရမ်းခကြေးငွေ ၁,၆၉၈ ကျပ် ၆၇ ပြားကို အယူခံတရားလိုအား နှစ်ခွဲစလုံး အချိုးကျ တရားစရိတ်များနှင့် တကွပေးဆောင်ရန် ဒီကရီ ချမှတ်ပေးလိုက်သည်။

(၄) ၁၉၆၁ ခု၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး ၃၆ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်)။

နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်

တရားမပဌမအယူခံမှု

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း ရွှေတိုင်

ဦးသန်းမောင် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဦးသောင်း (အယူခံတရားခံ) *

† ၁၉၆၈

ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်။

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၈၀ တွင်ဖော်ပြထားသည့် နို့တစ်စာ—ကျမ်းကျိန်လွှာတစောင်ကို တရားခံသို့ပေးပို့ခဲ့ခြင်း— အကျိုးသက်ရောက်ခြင်း ရှိမရှိ။

အယူခံတရားခံက အောင်သာလေသိန်းဆူနှင့်ပွဲတွင် တသောင်းဆူပေါက်ဂဏန်းတခုမှာ မိမိ ပျောက်ဆုံးသွားသည့် လက်မှတ်နှင့် တိုက်ဆိုင်သဖြင့် မိမိသည် ထိုလက်မှတ်၏ပိုင်ရှင်ဖြစ်ကြောင်း မြက်ဟပေးပါရန်နှင့် ဆုငွေများကို ထုတ်ပေးပါရန် တရားခံဆိုသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားလိုသည် ၁၉၆၅ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၁၂ ရက်နေ့စွဲပါ ကျမ်းကျိန်လွှာတစောင် ကိုတရားခံထံသို့ပေးပို့ခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း အငြင်းပွားချက်မရှိပေ။ ထိုကျမ်းကျိန်လွှာနှင့်အတူထိပေါက် သည့်ငွေကိုဝဘားဆိုသည့်စာတစောင်ကိုလည်း တရားခံထံပေးပို့ခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်းထင်ရှားလေသည်။ မူလရုံးအမှုတွင် သက်သေခံအမှတ် (ခ)အရ တင်ပြထားသည့် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဦးသန်းမောင်၏ မှာကြားစာအရ၊ အထက်ဖော်ပြပါ ကျမ်းကျိန်ချက်နှင့် ငွေတောင်းခံလွှာများကို တရားလိုက ပေးပို့ခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလေသည်။ သို့ဖြစ်လေရာ ထိုစာရွက်စာတမ်းများတွင်လည်း တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၈၀ တွင်ဖော်ပြထားသည့် နို့တစ်စာကိုပေးသကဲ့သို့ အကျိုးသက်ရောက် လေသည်။

နို့တစ်စာ၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ တရားမပဌမအယူခံမှုတရားခံနှင့်ဆိုင်သည့်သူအား မိမိချေပရန် ရှိသည့်အချက်များနှင့်ပတ်သက်၍ အဆင်သင့်ရှိနေစေရန်ဖြစ်သည်။ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၈၀ တွင် နို့တစ်စာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ထုံးပုံကျပုံစံသတ်မှတ်ထားခြင်း မရှိပေ။ အမှုဖြစ်အကြောင်း ခြင်းရာ၊ တရားလို၏အမည်နှင့် နေရပ်နှင့်တောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်များပါရှိရန်သာလိုလေသည်။

အက် (၆)၊ အယ် (လ်)၊ အဒူဝါ နှင့် အက် (၆)၊ အမ်အဘို့ဝပ် (၆)၊ မြန်မာနိုင်ငံတရား စီရင်ထုံး၊ ၁၉၅၀၊ တရားလွှတ်တော်၊ စာ ၄၀၄ ရည်ညွှန်းသည်။

* ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ တရားမ ပဌမအယူခံမှုအမှတ် ၂၈။
† ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁ တွင်၊ ၁၉၆၈ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၂၆ ရက်နေ့စွဲပါ အင်ဆိန်မြို့၊ မျော်ဘီခရိုင်တရားမတရားသူကြီးရုံးတော်၏ ချမှတ်သော စီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

၁၉၆၈

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ အစိုးရတရားရုံးချုပ်ရွှေနေမစ္စတာ အက်(စ်)၊ ကေ၊ ဂို(ရ်)။

ဦးသန်းမောင်
နှင့်
ဦးသောင်း။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ ဦးလှအောင်။

တရားသူကြီး ဦးစိန်သင်း။ ။ ၁၁၈ ကြိမ်မြောက် အောင်ဘာလေ သိန်းဆုဖွင့်ပွဲ တွင်၊ တသောင်းဆုပေါက်ကဏန်းမှာ ၈/၄၇၉၆၄၅ ဖြစ်သည်။ ဤအမှုမှ အယူခံ တရားခံ ဦးသောင်းက မိမိသည် အဆိုပါပေါက်ကဏန်းပါသည့် ထိလက်မှတ်ကို တိုက်ကြီး မြို့၊ ထိဆိုင်တဆိုင်တွင် ထိုးခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုလက်မှတ်မှာ ပျောက်ဆုံးနေပါသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိသည် ထိုလက်မှတ်၏ ပိုင်ရှင်ဖြစ်ကြောင်း မြက်ဟပေးပါရန်နှင့် ဆုငွေ များကို ထုတ်ပေးပါရန် ဒီကရီချမှတ်ပေးပါမည့် အကြောင်းဖြင့် အင်းစိန်မြို့၊ မော်ဘီ ခရိုင်တရားမရုံး၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁ တွင် အောင်ဘာလေ သိန်းဆု ဌာနခွဲ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးဖြစ်သည့် အယူခံတရားလို ဦးသန်းမောင်အပေါ်၌ တရား စွဲဆိုခဲ့သည်။ တရားလို၏အဆိုလွှာ၌ မိမိသည် ထိလက်မှတ်အမှတ် ၈/၄၇၉၆၄၅ ကို တိုက်ကြီးမြို့၊ ကိုကောက်၏ “စံပြ” ထိဆိုင်မှ ဝယ်ယူခဲ့သူဖြစ်ပါသည်။ ထိလက်မှတ်၏ နံပါတ်ကိုမိမိ၏အိမ်၌ ပြကွဒိန်ပေါ်တွင် မှတ်သားထားပြီး၊ ထိလက်မှတ်ကို ဖျာအောက် တွင် သိမ်းဆည်းထားခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက် မိမိသည် ရန်ကုန်မြို့သို့ သွားရောက်ပြီး အလုပ် လုပ်ကိုင်နေရာမှ ပြန်လာသောအခါ၊ မိမိ၏ထိလက်မှတ်မှာ ငွေတသောင်းဆု ပေါက်သွားကြောင်း ကြားသိရပါသည်။ မိမိသည် ဖျာအောက်တွင် သိမ်းထား သော ထိလက်မှတ်ကို ရှာဖွေရာ မတွေ့သဖြင့်၊ အိမ်ရှင်မအား မေးမြန်းကြည့်ရှု သောအခါ၊ ကလေးများယူ၍ ကစားသဖြင့် ပျောက်ဆုံးသွားကြောင်း သိရပါသည်။ ထိလက်မှတ်ပျောက်ဆုံးကြောင်း သိလျှင်သိခြင်း မိမိသည် ကျမ်းကျိန်စာ တစောင် ပြုလုပ်ပြီး၊ အောင်ဘာလေ သိန်းဆုဌာနသို့ အကြောင်းကြားလိုက်ပါသည်။ အောင် ဘာလေသိန်းဆုဌာနမှ တရားရုံး၏ပြဋ္ဌာန်းချက် ဒီကရီယူရန်လိုသည်ဟု အကြောင်း ပြန်ကြားပါသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိသည် ၁၉၆၅ ခု၊ ဩဂုတ်လ ၁ ရက်နေ့စွဲပါ နို့တစ်စာ တစောင်ကိုမိမိ၏ ရွှေနေထံမှတဆင့် အောင်ဘာလေ သိန်းဆုဌာနသို့ ပေးပို့ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ အစရှိသဖြင့် ဖော်ပြထားသည်။ တရားခံ၏ ချေပလွှာ၌ တရားလို အဆိုပြုထားသည့် အချက်များကို ငြင်းဆိုထားသည့်အပြင်၊ တရားခံသည် တရားမ ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၈၀ အရ နို့တစ်စာ မရခဲ့ခြင်းကြောင့် ဤအမှုကို တရားစွဲဆိုခြင်း မပြုလုပ်နိုင်ပါဟု ချေပထားသည်။ မူလရုံးတရားသူကြီးက၊ တရားလိုသည် ပျောက် ဆုံးနေသည့် ထိလက်မှတ်၏ ပိုင်ရှင်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားပါသည်။ တရားလိုသည် အောင်ဘာလေ သိန်းဆုဌာနခွဲသို့ နို့တစ်စာတစောင် ပေးခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ထိုနို့တစ် စာကိုရရှိသည့်ခံဝန်ချက် ဖြတ်ပိုင်းကိုလည်း၊ အမှုတွဲတွင် တင်သွင်းထားပါသည်။ တရား

ခဇ်ဂ
ဦးသန်းမောင်
နှင့်
ဦးသောင်း။

ခံသည် ထိုနို့တစ်စာရကြောင်းငြင်းဆိုထားသော်လည်း၊ တရားမျှတမှု၏ ရှုခေါင်းမှုကြည့်
လျှင်၊ တရားခံသည် ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၈၀ အရ နို့တစ်စာရပြီး ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည်
ဖြစ်ပါသည်။ အစရှိသဖြင့် ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ကာ တရားလို၏အမှုကို စရိတ်မရှိဒီကရီ
ချမှတ်ပေးခဲ့သည်။ ထိုစီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကို မကျေနပ်သဖြင့် ယခုကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိ
အယူခံလွှာကို တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံလွှာတွင်ပေါ်ပြထားသည့် အဓိက အကြောင်းပြချက်များမှာ မူလရုံးတရား
သူကြီးသည် လုံလောက်သည့် သက်သေခံချက်များ မရရှိဘဲ အချင်းဖြစ် ထိလက်မှတ်
ကို ဝယ်ယူသည် အယူခံတရားခံ ဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းပါသည်။
တရားမကျင့်ထုံး ကိုဥပဒေ ပုဒ်မ ၈၀ အရနို့တစ်စာ ချအပ်ကြောင်း အထောက်
အထားမရှိဘဲ တရားလို၏အမှုကို ပလပ်ခြင်း မပြုလုပ်ခြင်းမှာလည်း အလွန်မှားယွင်း
ပါသည်ဟုရှုမြင်သည်။

အယူခံတရားခံ ဦးသောင်းက မိမိသည် အခင်းဖြစ် ထိလက်မှတ်ကို၊ ကိုကောက်
(လိပြ-၃) ၏ “စံပြ” အမည်ရှိ ထိဆိုင်မှဝယ်ယူခဲ့ကြောင်း၊ ကိုအေး (လိပြ-၂) နှင့်
ကိုကောက် (လိပြ-၃) တို့ကို သက်သေထူထားသည်။ ထိလက်မှတ်ပေါ်ရှိ ဂဏန်း
များကို ရေးမှတ်ထားသည့် ပြက္ခဒိန်အဟောင်းတခုကိုလည်း သက်သေခံ အဖြစ်
တင်သွင်းထားသည်။ ကိုအေးနှင့် ကိုကောက်တို့၏ အစစ်ခံချက်များအရ ဦးသောင်း
သည် ကိုကောက်၏ ထိဆိုင်မှ ထိလက်မှတ်ကို ဝယ်ယူခဲ့ခြင်းမှာ ထင်ရှားလေသည်။
အယူခံတရားလိုအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် တရားရုံးချုပ် အစိုးရ ရွှေနေ၊
မစ္စတာ ဂွီ(ရ်)က၊ ဦးသောင်း၏ အစစ်ခံချက်နှင့် ကိုအေး၏ အစစ်ခံချက်တို့ ကွဲလွဲ
နေပါသည်ဟု တင်ပြသွားသည်။ ဦးသောင်း၏ အစစ်ခံချက်နှင့်တကွ ကျမ်းကျိန်
ချက်တွင်၊ မိမိသည် ထိလက်မှတ်ကို၊ ကိုအေး၏ ရွှေမှောက်၌ ဝယ်ယူခဲ့သည်ဟု
ပေါ်ပြထားသော်လည်း၊ ကိုအေး၏ အစစ်ခံချက်၌ ဦးသောင်းသည် ထိလက်မှတ်
ဝယ်ရန်ထွက်သွားပြီး တအောင့်လောက်ကြာသောအခါ ပြန်လာ၍၊ ထိလက်မှတ်
ဝယ်လာကြောင်းကို မိမိအား ပြောပြပါသည်ဟုပါရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ဦးသောင်း၏
အစစ်ခံချက်နှင့် ကိုအေးတို့ အစစ်ခံချက်တို့ ကွဲလွဲနေပါသည်ဟု မစ္စတာ ဂွီ(ရ်)က ဆိုလို
သည်။ သို့ရာတွင် ကိုအေး၏ အစစ်ခံချက်ကို သေချာစွာ လေ့လာကြည့်ရှုသောအခါ၊
ဦးသောင်းသည် ကိုအေး၏ အနီးအနား၌ပင်လျှင် ထိလက်မှတ်ကို ဝယ်ယူခဲ့ကြောင်း
ပေါ်လွင်လေသည်။ ထို့ကြောင့်သာလျှင် မိမိ၏အစစ်ခံချက်၌ ဦးသောင်းက ထိ
လက်မှတ်ကို ကိုအေး၏ရွှေမှောက်၌ ဝယ်ယူခဲ့သည်ဟု ထွက်ဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်တန်ရာသည်။
သက်သေခံချက်တို့ကို အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူရာ၌ သက်သေထွက်ဆိုသူ၏ လိုရင်းအဓိပ္ပါယ်
ကိုသာ ကောက်ယူရသည်။ စကား အကျအနမားကိုလိုက်၍ လိုရာဆွဲယူရန် မဟုတ်ဟု

၁၉၆၈
ဦးသန်းမောင်
နှင့်
ဦးသောင်း။

ဒေါ်သန်း နှင့် ဒေါ်သိန်း (၁) အမှုစီရင်ထုံးတွင် ပညာရှိတရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ချုပ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်က မြက်ဟခဲ့ဘူးသည်။

ယခုကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိ အမှုတွင်လည်း ဦးသောင်းက မိမိသည် ကိုအေး၏ ရွှေမှောက်၌ ထိလက်မှတ်ကို ဝယ်ယူခဲ့ပါသည်ဟု ထွက်ဆိုထားခြင်းသည် ကိုအေး၏ အစစ်ခံချက် များနှင့်ကိုက်ညီခြင်းမရှိဟု ယူဆနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။ ဤအချက်မှာလည်း အလွန် သေးမွဲသည့်အချက်မျှသာဖြစ်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ အလွန်သေးမွဲသည့် အချက်တွင်ကဲ့လဲ့ နေရုံကားမျှဖြင့် တရားလို၏ အဆိုပြုချက်ကို မပယ်ဖျက်သင့်ချေ။ မူလရုံးတရားသူကြီး သည် သက်သေများကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ စစ်ဆေးခဲ့ရသူဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်လေရာ ၎င်း၏ အဆုံးအဖြတ်ကို လုံလောက်သည့် အကြောင်းမရှိဘဲ ပယ်ဖျက်ရမည် မဟုတ်ချေ။

အယူခံတရားလိုအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် ရွှေနေကြီးက ဆက်လက်တင်ပြ သွားသည်မှာ ဦးသောင်းသည် ပေါက်ငဏန်းနှင့်တကွ ထိထိုးသည့်နေရာဌာနကို ကြော် ငြာစာတွင် တွေ့ရှိခဲ့ပြီးသူဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် တိုက်ကြီးမြို့တွင် မိမိထိုးခဲ့သည့် ထိဆိုင်မှထိလက်မှတ်ဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲခြင်းမှာ ယုံကြည်စိတ်ချရသည့် စွပ်စွဲချက်မဟုတ် ပါဟု တင်ပြသွားသည်။ သို့ရာတွင် ဦးသောင်းသည် ကြော်ငြာစာတွင် မပါရှိသည့် ထိလက်မှတ်၏အတိတ်ကိုလည်း မှန်ကန်စွာ ထုတ်ဖော်နိုင်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ ထိုထိလက်မှတ် နှင့်ပတ်သက်၍လည်း ယခုထက်တိုင် မည်သူ ထဦးတယောက်ကမျှ လာရောက် လျှောက်ထားခြင်းမရှိခဲ့ချေ။ ထိုအချက်ကို အယူခံတရားလို ဦးသန်းမောင် ကိုယ်တိုင်က ဝန်ခံထားသည်။ ထို့ကြောင့် ပျောက်ဆုံး သွားသည့် ထိလက်မှတ်၏ ပိုင်ရှင်မှာ ဦးသောင်းဖြစ်သည်ဟု မူလရုံးတရားသူကြီး ဆုံးဖြတ်ထားခြင်းကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းမမြင်ချေ။

အယူခံတရားလို၏ ဒုတိယအကြောင်းပြချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ဆင်ခြင် စဉ်းစား ရာ၌အောက်ပါအချက်များ ပေါ်လွင်လေသည်။ တရားလို၏ အဆိုလွှာအပိုဒ် ၆ ၌ မိမိသည်ရွှေနေထံမှတဆင့် ၁၉၆၅ ခု၊ ဩဂုတ်လ ၁ ရက်နေ့စွဲပါ နို့တစ်စာတစောင်ကို ပေးပို့ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်ဟု ဖော်ပြ ထားသည်။ ထိုနို့တစ်စာ၏ လက်ခံကိုလည်း သက်သေခံအဖြစ် တင်သွင်းထားသည်။ ထို့အပြင် ထိုနို့တစ်စာကို ရရှိကြောင်း ဝန်ခံသည့်ပြတ်ပိုင်းတခုကိုလည်း သက်သေခံအဖြစ် တင်သွင်းထားသည်။ ထိုအချက် များကိုထောက်ခံခြင်းအားဖြင့် ဤအမှုကို စွဲဆိုရာ၌ တရားလိုသည် နို့တစ်စာပေးရန် တာဝန်ရှိသည်ကို သိရှိခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အဆိုပါ

(၁) တရားရုံးချုပ်၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၅၄။

၁၉၆၈
ဦးသန်းမောင်
နှင့်
ဦးသောင်း။

အပိုဒ် ၆ ၌ နို့တစ်စာပေးပို့ပြီး ဖြစ်သည်ဟု ဖော်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ သို့ဖြစ်
 လေရာ နို့တစ်စာ မပေးဘဲ နို့တစ်စာပေးသည်ဟု အဆိုပြုထားနိုင်စရာအကြောင်း
 မရှိပေ။ အကယ်၍ နို့တစ်စာပေးခြင်း မရှိသေးက၊ အမှုကို မစွဲဆိုသေးဘဲ နို့တစ်စာကို
 ပေးပြီးစောင့်ဆိုင်းနေမည်သာလျှင်ဖြစ်သည်။ အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေကြီးက
 တရားလိုတင်သွင်းသည့် နို့တစ်စာရကြောင်း ဝန်ခံထားသော ဖြတ်ပိုင်းသည် တရားခံ၏
 ဌာနမှ ပုဂ္ဂိုလ်တဦးတယောက်က လက်မှတ်ထိုးထားသည့် ဖြတ်ပိုင်း ဖြစ်ကြောင်း
 သက်သေခံ အထောက်အထား မရှိခဲ့ပါ။ ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ သက်သေခံ
 ပြုရန်တာဝန်သည် တရားလို အပေါ်၌ သက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် တရားခံသည်
 နို့တစ်စာကိုရရှိပြီးဖြစ်သည်ဟု မယူဆသင့်ပါ။ အစရှိသဖြင့် ထပ်ဆင့်တင်ပြသွားလေ
 သည်။ သို့ရာတွင် ဤအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ တရားလို၏ အစစ်ခံချက်နှင့်တကွ
 ၎င်းတင်ပြသည့် စာရွက်စာတမ်းများအပြင် အမှု၏ ပတ်ဝန်းကျင် အကြောင်းခြင်းရာ
 များအရ၊ တရားလိုသည် နို့တစ်စာ ပေးပို့ပြီး ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်ဟု ယူဆ
 နိုင်လေသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ တရားလိုသည် ၁၉၆၅ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၁၂
 ရက်နေ့စွဲပါ ကျမ်းကျိန်လွှာတစောင်ကို တရားခံထံသို့ပေးပို့ခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်းအငြင်းပွား
 ချက်မရှိပေ။ ထိုကျမ်းကျိန်လွှာနှင့်အတူ ထိပေါက်သည့်ငွေကို တောင်းဆိုသည့် စာ
 တစောင်ကိုလည်း တရားခံထံ ပေးပို့ခဲ့ပြီး ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလေသည်။ မူလရုံး
 အမှုတွဲတွင် သက်သေခံအမှတ် (ခ) အရ တင်ပြထားသည့် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး
 ဦးသန်းမောင်၏မှာကြားစာအရ၊ အထက်ဖော်ပြပါ ကျမ်းကျိန်ချက်နှင့် ငွေတောင်းခံ
 လွှာများကို တရားလိုက ပေးပို့ခဲ့ပြီး ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလေသည်။ သို့ဖြစ်လေရာ
 ထိုစာရွက်စာတမ်းများမှာလည်း တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၈၀ တွင် ဖော်ပြ
 ထားသည့် နို့တစ်စာကို ပေးသကဲ့သို့ အကျိုးသက်ရောက်လေသည်။ နို့တစ်စာ
 ပေးရာကျ မကျဆင်ခြင် စဉ်းစားရာ၌ အကြောင်းခြင်းရာများ သိရှိထားသူသည်
 ထိုနို့တစ်စာကို ရရှိခြင်းဖြင့် မည်ကဲ့သို့သော သဘောထားရှိမည်ကို ကြည့်ရှုရမည်ဟု
 အက်(၆)၊ အယ်လ်၊ ဘဒ္ဒေါ နှင့် အက်(၆)၊ အမ်၊ အဘို့ဝပ်(၆) (၂) အမှုစီရင်ထုံး၌
 ပြဆိုထားသည်။ ထိုအမှုမှာ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေအရ
 ပေးသည့်နို့တစ်စာနှင့် ပတ်သက်သော စီရင်ထုံးဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် နို့တစ်စာ
 ပေးခြင်း၏ အခြေခံ သဘောတရားမှာ အတူတူပင် ဖြစ်သည်။ နို့တစ်စာ၏
 ရည်ရွယ်ချက်မှာ တရားစွဲစို်ခြင်း ခံရမည့်သူအား အငိုက်မမိစေရန်ပင် ဖြစ်သည်။
 တနည်းအားဖြင့်ဆိုသော် (တရားမစွဲမိတရားစွပ်စွဲခြင်း ခံရမည့်သူအား မိမိချေပရန်
 ရှိသည့် အချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ အဆင်သင့်ရှိနေစေရန် ဖြစ်သည်။ တရားမ

(၂) မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံး (၁၉၅၀ ခုနှစ်၊ တရားလွှတ်တော်စာ ၄၀၄)။

၁၉၆၈
ဦးသန်းမောင်
နှင့်
ဦးသောင်း။

ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၈၀ တွင် နို့တစ်စာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ထုံးပုံကျပုံစံသတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိပေ။ အမှုအဖြစ်အကြောင်းခြင်းရာ၊ တရားလို၏ အမည်နှင့် နေရပ်နှင့် တောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်များပါရှိရန်သာ လိုလေသည်။) ထို့ကြောင့် ယခုကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိ အမှုတွင်လည်း တရားလိုသည် တရားဥပဒေအရ လိုအပ်သည့် နို့တစ်စာကို ပေးပြီး ဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ယခုကျွန်ုပ်ရှေ့ရှိ အယူခံလွှာကို စရိတ် မရှိပလပ်လိုက်သည်။

စီရင်ထုံးပြုသောမှုခင်းများ
LIST OF CASES REPORTED

အထူးရာဇဝတ်ရုံးအယူခံအဖွဲ့

SPECIAL CRIMINAL COURTS' APPEAL COURT

	စာမျက်နှာ
ဆဲရယ်(၁) ပါ ၈ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၁၀
ဗိုလ်သာကျော် (ခေါ်) မောင်သန်းနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၈
ဘား(လ်)ဘဟာဒူးနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၁၉
ဘွန်နီဂျင်အင်ဖရီနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၄၂
မိုးတင် (ခေါ်) သိန်းအောင် ပါ ၆ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၂၅
မြသွေး(ခေါ်) တင်အေး ပါ ၅ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၄၆
မောင်ကြီးမောင် ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၅၂
မောင်ညွန့် (ခေါ်) မောင်ညွန့်ကြည် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၂၉
မောင်ဘိုးချော ပါ ၆ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၃၂
မောင်သန်းငွေ ပါ ၄ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၃၆
မောင်သန်းဝင်း (ခေါ်) တင်အောင်ပါ ၃ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၆၁
ဦးစိုးလှိုင်နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၃၉
ဦးဘစိနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၆၆
ဦးသိန်းစန်နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ	၆၉

ကိုးကားသောမူခင်းများ

LIST OF CASES CITED

အထူးရာဇဝတ်ရုံးအယူခံအဖွဲ့

SPECIAL CRIMINAL COURTS' APPEAL COURT

စာမျက်နှာ

မောင်တင်ဝင်းနှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၊ အထူးရာဇဝတ်ရုံး အယူခံ အဖွဲ့၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇပတ် အယူခံမှုအမှတ် ၇၁ ရှင်ညွှန်းတင်	၅၂
ဦးကျော်မြင့်နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၊ အထူးရာဇဝတ်ရုံး၊ အယူခံ အဖွဲ့၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၃၅ ရှင်ညွှန်းတင်	၆၉

အထူးရာဇဝတ်ရုံးအယူခံအဖွဲ့

SPECIAL CRIMINAL COURTS' APPEAL COURT

စာမျက်နှာ

အက်ဥပဒေများ။

မတရားသင်းအက်ဥပဒေ။

ရာဇသတ်ကြီး။

လက်နက်အက်ဥပဒေ။

အဂတိလိုက်စားမှု တားမြစ်ရေးအက်ဥပဒေ။

၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ လက်နက် (အရေးပေါ်ဖြစ်စေကာမူ) (ယာယီ) အက်ဥပဒေ။

၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အများနှင့်သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းကားကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး အက်ဥပဒေ။

၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ် တည်ဆောက်မှုအတွက် လုပ်ကိုင်ခွင့် များအပ်နှင်းသည့်ဥပဒေ။

စီရင်ထုံးနှင့် အဖြစ်အပျက်—အဖြစ်အပျက်များ နောက်သို့သာ စီရင်ထုံးကလိုက်ရခြင်း—စီရင်ထုံးနောက်သို့ အဖြစ်အပျက်က လိုက်ရသည်မဟုတ်ခြင်း—စီရင်ထုံး တရပ်ကို အမှုတခုစီ၏ အဖြစ်အပျက်နှင့်ယှဉ်၍ သုံးစွဲရန်ဖြစ်ခြင်း

၄၆

ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ် ထိပါးဖျက်ဆီးရန် ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုချက်

၆၁

တရားစီရင်ခြင်း—မူခင်းတရပ် ဖြစ်ပွားလာလျှင် ရပ်ရွာ၏ စည်းလုံးရေးနှင့် အလားတူ မူခင်းများ ပြန့်ပွားခြင်းမှ ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေးတို့ကို မျက်ခြေမပြတ် ထားရှိရခြင်း—ဖြစ်မှုကျူးလွန်သူကို ဆုံးမပြုပြင်သည့် အနေနှင့် ထိုက်တန်သော ဖြစ်ပွားမှုကို သတိကြီးစွာဖြင့် ထိုင်းထွာသတ်မှတ်ရသည့် နည်းတူ အမှုကို သင်္ခါန်း စာတရပ် ဖြစ်စေ၍ အများပြည်သူအား ပညာပေးခြင်းကိုလည်း ပြုလုပ်ရခြင်း

၁

ဇလေးထုံးတမ်းဥပဒေ၏ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်

၁

တရားစီရင်ရေး—အကတိတရားတို့ကို ဖယ်ရှား၍ တည်ငြိမ်ကြည်လင်စွာ အမှန်ကို ဖော် ထုတ်စစ်ဆေးရန်လျှင်... ၅၂

ပြစ်ဒဏ်—အမှုပြစ်ရပ်—ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေ၊ နှစ်နာသုနှင့် တရားခံတို့၏ အခြေအနေစသည်တို့ကို ကောင်းစွာလေ့လာ၍ ပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်ရခြင်း—ဟန် တားလောက်သော ပြစ်ဒဏ်ပေးသောအခါ၌ ပေးပြီး၊ ဘဝသစ် ထထောင် ပေးနိုင်ရန် လမ်းဖွင့်ပေးသည့်အခါတွင်ပေးရခြင်း—ပြစ်ဒဏ်စီရင်နိုင်ရန်အတွက် တရားခံ၏အခြေအနေ၊ နောက်ကြောင်းစသည်တို့ကို လေ့လာရခြင်း... ၅၂

ပြစ်ဒဏ်ပေးရာ၌ ထားရှိသောမူ—အထူး ရာဇဝတ်ရုံးရွေ့တွင် ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း ပြောခြင်း—လယ်ရွယ်သူဖြစ်ခြင်း—ထောင်ဒဏ် ကြာမြင့်စွာ ကျခံရမည့်အစား လုပ်အားပေးလျက် သေသူတို့၏ ကျန်ရစ်သော မှီခို အားထားသူတို့ကို ဘဝသစ် ထူနိုင်ရန် ကူညီစေလျှင် သင့်မြတ်မည်ဖြစ်ခြင်း—လုပ်နည်းလုပ်ယန်သစ်တရပ်... ၆

မတရားအသင်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇ (၂) လက်နက်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ (၈) / ရာဇသတ် ကြီးပုဒ်မ ၃၂၆ / ၁၄၉ / ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂ (၁) (ခ) / ၁၄၉ / ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၉၅ အရ မှုပြစ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်း—လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့ဖြင့်ဝိုင်း၍ သေနတ်ဖြင့်ချိန်ကာခေါ်ယူသွားကြခြင်း—ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၉၅ အရခြမ်း ခြောက်ခြင်းပြောက်မပြောက်—ပြစ်ဒဏ်။ ။ အယူခံတရားလိုအားခါးပြုမှု၊ လက် နက်မှု၊ လူတဦးကိုဖွဲ့ပြင်းအထန်နာကျင်စေမှု၊ မတရားအသင်းတွင်ပါဝင်လှုပ်ရှား ခဲ့မှုနှင့် လူသတ်မှုတို့ဖြင့် အမှု ၅ မှု စွဲဆိုခဲ့သည်။ ။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့ဖြင့်ဝိုင်း၍ သေနတ်ဖြင့်ချိန်ကာ ခေါ်ယူ သွားကြခြင်း ဖြစ် သောကြောင့် နှုတ်ဖြင့် မည်သို့မျှ ခြမ်းခြောက်ရန်မလို၊ ပတ်ဝန်းကျင် အခြေ အနေနှင့် အပြုအမူအရ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၉၅ အရ ခြမ်းခြောက်ခြင်း ပြောက် သည်။ ။ အယူခံ တရားလိုသည် အလင်းဝင်ရောက်ရန် မရည်ရွယ်ဘဲ ငြိမ်း ချမ်းရေးကို အယောင်ပြု၍ ဆက်လက်တိုက်ခိုက်သောင်းကျန်း စည်းရုံးလျက်ရှိခဲ့ သည်မှာ ထင်ရှားသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းသည် အထွေထွေ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာ ခွင့်အမိန့်က ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများကို ခွင့်လွှတ်ခြင်း၊ လျော့ပေါ့သောပြစ်ဒဏ်ကို သတ်မှတ်ခြင်းတို့ကိုပြုလုပ်ပေးသည်ထက်ပို၍ အကျိုးထူးခံစားခွင့်မရှိ၊ ကျူးလွန်ခဲ့ သော ပြစ်မှုများအတွက် ထိုက်သင့်သော ပြစ်ဒဏ်များကို ခံရမည်သာဖြစ်သည်။

မိုလ်သာကျော် (ခေါ်) မောင်သန်း နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ... ၀

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၁၂၃ (၁) အရမှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—လက်ရေးပါရဂူ၏ ထင် မြင်ချက်ထရပ်ထည်းကို မဏ္ဍိုင်ပြု၍ အမှုကို ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန် ခံယူခြင်း—တရား ရုံးသို့ထင်မှီသောမူခင်းများတွင် ဥပဒေနှင့်အညီ မိုင်လုံထင်ရှားသောအထောက် အထားများကိုကွင်းဆက် မပြတ် တွေ့ရှိရန်လိုအပ်ခြင်း။ ။ အယူခံ တရားလို အား နိုင်ငံတော် သစ္စာ ဖေါက်ဖျက် ပုန်ကန်မှု ကျူးလွန်သူတို့ကိုအားပေးခြင်း၊ သို့မဟုတ် နှစ်သိမ်စေခြင်း ပြုလုပ်သည်ဟူသော စွဲချက်ဖြင့် တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ ။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အယူခံ တရားလို၏ လက်ရေးကိုသာ နိုင်ငံ့ယုတ်လျက် စစ်ဆေး၍ ပေးထားသော လက်ရေးပါရဂူ၏ ထင်မြင်ချက်ကို လေးနက်စွာ စဉ်းစားအပ်သည်

ဖြစ်သော်လည်း အခြားလွတ်လပ်သော သက်ခံသခံ အထောက်အထားများ မရှိလျှင် ထိုထင်မြင်ချက်တရပ်တနည်းကို မဖွဲ့နိုင်ပြု၍ အမှုကိုဆုံးဖြတ်နိုင်ရန် ခဲယဉ်းပေသည်။ ထင်မြင်ချက်တို့သည် လွဲမှားနိုင်သည်။ ထို့ပြင် လက်ရေးကို နှိုင်းယှဉ်စစ်ဆေးသော သိပ္ပံပညာသည် လက်တွေ့ပုံစံကိုနှိုင်းယှဉ် စစ်ဆေးသောသိပ္ပံပညာလောက် ထိကျ အောင်မြင်သေးသည် မဟုတ်ကြောင်းကို အနိုင် နိုင်ငံက လက်ခံကြသည်။ တိုင်စာကို စာတိုက်မှပို့ကာ လူ့တဦးကသောင်းကျန်းသူနှင့် ဆက်သွယ်သည့်စာဟုဆိုကာ ထိုလူ၏ လက်ရေးနှင့် ဆင်တူ ရိုးများ ရေးသား ထားသော စာ တစောင်ကို ပူးတွဲပေးပို့ကာမျှနှင့် ထိုသူအားနိုင်ငံတော်သစ္စာဖောက်ဖျက် ပုန်ကန်မှု ကျူးလွန်သူကို အားပေးခြင်းဖြင့် အပြစ်ပေးရမည် ဆိုလျှင် အန္တရာယ်ကြီးမားသော သာဓက တရပ် ဖြစ်စေပေလိမ့်မည်။ နိုင်ငံဘော် လုံခြုံရေးအတွက်လိုအပ်ပါက ခိုင်လုံသော အထောက်အထား မပြုနိုင်သေးဘဲ လုံခြုံရေးကို ထိပါးစေမည် ထင်ရသည့် သူ့အား ယာယီ ထိန်းသိမ်းထားခြင်းသည် အခြေအနေကို လိုက်၍ သုံးစွဲခြင်း မပြုလျှင် မဖြစ်သော အုပ်ချုပ်မှု အာဏာ တရပ် ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ သို့ရာတွင် တရားရုံးသို့ တင်ပို့သော မှုခင်းများတွင်မူ ဥပဒေ နှင့် အညီ ခိုင်လုံထင်ရှားသော အထောက်အထားများကို ကွင်းဆက်မပြတ် တွေ့ရှိမှသာ ပြစ်မှုထင်ရှား တွေ့ရှိအပ်ပေသည်။ ထင်ကြေးနှင့် အပြစ် မပေးအပ်ကြောင်းကို ယခင်အခါများ၌လည်း စီရင်ထုံးပြုခဲ့ဖူးပြီ။ အထူး ကြီးမားသောပြစ်မှုဖြင့် စွဲချက်တင်ထားသော ဤကဲ့သို့သော အမှုမျိုးတွင် ထိုမှုကို ပို၍ပင် သတိကြီးစွာစောင့်ထိန်းအပ်သည်။

ဘား (လ်) ဘဟာဒူး နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ၁၉

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၁၃၆ အရ မူပြစ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်း — စစ်ပြေးလက်ခံမှုမြောက်စေရန် အင်္ဂါသုံးရပ်ပြည့်စုံရခြင်း — မေတ္တာကရုဏာတရား၏မူနီမြတ်ခြင်း — ဘာသာရေးကို အကြောင်းပြု၍သော်၎င်း၊ မိမိ၏ မေတ္တာကရုဏာသည် ကြီးမားပါသည်ဟု အကြောင်းပြု၍သော်၎င်း တဦးစီက သူ့စည်းကမ်းကျင့်ဝတ်ကို သူ့သတ်မှတ်၍ သူ့သင်မြတ်သည်ဟု ထင်သလိုပြုနိုင်သည်ဆိုလျှင် တဦးအကျိုးမဟုတ်ပဲ အများအကျိုးကိုမြော်၍ ပြဋ္ဌာန်းထားသော တရားဥပဒေတို့၏ အာနိသင်ပျက်ခြင်း — နိုင်ငံတော်၏ တရားဥပဒေများကို ပြည်ထောင်စုသားများသာမက နိုင်ငံသို့လာရောက်ကြသောနိုင်ငံခြားသားများကလည်း လေးစားကြရခြင်း။ ။ အယူခံတရားလိုအား တပ်မတော်မှစစ်ပြေးမှုကို ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟု သိလျက်၊ သို့မဟုတ်ယုံကြည်ရန်အကြောင်းရှိလျက်နှင့် စစ်ပြေးအား လက်သင့်ခံခဲ့သည်ဟူသော စွဲချက်ဖြင့်စစ်ဆေးခဲ့သည်။ ။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ စစ်ပြေးလက်ခံမှုမြောက်စေရန်အင်္ဂါသုံးရပ်စုံရမည်။ စစ်ပြေးတပ်သား၊ သို့မဟုတ်အရာရှိဖြစ်ခြင်း၊ ယင်းတပ်သား၊ သို့မဟုတ်အရာရှိသည် စစ်ပြေးဖြစ်ကြောင်းသိခြင်း၊ သို့မဟုတ် ယုံကြည်ရန်အကြောင်းရှိခြင်းနှင့် ယင်းစစ်ပြေးကိုလက်ခံခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ မေတ္တာကရုဏာတရားသည် မှန် မြတ်ပါ၏။ နိုင်ငံတော်ကို အုပ်ချုပ်ရာ၌လည်း ပြည်သူအများအပေါ်၌မေတ္တာကရုဏာရွှေ့ထား၍ အုပ်ချုပ်လျှင် ပြည်ရွာအေးချမ်း၍ ပြည်သူချမ်းသာစည်းလုံးကြကြောင်းလက်ခံပါသည်။ တရားစီရင်ရာတွင်လည်းကရုဏာပါလျှင် မျှတမှန်ကန်၍ တရားဥပဒေ၏ အာနိသင်ထက်မြက်သည်။ သို့ရာတွင် နိုင်ငံတော်အတွင်း မှီတင်းနေထိုင်ကြကုန်သူ ပြည်သူအများ၏ အကျိုးကျေးဇူးနှင့် လုံခြုံရေးကို

ဖြစ်ထွန်းစေရန် ပြဋ္ဌာန်းထားပြီးသော တရားဥပဒေများနှင့်အညီသာလျှင်အုပ်ချုပ်ရမည်။ တရားစီရင်ရာသည်။ ယင်းတရားဥပဒေများက သတ်မှတ်ထားသော စည်းကမ်းကျင့်ဝတ်များနှင့်အညီသာလျှင် လူ့လူ့ချင်းလည်း ကူးလူးဆက်ဆံကြရသည်။ ဘာသာရေးကိုအကြောင်းပြု၍သော်၎င်း၊ မိမိ၏မေတ္တာကရုဏာသည် ကြီးမားပါသည်ဟု အကြောင်းပြု၍သော်၎င်း တဦးစီကသူ့ စည်းကမ်းကျင့်ဝတ်ကို သူသတ်မှတ်၍ သူသင်မြတ်သည်ထင်သလိုပြုမူနိုင်သည်ဆိုလျှင် တဦးအကျိုးမဟုတ်ပဲအများအကျိုးကိုမြှောက်ပေး၍ ပြဋ္ဌာန်းထားသောတရားဥပဒေတို့၏ အာနိသင်ပျက်လိမ့်မည်။ နိုင်ငံတွင် စည်းမဲ့ကမ်းမဲ့ဖြစ်လိမ့်မည်။ ဘာသာရေးကိုအကြောင်းပြုပြီးလျှင် နိုင်ငံ၏စည်းလုံးလျှို့ဝှက်မှုကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေလိမ့်မည်။ တဦးအကျိုးအတွက် အများပြည်သူတို့၏ အကျိုးနစ်နာလိမ့်မည်။ နိုင်ငံတော်၏ တရားဥပဒေများကို ပြည်ထောင်စုသားများသာမက နိုင်ငံသို့လာရောက်ကြသော နိုင်ငံခြားသားများကလည်းရှိသေးလေးစားကြရမည်ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံခြားသားများက ဥပဒေချိုးဖောက်ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြလျှင် တရားရုံးများက မှန်ကန်မျှတစွာ စစ်ဆေး၍ တိကျစွာအပြစ်ပေးခဲ့ကြသည်။ ယင်းမှုကို စောင့်ထိန်းလျက် တဖက်တွင် နိုင်ငံတော်အစိုးရက သင့်မြတ်သောကိစ္စများ၌ ပြည်ထောင်စုချင်းချင်း ချစ်ကြည်စွာ ဆက်ဆံမှုကိုထောက်ထား၍ အပြစ်ကျခံနေကြရသော နိုင်ငံခြားသားများအား ကျခံပြီးသော ပြစ်ဒဏ်ကိုသာကျခံစေပြီးလျှင်၊ ၎င်းတို့၏နိုင်ငံသို့ပြန်လည်ထွက်ခွာစေခဲ့သည့်သာဓကများလည်းရှိပေသည်။

ဘွန်နီဂျင်အင်ဒရီ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ၄၂

ရာသေကြီးပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) အရ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—ပြည့်စုံစွာစုံစမ်း၍၊ ခိုင်လုံစွာသက်သေထူရန် တာဝန်သည် ယေဘုယျအားဖြင့် တရားလိုအပေါ်တွင်တည်နေခြင်း—ဆန္ဒ၊ ဧဝါသာ၊ ဘယာ၊ မောဟာ ဟု အကတိတရားလေးပါးရှိရာတွင် ဧဝါသာသည်လည်းအကတိတပါးဖြစ်သည်ကို သတိချုပ်ရခြင်း—အမှုစစ်ဆေးရာတွင် စွပ်စွဲသောပြစ်မှုသည် မည်မျှပင်ကြီးစေ၊ တရားရုံးကအစွဲအလန်း၊ အကတိတရားတို့ကိုဖယ်ရှား၍ တည်ငြိမ်ကြည်လင်စွာ အမှုကိုဖော်ထုတ်စစ်ဆေးအပ်ခြင်း—အမှုကိုဖော်ထုတ်၍ တရားရုံးရာတွင် မျှတတို့လို့ခြင်း—ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်ဘို့လည်းလို့ခြင်း—အမှုကို မူသစစ်ဆေးသော တရားရုံးသည် တရားလိုတရားခံ၊ သက်သေတို့၏ အပြုအမူကို အကဲခတ်ကောင်း၏။ ။အယူခံတရားလိုများအား လူသတ်မှုဖြင့်စွဲချက်တင်ကာ တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားလို သက်ကစွပ်စွဲပြီးလျှင် တာဝန်ကျေပြန်ပြီးဆုံးပြီးစွပ်စွဲခဲ့ရသူကမဟုတ်လျှင် ခိုင်လုံစွာ ချေပရမည်ဟု တာဝန်ပေးပြောင်း၍ မရချေ။ ပြည့်စုံစွာစုံစမ်း၍ ခိုင်လုံစွာ သက်သေထူရန်တာဝန်သည် ယေဘုယျအားဖြင့် တရားလိုပေါ်တွင် တည်နေသည်။ ဤသို့သာမဟုတ်လျှင် မသမာသူတို့က လွယ်လွယ်စွပ်စွဲကာ အပြစ်မဲ့သောသူတို့က ခုခံချေပရခြင်းဖြင့် ပင်ပန်းဆင်းရဲရှိကြလိမ့်မည်။ ဆန္ဒ၊ ဧဝါသာ၊ ဘယာ၊ မောဟာ ဟု အကတိတရားလေးပါးရှိရာတွင် ဧဝါသာသည်လည်းအကတိတပါးဖြစ်သည်ကို သတိချုပ်ရပေမည်။ အမှုစစ်ဆေးရာတွင် စွပ်စွဲသောပြစ်မှုသည် မည်မျှပင်ကြီးစေ တရားရုံးကအစွဲအလန်း အကတိတရားတို့ကို ဖယ်ရှား၍ တည်ငြိမ်ကြည်လင်စွာ အမှုကိုဖော်ထုတ်စစ်ဆေးအပ်သည်။ ထိုအမှုအပြစ်အစုံကို သုံးသပ်ပြီးမှ စွပ်စွဲချက်မှန်မမှန်ကို တည်ငြိမ်စွာစဉ်းစားအပ်သည်။ အပြစ်ရှိသည်

ဟုတွေ့ရှိမသလျှင် နောက်တဆင့်တက်လှမ်း၍ ထိုက်သင့်သောပြစ်ဒဏ်ကို သတ်မှတ်ရန်ဖြစ်ပေါ်လာမည်။ ထိုအခါကား အမှုဖြစ်ပျက်၊ ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေ၊ နှစ်နာသုန္ဒရီတရားခံတို့၏ အခြေအနေစသည်တို့ကိုကောင်းစွာလေ့လာ၍ ပြစ်ဒဏ်ကို သတ်မှတ်ရပေမည်။ ဆီလျော်သော အချက်အလက်များကိုစုပေါင်းသုံးသပ်ကာ ဟန့်တားလောက်သောပြစ်ဒဏ်ကို ပေးသင့်သောအခါတွင် ပေးရမည်။ တရားခံအားပြုပြင်၍ ဘဝသစ်ထူထောင်ပေးနိုင်ရန် လမ်းဖွင့်ပေးသင့်သည့်အခါတွင်လည်းပေးရမည်။ အချို့ရိုးများသည် တရားခံ၏ အလုပ်အကိုင်ကြည့်၍ ဒေါသမလွတ် စစ်ဆေးစီရင်တတ်ကြသည်ကိုတွေ့ရ၏။ ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်း တဦး၊ သို့မဟုတ် ပြည်သူ့ကို ကာကွယ်ရမည့် တပ်ဖွဲ့ဝင်တဦးအား စွပ်စွဲသောအမှုမျိုး၌ ယင်းဒေါသကိုရွေ့ထား၍ စီရင်လျှင် များယွင်းတတ်သည်ကို မှတ်ချက်ပြုခဲ့သည်။ မောင်တင်ဝင်း နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၊ အထူးရာဇဝတ်ရုံးအမှုခံအဖွဲ့၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အမှုခံမှုအမှတ် ၇၁ ရည်ညွှန်းသည်။ အမှန်ကိုပေါ်ထုတ်၍ တရားစီရင်ရာတွင် မျှတသို့ သို့မဟုတ် ဥပဒေနှင့်ညီညွတ်သို့လည်းလိုသည်။ အမှုဖြစ်ပေါ်၍ စတင်စုံစမ်းရသော ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ရုံးတွင် အထောက်အထားများကို လုပ်ထုံးနှင့်အညီ အပြည့်အစုံတင်သွင်းရသောပုဂ္ဂိုလ်များ၊ နှစ်ဖက် သက်သေများ၊ တရားခံဘက်အကျိုးဆောင်များသည်လည်းကောင်း၊ တရားရုံးတရားသူကြီး၊ သို့မဟုတ် ခုံအဖွဲ့ဝင်တို့သည်လည်းကောင်း သမ္မတရားကိုလက်ကိုင်ထား၍ ပြည်သူတို့ လက်ခံယုံကြည်အားကိုးနိုင်သော တရားစီရင်ရေးကို ဖြစ်ဆွဲစေအပ်သည်။ တဖက်တွင် အများပြည်သူအကျိုးနှင့် လုံခြုံမှုအတွက် ရာဇဝတ်ပြစ်မှု ကျူးလွန်သူတို့ကို မြန်မြန်အရေးယူ၍ ထိုက်သင့်သောပြစ်ဒဏ်ခံစေအပ်သည်။ တပတ်တွင်လည်း အပြစ်ကင်းသူတို့အား စွပ်စွဲခြင်းကြောင့် တာရှည်ပင်ပန်းရခြင်း၊ မထိုက်သင့်ပဲ အပြစ်ကျခံရခြင်း မဖြစ်စေအပ်။ တရားစီရင်ရာတွင် ကိုယ်အခန်းတွင်ကိုယ်ပါဝင် ရသူဟူသမျှသည် ထိုသို့နှစ်ဖက်မျှတစွာ ချိန်ဆ၍ အထူးသတိဝီရိယစိုက်ထုတ်၍ ပြည်သူ့ တာဝန်ကိုကျေပြန်စေရ၏။ မှန်ကန် မျှတစေရန်အတွက် အမှုစုံစမ်းရာ တွင်၎င်း၊ စစ်ဆေးစီရင်ရာတွင်၎င်း ဝီရိယစိုက်ထုတ်၍ မြန်ဆန်ပြည့်စုံစွာဆရာ စေရန်လိုသည်။ ထိုသို့မဟုတ်လျှင် တရားခံပင်ပန်းသည်မျှသာမကသေး အပြစ်ပျက်မှုနှင့်တူသည်လည်း ပျက်ပြယ်တတ်ကြသည်။ အမှုကိုမူလစစ်ဆေးသောကားရုံးသည် တရားလိုတရားခံသက်သေတို့၏ အပြုအမူကိုလည်း အကဲခတ်ကောင်း၏။ တရားခံတဦးအား ပြစ်မှုထင်ရှားတွေ့ပြီးဖြစ်လျှင် ဆင့်မြတ်ရာ ပြစ်ဒဏ်စီရင်နိုင်ရန်အတွက် ၎င်း၏ အခြေအနေနောက်ကြောင်း စသည်တို့ကိုလေ့လာကောင်း၏။

မောင်ကြီးမောင်ပါ ၂ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ၅၅

ရာဇ သတ်ကြီးပုဂံမ ၃၀၄ အရမူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း - မှုခင်းတရပ်ဖြစ်ပွားလာ၍ တရားစီရင်ရာတွင် ရပ်ရွာ၏ စည်းလုံးရေးနှင့် အလားတူ မှုခင်းပြန်ပွားခြင်းမှ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးတို့ကို မျက်ခြေမပြတ် ထားရှိရခြင်း - - - - - စလေ့ ထုံးတမ်းများသည် မည်သည့်အခါ တရားဥပဒေမြောက်သော စလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေများ ဖြစ်သနည်း တော်လှန်ရေး ကောင်စီက ပြည်ထောင်စုသား ထိုင်းရင်းသား လူမျိုးများနှင့် ပတ်သက်သော ခံယူချက်။ ။ အယူခံ တရားလို များအား လူသတ်မှုဖြင့် တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ ။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ မှုခင်းတရပ် ဖြစ်ပွားလာ၍ တရားစီရင်ရာတွင် ရပ်ရွာ၏ စည်းလုံးရေးနှင့် အလားတူ မှုခင်းများ

ပြန်ပွားခြင်းမှ ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေးတို့ကို မျက်မြေပြတ် ထားရှိရလေသည်။ ထို့ကြောင့် တရားစီရင်ရေးတွင် ပြစ်မှု ကျူးလွန်သူကို သုံးမပြုပြင်သည့် အနေနှင့် ထိုက်တန်သော ပြစ်ဒဏ်ကို သတ်ကြီးစွာဖြင့် တိုင်းထွာ သတ်မှတ် ရသည့်နည်းတူ အမှုကို သစ်ထီးစာတရပ် ဖြစ်စေ၍ အများပြည်သူအား ပညာ ပေးခြင်းကိုလည်း ပြုရပေသည်။ ။အစွဲအလမ်း တရပ်ကို ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေ ဟု ခေါ်ဝေါ်ကာမျှနှင့် ယင်းအစွဲအလမ်းသည် တရားဥပဒေ၏ အာနိသင်ကို ရနိုင် သည်မဟုတ်။ ဓလေ့ထုံးတမ်းဟူသမျှသည်လည်း တရားဥပဒေ၏ အာနိသင်ရှိကြ သည်မဟုတ်ချေ။ ရပ်ရွာတရွာ၊ လူတစုက တချိန်၊ တကာလတွင် ကျင့်သုံးရုံ မျှနှင့်လည်းဓလေ့ထုံးတမ်းအဆင့်သို့ ရောက်သည်မဟုတ်။ အခွန်ရှည်စွာ ဒေသမှ လူအများက နားလည် ကျင့်သုံးခဲ့၍ ကျူးလွန်ဖောက်ဖျက်လျှင် သတ်မှတ်ထား သော ပြစ်ဒဏ်များကို တရားရုံးကဖြစ်စေ၊ တရားစီရင်ပေးသော ခုံလူကြီးများက ဖြစ်စေ၊ ကျူးလွန်သူအပေါ် ချမှတ် ပေးလိမ့်မည်ဟု လက်ခံသိရှိ ထားကြသော ဓလေ့ထုံးတမ်း များသည်သာလျှင် တရားဥပဒေ မြောက်သော ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေများ ဖြစ်ပေသည်။ ။ကောင်းမြတ်သည်လည်း ဖြစ်၍ ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေတရပ် စစ်မှန်သည်လည်း ဖြစ်လျှင်၊ ယင်းဥပဒေကို လေးနက်စွာ စဉ်းစား ရမည်သာဖြစ်၏။ တော်လှန်ရေး ကောင်စီက ပြည်ထောင်စုသား တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများနှင့် ပတ်သက်သော ခံယူချက်တွင် “တိုင်းရင်းသား လူမျိုး အသီးသီး၏ ထူးခြားသော အခြေအနေအရ သီးခြား လွတ်လပ်စွာ လုပ်ဆောင် ခွင့်ပြုရမည့် အချက်များဆိုရာ၌ တိုင်းရင်းသားလူမျိုး အသီးသီးတို့သည် မိမိတို့ မြတ်နိုးချစ်ခင်သည့် စကား၊ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာနှင့် စောင့်ထိန်းအပ်သည့် ဓလေ့ ထုံးတမ်းများကို သီးခြား ဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့် ရှိရ ပါမည်” ဟု ကျေညာခဲ့ပြီးလည်း ဖြစ်သည်။

ဆဲရယ် (၁) ပါဂနှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ၁

ရာဇသတ်ကြီးပုဂံမ ၃၇၆ အရ၊ မှုပြစ် ထင်ရှား စီရင်ခြင်း—အသက် ၁၄ နှစ်အောက် အရွယ်ရှိသူနှင့် စပ်ရှက်ခြင်း—မိန်းကလေးကခွင့်ပြုသည်ဖြစ်စေ၊ မပြုသည်ဖြစ်စေ၊ မုဒိန်းမှု ကျူးလွန်ရာ ရောက်ခြင်း။ ။အယူခံ တရားလိုအား မိန်းကလေး ထဉ်းကို အဓမ္မပြုကျင့်သည်ဟူသော စွဲချက်ဖြင့် စစ်ဆေးခဲ့သည်။ ။ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။အသက် ၁၄ နှစ်အောက် အရွယ်ရှိသူနှင့် စပ်ရှက်ခြင်းဖြစ်၍၊ မိန်းကလေး ကခွင့်ပြုသည်ဖြစ်စေ၊ မပြုသည်ဖြစ်စေ၊ ရာဇသတ်ကြီး ပုဂံမ ၃၇၇ တွင် အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုချက်အရ၊ မုဒိန်းမှု ကျူးလွန်ရာ ရောက်သည်။

မောင်ညွန့် (ခေါ်) မောင်ညွန့်ကြည် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ၂၉

ရာဇသတ်ကြီး ပုဂံမ ၃၉၅ အရ နှင့် ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ လက်နက် (အရေးပေါ် ပြစ်ဒဏ်စီရင်မှု) (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဂံမ ၂ (၁) (က) အရ၊ မှုပြစ် ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—လက် နက်မှုတွင် ပေါ်ထွင်သော အချက်အလက်များအရ၊ ရာဇသတ်ကြီးပုဂံမ ၄၀၉ အရ၊ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သင့်မသင့်။ ။အယူခံတရားလိုများအား၊ ဓါးပြုမှုနှင့်၎င်း၊ လက်နက်မှုဖြင့်၎င်း တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လက်နက်များကို အယူခံ တရားလိုများသို့ ပေးအပ် ထားပြီး ဖြစ်ရာ ထို လက်နက်များကို ယူသွား

သည်ဟု မဆိုနိုင်။ လက်နက်မှုတွင် ပေါ်လွင်သော အချက်အလက်များ အရ ယုံကြည်၍ အပ်နှံခြင်းကို ဖေါက်ဖျက်ခြင်း ပြစ်မှုမြောက်သည်ဟု ယူဆသည်။ ထို့ကြောင့် လက်နက်ဥပဒေအရ၊ အပြစ်ပေးထားခြင်းမှ ပြောင်းလဲ၍၊ ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၄၀၉ အရ၊ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်လိုက်သည်။

မိုးတင် (ခေါ်) သိန်းအောင် ပါ ၆ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ...

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၉၅ အရ၊ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—တရားခံတဦး၏ ပြောဆိုချက် မည်သည့် အခါ အလေးမူသင့်သနည်း—ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ တဦးက အခြားသူပါ ကျူးလွန်ရာတွင် ပါသည်ဟု စွပ်စွဲခြင်း—အခြားသူ တဦးအား အပြစ်ပေးရန် သင့်မသင့်။ ။ အယူခံ တရားလိုများအား ဝါးပြတိုက်ရာတွင် ပါဝင်ကြသည်ဟု ယူဆကာ တရားစွဲဆို တင်ပြခဲ့သည်။ ။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ သာမန် အားဖြင့် ဆိုလျှင်တရားခံအား ပြစ်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ အရေးယူသည်မှ အချိန် မနှောင်း ပဲ တရားရုံးတွင် အလိုအလျောက်ပေးသော ပြောဆိုချက်ကိုသာ အလေးမူသင့် သည်။ အာဏာရှိသည့် ဩဇာအောက်တွင် အဘန်ကြာ နေခဲ့ရပြီးမှ တရားခံက ပြောဆိုခြင်းဖြစ်လျှင် သတိထား၍ ဆင်ခြင်သုံးသပ်ရသည်။ ။ ထပ်မံဆုံးဖြတ် ချက်။ ။ ပြစ်မှု ကျူးလွန်သူ တဦးက အခြားသူပါ ကျူးလွန်ရာတွင် ပါသည်ဟု စွပ်စွဲခြင်းပြုကာမျှနှင့်၎င်း၊ အခြားသူ တဦးအား အပြစ်ပေးရန် သင့်တော်သည် မဟုတ်ချေ။ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူဆိုသည် အခြားသူများကိုပါ ဆွဲ၍ ထည့်တတ် သည့် မေ့ဘာ တရပ် ရှိသည်ကို သဘိချပ်သင့်သည်။

မောင်ဘိုးချောပါ ၆ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ...

ထက်ရေးပါရဂူ၏ ထင်မြင်ချက်ကို လေးနက်စွာ စဉ်းစားအပ်သည် ဖြစ်သော်လည်း အခြား လွတ်လပ်သော အထောက်အထား မရှိလျှင် ထို ထင်မြင်ချက် တရပ် တည်းကိုမူကိုင်ပြု၍ အမှုကို အဆုံးအဖြတ် ပြုသင့် မပြုသင့် ...

အကတိလိုက်စားမှု တားမြစ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ (၁) (ဂ)/၄ (၂) အရ မှုပြစ် ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—လာဘ်ငွေကိုတောင်းသူကတောင်းသဖြင့် မလွှဲမရွှေငွေသစ်ပေးရသူ လာဘ်ကြံရာပါ ဟုတ် မဟုတ်။ ။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ လာဘ်ငွေကို တောင်းသူကတောင်းသဖြင့် အတောင်းခံရသူက သက်ဆိုင်ရာသို့ သွားရောက် တိုင်တန်းလျှင်ကား ယိုတိုင်တန်းသူကို ကြံရာပါဟုမဆိုသာပြီ။ ဤအမှုမှာကဲ့သို့ ထောင်း၍ဖမ်းခြင်းမျိုး၌ပါဝင်ကြသော သက်သေများကိုလည်း ကြံရာပါသူများဟု သတ်မှတ်ခြင်းမပြုနိုင်ချေ။ မတရားလည်ဆယ်၍ တိုင်တန်းခြင်း၊ အမှုဆင်ခြင်းမျိုး ကို အထူးသတိထားရသော်လည်း၊ လာဘ်ပေးလာဘ်ယူမှုများ၌ လာဘ်တောင်း ခြင်းအမှန်ကို တိုင်ကြားခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ရလျှင် တာဝန်ရှိသောအဖွဲ့တို့က ထောင်း၍ဖမ်းသောပရိယာယ်ကိုသုံးသည်မှလွဲ၍ လက်ပူးလက်ကြပ်ခံရန်နည်းလမ်း ရှာဖွေရန်ခဲယဉ်းပေသည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ကြသော တာဝန်ရှိသူများကသာ လျှင် ဥပဒေစည်းကမ်းနှင့် အညီမျှတမှန်ကန်စွာ လုပ်ကိုင်၍၊ မှန်သည့်အတိုင်း ရုံးတွင် ထွက်ဆိုရန်လိုပေသည်။

ဦးဘစိ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ...

အဂတိလိုက်စားမှု တားမြစ်ရေး အက်ဥပဒေ (၁၉၄၇ ခုနှစ်) ပုဒ်မ ၄ (၁) (ဂ)၊
 ၄(၂)အရ၊ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း—ပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်ခြင်း—စနစ်ဆိုး၏အမေ့
 ဆိုးတို့ကိုအပေါ်ရံကြောဖြင့် နှိမ်နင်း၍မရခြင်း။ ။အယူခံ တရားလိုအား အဂတိ
 လိုက်စား ကျူးလွန်သည် ဟူသော စွဲချက်ဖြင့် တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ ။ဆုံးဖြတ်
 ချက်။ ။အဂတိ လိုက်စားမှုများကို ထိရောက်စွာ နှိပ်ကွပ်ရမည် ဖြစ်သည်။
 ထိုသို့နှိပ်ကွပ်ရာတွင် အဟန့်အတားကို ဖြစ်စေရန် ကြိုးလေးသော ပြစ်ဒဏ်ပေး
 သင့်သည့်အမှုများတွင် ကြိုးလေးသော ပြစ်ဒဏ်ကိုပေးရမည်။ သို့ရာတွင် အမှု
 တမူနှင့်တမူဟူသည် အတိအကျ တူညီသည်မဟုတ်ပေ။ အမှု၏ နောက်ကြောင်း
 ဖြစ်ရပ်အခြေအနေတို့ကို ကောင်းစွာ သုံးသပ်ပြီးမှ ပြစ်ဒဏ် သတ်မှတ် သင့်ပေ
 သည်။ ထိုပြစ်ဒဏ်သည် သင့်မြတ်မည့် အပြစ်ဒဏ် ဖြစ်စေ၍၊ အခါက အားဖြင့်
 ကျူးလွန်သူလည်း သတိ သဝေဂ ရစေ၊ အများအားလည်း ပညာပေးခြင်း ဖြစ်
 စေ အပ်သည်။ အမှုတွင် အယူခံတရားလိုက အဂတိ လိုက်စားခြင်းအားဖြင့် ၎င်း
 ၏ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း တာဝန်ပျက်ကွက်ခဲ့ခြင်း ရှိသလို သူ့အားခိုင်း၍ ဖျက်ခြင်း၊
 လည်းရှိခဲ့သည်။ စနစ်ဆိုး၏ အမေ့ဆိုးကို အယူခံ တရားလိုနှင့် တကွ ၎င်းအား
 ဖျက်သူများက ခံကြရသည်ဟု ကြည့်လျှင်လည်း မှန်ကန်မည်။ ဤကဲ့သို့သော
 စနစ်ဆိုး၏ အမေ့ဆိုးတို့ကို အပေါ်ယံကြောဖြင့် နှိမ်နင်း၍ မရချေ။ လူနေမှု
 စနစ်၊ စီးပွားရေးစနစ်တို့ကို နက်နက်နဲနဲပြုပြင် တည်ဆောက်ခြင်းဖြင့် စနစ်ဆိုးကို
 အမြစ်မှ ဖြတ်၍၊ ဖြိုဖျက်ရပေဦးမည်။

ဦးစိုးထွိုင် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ၃၉

အရေးယူသည်မှ အချိန်မနှောင်းပဲ တရားရုံးတွင် အလိုအလျောက်ပေးသောပြောင့်
 ချက်နှင့် အာဏာရှိသည့် သြဇာအောက်တွင် အတန်ကြာ နေခဲ့ရပြီးမှ တရား
 ခံ၏ ပြောင့်ချက်တို့၏ ကွာခြားချက်။

၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ လက်နက် (အရေးပေါ်ပြစ်ဒဏ်စီရင်မှု) (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂(၁)
 (က) အရ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—ရာဇဝတ် တာဝန်မှလွတ်ကင်းနိုင်စေရန်
 ခြိမ်းခြောက်ခြင်း—ယေဘုယျသုံးစွဲရန် လမ်းညွှန်စီရင်ထိုးတရပ်ကို အမှုတခုစီ၏
 အဖြစ်အပျက်နှင့်ယှဉ်၍ သုံးစွဲရန်ဖြစ်ခြင်း—တပ်ဖွဲ့ဝင်တဦးအား အပ်နှံထားသော
 လက်နက်သည် တပ်ဖွဲ့ဝင်အား လက်နက်ကို ကိုင်ဆောင်ခွင့်သာ ပေးထားခြင်းဖြစ်
 ခြင်း—အစိုးရလက်နက်ကို ကိုင်ဆောင်ခွင့်ရှိသောသူ၏ ပြစ်မှုကိုသုံးသပ်ရာတွင်
 ကျူးလွန်သူ၏ စေတနာနှင့်ပြုမှုပုံကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် အရေးကြီးခြင်း။ ။
 အယူခံတရားလိုတို့သည် ရဲကင်းစခန်းတွင်ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့ကြ၏။
 ထိုစဉ်၌ လက်နက်ယူ၍ထောခိုခြင်း၊ ဓားပြတိုက်ခြင်းတို့ကို ကျူးလွန်ကြသည်ဟု
 သောစွဲချက်တို့ဖြင့် တင်ပြခြင်းခံခဲ့ကြရ၏။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရာဇဝတ်တာဝန်
 မှ လွတ်ကင်းစေနိုင်ရန်ဆိုလျှင် ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ရန်ငြင်းဆန်လျှင် တမဟုတ်ချင်း
 သေဘေးဆိုက်လိမ့်မည်ဟု စိုးရိမ်ဘယ်ရာ ယုတ္တိရှိလောက်အောင် ခြိမ်းခြောက်ခြင်း
 ခံရပေသည်။ သို့မှသာ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၉၄ ၏ အကာအကွယ်ကို ယူနိုင်ပေ
 မည်။ ဤအမှုတွင် ထိုသို့သော ခြိမ်းခြောက်မှုသည်မပေါ်လွင်၊ ပြည်သူ့အသက်
 ဆိုးအိမ်ကိုကွယ်ရမည့် လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့သားတို့သည် သာမန်ခြိမ်းခြောက်

မှုဖြင့်လည်း မကြောက်၊ သာမန်စွဲဆောင်မှုဖြင့်လည်း မယိမ်းယိုင်၊ ခိုင်ရမည် သာတည်း။ ။ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အမှုတမူနှင့်တမူထပ်တူညီတူ ဖြစ်ပွားနိုင် သည်မဟုတ်ချေ။ ဖြစ်ပွားပုံနှင့်တကွ နောက်ခံစေတနာ ကွာခြားသည်များလည်း ရှိတတ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် အမှုတမူတွင် ဆုံးဖြတ်ချက်မှ ယေဘုယျသုံးစွဲရန် လမ်းညွှန်ထိုး ပေါ်ပေါက်နိုင်သော်လည်း ထိုစီရင်ထုံးကို အမှုတခုစီ၏ အဖြစ် အပျက်နှင့်ယှဉ်၍သာသုံးစွဲရန်ဖြစ်ပေသည်။ အမှုတွင် ထင်ရှားလာသော အဖြစ် အပျက်များနောက်သို့သာ စီရင်ထုံးကလိုက်ရသည်။ စီရင်ထုံးနောက်သို့ အဖြစ် အပျက်လိုက်ရသည်ကား မဟုတ်ချေ။ တပ်ဖွဲ့ဝင်တဦးအား အပ်နှံထားသော လက်နက်သည် အပေါ်ယံသဘောကြည့်သော် သူ့အားပေးအပ်ထားသော လက် နက်ဖြစ်၏။ သူပိုင်ကဲ့သို့မြင်ရသော လက်နက်ကိုယူဆောင်၍ စည်းကမ်းဥပဒေကို ဆန့်ကျင်၍ပင် ထွက်ခွာသွားသော် ခိုးမှုမပြောကံ၊ ယုံကြည်အပ်နှံခြင်းကို ဖောက် ဖျက်ခြင်းသာဖြစ်ပြောကံသည်ဟု ထင်မြင်နိုင်သည်။ သို့ရာတွင် အမိန့်သော်ကား လက်နက်ကိုင်ဆောင်ခွင့်ကိုသာ ယင်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အား ပေးထားခြင်းဖြစ်၏။ တရား ဝင်ပိုင်ဆိုင်သူကား အစိုးရဖြစ်၏။ လက်နက်ကိုပြည်သူအားကာကွယ်ရန်တာဝန်နှင့် ယှဉ်တူ၍ကိုင်ဆောင်ခွင့်ကိုပေးအပ်ထားခြင်းသာဖြစ်၏။ တာဝန်အရ အမိန့်အရ မဟုတ်ပဲ လက်နက်ကိုယူဆောင်လျှင်ပင် အစိုးရ၏ပိုင်ဆိုင်မှုကိုထိပါးသေပြီ။ ထို့ ကြောင့်လည်း ယခင် Burma Army Act ပုဒ်မ ၃၅ တွင် လက်နက်ခဲယမ်းမီး ကျောက် စစ်ပစ္စည်းစသည်တို့ကို ယင်းသို့ယူဆောင်သွားခြင်း (making away with) ကိုပြစ်မှုဖြစ်စေလေသည်။ ယခုအခါတွင် ပိုမိုပြည့်စုံသော တပ်မတော် အက်ဥပဒေ၌ ပုဒ်မ ၅၁ တွင်၊ အစိုးရပစ္စည်း၊ လက်နက်စသည်တို့ကို “ ခိုးယူခြင်း ” “ အလွဲသုံးစားပြုခြင်း ” ၊ “ ယုံကြည်အပ်နှံခြင်းကို ဖောက်ဖျက်ခြင်း ” စသည် ဖြင့် သီးခြားခွဲခြား၍ ပြစ်မှုပြဋ္ဌာန်းထားသော်လည်း ပြစ်မှုများ၏ အနှစ်သာရ အားဖြင့်တူသဖြင့် ထိုကိုင်ဆောင်သောပြစ်ဒဏ်သည်လည်းတူညီကြသည်ကို သတိပြုအပ် ၏။ အစိုးရလက်နက်ကို ကိုင်ဆောင်ခွင့်ရှိသော တပ်ဖွဲ့ဝင်တဦးက ယင်းလက်နက် ကိုယူ၍သွားခြင်း၊ အကျိုးဝင်သောပြစ်မှုကိုသုံးသပ်ရာတွင် ကျူးလွန်သူ၏စေတနာ နှင့် ပြုမူပုံတို့ကိုထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် အရေးကြီး၏။ ခေတ္တမျှလက်နက်ကိုယူ ဆောင်သွားကာ စည်ကမ်း၊ အမိန့်တို့နှင့် မညီညွတ်ပဲသုံးစွဲခဲ့ပြီးနောက် ပြန်လာ၍ အပ်နှံခြင်း၊ သို့မဟုတ် ခွင့်မရပဲတပ်မှထွက်ခွာသွားရာတွင် ယူဆောင်သွားပြီးနောက် ပြန်လာ၍ အပ်နှံခြင်းစသည်တို့သည် အမှုအခြေအနေအရ ယုံကြည်အပ်နှံခြင်းကို ဖောက်ဖျက်ခြင်းသာ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မည်။ ကာလဒေသအခြေအနေကိုကြည့်၍ အမှုစုံစမ်းသူရုံးဘင်ပို့သူတို့က မှန်ကန်မျှတသလိုစွဲဆိုရန်ဖြစ်၏။ စိတ်စေတနာက အပြီးအပိုင်ယူသွားရန်ဖြစ်ခဲ့သော်၊ သို့မဟုတ် လက်နက်ကိုင်ဆောင်ခွင့်နှင့်ယှဉ်တွဲ လျက်ရှိသော တာဝန်ကို လစ်လင်းရံမျှမက ဆန့်ကျင်ဖီလာပြုရန် ရည်ရွယ်ချက် မျိုးဖြင့်ယူဆောင်သွားခြင်း ဖြစ်ခဲ့သော် ကိုင်ဆောင်ခွင့်ကို ကျော်လွန်၍ အစိုးရ၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကိုပင် ထိပါးစေသည်ဖြစ်၍ ခိုးမှုမပြောကံဟု မဆိုသာချေ။ ထို့ကြောင့် ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ လက်နက်ဥပဒေတွင် အကျိုးဝင်သော ခိုးယူခြင်းပင်ဖြစ်ပြောကံနိုင် ပေသည်။ ယင်းသို့ သုံးသပ်သတ်မှတ်ရန်အလို့ငှါ စိတ်စေတနာကို အပြုအမူမှ ပေါ်ထုတ်ရန်ပင်ဖြစ်ပေသည်။

၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ အများနှင့်သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—စာရင်းအင်းများကို သေချာစွာ စစ်ဆေးပြီး နောက်ဌာနဆိုင်ရာစုံစမ်းခြင်းသဘောဖြင့် တာဝန်ရှိသူအားဖြေရှင်းစေသင့်ခြင်း— စာရင်းအင်းကွာခြားမှုများတွင် ဌာနဆိုင်ရာ စုံစမ်းမှုကိုပြည့်စုံသေချာစွာဦးစွာ ပဌမပြုလုပ်ခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်။ ။ပြည်သူ့ ပစ္စည်း ကော်ပိုရေးရှင်းပိုင် ဂိုဏ်းခေါင်း များမှ ပစ္စည်းများစာရင်းနှင့် ကွာခြားလျော့နည်းနေသဖြင့် အယူခံတရားလိုအား အရေးယူတင်ပြခဲ့၏။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။သက်သေ အထောက်အထားများကို ကောင်းစွာလေ့လာသောအခါ၊ အယူခံတရားလိုသည် စွပ်စွဲသောပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟု သာမန်အားဖြင့် ထင်မြင်တွယ်ရာရှိသော်လည်း ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ် စီရင်ရန်မူကား ရာဇဝတ်ပြစ်မှုအင်္ဂါများ စုံလင်ဖို့လိုပေသည်။ အထင်အမြင်နှင့် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ရန်မသင့်ချေ။ ဤအမှုမျိုးတွင်စာရင်းအင်းများကို သေချာစွာ စစ်ဆေးပြီးနောက်ဌာနဆိုင်ရာ စုံစမ်းခြင်းသဘောဖြင့် တာဝန်ရှိသူအား ဖြေရှင်း စေသင့်သည်။ ဖြေရှင်းချက်မခိုင်လုံ၍ ဆက်လက်အရေးယူရန်လိုသောအခါမှသာ သင့်တော်သလို ရာဇဝတ်ကြောင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဌာနဆိုင်ရာအရေးယူမှုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ နှစ်ရပ်လုံးဖြင့်ဖြစ်စေ ဆောင်ရွက်အပ်သည်။ စာရင်းအင်းကွာခြားမှုများတွင် ဌာနဆိုင်ရာစုံစမ်းမှုကိုပြည့်စုံသေချာစွာ ဦးစွာပဌမပြုလုပ်သင့်ကြောင်း၊ တာဝန် ရှိသူကိုဖြေရှင်းခွင့်အလိုအလောက်ပေးသင့်ကြောင်း၊ ပြီးမှသာ လိုအပ်က ရာဇဝတ် ကြောင်းဖြင့် အရေးယူသင့်ကြောင်းကို မှတ်ချက်ပြုပြီးဖြစ်သည်။ ယင်းသို့မှတ် ချက်ပြုခြင်းသည် တာဝန်ပေါ့လျော့လစ်ဟင်းခြင်းကို ပေါ့ပေါ့တန်တန် လက်ခံယူ ဆွဲမဟုတ်၊ ပြည်သူ့ ဘဏ္ဍာပစ္စည်းကို ကိုင်တွယ်ဖြန့်ဖြူးရသူတို့သည် မယိုမဖိတ် မပျောက်မပျက်ရလေအောင် အထူးသတိဝီရိယထားရှိရပေလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် ယိုဖိတ်ပျောက်ပျက်ခြင်းရှိလာသောအခါ၌မူကား မည်သူတွင် တာဝန်ရှိသည်ကို ၎င်း၊ မည်သည့်ကာလတွင်ဖြစ်ပွားခဲ့သည်ကို၎င်း သေချာစွာ စစ်ဆေးစုံစမ်းပြီး နောက်တာဝန်ရှိသူအားလည်းဖြေရှင်းစေသင့်ကြောင်းကို သတိပေးခြင်းဖြစ်သည်။ သို့မှသာ သဘောရိုးနှင့်လုပ်ကိုင်သောဝန်ထမ်းများသည် တာဝန်သိသိ လုပ်ကိုင် ကြမည်။ သဘောမရိုးသူတို့ကိုလည်းဖော်ထုတ်ဖယ်ရှားနိုင်ကြမည်။ ဦးကျော်မြင့်နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၃၅ (အထူး ရာဇဝတ်ရုံးအယူခံအဖွဲ့) ရည်ညွှန်းသည်။

ဦးသိန်းစန် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ

၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ် တည်ဆောက်မှုအတွက် လုပ်ကိုင်ခွင့်များ အပို နှင်းသည့်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) (က) နှင့် (ဃ) တို့အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း— နယ်စပ်နှင့်မဝေးသော တောလမ်းမှ လျှို့ဝှက်စွာ သယ်ယူလာကြသော နိုင်ငံခြား ပစ္စည်းအမြောက်အမြားကို စစ်ကြောင်းက လက်ပူးလက်ကြပ်ခံခြင်း—နိုင်ငံခြား ပစ္စည်းတို့ကိုခိုးသွင်းခြင်း၊ မှောင်ခိုခြင်းတို့ကြောင့် ပြည်တွင်းဈေးမငြိမ် ပြည်သူ့ ဆင်းရဲကြခြင်း—ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ်ကို ထိပါးစေသော ကျူးလွန်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟုသိလျက် ပြုလုပ်လျှင် ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ်ကို ထိပါးရန်ပင် ရည် ရွယ်သည်ဟု ယူဆရခြင်း—မနောက်ကို မည်သို့ခန့်မှန်း၍ ဆုံးဖြတ်ရမည်ဆိုသည့် နည်းကိုဖော်ထုတ်ပြသခြင်း။ ။အယူခံတရားလိုများအား နယ်စပ်နှင့် မဝေး သော တောလမ်းတွင်နယ်ခြားမှ မှောင်ခိုသွင်းယူ သယ်ပိုးလာသော ပစ္စည်းများ

အထုပ် အထယ်နှင့် မိခဲ၍ တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ ။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ နိုင်ငံခြား ပစ္စည်းတို့ကို ခိုးသွင်းခြင်း၊ မှောင်ခိုခြင်းတို့ကြောင့် ပြည်တွင်းဈေးမငြိမ် ပြည်သူ ဆင်းရဲကြသည်။ အကျင့်စာရိတ္တများပျက်ပြားကြသည်။ အချို့မသမာသူတို့က ငယ်ရွယ်သူတို့ကိုပင် ရွှေတန်းတင်၍ မှောင်ခိုလုပ်ငန်းကို လုပ်နေကြသည်။ အများ ပြည်သူ အကျိုးရိုးသားစွာ ကုန်ထုတ်လုပ်ခြင်း အကျိုးအတွက် မှောင်ခိုလုပ်ငန်း များကို အဖက်ဖက်မှ တိုက်ဖျက်နှိမ်နင်းခဲ့ရသည်။ သက်ညှာစွာဖြင့် ပညာပေး ဆုံးမလတ်သည့်အခါများ၌ လတ်ခဲ့လျှင်။ သို့ရာတွင် ပညာမယူ အကျင့်မဖျောက် ပိဋိပင် ဥပဒေကို မထိမိမြင်ပြုကြသူတို့လည်းရှိနေသည်။ အယူခံတရားလိုတို့သည် နိုင်ငံခြားနှင့် လမ်းပေါက်၍ ပစ္စည်းအမြောက်အမြားကို ခိုးသွင်းလာကြသူတို့ ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ပြုခြင်းသည် ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေးစနစ်ကို ထိပါးစေသော ကျူးလွန်ခြင်းဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်စေကြောင်း ၎င်းတို့သိကောင်းသည်။ သိကောင်း သည်ကို သိမည်ဟု ယူဆရပေမည်။ သိလျက် ပြုလုပ်လျှင် ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေး စနစ်ကို ထိပါးရန်ပင် ရည်ရွယ်သည်ဟု ယူဆရမည်။ ထိပါးစေရန် မရည်ရွယ်ပါဟု ထုခေါ်ခြင်းကို လက်ခံရန်မဟုတ်။ လူတို့၏စိတ်ကို အတိအကျခန့်မှန်းတိုင်းထွာ၍ ရသည်မဟုတ်။ စိတ်သည် အပြုအမူတွင် အရောင်ဟပ်သည်ဟု ယူဆရမည်သာ ဖြစ်၏။ စိတ်သည် ကိုယ်ကို ဦးဆောင်၏။ စိတ်နောက်သို့ ကိုယ်ပါသည်ဟု ပြောစမှတ် ရှိ၏။ တစ်တခုကို ပြုလုပ်လျှင် ထိုပြုရပ်မှ သဘာဝအလျောက်ဖြစ်ပေါ်တတ်သော ဖြစ်ရပ်ကို ပြုသူက မျှော်မှန်းရည်ရွယ်ပြီးဖြစ်သည်ဟူ၍ သာ ယူဆရပေမည်။ ဤသို့ဆို ခြင်းကြောင့် ဘုရားတော်များတွင် မနေဘဲ၊ ကာယကံ ကံနှစ်ပါးဆုံမှ ပြစ်မှုမြောက် သည်ဆိုသည့် မျှင်ဆင်ပယ်ဖျက်လိုသည်မဟုတ်။ မနေဘဲကို မည်သို့ခန့်မှန်း၍ ဆုံးဖြတ်ရမည်ဆိုသည့်နည်းကိုသာ ဖော်ထုတ်ပြသခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအမှုတွင် ပုဂံမ ၁၅ ပြဋ္ဌာန်းသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟု ယူဆရမည်။ ထို့ကြောင့် မနေဘဲ၊ ကာယကံ ပြည့်စုံ၍ ပြစ်မှုအင်္ဂါရှိသည်။

မောင်သန်းဝင်း (ခ) တင်အောင် ပါ ၃ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ

၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ် တည်ဆောက်မှုအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ အပ် နှင်းသည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) (က) / ၁၅ (၂) အရ၊ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း— ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းကို စီရင်ဆုံးဖြတ်ရန်မူ။ ။ အယူခံတရားလိုများအား ဖော်ဘာ ထုပ်များသယ်ဆောင်လာသည်ကို တွေ့ရှိသဖြင့် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွား ရေးစနစ် တည်ဆောက်မှုအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ အပ်နှင်းသည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) (က) ဖြင့် တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ ။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ပြစ်မှု ကျူးလွန် ခြင်းကို ဟန်တားစေရန် တရားစီရင် ဆုံးဖြတ်ရာတွင် ဥပဒေနှင့်အညီအညွတ် တိကျမှန်ကန်ထိမိစွာ စီရင်ဆုံးဖြတ်ရန် လိုသည်။

မောင်သန်းဝင်း ပါ ၄ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ

အထူးရာဇဝတ်ရုံးအယူခံအဖွဲ့ ရာဇဝတ်အယူခံမှု

ဗိုလ်မှူးကြီး လှဟန်၊ ဗိုလ်မှူးချုပ်စိန်ဝင်း၊ ဗိုလ်မှူးကြီး သန်းစိန်နှင့် ဒေါက်တာ မောင်မောင်တို့ရွှေတွင်

ဆဲရယ် (၁) ပါ ဂ (အယူခံတရားလိုများ) နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၈
ဇန္နဝါရီလ
၂ ရက်။

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၄ အရ မှုပြစ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်း—မူခင်းတရပ် ဖြစ်ပွားလာ၍ တရားစီရင်ရာတွင် ရပ်ရွာ၏ စည်းလုံးရေးနှင့် အလားတူ မူခင်းပြန်ပွားခြင်းမှ ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေးတို့ကို မျက်ခြေမပြတ် ထားရှိရခြင်း—ဓလေ့ ထုံးတမ်းများသည် မည်သည့်အခါ တရားဥပဒေ မြောက်သော ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေများ ဖြစ်သနည်း—တော်လှန်ရေး ကောင်စီက ပြည်ထောင်စုသား ထိုင်းရင်းသား လူမျိုးများနှင့် ပတ်သက်သော ခံယူချက်။

အယူခံ တရားလိုများအား လူသတ်မှုဖြင့် တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မူခင်းတရပ် ဖြစ်ပွားလာ၍ တရားစီရင်ရာတွင် ရပ်ရွာ၏ စည်းလုံးရေးနှင့် အလားတူမူခင်းများ ပြန်ပွားခြင်းမှ ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေးတို့ကို မျက်ခြေမပြတ် ထားရှိရလေသည်။ ထို့ကြောင့် တရားစီရင်ရေးတွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို ဆုံးမပြုပြင်သည့် အနေနှင့် ထိုက်တန်သော ပြစ်ဒဏ်ကို သတိကြီးစွာဖြင့် တိုင်းထွာ သတ်မှတ်ရသည့်နည်းတူ အမှုကို သင်္ခန်းစာတရပ်ဖြစ်စေ၍ အများပြည်သူအား ပညာပေးခြင်းကိုလည်း ပြုရပေသည်။

အစွဲအလွန်းတစ်ရပ်ကို ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေဟု ခေါ်ဝေါ်ကာမျှနှင့် ယင်းအစွဲအလွန်းသည် တရားဥပဒေ၏ အာနိသင်ကို ရနိုင်သည်မဟုတ်။ ဓလေ့ထုံးတမ်း ဟူသမျှသည်လည်း တရားဥပဒေ၏ အာနိသင် ရှိကြသည်မဟုတ်ချေ။ ရပ်ရွာတရွာ၊ လူတစုက တချိန် တကာလတွင် ကျင့်သုံးရုံမျှနှင့်လည်း ဓလေ့ထုံးတမ်းအဆင့်သို့ ရောက်သည်မဟုတ်။ အခွန်ရှည်စွာ ဒေသမှ လူအများက နားလည်ကျင့်သုံးခဲ့၍ ကျူးလွန် ဖောက်ဖျက်လျှင် သတ်မှတ်ထားသော ပြစ်ဒဏ်များကို တရားရုံးကဖြစ်စေ၊ တရားစီရင်ပေးသော ခုံလူကြီးများကဖြစ်စေ ကျူးလွန်သူအပေါ် ချမှတ် ပေးလိမ့်မည်ဟု လက်ခံသိရှိထားကြသော ဓလေ့ထုံးတမ်း များသည်သာလျှင် တရားဥပဒေမြောက်သော ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေများ ဖြစ်ပေသည်။

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အယူခံမှုအမှတ် ၉၊ ၁၀၊ ၁၁၊ ၁၂၊ ၁၃၊ ၁၄၊ ၁၅၊ ၁၆။

† လွိုင်ကော်ခရိုင်၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ အထူးရာဇဝတ်ရုံး အမှတ် ၁၀ ၏ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁ တွင် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၈ ရက်နေ့ခွဲချမှတ်ပြီး၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၉ ရက်နေ့တွင် အဘည်ပြုအဖွဲ့က အတည်ပြုသည့် အမိန့်ကို အယူခံမှု။

ခဏ ၆၈
ဆဲရယ် (၁) ပါဝ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ကောင်းမြတ်သည်လည်းဖြစ်၍ ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေတရပ် စစ်မှန်သည်လည်း ဖြစ်လျှင်၊ ယင်း ဥပဒေကို လေးနက်စွာ စဉ်းစားရမည်သာဖြစ်၏။ တော်လှန်ရေး ကောင်စီက ပြည်ထောင်စုသား တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများနှင့် ပတ်သက်သော ခံယူချက်တိုင်—

“တိုင်းရင်းသားလူမျိုး အသီးသီး၏ ထူးခြားသော အခြေအနေအရ သီးခြား လွတ်လပ်စွာ လုပ်ဆောင်ခွင့် ပြုရမည့်အချက်များဆိုရာ၌ တိုင်းရင်းသားလူမျိုး အသီးသီးတို့သည် မိမိတို့ မြတ်နိုးချစ်ခင်သည့် စကား၊ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာနှင့် စောင့်ထိန်း အပ်သည့် ဓလေ့ ထုံးတမ်းများကို သီးခြား ဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့် ရှိရပါမည်”ဟု ကျေညာခဲ့ပြီးလည်းဖြစ်သည်။

အယူခံတရားခံ၏အကျိုးဆောင် ။ ။အစိုးရ တရားရုံးချုပ် ရွှေနေ ဦးလှသင်း၊ ဦးတင်အုန်း၊ ဥပဒေ အကြံပေးအရာရှိ။

ကယားပြည်နယ်၊ လွိုင်ကော်ခရိုင်၊ ရွားတောမြို့နယ်၊ ဒေါကလိုခူရွာ၌ ၁၉၆၃ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၂၆ ရက်နေ့က စိုးရယ်နှင့် နဲမယ် ဇနီးမောင်နှံနှင့် မိသားစု ပေါင်း ၆ ဦးကို အယူခံတရားလို ဆဲရယ် (၁) နှင့် ကျန်အယူခံတရားလို ၇ ဦးတို့က စုန်းဟု ရိုးစွပ်၍ ဝိုင်းဝန်း ရိုက်နှက် သတ်ဖြတ်လိုက်ကြလေသည်။

လူသတ်မှုဖြင့် စွဲဆို၍၊ အထူးရာဇဝတ်ရုံးသို့ တင်ပို့ စစ်ဆေးသော အခါတွင် ယခု အယူခံဝင်ကြသော တရားခံများက ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း ထွက်ဆိုကြ၏။ မျက်မြင်သက်သေဟူ၍ မရှိ၊ ဆဲရယ် (၁)က ထုတ်ဖော် ပြောဆိုရာမှ အမှုပေါ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ရာ၊ သူ့စကားကို ကြားရသော နဲမယ် (လိပြ-၁) နှင့် ဖြေရယ် (လိပြ-၂)တို့၏ ထွက်ဆိုချက်၊ သေသူတို့၏ အလောင်းများကို တူးဖော်၍ ဆရာဝန်က စစ်ဆေးချက် များနှင့် တရားခံတို့က ရိုးသားစွာ ရုံး၌ ဖြစ်သမျှကို ပြောပြချက်တို့ဖြင့် အမှန်တရားကို ထင်ရှားစေခဲ့ရသည်။

တရားခံတို့က သေသူတို့သည် စုန်းမိသားစု ဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်းတို့ပြုစား၍ မိမိတို့၏ ဆွေမျိုးသားချင်းများ မရှေးမနှောင်းပင် သေဆုံးခဲ့ရကြောင်း။ ဆဲရယ် (၁)ကလည်း ထိုသို့ပင် ရိုးစွပ်ကာ ဟိန်လူကြီးများထံ တိုင်ကြားပြီး၍ ကယားဓလေ့ ထုံးစံအရ ရှင်းလင်း သုတ်သင်ရမည်ဟု စည်းရုံး ခေါင်းဆောင်သဖြင့် ပါဝင်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပါ သည်ဟု တရားခံတို့က ပြောကြသည်။

အထူး ရာဇဝတ်ရုံးက စုန်းဟုရိုးစွပ်၍ သူတပါးကို သတ်ဖြတ်ခြင်းကို ကယားဓလေ့ ထုံးစံက ခွင့်မပြု။ သို့ရာတွင် စုန်းနှင့် ပတ်သက်သော အစွဲအလန်းများ ကြွင်းကျန်လျက် ရှိသေးခြင်း၊ ခရီးလမ်းပမ်း ဝေးလံ ခက်ခဲခြင်း၊ ပညာ ဗဟုသုတ အကြားအမြင် နည်းပါးသည့် ဒေသတို့လည်း ရှိနေသေးခြင်းတို့ကို ထည့်သွင်း စဉ်းစား၍ တရားခံတို့

အပေါ် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၂၅ အရ ပြစ်မှု ကျူးလွန်ကြောင်းကို ဆုံးဖြတ်ပြီးလျှင် ပြစ်ဒဏ် အသီးသီးကို သက်ညှာသင့်သလောက် သက်ညှာ၍ သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ ခေါင်းဆောင် စည်းရုံးသူ ဆဲရယ် (၁)အား ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ်၊ ကျန်တရားခံများ အနက် ၂ ဦးအား ၄ နှစ်စီ၊ ၂ ဦးအား ၅ နှစ်စီနှင့် ကျန် ၃ ဦးအား ၆ နှစ်စီ ကျခံစေရန် အမှုအဖြစ်အပျက်အလိုက် ချမှတ်ခဲ့လေသည်။

၁၉၆၈
ဆဲရယ်(၁) ပါ ဂ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

မူခင်းတရပ် ဖြစ်ပွားလာ၍ တရားစီရင်ရာတွင် ရပ်ရွာ၏စည်းလုံးရေးနှင့် အလားတူ မူခင်းများ ပြန့်ပွားခြင်းမှ ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေးတို့ကို မျက်ခြေမပြတ် ထားရှိ ရလေသည်။ ထို့ကြောင့် တရားစီရင်ရေးတွင် ပြစ်မှု ကျူးလွန်သူကို ဆုံးမပြုပြင်သည့် အနေနှင့် ထိုက်တန်သော ပြစ်ဒဏ်ကို သတိကြီးစွာဖြင့် တိုင်းထွာ သတ်မှတ်ရသည့် နည်းတူ၊ အမှုကို သင်္ခန်းစာတရပ် ဖြစ်စေ၍၊ အများ ပြည်သူအား ပညာ ပေးခြင်း ကိုလည်း ပြုရပေသည်။

ယင်းရည်ရွယ်ချက်၊ စေတနာဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် လျှင်ကော်မြို့သို့ သွားရောက်၍၊ ပြည်နယ် ဦးစီးအဖွဲ့နှင့် လုံခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှု ကော်မတီတို့၏ စီစဉ်ပေးချက်အရ ကယား၊ ပဒေါင် အမျိုးသားလူကြီးများနှင့် အမှုတွင် အကျုံးဝင်သော ကိစ္စရပ်များ ကို လေ့လာ ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ လူကြီးများက စုန်း၊ နတ်များကို ရွာသူရွာသား အများတို့ ယုံကြည်ခြင်း၊ ပူဇော်ခြင်းအကြောင်း၊ စုန်းပြုစား၊ နတ်ပြုစားခြင်း အကြောင်းတို့ကို ပြောပြကြသည်။ စုန်းဟု အများက ယုံကြည်သူကို သူ့ပညာဖြင့် အန္တရာယ်မပြုရန် သတိပေးသည်။ မရလျှင် ရွာမှ မောင်းထုတ်ကြသည်။ စုန်းဟူ၍ ညအခါ စုန်းတောက်ခြင်းဖြင့် သိသာသည်။ သို့မဟုတ် ကြက်၊ ကြောင်၊ ခွေး စသည် ဖြင့် တိရစ္ဆာန်အရောင်လည်း ဖန်ဆင်းတတ်သည်။ နေ့အခါစေ့စေ့ သူ့ကိုအကြည့်မခံရ။ မျက်လုံးများ အောက်သို့ စိုက်ချတတ်သည်။ မျက်နှာ လွဲသွားတတ်သည်။ သို့ရာတွင် သူတို့ကို စုန်းဟု လွယ်လွယ်နှင့် ရိုးစွပ်လေ့မရှိ။ ရပ်ရွာလူကြီးများ၊ ရွာသူရွာသား များက လေးနက်စွာ စဉ်းစားပြီးမှ ဆုံးဖြတ်ကြသည်။ ရန်ငြိုးနှင့် ရိုးစွပ်ခြင်းမျိုးလည်း မရှိတတ်သည်။ ထို့ကြောင့် မတရား ရိုးစွပ်သူကို လူကြီးများက ပြစ်ဒဏ်ခံရသည် စသည်ဖြင့် အကျယ်တဝင့် ရှင်းလင်း ပြောပြကြလေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကလည်း စုန်း၊ နတ် အစွဲအလမ်း ဟူသည် သမိုင်းတလျှောက် ကမ္ဘာ အရပ်ရပ်၌ ရှိခဲ့ကြပါသည်။ သို့ရာတွင် မကောင်းသည့် အစွဲအလမ်းများကို ပပျောက် အောင် ပြုပြင်ကြရပါသည်။ ကိုယ့်အစွဲအလမ်းက ကောင်းသည်၊ သူ့အစွဲအလမ်းက မကောင်းဟူ၍ တဖက်သတ် ပြောရန်လည်း မသင့်ပါ။ သို့ရာတွင် အစွဲအလမ်းတခု ကြောင့် တပါးသူကား အန္တရာယ် ဖြစ်စေလျှင်ကား၊ ယင်းအစွဲအလမ်းသည် မသင့်

၁၉၆၈
ဆဲရယ်(၁)ပါဝ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

မြတ်သည်မှာ ထင်ရှားပါသည်။ လူတစ်ဦး၊ လူတစ်စုက စုန်းဟုရိုးစွပ်ကာ သတ်ဖြတ်လိုက်
ကြသော မိသားစုတို့၏ အသက်ကို မည်သူက ပြန်လည်၍ ပေးသွင်းနိုင်ပါမည်နည်း။
ကျန်ရစ်သူ ဆွေမျိုး မိခင်အားထားသူတို့၏ နှစ်နာဆုံးရှုံးခြင်းကို မည်သို့လျှင် ကုစား
နိုင်ပါမည်နည်း။ ရွာတွင် ဖျားနာကြလျှင် ဆေးရုံသို့ ပို့ပါ။ စုန်းပြုစားတာ မဟုတ်ပါ။
စုန်းဟု ရိုးစွပ်လျှင် ရွာလူကြီးများကို တိုင်ပါ။ လက်လွန် ခြေလွန်ကား မလုပ်ကြပါ
နှင့်၊ လုပ်လျှင် တရားဥပဒေက လျစ်လျူရှု၍ မနေနိုင်ပါ။ တဆင့်စကားဖြင့် အစွန်
အဖျားမှ ရွာများသို့ပါ ပြောကြားပေးကြပါဟု လူကြီးများနှင့် ပြည်နယ် အနှံ့ အပြား
မှ လာရောက် ဆွေးနွေးကြသူများအား မှာကြားလိုက်ကြသည်။ လူကြီးများကလည်း
သဘောတူ လက်ခံကြသည်။

ကယားပြည်နယ်တွင် ကျင့်သုံးကြသော ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေတွင် သူတစ်ဦးကို စုန်း
ဟု ရိုးစွပ်ကာ သတ်ဖြတ်လျှင် ပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်သည်ဟု မဆိုပေ။ မတရားရိုးစွပ်ခြင်း
သည် ပြစ်မှုမြောက်သည်ဟုကား ဆိုပေသည်။ ကယားပြည်နယ် ဦးစီး အဖွဲ့က စုဆောင်း
ပြုစုလျက်ရှိသော ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေ အပိုဒ်မ ၂၉ က အောက်ပါကဲ့သို့ ဆိုသည်။

“မည်သူမဆို စုန်းမဟုတ်ဘဲ သူတပါးကို စုန်းဖြစ်သည်ဟူ၍ အတိအလင်း
ပြောဆိုစွပ်စွဲ မှားယွင်းလျှင် စုန်းရိုးသူကစုန်းရိုးခံရသူကို ငွေ ၂၀၀ ကျပ်အထိ
ပေးလျော်စေရမည်။ ငွေမလျော်နိုင်လျှင် အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ၁ နှစ်
အထိ ကျခံစေရန် အပြစ်ပေး စီရင်နိုင်သည်။

အကယ်၍ စုန်းအရိုးခံရသူက ရေငုတ်မခံနိုင်ဘဲ၊ စုန်းအမှန် ဖြစ်ခဲ့ပါလျှင်
တအိမ်လုံး ရွာမှအပသို့ နှင်ထုတ်စေနိုင်သည်။”

စုန်းဟု အရိုးခံရသူက အစစ် မခံရဲလျှင် ရွာမှနှင်ခြင်းကို ခံရနိုင်သော်လည်း
၎င်းအား သတ်ဖြတ်ခြင်းကိုကား ထုံးတမ်းကပင် ခွင့်မပြုချေ။

အစွဲအလန်းတရပ်ကို ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေဟု ခေါ်ဝေါ်ကာမျှနှင့် ယင်းအစွဲ
အလန်းသည် တရားဥပဒေ၏ အာနိသင်ကို ရနိုင်သည်မဟုတ်။ ဓလေ့ ထုံးတမ်း
ဟူသမျှသည်လည်း တရားဥပဒေ၏ အာနိသင် ရှိကြသည် မဟုတ်ချေ။ ရပ်ရွာတရွာ၊
လူတစ်စုက တချိန် တကာလတွင် ကျင့်သုံးရုံမျှနှင့်လည်း၊ ဓလေ့ထုံးတမ်းအဆင့်သို့
ရောက်သည်မဟုတ်။ အခွန်ရှည်စွာ ဒေသမှ လူအများက၊ နားလည်ကျင့်သုံးခဲ့၍
ကျူးလွန် ဖောက်ဖျက်လျှင် သတ်မှတ်ထားသော ပြစ်ဒဏ်များကို တရားရုံးက ဖြစ်စေ၊
တရားစီရင်ပေးသော ခုံလူကြီးများက ဖြစ်စေ ကျူးလွန်သူ အပေါ် ချမှတ်ပေးလိမ့်
မည်ဟု လက်ခံ သိရှိထားကြသော ဓလေ့ထုံးတမ်း များသည်သာလျှင် တရားဥပဒေ
မြောက်သော ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေများ ဖြစ်ပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ဆွေးနွေး

ခွဲကြရသော ကယား၊ ပဒေါင်လူကြီးများကလည်း ယင်းသို့ပင် သဘောပေါက်ကြသည်။ သက်ကြီးစကား သက်ငယ်ကြား၍ အများလိုက်နာ ကျင့်သုံးသော ဓလေ့ ထုံးတမ်း ဥပဒေများ ရှိပါသည်။ ယင်းဥပဒေများအရ မည်သည့် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်လျှင် မည်သည့်ပြစ်ဒဏ် ထိုက်သင့်စေရမည်ဟု တိတိကျကျ ပေါ်ပြပါသည်။ အစွဲအလန်းနှင့် ဖြစ်စေ၊ အထင်မှား၍ဖြစ်စေ ကျူးလွန်လျှင်လည်း ပြစ်ဒဏ် သင့်ပါသည်ဟု ပြောဆို ကြသည်။

၁၉၆၈
ဆဲရယ်(၁)ပါ ဂ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ကောင်းမြတ်သည်လည်း ဖြစ်၍၊ ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေတရပ် စစ်မှန်သည်လည်း ဖြစ်လျှင်၊ ယင်းဥပဒေကို ကျွန်ုပ်တို့က လေးနက်စွာ စဉ်းစားရမည်သာ ဖြစ်၍၊ တော်လှန်ရေး ကောင်စီက ပြည်ထောင်စုသား တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများနှင့် ပတ်သက်သော အယူခံချက်တွင်—

“ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးအသီးသီး၏ ထူးခြားသော အခြေအနေအရ သီးခြား လွတ်လပ်စွာ လုပ်ဆောင်ခွင့် ပြုရမည့် အချက်များ ဆိုရာ၌၊ တိုင်းရင်းသား လူမျိုး အသီးသီးတို့သည် မိမိတို့ မြတ်နိုးချစ်ခင်သည့် စကားစာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာနှင့် စောင့်ထိန်းအပ်သည့် ဓလေ့ထုံးတမ်းများကို သီးခြား ဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့် ရှိရပါမည် ”

ဟု ကျေညာခဲ့ပြီးလည်း ဖြစ်သည်။

ကချင် တောင်တန်း ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ၊ ကချင်ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေကို လိုက်နာ ကျင့်သုံးခြင်းကို ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ နှင့် နော်ဒွန်ဇောဘာ (၁) စီရင်ထုံးတွင် နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်က မှတ်ချက် ပြုထားသည်ကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့ သတိပြုကြသည်။

ဤအမှုပါ အဖြစ်အပျက်မျိုးတွင် ပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်ကင်းစေခဲ့သည့် သာဓကများ ရှိမရှိကိုလည်း မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများနှင့် အခြား နိုင်ငံအချို့၏ ရှေးစီရင်ထုံးများတွင် ရှာဖွေ လေ့လာကြသည်။ အလားတူ အဖြစ်အပျက်မျိုးတွင် ပြစ်ဒဏ်ကို လျော့ပေါ့ ပေးသည်မှအပ လုံးဝပြစ်ဒဏ်မှ ကင်းလွတ်စေသည်ကိုကား မတွေ့ရချေ။ တစ္ဆေ သူ့ထင်မှတ်၍ လူကိုခါးနှင့်ခုတ်ကာ သေစေခြင်း (၂)၊ စုန်းဝင်သည် ထင်မှတ်၍ ရှက်နှက်ခြင်းဖြင့် သေစေခြင်း (၃) စသည်တို့တွင် သေစေသူသည် ရုဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၄ အရ၊ ပြစ်မှု ကျူးလွန်သည်။ မတော်တဆ ပြစ်ခဲ့ပါသည်ဟူ၍လည်း

(၁) ၁၉၆၆၊ မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံး၊ ၁၄၀၇၊ နိုင်ငံတော်တရားရုံးချုပ်။
(၂) မောင်ရွှေတူး နှင့် အစိုးရ၊ ၁၈၉၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံး၊ အတွဲ ၂၊ ၁၃၉။
(၃) မောင်ဖိုးကျော်ပါ ၄ နှင့် အစိုးရ၊ အထက်မြန်မာနိုင်ငံ စီရင်ထုံး၊ အတွဲ ၁ (၁၉၀၂-၀၃) ၁။

၁၉၆၈
ဆဲရယ်(၁) ပါ ဂ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ပုဒ်မ ၈၀ ကို အားကိုး၍ ကင်းလွတ်ခွင့် မရနိုင်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ကာ ကျူးလွန်သူများ အားလျော့ပေါ့သော ပြစ်ဒဏ်များ ချမှတ်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။

အတည်ပြုအဖွဲ့က ဤအမှုတွင် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၂၅ မှ ပုဒ်မ ၃၀၄ သို့လွှဲပြောင်း ၍ အယူခံတရားလိုတို့အား ပြစ်မှုထင်ရှား တွေ့ရှိခြင်းသည်၊ မှန်ကန်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ယူဆသည်။

ပြစ်ဒဏ်နှင့် ပတ်သက်၍ စဉ်းစားရာတွင် ဆဲရယ် (၁) မှအပ၊ အခြားသော အယူခံတရားလိုများသည် အစွဲအလန်း အမှန်တကယ် ရှိနေကြသည်မှာ ထင်ရှား ပေသည်။ ၎င်းတို့အား ဆဲရယ် (၁) က ဟိန်လူကြီးများအား ပြောပြီးပြီ၊ ဓလေ့ထုံး တမ်းအရ၊ စုန်းဟုရိုးစွပ်သူတို့ကို သုတ်သင်နိုင်ပြီဟု လှည့်ဖျား ပြောဆိုခဲ့သည်မှာလည်း ထင်ရှားသည်။ ထို့အပြင် ၎င်းတို့သည်၊ အထူးရာဇဝတ်ရုံးရွှေ၌ ရိုးသားစွာ ဟုတ်မှန် သည့်အတိုင်း ပြောခဲ့ကြပေသည်။ ၎င်းတို့အနက် ငယ်ရွယ်သူများလည်းပါဝင်သည်။ ၎င်းတို့သည် အထူးရာဇဝတ်ရုံး ဖွဲ့စည်းစစ်ဆေးနေစဉ် နှစ်အတန်ကြာ အချုပ်အနှောင် ခံခဲ့ကြရပြီးပြီ။ ထောင်ဒဏ် ကြာမြင့်စွာ ကျခံကြရမည့်အစား လုပ်အားပေးလျက် သတိ တရား ရစေကာ သေသူတို့၏ ကျန်ရစ်သော မှီခိုအားထားသူတို့ကို ဘဝသစ် ထူထောင် နိုင်ရန် ကူညီစေလျှင် သင့်မြတ်မည်၊ ထိုသို့ ပြစ်ဒဏ်ကို ပြင်ဆင်ခြင်းဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ဖော်ပြခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း အမှုကို သင်္ခမ်းစာပြု၍ ပြည်နယ်သား အများကို ကောင်း သော ပညာသတိ ပေးရာလည်း ရောက်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ယူဆကြသည်။

မဟာန်ဇူး နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (၄) တွင် ခေတ်နှင့်မလျော်တော့သော ဂလဲစား ချေရမည်ဟူသည့် အစွဲအလန်းသည် ချင်းတောင် အချိုဒေသတို့၌ ကြွင်းကျန် နေသေးသည်ကို သတိပြု၍ ပြစ်မှု ထင်ရှားခြင်းကို အတည်ပြုကာ ပြစ်ဒဏ်ကို လျော့ ပေါ့ ပေးခဲ့သည့် တရားရုံးချုပ် စီရင်ထုံးလည်း ရှိသည်။

အထက်ပါ အကြောင်းကြောင်းကြောင့် မြရယ်(ခ)မီးရယ်၊ ဆဲရယ်(၂)၊ ဆော် ရယ်၊ တေရယ်၊ မြီရယ်(၁)၊ ပွဲရယ်နှင့် ဖြေရယ် ၇ ဦးတို့အပေါ် ထောင်ဒဏ် အသီးသီး သတ်မှတ်ထားသည်ကို ထောင်ဒဏ် ၃ နှစ်စီသာ ကျခံကြစေရမည်ဟု လျော့ပေါ့၍ သတ်မှတ်လိုက်သည်။ ယခုမှ နောက်တွင်ကျန်သော ထောင်ဒဏ် ကာလအတွင်း ကယားပြည်နယ်တွင်း၌ ကောင်းစွာ နေထိုင်ပါမည် ဟူသော ကိုယ်တိုင် ခံဝန်နှင့်၎င်း၊ တလလျှင် တကြိမ် ၎င်းတို့နေထိုင်ရာ၊ သို့မဟုတ် လုပ်ကိုင်ရာ ရပ်ရွာ၊ မြို့နယ်မှ လှုံ့ချေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှု ကော်မတီသို့ သွားရောက်၍ အစီရင်ခံရမည်ဟူသော စည်း ကမ်းချက်နှင့်၎င်း၊ ၎င်းတို့အား အပြင်၌ လုပ်အားပေးနိုင်ရန် လွှတ်ထားရမည်။

(၄) ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံး၊ ၁၆၃။

ထိုကာလအတွင်း၌ ကောင်းမွန်စွာ လုပ်ကိုင်စားသောက်ပြီးလျှင် သေသူတို့၏ ကျန်ရစ်
 သော ဇနီး၊ သားသမီး၊ မိဘ စသူတို့အား အယူခံတရားလို တဦးလျှင် ငွေ ၂၀၀ ကျပ်စီ
 ကို အရစ်ကျ ပေးသွင်း၍ ရာဇဝတ်ကြေး ဆပ်စေရမည်။ ဤအမိန့်အတိုင်း လိုက်နာ
 ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် သေဆုံးသူတို့၏ ကျန်ရစ်ရာ ပေါ်ပြုပြီးသော အရင်းအချာ မှီခို
 သူများ မည်သူတို့ရှိသည်ကို စုံစမ်း၍ ဓလေ့ထုံးတမ်းနှင့်အညီ အယူခံတရားလို တဦးစီက
 ပေးသွင်းသော ငွေ ၂၀၀ ကျပ်၊ စုစုပေါင်း ၁,၄၀၀ ကျပ်မှ ၎င်းတို့ ရထိုက်သော
 ဝေပုံကျဝေစုကို ပေးစေရန်ကို လျှင်ကော်ခရိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက တာဝန်
 ယူစေရမည်။

၁၉၆၈
 ဆဲရယ်(၁)ပါ ဂ
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 ပြန်မာနိုင်ငံ။

ဆဲရယ် (၁)သည်၊ လှည့်ဖျား၍ ခေါင်းဆောင်ခဲ့သူဖြစ်၍၊ ၎င်းသည် ထောင်ဒဏ်
 ၅ နှစ် ကျခံစေရမည်ဟု သတ်မှတ်လိုက်သည်။

လျှင်ကော်မို့၊ ဆွေးနွေးပွဲတွင် ပါဝင်ကူညီခဲ့သော ပြည်နယ် ဦးစီး ဥက္ကဋ္ဌနှင့်
 ဦးစီးအဖွဲ့ဝင်များ၊ ပြည်နယ် လုံခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှုကော်မီတီဝင်များ၊ နိုင်ငံတော်
 ရွှေနေချုပ်နှင့် အမှုတွင် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော အစိုးရရွှေနေကြီးနှင့် ကယားပြည်
 နယ် ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေစာတမ်းများ ပြုစုတင်သွင်းကြသော ပြည်နယ်များ
 ဥပဒေ အရာရှိ ဦးတင်အုန်း၊ အတွင်းဝန် ဦးခင်မောင်သန်းနှင့် ကယားပြည်နယ် လက်
 ထောက် စက်ရှင် တရားသူကြီး ဦးမန်းသိန်းလွင်တို့အား ကျေးဇူးတင်ကြောင်း
 ကျွန်ုပ်တို့ မှတ်တမ်းတင်ပါသည်။

အထူးရာဇဝတ်ရုံးအယူခံအဖွဲ့

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

ဗိုလ်မှူးကြီး လှဟန်၊ ဗိုလ်မှူးချုပ် စိန်ဝင်း နှင့် ဒေါက်တာ မောင်မောင်တို့ရွှေ့တွင်

ဗိုလ်သာကျော် (ခေါ်) မောင်သန်း (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ) *

† ၁၉၆၈

ဇူလိုင်လ
၁၈ ရက်။

မတရားအသင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇ (၂)/လက်နက် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ (စ)/ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၂၆/၁၄၉/ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂ (၁) (ခ)/၁၄၉/ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၉၅ အရ မှုပြစ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်း—လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ဖြင့်ဝိုင်း၍ သေနတ်ဖြင့်ချိန်ကာ ခေါ်ယူ သွားကြခြင်း—ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၉၅ အရ ခြိမ်းချောက်ခြင်းမြောက် မမြောက် ပြစ်ဒဏ်။

အယူခံ တရားလိုအား ခါးပြမှု၊ လက်နက်မှု၊ လူ့ဘဦးကို အပြင်းအထန် နှာကျင့်စေမှု၊ မာဘာ၊ အသင်းတွင် ပါဝင် လှုပ်ရှားခဲ့မှုနှင့် လူသတ်မှုတို့ဖြင့် အမှု ၅ မှု စွဲဆိုခဲ့သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ဖြင့်ဝိုင်း၍ သေနတ်ဖြင့်ချိန်ကာ ခေါ်ယူ သွားကြခြင်း ပြစ်သောကြောင့် နှုတ်ဖြင့် မည်သို့မျှ ခြိမ်းချောက်ရန်မလို၊ ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေနှင့် အပြုအမူ အရ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၉၅ အရ ခြိမ်းချောက်ခြင်းမြောက်သည်။

အယူခံ တရားလိုသည် အလင်းဝင်ရောက်ရန် မရည်ရွယ်ဘဲ ငြိမ်းချမ်းရေးကို အယောင်ပြု၍ ဆက်လက်တိုက်ခိုက် သောင်းကျန်း စည်းရုံးလျက် ရှိခဲ့သည်မှ ၁ ထင်ရှားသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းသည် အထေ့ထေ့ လွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အခွင့်က ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများကို ခွင့်လွှတ်ခြင်း၊ လျော့ပေါ့သောပြစ်ဒဏ်ကို သတ်မှတ်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ပေးသည်ထက်ပို၍ အကျိုးထူး ခံစားခွင့်မရှိ၊ ကျူးလွန်ခဲ့သော ပြစ်မှုများအတွက် ထိုက်သင့်သော ပြစ်ဒဏ်များကို ခံရမည်သာဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို၏အကျိုးဆောင် ။ ။ဦးစိုးအောင်။

အယူခံတရားခံ၏အကျိုးဆောင် ။ ။အစိုးရ တရားရုံးချုပ်ရွှေနေ ဦးလှသင်း။

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၂၂၊ ၂၃၊ ၂၄၊ ၂၅ နှင့် ၂၆။
† ပဲခူးခရိုင်၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ အထူးရာဇဝတ်ရုံးအမှတ် ၁၅ ၏၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၊ ၁ (က)၊ ၁ (ခ)၊ ၁ (ဂ)၊ ၁ (ဃ) တွင် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၉ ရက်နေ့၌ ချမှတ်ပြီး၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၅ ရက်နေ့နှင့် ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တို့တွင် အတည်ပြု အဖွဲ့က အတည်ပြုသည့် အမိန့်ကို အယူခံမှု။

အယူခံတရားလို ဗိုလ်သာကျော် (ခ) ဦးသန်းသည်၊ ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဝေါ်မြို့နယ် တိုက်ခိုက်ရေး တာဝန်ခံ တဦးဖြစ်ခဲ့သည်။ ၎င်းအား ၁၉၆၃ ခု၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၄ ရက်နေ့ နံနက်တွင် ဗိုလ်ကြီး ဇော်ဝိတ် ခေါင်းဆောင်သော တပ်မတော်နှင့် ပြည်သူ့ ရဲအဖွဲ့တို့က အသက်ပိုင်းပတ်ရွာကို ဝိုင်းဝန်း ရှာဖွေရာမှ ဖမ်းဆီးခဲ့ကြသည်။

ဗိုလ်သာကျော်
(ခေါ်)
မောင်သန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်စာရိုင်း။

ဗိုလ်သာကျော်အပေါ် စုံစမ်းတွေ့ရှိချက်များအရ၊ ၎င်းအား အထူး ရာဇဝတ် ရုံးသို့ဘင်၍ ခါးပြုမှု၊ လက်နက်မှု၊ လူ့ဘဦးကို အပြင်းအထန် နှာကျင့်စေမှု၊ မတရားသင်း တွင် ပါဝင်လှုပ်ရှားခဲ့မှုနှင့် လူ့သက်မှုတို့ဖြင့် အမှု ၅ မှု စွဲဆိုစေခဲ့သည်။ အထူး ရာဇဝတ်ရုံးက အကြောင်းခြင်းရာ ထင်ရှားသည်ဟု တွေ့ရှိကာ တမူစီတိုင် ပြစ်ဒဏ် အသီးသီး သတ်မှတ်ခဲ့ရာမှ ဗိုလ်သာကျော်က ဤရုံးသို့ အယူခံဝင်သည်။

အမှုဘဏ္ဍစီတွင် ဗိုလ်သာကျော်က ငြင်းကွယ်ခြင်း စသည်ကို ပြုသော်လည်း၊ အမှုဘဏ္ဍစီတွင် ၎င်းအားကိုးသော ခုခံချက်မှာ ၎င်းအား ဖမ်းမိသော အချိန်က ၎င်း သည် အစိုးရ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးစကား ကမ်းလှမ်းပြီးဖြစ်ကာ နယ်တွင် လက်နက်ပုန်းများကို ဖော်ထုတ်ခြင်း ပြုခဲ့ပါသည်။ ယင်းတာဝန် ထမ်းဆောင် ပြီးလျှင် အလင်းဝင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယခင်က ကျူးလွန်ခဲ့သော ပြစ်မှု များအတွက် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ရထိုက်ပါသည် ဟူသော အချက်ဖြစ်ပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ဗိုလ်သာကျော်၏ တရားရုံးချုပ် ရွှေနေ ဦးစိုးအောင်နှင့် အစိုးရ တရားရုံးချုပ် ရွှေနေ ဦးလှသင်းတို့အား အယူခံမှုတမူစီတိုင်လည်းကောင်း၊ အယူခံ အားလုံးကို ခြံ၍လည်းကောင်း၊ အသေးစိတ် ကြားနာခဲ့ကြသည်။ အထူး ရာဇဝတ် ရုံးက စစ်ဆေးခဲ့သော အမှုများသည်၊ ကာလဒေသအားဖြင့် နောက်ခံ တူညီသည့် အပြင် ဗိုလ်သာကျော်က အဓိကအားကိုးသော ခုခံချက်မှာလည်း တရပ်တည်း ဖြစ် သောကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် အယူခံမှုများကို တမူစီအောက်၌ ဝေဖန် သုံးသပ် ပြီးနောက်၊ ဤစီရင်ချက် တရပ်တည်းဖြင့် ဆုံးဖြတ်ကြသည်။

၁၉၆၃ ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် မိုးနတ်ရွာ၌၊ ဗိုလ်သာကျော်ခေါင်း ဆောင်သောဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီအဖွဲ့တဖွဲ့သည်၊ အင်းအင်စပိတ်တော်ဦးအောင်တင် နှင့်အခြားသူများမော်တော်ဖြင့်ခရီးသွားရင်း၊ ကမ်း၌ဆိုက်ကပ်နေကြသည်ကို သေနတ် များဖြင့်ချိန်ခေါ်ကာ၊ ပါလာသောနှစ်လုံးပြုးသေနတ် ၄ လက်နှင့် ၂၂ ရိုင်ဖယ်တလက် တို့ ကိုသိမ်းဆည်းယူသွားကြောင်း၊ ဦးအောင်ကင်မှာမှအစိုးရအမှုထမ်းဖြစ်သဖြင့်၊ ၎င်း ကိုင်ဆောင်သော ခြောက်လုံးပြုးကို ကိုင်ဆောင်ခွင့်ရှိသည်ဆိုကာ ပြန်ပေးကြောင်း၊ ကျန်လက်နက်များကို အလှူခံလျှင် ပဲခူးခရိုင် လုံခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှုကော်မတီ၊ ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်မှူးအေးကို၏လက်မှတ်ဖြင့် ပြန်တောင်းနိုင်ကြောင်း ပြောဆိုကာ၊ ဗိုလ်မှူးအေးကို

၁၉၆၈
ဗိုလ်သားကျော်
(ခေါ်)
မောင်သန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ထံပေးရန် စာအစောင်ရေး၍၊ စာအိတ်တွင်ပိတ်ကာ ပေးလိုက်ကြောင်း၊ ဦးအောင်တင်
က အထူးထုတ်ဝေရုံးရွှေတွင် ထွက်ဆိုခဲ့သည်။ ထိုလက်နက်များကို ခြိမ်းချောက်
သိမ်းဆည်းယူသည့်အတွက်၊ ဗိုလ်သားကျော်အပေါ် အထူးထုတ်ဝေရုံးက၊ ထုတ်ဝေပုဒ်မ
၃၉၅ ဖြင့် ပြစ်မှုထင်ရှားတွေ့ရှိကာ အကန့်အသတ်မရှိသော တသက်တကျွန်း ထောင်
ဒဏ်ကိုခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

ဦးအောင်တင် (လိပြ-၁)အပြင်၊ ဦးအေးပေ (လိပြ-၅)၊ သူကြီးဦးအေးပေ
(လိပြ-၇) စသော ဗိုလ်ဘွဲ့က အချင်းဖြစ်ရာတွင် ၎င်းတို့ပါဝင်၍၊ ၎င်းတို့လက်နက်
များကိုသိမ်းဆည်းကြောင်း၊ အမှုတွင် ထွက်ဆိုကြသည်။ ဗိုလ်သားကျော်ခေါင်းဆောင်
သော ကွန်မြူနစ်ပါတီ အဖွဲ့က၊ လက်နက်သိမ်းဆည်းကြောင်းကို ဗိုလ်သားကျော်အား
မှတ်မိသော ဦးဘလွန်း (လိပြ-၂)၊ မောင်တင်လှ (လိပြ-၆) တို့ကလည်း ထွက်ဆိုကြ
သည်။ ဗိုလ်သားကျော်က၊ ဗိုလ်မှူးအေးကိုထံ စာရေးပေးသည်ကို မြင်ကြသော သက်သေ
များလည်းရှိသည်။ အမှုကိုခုံရုံး၌ ဗိုလ်သားကျော်က လက်နက်သိမ်းဆည်းမှုကိုမငြင်း။
ထိုစဉ်က ပြည်ထဲရေးဌာန အတွင်းဝန်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သော၊ ဒု-ဗိုလ်မှူးကြီး
စိန်လွင်နှင့် ပဲခူးခရိုင် ခ-လ-က ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်မှူးအေးကိုတို့က၊ ၎င်းအား လက်နက်ပုန်းများ
ထုတ်ဖော်သိမ်းဆည်းပေးရန် တာဝန်ပေးထားချက် အရ၊ ဆောင်ရွက်ပေးရ သည်ဟု
ထွက်ဆိုခဲ့သည်။

ယင်းအမှု [အထူးထုတ်ဝေရုံး၊ ထုတ်ဝေကြီးမှုအမှတ် ၁(င)/၁၉၆၅]မှ ပေါက်
ဖွားသော အယူခံမှုအမှတ် ၂၆/၆၇ ကို၊ ကျွန်ုပ်တို့ရွှေ၌ လျှောက်လဲရာတွင်၊ တရားရုံးချုပ်
ရွှေနေ ဦးစိုးအောင်က၊ လက်နက်များကို ကိုင်ဆောင်လာသူတို့က လိုင်စင်ပြသနိုင်ခြင်း
မရှိခဲ့ပါ။ ထို့ကြောင့်ဗိုလ်သားကျော်က၊ ဥပဒေမဲ့ လက်နက်များဟုယူဆကာ၊ ဗိုလ်မှူးကြီး
စိန်လွင်တေးအိတ်ထားသော တာဝန်အရ သိမ်းဆည်းခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ လက်နက်များကို
သိမ်းဆည်းသော အခါ၌ ခြိမ်းချောက်လုယူသည်ဟု သတင်းပေး တိုင်တန်းချက်တွင်
ပေါ်ပေါက်ခြင်းမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ဓါးပြမှုမမြောက်ပါဟု လျှောက်လဲသည်။

အစိုးရတရားရုံးချုပ်ရွှေနေ ဦးလှသင်းက နှုတ်အားဖြင့် ခြိမ်းချောက်ခြင်းပြုသည်ဟု
မပေါ်သော်လည်း၊ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ဖြင့်ဝိုင်း၍၊ သေနတ်ဖြင့်ချိန်ကာ ခေါ်ယူသွားကြ
ခြင်းဖြစ်သောကြောင့် နှုတ်ဖြင့်မည်သို့မျှ ခြိမ်းချောက်ရန်မလို၊ ပတ်ဝန်းကျင်အခြေ
အနေနှင့် အပြုအမူအရ၊ ခြိမ်းချောက်ခြင်း မြောက်ပါသည် ဟုတင်ပြသည်။

ထိုလျှောက်လဲချက်သည် သဘာဝယုတ္တိနှင့် ကိုက်ညီသည်ဟုကျွန်ုပ်တို့ ယူဆရပေ
မည်။ ဗိုလ်သားကျော်တို့အဖွဲ့သည် လူ ၂၀ ခန့်ဖြစ်သည်ဟု အမှုတွင်ပေါ်လွင်၏။
လက်နက်ကိုင် ၂၀ ကဝိုင်းဝန်း၍သေနတ်များဖြင့်ချိန်ရွယ်ကာ ခေါ်ဆောင်သွားကြပြီး

နောက်၊ နှစ်လုံးပြုပြီးသေနတ်စသည်တို့ကို သိမ်းယူကြခြင်းဖြစ်ရာ၊ ကိုယ်အမှုအရာဖြင့် ပြုမူပုံတို့ကပင်၊ ခြိမ်းချောက်ရာရောက်ပေသည်။

၁၉၆၈

ဗိုလ်သာကျော်
(ခေါ်)
မောင်သန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ဗိုလ်မှူးကြီးစိန်လွင်နှင့်ဗိုလ်မှူးအေးကိုတို့က တာဝန်ပေးချက်အရ ဆောင်ရွက်ရပါ သည်ဟူသော ခုခံချက်နှင့်ပတ်သက်၍၊ ကျွန်ုပ်တို့က နောက်တွင်ဝေဖန်သုံးသပ်မည်။

အထူးရာဇဝတ်ရုံးက စစ်ဆေးစီရင်ခဲ့သော ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁(က)/၁၉၆၅ တွင်၊ ဗိုလ်သာကျော်အား လက်နက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉(စ)အရ၊ ပြစ်မှုထင်ရှားတွေ့ရှိ၍၊ အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ်ကျခံစေရန်အမိန့်ချမှတ်ထားသည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ လ ၁၄ ရက်နေ့နံနက်တွင် ဗိုလ်သာကျော်အားတပ်မတော်က၊ ဖမ်းဆီးမိသောအခါ၌၊ ဗိုလ်သာကျော်အားတွေ့ရှိရသော တဲအိမ်မှနှစ်လုံးပြုပြီးသေနတ်တလက်ကိုရရှိကြသည်။ ထိုသေနတ်ကို ဗိုလ်သာကျော်သည်၊ တရားဥပဒေမဲ့ကိုင်ဆောင်၍၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရအား ပုန်ကန်ခြားနားနေသူဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသဖြင့်၊ အထူးရာဇဝတ်ရုံးက ဖော်ပြပြီးသော ပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

သေနတ်ကို ဗိုလ်သာကျော်ကိုင်ဆောင်လျက်ရှိစဉ်၊ ဖမ်းဆီးရမိခြင်းမဟုတ်သည်မှန် သော်လည်း၊ ၎င်းအားမိရာထဲမှ ရခြင်းဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ ယင်းသေနတ်သည် ဗိုလ်သာကျော်နှင့်အဖွဲ့က၊ အင်းအင်စပိတ်ဘော် ဦးအောင်တင်နှင့်အဖွဲ့တို့ထံမှသိမ်းဆည်း ယူသွားသော လက်နက်များထဲတွင် ပါဝင်ကြောင်းလည်း သက်သေအထောက်အထား ရှိသည်။ သေနတ်ကို လက်နက်ပါရဂူထံ၌၍ စစ်ဆေးကြည့်ရှုရာ၊ အသုံးပြု၍ရကြောင်း ထင်မြင်ချက်ပေးထားသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ရွာကိုဝိုင်း၍ ဗိုလ်သာကျော်ကိုဖမ်းရာတွင် ပါဝင်ကြသော ဗိုလ်ဇော်ဝိတ် (လိပြ-၁)၊ ကိုသန်းဦး (လိပြ-၃)၊ မောင်ရွှေထွန်း (လိပြ-၇) တို့ကလည်း တရားခံကိုတွေ့ရှိရသောအိမ်ပေါ်မှ သေနတ်ကိုရကြောင်း ထွက်ဆိုကြသည်။

တရားရုံးချုပ်ရွှေနေ ဦးစိုးအောင်က အယူခံမှုအမှတ် ၂၃/၁၉၆၇ ကိုလျှောက်လဲ ရာတွင်၊ ဗိုလ်သာကျော်လက်ထဲမှ လက်နက်ကိုမိခြင်းမဟုတ်၊ ရွာဖွဲ့ပုံစံမှာလည်း နည်း လမ်းမမှန်စသည်ဖြင့် လျှောက်လဲသည်။ အစိုးရတရားရုံးချုပ်ရွှေနေ ဦးလှသင်းက၊ တိုက်ပွဲတွင်မိခြင်းကို မှတ်တမ်းတင်သောပုံစံသည် အတိအကျမရှိစေကာမူ၊ ဗိုလ်သာ ကျော်ယခင်ကသိမ်းဆည်းသွားသောလက်နက်ဖြစ်သည်မှာ ထင်ရှား၍၊ ၎င်းအားဖမ်းဆီး မိသောဘဲမှပင် ရသောလက်နက်ဖြစ်ကြောင်း မျက်မြင်သက်သေများလည်း ရှိနေ သည်ဖြစ်၍၊ ဗိုလ်သာကျော်ကိုင်ဆောင်သော လက်နက်ဖြစ်ကြောင်း ခိုင်လုံပါသည်ဟု လျှောက်လဲသည်။

၁၉၆၈

ဗိုလ်သာကျော်
(ခေါ်)
မောင်သန်း
နှင့်
ပြန်ထောင်စု
ပြန်စာနိုင်ငံ။

အထောက်အထားအားလုံးကို ခြုံ၍ကြည့်လျှင်၊ ဗိုလ်သာကျော်သည် ၎င်းနှင့် အဖွဲ့တို့က သိမ်းဆည်းခဲ့သော နှစ်လုံးပြုးသေနတ်များထဲမှ ၎င်းအားဖမ်းဆီးမိစဉ်က ၎င်း၏ဘဲအတွင်းမှတွေ့ရှိရသော နှစ်လုံးပြုးသေနတ်ကို ကိုင်ဆောင်ခဲ့သည်ဟု ဒို့ဟ ကင်းစွာယုံကြည်နိုင်သည်။

အထူးရာဇဝတ်ရုံးက စစ်ဆေးစီရင်ခဲ့သော ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁(ခ)/၁၉၆၅ တွင်၊ ဗိုလ်သာကျော်အား ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၂၆/၁၄၉အရ၊ ဝေါမြို့နယ်၊ အညာ စုရွာတွင် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၇ ရက်နေ့က၊ မောင်သင်းအောင်ဆိုသူကိုအဖွဲ့ နှင့်ဝိုင်း၍၊ “သစ္စာပေါက်သူ”ဟု စွပ်စွဲကာလှန်စွပ်နှင့်ထိုးခြင်း၊ ဓါးနှင့်ခုတ်ခြင်းပြုလုပ်ခဲ့ သည်ဟုတွေ့ရှိခဲ့၍၊ ထောင်ဒဏ် ၃ နှစ်ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ မောင်သင်း အောင်သည်၊ အပြင်းအထန် ဒဏ်ရာရှိသော်လည်း၊ ဝေါမြို့ရဲဌာန၌ တိုင်ချက်ဖွင့်နိုင်ခဲ့ သည်။ ပဲခူးဆေးရုံ၌ဆေးဝါးကုသပြီးနောက်၊ အထူးရာဇဝတ်ရုံးရွေ့သို့၊ လာရောက် သက်သေခံနိုင်ခဲ့သည်။ ၎င်းကအချင်းဖြစ်သောနေ့တွင် ကွန်မြူနစ်ပါတီဝင်များသည်၊ ၎င်းအားအသုဘအိမ်တအိမ်မှ ဆွဲခေါ်သွားပြီးလျှင်၊ ကိုင်းတောထဲရောက်သောအခါ လှန်စွပ်နှင့်ထိုး၊ ဓါးနှင့်ခုတ် ပြုလုပ်ကြကြောင်း ထွက်ဆိုသည်။ ကွန်မြူနစ်ပါတီအဖွဲ့တွင် ဗိုလ်သာကျော်ပါဝင်ကြောင်းကိုလည်းထွက်ဆိုသည်။ ဗိုလ်သာကျော်နှင့်ရဲဘော်များ သည်၊ မောင်သင်းအောင် အားအသုဘ အိမ်မှခေါ်ထုတ်သွားသည်ကိုဦးအောင်သိန်း (လိပြ-၂)၊ ကိုချစ်ရွှေ (လိပြ-၃)၊ မောင်ဘာဘူ (လိပြ-၄) တို့ကထွက်ဆိုကြသည်။ ဒေါက်တာမျိုးတင့် (လိပြ-၇)ကလည်း၊ မောင်သင်းအောင် ဆေးရုံ၌ ဆေးစစ်ချက်ကို သက်သေခံသည်။ မောင်သင်းအောင်တွင် ဒဏ်ရာ ၁၄ ချက်ပါလာ၍၊ ဒဏ်ရာ ၂ ခုမှာ ပြင်းထန်ကြောင်းထွက်ဆိုသည်။

အချင်းဖြစ်ပွားသည်မှာ၊ အထွေထွေ လွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ကျေညာပြဋ္ဌာန်းခြင်း ပြုသည့်နေ့မတိုင်မီကဖြစ်၍၊ အထူးရာဇဝတ်ရုံးက ပြစ်ဒဏ်ကို ၃ နှစ်ထောင်ဒဏ်သာ သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ တရားရုံးချုပ်အစိုးရရွှေနေ ဦးလှသင်းက၊ ဗိုလ်သာကျော် သည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာတွင် ပါဝင်ကြောင်းထင်ရှားပါသည်။ ကိုယ်တိုင်နှစ်နာသုက တိုင်တန်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သောကြောင့်၊ ဗိုလ်သာကျော်အား၊ ဤအမှုနှင့်ပတ်သက်၍၊ အထွေ ထွေ လွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်၏ အကျိုးကိုလုံးဝမပေးပဲ၊ ၃ နှစ်ထောင်ဒဏ်ကို သတ်မှတ် ထားခြင်းသည်လည်း မှန်ကန်ပါသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ရွှေရှိ အယူခံမှု ၂၄/၆၇ တွင်တင်ပြ သည်။

တရားရုံးချုပ်ရွှေနေ ဦးစိုးအောင်ကမူ၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာတွင် ဗိုလ်သာကျော် ပါဝင်သည်ဟု မျက်မြင်သက်သေမရှိပါ။ ထင်ကြေးနှင့်အပြစ်မပေးသင့်ပါဟု လျှောက်လဲ

သည်။ သို့ရာတွင် မောင်သင်းအောင်ကိုယ်တိုင်သာမက၊ မျက်မြင်သက်သေများက၊ ဗိုလ်သာကျော်ပါ ပါဝင်ကြောင်း ထွက်ဆိုကြသဖြင့်၊ အကြောင်းအချက်အားဖြင့် ထင်ရှားသောအမှုဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ယူဆသည်။

၁၉၆၈
ဗိုလ်သာကျော်
(ခေါ်)
မောင်သန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

အထူးရာဇဝတ်ရုံးက စစ်ဆေးခဲ့သောရာဇဝတ်မှုကြီးအမှတ် ၁/၁၉၆၅ တွင်၊ ဗိုလ်သာကျော်အား မတရားသင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇(၂)အရ၊ ပြစ်မှုထင်ရှားတွေ့ရှိ၍၊ နှစ်အကန့်အသတ်မရှိ တသက်တကျွန်းထောင်ဒဏ်ချမှတ်ထားသည်။ ဗိုလ်သာကျော်သည်၊ ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ၊ ဝေါ်မြို့နယ်တိုက်ခိုက်ရေး တာဝန်ခံဖြစ်ကြောင်း ခိုင်လုံသည်။ ၎င်းသည် ၁၉၄၈ ခုနှစ်မှစ၍ တောခိုကာ၊ ကွန်မြူနစ်ပါတီတိုက်ခိုက်ရေး တာဝန်ခံအဖြစ် နိုင်ငံတော်အစိုးရအား ပုန်ကန်ခြားနားခဲ့ကြောင်းလည်းထင်ရှားသည်။ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီအား ပြည်ထဲရေးဌာန၊ ရဲဌာနခွဲ ၂၏၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၁ ရက်နေ့စွဲပါ၊ ငြိမ်းချမ်းရေး ကျေညာစာအမှတ် ၅၅၇ ဖြင့်၊ မတရားသင်း ကျေညာထားပြီးဖြစ်သည်။

ဗိုလ်သာကျော်က ၎င်းသည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ တိုက်ခိုက်ရေး တာဝန်ခံဖြစ်သည်ဟု ဝန်ခံသည်။ သို့ရာတွင်၎င်းအား ဖမ်းဆီးမိသောအချိန်၌ အစိုးရက တောတွင်းလက်နက် ကိုင်များနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ပြောဆိုနေသည်ဖြစ်၍၊ ၎င်းတွင်အပြစ်မရှိကြောင်း ထွက်ဆိုသည်။

ယင်းအမှုမှပေါက်ဖွားလာသော ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၂၂/၆၇ ကိုလျှောက်လဲရာတွင်၊ ထုတ်ပေးရုံးချုပ်ရွှေနေ ဦးစိုးအောင်က၊ ဗိုလ်သာကျော်သည် အရေးကြီးသော သောင်းကျန်းသူ ခေါင်းဆောင်မဟုတ်၊ ထို့ပြင်ဆက်ကြေးကောက်ခြင်း၊ လူပြန်ပေးဆွဲခြင်း စသည်တို့ကို ပြုလုပ်သော အထောက်အထားများလည်းမရှိ၊ ဗိုလ်မှူးကြီးစိန်လွင်တို့နှင့် ဆွေးနွေးပြီးနောက်၊ အလင်းဝင်ရန်စီစဉ်နေဆဲ အဖမ်းခံရခြင်းဖြစ်၍ ပြစ်ဒဏ်မထိုက်ပါဟု လျှောက်လဲသည်။

အစိုးရတရားရုံးချုပ်ရွှေနေ ဦးလှသင်းက၊ အလင်းဝင်ထုတ်ရန် လာသည်ဆိုသည် မှာမဟုတ်ပါ။ ရွာတွင်ဝိုင်း၍ အဖမ်းခံရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့အဖမ်းခံရသော အခါ၌ လည်းလက်နက်နှင့်အတူ မိခြင်းဖြစ်ပါသည်ဟုတင်ပြသည်။

အထူးရာဇဝတ်ရုံးက စစ်ဆေးခဲ့သော၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁(ဂ)/၁၉၆၅ တွင်၊ ဗိုလ်သာကျော်အား လူသတ်မှုဖြင့် စွဲဆိုတင်ပို့ခဲ့၏။ ကွန်မြူနစ်သောင်းကျန်းသူတို့သည် ၁၉၆၃ နှစ်ခု၊ ဇွန်လ ၁၄ ရက်နေ့တွင်ပုဂံရွာမှဖိုးဆိပ်နှင့်အခြား ၃ ဦးတို့ကို၊ ဖမ်းဆီးတုတ်နှောင်ခေါ်ယူလာပြီးနောက် ဖိုးဆိပ်ကိုပစ်သတ်ကြလေသည်။ အချင်းဖြစ်ပါးခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍၊ သောင်းကျန်းသူတို့က ဖမ်းဆီးခေါ်ယူကြသော၊ အောင်ကြည် (လိပြ-၁၂)

၁၉၆၈

ဗိုလ်သာကျော်
(ခေါ်)
မောင်သန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

က၊ ၎င်းတို့အား အမည်မသိခဲ့ဘော် ၂ ဦးက၊ လက်နက်များဖြင့်လာရောက်ကာ၊
ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်သွားကြောင်း၊ ရွာတောင်ဘက်ကွင်းရောက်သောအခါ၊ ဗိုလ်သာ
ကျော်ကို အခြားရဲဘော်များနှင့်အတူ တွေ့ကြောင်း၊ ဗိုလ်သာကျော်အား၊ မိမိတို့တွင်
မည်သည့်အပြစ်ရှိသလဲဟုမေးရာ “ဒို့တော်လှန်ရေးရဲဘော် ၂ ယောက်ကို၊ မြစ်ကျိုး
ရဲနှင့် ပူးပေါင်းပြီး မင်းတို့ပစ်သတ်တာ မေ့သွားသလား”ဟု ပြောကြောင်း၊ ဖိုးဆိပ်ကို
ပြန်မလွှတ်ပဲ၊ မိမိအား အာမခံမည့်သူ အမည်များတောင်းရာ၊ ယောက်ဖ ဖြစ်သူ
ကိုအောင်သိန်းနှင့် အကိုဖြစ်သူ ကိုလှဖေတို့၏ အမည်ကိုပေးခဲ့ရကြောင်း၊ ကိုလှဖေ
အိမ်သို့သွား၍၊ ဗိုလ်သာကျော်က စာဘစောင်ရေးကာ၊ စာကိုစာအိတ်တွင်ထည့်ပြီး
နောက် ယူသွားကြကြောင်း၊ ခဏကြာလျှင် ရွာမြောက်ဘက်မှ သေနတ်သံတချက်
ကြားရကြောင်း၊ နောက်တနေ့နံနက်တွင် ဖိုးဆိပ်သည်သူ့အနီး၌ သေဆုံးနေ
သည်ကိုတွေ့ရသည် စသည်ဖြင့်ထွက်ဆို၏။

ဗိုလ်သာကျော် ရေးသားခဲ့သည်ဟူသောစာနှင့်စာအိတ်[သက်သေခံအမှတ် “က”
နှင့် “က(၁)]”တို့ကို၊ ဖိုးဆိပ်၏အလောင်းခေါင်းရင်းမှ သက်သေများကတွေ့ရှိကြ၏။
ထိုစာတွင် “ပြည်သူ့တော်လှန်ရေးရဲဘော် ၂ ဦးအား ရန်သူနှင့်ပူးပေါင်း ပြစ်သတ်ခြင်း
နှင့် ဓါးပြမှုအကြိမ်ကြိမ် ကျူးလွန်ခြင်းတို့ကြောင့်၊ သစ္စာဖောက်ခါးပြအား သေဒဏ်
အပြစ်ပေးခဲ့သည်”ဟု ဖော်ပြကာ စာကို “ဝေါမြို့နယ်၊ စစ်ကော်မိတီ”ဟု လက်
မှတ်ရေးထိုးထားသည်။ ယင်းသက်သေခံစာကို ဗိုလ်သာကျော်၏ လက်ရေးနမူနာနှင့်
နှိုင်းယှဉ်၍ စစ်ဆေးရာ၊ လက်ရေးပါရဂူက၊ ဗိုလ်သာကျော်ပင် သက်သေခံစာကို
ရေးသားသည်ဟု ထင်မြင်ချက်ပေးခဲ့သည်။

ယင်းအမှုမှ ပေါက်ဖွားလာသော ရာဇဝတ် အယူခံမှုအမှတ် ၂၅/၁၉၆၇ တွင်
လျှောက်လဲရာ၌၊ ဗိုလ်သာကျော်၏တရားရုံးချုပ် ရွှေနေဦးစိုးအောင်က၊ အောင်ကြည်မှ
တပါးမျက်မြင်သက်သေများမရှိပါ။ အောင်ကြည်သည် ဖိုးဆိပ်၏အကို ဖြစ်သဖြင့်၊
ညီသေခြင်းကြောင့် အငြိုးမဲ့၍ မှုသားထွက်ဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ အောင်ကြည်က
လက်နက်ကိုင် ၂ ယောက်လာရောက်၍၊ ၎င်းကိုခေါ်သွားသည်ဆိုသော်လည်း၊ မကျင်
ရွှေ (လိပြာ) ကမူ၊ လူ ၄ ယောက်လာခေါ်သွားသည်ဟု ထွက်ဆိုခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့
အရေးကြီးသော အချက်တွင် ကွဲလွဲနေသည်ကိုလည်း သတိပြုသင့်ပါသည် ဟု
လျှောက်လဲသည်။

အစိုးရတရားရုံးချုပ်ရွှေနေ ဦးလှသင်းကမူ၊ လာရောက်ခေါ်ဆောင်သည်ဆိုသော
လက်နက်ကိုင်အရေအတွက်ကိုသက်သေများကွဲလွဲထွက်ဆိုသည်မှန်သော်လည်း၊ နေ့ရက်
ကြာသောကြောင့် အနည်းငယ်မေ့လျော့ခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ အထိတ်တလန့်

ဖြစ်ကြသောကြောင့် မကြည့်လိုက်ရသည်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် အကြောင်း အချက်အမှန် ခိုင်လုံသောအမှုဖြစ်ပါသည်ဟု လျှောက်လဲသည်။

သောင်းကျန်းသူတို့က လာရောက်ဖမ်းဆီးသွားသည်မှာ၊ အောင်ကြည်၊ ဖိုးဆိပ်၊ စံကုလားနှင့် မောင်စံတင်တို့ပင်ဖြစ်ကြသည်။ အထူးထုတ်ဝေခံရသူများက၊ စံကုလားအား ခေါ်ယူစစ်ဆေးရန်ပြုခဲ့သော်လည်း၊ ၎င်းသည်ကိုယ်ရေးပြားရောဂါ စွဲကပ်နေသည့်ပြင်၊ ခြေဖျားလက်ဖျားများပြတ်နေသဖြင့် ရုံးသို့လာရောက်ခြင်း မပြုနိုင်ခဲ့ပေ။ အောင်ကြည် က တို့အား လာရောက်ခေါ်ငင်သွားခဲ့ရာ အိမ်မှ မောင်ပုတ်ဆိုသူမှာလည်း အမှုစစ် ဆေးသောအခါ၌၊ စိတ်နှောက်နေသဖြင့်၊ ၎င်း၏ဇနီး မကျင်ရွှေ (လိပြ-၁) ကသာ၊ ရုံးတွင်သက်သေခံနိုင်ခဲ့သည်။

မောင်စံတင်သည် (လိပြ-၇)အဖြစ်၊ ရုံးတွင်သက်သေခံခဲ့သည်။ ၎င်းကလက်နက် ကိုင် ၃ ယောက်လာရောက်ကာ၊ အောင်ကြည်၊ မောင်မုတ်၊ စံကုလား၊ မိမိနှင့်ဖိုးဆိပ် တို့ကို ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်သွားကြောင်း၊ ရွာပြင်ရောက်သောအခါ၊ ရဲဘော် ၃ ယောက် က စံကုလားနှင့် မိမိကိုပြန်လွှတ်လိုက်ကြောင်း၊ ဖိုးဆိပ်နှင့်အောင်ကြည်ကို ဆက်လက် ခေါ်သွားကြောင်းထွက်ဆိုသည်။

ဖိုးဆိပ်အသတ်ခံရကြောင်းနှင့် ဖိုးဆိပ်အလောင်းအနီးမှ “သက်သေခံ (က) နှင့် (က-၂)” စသည်တို့ကို ရရှိလာသည်မှာမှ အငြင်းမထွက်သော အချက်အလက်များ ဖြစ်သည်။ အထက်ပါအထောက်အထားများပေါင်း၍ ကြည့်ရှုသောအခါ၊ ဖိုးဆိပ် အားခေါ်ဆောင်သွား၍ သတ်ရာတွင်၊ ဗိုလ်သာကျော်ကိုယ်တိုင် ထိရောက်စွာပါဝင်၍ ခေါင်းဆောင့်ခဲ့ခြင်း၊ ထိုကဲ့သို့ သတ်ဖြတ်ကြခြင်းသည်၊ တင်ကူးကြံရွယ်ချက်နှင့်ဖြစ်ခြင်း တို့မှာခိုင်လုံသည်ဟု ယူဆရသည်။

တသက်လုံး၌သုံးသပ်ထားသော အမှုများတွင်၊ ဗိုလ်သာကျော်အား လူမှုများ၌ ရိုးစွပ်ရန်အကြောင်းမရှိချေ။ ဗိုလ်သာကျော်သည် အချင်းဖြစ်ရာဒေသများ၌ လှုပ်ရှား ခဲ့သည်မှာကြာမြင့်ပြီဖြစ်၍၊ ၎င်းအားသက်သေများက ကောင်းစွာမှတ်မိကြသည်။ အချင်းဖြစ်ပွားစဉ်အခါကာလက သောင်းကျန်းမှုများ ပြင်းထန်နေသဖြင့်၊ သက်သေမခံ ဝံ့ကြခြင်းသည်လည်း အမှုများတွင်ထင်ရှားသည်။ အချိန်အတန်ကြာမြင့်မှ အမှုများကို ရုံးတင်စစ်ဆေးနိုင်သောကြောင့်၊ အသေးစိတ်အချက်အလက်များ၌ အနည်းငယ်ကဲ့လဲ့ ထွက်ဆိုကြသော်လည်း၊ သက်သေများသည်ရန်ငြိုးထား၍ မဟုတ်မတရားထွက်ဆိုကြ သည်ဟုယုံကြည်ရန် အကြောင်းမရှိ၊ ဟုတ်မှန်သမျှကိုသာ သတိထား၍ ထွက်ဆိုခဲ့ကြ သည့်အသွင်ပေါ်သည်။

၁၉၆၈
ဗိုလ်သာကျော်
(ခေါ်)
မောင်သန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ

၁၉၆၈

ဗိုလ်သားကျော်
(ခေါ်)
မောင်သန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ဗိုလ်သားကျော်က၊ ၎င်းသည်အလင်းဝင်ရောက်ရန် စီစဉ်လျက်ရှိနေခိုက်၊ အဖမ်းခံရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဗိုလ်မှူးကြီးစိန်လွင်၊ ဗိုလ်မှူးအေးကိုတို့သည် ငြိမ်းချမ်းရေးစကားကမ်းလှမ်းပြီးနောက်၊ ယင်းပုဂ္ဂိုလ်တို့က၊ တာဝန်ပေးချက်အရ လက်နက်ပုန်းများကိုဖော်ထုတ်လျက်ရှိခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ယခင်က ကျူးလွန်ခဲ့သည့်ပြစ်မှုများအတွက်ပြစ်ဒဏ်မထိုက်သင့်ပါဟု ခုခံထွက်ဆိုခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍၊ အထူးရာဇဝတ်ရုံးက၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁(င)/၁၉၆၅တွင်၊ ဗိုလ်မှူးကြီးစိန်လွင်နှင့် ဗိုလ်မှူးအေးကိုတို့အား၊ မေးခွန်းများပို့ပေး၍ ပြေကြားစေခဲ့သည်။ ထိုသို့မေးခွန်းပို့ခဲ့ရာတွင်၊ တရားခံ ဗိုလ်သားကျော်၏ အကျိုးဆောင်က၊ မေးစေလိုသော မေးခွန်းများကိုလည်း မေးမြန်းပေးခဲ့သည်။ ဗိုလ်သားကျော်က တွေ့ဆုံလိုကြောင်းစာရေးသဖြင့် ၁၉၆၃ ခု၊ ဇွန်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင်း ဝေါမြို့နယ်၊ လေးအိမ်စုကျေးရွာ၌၊ ဗိုလ်မှူးကြီးစိန်လွင်နှင့် ဗိုလ်မှူးအေးကိုတို့သည် ဗိုလ်သားကျော်ကိုတွေ့ဆုံကြကြောင်း။ သို့ရာတွင် ဗိုလ်သားကျော်အား လက်နက်ပုန်းများကိုဖော်ထုတ်ရန်တာဝန်မပေး၊ ဆွေးနွေးပွဲကာလအတွင်း အတိုက်အခိုက်ရပ်စဲရန်လည်း အစီအစဉ်မရှိ၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြရန်လည်း မပြော၊ ဗိုလ်သားကျော်ပြန်သွားပြီးနောက်၊ ၎င်း၏ပြုမူပုံများသည် မှမမှန်သောကြောင့် ဆက်လက်ဆွေးနွေးခြင်းလည်း မပြုတော့ကြောင်း ပြေကြားကြသည်။ ဗိုလ်မှူးအေးကိုက၊ အင်းအင်စပိတ်တော် ဦးအောင်တင်နှင့် အဖွဲ့တို့ထံမှ ဗိုလ်သားကျော်က နှစ်လုံးပြုစုသောနတ်များသိမ်းဆည်းခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍၊ ဗိုလ်သားကျော်ထံမှ စာ ၁စောင်ရပါသည်။ ထိုစာတွင်၊ လက်နက်များကို သိမ်းဆည်းယူထားလိုက်ကြောင်း၊ နယ်မြေတွင်၊ ၎င်းကိုယ်တိုင် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးလုပ်မှု ဖြစ်မယောင်ဖော်ပြထားကြောင်း၊ စာကို ဆုတ်ပစ်လိုက်ကြောင်း၊ ဗိုလ်သားကျော်နှင့် ထပ်မံဆွေးနွေးရန် ရက်ချိန်းမပေးခဲ့၊ ဆွေးနွေးရန်လည်း မလို၊ သောင်းကျန်းသူတဦးအနေနှင့်သာ အသိအမှတ်ပြုထားပြီးလျှင်၊ သတင်းထောက်လှမ်း၍၊ လိုက်လံတိုက်ခိုက်ယင်း၊ ဗိုလ်သားကျော်ကို ဖမ်းမိခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပြေကြားထားသည်။

တာဝန်ဖြင့် ဗိုလ်သားကျော်အား တကြိမ်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သော၊ ဗိုလ်မှူးကြီးစိန်လွင်နှင့် ဗိုလ်မှူးအေးကိုတို့၏ ပြေကြားချက်တို့အရလည်းကောင်း၊ ထိုသို့ဆွေးနွေးပြီးနောက် ၅ လခန့်ကြာမှ ဗိုလ်သားကျော်ကို တပ်မတော်က ဝိုင်းရံဖမ်းသိမ်းမိသည်ကို ထောက်ချင့်၍လည်းကောင်း၊ ဗိုလ်သားကျော်သည် အလင်းဝင်ရောက်ရန် မရည်ရွယ်ပဲ၊ ငြိမ်းချမ်းရေးကို အယောင်ပြု၍၊ ဆက်လက်တိုက်ခိုက် သောင်းကျန်းစည်းရုံးလျက်ရှိခဲ့သည်မှာ ထင်ရှားသည်။ ထို့ကြောင့်၎င်းသည်၊ အထွေထွေ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်

အမိန့်က ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများကို ခွင့်လွှတ်ခြင်း၊ လျော့ပေါ့သောပြစ်ဒဏ်ကို သတ်မှတ်
ပေးခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ပေးသည်ထက်ပို၍၊ အကျိုးထူးခံစားခွင့်မရှိ၊ ကျူးလွန်ခဲ့သော
ပြစ်မှုများအတွက် ထိုက်သင့်သောပြစ်ဒဏ်များကို ခံရမည်သာဖြစ်သည်။

အထက်ပါအကြောင်းတို့ကြောင့်၊ အထူးရာဇဝတ်ရုံးက အမှုတစ်ခုစီတွင် စွဲဆိုသော
ပြစ်မှုထင်ရှားသည်ဟု တွေ့ရှိထားသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ထိုက်တန်သောပြစ်ဒဏ်ကို
သတ်မှတ်ထားသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့က ပြင်ဆင်ရန်အကြောင်းမမြင်၊ အယူခံ
များကိုပယ်လိုက်သည်။

၁၉၆၈
မိုလ်သာကျော်
(ခေါ်)
မောင်သန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

အထူးရာဇဝတ်ရုံးအယူခံအဖွဲ့

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

ဗိုလ်မှူးကြီး လှဟန်၊ ဗိုလ်မှူးချုပ် စိန်ဝင်း၊ ဗိုလ်မှူးကြီး သန်းစိန် နှင့် ဖောက်တာ မောင်မောင် တို့ရွှေတွင်

ဘား(လ်) ဘဟာဒူး (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၈

ဇူလိုင်လ ၂၆ ရက်။

ရာဇသတ်ကြီး ဝုဒ္ဓမ ၁၂၃ (၁) အရ မှုပြစ် ထင်ရှား စီရင်ခြင်း—ထက်ရေးပါရဂူ၏ ထင်မြင်ချက် တရပ်တည်းကို မဏ္ဍိုင်ပြု၍ အမှုကို ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန် ခဲယဉ်းခြင်း—တရားရုံးသို့ တင်ပို့သော မှုခင်းများကွင် ဥပဒေနှင့် အညီ ခိုင်လုံ ထင်ရှားစေသော အထောက် အထားများကို ကွင်းဆက် မပြတ် တွေ့ရှိရန် လိုအပ်ခြင်း။

အယူခံ တရားလိုအား၊ နိုင်ငံတော် သစ္စာ ဖောက်ဖျက် ပုန်ကန်မှု ကျူးလွန်သူတို့ကို အားပေးခြင်း၊ သို့မဟုတ် နှစ်သိမ့်စေခြင်း ပြုလုပ်သည်ဟူသော စွဲချက်ဖြင့် တရားစွဲဆို ခဲ့သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အယူခံ တရားလို၏ လက်ရေးကိုသာ နှိုင်းယှဉ် စစ်ဆေး၍ ပေးထားသော လက်ရေး ပါရဂူ၏ ထင်မြင်ချက်ကို လေးနက်စွာ စဉ်းစား အပ်သည် ဖြစ်သော်လည်း၊ အခြား လွတ်လပ်သော သက်သေခံ အထောက် အထားများ မရှိလျှင်၊ ထိုထင်မြင်ချက် တရပ်တည်းကို မဏ္ဍိုင်ပြု၍၊ အမှုကို ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန် ခဲယဉ်းပေသည်။ ထင်မြင်ချက်ထိုသည် လွဲမှားနိုင်သည်။ ထို့ပြင်လက်ရေးကို နှိုင်းယှဉ် စစ်ဆေးသော သိပ္ပံပညာသည် လက်ပေ့ ပုံစံကို နှိုင်းယှဉ် စစ်ဆေးသော သိပ္ပံပညာလောကထိကျ အောင်မြင် သေးသည် မဟုတ်ကြောင်းကို အနိုင် နိုင်ငံက လက်ခံကြသည်။

ထိုစာကို စာတိုက်မှ ပို့ကာ လူတိုင်းက သောင်းကျန်းသူနှင့် ဆက်သွယ်သည့် စာဟု ဆိုကာ ထိုလူ၏ လက်ရေးနှင့် ဆင်တူချိုးမှား ရေးသား ထားသော စာဘစောင်ကို ပူးတွဲ ပေးပို့ကာမျှနှင့် ထိုသူအား နိုင်ငံတော် သစ္စာဖောက်ဖျက် ပုန်ကန်မှု ကျူးလွန်သူတို့ အားပေးခြင်းဖြင့် အပြစ် ပေးရမည် ဆိုလျှင် အန္တရာယ်ကြီးမားသော သာဓက တရပ် ဖြစ်စေလိမ့်မည်။ နိုင်ငံတော် လုံခြုံရေး အတွက် လိုအပ်ပါက ခိုင်လုံသော အထောက် အထား မပြနိုင်သေးပဲ လုံခြုံရေးကို ထိပါးစေမည်

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အယူခံမှု အမှတ် ၇၂။

† မြစ်ကြီးနားမြို့၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ အထူးရာဇဝတ်ရုံး အမှတ် ၂ ၏ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၁ တွင် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့၌ ချမှတ်ပြီး ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၇ ရက်နေ့တွင် အထည်ပြု အဖွဲ့က အထည်ပြုသည့် အမိန့် အယူခံမှု။

၁၉၆၈
ဘား(လ်)ဘ
ဟာဒူး
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်စာရိတ်စံ။

ထင်ရသူသည် သူ့အား ယာယီ ထိန်းသိမ်း ထားခြင်းသည် အခြေ အနေကို လိုက်၍၊ သုံးစွဲခြင်း မပြုလျှင် မဖြစ်သော အုပ်ချုပ်မှု အာဏာ တရပ် ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ သို့ရာတွင် တရားရုံးသို့ တင်ပို့ သော မှုခင်းများတွင်မူ ဥပဒေနှင့် အညီ ခိုင်လုံ ထင်ရှားသော အထောက် အထားများကို ကွင်းဆက် မပြတ် တွေ့ရှိမှသာ ပြစ်မှု ထင်ရှား တွေ့ရှိ အပ်ပေသည်။ ထင်ကြေးနှင့်အပြစ် မပေးအပ်ကြောင်း ကို ယခင် အခါများ၌လည်း စီရင်ထုံး ပြုခဲ့ဘူးကြပြီ။ အထူး ကြီးမားသော ပြစ်မှုဖြင့် စွဲချက်တင် ထားသော ဤကဲ့သို့သော အမှုမျိုးတွင် ထိုမှုကို ပို၍ပင် သဘိ ကြီးစွာ စောင့်ထိန်းအပ် သည်။

အယူခံတရားလို၏ အကျိုးဆောင် ။ ။
အယူခံတရားခံ၏ အကျိုးဆောင် ။ ။ အစိုးရတရားရုံးချုပ်ခေ့နေ ဦးလှသင်း ။

အယူခံတရားလို ဘား(လ်)ဘဟာဒူး အပေါ်၌၊ မြစ်ကြီးနားမြို့ အထူးရာဇဝတ်ရုံး အမှတ် ၂/၁၉၆၅ က၊ နိုင်ငံတော်သစ္စာပေါက်ဖျက် ပုန်ကန်မှု ကျူးလွန်သူတို့ကိုအား ပေး ခြင်း၊ သို့မဟုတ် နှစ်သိမ့်စေခြင်း ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု တွေ့ရှိရကား၊ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၁၂၃ (၁) အရ၊ ထောင်ဒဏ် တသက်တကျွန်းကျခံစေရန်အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

ဘဟာဒူးသည် ၁၉၅၄ ခုနှစ်ကစ၍၊ မြစ်ကြီးနားမြို့တွင် ခရိုင်ဝန်ရုံးစာရေးအဖြစ် အမှုထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင် ဆွမ်ပရာဘွမ်မြို့ နယ်ပိုင်ဝန်ထောက်ရုံး စာရေးကြီးအဖြစ် ပြောင်းရွှေ့အမှုထမ်းသည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၈ ရက်နေ့တွင်၊ ဧက၊အိုင်၊အေ၊ သောင်းကျန်းသူ တစုသည် နံနက်ပိုင်း၌ ဆွမ်ပရာဘွမ်မြို့သို့ ထိုးဖောက် ဝင်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ အားမမျှသော ပြည်သူ့ရဲက ခုခံတန်းလှန်နိုင်ခြင်းမရှိသော ကြောင့် ဧက၊အိုင်၊အေ၊ တို့သည် နယ်ပိုင်ဝန်ထောက်ရုံးမှ စာရွက်စာတမ်းများကို မီးရှို့ ဖျက်ဆီးခြင်း၊ လူအများတို့ကို စည်းဝေးဟောပြောခြင်း စသည်တို့ကို လုပ်ကိုင် နိုင်ခဲ့ကြသည်။ နောက်နေ့တွင် ငွေတိုက်ခွဲအရာရှိ ဦးဖေသိန်းနှင့် စာရေးကြီး ဘဟာဒူး တို့ကို ငွေတိုက်ခွဲသို့၊ ဧက၊ အိုင်၊အေ၊ တို့က ခေါ်ဆောင်သွားပြီးလျှင် ငွေတိုက်ထဲမှ ငွေများကိုထုတ်ယူကြ သည်။ ထိုနေ့၌ပင် ဆွမ်ပရာဘွမ်မှ ဌာနဆိုင်ရာအမှုထမ်းတို့နှင့် ဘဟာဒူးသည်ကားနှင့် မြစ်ကြီးနားသို့ဆင်းလာကာ၊ ခရိုင် လုံခြုံရေးနှင့်အုပ်ချုပ်မှု ကော်မတီသို့ ဖြစ်ပျက်သမျှကို သတင်းပေးပို့ကြသည်။

ခ၊လ၊က၊ ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်မှူး ငွေထွန်း (လိပြ-၇)ခရိုင်ဝန် ဦးဇင် (လိပြ-၂) ပါအဖွဲ့ တို့နှင့် အမှုထမ်းများကိုခေါ်၍ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ဆွမ်ပရာဘွမ်သို့ တက်ခဲ့ကြသည်။ မြို့သို့ရောက်သောအခါ ဘဟာဒူးက ဧက၊အိုင်၊အေ၊များလက်ထည်း သို့ပါမသွားစေရန် မိမိက မင်းစေလဖိုင်ဂမ်အား ဝှက်ထားစေခဲ့သော အစိုးရငွေ ၇,၀၀၀ ကိုထုတ်၍ ခလကဥက္ကဋ္ဌသို့ ပေးအပ်သည်။ တောင်တန်းဝန်ထောက်၊

၁၉၆၈

ဘား(လ်)ဘ
ဟာဒူး
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

တောင်အုပ်တို့သည် ဂေါ် အိုင်အေ တို့နှင့်အတူ တောထဲသို့ လိုက်ပါသွားကြပြီး ဖြစ်သောကြောင့် သစ္စာရှိသူဟုယူဆရသော ဘဟာဒူးအား၊ လအါက ဥက္ကဋ္ဌက လက်ဆောက်မှုပိုင်နှင့် ငွေတိုက်အရာရှိအဖြစ်သို့ ရာထူးတိုးမြှင့်ပေးသည်။ ဝန်ထောက် မရှိသဖြင့် ဝန်ထောက်၏တာဝန်များကို ပူးတွဲထမ်းဆောင်စေရန်လည်း အပ်နှင်းခဲ့ ကြသည်။ မူလငွေတိုက်ခွဲအရာရှိ ဦးဖေသိန်းအား စာရေးကြီးသို့ ရာထူးလျှော့ချ ခဲ့ကြသည်။ ပြည်သူ့ ရဲတပ်ဖွဲ့မှ ရဲစာရေး မောင်သန်းအောင် (လိပြ-၁၅) အားလည်း အငြိမ်းစားပေးခဲ့ကြသည်။

၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလအတွင်းတွင် နယ်မြေတွင် တာဝန်ကျနေသော တပ်မတော်မှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး (လိပြ-၅) ထံစာတိုက်မှ ခေါင်းကပ်မထားသော စာ ၂ အိပ်ထောက်ရှိလာသည်။ တစ်စောင်မှာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးအား ခြိမ်းခြောက်သောစာ ဖြစ်သည်။ နောက်တစ်အိပ်တွင်ပါသော စာများမှာ ဆွမ်းမရဘူးမို့ နယ်ပိုင်ဝန်ထောက်ရုံး မှ လခိုင်ဂမ်ဟု လက်မှတ်ရေးထိုးထားသူက၊ ဘဟာဒူးသည် ဂေါ်အိုင်အေ တို့နှင့် ဆက်သွယ်နေသည်ဟု တိုင်တမ်းသောစာဖြစ်လေသည်။ ထိုစာနှင့်အတူ ဘဟာဒူး ရေးသားထားသည်ဆိုသော ဂေါ်အိုင်အေ သို့လိပ်စာတတ်ထားသည့် စာတစ်စောင် ပါလာသည်။ ထိုစာ (သက်သေခံ-၈) တွင်၊ စာရေးသူသည်၊ ဂေါ် အိုင်အေ၊ လုပ်ငန်းကိုမည်သို့မျှဝင်ရောက်စွက်ဖက်မည်မဟုတ်ကြောင်း၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၈ ရက်နေ့က ဂေါ်အိုင်အေများဝင်ရောက်လာစဉ်ကလည်း ဂေါ်အိုင်အေ တပ်ကြပ် ဂျာတိုင်အား ကတိပေးပြီးဖြစ်ကြောင်း။ တောင်အုပ်များအတွက် ခရီးစရိတ်ကို ငွေတိုက်ခွဲဖွင့်သောအခါပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဂေါ်အိုင်အေ တံဆိပ်နှင့်လာရောက် တောင်းယူနိုင်ကြောင်း၊ ကျည်ဆံဘာမျှမရှိသေး၊ ရောက်လျှင်ပေးပို့မည်ဖြစ်ကြောင်း စသည်တို့ကို ပေါ်ပြထားသည်။

ထို သက်သေခံ “၈” စာကို အမှုသည်မဏ္ဍိုင်ပြုလေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးက နယ်ပိုင်ဝန်ထောက်ရုံး၊ မင်းစေ လခိုင်ဂမ်အား တယောက်ထည်း သို့သို့သိပ်သိပ်နှင့်မေးမြန်းကာ၊ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဖွင့်ပြောရန်ပြောသောအခါ၊ တိုင်စာ ကို မိမိမရေးပါ။ ထိုတိုင်စာအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍လည်း ဘာမျှမသိပါဟု ငြင်းဆို လေသည်။ ထိုကြောင့် တိုင်စာ (သက်သေခံ-၈)၏ ကျောဘက်တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးက ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် လခိုင်ဂမ်အားခေါ်၍ စာအကြောင်းကို မေးရာ၊ မရေးကြောင်းပြောသည်။ ၎င်းအနေနှင့် မြန်မာစာမတတ်ကြောင်း သိရ သည်ဟု မှတ်တမ်းရေးခဲ့သည်။

ဘဟာဒူး ရေးသားသည်ဆိုသော (သက်သေခံ-၈) စာကို ၎င်း၏လက်ရေး နမူနာများနှင့်အတူ အင်းစိန်မြို့ ဓံထောက်နှင့်လောကခါတ်ဆိုင်ရာ ဌာန၊ ရဲမင်းကြီးရုံးသို့

၁၉၆၈
ဘား(လ်)ဘ
ဟား
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ ။

လက်ရေးပါရဂူဖြင့် နှိုင်းယှဉ်စစ်ဆေးပေးရန်ပို့ခဲ့ရာ (သက်သေခံ-န) အစီရင်ခံစာတွင်၊ လက်ရေးပါရဂူက ထိုစာများကို လူတစ်ဦးတယောက်တည်းက ရေးသားသည်ဟုလက်ရေးကို စစ်ဆေးခြင်းဖြင့် အကြံဉာဏ်ပေးပါသည်ဟု ဆိုသည်။

ဘဟားဒူးနှင့်အတူ လုပ်ကိုင်ခဲ့ဘူးသော ခရိုင်ဝန်ရုံး၊ ရုံးချုပ်စာရေးကြီး ဦးတင်ထွေး (လိပြ-၁၁) ကလည်း (သက်သေခံ-ဂ) စာတွင်ပါသော လက်ရေးသည်၊ ဘဟားဒူး၏ လက်ရေးဖြစ်တန်ရာသည်ဟု ထင်မြင်ချက်ပေးသည်။ ၎င်းက ဘဟားဒူး၏ လက်ရေးကို ယခင်အခါများကလည်း မြင်ဘူးသည်ဟုဆိုသည်။ လက်ရေးပါရဂူ၏ ထင်မြင်ချက်နှင့် ဦးတင်ထွေး၏ ယူဆချက်တို့ကို ပေါင်းစပ်ပြီးလျှင် အထူးထုတ်ဝေရုံးက (သက်သေခံ-ဂ) စာကို ဘဟားဒူးရေးခြင်းမှန်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ စာတွင်ပါသော အကြောင်းအရာများကိုလည်း ဘဟားဒူးကိုယ်တိုင် ထမ်းဆောင်နေရသော တာဝန်များနှင့်ဆက်စပ်၍ရသဖြင့် ယုတ္တိရှိသည်ဟူ၍လည်း ရုံးကယူဆခဲ့လေသည်။

ဘဟားဒူးကစာကိုမိမိရေးရပါဟု ငြင်းကွယ်သည်။ ၎င်းအား မလိုမုန်းထားသူတို့က လည်ဆယ်တိုင်တန်းခြင်းဖြစ်နိုင်ကြောင်းလည်း ထုချေသည်။ ၎င်းသည် အစိုးရအပေါ် သစ္စာရှိရှိ အမှုထမ်းခဲ့ကြောင်းလည်း တင်ပြခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အထူးထုတ်ဝေရုံးကစာကို သူမရေးကြောင်း ငြင်းဆိုချက်ကို အထင်အရှား သက်သေထူရန် ဘဟားဒူးတွင်တာဝန်ရှိသည်၊ ထိုတာဝန်ကို ကျေပြန်စွာထမ်းဆောင်နိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ဟု ဆုံးဖြတ်၍ ဘဟားဒူးသည် စွဲဆိုသည့်အတိုင်း ပြစ်မှုကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟု ဆုံးဖြတ်လေသည်။ ဧကားအိုင်အေ သောင်းကျန်းသူတို့သည် နိုင်ငံအပေါ် သစ္စာဖောက်ဖျက်ပုန်ကန်နေကြသည်မှာလည်း အထင်အရှားဖြစ်၍၊ ၎င်းတို့အား အားပေးကူညီခြင်း၊ နှစ်သိမ့်စေခြင်းသည် ထူးသတ်ကြီးပုဒ်မ ၁၂၃ (၁) တွင် အကျုံးဝင်သော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရာရောက်သည်ဟု ရုံးကယူဆခဲ့၏။

အယူခံဝင်ရာတွင် ဘဟားဒူးက လက်ရေးပါရဂူ၏ ထင်မြင်ချက်တရားတည်းဖြင့်၎င်း အပေါ်ကြီးလေးလှသော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားခြင်းသည် ဥပဒေအကြောင်းအချက်တို့အရလည်း မမှန်၊ တရားမျှတမှုလည်း ကင်းလွတ်ပါသည်ဟုတင်ပြသည်။ ဦးတင်ထွေး (လိပြ-၁၁) သည်၊ ၎င်းနှင့် ၄၊၅ ခါသာတွေ့ခဲ့ဘူးပါသည်။ ၎င်း၏လက်ရေးကို ကောင်းစွာမှတ်မိသည်ဟုဆိုသည်မှာ ယုတ္တိမရှိပါဟု လျှောက်လဲသည်။ တရားလိုပြသက်သေ ၁၇ ဦးရှိသည်တို့အနက် မည်သူကမျှ၎င်းသည် (သက်သေခံ-ဂ) စာကို ရေးသည်ကိုမြင်ရပါသည်ဟုလည်းကောင်း၊ ဧကားအိုင်အေ၊ နှင့်ဆက်သွယ်သည်ကိုသိရပါသည်ဟုလည်းကောင်း ထွက်ဆိုနိုင်ခြင်းမရှိခဲ့ကြပါ။ နယ်အခြေအနေကိုသိကြသော တပ်မတော်မှအရာရှိများကလည်း၊ ထိုသို့ထွက်ဆိုခြင်းမပြုခဲ့ကြသည့်အပြင်၊ ၎င်းသည်ရွှေတန်းစစ်ဆင်ရာများ၌၊ အကူအညီပေးပါသည်ဟုပင်ထွက်ဆိုကြ

ပါသည်။ သစ္စာရှိစွာအမှုထမ်းခဲ့၍ ဆွမ်းပရာဘွယ်မြို့သို့ ဧက၊အိုင်၊အေ တပ်များဝင်ပြီး နောက်မှပင် ၎င်းအား ဓာထူးတာဝန်တိုးမြှင့် ထမ်းဆောင်စေသည်ကိုလည်း ထည့်သွင်း စဉ်းစားသင့်ပါသည် စသည်ဖြင့် တင်ပြသည်။

၁၅၆၈
ဘား(လ်)သ
ဟာဇူး
နှင်း
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

လက်ရေးပါရဂူသည် (သက်သေခံ-၈) စာတွင်ပါသော လက်ရေးနှင့် ဘဟာဒူး၏ နမူနာလက်ရေးများကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ခဲ့ပါသည်ဟု ရုံးတွင်ထွက်ဆို၍၊ ဘဟာဒူး၏ လက်မှတ်နှင့် (သက်သေခံ-၈) တွင်ပါသောလက်မှတ်တို့ကိုနှိုင်းယှဉ်မကြည့်ခဲ့ပါဟု ဆိုသည်။ လက်မှတ်နှင့်ပတ်သက်၍ ထင်မြင်ချက်မတောင်းသဖြင့် မစစ်ဆေးခဲ့ပါဟု ထွက်ဆိုလေသည်။ ဘဟာဒူး၏လက်ရေးကိုသာနှိုင်းယှဉ်စစ်ဆေး၍ ပေးထားသော လက်ရေးပါရဂူ၏ ထင်မြင်ချက်ကိုလေးနက်စွာစဉ်းစားအပ်သည်ဖြစ်သော်လည်း အခြား လွတ်လပ်သောသက်သေခံအထောက်အထားများ မရှိလျှင်၊ ထိုထင်မြင်ချက်တရပ် ထည်းကိုမူ့ပြု၍အမှုကို ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန်ခဲယဉ်းပေသည်။ ထင်မြင်ချက်တို့သည်လွဲ မှားနိုင်သည်။ ထို့ပြင် လက်ရေးကိုနှိုင်းယှဉ်စစ်ဆေးသော သိပ္ပံပညာသည် လက်ဗွေ ပုံစံကို နှိုင်းယှဉ်စစ်ဆေးသောသိပ္ပံပညာလောက်တိကျအောင်မြင်သေးသည် မဟုတ် ကြောင်းကို အနိုင်နိုင်ငံကလက်ခံကြသည်။

ဦးတင်ထွေးက (သက်သေခံ-၈) စာတွင်ပါသောလက်ရေးသည် ဘဟာဒူး၏ လက်ရေးဖြစ်နိုင်ပါသည်ဟုဆိုသော်လည်း၊ ၎င်းသည် ဘဟာဒူး၏ လက်ရေးကိုကောင်း စွာသိကျွမ်းနိုင်လောက်အောင် အတူကြာမြင့်စွာ တရုံးတည်းတွင် လုပ်ခဲ့သည့် အထောက်အထားမရှိ။ သိပ္ပံနည်းကျကျ စစ်ဆေးသုံးသပ်ထားသော လက်ရေးပါရဂူ ၏ ထင်မြင်ချက်ကိုပင်သတိထား၍ စဉ်းစားကြရမည်ဖြစ်ရာ၊ ဦးတင်ထွေး၏ ထင်မြင် ချက်ကိုပို၍ပင်သတိထား၍ ဆင်ခြင်ရမည်ဖြစ်သည်။ ထင်မြင်ချက်နှစ်ရပ်ပေါင်းကာ မှုဖြင့်ပြည့်စုံနိုင်လုံသော အထောက်အထားဖြစ်စေသည်ဟု မယူဆနိုင်ချေ။

တိုင်စာကိုရေးသားပေးပို့သည်ဆိုသော လဖိုင်ဂမ်ကိုယ်တိုင်က ဗိုလ်ချူတ္တရီအား တိုင်စာကိုခံမိမရေး၊ မပို့ပါဟုထွက်ဆိုထားသဖြင့်၊ ယင်းတိုင်စာနှင့်တကွ ဘဟာဒူး ရေးသည်ဆိုသော (သက်သေခံ-၈) စာသည်လည်း လည်ဆယ်၍တိုင်းတမ်းသော ဖြစ်စာများသာဖြစ်နိုင်ဘွယ်ရာရှိပေသည်။ နယ်တွင်ထိုအချိန်အခါက၊ ဧက၊အိုင်၊အေ သောင်းကျန်းမှုထကြွနေခြင်းကြောင့် ပဋိပက္ခများရှိနေခြင်း၊ ဘဟာဒူးအား စာရေး ကြီးအဖြစ်မှ လက်ထောက်မြို့ပိုင်အဖြစ်သို့ ဓာထူးတိုးမြှင့်ခန့်ထားခြင်းကြောင့် အမှုထမ်း များတွင် မလိုမုန်ထား အာဇာတထားနိုင်ကြခြင်း စသည်ကိုလည်း ထည့်သွင်း စဉ်းစားအပ်သည်။ ဘဟာဒူးနှင့် အချို့ဌာနအမှုထမ်းများသည် မသင့်မမြတ်ရှိနေ ကြောင်းကိုလည်း သက်သေအချို့ကထွက်ဆိုထားကြသည်။

၁၉၆၈
သား(လ်)ဘ
ယား
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

အစိုးရတရားရုံးချုပ် ရှေ့နေကြီး ဦးလှသင်းကလည်း (သက်သေခံ-၈) စာတူလက်ရေးပါရဂူက ပေးထားသော ထင်မြင်ချက်သည်၊ အမှုတွင်အဓိက သက်သေဖြစ်နေပါသည်။ အခြားလွတ်လပ်သော အထောက်အထားများ အခိုင်အလုံမရှိပဲနှင့် ဤမျှကြီးမားသော ပြစ်မှုဖြင့် ဘဟာဒူးအပေါ် အပြစ်ပေးထားခြင်းသည်၊ ဥပဒေနှင့်ညီသည်ဟုမဆိုနိုင်ပါဟု တင်ပြသည်။

တိုင်စာကိုစာတိုက်မှပို့ကာ၊ လူတဦးကသောင်းကျန်းသူနှင့် ဆက်သွယ်သည့်စာဟုဆိုကာ၊ ထိုလူ၏လက်ရေးနှင့် ဆင်တူရိုးမှားရေးသားထားသော စာတစောင်ကိုပူးတွဲပေးပို့ကာမျှနှင့် ထိုသူအား နိုင်ငံတော်သမ္မာပေါက်ဖျက် ပုန်ကန်မှု ကျူးလွန်သူကို အားပေးခြင်းဖြင့် အပြစ်ပေးရမည်ဆိုလျှင် အန္တရာယ်ကြီးမားသော သာဓကတရပ်ဖြစ်စေပေလိမ့်မည်။ နိုင်ငံတော် လုံခြုံရေးအတွက်လိုအပ်ပါက ခိုင်လုံသောအထောက်အထားမပြနိုင်သေးပဲ၊ လုံခြုံရေးကိုထိပါးစေမည်ထင်ရသည့်သူအား ယာယီထိန်းသိမ်းထားခြင်းသည် အခြေအနေကိုလိုက်၍၊ သုံးစွဲခြင်းမပြုလျှင်မဖြစ်သော အုပ်ချုပ်မှုအာဏာတရပ်ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ သို့ရာတွင် တရားရုံးသို့တင်ပို့သော မှုခင်းများတွင်မူ ဥပဒေနှင့်အညီ ခိုင်လုံထင်ရှားသောအထောက်အထားများကို ကွင်းဆက်မပြတ်တွေ့ရှိမှသာပြစ်မှုထင်ရှားတွေ့ရှိအပ်ပေသည်။ ထင်ကြေးနှင့် အပြစ်မပေးအပ်ကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့သည် ယခင်အခါများ၌လည်း စီရင်ထုံးပြုခဲ့ကြဘူးပြီ။ အထူးကြီးမားသော ပြစ်မှုဖြင့်စွဲချက်တင်ထားသော ဤကဲ့သို့သော အမှုမျိုးတွင် ထိုမှုကိုပို၍ပင်သတိကြီးစွာ စောင့်ထိန်းအပ်သည်။

အထက်ပါ အကြောင်းတို့ကြောင့် အထောက်အထား ထင်ရှားခိုင်လုံသည်ဟု ယူဆရန်ခဲယဉ်းသည့်အတွက် ဘဟာဒူးအပေါ် ချမှတ်ထားသော ပြစ်မှုထင်ရှားတွေ့ရှိထားခြင်းနှင့် တသက်တကျွန်း ထောင်ဒဏ်တို့ကို ပယ်ဖျက်၍ ဤအမှုနှင့်ပတ်သက်၍၊ ၎င်းအား တရားသေလွတ်စေရန် ကျွန်ုပ်တို့အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

အထူးရာဇဝတ်ရုံးအယူခံအဖွဲ့

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

ဗိုလ်မှူးချုပ် စိန်ဝင်း၊ ဗိုလ်မှူးကြီး သန်းစိန် နှင့် ဒေါက်တာ မောင်မောင်တို့ ရှေ့တွင်

မိုးတင် (ခေါ်) သိန်းအောင် ပါ ၆ (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ) *

† ၁၉၆၈

ဇွန်လ ၅ ရက်။

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၉၅ အရ နှင့် ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ လက်နက် (အရေးပေါ်ဖြစ်ဒဏ် စီရင်မှု) (ယာယီ) အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂ (၁) (က) အရ၊ မှုပြစ် ထင်ရှား စီရင်ခြင်း—လက်နက်မှုတွင် ပေါ်လွင်သော အချက် အလက်များအရ၊ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၉ အရ၊ ပြစ်မှု ထင်ရှား စီရင်သင့် မသင့်။

အယူခံ တရားလိုများအား၊ ဓါးပြမှုနှင့် ၎င်း၊ လက်နက်မှုဖြင့် ၎င်း တရားစွဲဆို ခဲ့သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ လက်နက်များကို အယူခံ တရားလိုများသို့ ပေးအပ် ထားပြီး ဖြစ်ရာ ထိုလက်နက်များကို ယူသွားသည်ဟု မဆိုနိုင်။ လက်နက်မှုတွင် ပေါ်လွင်သော အချက် အလက်များ အရ ယုံကြည်၍ အပ်နှင်းခြင်းကို ဖောက်ဖျက်ခြင်း ပြစ်မှုမြောက်သည်ဟု ယူဆသည်။ ထို့ကြောင့် လက်နက် ဥပဒေ အရ၊ အပြစ်ပေးထားခြင်းမှ ပြောင်းလဲ၍၊ ရာဇသတ် ပုဒ်မ ၄၀၉ အရ၊ ပြစ်မှု ထင်ရှား စီရင်လိုက်သည်။

အယူခံတရားလို၏အကျိုးဆောင်။ ။

အယူခံတရားခံ၏အကျိုးဆောင်။ ။ လက်ထောက် နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ်ဦးဘကျော်။

အယူခံတရားလို ၅ ဦးအပေါ်တွင် ဓါးပြမှုနှင့်လည်းကောင်း၊ လက်နက်မှုဖြင့်လည်းကောင်း စွဲဆို၍၊ အထူးရာဇဝတ်ရုံးက စစ်ဆေးကာ ပြစ်မှုထင်ရှား တွေ့ရှိသောကြောင့် ဓါးပြမှုဖြင့် ထောင်ဒဏ် ၁၅ နှစ်စီနှင့် လက်နက်မှုဖြင့် ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ်စီ၊ ယင်းထောင်ဒဏ်များကို တပေါင်းတည်းကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အယူခံမှု အမှတ် ၅၇/၆၁ နှင့် ၆၂/၆၆။
† ပဲခူးခရိုင်၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အထူးရာဇဝတ်ရုံး အမှတ် ၇၂ ၏ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၄၊ ၄ (က)၊ ၄ (ခ)၊ ၄ (ဂ)၊ ၄ (ဃ)၊ ၄ (င) တို့တွင် ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၁ ရက်နေ့၌ ချမှတ်ပြီး ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၁ ရက်နေ့တွင် အတည်ပြု အဖွဲ့က အတည်ပြုစာညွှတ် အမိန့်ကို အယူခံမှု။

ဓမ္မစင်
မိုးထင်(ခေါ်)
သိန်းအောင်
ပါ ၆
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

အယူခံတရားလိုတို့သည် ပဲခူးမြို့၊ ရဲတပ်စခန်းမှ ရဲသားများ ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ ၎င်းတို့သည် လက်နက်များကို ယူဆောင်သွားကြကာ အနီးအနားရွာများတွင် ဓါးပြ တိုက်ကြသည်ဟု စွဲဆို၏။ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း အကြောင်းခြင်းရာ ထင်ရှားနေသဖြင့် အယူခံလွှာများကို ပဏာမ သုံးသပ်ကြသောအခါ ကျွန်ုပ်တို့က ပြစ်ဒဏ်နှင့် ပတ်သက်၍ သာ စဉ်းစားရန် အယူခံဝင်ခွင့် ပြုခဲ့ကြသည်။

အယူခံများကို အပြီးသတ် ကြားနာသောအခါ လက်ထောက် နိုင်ငံတော် ခွေနေ ချုပ် ဦးဘကျော်က ဓါးပြမှုများသည် ထင်ရှားပါသည်။ အတိုက်ခံရသူများ၏ ထွက် ဆိုချက်များနှင့်တကွ တိုက်ရာပါ ပစ္စည်းများကို ပြန်လည် ရရှိခြင်း စသည်တို့လည်း ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပြစ်ဒဏ်နှင့် ပတ်သက်၍ သာ စဉ်းစားရန် အယူခံဝင်ခွင့် ပြုထားခြင်းသည် သင့်မြတ်ပါသည်။ ပြစ်ဒဏ်များကို စဉ်းစားသောအခါ အယူခံ တရားလိုတို့၏ နုနယ်သော အသက်အရွယ်နှင့် ရဲအမှုထမ်းသက်လည်း နုနယ်သဖြင့် အတွေ့အကြုံနည်းသေးခြင်း၊ စည်းကမ်းမကျခြင်းတို့ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားလိုက် စဉ်း စားရန် ဖြစ်ပါသည် စသည်ဖြင့် လျှောက်လဲခဲ့သည်။

လက်နက်မှုတွင် အပြစ်ပေးထားသော ပုဒ်မသည် မမှန်ဟု ယူဆပါသည်။ လက် နက်များကို အယူခံတရားလိုများ လက်သို့ ပေးအပ်ထားပြီး ဖြစ်ရာ၊ ထိုလက်နက်များ ကို ယူသွားသည်ဟု မဆိုနိုင်ပါ။ ယုံကြည်အပ်နှံထားခြင်းကို ဖောက်ဖျက်ခြင်းသ မြောက်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၀၉ ဖြင့် အပြစ်ပေးလျှင် ပို၍လျော်ကန် ပါသည်ဟု ဦးဘကျော်က တင်ပြသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် အယူခံတရားလိုတို့ အပေါ်တွင် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၉၅ ဓါးပြမှုဖြင့် ပြစ်မှုထင်ရှား တွေ့ရှိထားခြင်းကို စွက်ဖက်ရန်မရှိ၊ လက်နက်မှုတွင် ပေါ်လွင်သော အချက်အလက်များအရ ယုံကြည်၍ အပ်နှင်းခြင်းကို ဖောက်ဖျက်ခြင်း ဖြစ်မှု မြောက် သည်ဟု ယူဆသည်။ ထို့ကြောင့် လက်နက်ဥပဒေအရ အပြစ်ပေးထားခြင်းမှ ပြောင်း လဲ၍ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၀၉ အရ ပြစ်မှု ထင်ရှားစီရင်လိုက်သည်။

အထက်ပါ ပြစ်မှုများတွင် လျော်ကန် သင့်မြတ်သော ပြစ်ဒဏ်များတွင်ကို သတ် မှတ်ရန် စဉ်းစားသောအခါ၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် အမှုဖြစ်ပွားပုံနှင့်တကွ အယူခံတရားလို များ၏ အသက်အရွယ်၊ အတွေ့အကြုံ၊ အခြေအနေတို့ကို ထည့်သွင်း စဉ်းစား ကြသည်။ ဓါးပြတိုက်သည်ဆိုရာ၌ အယူခံတရားလိုတို့သည် ရိုက်နှိပ်ညှဉ်းခဲ၍ တိုက် ရိုက်ကြသည်မဟုတ်၊ မှံဆိုင်သို့ဝင်၍ မှံတောင်းယူခြင်း၊ ကြုံရာအိမ်သို့ဝင်၍ ပစ္စည်း ယူခြင်း စသည်တို့ကို ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ အယူခံတရားလိုတို့ကိုယ်တိုင် ဝန်ခံထားကြသည့်အတိုင်း ၎င်းတို့သည် သောက်စားမူးယစ်၍ အပျော်အပါး သဘော

ရောက်မိရောက်ရာသွား၍၊ လုပ်မိလုပ်ရာ လုပ်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်တန်ရာသည်။ တဘက်မှ ကြည့်လျှင် ပြည်သူ့အသက်အိုးအိမ်ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန် ဝတ္တရားရှိသည့် ရဲတပ်ဖွဲ့သားတို့သည် လက်နက်ကိုင်ကိုင်၍ ကျူးလွန်လို့သော စေတနာဖြင့် ဤသို့ ကိုယ်ထိလက်ရောက် ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းသာ ဟုတ်မှန်လျှင် အထူးကြီးလေးသော ပြစ်မှု မြောက်ပေလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် ဤအမှုတွင်ကား၊ ထိုကဲ့သို့ ကျူးလွန်လို့သော စေတနာ အခိုင်အမာပါသည်ကို မတွေ့ရချေ။

မိုးထင်(ခေါ်)
သိန်းအောင်
ပါ ၆
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

အယူခံ တရားလိုတို့သည် အသက်အရွယ်အားဖြင့် နှုတ်ခံ၍၊ အတွေ့အကြုံ နည်းကြ သေးသည်။ စည်းကမ်းတကျ မရှိသေးဘဲ၊ ပြည်သူ့ရဲတို့၏ အကျင့်သိက္ခာကို ကောင်း စွာ နားလည်၍၊ စွဲမြဲစွာ လက်ခံထားသည့် အသွင် လည်း မပေါ်ပေါက်သေးချေ။

ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလိုတို့အား ကြာမြင့်စွာ ချုပ်နှောင်ထားသည်ထက်၊ ၎င်းတို့အား ဘဝသစ်ထူထောင်ရန် အခွင့်အလမ်း ဖွင့်ပေးခြင်းက ပို၍ လျော်ကန် သင့်မြတ်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ယူဆသည်။ သတိသံဝေဂဖြင့် ဘဝသစ်ထူထောင်ကာ၊ ၎င်း တို့၏ မိသားစုနှင့်အတူ ၎င်းတို့၏အကျိုး၊ ရပ်ရွာ၏ အကျိုးကို လုပ်ဆောင်ကြစေခြင်း က နည်းမှန်သော ဆုံးမပုံပြင်မှု ပြုခြင်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

တကြိမ်တခါက မူးမူးရှူးရှူးဖြင့်၎င်းတို့ ဝင်ရောက် ကျူးကျော် လုယက်ခဲ့ကြသော အိမ်ရှင်များအားလည်း ၎င်းတို့က ရာဇဝတ်ကြေး ဆပ်စေအပ်သည်။

အယူခံ တရားလိုတို့အား ရုံးမတင်မီ ဖမ်းဆီး ချုပ်နှောင်ထားခဲ့သည့် အပြင် အထူးရာဇဝတ်ရုံး ဖွဲ့စည်း၍၊ စစ်ဆေးသည်မှ စီရင်ချက် ချမှတ်သည်အထိ ၄ နှစ်နီးပါး ခန့် အချုပ်ခံခဲ့ရပြီးသည်ကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့ ထည့်သွင်း စဉ်းစားအပ်သည်။

အထက်ပါ အကြောင်းတို့ကြောင့် အယူခံတရားလို တဦးစီအပေါ် ခြီးပြမှုဖြင့် သတ်မှတ်ထားသော ပြစ်ဒဏ်ကို ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ်သို့ လျော့ပေါ့လိုက်သည်။ ထို့ပြစ် ဒဏ် အပြင်၊ အယူခံတရားလို တဦးစီသည် ငွေဒဏ် ၂၀၀ ကျစီ ပေးဆောင်စေရမည်။ ထိုငွေဒဏ်ကို အကျဉ်းခံနေရစဉ်အတွင်း ရဲဘက်စခန်း စသည်တို့၌ လုပ်အားပေး ခြင်းမှ ရရှိသော ငွေများထဲမှ သော်လည်းကောင်း၊ စုဆောင်း ပေးသွင်းရမည်။ ထိုသို့မဟုတ်က ထောင်ဒဏ်ကာလ ပြီးဆုံး၍ လွတ်မြောက်သောအခါမှ ၁ နှစ်အတွင်း ရိုးသားသော လုပ်အားဖြင့် ရသည့်ငွေသော်လည်းကောင်း ပေးသွင်းရမည်။

အယူခံ တရားလိုတို့ ပေးသွင်းကြပြီးသော ငွေများမှ ဦးလှဖေ (ခါးပြမှု) (လိပြ-၁၀) အား ငွေ ၂၀၀ ၊ ဦးပန်းဖြူ (လိပြ-၁၃) အား ငွေ ၅၀ ၊ ဦးမောင်မောင် (လိပြ-၁၄) အား ငွေ ၅၀ ၊ မခင်လှ (လိပြ-၁၅) အား ငွေ ၅၀ ၊ ထွေး (လိပြ-၁၇) အား ငွေ ၅၀ ၊ မညွန့်မေ (လိပြ-၁၈) အား ငွေ ၅၀ ၊

၁၉၆၈

မိုးတင်(ခေါ်)
သိန်းအောင်
ပါ ၆

ဒေါ်တင်ညွန့် (လိပြ-၁၉) အား ငွေ ၅၀၀ ၊ မောင်မြသန်း (လိပြ-၂၀) အား
ငွေ ၅၀၀ ၊ မသန်းကြွယ် (လိပြ-၂၅) အား ငွေ ၁၀၀ ကိုချစ်သိန်း (လိပြ-၂၆)
အား ငွေ ၅၀၀ ၊ နှင့် ဦးဟံရှိန် (လိပြ-၂၉) အား ငွေ ၂၀၀ ကိုပေးစေရမည်။

နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၄၀၉ အရ၊ ပြစ်မှု ထင်ရှားခြင်းအတွက် အယူခံတရားလို တဦးစီ
သည် ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ်စီ ကျခံစေရမည်။ ယင်းထောင်ဒဏ်ကို ဓါးပြမှုအတွက်
ခံရမည့် ထောင်ဒဏ်နှင့် တပေါင်းတည်း ကျခံစေရမည်။

ဤအမိန့်အရ ငွေဒဏ်များကို လက်ခံယူခြင်းနှင့် လျော်ကြေးငွေများကို ထုတ်
ပေးခြင်းကို သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင် စက်ရှင်တရားသူကြီး၊ သို့မဟုတ် ရာဘက်ခရိုင်စက်
ရှင် တရားသူကြီးက ဆောင်ရွက်ရမည်။

အထူးရာဇဝတ်ရုံးအယူခံအဖွဲ့

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

ဗိုလ်မှူးကြီး လှဟန်၊ ဗိုလ်မှူးကြီး သန်းစိန် နှင့် ဒေါက်တာ မောင်မောင်တို့ ရွှေတွင်

မောင်ညွန့်တင် (ခေါ်) မောင်ညွန့်ကြည် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၈

မတ်လ ၆ ရက်။

ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၇၆ အရ၊ မှုပြစ် ထင်ရှား စီရင်ခြင်း—အသက် ၁၄ နှစ်အောက် အရွယ်ရှိသူ နှင့် စပ်ရှက်ခြင်း—မိန်းကလေးက ခွင့်ပြုသည် ဖြစ်စေ၊ မပြုသည် ဖြစ်စေ မုဒိန်းမှု ကျူးလွန် ရာ ရောက်ခြင်း။

အယူခံ တရားလိုအား၊ မိန်းကလေး တဦးကို အဓမ္မ ပြုကျင့်သည်ဟူသော စွဲချက်ဖြင့် စစ်ဆေး ခဲ့သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အသက် ၁၄ နှစ်အောက် အရွယ် ရှိသူနှင့် စပ်ယှက်ခြင်းဖြစ်၍၊ မိန်းကလေးက ခွင့်ပြုသည် ဖြစ်စေ၊ မပြုသည် ဖြစ်စေ၊ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၇၅ တွင် အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုချက် အရ၊ မုဒိန်းမှု ကျူးလွန် ရာ ရောက်သည်။

အယူခံတရားလို၏အကျိုးဆောင် ။ ။

အယူခံတရားခံ၏ အကျိုးဆောင်။ ။ အစိုးရတရားရုံးချုပ် ရွှေနေကြီး ဦးလှသင်း။

အယူခံတရားလို မောင်ညွန့်တင်သည် မလှထွန်း (ခေါ်) မိန်းကလေးတဦးကို အဓမ္မပြုကျင့်သည်ဟူသော စွဲချက်ကို ရန်ကုန်မြို့၊ အထူး ရာဇဝတ်ရုံး အမှတ် ၂/၁၉၆၆ က စစ်ဆေးခဲ့သည်။ အကြောင်းအချက်များကို သုံးသပ်ပြီးနောက် မောင်ညွန့်တင် သည်၊ မလှထွန်းနှင့် ကာမစပ်ယှက်ခဲ့ခြင်း မှန်သည်။ မလှထွန်းက အလိုတူသည်ဟု မောင်ညွန့်တင်က ချေပခဲ့သော်လည်း၊ မိန်းကလေးသည် ၁၄ နှစ်အောက်သာ ရှိသေး

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အယူခံမှု အမှတ် ၃၉။
† ရန်ကုန်မြို့၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ အထူးရာဇဝတ်ရုံးအမှတ် ၂ ၏ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၉ ယှင် ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂ ရက်နေ့၌ ချမှတ်ပြီး ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၅ ရက်နေ့တွင် အတည်ပြု အစွဲက အတည်ပြုသည် အမိန့်ကို အယူခံမှု။

၁၉၆၈

မောင်ညွန့်ထင်
(၁) မောင်ညွန့်
ကြည်
နွဲ့
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

သဖြင့် မုဒိန်းမှုမြောက်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ကာ၊ မောင်ညွန့်တင်အပေါ် ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ် ပြစ်ဒဏ် သတ်မှတ်ခဲ့သည်။

အချင်းဖြစ်ပါးသည့် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့ညနေတွင် မလှထွန်းက အိမ်နီးနားချင်းဖြစ်သည့် မောင်ညွန့်တင်အိမ်သို့ သွားရောက်ကာ ကူညီ၍ ထမင်းချက်ပေးကြောင်း၊ မောင်ညွန့်တင်၏ဇနီး မအုံးညွန့်သည် မီးဖွားပြီးကာစဖြစ်၍၊ သူ၏ အခန်းတွင် လဲလျောင်းနေကြောင်း၊ မောင်ညွန့်တင်က မလှထွန်းကို အခြား အခန်း တခုအတွင်းသို့ ခေါ်ဆောင်ကာ အမွေပြုကျင့်သဖြင့် မလှထွန်းက ရုန်းကန် ထွက်ပြေးကာ၊ ပြုတင်းပေါက်မှ ခုန်ချကြောင်း၊ ၎င်း၏ မိခင် ဒေါ်အေးမြိုင် (လိပြ-၈) ကို တိုင်ကြား၍၊ အိမ်နီးနားခြင်း ကိုခင်မောင် (လိပြ-၂) က၊ သွားရောက်မေးမြန်းကြောင်း၊ အလားတူ အိမ်နီးနားခြင်းများ ဖြစ်ကြသော မောင်တင်မြင့် (လိပြ-၃) မရွှေကြည် (လိပြ-၄) တို့လည်း ရောက်လာကာ မေးမြန်းကြကြောင်း၊ ဒေါ်အေးမြိုင်က၊ ငါးဦး ကော်မီတီ ဦးသိန်းဟံ (လိပြ-၉) ထံ သွားရောက်တိုင်ကြားကာ ထိုမှတဆင့် ရဲစခန်းတွင် မလှထွန်းအား (သက်သေခံ “က”) တိုင်ချက်ကို ဖွင့်လှစ်စေခဲ့ကြောင်း၊ တို့မှာ ထင်ရှားစွာ ပေါ်လွင်သော အချက်များ ဖြစ်သည်။

မောင်ညွန့်တင်က (သက်သေခံ “ခ”) ပြောဆိုချက်ကို တရားသူကြီးရွှေတွင် ပေးခဲ့သည်။ ထိုပြောဆိုချက်တွင် မလှထွန်းသည် ၁၂ နှစ်ခန့်ရှိပြီး၊ ၎င်းသည် မိမိအိမ်သို့ မကြာခဏ ကူးလာ၍၊ မိမိအား လူသူအလစ်တွင်ကာမစပ်ယှက်အောင် မြူကြောင်း ထို့ကြောင့် ၄-၅ ကြိမ်မျှ စပ်ယှက်ခဲ့ကြောင်း၊ နောက်ဆုံးအကြိမ်တွင် လူမိသဖြင့် မလှထွန်းက အော်ဟစ်တိုင်ကြားခြင်း ဖြစ်သည်ထင်ကြောင်းတို့ကို ဖော်ပြခဲ့သည်။ ရုံးခွဲမှ မောင်ညွန့်တင်က သက်သေခံ ပြောဆိုချက်ကို ကြောက်ရွံ့၍ ပေးခဲ့ရပါသည်။ မဟုတ်မမှန်ပါဟု ရုပ်သိမ်းသည်။ သို့ရာတွင် စွဲချက်ကို ငြင်းဆိုသည်မှအပ၊ ကိုယ်တိုင် သက်သေခံခြင်း၊ သက်သေထူခြင်း မပြုခဲ့ပေ။

မလှထွန်းက အချင်းဖြစ်သော နေ့တွင် ဝတ်ဆင်ခဲ့သော ထမီကို ဓါတုဗေဒ စမ်းသပ်ရန် ပေးပို့ခြင်း မပြုခဲ့ကြပေ။ ပြုတင်းပေါက်မှ ခုန်ချ၍ ခွံများ ပေကျန်သွား၍ ထမီကို လျှော်ဖွပ်ပြစ်လိုက်သည်ဟု ဆို၏။ သို့ရာတွင် မလှထွန်းအား ဒေါက်တာ ဘာချွန်း (လိပြ-၆) က စစ်ဆေးခဲ့ရာ၊ မလှထွန်း၏ ကိုယ်ပေါ်တွင် ရုန်း၍ရသော ဒဏ်ရာများမတွေ့၊ ကညာမေးမှာကား စုတ်ပြဲနေ၍ ယခင်အခါများက ကာမစပ်ယှက် သွားကြောင်း ဖော်ပြသည်။ အင်္ဂါစပ်တွင် ဒဏ်ရာ မတွေ့ရပါ။ မိန်းကလေးသည် ၁၄ နှစ်အောက် အသက်အရွယ် ရှိသည် ထင်ပါသည်။ စသည်ဖြင့် ထင်မြင်ချက် ပေးခဲ့သည်။

မလှထွန်း၏ ထွက်ဆိုချက်၊ မအေးမြိုင်၏ ထွက်ဆိုချက်တို့နှင့် အခြား သက်သေခံ တို့ကို ပေါင်းစပ် ကြည့်သောအခါ အချင်း ဖြစ်သော ညနေက မောင်ညွန့်တင်သည် မလှထွန်းနှင့် ကာမစပ်ယှက်ခြင်း ပြုသည်ဟု ယူဆနိုင်ပေသည်။ ဆရာဝန်၏ထင်မြင် ချက်အရလည်း ယခင်အခါများကပါ စပ်ယှက်ခဲ့ကြဟန် တူသည်။ ယခင်အခါများက အော်ဟစ် ရှမ်းကန်ခြင်း၊ တိုင်ကြားခြင်း စသည်တို့ကို မပြုခဲ့ခြင်းကို ထောက်ရှုခြင်း အားဖြင့် မလှထွန်းက အလိုမတူဟု ယူဆရန် ခဲယဉ်းသည်။ ထိုကဲ့သို့ စပ်ယှက်ပြီးသည့် နောက်ပိုင်းတွင် မလှထွန်းသည် မောင်ညွန့်တင်တို့အိမ်သို့ သွားရောက်လည်ပတ်ခြင်း၊ ကူညီလုပ်ကိုင်ပေးခြင်း စသည်တို့ပြုလျက် ရှိခဲ့သေးသည်ကိုလည်း ထည့်သွင်း စဉ်းစား ရန် လိုသည်။

၀၉၆၀
 မောင်ညွန့်တင်
 (ခ) မောင်ညွန့်
 ကြည်
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ။

သို့ရာတွင် မလှထွန်းသည် အချင်းဖြစ်ပွားစဉ် အခါက ၁၂ နှစ်တဝိုက် ၁၄ နှစ် အောက် အရွယ်သာ ရှိခဲ့သည်ဟု ယူဆရန်ရှိသည်။ ထိုအချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ ၎င်း၏မိခင်က မလှထွန်း၏ မွေးနေ့ကို တင်ပြသည်။ ဆရာဝန်ကလည်း ကိုယ်အင်္ဂါကို ဆန်းစစ်၍ ထင်မြင်ချက် ပေးသည်။ မောင်ညွန့်တင် ကိုယ်တိုင်ကလည်း မလှထွန်းသည် ၁၂ နှစ်ခန့်သာ ရှိသည်ဟု သိခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အသက် ၁၄ နှစ်အောက် အရွယ် ရှိသူနှင့် စပ်ယှက်ခြင်းဖြစ်၍ မိန်းကလေးက ခွင့်ပြုသည်ဖြစ်စေ၊ မပြုသည်ဖြစ်စေ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၇၅ တွင် အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုချက်အရ မုဒိန်းမှု ကျူးလွန်ရာ ရောက် သည်။

အစိုးရ တရားရုံးချုပ် ရွှေနေ့ကြီး ဦးလှသင်းက၊ အယူခံတရားလိုသည် မလှထွန်း နှင့် စပ်ယှက်သည်မှာ ထင်ရှားနေသဖြင့် မိန်းကလေးက အလိုတူစေဦးပြစ်မှု မြောက် နေပါသည်။ ပြစ်ဒဏ်ကိုမူ သင့်မြတ်သလို သတ်မှတ်ရန် ဖြစ်ပါသည်ဟု တင်ပြသည်။

မောင်ညွန့်တင်အား အမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ဖမ်းဆီး ချုပ်နှောင်ခဲ့သည်မှာ ၃ နှစ် နီးပါး ရှိခဲ့၍ တကြောင်း၊ ၎င်းသည် သတိသံဝေဂ ရရှိကာ ၎င်း၏ဇနီး၊ သားသမီးများနှင့် အတူ ဘဝသစ်ထူခွင့် ရရှိသင့်သည်ဟု ယူဆ၍ တကြောင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် ပြစ်မှု ထင်ရှား စီရင်ထားခြင်းကို အတည်ပြုကာ ပြစ်ဒဏ်ကိုမူ ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ်သို့ လျော့ ပေါ့လိုက်သည်။

အထူးရာဇဝတ်ရုံးအယူခံအဖွဲ့

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

ဗိုလ်မှူးကြီး လှဟန်၊ ဗိုလ်မှူးကြီး သန်းစိန် နှင့် ဒေါက်တာ မောင်မောင်တို့ ရွှေ့တွင်

မောင်ဘိုးချော ပါ ၆ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ) *

† ၁၉၆၈
မတ်လ
၈ ရက်။

ရာဇဝတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၉၅ အရာ မှုပြစ် ထင်ရှား စီရင်ခြင်း—တရားခံ ထဦး၏ ပြောဆိုချက်—မည်သည့်အခါ အလေးမှုသင့် သနည်း— ပြစ်မှု ကျူးလွန်သူ တဦးက အခြားသူပါ ကျူးလွန်ရာတွင် ပါသည်ဟု စွပ်စွဲခြင်း—အခြားသူ တဦးအား အပြစ်ပေးရန် သင့် မသင့်။

အယူခံ တရားလိုများအား၊ ခါးပြ တိုက်ရာတွင် ပါဝင် ကြသည်ဟု ယူဆကာ တရားစွဲဆို တင်ပို့ခဲ့သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ သာမန် အားဖြင့် ဆိုလျှင် တရားခံအား ပြစ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ အရေးယူသည်မှ အချိန် မနှောင်းပဲ တရားရုံးတွင် အလိုအလျောက် ပေးသော ပြောဆိုချက်ကိုသာ အလေးမှု သင့်သည်။ အာဏာရှိသည့် ဩဇာအောက်တွင် အတန်ကြာ နေခဲ့ရပြီးမှ တရားခံက ပြောဆိုခြင်း ဖြစ်လျှင် သတိထား၍ ဆင်ခြင် သုံးသပ်ရသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ပြစ်မှု ကျူးလွန်သူ တဦးက အခြားသူပါ ကျူးလွန်ရာတွင် ပါသည်ဟု စွပ်စွဲခြင်းပြုကာမျှနှင့် ရင်း၊ အခြားသူ တဦးအား အပြစ်ပေးရန် သင့်တော်သည် မဟုတ်ချေ။ ပြစ်မှု ကျူးလွန် သူတို့သည်၊ အခြားသူများကိုပါ ဆွဲ၍ ထည့်တတ်သည့် - မှတာ တရပ် ရှိသည်ကို သတိ ချပ်သင့်သည်။

အယူခံတရားလို (၆) နှင့် (၇) ၏ အကျိုးဆောင်။ ။ ဦးဖသာထော်။

အယူခံတရားခံ၏အကျိုးဆောင်။ ။ ။ အစိုးရတရားရုံးချုပ်ရွှေ့နေ ဦးလှသင်း။

၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၆ ရက်နေ့ည သန်းခေါင်တွင် သာရဝေါမြို့သို့ လူဆိုးများက ရိုက်ဖွဲ့၍ ဝင်ရောက်ခါးပြတိုက်ကြသည်။ သာရဝေါ ပြည်သူ့ရဲစခန်းမှ ပေးပို့သော သတင်းအရ၊ တပ်မတော် တပ်ရင်း ၂၅ မှ ဗိုလ်ရဲအောင်နှင့် တပ် ခွဲတခွဲသည်၊ ချက်ခြင်း

* ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အယူခံမှု အမှတ် ၉၅၊ ၉၆၊ ၉၇၊ ၉၈၊ ၉၉၊ ၁၀၀၊ ၁၀၁။
† သာဏာဝတီခရိုင်၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ အထူး ရာဇဝတ်ရုံး အမှတ် ၁၆ ၏၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် ကြီးမှုအမှတ် ၅ တွင်၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မေလ ၅ ရက်နေ့တွင် ချမှတ်ပြီး၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့တွင် အတည်ပြု အမိန့် အတည်ပြုသည့် အမိန့်ကို အယူခံမှု။

ပင် အချင်းဖြစ်ရာသို့ လိုက်သွားရာ၊ မိုးမလင်းမီ ရောက်ရှိကြသည်။ ပြည်သူ့ရဲနှင့် တပ်မတော် ပူးပေါင်း၍ စုံစမ်းထောက်လှမ်းခြင်းဖြင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာတွင် ပါဝင် ကြသည်ဟု ယူဆရသော တရားခံ ၁၅ ဦးတို့ကို အထူးရာဇဝတ်ရုံးသို့ တရားစွဲဆို တင်ပို့နိုင်ခဲ့သည်။

၁၉၆၈
မောင်ဘိုးချော
ပါ ၆
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ယင်းတရားခံများအနက်မှ အချို့က ဖြောင့်ချက်ပေးကြသည်။ အချို့သောသူများ ထံမှ ဓါးပြတိုက်ရာပါ ပစ္စည်းများကို ဗိုလ်ရဲအောင်က သိမ်းဆည်းရရှိသည်။ ယင်း ပစ္စည်းများကို ဓါးပြတိုက်ခံရသော သူတို့အား အခြား ပစ္စည်းများနှင့် ရောနှော ပြသရာ၊ တိုက်ရာပါ ပစ္စည်းများဖြစ်ကြောင်း ညွှန်ပြနိုင်သည်များလည်း ရှိသည်။ တရားခံများသည် ဓါးပြလိုလို ဖြစ်သလား၊ သောင်းကျန်းသူများနှင့် အဆက်ရှိသလား ဟု ဆက်လက် စုံစမ်းထောက်လှမ်းရသဖြင့် ၎င်းတို့အား တပ်ကပင် ထိန်းသိမ်းထားခဲ့ သည်။ အတန်ကြာမှ ဓါးပြမှုဖြင့် စွဲဆိုတင်ပို့ရန် ရဲသို့ ၎င်းတို့အား လွှဲအပ်ခဲ့သည်။ လွှဲအပ်ပြီး မကြာမီ၊ ဖြောင့်ချက်များ ပေးကြခြင်းဖြစ်သည်။

အထူးရာဇဝတ်ရုံးက သက်သေခံ အထောက်အထား အပြည့်အစုံကို စစ်ဆေးပြီး နောက်၊ တရားခံ ၁၃ ဦးအပေါ် ပြစ်မှုထင်ရှား တွေ့ရှိသည်ဆိုကာ ပြစ်ဒဏ် အသီးသီး သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ တရားခံ ၂ ဦးအပေါ်တွင်မူ၊ ပြစ်မှုမထင်ရှားဟုဆိုကာ တရားဝေ လွှတ်ရန် သတ်မှတ်ခဲ့သည်။

အတည်ပြုအဖွဲ့က ပြစ်မှုထင်ရှားသည်ဟု ယူဆသော တရားခံ ၈ ဦးအပေါ်၌ သာလျှင် ပြစ်ဒဏ်အသီးသီး သတ်မှတ်၍၊ ကျန်တရားခံများကို တရားဝေလွှတ်စေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ အပြစ်ကျ ကြသောတရားခံများကယခုကျွန်ုပ်တို့ထံ အယူခံဝင်ရာ ၎င်းတို့သည် ဖြောင့်ချက်များကို နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်း၍ ပေးခဲ့ရပါသည်။ ပြစ်မှုကျူးလွန် ရာတွင် မပါဝင်ခဲ့ရပါဟု တင်ပြသည်။

အယူခံတရားလို မောင်အောင်မြင့်နှင့် မောင်ဌေးတို့၏ တရားရုံးချုပ် ဌေးနေ ဦးဖသာထော်က၊ တရားခံများကို တပ်၌ ချုပ်နှောင်ထားခဲ့သည်ဖြစ်ရာ ၎င်းတို့က နောက်ပိုင်းတွင် ပေးသော ဖြောင့်ချက်သည် တန်ဖိုးမရှိပါ။ ဖြောင့်ဆိုသည့်အတိုင်း မှန်ကန်သည်ဟုသော်လည်းကောင်း၊ အလိုအလျောက်ပေးသော ဖြောင့်ချက် ဖြစ် သည်ဟု သော်လည်းကောင်း၊ ယူဆ ရန်မရှိပါဟု လျှောက်လဲသည်။

သာမန်အားဖြင့် ဆိုလျှင် တရားခံအား ပြစ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ အရေးယူသည်မှ အချိန်မနှောင်းပဲ တရားရုံးတွင် အလိုအလျောက်ပေးသော ဖြောင့်ချက်ကိုသာ အလေး မှုသင့်သည်။ အာဏာရှိသည့် ဩဇာအောက်တွင် အတန်ကြာ နေခဲ့ရပြီးမှ တရားခံက ဖြောင့်ဆိုခြင်း ဖြစ်လျှင် သတိထား၍ဆင်ခြင်သုံးသပ်ရသည်။

ဂဇဏိက
မောင်သိန်းချော
ပါ ၆
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ဤအမှုတွင်မူကား တရားခံများကို တပ်တွင် ထိန်းသိမ်းထားခဲ့သည်မှာ ၂ လကြာခန့် ဖြစ်ခဲ့သော်လည်း၊ ၎င်းတို့သည် သောင်းကျန်းသူများ ဖြစ်သလော၊ သာမန်ခါးပြဲများသာ ဖြစ်သလောဟူ၍၊ ဆက်လက် စုံစမ်း ထောက်လှမ်းနေရသောကြောင့် တပ်က၊ ထိုသို့ထိန်းသိမ်းထားခဲ့ခြင်းမှာ ထင်ရှားသည်။ ဒေသ အခြေအနေအရ၊ ထိုသို့ထိန်းသိမ်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ရဲတပ်ဖွဲ့သို့ တရားခံများအား လွှဲအပ်ပေးပြီးနောက် မကြာမီ တရားခံများက ဖြောင့်ဆိုကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ရဲတပ်ဖွဲ့၏ ဩဇာအောက်တွင် ရောက်ရှိပြီးနောက် ကြာမြင့်မှ ဖြောင့်ဆိုခြင်းမဟုတ်၊ ဖြောင့်ဆိုရာ၌လည်း တရားရုံးက လွတ်လပ်စွာ အလိုအလျောက် ဖြောင့်ဆိုကြခြင်း ဖြစ်သည်ဟု မှတ်တမ်းရှိသည်။

ဖြောင့်ဆိုချက်များသာမက၊ တိုက်ရာပါ ပစ္စည်းများကို ထုတ်ပေးကြခြင်းလည်း ရှိသည်။ ထိုပစ္စည်းများကို ဗိုလ်ရဲအောင်က သိမ်းယူခဲ့ပြီးနောက် ပိုင်ရှင်များက၊ အခြားပစ္စည်းများနှင့် ရောနှောပြုရာတွင် ညွှန်ပြနိုင်ခဲ့ကြသည်။

တပ်မတော်နှင့် ပြည်သူ့ ရဲတို့ ပူးပေါင်း၍၊ အချင်းဖြစ်ရာတွင် နာရီပိုင်းအတွင်း ရှာဖွေစုံစမ်းရာမှ တရားခံများကို ဖမ်းဆီး ရမိခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည်။

အစိုးရတရားရုံးချုပ် ရွှေနေ ဦးလှသင်းက တပ်မတော် အချုပ်ခန်းတွင် အနည်းငယ် ကြာမြင့်ခဲ့သည်မှအပ၊ ဖြောင့်ဆိုချက်များသည် အလိုအလျောက် ပေး၍ မှန်ကန်ကြောင်း ယူဆနိုင်ဘူး ရှိပါသည်။ တဦးဦးက သွန်သင်သည့်အတိုင်း ပေးသည့် ဖြောင့်ဆိုချက်များ ဖြစ်ကြောင်း မပေါ်လွင်ပါ။ အချင်းဖြစ်ပွားပြီး မကြာမီပင်၊ ပစ္စည်းများအား မိခြင်းနှင့် ဖြောင့်ဆိုချက်များ အားလုံးကို ခြုံ၍စဉ်းစားလျှင် အမှုအမှန် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရပါမည်။ အယူခံတရားလို မောင်သန်းသည်ကား၊ ဖြောင့်ဆိုခြင်း မရှိခဲ့ပါ။ ၎င်းထံမှ ပစ္စည်းများလည်း များစွာ မရခဲ့ပါဟု တပ်ပြသည်။

မောင်သန်းထံမှ ပစ္စည်းအနည်းငယ် ရရှိသော်လည်း၊ ၎င်းပစ္စည်းများကို ပိုင်ရှင်များက ကောင်းစွာ ညွှန်ပြနိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ပါ။ မောင်သန်းသည် ဖြောင့်ဆိုခြင်း မပြု။ ၎င်းအပေါ် အခြားတရားခံများက ငြုန်းသော ဖြောင့်ဆိုချက်များ ပေးသည်ကို ပေါင်းစပ်၍၊ အပြစ်ပေးထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူတဦးက အခြားသူပါ ကျူးလွန်ရာတွင် ပါသည်ဟု စွပ်စွဲခြင်း ပြုကာမျှနှင့် ၎င်းအခြားသူ တဦးအား အပြစ်ပေးရန် သင့်တော်သည်မဟုတ်ချေ။ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူတို့သည် အခြားသူများကို ပါဆွဲ၍ ထည့်တတ်သည့်၊ မွေတာတရပ် ရှိသည်ကို သတိချပ်သင့်သည်။ မောင်သန်းထံမှ ရရှိသော ပစ္စည်းအနည်းငယ်သည်၊ ထူးခြားသော အမှတ်အသားများ ပါသည့် ပစ္စည်းမဟုတ်၊ အလွယ်တကူရနိုင်သည့် ပစ္စည်းများဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မောင်သန်း

သည်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာတွင် ပါဝင်သည်ဟု သင်္ကာမကင်း ရှိကာမျှနှင့် ၎င်းအား အပြစ်မပေးသင့်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ယူဆသည်။

အထက်ပါ အကြောင်းတို့ကြောင့် အယူခံတရားလိုများအပေါ် ပြစ်မှု ထင်ရှား တွေ့ရှိထားခြင်းနှင့် ပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်ထားခြင်းတို့ကို ကျွန်ုပ်တို့ ပြင်ဆင် ရန်အကြောင်း မရှိ၊ ၎င်းတို့၏ အယူခံများကို ပယ်သည်။

မောင်သန်းကိုမူ ထင်ကြေးနှင့် အပြစ်မပေးသင့်ဟု ယူဆသောကြောင့် ၎င်း အပေါ် ပြစ်မှုထင်ရှား တွေ့ရှိထားခြင်းနှင့် ပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်ထားခြင်းတို့ကို ပယ်ဖျက်၍ ၎င်းအား တရားသေလွတ်လိုက်သည်။

၁၉၆၈

မောင်သိုးချေ
ပါ ၆
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

အထူးရာဇဝတ်ရုံးအယူခံအဖွဲ့

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

ဗိုလ်မှူးကြီး လှဟန်၊ ဗိုလ်မှူးကြီး သန်းစိန် နှင့် ဒေါက်တာ မောင်မောင်တို့ ရွှေတိုင်

† ၁၉၆၈
မတ်လ
၆ ရက်။

မောင်သန်းငွေ ပါ ၄ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေး စနစ် တည်ဆောက်မှု အတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ အပ်နှင်းသည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅ (၁) (က)/၁၅ (၂) အရ၊ မှုပြစ် ထင်ရှား စီရင်ခြင်း—ပြစ်မှု ကျူးလွန် ခြင်းကို စီရင် ဆုံးဖြတ်ရန်မှု။

အယူခံ တရားလိုများအား ရော်ဘာ ထုပ်များ သယ်ဆောင် လာသည်ကို တွေ့ရှိသဖြင့် ၁၉၆၅ ခု နှစ်၊ ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေး စနစ် တည်ဆောက်မှု အတွက် လုပ်ပိုင် ခွင့်များ အပ်နှင်းသည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅ (၁) (က) ဖြင့် တရား စွဲဆိုခဲ့သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ပြစ်မှု ကျူးလွန်ခြင်းကို ဟန့်တားစေရန် တရား စီရင် ဆုံးဖြတ်ရာတွင် ဥပဒေနှင့် အညီ အညွတ် တိကျမှန်ကန် ထိမိစွာ စီရင် ဆုံးဖြတ်ရန် လိုသည်။

အယူခံတရားလို ၁ နှင့် ၂ ၏အကျိုးဆောင်။ ။ ဦးကျင်ထုန်း။

အယူခံတရားလို ၄ ၏အကျိုးဆောင်။ ။ ဦးအောင်ရှိန်ဝန်း။

အယူခံတရားခံ၏အကျိုးဆောင်။ ။ အစိုးရတရားရုံးချုပ်ရွှေနေ၊ ဦးလှသင်း။

၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၂၇ ရက်နေ့ညနေပိုင်းတွင် ရွာဖွေ စစ်ဆေးရေး အဖွဲ့က မုဒ္ဒလင်မြို့၊ မြို့သစ်ကားဆိပ်သို့ ဆိုက်ရောက်လာသော ကုန်တင် မော်တော်ယာဉ်တစ်စီးကို ရွာဖွေစစ်ဆေးကြရာ၊ အယူခံတရားလို ၄ ဦးကို ရော်ဘာထုပ် ၈ ထုပ်နှင့် တွေ့ရှိရသည်။ အစိုးရ ကုန်သွယ်ရေးဌာန၏၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၆ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာ စာအမှတ် ၅ နှင့် ၆ အရ၊ အစိုးရလက်အောက်ခံ အဖွဲ့အစည်းများကသာ ဝယ်ယူ

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အယူခံမှုအမှတ် ၄၁၊ ၄၂၊ ၄၃။
† သထုံမရိုင်၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ အထူးရာဇဝတ်ရုံး အမှတ် ၁၂၀ ၏၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် ကြီး အမှတ် ၁ တွင်၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၇ ရက်နေ့၌ ချမှတ်ပြီ။ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် အတည်ပြု အဖွဲ့က အတည်ပြုသည့် အမိန့်ကို အယူခံမှု။

သို့လျှင် သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်း စသည်တို့ ပြုလုပ်နိုင်သည့် ပစ္စည်းများထဲတွင် ရော်ဘာ ပါဝင်သည်။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလို ၄ ဦးတို့သည် ယင်းအမိန့်ကို ဆန့်ကျင်သည်ဟု ရှာဖွေစစ်ဆေးရေး အဖွဲ့နှင့် သက်ဆိုင်ရာတို့က ယူဆကာ၊ ရော်ဘာထုပ်များကို သိမ်းဆည်း၍ ၎င်းတို့အား ဘမ်းစီးကာ ချုံးတင်ရန် စီစဉ်ခဲ့ကြသည်။

၁၉၆၈
မောင်သန်းဇွဲ
ပါ ၄
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

သိမ်းဆည်းခဲ့သော ရော်ဘာထုပ် ၈ ထုပ်သည်၊ အလေးချိန် ၁,၁၇၉ ပေါင်ချိပြီးလျှင်၊ ရော်ဘာပိုင် ဒိုင်မူး ဦးအောင်မင်း (လိုပြ-၅)၏ တန်ဘိုးဖြတ်ချက်အရ၊ ၉၉၀ ကျပ် ၃၀ ပြားတန်သည်။ ပစ္စည်းတန်ဘိုးကို ထောက်ချင့်၍၎င်း၊ သယ်ဆောင်လာသူ ၄ ဦးတို့သည်၊ ကြိုတင်ကြံစည်၍ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ကြသည်ဟု ယူဆ၍၎င်း၊ ၎င်းတို့ကား ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေးစံနှစ် တည်ဆောက်မှုအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်ပျား အပ်နှင်းသည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) (က)ဖြင့် စွဲဆို၍၊ အထူးရာဇဝတ်ရုံးသို့ တင်ပို့ခဲ့သည်။

တရားမဝီ (အယူခံတရားလို) များက၊ ၎င်းတို့သည် ရော်ဘာထုပ်များကို ၎င်းတို့၏ ဘိန်းပျံပရောင်းသော လုပ်ငန်းအတွက်၊ ရန်ကုန်သို့ သယ်ဆောင်ကာ ကုန်ကြမ်းဖြစ်သော ကတ္တီပါစ၊ သားရေပြား စသည်တို့နှင့် လဲလှယ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည် ရော်ဘာကို သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်း၊ လွှဲပြောင်းပေးခြင်း စသည်ကို မပြုရဟု တားမြစ်ထားကြောင်း မသိပါ။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့ ၄ ဦးသည်၊ ကြိုတင်စီစဉ်၍ဖြစ်စေ၊ ပူးပေါင်းကြံစည်၍ဖြစ်စေ၊ ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေးစံနှစ် တည်ဆောက်မှုကို ပျက်စီးစေရန် ဖြစ်စေ၊ လုပ်ကိုင်ခဲ့သည် မဟုတ်ပါ။ တဦးနှင့်တဦးမသိ၊ တဦးလျှင် ၂ ထုပ်စီခန့် သယ်ယူလာ၍၊ ကိုယ့်လမ်းကိုယ်သွားကာ၊ ကားကြုံ၍ ခရီးတထောင်စီမှ ကက်ရောက်ခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အမိန့်ကို ဆန့်ကျင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်လျှင်လည်း၊ ပျမ်းမျှအားဖြင့် ဇွဲ ၂၀၀ ကျပ်ကျော်စီမျှသာ တန်သော ၎င်းတို့တဦးစီ သယ်ယူခဲ့သည့် ရော်ဘာထုပ် ၂ ထုပ်အတွက် ပစ္စည်းသိမ်းခြင်း၊ ဆုံးမ၍လွှတ်ခြင်းတို့ကိုသာ ဖော်ပြပြီးသော ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ အရ၊ ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။ ၎င်းတို့သည် ပုဒ်မ ၁၅ တွင် အကျုံးပင်သော ပြစ်မှုကို ပကျူးလွန်ခဲ့ကြပါဟု အထူးရာဇဝတ်ရုံးတွင် လျှောက်ထားတောင်း၍ သက်သေထုခဲ့ကြသည်။

တဦးစီထံမှ သိမ်းယူသော ရော်ဘာထုပ်များသည် ထုချေသည့်အတိုင်း ၂ ထုပ်စီသာ ဖြစ်သည်ဟု ထင်ရှားသည်။ အထူးရာဇဝတ်ရုံးက အမှုစစ်ဆေးသောအခါ၊ ယာဉ်ဖောင်အောက်တွင် သေနားသွားပြီဖြစ်၍၊ ယာဉ်လိုက်သူ မောင်တင်ထွန်း ဆိုသူကိုလည်း အမှုကြမ်းကြာမည်စိုး၍ ခေါ်ယူခြင်း မပြုခဲ့။ ထို့ကြောင့် တရားမဝီတို့ ထုချေသည့် အတိုင်း၊ ၎င်းတို့တဦးစီ သီးခြားတနေရာစီမှ ကားကြုံတက်စီး၍ လိုက်ပါလာခြင်း မဟုတ်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ ထိုအချက်တို့ကို အထူး ရာဇဝတ်ရုံးကလည်း လက်ခံခဲ့သည်။

၁၉၆၈
မောင်သန်းဝေ
မ၊ ၄
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

အယူခံတရားလိုများအတွက် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သော ခွေနေကြီး ဦးကျင်ထွန်း
နှင့် ဦးအောင်ရှိန်တို့က အယူခံတရားလိုတို့သည်၊ ရော်ဘာ သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်း
ကို တားမြစ်သည့် အမိန့်ကို မသိဘဲဆိုကာမျှနှင့် ပြစ်ဒဏ်မှ မလွတ်မြောက်နိုင်သည်ကို
ဝန်ခံပါသည်။ သို့ရာတွင် ဆီလျော်သော ပုဒ်မသည် ပုဒ်မ ၁၃ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်
ပစ္စည်းသိမ်း၍ လူကိုဆုံးမလွှတ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ အယူခံ တရားလိုတို့သည် ယခင်
အခါများက ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ခဲ့ခြင်း မရှိပါ။ မှောင်ခိုသော သူများလည်း မဟုတ်ကြပါ။
ဘိနပ်ချုပ်ခြင်း ရောင်းခြင်းကို ရိုးသားစွာ ပြုလုပ်နေသူများ ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား
ပါသည်။ ပုဒ်မ ၁၅ တွင် အကျုံးဝင်သော အင်္ဂါရပ်များ မပါသဖြင့် ယင်းပုဒ်မအရ
အပြစ်ပေးထားခြင်းသည် မှားယွင်းပါသည်ဟု လျှောက်လဲကြ၏။

အစိုးရခွေ နေကြီး ဦးလှသင်းကလည်း ပုဒ်မ ၁၅ အရ၊ ပြစ်မှုမြောက်စေရန်
အင်္ဂါရပ် မစုံညီပါဟု တင်ပြသည်။ ပြစ်မှုကျူးလွန်စဉ် အခါက ပုဒ်မ ၁၃၊ ၁၄ နှင့်
၁၅ တို့သည် တည်ရှိလျက် ရှိကြသည်။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလိုတို့ ကျူးလွန်ခဲ့
ကြသော ပြစ်မှုကို ယင်းပုဒ်မများအရ တိကျမှန်ကန်စွာ ဆုံးဖြတ်ရန် ဖြစ်သည်။
ပြစ်မှု ကျူးလွန်ခြင်းကို ဟန့်တားစေရန် တရားစီရင် ဆုံးဖြတ်ရာတွင် ဥပဒေနှင့် အညီ
အညွတ် တိကျ မှန်ကန် ထိမိစွာ စီရင်ဆုံးဖြတ်ရန် လိုသည်။ ယင်းမူအရ ဤအမှုကို
သုံးသပ်သောအခါ၊ အယူခံတရားလိုတို့ကို အမှုတွင် ပေါ်လွင်သော အထောက်အထား
များကိုသာ အခြေပြု၍ ပုဒ်မ ၁၅ အရ၊ အပြစ်ပေးထားခြင်းသည် မှားယွင်းသည်ဟု
ကျွန်ုပ်တို့ ယူဆသည်။

ထို့ကြောင့် ထုတ်ပြန်ထားသော အမိန့်ကို ဆန့်ကျင်၍ သယ်ယူပို့ဆောင်လာသော
ရော်ဘာထုပ်များကို ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းယူခြင်းကို အတည်ပြုသော်လည်း၊
အယူခံတရားလိုတို့အား ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ်စီ ကျခံစေရန် ပုဒ်မ ၁၅ အရ ချမှတ်ထား
သော အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်၍ ၎င်းတို့အား လွတ်စေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

အထူးရာဇဝတ်ရုံးအယူခံအဖွဲ့

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

ဗိုလ်မှူးကြီး လှဟန်၊ ဗိုလ်မှူးကြီး သန်းစိန် နှင့် ဒေါက်တာ မောင်မောင်တို့ ရှေ့တွင်

ဦးစိုးလှိုင် (အယူခံတရားလို)

† ၁၉၆၈

မတ်လ ၂၃ ရက်။

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

အကတိ လိုက်စားမှု တားမြစ်ရေး အက်ဥပဒေ (၁၉၄၈ ခုနှစ်)၊ ပုဒ်မ ၄ (၁) (ဂ)/၄ (၂) အရ၊ မှုပြစ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်း—ပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်ခြင်း—စနစ်ဆိုး၏ အမေ့ဆိုးတို့ကို အပေါ်ရံကြောဖြင့် နှိမ်နင်း၍ မရခြင်း။

အယူခံ တရားလိုအား။ အကတိ လိုက်စား ကျူးလွန်သည် ဟူသော စွဲချက်ဖြင့် တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အကတိလိုက်စားမှုများကို ထိရောက်စွာ နှိပ်ကွပ်ရမည် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ နှိပ်ကွပ်ရာတွင် အဟန့် အတားကို ဖြစ်စေရန် ကြီးလေးသော ပြစ်ဒဏ် ပေးသင့်သည့် အမှုများတွင် ကြီးလေးသော ပြစ်ဒဏ်ကို ပေးရမည်။ သို့ရာတွင် အမှု တစ်ခုနှင့် တစ်ခုဟူသည် အတိ အကျ တူညီသည် မဟုတ်ပေ။ အမှု၏ နောက်ကြောင်း ဖြစ်ရပ် အခြေ အနေတို့ကို ကောင်းစွာ သုံးသပ် ပြီးမှ ပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်သင့်ပေသည်။ ထိုပြစ်ဒဏ်သည် သင့်မြတ်မည့်ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၍၊ အဓိကအားဖြင့် ကျူးလွန် သူလည်း သတိ သံဝေဂ ရစေ၊ အများအားလည်း ပညာ ပေးခြင်း ဖြစ်စေအပ်သည်။

အမှုတွင် အယူခံ တရားလိုက အကတိ လိုက်စားခြင်း အားဖြင့် ၎င်း၏ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း တာဝန် ပျက်ကွက်ခဲ့ခြင်း ရှိသလို သူ့အား ဝိုင်း၍ ဖျက်ခြင်းလည်း ရှိခဲ့သည်။ စနစ်ဆိုး၏ အမေ့ဆိုးကို အယူခံ တရားလိုနှင့် တကွ ၎င်းအား ဖျက်သူများက ခံကြရသည်ဟု ကြည့်လျှင်လည်း မှန်ကန်မည်။ ဤကဲ့သို့သော စနစ်ဆိုး၏ အမေ့ဆိုးတို့ကို အပေါ်ရံကြောဖြင့် နှိမ်နင်း၍ မရချေ။ လူနေမှု စနစ်၊ စီးပွားရေး စနစ်တို့ကို နက်နက် နဲနဲ ပြုပြင် တည်ဆောက်ခြင်းဖြင့် စနစ်ဆိုးကို အမြစ်မှ ဖြတ်၍ ပြိုဖျက် ရပေဦးမည်။

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အယူခံမှု အမှတ် ၄၄၊ ၄၅၊ ၄၆ နှင့် ၄၇။
† ပဲခူးမြို့၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ အထူးရာဇဝတ်ရုံး အမှတ် ၅၅ ၏၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၆ တွင်၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၇ ရက်နေ့၌ ချမှတ်ပြီး၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၄ ရက်နေ့ တွင် အတည်ပြု အဖွဲ့က အတည်ပြုသည့် အမိန့်ကို အယူခံမှု။

၁၉၆၈

ဦးစိုးလွင်

နှင့်

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

အယူခံတရားလို၏အကျိုးဆောင်။ ။ ဦးဘိုးသာ။

အယူခံတရားခံ၏ အကျိုးဆောင်။ ။ အစိုးရတရားရုံးချုပ်ရွှေနေ ဦးလှသင်း။

အယူခံတရားလို ဦးစိုးလွင်သည်၊ ပဲခူးခရိုင် ကဝမြို့နယ် မမောက်ကျေးရွာတွင် လက်ထောက်မြို့ပိုင်အဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့သည်။ ထိုသို့ အမှုထမ်းခဲ့စဉ်က မြို့နယ်အတွင်းရှိ ရွာများမှ ရွာသူရွာသားအချို့က ပုဇွန်မင်း၊ ကျားပိုက်မင်း ထောင်ခြင်းကို အရေး မယူရန်အတွက်၊ ငွေစုဆောင်း၍ ပေးသည်ကို လက်ခံသည်။ ထို့ကြောင့် အဂတိ လိုက်စား ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟူသော စွဲချက်အသီးသီးဖြင့် ဦးစိုးလွင်အား ပဲခူးခရိုင်၊ အထူးထုဝေတရုံး အမှတ် ၇၅/၆၄ က စစ်ဆေးခဲ့သည်။ စွဲချက် ၈ ရပ်ကို ၄ မှုခွဲ၍၊ စစ်ဆေးကာ စွဲချက်များ မှန်ကန်သည်ဟု တွေ့ရှိ၍ ဦးစိုးလွင်အပေါ် တမှုတမှုတွင် ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ်စီ ကျခံစေရန်နှင့် ပြစ်ဒဏ်များကို တပေါင်းတည်း ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

အယူခံဝင်ရန် ခွင့်ပြုသင့်မသင့် ကြားနာသောအခါ၌၊ အစိုးရ တရားရုံးချုပ် ရွှေနေ ဦးလှသင်းက အကြောင်းအချက်အားဖြင့် ထင်ရှားသော အမှုဖြစ်ပါသည်။ ပြစ်ဒဏ် များမများကိုသာ စဉ်းစားသင့်က စဉ်းစားရန် ဖြစ်ပါသည်ဟု တင်ပြခဲ့သည်။ ဦးစိုးလွင်၏ တရားရုံးချုပ်ရွှေနေ ဦးဘိုးသာကလည်း ပြစ်ဒဏ်နှင့် ပတ်သက်၍သာ လျှောက်လဲခွင့် ပြုပါရန် တောင်းဆိုခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ပြစ်ဒဏ်သည် သင့်မြတ်ခြင်း ရှိမရှိကိုသာ စဉ်းစားနိုင်ရန်အတွက် ကျွန်ုပ်တို့က အယူခံမှုများကို လက်ခံခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ပြစ်ဒဏ်ကို လျော့ပေါ့သင့်ကြောင်းနှင့် လျှောက်လဲရာတွင်၊ ဦးဘိုးသာက၊ ဦးစိုးလွင် လက်ခံယူခဲ့သည်ဆိုသော ငွေများသည် ၄ မှုစလုံးတွင် စုစုပေါင်းပါမှ ငွေ ၂,၀၀၀ ကျပ် မကျော်ပါ။ တန်ဖိုးလက်ဆောင် ပေးရသည်ဆိုသော ရွာသားများသည် လည်း တဦး လျှင် ၁၀၊ ၁၅ ကျပ် ပေးကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းတို့အား မောင်းထောင်ခွင့် ရရှိနိုင်ရန်အတွက် လက်ထောက်မြို့ပိုင်အား ငွေပေးရမည်ဟု လှုံ့ဆော်၍ ငွေကောက်ခံ ပေးသော ရွာသားများလည်း ငိုခဲ့ပါသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့က ဖျက်၍ ဦးစိုးလွင် ဖျက်ခြင်းလည်း ပါပါသည်။ ဦးစိုးလွင်က အမေ့ တောင်းယူသည်ဟု အမှုများတွင် မပေါ်ပါ။ ဦးစိုးလွင်တွင် တာဝန်မကင်းသော်လည်း ကြီးလေးသော ပြစ်ဒဏ်ကိုမူကား မထိုက်တန်ပါ။ ၎င်းသည် မိုးသားစွာ အမှုထမ်းခဲ့ကြောင်း ၎င်း၏ လုပ်ပေါ် ကိုင်ဖက် ဝန်ထမ်းများက သက်သေခံကြပါသည်။ ၎င်း၏ မိသားစုနှင့် ၎င်းက လုပ်ကျွေး ပြုစုခဲ့သော မိခင်အိုတို့၏ ရွှေရေးကို ထောက်ထား၍၊ ၎င်းအပေါ် ပြစ်ဒဏ် လျော့ပေါ့

သတ်မှတ်ပေးသင့်ပါသည်။ ယခုအခါတွင် ၎င်းသည် ကြာရှည်စွာ ချုပ်နှောင် ခံခဲ့ရပြီး လျှင် ပြစ်ဒဏ်လည်း ကျခံနေရပြီ ဖြစ်၍၊ သတိသံဝေဂ ရနေပြီ ဖြစ်ပါသည် ဟု လျှောက်လဲသည်။

ခဇ္ဇင်
—
ဦးစိုးလှိုင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

အစိုးရ တရားရုံးချုပ် ရွှေနေ ဦးလှသင်းက ရွာသားများ တဦးစီထံမှ ယူသော ငွေသည်မများပါ။ ထိုအချိန်က ထိုစနစ်ကို အကူပြုခံခဲ့ရသည်ဟု ယူဆရန် ရှိပါသည်။ ပြစ်ဒဏ်နှင့် ပတ်သက်၍ နှုံးက သင့်မြတ်သလို စဉ်းစားရန်ပင် ဖြစ်ပါသည်ဟု ဘင်ပြုသည်။

အဂတိ လိုက်စားမှုများကို ထိရောက်စွာ နှိပ်ကွပ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့နှိပ်ကွပ်ရာတွင် အဟန့်အတားကို ဖြစ်စေရန် ကြီးလေးသော ပြစ်ဒဏ် ပေးသင့်သည့် အမှုများတွင် ကြီးလေးသော ပြစ်ဒဏ်ကို ပေးရမည်။ သို့ရာတွင် အမှု တမှုနှင့်တမှု ဟူသည် အတိအကျ တူညီသည်မဟုတ်ပေ။ အမှု၏ နောက်ကြောင်း ဖြစ်ရပ် အခြေအနေတို့ကို ကောင်းစွာ သုံးသပ်ပြီးမှ ပြစ်ဒဏ် သတ်မှတ်သင့်ပေသည်။ ထိုပြစ်ဒဏ်သည် သင့်မြတ်မည့် ပြစ်ဒဏ် ဖြစ်စေ၍၊ အဓိကအားဖြင့် ကျူးလွန်သူလည်း သတိသံဝေဂရစေ၊ အများအားလည်း ပညာပေးခြင်း ဖြစ်စေအပ်သည်။

ဤအမှုတွင် ဦးစိုးလှိုင်က အဂတိလိုက်စားခြင်း အားဖြင့် ၎င်း၏ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း တာဝန် ဖျက်ကွက်ခဲ့ခြင်းရှိသလို သူ့အားဝိုင်း၍ ဖျက်ခြင်းလည်း ရှိခဲ့သည်။ စနစ်ဆိုး၏ အမေ့ဆိုးကို ဦးစိုးလှိုင်နှင့်တကွ ၎င်းအား ဖျက်သူများက ခံကြရသည်ဟု ကြည့်လျှင်လည်း မှန်ကန်မည်။ ဤကဲ့သို့သော စနစ်ဆိုး၏ အမေ့ဆိုးတို့ကို အပေါ်ရံကြောဖြင့် နှိမ်နင်း၍ မရချေ။ လူနေမှုစနစ်၊ စီးပွားရေး စံနစ်တို့ကို နက်နက်နဲနဲ ပြုပြင်တည်ဆောက်ခြင်းဖြင့် စနစ်ဆိုးကို အမြစ်မှဖြတ်၍ ပြိုဖျက်ရပေဦးမည်။

ဦးစိုးလှိုင်သည် အမှုများ အတောအတွင်း ၄ နှစ်ခန့်မျှ အချုပ်အနှောင် ခံခဲ့ရသည်။ ယခုလည်း ၁ နှစ်ကျော် ပြစ်ဒဏ် ခံခဲ့ရပြီးပြီ။ ထိုအချက်နှင့်တကွ အထက်၌ပေါ်ပြခဲ့သော အကြောင်းများကို ထောက်ရှု၍၊ ၎င်းအပေါ် သတ်မှတ်ထားသော ပြစ်ဒဏ်ကို တမှုတမှုတွင် ထောင်ဒဏ် ၃ နှစ်စီသို့ လျော့ပေါ့ သတ်မှတ်လိုက်သည်။ ပြစ်ဒဏ်များကို တပေါင်းတည်း ကျခံစေရန်ဖြစ်သည်။

အထူးရာဇဝတ်ရုံးအယူခံအဖွဲ့

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

ဗိုလ်မှူးကြီး လှဟန်၊ ဗိုလ်မှူးကြီး သန်းစိန်နှင့် ဒေါက်တာမောင်မောင်တို့ရွှေတွင်း

† ၁၉၆၈

စိစစ်ဘိလ ၇
ရက်။

ဘွန်နီဂျင်အင်ဒရီ (အယူခံတရားလို)

နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၁၃၆ အရ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း၊ စစ်ပြေးလက်ခံမှုမြောက်စေရန် အင်္ဂါ သုံးရပ်စုံရခြင်း မေတ္တာကရုဏာတရား၏ မှန်မြတ်ခြင်း—ဘာသာရေးကို အကြောင်းပြု၍ သော်၎င်း၊ မိမိ၏မေတ္တာကရုဏာသည် ကြီးမားပါသည်ဟု အကြောင်းပြု၍သော်၎င်း တဦးစီက သူ့ စည်းကမ်းကျင့်ဝတ်ကို သူ့သတ်မှတ်၍ သူ့သင့်မြတ်သည်ဟု ထင်သလိုပြုနိုင်သည်ဆိုလျှင် တဦးအကျိုးမဟုတ်ပဲ အများအကျိုးကိုမြှင့်၍ ပြဋ္ဌာန်းထားသောတရားဥပဒေတို့၏အာနိသင် ပျက်ခြင်း—နိုင်ငံတော်၏ တရားဥပဒေများကို ပြည်ထောင်စုသားများသာမက နိုင်ငံသူ လာရောက်ကြသော နိုင်ငံခြားသားများကလည်း လေးစားကြရခြင်း။

အယူခံတရားလိုအား တပ်မတော်မှ စစ်ပြေးမှုကို ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟု သိလျက်၊ သို့မဟုတ် ယုံကြည်ရန်အကြောင်းယုံလျက်နှင့် စစ်ပြေးအားလက်သင့်ခံခဲ့သည်ဟူသော စွဲချက်ဖြင့် စစ်ဆေးခဲ့ သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။စစ်ပြေးလက်ခံမှု မြောက်စေရန် အင်္ဂါသုံးရပ်စုံရမည်။ စစ်ပြေးတပ်သား၊ သို့မဟုတ် အရာယုံဖြစ်ခြင်း၊ ယင်းတပ်သား၊ သို့မဟုတ် အရာယုံသည် စစ်ပြေးဖြစ်ကြောင်းသိခြင်း၊ သို့မဟုတ် ယုံကြည်ရန်အကြောင်းယုံခြင်းနှင့် ယင်းစစ်ပြေးကိုလက်ခံခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

မေတ္တာကရုဏာတရားသည် မှန်မြတ်ပါ၏။ နိုင်ငံတော်ကို အုပ်ချုပ်ရာ၌လည်း ပြည်သူ့အများ အပေါ် မေတ္တာကရုဏာရွှေ့ထား၍ အုပ်ချုပ်လျှင်ပြည်ရွာအေးချမ်း၍ ပြည်သူ့ချမ်းသာစည်းလုံးကြ ကြောင်းလက်ခံပါသည်။ တရားစီရင်ရာတွင်လည်း ကရုဏာပါလျှင် မှုတမန်ကန်၍ တရားဥပဒေ၏ အာနိသင်ထက်မြက်သည်။ သို့ရာတွင် နိုင်ငံတော်အတွင်း မှီတင်းနေထိုင်ကြကုန်သူပြည်သူ့အများ၏ အကျိုးကျေးဇူးနှင့် လုံခြုံရေးကိုဖြစ်ထွန်းစေရန်ပြဋ္ဌာန်းထားပြီးသော တရားဥပဒေများနှင့်အညီသာ လျှင် အုပ်ချုပ်ရသည်။ တရားစီရင်ရာသည်။ ယင်းတရားဥပဒေကသတ်မှတ်ထားသောစည်းကမ်းများ။

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၄။

† ရန်ကုန်မြို့၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ အထူးရာဇဝတ်ရုံးအမှတ် ၁၉ ၏ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၃ တွင် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့၌ ချမှတ်ပြီး ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် အတည်ပြုအမိန့်က အတည်ပြုသည့်အမိန့်ကိုအယူခံမှု။

ကျင့်ဝတ်များနှင့်အညီသာလျှင် လူ့လူ့ချင်းလည်း ကူးလူးဆက်ဆံကြရသည်။ ဘာသာရေးကို အကြောင်းပြု၍သော်၎င်း၊ မိမိ၏မေတ္တာကရုဏာသည် ကြီးမားပါသည်ဟု အကြောင်းပြု၍သော်၎င်း တဦးစီက သူ့စည်းကမ်းကျင့်ဝတ်ကိုသူ သတ်မှတ်၍ သူ့သင့်မြတ်သည်ထင်သလိုပြုမှုနိုင်သည်ဆိုလျှင် တဦးအကျိုးမဟုတ်ဘဲအများအကျိုးကိုမျှော်ကိုး၍ ပြဋ္ဌာန်းထားသော တရားဥပဒေတို့၏ အာနိသင် ပျက်လိမ့်မည်။ နိုင်ငံတွင်စည်းမဲ့ကမ်းမဲ့ ဖြစ်လိမ့်မည်။ ဘာသာရေးကိုအကြောင်းပြုပြီးလျှင် နိုင်ငံ၏ စည်းလုံး လုံခြုံမှုကိုအန္တရာယ်ဖြစ်စေလိမ့်မည်။ တဦးအကျိုးအတွက် အများပြည်သူတို့၏ အကျိုး နှစ်နာလိမ့်မည်။

၁၉၆၈
ဘွန်နီဂျင်အင်ဒီဂီ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

နိုင်ငံတော်၏ တရားဥပဒေများကို ပြည်ခဏ္ဍာန်စုသားများသာမက နိုင်ငံသို့သာရောက်ကြသော နိုင်ငံခြားသားများကလည်း ရှိသေလေးစားကြရမည် ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံခြားသား များက ဥပဒေချိုးဖောက်ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြလျှင် တရားရုံးများက မှန်ကန်မှုတစွာ စစ်ဆေး၍ တိကျစွာအပြစ်ပေးခဲ့ကြသည်။ ယင်းမှုကို စောင့်ထိန်းလျက် တဖက်တွင် နိုင်ငံတော်အစိုးရက သင့်မြတ်သောကိစ္စများ၌ ပြည်ထောင်ချင်းချင်း ချစ်ကြည်စွာ ဆက်ဆံမှုကိုထောက်ထား၍အပြစ်ကျခံ နေကြရသော နိုင်ငံခြားသားများအား ကျခံပြီးသော ပြစ်ဒဏ်ကိုသာကျခံစေပြီးလျှင်၊ ၎င်းတို့၏ နိုင်ငံသို့ ပြန်လည်ထွက်ခွာစေခဲ့သည့် သာဓကများလည်းယှိပေသည်။

အယူခံ တရားလို၏ အကျိုးအောင်။ ။ တရားရုံးချုပ်ရွှေနေ ဦးမြင့်စိုး။
အယူခံတရားခံ၏ အကျိုးအောင်။ ။ လက်ထောက် နိုင်ငံတော် ရွှေနေ ချုပ်
ဦးလှသင်း။

အယူခံတရားလို ဘွန်နီဂျင်အင်ဒီဂီသည်၊ ရှိမင်ကက်သလစ် သာသနာပြုအဖွဲ့၏ ဘရင်ဂျီဂိုဏ်းအုပ်အဖြစ် ကြိုပင်ကောက်မြို့တွင် ဆောင်ရွက်ခဲ့စဉ်က တပ်မတော်မှ ဗိုလ် ကျော်စွာမြင့်သည် စစ်ပြေးမှုကို ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟုသိလျက်၊ သို့မဟုတ် ယုံကြည် ရန် အကြောင်းယှိလျက်နှင့်၊ ယင်းစစ်ပြေးအား လက်သင့်ခံခဲ့သည်ဟူသော စွဲချက်ဖြင့် တင်ပို့သောအမှုကို ရန်ကုန်မြို့ အထူးရာဇဝတ်ရုံးအမှတ် ၁၉/၁၉၆၆ က စစ်ဆေးခဲ့သည်။ အထောက်အထား ခိုင်လုံသည့်ပြင်၊ ဘွန်နီဂျင်အင်ဒီဂီကလည်း အပြစ်ရှိကြောင်း ဝန်ခံ ခဲ့သောကြောင့် ရုံးက ၎င်းအပေါ် ရာဇဝတ်ပုဒ်မ ၁၃၆ အရ ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ်ကျခံ စေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

အယူခံကို လျှောက်လဲသော တရားရုံးချုပ်ရွှေနေ ဦးမြင့်စိုးက ဘွန်နီဂျင်အင်ဒီဂီ၏ ပြုမူချက်တို့သည် စစ်ပြေးလက်ခံမှု မြောက်စေခဲ့သည် မှန်သော်လည်း နိုင်ငံတော် အစိုးရကို ဆန့်ကျင်လိုသည့် စေတနာမပါခဲ့ပါ။ ခရစ်ယန် ဖုန်းကြီးတဦး၏ ကျင့်ဝတ် တရားအရ မေတ္တာကရုဏာရွှေထား၍ လူတဦးတယောက်ကို ကူညီကယ်ဆယ်ခဲ့ခြင်း မျှသာ ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအခါများကလည်း ဘွန်နီဂျင်အင်ဒီဂီသည် နယ်ပယ်တိုက်တွင် လူမျိုး လူတန်းစားမရွေး လူအများကိုကူညီ ကယ်ဆယ်ခဲ့ဖူးပါသည်။ ထိုအချက်တို့ကို

၁၉၆၈

ဘွန်နီဂျင်အင်ဒီ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ထောက်ထား၍ ၎င်းအပေါ် သက်ညှာစွာစဉ်းစားကာ ပြစ်ဒဏ်ကို လျော့ပေါ့ပေးသင့်
ပါသည်ဟု တင်ပြသည်။

လက်ထောက်ရွှေနေချုပ် ဦးလှသင်းက ပြစ်ဒဏ် သတ်မှတ်ခြင်းတွင် မူသဘော
သက်ရောက်သောကြောင့် အယူခံရုံးက သင့်မြတ်သလို စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရန် ဖြစ်ပါသည်
ဟုဆိုသည်။

စစ်ပြေး လက်ခံမှုမြောက်စေရန် အင်္ဂါသုံးရပ် စုံရသည်။ စစ်ပြေးတပ်သား၊ သို့မ
ဟုတ် အရာယိုဖြစ်ခြင်း၊ ယင်းတပ်သား၊ သို့မဟုတ် အရာယိုသည် စစ်ပြေးဖြစ်ကြောင်း
သိခြင်း၊ သို့မဟုတ် ယုံကြည်ရန် အကြောင်းယှိခြင်းနှင့် ယင်းစစ်ပြေးကို လက်ခံခြင်းတို့
ဖြစ်သည် အမှုတွင် ယင်းအင်္ဂါရပ်များကို အပြည့်အစုံ အခိုင်အလုံ သက်သေထူနိုင်ခဲ့
သည်။ ဘွန်နီဂျင်အင်ဒီကလည်း စာနှင့်လည်းကောင်း၊ ရုံးတွင်လည်းကောင်း စွဲဆို
သည့်အတိုင်း ကျူးလွန်ခဲ့မိကြောင်း ဝန်ခံခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အထူးရာဇဝတ်ရုံးက
ပြစ်မှုထင်ရှား တွေ့ယှိထားခြင်းသည် မှန်ကန်သည်။

ပြစ်ဒဏ်နှင့် ပတ်သက်၍ အထူးရာဇဝတ်ရုံး ရွှေတွင်လည်းကောင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့
ရွှေတွင်လည်းကောင်း ဘွန်နီဂျင်အင်ဒီသည် ခရစ်ယန် သာသနာပြု ဖုန်းကြီးဖြစ်၍
ဘာသာရေးနှင့် ကရုဏာ တရားတို့ဖြင့် လူသတ္တဝါ တဦးတယောက်ကို ကူညီကယ်ဆယ်
ခဲ့ခြင်းမျှသာ ဖြစ်ပါသည်ဟု တင်ပြခဲ့ကြသည်။

မေတ္တာ ကရုဏာတရားသည် မှန်မြတ်ပါ၏။ နိုင်ငံတော်ကို အုပ်ချုပ်ရာ၌လည်း
ပြည်သူအများအပေါ် မေတ္တာကရုဏာ ရွှေထား၍ အုပ်ချုပ်လျှင် ပြည်ရွာအေးချမ်း၍
ပြည်သူချမ်းသာ စည်းလုံးကြကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ လက်ခံပါသည်။ တရားစီရင်ရာတွင်
လည်း ကရုဏာပါလျှင် မျှတမှန်ကန်၍ တရားဥပဒေ၏ အာနိသင် ထက်မြက်သည်။
သို့ရာတွင် နိုင်ငံတော်တွင် မိုးတင်းနေထိုင်ကြကုန်သူ ပြည်သူအများ၏ အကျိုးကျေးဇူး
နှင့် လုံခြုံရေးကို ဖြစ်ထွန်းစေရန် ပြဋ္ဌာန်းထားပြီးသော တရားဥပဒေများနှင့် အညီ
သာလျှင် အုပ်ချုပ်ရသည်။ တရားစီရင်ရာသည်၊ ယင်းတရားဥပဒေများက သတ်မှတ်
ထားသော ဖည်းကမ်း ကျင့်ဝတ်များနှင့် အညီသာလျှင် လူလူချင်းလည်း ကူးလူး
ဆက်ဆံကြရသည်။ ဘာသာရေးကို အကြောင်းပြု၍ သော်လည်းကောင်း၊ မိမိ၏
မေတ္တာ ကရုဏာသည် ကြီးမားပါသည်ဟု အကြောင်းပြု၍ သော်လည်းကောင်း၊
တဦးစီက သူစည်းကျင့်ဝတ်ကို သူသတ်မှတ်၍ သူသင့်မြတ်သည်ထင်သလို ပြုမူနိုင်သည်
ဆိုလျှင် တဦးအကျိုးမဟုတ်ပဲ အများအကျိုးကို မျှော်ကိုး၍ ပြဋ္ဌာန်းထားသော
တရားဥပဒေတို့၏ အာနိသင် ပျက်လိမ့်မည်။ နိုင်ငံတွင် စည်းမဲ့ကမ်းမဲ့ ဖြစ်လိမ့်မည်။
ဘာသာရေးကို အကြောင်းပြုပြီး နိုင်ငံ၏ စည်းလုံး လုံခြုံမှုကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေလိမ့်
မည်။ တဦးအကျိုးအတွက် အများပြည်သူတို့၏ အကျိုးနစ်နာလိမ့်မည်။

ထို့ကြောင့် ဘာသာရေးနှင့် ကရုဏာတရားကြောင့် ဘွန်နီဂျင်အင်ဒရီသည် ပြစ်မှု ကျူးလွန်မိသည့် အခြေအနေသို့ ရောက်ခဲ့ရပါသည်။ သူ့အပေါ် သက်ညှာစွာ စဉ်းစား သင့်ပါသည်ဟူသော တင်ပြချက်ကို ကျွန်ုပ်တို့ လက်မခံနိုင်ချေ။

၁၉၆၀
ဘွန်နီဂျင်အင်ဒရီ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

သို့ရာတွင် ဘွန်နီဂျင်အင်ဒရီသည် အရှယ်အားဖြင့် ၅၀ နှစ်ခန့်ယှိပြီး သူပြုလုပ်ခဲ့သည့် အမှားကိုလည်း ဝန်ခံခဲ့သည်။ သူ့အား သူ့မိခင်နိုင်ငံဖြစ်သော ပြင်သစ်ပြည်သို့ ပြန်ခွင့် ပြုပါရန်ကိုလည်း လျှောက်ထားခဲ့သည်။

နိုင်ငံတော်၏ တရားဥပဒေများကို ပြည်ထောင်စု သားများသာမက နိုင်ငံသို့ လာရောက်ကြသော နိုင်ငံသား များကလည်း ရိုသေလေးစား ကြရမည် ဖြစ်ပေ သည်။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံခြားသားများက ဥပဒေကို ချိုးဖောက် ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြလျှင် တရားရုံးများက မှန်ကန်ဖျတစွာ စစ်ဆေး၍ တိကျစွာ အပြစ်ပေးခဲ့ကြသည်။ ယင်းမှုကို စောင့်ထိန်းလျက် တဖက်တွင် နိုင်ငံတော် အစိုးရက သင့်မြတ်သော ကိစ္စများ၌ ပြည်ထောင်ချင်းချင်း ချစ်ကြည်စွာ ဆက်ဆံမှုကို ထောက်ထား၍ အပြစ်ကျခံ နေကြရ သော နိုင်ငံခြားသားများအား ကျခံပြီးသော ပြစ်ဒဏ်ကိုသာ ကျခံစေပြီးလျှင်၊ ၎င်းတို့၏နိုင်ငံသို့ ပြန်လည် ထွက်ခွာစေခဲ့သည့် သာဓကများလည်း ယှိပေသည်။

အထက်ပါ အကြောင်းတို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် တရားဥပဒေမူ ဖျက်စေရန် စောင့်ထိန်းသောအားဖြင့် အယူခံကိုပယ်သည်။ သို့ရာတွင် အစိုးရက ဘွန်နီဂျင်အင်ဒရီ အား ကျခံပြီးသော အပြစ်ဒဏ်ကိုသာ ကျခံစေပြီးလျှင် သူ့နိုင်ငံသို့ ပြန်လည်ထွက်ခွာ စေသင့်ပါသည်ဟု လေးနက်စွာ ထောက်ခံပါသည်။

အထူးရာဇဝတ်ရုံးအယူခံအဖွဲ့

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

ဗိုလ်မှူးကြီးလှဟန်၊ ဗိုလ်မှူးချုပ်စိန်ဝင်း၊ ဗိုလ်မှူးကြီးသန်းစိန်နှင့် ဒေါက်တာမောင်မောင်တို့ရွှေတွင်

† ၁၉၆၈
ဇူလိုင်လ
၁၇ ရက်။

မြသွေး (ခေါ်) တင်အေး ပါ (၅) (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ လက်နက် (အရေးပေါ်ဖြစ်ခဏ် စီရင်မှု) (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (၁) (က)

အရာ မှုဖြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—ရာဇဝတ်တာဝန်မှ လွတ်ကင်းနိုင်စေရန် ခြိမ်းချောက်ခြင်း—
ယေဘုယျသုံးစွဲရန် လမ်းညွှန်စီရင်ထုံးတရားကို အမှုတစ်ခု၏ အပြစ်အပျက်နှင့်ယှဉ်၍ သုံးစွဲရန်
ဖြစ်ခြင်း—တပ်ဖွဲ့ဝင်တဦးအား အပ်နှံထားသော လက်နက်သည် တပ်ဖွဲ့ဝင်အား လက်နက်ကို
ကိုင်ဆောင်ခွင့်သာပေးထားခြင်းဖြစ်ခြင်း—အစိုးရ လက်နက်ကို ကိုင်ဆောင်ခွင့်ရှိသောသူ၏
ဖြစ်မှုကို သုံးသပ်ရာတွင် ကျူးလွန်သူ၏ စေတနာနှင့် ပြုမူပုံကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားရန်အရေး
ကြီးခြင်း။

အယူခံတရားလိုတို့သည် ရဲကင်းစခန်းတွင် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့ကြ၏။ ထိုစဉ်၌
လက်နက်ယူဆောင်၍တောခိုခြင်း၊ ခါးပြဲတိုက်ခြင်းတို့ကို ကျူးလွန်ကြသည်ဟူသော စွဲချက်တို့ဖြင့်
ထင်ပို့ခြင်းခံခဲ့ကြရ၏။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရာဇဝတ်တာဝန်မှ လွတ်ကင်းစေနိုင်ရန်ဆိုလျှင် ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်ရန်ငြင်းဆန်
လျှင် တမုဟုတ်ချင်း သေဘေးဆိုက်လိမ့်မည်ဟု စိုးရိမ်ဘူးဟု ယူတ္တိရှိလောက်အောင် ခြိမ်းချောက်
ခြင်းခံရပေသည်။ သို့မှသာ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၉၄ ၏ အကာအကွယ်ကိုယူနိုင်ပေမည်။ ဤအမှုတွင်
ထိုသို့သောခြိမ်းချောက်မှုသည်မပေါ်လွင်၊ ပြည်သူ့ အသက်အိုးအိမ်ကို ကာကွယ်ရမည့်လက်နက်ကို
တပ်ဖွဲ့သားတို့သည် သာမန်ခြိမ်းချောက်မှုဖြင့်လည်းမကြောက်၊ သာမန်ဆွဲဆောင်မှုဖြင့်လည်းမယိမ်း
ယိုင်၊ ကြံ့ခိုင်ရမည်သာတည်း။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အမှုတစ်ခုနှင့်တစ်ခု ထပ်တူညီတူ ဖြစ်ပွားနိုင်သည်မဟုတ်ချေ။ ဖြစ်ပွားပုံ
နှင့်တကွ နောက်ခံစေတနာကွာခြားသည်များလည်း ရှိတတ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် အမှုတစ်ခုတွင်
ဆုံးဖြတ်ချက်မှယေဘုယျသုံးစွဲရန် လမ်းညွှန်ထုံး ပေါ်ပေါက်နိုင်သော်လည်း၊ ထိုစီရင်ထုံးကို အမှု

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အယူခံမှုအမှတ် ၆၇၊ ၆၈၊ ၆၉၊ ၇၀၊ ၇၁။

† မအူပင်ခရိုင် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ အထူးရာဇဝတ်ရုံးအမှတ် ၈ ၏ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ်
၂ တွင် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၂ ရက်နေ့၌ ချမှတ်ပြီး၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၇ ရက်
နေ့တွင် အတည်ပြုအဖွဲ့က အတည်ပြုသည့်အမိန့်ကိုအယူခံမှု။

တစ်စုံတစ်ခု အဖြစ်အပျက်နှင့်ယှဉ်၍သာ သုံးစွဲရန်ဖြစ်ပေသည်။ အမှုတွင် ထင်ရှားလာသော အဖြစ် အပျက်များနောက်သို့သာ စီရင်ထုံးကလိုက်ရသည်။ စီရင်ထုံးနောက်သို့ အဖြစ်အပျက်လိုက်ရသည် ကားမဟုတ်ချေ။

ခဏ္ဍိက

မြသွေး(ခ)
တင်အေး ပါ ၅
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ထပ်ဖွဲ့ဝင်တဦးအား အပ်နှံထားသောလက်နက်သည် အပေါ်ရံသဘောကြည့်သော်၊ သူ့အား ပေးအပ်ထားသောလက်နက်ဖြစ်၏။ သူ့ပိုင်ကဲ့သို့မြင်ရသော လက်နက်ကိုယူဆောင်၍ စည်းကမ်း ဥပဒေကိုဆန့်ကျင်၍ပင် ထွက်ခွာသွားသော် ခိုးမှုမပြောက်၊ ယုံကြည်အပ်နှံခြင်းကိုဖောက်ဖျက်ခြင်းသာ မြောက်သည်ဟု ထင်မြင်နိုင်သည်။ သို့ရာတွင် အမှန်သော်ကား၊ လက်နက်ကိုင်ဆောင်ခွင့်ကိုသာ ယင်းထပ်ဖွဲ့ဝင်အား ပေးထားခြင်းဖြစ်၏။ တရားဝင်ပိုင်ဆိုင်သူကား အစိုးရဖြစ်၏။ လက်နက်ကို ပြည်သူကား ကာကွယ်ရန်တာဝန်နှင့်ယှဉ်တွဲ၍ ကိုင်ဆောင်ခွင့်ကိုပေးအပ်ထားခြင်းသာဖြစ်၏။ တာဝန် အရ ကမ်းခြေကရမဟုတ်ပဲ လက်နက်ကိုယူဆောင်လျှင်ပင် အစိုးရ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုကို ထိပါးလေပြီ။ ထိုကြောင့်လည်း ယခင် (Burma Army Act) ပုဒ်မ ၃၅ တွင် လက်နက်၊ ခဲယမ်းမီးကျောက်၊ စစ်ဘူရားစသည်ကို ယင်းသူ့ယူဆောင်သွားခြင်း (Making away with) ကိုပြစ်မှုဖြစ်စေ လေသည်။ ယခုအခါတွင် ပိုမိုပြည့်စုံသော တပ်မတော် အင်အားပေးပို့ပုံ ပုဒ်မ ၅၁ တွင်၊ အစိုးရပစ္စည်း၊ လက်နက် စသည်ကို “ခိုးယူခြင်း”၊ “အလွဲသုံးစားပြုခြင်း”၊ “ယုံကြည်အပ်နှံခြင်းကိုဖောက်ဖျက်ခြင်း” စသည်ဖြင့် သီးခြားခွဲ၍ ပြစ်မှုပြဋ္ဌာန်းထားသော်လည်း၊ ပြစ်မှုများ၏ အနှစ်သာရ အားဖြင့်တူသဖြင့် ထိုစံသို့သောပြစ်ဒဏ်သည်လည်း တူညီကြသည်ကို သတိပြုအပ်၏။

အစိုးရလက်နက်ကို ကိုင်ဆောင်ခွင့်ရှိသော ထပ်ဖွဲ့ဝင်တဦးက ယင်းလက်နက် ယူ၍သွားခြင်း။ အကျုံးဝင်သောပြစ်မှုကိုသုံးသပ်ရာတွင် ကျူးလွန်သူ၏ စေတနာနှင့် ပြုမူပုံတို့ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား တရားကြီး၏။ ဝေတ္တမျှလက်နက်ကို ယူဆောင်သွားကား၊ စည်းကမ်း၊ အမိန့်တို့နှင့် မညီညွတ်ဘဲ သုံးစွဲပျံ့နှံ့နေကား၊ ပြန်လာရှုကပ်နှံခြင်း၊ သို့မဟုတ် ခွင့်မရပဲ တပ်မတော်ခွဲသွားရာတွင် ယူဆောင် သွားပြီးနောက် ပြန်လာ၍ အပ်နှံခြင်း စသည်တို့သည် အမှုအခြေအနေအရ ယုံကြည်အပ်နှံခြင်းကို ဖောက်ဖျက်ခြင်းသာ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မည်။ ကာလအခဏအခြေအနေကိုကြည့်၍ အမှုစုံစမ်းသူ၊ ရုံးတင် ပို့သူတို့က မှန်ကန်မှတစ်ဆင့် စွဲဆိုရန်ဖြစ်၏။

စိတ်ခစာနာက အပြီးအပိုင်ယူသွားရန်ဖြစ်ခဲ့သော်၊ သို့မဟုတ် လက်နက်ကိုင်ဆောင်ခွင့် ဖြင့် ယှဉ်တွဲလျက်ရှိသော တာဝန်ကို လစ်ဟင်းရုံမျှမက၊ ဆန့်ကျင်ဖီလာပြုရန် ရည်ရွယ်ချက်မျိုးဖြင့် ယူဆောင်သွားခြင်းဖြစ်ခဲ့သော်၊ ကိုင်ဆောင်ခွင့်ကို ကျော်လွန်၍ အစိုးရ၏ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကိုပင် ထိပါး စေလည်ဖြစ်၍ ခိုးမှုမပြောက်ဟု မဆိုသာချေ။ ထို့ကြောင့် ခဏ္ဍိက ခုနစ်၊ လက်နက်ဥပဒေတွင် အကျုံးဝင်သော ခိုးယူခြင်းပင်ဖြစ်မြောက်နိုင်ပေသည်။ ယင်းသို့ သုံးသပ် ထုတ်ဖော်ရန်အလို့ငှာ စိတ်ခစာနာကို အပြုအမူဖော် ထုတ်ဖော်ရန်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

အယူခံတရားလိုအကျိုးဆောင်။ ။

အယူခံတရားခံ၏အကျိုးဆောင်။ ။ အစိုးရ တရားရုံးချုပ် ရွှေနေ ဦးလှသင်း။

မောင်မြသွေးနှင့် အခြားအယူခံ တရားလိုတို့သည်၊ မအူပင်မြို့နယ်၊ တာတပေါ ကျေးရွာ ရဲကင်းစခန်းတွင် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့ကြ၏။ ထိုစဉ်၌ လက်နက်

၁၉၆၈

မြသွေး (ခ)
ထင်အေး ပါ ၅
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ယူ၍တောခိုခြင်း၊ ခါးပြတိုက်ခြင်းတို့ကို ကျူးလွန်ကြသည်ဟူသော စွဲဆိုချက်တို့ဖြင့် အထူးရာဇဝတ်ရုံးသို့တင်ပို့ခြင်းခံခဲ့ကြရ၏။

ဤအယူခံများသည်၊ မအူပင်မြို့၊ အထူးရာဇဝတ်ရုံး အမှတ် ၈/၁၉၆၄ က စစ်ဆေးခဲ့သော လက်နက်မှုမှ ပေါက်ပွားကြ၏။ မောင်မြသွေးနှင့် အယူခံတရားလို များအားရုံးက ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ လက်နက် (အရေးပေါ် ပြစ်ဒဏ်စီရင်မှု) (ယာယီ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (၁) (က) အရ၊ အစိုးရပိုင် လက်နက်ခိုးယူမှုဖြင့် ပြစ်မှုထင်ရှား တွေ့ခဲ့၍၊ မောင်မြသွေးအပေါ် ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ်၊ ကျန်တရားခံ (ယခုအယူခံ တရားလိုများ) အပေါ် ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ်စီ၊ ကျခံကြစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ ၏။

အယူခံတရားလိုအားလုံးက လက်နက်ယူ၍ အထက်အမိန့် တစ်စုံတရာမရပဲ ထွက်ခွါ သွားခဲ့ကြကြောင်းကို မပြင်းနိုင်ခဲ့ကြချေ။ မြသွေးက ၎င်းအား တောခိုရုံသားတဦး ဖြစ်သော တင်အောင်ဆိုသူကခြိမ်းချောက်သဖြင့်လိုက်ပါသွားခဲ့ရခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း ခုခံထုချေခဲ့သည်။ အခြားအယူခံ တရားလိုများက ၎င်းတို့အား မြသွေးနှင့် တင်အောင် တို့က ခြိမ်းချောက်၍ လိုက်သွားရပါသည်ဟု ခုခံထုချေခဲ့ကြသည်။ အထူးရာဇဝတ်ရုံးက မြသွေးမှအပ အခြားတရားခံများသည်၊ နောက်တနေ့ ပြန်လည် ပင်ထောက်၍ လက်နက် များပေးအပ်ကြကြောင်းတွေ့သည်။ မြသွေးသည်ကား သူယူသွားသော ရိုင်ဖယ် သေနတ်ကိုပြန်၍ပေးနိုင်၊ အတန်ကြာပြီးမှ တပ်မတော် တပ်စခန်းတခုသို့ ဝင်ထောက်၍ အခြားလက်နက်ကိုချသည်။

အထူးရာဇဝတ်ရုံးက၊ တရားခံတို့သည် ခြိမ်းချောက်သောကြောင့် တောသို့လိုက်ပါ သွားရပါသည်ဆိုသော ခုခံထုချေချက်ကို လက်မခံခဲ့ချေ။ အမှုအဖြစ်အပျက်ကို ကောင်း စွာသုံးသပ်သောအခါ၊ ထိုထုချေချက်သည် မခိုင်မာကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့တွေ့ရသည်။ ရာဇဝတ်တာဝန်မှ လွတ်ကင်းစေနိုင်ရန်ဆိုလျှင် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ရန် ငြင်းဆန်လျှင် တမဟုတ်ချင်း သေဘေးဆိုက်လိမ့်မည်ဟု စိုးရိမ်ဘွယ်ရာ ယုတ္တိရှိလောက်အောင် ခြိမ်း ချောက်ခြင်းခံရပေသည်။ သို့မှသာ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၉၄ ၏၊ အကာအကွယ်ကို ယူနိုင်ပေမည်။ ဤအမှုတွင် ထိုသို့သော ခြိမ်းချောက်မှုသည် မပေါ်လွင်၊ ပြည်သူ့ အသက်အိုးအိမ်ကို ကာကွယ်ရမည့် လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့သားတို့သည်၊ သာမန်ခြိမ်း ချောက်မှုဖြင့်လည်းမကြောက်၊ သာမန် ဆွဲဆောင်မှုဖြင့်လည်း မယိမ်းယိုင်၊ ကြံ့ခိုင် ရမည်သာတည်း။

လက်နက်များကို ယူဆောင်သွားသော ပြစ်မှုထင်ရှားသဖြင့် ဆီလျော်သောပုဒ်မကို ရွာဖွေရာတွင် ယခုတပ်ထားသော ပုဒ်မမှန် မမှန် ဝေဘန်ရန် ပေါ်ပေါက်သည်။

၁၉၆၈

မြသွေး (ခ)
တင်အေး ပါ ၅
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

မိုးတင့် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (၁) တွင် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့သည်၊ ၎င်းတို့အား နှင်းအပ်ထားသော လက်နက်များကိုယူ၍ ရွာတွင်ဝင်ရောက် လူယက်ကြပြီးနောက် စခန်းသို့ပြန်ကာ လက်နက်များ ပေးအပ်ကြလေသည်။ ၎င်းတို့အား လူယက်မှုဖြင့် လည်း စွဲဆိုအပြစ်ပေးခဲ့သည်။ လက်နက်မှုဖြင့်လည်း စွဲဆို၍အပြစ်ပေးခဲ့၏။ ထိုအမှု တွင် ဤအယူခံပေါ်ပေါက်သော အမှုမှာကဲ့သို့ပင် ဖော်ပြပြီးသော၊ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ လက်နက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂ (၁) (က) အရ၊ အပြစ်ပေးခဲ့ရာ၊ လက်ထောက်ရှေ့နေချုပ် က ပုဒ်မ တပ်ခြင်းမှားယွင်းပါသည်။ လက်နက်များကို ရဲတပ်ဖွဲ့သားတို့အား ယုံကြည် အပ်နှံပေးအပ်ထားပြီးဖြစ်၍၊ ယင်းလက်နက်များကို ခိုးယူသွားသည် မဆိုနိုင်ပါ။ ယုံကြည်အပ်နှံခြင်းကို ဖောက်ဖျက်ခြင်းသာ မြောက်ပါသည်ဟု တင်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် ဤရုံးက လက်နက်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မကို ပြောင်း၍ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၉ အရ၊ ယုံကြည်အပ်နှံထားခြင်းကို ဖောက်ဖျက်မှုဖြင့် အယူခံတွင် အပြစ်ပေးခဲ့၏။

အမှုတစ်ခုနှင့်တစ်ခု ထပ်တူညီတူ ဖြစ်ပွားနိုင်သည် မဟုတ်ချေ။ ဖြစ်ပွားပုံနှင့်တကွ နောက်ခံစေတနာ ကွာခြားသည်များလည်း ရှိတတ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် အမှု တစ်ခုတွင် ဆုံးဖြတ်ချက်မှ ယေဘုယျသုံးစွဲရန် လမ်းညွှန်ထိုးပေါ်ပေါက် နိုင်သော်လည်း၊ ထိုစီရင်ထုံးကို အမှုတစ်ခု၏ အဖြစ်အပျက်နှင့် ယှဉ်၍သာ သုံးစွဲရန် ဖြစ်ပေသည်။ အမှုတွင် ထင်ရှားလာသော အဖြစ်အပျက်များ နောက်သို့သာ စီရင်ထုံးက လိုက် ရသည်။ စီရင်ထုံးနောက်သို့ အဖြစ်အပျက် လိုက်ရသည်ကား မဟုတ်ချေ။

တပ်ဖွဲ့ဝင်တဦးအား အပ်နှံထားသော လက်နက်သည်၊ အပေါ်ရံသဘော ကြည့် သော် သူ့အားပေးအပ်ထားသော လက်နက်ဖြစ်၏။ သူပိုင်ကဲ့သို့ မြင်ရသော လက် နက်ကို ယူဆောင်၍ စည်းကမ်းဥပဒေကို ဆန့်ကျင်၍ပင် ထွက်ခွါသွားသော်၊ ခိုးမှု မမြောက်၊ ယုံကြည်အပ်နှံခြင်းကို ဖောက်ဖျက်ခြင်းသာ မြောက်သည်ဟု ထင်မြင် နိုင်သည်။ သို့ရာတွင် အမှန်သော်ကား လက်နက်ကိုဆောင်ခွင့်ကိုသာ ယင်းတပ်ဖွဲ့ ဝင်အား ပေးထားခြင်းဖြစ်၏။ တရားဝင် ပိုင်ဆိုင်သူကား အစိုးရဖြစ်၏။ လက်နက်ကို ပြည်သူ့အား ကာကွယ်ရန် တာဝန်နှင့် ယှဉ်တွဲ၍ ကိုင်ဆောင်ခွင့်ကို ပေးအပ်ထား ခြင်းသာဖြစ်၏။ တာဝန်အရ၊ အမိန့်အရ မဟုတ်ပဲ လက်နက်ကိုယူဆောင်လျှင်ပင် အစိုးရ၏ပိုင်ဆိုင်မှုကို ထိပါးလေပြီ၊ ထို့ကြောင့်လည်း ယခင် Burma Army Act ပုဒ်မ ၃၅ တွင် လက်နက်၊ ခဲယမ်းမီးကျောက်၊ စစ်ပစ္စည်းစသည်ကို ယင်းသို့ယူဆောင် သွားခြင်း (Making away with) ကိုပြစ်မှုဖြစ်စေလေသည်။ ယခုအခါတွင် ပိုမိုပြည့်စုံ သော တပ်မတော် အက်ဥပဒေ၌ ပုဒ်မ ၅၁ တွင်၊ အစိုးရပစ္စည်း၊ လက်နက် စသည်ကို

(၁) ရာဇဝတ်အယူခံမှု ၅၇/၁၉၆၇။

၁၉၆၈

မြသွေး (ခ)
တင်အေး ပါ ၅

နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

“ခိုးယူခြင်း” ၊ “အလွဲသုံးစားပြုခြင်း” ၊ “ယုံကြည်အပ်နှံခြင်းကို ဖောက်ဖျက်ခြင်း” စသည်ဖြင့် သီးခြားခွဲ၍ ပြစ်မှုပြဋ္ဌာန်းထားသော်လည်း ပြစ်မှုများ၏ အနှစ်သာရ အားဖြင့် တူသဖြင့် ထိုက်သင့်သော ပြစ်ဒဏ်သည်လည်း တူညီကြသည်ကို သတိပြုအပ်၏။

အစိုးရလက်နက်ကို ဂိုင်ဆောင်ခွင့်ရှိသော တပ်ဖွဲ့ဝင် တဦးက ယင်းလက်နက်ကို ယူ၍သွားခြင်း အကျိုးဝင်သော ပြစ်မှုကို သုံးသပ်ရာတွင်၊ ကျူးလွန်သူ၏စေတနာနှင့် ပြုမူပုံတို့ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် အရေးကြီး၏။ ခေတ္တမျှ လက်နက်ကို ယူဆောင်သွားကာ၊ စည်းကမ်း၊ အမိန့်တို့နှင့် မညီညွတ်ပဲ သုံးစွဲခဲ့ပြီးနောက် ပြန်လာ၍အပ်နှံခြင်း၊ သို့မဟုတ် ခွင့်မရပဲ တပ်မှထွက်ခွါသွားရာတွင် ယူဆောင်သွားပြီးနောက် ပြန်လာ၍ အပ်နှံခြင်း စသည်တို့သည် အမှုအခြေအနေအရာ ယုံကြည်အပ်နှံခြင်းကို ဖောက်ဖျက်ခြင်းသာ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မည်။ ကာလဒေသ အခြေအနေကို ကြည့်၍၊ အမှုစုံစမ်းသူ၊ ရုံးတင်ပို့သူတို့က မှန်ကန်မှုတစ်သလို စွဲဆိုရန်ဖြစ်၏။

စိတ်စေတနာက၊ အပြီးအပိုင် ယူသွားရန် ဖြစ်ခဲ့သော်၊ သို့မဟုတ် လက်နက်ကို ချွတ်ဆောင်ခွင့်နှင့် ယှဉ်တွဲလျက်ရှိသော တာဝန်ကို လစ်ဟင်းရုံမျှမက၊ ဆန့်ကျင်ဖီလာပြုရန် ရည်ရွယ်ချက်မျိုးဖြင့် ယူဆောင်သွားခြင်း ဖြစ်ခဲ့သော်၊ ဂိုင်ဆောင်ခွင့်ကို ကျော်လွန်၍၊ အစိုးရ၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကိုပင် ထိပါးစေသည်ဖြစ်၍၊ ခိုးမှုမမြောက်ဟု မဆိုသာချေ။ ထို့ကြောင့် ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ လက်နက်ဥပဒေတွင် အကျိုးဝင်သော ခိုးယူခြင်းပင် ဖြစ်မြောက်နိုင်ပေသည်။ ယင်းသို့သုံးသပ် သတ်မှတ်ရန် အလို့ငှါ၊ စိတ်စေတနာကို အပြုအမူမှ ဖော်ထုတ်ရန်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

အထက်ပါမူများနှင့် သတ်မှတ်လျှင်၊ မောင်မြသွေးသည်၊ လက်နက်ကို အပြီးအပိုင်ယူဆောင်၍ တောခိုသွားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းအား လက်နက်ခိုးယူမှုဖြင့် လက်နက်ဥပဒေအရ အပြစ်ပေးထားခြင်းသည် မှန်ကန်သည်။ ၎င်းအပေါ် ချမှတ်ထားသော ပြစ်ဒဏ်သည်လည်း သင့်မြတ်သည်ဟု ယူဆ၍၊ ၎င်း၏အယူခံကို ပယ်လိုက်သည်။

အခြားသော အယူခံ တရားလိုတို့သည် ခေတ္တမျှသာ လက်နက်တို့ကို သူတို့နှင့်မကွာ ယူဆောင်သွားကြသည်။ နောက်တနေ့တွင်ပင် လက်နက်များကိုယူ၍ ပြန်လည်အပ်နှံလာကြသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့အပေါ် လက်နက်ခိုးယူမှုဖြင့် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သည်ထက် ယုံကြည်အပ်နှံခြင်းကို ဖောက်ဖျက်ခြင်းဖြင့် စီရင်က သင့်သည်ဟု ယူဆသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့သည် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၄၀၉ အရ၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟု ပြောင်းလဲ၍ သတ်မှတ်လိုက်သည်။

ယင်းအယူခံတရားလိုများအပေါ် သတ်မှတ်ထားသော ပြစ်ဒဏ်နှင့်ပတ်သက်၍၊ စဉ်းစားကြသောအခါ၊ ၎င်းတို့သည် အခွင့်သာသည်နှင့် တပြိုင်နက် လက်နက်များကို ယူဆောင်၍ ပြန်လည်ဝင်ရောက်ကြသည်မှာ ထင်ရှားသည်ကတကြောင်း၊ ၎င်းတို့သည် ၄ နှစ်နီးပါး အချုပ်အနှောင် ခံနေပြီးမှ အမှုကို ဆုံးဖြတ်ခဲ့ရသည်က တကြောင်း တို့ကြောင့်၊ သင့်တော်သလို ပြစ်ဒဏ်လျော့ပေါ့ သတ်မှတ်ပေးသင့်သည်ဟု ယူဆသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့အပေါ် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၉ အရ၊ ထောင်ဒဏ် ၃ နှစ်စီ ကျခံကြစေရန်သတ်မှတ်လိုက်သည်။

၁၉၆၈

မြသွေး (ခ)
 တင်အေး ပါ ၅
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ။

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

အထူးရာဇဝတ်ရုံး အယူခံအဖွဲ့

ဗိုလ်မှူးကြီး လှဟန်၊ ဗိုလ်မှူးကြီး သန်းစိန် နှင့် ဒေါက်တာ မောင်မောင်တို့ရွှေတွင်

မောင်ကြီးမောင် ပါ ၂ (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ) *

† ၁၉၆၈
အောက်တို
ဘာလ ၂ ရက်။

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) အရ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—ပြည့်စုံစွာစုံစမ်း၍ ခိုင်လုံစွာ သက်သေ ထုရန်တာဝန်သည် ယေဘုယျအားဖြင့် တရားလိုပေါ်တွင်တည်နေခြင်း—ဆန္ဒာ၊ ဒေါသ၊ ဘယာ၊ မောဟာ ဟုအင်္ဂတိတရားလေးပါးရှိရာတွင် ဒေါသသည်လည်းအင်္ဂတိတပါးဖြစ်သည်ကို သတိချုပ်ရခြင်း—အမှုစစ်ဆေးရာတွင် စွပ်စွဲသောပြစ်မှုသည် မည်မျှပင်ကြီးစေ၊ တရားရုံးက အစွဲအလန်း၊ အင်္ဂတိတရားတို့ကိုဖယ်ရှား၍ တည်ငြိမ်ကြည်လင်စွာအမှန်ကိုဖော်ထုတ်စစ်ဆေး အပ်ခြင်း—အမှန်ကိုဖော်ထုတ်၍ တရားစီရင်ရာတွင်မျှတသို့လိုခြင်း၊ ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်သို့လည်း လိုခြင်း—အမှုကိုမူလ စစ်ဆေးသောတရားရုံးသည် တရားလို၊ တရားခံ၊ သက်သေတို့၏ အပြု အမူကုအကဲခတ်ကောင်း၏။

အယူခံတရားလိုများအား လူ့သတ်မှုဖြင့်စွဲချက်တင်ကာ တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားလိုဘက်က စွပ်စွဲပြီးလျှင် တာဝန်ကျေပွန်ပြီးဆုံးပြီး စွပ်စွဲခံရသူက မဟုတ်လျှင် ခိုင်လုံစွာချေပရမည်ဟု တာဝန်ပုခန်းပြောင်း၍မရချေ။ ပြည့်စုံစွာစုံစမ်း၍ ခိုင်လုံစွာ သက်သေထုရန်တာဝန်သည် ယေဘုယျအားဖြင့် တရားလိုပေါ်တွင် တည်နေသည်။ ဤသို့သာ မဟုတ်လျှင် မသမာသူတို့ကလွယ်လွယ်စွပ်စွဲကာ အပြစ်မဲ့သောသူတို့က ခုခံချေပရခြင်းဖြင့်ပင်ပန်း ဆင်းရဲရှိကြလိမ့်မည်။

ဆန္ဒာ၊ ဒေါသ၊ ဘယာ၊ မောဟာဟု အင်္ဂတိတရားလေးပါးရှိရာတွင် ဒေါသသည်လည်း အင်္ဂတိတပါးဖြစ်သည်ကို သတိချုပ်ရပေမည်။ အမှုစစ်ဆေးရာတွင် စွပ်စွဲသောပြစ်မှုသည် မည်မျှပင် ကြီးစေ တရားရုံးကအစွဲအလန်းအင်္ဂတိတရားတို့ကို ဖယ်ရှား၍ တည်ငြိမ်ကြည်လင်စွာအမှန်ကိုဖော် ထုတ်စစ်ဆေးအပ်သည်။ ထိုအမှန်အပြည့်အစုံကို သုံးသပ်ပြီးမှ စွပ်စွဲချက်မှန်မမှန်ကိုတည်ငြိမ်စွာ စဉ်းစားအပ်သည်။ အပြစ်ရှိသည်ဟု တွေ့ရှိမှသာလျှင် နောက်တဆင့်တက်လှမ်း၍ ထိုက်သင့်သော

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၁၀၀။

† သာယာဝတီခရိုင်၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ အထူးရာဇဝတ်ရုံးအမှတ် ၁၂ ၏ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီး မှုအမှတ် ၂ တွင်၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဇန္နာဝါရီလ ၂၈ ရက်နေ့၌ ချမှတ်ပြီး၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၇ ရက်နေ့ တွင် အတည်ပြုအဖွဲ့က အတည်ပြုသည့်အမိန့်ကိုအယူခံမှု။

ပြစ်ဒဏ်ကိုသတ်မှတ်ရန်ဖြစ်ပေါ်လာမည်။ ထိုအခါကား အမှုဖြစ်ပျက်၊ ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေ၊ နှစ်နာသုနှင့် တရားခံတို့၏ အခြေအနေ စသည်တို့ကို ကောင်းစွာလေ့လာ၍ ပြစ်ဒဏ်ကိုသတ်မှတ် ရပေသည်။ ဆီလျော်သော အချက်အလက်များကို စုပေါင်းသုံးသပ်ကာ ဟန့်တားလောက်သော ပြစ်ဒဏ်ကိုပေးသင့်သောအခါတွင်ပေးရသည်။ တရားခံအား ပြုပြင်၍ ဘဝသစ်ထူထောင်ပေးနိုင်ရန် လမ်းဖွင့်ပေးသင့်သည့်အခါတွင်လည်း ပေးရသည်။

၁၉၆၈
မောင်ကြီး
မောင် ပါ J
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

အချို့ရုံးများသည် တရားခံ၏အလုပ်အကိုင်ကိုကြည့်၍ ဒေါသမလွတ် စစ်ဆေးစီရင်တတ်ကြ သည်ကိုတွေ့ရ၏။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦး၊ သို့မဟုတ် ပြည်သူ့ကိုကာကွယ်ရမည့် တပ်ဖွဲ့ဝင်တဦးအား စွပ်စွဲသောအမှုမျိုး၌ ယင်းဒေါသကိုရှေ့ထား၍ စီရင်လျှင်မှားယွင်းတတ်သည်ကို မှတ်ချက်ပြုခဲ့သည်။

မောင်တင်ဝင်း နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၊ အထူးရာဇဝတ်ရုံး အယူခံအဖွဲ့၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၇၁ ရည်ညွှန်းသည်။

အမှတ်ပေါ်ထုတ်၍ တရားစီရင်ရာတွင် မျှတဘို့လိုသည်။ ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်ဘို့လည်းလိုသည်။ အမှုဖြစ်ပေါ်၍ စတင်စုံစမ်းရသော ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ရုံးတွင်အထောက်အထားများကို လုပ်ထုံးနှင့် အညီအပြည့်အစုံတင်သွင်းရသော ပုဂ္ဂိုလ်များ နှစ်ဖက်သက်သေများ၊ တရားခံဘက် အကျိုးဆောင် များသည်လည်းကောင်း၊ တရားရုံးတရားသူကြီး၊ သို့မဟုတ် ခုံအဖွဲ့ဝင်တို့သည်လည်းကောင်း သစ္စာ တရားကိုလက်ကိုင်ထား၍ ပြည်သူ့တို့လက်ခံယုံကြည်အားကိုးနိုင်သော တရားစီရင်ရေးကိုဖြစ်ထွန်းစေ အပ်သည်။ တဖက်တွင် အများပြည်သူ အကျိုးနှင့် လုံခြုံမှုအတွက် ရာဇဝတ်ပြစ်မှုကျူးလွန်သူတို့ကို မြန်မြန်အရေးယူ၍ ထိုက်သင့်သော ပြစ်ဒဏ်ခံစေအပ်သည်။ တဖက်တွင်လည်း အပြစ်ကင်းသူတို့အား ဧပြီစွဲခြင်းကြောင့် တာရှည်ပင်ပန်းရခြင်း၊ မထိုက်သင့်ပဲ အပြစ်ကျခံရခြင်း မဖြစ်စေအပ်။ တရား မစီရင်ရာတွင် ကိုယ်အခန်းတွင်ကိုယ်ပါဝင်ရသူဟူသမျှသည် ထိုသို့နှစ်ဖက်မျှတစွာ ချိန်ဆ၍ အထူး သတိဝီရိယစိုက်ထုတ်၍ ပြည်သူ့တာဝန်ကိုကျေပွန်စေရ၏။

မှန်ကန်မျှတစေရန်အတွက် အမှုစုံစမ်းရာတွင်၎င်း၊ စစ်ဆေးစီရင်ရာတွင်၎င်း၊ ဝီရိယစိုက်ထုတ်၍ မြန်သန်ပြည့်စုံသောစေရန်လိုသည်။ ထိုသို့မဟုတ်လျှင် တရားခံပင်ပန်းသည်မျှသာမကသေးအပြစ် ပျက်မှန်တို့သည်လည်း ပျက်ပြယ်တတ်ကြသည်။

အမှုကိုမူလစစ်ဆေးသောတရားရုံးသည် တရားလို၊ တရားခံ၊ သက်သေတို့၏အပြုအမူကိုလည်း အကဲ ခတ်ကောင်း၏။ တရားခံတဦးအား ပြစ်မှုထင်ရှားထွေပြားဖြစ်လျှင် သင့်မြတ်ရာ ပြစ်ဒဏ်စီရင်နိုင်ရန် အတွက် ၎င်း၏ အခြေအနေ၊ နောက်ကြောင်း စသည်တို့ကိုလေ့လာကောင်း၏။

အယူခံတရားလို၏အကျိုးဆောင်။ ။ဦးအေး(ခ)ဦးပြေသိမ်း။

အယူခံတရားခံ၏အကျိုးဆောင်။ ။လက်ထောက်နိုင်ငံတော်ရွှေနေချုပ် ဦးလှသင်း။

၁၉၆၄ ခု၊ အောက်တိုဘာလ ၁၇ ရက်နေ့၊ မွန်းလွဲ ၄ နာရီခန့်တွင်၊ နတ္တလင်းမြို့၊ ကျောင်းကြီးလမ်း အဆင်း၊ မြသီတာ ဆန်စက်အနီးတွင်၊ ဆိုက်ကားစီးနင်းလိုက်ပါလာ ကြသော ဦးလှနှင့် ၎င်း၏တူ မောင်မြင့်အောင် ဆိုသူတို့ကို လူတစ်စုကဝိုင်း၍ ရိုက်နှက် ကြသည်။ ဦးလှ၏ ပေါင်ပေါ်တွင် ထိုင်၍ လိုက်ပါခဲ့သော မောင်သန်းဝင်း

၁၉၆၈
မောင်ကြီး
မောင် ပါ ၊
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

(ဦးလုပ်၏တူ)နှင့် ဆိုက်ကားမောင်းသူ မောင်အောင်ရှင်တို့သည် ဆင်း၍ ပြေးကာ မြသီတာ ဆန်စက်တွင်း၌ ခိုအောင်းကြရသည်။ အတန်ကြာ၍ မောင်အောင်ရှင်သည် အချင်း ဖြစ်ရာသို့ ပြန်သွားကြည့်ရှုသောအခါ ဦးလုပ်နှင့် မောင်မြင့်အောင်တို့သည် ဒက်ရာများဖြင့် သေဆုံးနေကြသည်ကို တွေ့ရလေသည်။

မောင်အောင်ရှင်သည် ရဲစခန်းသို့ သွားရောက်၍ သတင်း ပေးချက် ဖွင့်၏။ ဝိုင်း၍ခိုက်နှက်ကြသူများမှာ အသားဖြူဖြူပူပူတယောက်၊ အသားညိုညိုရှေ့ရှေ့ ပိန်ပိန် ပါးပါး နှစ်ယောက်၊ ထိုသုံးယောက်ကိုမြင်လျှင် မှတ်မိသည်ဟု သတင်းပေးချက်တွင် ပေါ်ပြခဲ့၏။

ထိုစဉ်က နတ္တလင်းပြည်သူ့ ရဲစခန်းမှူး ဖြစ်ခဲ့သူ ဦးဟန်ရှိန်က အမှုကိုစုံစမ်းခဲ့သည် ဆို၏။ အမှုဖြစ်ပွားပြီး ၂ လကျော်ကြာပြီးသောအခါ၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၆ ရက်နေ့၌ စခန်းမှူး ဦးသောင်းစိန် (လိုပြ-၆) ပြောင်းရွှေ့လာ၍ အမှုကို လက်ခံကာ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၀ ရက်နေ့တွင် အချင်းဖြစ်ရာ အနီးအနားရွာများမှ ဖြစ်ကြသော ကြီးအောင်နှင့် ကြီးမောင် ညီအစ်ကိုတို့အပြင်၊ အေးသိန်း၊ ကျော်သိန်း နှင့် တင့်ဆွေတို့ကို ဖမ်းဆီးသည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၀ ရက် နေ့တွင် ကြည်မောင်ဆိုသူအား ထပ်မံ ဖမ်းဆီးသည်။ ၎င်းတို့အား အမှု ဖြစ်ပွားပြီး နောက် ၅ လ၊ ၇ လကြာမှ ဖမ်းဆီးခြင်းသည် သတင်း အပြည့်အစုံရရှိရန် ထောက်လှမ်း နေရ၍ဟုမပေါ်။ ဦးသောင်းစိန်၏ ထွက်ဆိုချက်အရ ၎င်းက ဦးဟန်ရှိန်ထံမှ အမှုကို လွှဲယူသောအခါ၌ သက်သေများကို စစ်ဆေးပြီးဖြစ်နေပါသည်ဟုဆို၏။

ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ အမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အရေးယူခြင်းတွင် ကြန့်ကြာရခြင်းသည်၊ တရားခံများက ထွက်ပြေး တိမ်းရှောင် နေကြ၍ ဖြစ်ပါသည်ဟုလည်း စခန်းမှူး ဦးသောင်းစိန်ကမဆို။ သက်သေအခိုင်အလုံလည်း မထုချေ။

ကြီးအောင်၊ ကြီးမောင်၊ အေးသိန်း၊ ကျော်သိန်း၊ တင့်ဆွေ နှင့် ကြည်မောင်၊ ၆ ဦးကို တရားခံ ပြု၍ သာယာဝတီခရိုင်၊ အထူး ရာဇဝတ်ရုံး အမှတ် ၁၂/၆၆ သို့ တင်ပို့ခဲ့လေရာ ရုံးကအမှုကို ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၃ ရက်နေ့တွင် လက်ခံရရှိလေသည်။ အရေးပါသော တရားလိုသက်သေများက ခိုင်ခိုင် လုံလုံ ထွက်ဆိုနိုင်ခြင်း မရှိကြ၊ ရဲရွေ့တွင်တမျိုးအစစ်ခံ၍၊ ရုံးရွေ့တွင်မူ လုံးဝငြင်းကွယ်လေသည်။ ရဲကညှဉ်းပန်းသဖြင့်၊ ကြောက်လန့်ကာ၊ ရဲကရေးထားသမျှကိုလက်မှတ်ရေးထိုး ခဲ့ရပါသည်ဟု ဆိုလေသည်။ ရွှေနောက်မညီ ထွက်ဆိုကြ၍ ရုံးတွင် လုံးဝငြင်းကွယ်ကြသော သက်သေများ၏စကား ကို ဖယ်ရှား၍ ကျန်သက်သေများက စိစစ်သောအခါ၊ အထူးရာဇဝတ်ရုံးက အေးသိန်း၊ ကျော်သိန်း၊ တင့်ဆွေနှင့် ကြည်မောင်တို့အပေါ် ငြိစွန်းသော အထောက်အထား တစ်စုံတစ်ရာမျှ မတွေ့ရတော့ချေ။

၁၉၆၈
မောင်ကြီး
မောင် ပါ ၂
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

လှိုင်းကြောင့်၊ ရုံးက ယင်းတရားခံများ အပေါ်၌ စွဲချက်တင်ရန်ပင်မမြင်။ မိုးရွေ့တွင် သက်သေထိုက် ထွက်ဆိုကြသည်တို့ကိုသာ အခြေပြု၍ ဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ်၍ ယင်းတရား ခံတို့အား တရားရှင်လွတ်သင့်ပါသည်ဟု တရားမျှတစွာ ထောက်ခံ၍ အမှုကို အတည် ပြုအဖွဲ့သို့ တင်ပို့ခဲ့၏။ အတည်ပြုအဖွဲ့က ထောက်ခံချက်ကို လက်ခံသဖြင့်၊ တရားခံ ၄ ဦး အားတရားရှင်လွတ်၍၊ ကြီးအောင်နှင့် ကြီးမောင် ညီအစ်ကို ၂ ဦး အပေါ်၌သာ လူသတ်မှုဖြင့် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၀၂(၂) အရ၊ စွဲချက်တင်ကာ၊ ဆက်လက်စစ်ဆေး ခဲ့သည်။

ကြီးအောင်နှင့် ကြီးမောင်တို့အပေါ်တွင် ပြစ်စွန်းသော သက်သေထွက်ချက်ကို၊ သေသူ ဦးလပ်ပါတူ မောင်သန်းဝင် (လိုပြ-၁၁)က ပေးခဲ့၏။ ၎င်းက၊ ဦးလပ်အား လူ ၃ ယောက် ဝိုင်း၍ ရိုက်နှက်ကြစဉ်၊ “ကြီးအောင် နှင့် ကြီးမောင်၊ နင်တို့နိုင်တုံး လုပ်ကြပါ” ဟု ဦးလပ်က ဆဲဆိုအော်ဟစ်သည်ကို ကြားလိုက်ရကြောင်း၊ ထိုနောက် ဦးလပ်လဲကျပြီး ၎င်းလည်း ထွက်ပြေးခဲ့ရကြောင်း ထွက်ဆိုသည်။ ဆိုက်ကား ဟောင်းသူ ဟောင်အောင်ရှင် (လိုပြ-၁) ကလည်း လူ ၃ ယောက်ခန့် ထွက်လာ၍ ဝိုင်းရိုက်ကြသည်ဟု ဆိုထားရာ၊ မောင်သန်းဝင် နှင့် မောင်အောင်နှင့်တို့၏ သက်သေ ခံချက်တို့အရ၊ ကြီးအောင် နှင့် ကြီးမောင်တို့အပေါ် စွဲချက်တင်နိုင်သည်ဟု ရုံးက ယူဆခဲ့လေသည်။ ယင်းသက်သေခံချက်တို့ကို ယုံကြည်လက်ခံထိုက်၊ မထိုက်ကို နောက် မှ စဉ်းစားရန် ရှိပါသည်ဟု ရုံးကအတည်ပြုအဖွဲ့သို့ တင်ပို့ခဲ့သော ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက်နေ့စွဲပါ ကျန်တရားခံတို့အား တရားရှင်လွတ်ရန် ထောက်ခံချက်တွင် ဖော်ပြ ခဲ့၏။

အမှုကို ဆက်လက် စစ်ဆေးသောအခါ၊ အချင်းဖြစ်ချိန်လောက်က ၎င်းသည် ရန်ကုန် ကုန်စိမ်းဈေးသို့ ဖရုံသီးရောင်းလာယင်း ကမာရွတ်တွင် တည်းခိုနေခဲ့ပါသည်ဟု အစ်ကို ကြီးမောင်ကထွက်ဆိုသည်။ ၎င်းနှင့် နာမည်တူများ၊ အနီးအနားရွာများတွင် ရှိပါသည်ဟုလည်း ဖော်ပြပြောဆိုသည်။ သေသူဦးလပ်သည် ၎င်း၏အစ်ကို၊ ကိုသန်း လှိုင် ဆိုသူကိုသတ်မှုဖြင့် ထောင်ကျခဲ့ဘူးသည်။ နောက် လွတ်လာတာမည်မျှကြာပြီ မသိပါဟု၎င်း၊ ရဲများက၎င်းအား လာ၍မရွာပါ။ ဦးလပ်သည် ၎င်း၏သားမက် ကိုဟန်ညွန့်ဆိုသူကို ဓားနှင့်ထိုး၍ ကိုဟန်ညွန့် ရွာတွင်မနေရဲပါ။ ဦးလပ်နှင့် မသင့်မြတ် သော ကိုကုန်းငွေဆိုသူ၏ ယောက်ဖ အသတ်ခံရဘူးပါသည် စသည်ဖြင့် ထွက်ဆိုသည်။

ကြီးပောင်က အချင်းဖြစ်ချိန်က ၎င်းသည် ကမာ ရွတ်တွင် ရှိနေခဲ့ကြောင်းကို တည်းခိုခိုလှိုင် ကိုစံမြင့် (ခံပြ-၃) ကိုသက်သေထူသည်။

ညီဖြစ်သူ ကြီးအောင်က အချင်းဖြစ်ချိန်က ၎င်းရွာတွင် ခြံစိုက်နေပါသည်။ ဇီးလပ်သေခြင်းနှင့် မည်သို့မျှမပတ်သက်ပါဟုဆိုသည်။ ၎င်းသည် တိမ်းရှောင်၍မနေ

၁၉၆၈
မောင်ကြီး
မောင် ပါ ၂
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ခဲ။ ရွာမှာပင် ခြံလုပ်၍နေကြောင်း၊ ဦးလပ်၏ အကြောင်းကိုလည်း ကြီးမောင်ကဲ့သို့ပင် ပြောဆိုသည်။ ၎င်းသည် ခြံစိုက်လျက် ရှိခဲ့ကြောင်းကို ပခင် ဦးစံမြင့် (ခံပြ-၆) ကို၎င်း၊ ရွာမှ ခြံနီးနားချင်းနှင့် ရွာလူကြီးများ ကိုညွှန်တင် (ခံပြ-၇)၊ ကိုစံရွှေ (ခံပြ-၈)၊ ကိုရွှေ (ခံပြ-၉) တို့ကို၎င်း သက်သေထူသည်။

ကြီးအောင် နှင့် ကြီးမောင်တို့အပေါ် မောင်သန်းဝင်း၏ ထွက်ဆိုချက်မှအပ အခြား အထောက်အထား မရချေ။ သို့ရာတွင် အထူး ရာဇဝတ်ရုံးက ၎င်းတို့အား စွဲဆိုသည့်အတိုင်း ပြစ်မှုထင်ရှား တွေ့ရှိကာ ထောင်ဒဏ် တသက်တကျွန်းစီ ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်၍၊ အတည်ပြုအဖွဲ့ကလည်း ယင်းဆိုးပြတ်ချက်ကို အတည်ပြုခဲ့ပေသည်။

အယူခံကို လိုက်ပါ လျှောက်လဲသော တရားရုံးချုပ်ရွှေနေကြီး ဦးပြေသိမ်းက သက်သေထွက်ချက်တို့ အကဲကွဲဖြစ်ခဲ့၍၊ အခြားတရားခံများအပေါ် စွဲချက်ပင်မတင်နိုင် ခဲ့ပါ။ ကြီးအောင် နှင့် ကြီးမောင်တို့၏ နာမည်များကို ဦးလပ်က ဖော်ထုတ်ခဲ့သည် ဆိုသည်ကိုလည်း ယုံနိုင်တွယ်မရှိပါ။ အသံကြားရုံနှင့် မခိုင်လုံ၊ မှားတတ်ပါသည်။ မောင်သန်းဝင်းသည် အလွန်ငယ်ရွယ်သူဖြစ်၍၊ ၎င်းမှတ်မိသည် ဆိုသည့် အချက်ကို အထူးချင့်ချိန်ရန်လိုပါသည်။ ဦးလပ်သည် ရန်သူပေါ်သူ ဖြစ်ကြောင်းလည်း ထင်ရှား ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းအား ဖုန်ငြိုးထားသူများက သတ်ဖြတ်ကြသည်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်ဟု တင်ပြ၏။

လက်ထောက် နိုင်ငံတော်ရွှေနေချုပ် ဦးလှသင်းက၊ လူ ၃ ယောက်ခန့် ဝိုင်း၍ ရိုက်နှက်ထိုးသတ်ကြသည်မှာ ထင်ရှားပါသည်။ ဆရာဝန်၏ ဆေးစစ်ချက်အရလည်း ဝိုင်း၍ ရိုက်နှက်ထိုးသတ်ကြသည့် ဒဏ်ရာများပေါ်ပါသည်။ ဆိုက်ကားမောင်းသူ မောင်အောင်ရှင်က၊ မောင်သန်းဝင်းပါလာကြောင်း ပြောပါသည်။ မောင်သန်းဝင်းက အစတွင် ဦးလပ်က ကြီးမောင်၏ နာမည်ကိုသာ ဖော်ပြောသည်ဟုထွက်ခဲ့၍၊ ရုံး ထောက်သောအခါ၊ ကြီးမောင်၊ ကြီးအောင်နာမည် ၂ လုံးကို ဖော်ပြောကြောင်း ပြောပါသည်။ မောင်သန်းဝင်းကို ယုံထိုက် မယုံထိုက် ရုံးက စဉ်းစားရန် ဖြစ်ပါသည်။ မှားယွင်း မေ့လျော့တာလည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်ဟု တင်ပြသည်။

အချင်း ဖြစ်ပွားပြီးနောက်၊ စုံစမ်း ထောက်လှမ်း ကြရာတွင် ချွတ်ယွင်း ချက်များရှိသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့တွေ့ရသည်။ မွန်းလွဲ ၄ နာရီ မြို့အထွက်လမ်းမကြီး ပေါ်၌ ဖြစ်ပွားခဲ့သော အမှုဖြစ်ရာ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ကောင်းစွာ စုံစမ်း လေ့လာ၍ အမြန်ဆုံးဖြင့် လုပ်သင့်သည်တို့ကိုလည်း လုပ်ခဲ့ကြပါမူ၊ အမှုမှန်ပေါ်ရန် ခက်ခဲဖို့မသင့်။ ဆိုက်ကားမောင်းသူ မောင်အောင်ရှင်က သတင်းပေးချက်ကို ချက်ခြင်း သွားထောက် ဖွင့်ခဲ့သည်။ ၎င်းက လူ ၃ ယောက်ပုံသဏ္ဍာန်ကို ဖော်ပြ၍ မြင်လျှင် မှတ်မိပါသည်ဟု ရေးသားခဲ့၏။ သို့ရာတွင် မသင်္ကာသူတို့ကို ၅ လကျော်၊ ၇ လကျော်ခါမှ အရေးယူ

သည်။ ၎င်းတို့အား တန်းစီ၍၊ မောင်အောင်ရှင်အား မှတ်မိသလား မေးခဲ့ပုံ ပေါ်
ချေ။ ရုံးတွင်မူ၊ မောင်အောင်ရှင်က၊ ရဲကရိုက်၍ သတင်းပေးချက်တွင် ရေးခဲ့ခြင်း
သာဖြစ်ပါသည်ဟုဆိုလေသည်။

၁၉၆၈
မောင်ကြီး
မောင် ပါ ၂
နှိပ်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ကြီးအောင်နှင့် ကြီးမောင်တို့က ၎င်းတို့သည် ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ခြင်းမပြုကြပါ
ဟုဆို၏။ ရဲကလည်း ၎င်းတို့အား လိုက်လံရှာဖွေရာ၊ မတွေ့ရပါ။ တိမ်းရှောင်၍
နေကြပါသည်ဟု အတိအလင်း၊ အခိုင်အလုံဆို။ အဘယ်ကြောင့် ၅ လကျော်
၇ လကျော်မှ တရားခံ ၆ ဦးကို ဖမ်းဆီးသည်ကိုလည်း ရုံးသို့တင်ပြခြင်းမပြု။

ဦးလပ်သည် ကြီးအောင်နှင့် ကြီးမောင်တို့၏ အစ်ကိုသတ်မှုဖြင့် ထောင်ကျခဲ့
ပြီးနောက်၊ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ဖြင့် လွတ်ခဲ့ရ၏။ ထိုကြောင့်၎င်းတို့ ၂ ဦးသည်
ဦးလပ်အပေါ် ရန်ငြိုးထားနိုင်သည်ဟု ယူဆဖွယ်ရှိ၏။ သို့ရာတွင် ဦးလပ်သည် သားမက်
ကိုလည်းခါးနှင့်ထိုးခဲ့သူ၊ ရန်များ၍ စရိုက်ကြမ်းသူ ဖြစ်ခဲ့သည်ကား အမှုပေါ်တွင်
ထင်ရှား၏။ ၎င်းအပေါ် ရန်ငြိုးထားသူများ ရှိနိုင်သည်။ ၎င်းအပေါ် ကြီးအောင်၊
ကြီးမောင်တို့က ရန်ငြိုးထားနိုင်သည်ဆိုလျှင်၊ ၎င်းနှင့်၎င်း၏ ဆွေမျိုးများကလည်း
ကြီးအောင်၊ ကြီးမောင်တို့အပေါ်၊ ဦးလပ်ထောင်ကျခဲ့ခြင်း အတွက် ရန်ငြိုးထားနိုင်
ကြသည်။ ဦးလပ်သေဆုံးသောအခါ၊ မောင်သန်းဝင်းအား သွန်သင်၍ ကြီးအောင်၊
ကြီးမောင်တို့ကို ကြွကြိုက်သည်နှင့် ဂလဲစားချေလျှင်လည်း ချေနိုင်သည်။ ထိုကြောင့်
ရန်ငြိုးကိုရိုးစွပ်ခြင်းသည် ၂ ဖက်ချွန်ခါးကဲ့သို့ ဟိုဖက်ဒီဖက်ထိရှုတတ်သည်ကို သတိ
ပြုရသည်။

မောင်သန်းဝင်းသည် အချင်းဖြစ်ချိန်က ၉ နှစ်သား၊ ရုံးတွင် အစစ်ခံချိန်တွင်၊
၁၁ နှစ်အရွယ်ရှိခဲ့သည်။ ၎င်းသည် မြင်ကြားခဲ့ရသမျှကို မိုးသားစွာ ပြောခြင်းလည်း
ဖြစ်နိုင်သည်။ သို့ရာတွင်၊ ဦးလပ်က နာမည်ထုတ်ပေါ်၍ အော်ဟစ်ကြောင်းကို
အချင်းဖြစ်သည့်နေ့ကလည်း၊ ၎င်း၏ဖခင်နှင့် အိမ်သားများအား မပြော။ မည်သူ
အားမျှမပြော၊ မည်သူကမျှလည်းမမေး၊ ၁ လ လောက် ကြာမှ၊ လူတယောက်
လာမေး၍ ပြောလိုက်ပါသည်ဆို၏။ တရားခံများကို တန်းစီ၍လည်း ၎င်းအား ရဲက
မပြုခဲ့။ အချင်းဖြစ်ပွားပြီး ၂ နှစ်ကျော်ကြာ၍ရုံးတွင် အစစ်ခံသောအခါ ကြီးအောင်နှင့်
ကြီးမောင်တို့ကိုလည်း တရားခံများထဲမှ ရွေး၍မပြနိုင်ချေ။ ဤသို့သောအခြေအနေ
တွင် မောင်သန်းဝင်း၏ သက်သေခံချက်ပေါ်တွင် အခြေခံ၍ ကြီးအောင်နှင့် ကြီးမောင်
တို့သည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခဲ့ကြသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ရန် မသင့်ချေ။

အထူးထူးဝတ်ရုံးသည် အခြားတရားခံများကို တရားရှင်လွတ်ရန် ထောက်ခံခဲ့
ရာ၌၊ မှန်ကန်မှုတစွာ တရားစီရင်ရေး၏ အခြေခံများကို ကောင်းစွာ သုံးသပ်
နိုင်ခဲ့၏။ ကြီးအောင်နှင့် ကြီးမောင်တို့အပေါ်ကား စွဲချက်တင်လောက်ရုံတော့ရှိပြီ။

၁၉၆၈
မောင်ကြီး
မောင် ပါ ၂
နှင်း
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ခိုင်လုံသည် မဟုတ်သေးဟု ယူဆကာ စွဲချက်တင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ဆက်လက်စစ်ဆေး
သောအခါ၊ ၎င်းတရားခံ ၂ ဦးက၊ အချင်းဖြစ်ချိန်၌ ၎င်းတို့သည် အခြားနေရာများ၌
ရှိကြပါသည်။ ပြစ်မှုကို မကျူးလွန်ခဲ့ရပါဟုငြင်းဆိုကာ သက်သေထူခဲ့ကြ၏။ သို့ရာတွင်
တရားခံများ တင်ပြသောခုခံချက် (alibi) သည်တန်ဖိုးမရှိဟု ရုံးကဆိုလေသည်။
ပြစ်မှုတရပ်ရပ်ဖြင့် စွဲဆိုခြင်းခံရသူ တဦးသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်သည့် အချိန်က ၎င်းသည်
တခြားတနေရာ၌ တခြားအလုပ်ကို လုပ်လျက်ရှိပါသည်ဟု ထုချေမည်မှာ သဘာဝပင်
ဖြစ်၏။ ထုချေချက်သည် ယုတ္တိရှိ မရှိကို ရုံးကမြင်ကြားရသော သက်သေများ
ကို ကောင်းစွာအကဲခတ်၍ ဆုံးဖြတ်ရန် ဖြစ်ပေသည်။

တရားလိုဘက်က စွပ်စွဲပြီးလျှင် တာဝန်ကျေပွန်ပြီးဆုံးပြီး စွပ်စွဲခံရသူက မဟုတ်
လျှင် ခိုင်လုံစွာချေပရမည်ဟု တာဝန်ပေးပြောင်း၍ မရချေ။ ပြည့်စုံစွာစုံစမ်း၍
ခိုင်လုံစွာသက်သေထူရန် တာဝန်သည် ယေဘုယျအားဖြင့် တရားလို ပေါ်တွင်တည်
နေသည်။ ဤသို့သာမဟုတ်လျှင် မသမာသူတို့က လွယ်လွယ် စွပ်စွဲကာ အပြစ်မဲ့သော
သူတို့ကခုခံချေပခြင်းဖြင့် ပင်ပန်းဆင်းရဲရှိကြလိမ့်မည်။

အမှုတွင် လူ ၃ ယောက်ခန့်က ပိုင်း၍ ဦးလပ်နှင့် မောင်မြင့်အောင်တို့ကို
ရိုက်နှက်သတ်ဖြတ်ကြခြင်းသည် ထင်ရှား၏။ ဤကဲ့သို့ ရက်စက်သော အမှုများတွင်
ဟန့်တားလောက်အောင် ရုံးကပြုလုပ်ရမည်။ မဆိုင်းမတူ ပြစ်ဒဏ်ပေးရမည်။ တရားခံ
အား ဒို့ဟ၏ အကျိုးကို အလွယ်တကူ မပေးအပ်ဟု အထူးထုဝတ်ရုံးက မှတ်ချက်
ပြုထားပါသည်။ ဤမှတ်ချက်များတွင် အများပြည်သူ၏ လုံခြုံရေးအတွက် ကရုဏာ
ပါသည်။ သို့ရာတွင် ယင်းကရုဏာသည် ဒေါသနှင့်ယှဉ်၍ နေသည်ကို တွေ့ရသည်။
ဆန္ဒာ၊ ဒေါသ၊ ဘယာ၊ မောဟာ ဟု အဂတိတရားလေးပါး ရှိရာတွင် ဒေါသသည်
လည်း အဂတိတပါးဖြစ်သည်ကို သတိချပ်နေပေမည်။ အမှုစစ်ဆေးရာတွင် စွပ်စွဲသော
ပြစ်မှုသည် မည်မျှပင်ကြီးစေ၊ တရားရုံးက အစွဲအလမ်း၊ အဂတိတရားတို့ကို ဖယ်ရှား၍
တည်ငြိမ်ကြည်လင်စွာ အမှန်ကို ဖော်ထုတ်စစ်ဆေးအပ်သည်။ ထိုအမှန် အပြည့်
အစုံကို သုံးသပ်ပြီးမှ စွပ်စွဲချက်မှန်၊ မမှန်ကို တည်ငြိမ်စွာစဉ်းစားအပ်သည်။ အပြစ်ရှိ
သည်ဟုတွေ့ရှိမှသာလျှင်၊ နောက်တဆင့်တက်လှမ်း၍ ထိုက်သင့်သော ပြစ်ဒဏ်ကို
သတ်မှတ်ရန် ဖြစ်ပေါ်လာမည်။ ထိုအခါကား၊ အမှုဖြစ်ပျက်၊ ပတ်ပန်းကျင် အခြေ
အနေ၊ နှစ်နာသူနှင့် တရားခံတို့၏ အခြေအနေ စသည်တို့ကို ကောင်းစွာလေ့လာ၍
ပြစ်ဒဏ်ကိုသတ်မှတ်ရပေသည်။ ဆီလျော်သော အချက်အလက်များကို စုပေါင်းသုံး
သပ်ကာ၊ ဟန့်တားလောက်သော ပြစ်ဒဏ်ကို ပေးသင့်သော အခါတွင် ပေးရမည်။
တရားခံအား ပြုပြင်၍ ဘဝသစ်ထူထောင်ပေးနိုင်ရန် လမ်းဖွင့်ပေးသင့်သည့်အခါတွင်
လည်းပေးရမည်။

အချိုးရုံး များသည်။ တရားခံ၏ အလုပ်အကိုင်ကိုကြည့်၍ ဒေါသမလွတ် စစ်ဆေး စီရင်တတ်ကြသည်ကိုတွေ့ရ၏။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦး၊ သို့မဟုတ်ပြည်သူ့ကို ကာကွယ် ရမည့်တပ်ဖွဲ့ဝင် တဦးအား စွပ်စွဲသော အမှုမျိုး၌၊ ယင်းဒေါသကို ရှေ့ထား၍ စီရင်လျှင် မှားယွင်းတတ်သည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ လိုအပ်သလို မှတ်ချက်ပြုခဲ့ဘူးပြီ။ မောင်တင်ဝင်း နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (၁)အယူခံမှုတွင် သက်သေအထောက် အထားမခိုင် လှပဲ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင် ၂ ဦးနှင့် မီးရထားဌာန ဝန်ထမ်းတဦးကို မိန်းခလေး တဦးအား သွေးအောင်ခေါ်ယူမှုနှင့် အပြစ်ပေးခဲ့ သည်ကို ပယ်ဖျက်၍၊ ကျွန်ုပ်တို့က အောက်ပါကဲ့သို့ မှတ်ချက်ပြုခဲ့ကြဘူးသည်။

၁၉၆၈
—
မောင်ကြီး
မောင် ပါ ၂
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

“မီးရထားအမှုထမ်း၊ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် မီးရထား ဘူတာရုံသို့ လာရောက် ကြရသော ခရီးသည်တို့ကို စောင့်ရှောက်ရမည့်အစား ကျူးလွန်ကြရမည်လားဟု အထူးဗဟုဝတ်ရုံးက ကလွာကာနှင့် ဒေါသတုံ့ယှဉ်၍ စဉ်းစားခဲ့ဟန်တူသည်။ ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းများ၊ အထူးသဖြင့် ပြည်သူ့လိုခြံရေးကို စောင့်ရှောက်ရန် တာဝန်ရှိ ကြသည့် ဝန်ထမ်းများက ပြည်သူ့ကို စောင့်ရှောက်ရမည့်အစား၊ ပြည်သူ့ကိုပင် ပြန်၍ အန္တရာယ်ပြုခြင်းသည်၊ ပြစ်မှုကိုပို၍ ကြီးလေးစေသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့သည် ကြိုကြိုက်သလို မြက်ဆီခဲ့ကြပြီ။ သို့ရာတွင် ပြစ်မှုထင်ရှားရှိ၊ မရှိကို ပဌမ စစ်ဆေး သောအခါ၌မူ အစွဲအလန်းနှင့် ဒေါသကိုဖယ်၍၊ တရားမျှတစွာ စစ်ဆေးသုံးသပ်ဘို့ လိုသည်။ စွပ်စွဲခြင်းခံရသူသည် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦး၊ သို့မဟုတ် လိုခြံရေးဝန်ထမ်း တဦးဖြစ်ကာမျှနှင့်၊ ၎င်းအပေါ်စွပ်စွဲချက်သည် ခိုင်လုံပြီဟု မယူဆသင့်။ ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းတဦးသည်လည်း တူညီသော တရားမျှတမှုကို ခံစားထိုက်သည်။ ရိုးရိုး ဖြောင့်ဖြောင့် တာဝန်ကျေကျေ၊ အလုပ်လုပ်သော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း များကို၊ မလို သူတို့က ‘မထုပေး လည်ဆယ်တိုင်တန်းတတ်ကြသည်ကိုလည်း မမေ့အပ်ပေ။’”

အမှန်ကိုပေါ်ထုတ်၍ တရားစီရင်ရာတွင်၊ မျှတဘို့လိုသည်။ ဥပဒေနှင့် ညီညွတ် ဘို့လည်းလိုသည်။ အမှုဖြစ်ပေါ်၍ စတင်စုံစမ်းရသော ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ရုံးတွင်အထောက် အထားများကို လုပ်ထုံးနှင့်အညီ အပြည့်အစုံ တင်သွင်းရသော ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ နှစ်ဖက် သက်သေများ၊ တရားခံဘက် အကျိုးဆောင်များသည်လည်းကောင်း၊ တရားရုံးတရား သူကြီး၊ သို့မဟုတ် ခုံအဖွဲ့ဝင်တို့သည်လည်းကောင်း သစ္စာတရားကို လက်ကိုင်ထား၍၊ ပြည်သူတို့လက်ခံယုံကြည်အားကိုးနိုင်သော တရားစီရင်ရေးကို ဖြစ်ထွန်းစေအပ်သည်။ တဖက်တွင်၊ အများပြည်သူ အကျိုးနှင့် လိုခြံမှုအတွက်၊ ဗဟုဝတ်ပြစ်မှု ကျူးလွန်သူတို့ကို မြန်မြန်အရေးယူ၍ ထိုက်သင့်သော ပြစ်ဒဏ်ခံစေအပ်သည်။ တဖက်တွင်လည်း အပြစ်

(၁) အထူးဗဟုဝတ်ရုံးအယူခံအဖွဲ့၏ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဗဟုဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၇၁။

၁၉၆၈
မောင်ကြီး
မောင် ပါ ၂
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ကင်းသူတို့အား စွပ်စွဲခြင်းကြောင့် ကြာရှည် ပင်ပန်းရခြင်း၊ မထိုက်သင့်ပဲ အပြစ်ကျ ခံရခြင်းမဖြစ်စေအပ်။ တရားစီရင်ရာတွင် ကိုယ့်အခန်းတွင် ကိုယ်ပါဝင်ရသူဟူသမျှ သည်၊ ထိုသို့နှစ်ဖက် မှတစွာ ချိန်ဆ၍ အထူးသတိဝီရိယ စိုက်ထုတ်၍ ပြည်သူ့ တာဝန်ကို ကျေပွန်စေရာ၏။

မှန်ကန်မျှတစေရန်အတွက်၊ အမှုစုံစမ်းရာတွင်လည်းကောင်း၊ စစ်ဆေးစီရင် ရာတွင်လည်းကောင်း၊ ဝီရိယစိုက်ထုတ်၍ မြန်ဆန်ပြည့်စုံ သေချာစေရန်လိုသည်။ ထိုသို့ မဟုတ်လျှင်၊ တရားခံ ပင်ပန်းသည်မျှသာမကသေး၊ အပြစ်ပျက်မှန်တို့သည်လည်း ပျက်ပြယ်တတ်ကြသည်။ ဤအမှုမှာဆိုလျှင် အချင်းဖြစ်သည့် ၁၉၆၄ ခု၊ အောက် တိုဘာလ ၁၇ ရက်နေ့မှ တလခန့်ကြာမှ အဓိကသက်သေဖြစ်သည့် မောင်သန်းဝင်းကို စတင်မေးမြန်းကြသည်ဆို၏။ ထို့နောက် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၂ ရက်နေ့ကျမှရုံးတွင် ပဌမအကြိမ်စစ်ဆေးခဲ့ရသည်။ အကြောင်းကြောင်းကြောင့်၊ ဤသို့နှောင့်နှေးကြန့် ကြာခဲ့ရခြင်းဖြစ်ရာ၊ မည်သူတဦးတယောက်ကိုမျှ ပြစ်တင်ရန် မဟုတ်သော်လည်း၊ ဤသို့ကြန့်ကြာခဲ့ခြင်းကြောင့်၊ မြို့ပေါ်တွင် နေခင်း၌ လူများဝိုင်း၍ သတ်ဖြတ်ကြ သော အမှုသည် အခိုင်အမာ ပေါ်မလာတော့သည်ကား ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာဖြစ်၏။

အမှုကို မူလစစ်ဆေးသော တရားရုံးသည်၊ တရားလို၊ တရားခံ၊ သက်သေတို့၏ အပြုအမူကိုလည်း အကဲခတ်ကောင်း၏။ တရားခံ တဦးအား ပြစ်မှုထင်ရှား တွေ့ပြီး ဖြစ်လျှင်၊ သင့်မြတ်ရာ ပြစ်ဒဏ်စီရင်နိုင်ရန်အတွက်၊ ၎င်း၏အခြေအနေ၊ နောက် ကြောင်းစသည်တို့ကို လေ့လာကောင်း၏။

ကျွန်ုပ်တို့အဖွဲ့ဝင်များသည် အယူခံတရားလို ၂ ဦးတို့အား တွေ့ဆုံ၍၊ ၎င်းတို့၏ နောက်ကြောင်းကို မေးခဲ့သည်။ အကျဉ်းဌာနမင်းကြီး ဦးသန်းနွဲ့နှင့် အခြားပုဂ္ဂိုလ် များမှတဆင့် ၎င်းတို့၏ နေထိုင်လုပ်ကိုင်ပုံကို လေ့လာခဲ့သည်။ ၎င်းတို့နှင့် ဆွေး နှေးရာတွင်လည်း စိတ္တဇဆေးရုံအုပ် ဒေါက်တာ နေဝင်း အား ပါဝင်ကူညီရန် ဖိတ် ကြားခဲ့၏။ ဤသို့လေးနက်စွာ လေ့လာခြင်းမျိုးသည်၊ အမှုစစ်ရုံးများက လိုအပ်သလို လုပ်ကိုင်နိုင်သောကိစ္စဖြစ်၏။

ဤအမှုတွင် အယူခံတရားလို ၂ ဦးအပေါ်၊ သက်သေ ခိုင်လုံထင်ရှားခြင်းမရှိပဲ၊ ပြစ်မှုထင်ရှားတွေ့ရှိထားသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ယူဆသည်။ ထို့ကြောင့်၊ ယင်းသို့တွေ့ရှိ ထားခြင်းကိုပယ်ဖျက်၍၊ အယူခံ တရားလိုများအား၊ ဤအမှုနှင့်ပတ်သက်၍ တရား သေလွှတ်သည်။

အထူးရာဇဝတ်ရုံး အယူခံအဖွဲ့

ရာဇဝတ်အယူခံအမှု

ဗိုလ်မှူးကြီး လှဟန်၊ ဗိုလ်မှူးကြီး သန်းစိန် နှင့် ဒေါက်တာ မောင်မောင်တို့ရွှေတွင်

မောင်သန်းဝင်း (ခေါ်) တင်အောင် ပါ(၃) (အယူခံတရားလိုများ)

† ၁၉၆၈

နှင့်

အောက်တိုဘာ
လ ၂ ရက်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေးစနစ်တည်ဆောက်မှုအတွက် လုပ်ကိုင်ခွင့်များ အပ်နှင်းသည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅ (၁) (က) နှင့် (သ) တို့အရ မူပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—နယ်စပ်နှင့် မဝေးသော တောလမ်းမှ လျှို့ဝှက်စွာ သယ်ယူလာကြသော နိုင်ငံခြားပစ္စည်းအမြောက်အမြားကို စစ်ကြောင်းက လက်ပူးလက်ကြပ်မိခြင်း နိုင်ငံခြားပစ္စည်းတို့ကို ခိုးသွင်းခြင်း မှောင်ခိုခြင်း တို့ကြောင့် ပြည်တွင်းဈေးမငြိမ် ပြည်သူဆင်းရဲကြခြင်း ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ်ကိုထိပါးစေသော ကျူးလွန်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု သိလျက်ပြုလုပ်လျှင် ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ်ကိုထိပါးရန်ပင် ရည်ရွယ်သည်ဟု ယူဆရခြင်း မနောက်ကံ့ မည်သို့ခန့်မှန်း၍ ဆုံးဖြတ်ရမည်ဆိုသည့် နည်းကိုဖော်ထုတ်ပြသခြင်း။

အယူခံတရားလိုများအား နယ်စပ်နှင့် မဝေးသော တောလမ်းတွင် နယ်ခြားမှ မှောင်ခိုသွင်းယူ သယ်ပိုးလာသောပစ္စည်းများ အထုပ်အထယ်နှင့်မိခဲ့၍ တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ နိုင်ငံခြားပစ္စည်းတို့ကို ခိုးသွင်းခြင်း မှောင်ခိုခြင်းတို့ကြောင့် ပြည်တွင်းဈေးမငြိမ်၊ ပြည်သူဆင်းရဲကြသည်။ အကျင့်စာရိတ္တများ ပျက်ပြားကြသည်။ အချို့မသာမာသူတို့က ဇယ်ရွယ်သူတို့ကိုပင် ရွှေတန်းတင်၍ မှောင်ခိုလုပ်ငန်းလုပ်နေကြသည်။ အများပြည်သူအကျိုး၊ ရိုးသားစွာကုန်ထုတ်လုပ်ခြင်းအကျိုးအတွက် မှောင်ခိုလုပ်ငန်းများကို အဖက်ဖက်မှ တိုက်ဖျက်နှိမ်နင်းခဲ့ရသည်။ သက်ဉာဏ်ရှိပညာပေးဆုံးမလွတ်သည့်အခါများ၌ လွတ်ခဲ့လေပြီ။ သို့ရာတွင် ပညာမယူအကျင့်မဖျောက် ပို၍ပင် ဥပဒေကို မထိမိမြင်ပြုကြသူတို့လည်းရှိနေသည်။

အယူခံတရားလိုတို့သည် နိုင်ငံခြားနှင့်ပေါင်း၍ ပစ္စည်းအမြောက်အမြားကို ခိုးယူသွင်းလာကြ သူတို့ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ပြုခြင်းသည် ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေး စနစ်ကို ထိပါးစေသော ကျူးလွန်ခြင်းဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်စေကြောင်း ၎င်းတို့သိကောင်းသည်။ သိကောင်းသည်ကို သိမည်ဟုယူဆရပေမည်။ သိလျက်ပြုလုပ်လျှင် ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ်ကို ထိပါးရန်ပင် ရည်ရွယ်သည်ဟု ယူဆရမည်။ ထိပါးစေရန် မရည်ရွယ်ပါဟု ထုချေခြင်းကို လက်ခံရန်မဟုတ်။

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၁၀၃/ ၁၀၅။
† ကော့ကရိတ်ခရိုင်၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ အထူးရာဇဝတ်ရုံးအမှတ် ၁၂၂ ၏၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၂ တွင်၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၆ ရက်နေ့၌ ချမှတ်ပြီး၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် အတည်ပြုအဖွဲ့က အတည်ပြုသည့်အမိန့်ကို အယူခံမှု။

၁၉၆၈

မောင်သန်းဝင်း
(ခ)တင်အောင်

ပါ ၃

နှင့်

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

လူတို့၏စိတ်ကို အတိအကျခန့်မှန်းတိုင်းထွာ၍ ရသည်မဟုတ်။ စိတ်သည်အပြုအမူတွင် အဆောင်-
ဟပ်သည်ဟုယူဆရမည်သာဖြစ်၏။ စိတ်သည် ကိုယ်ကိုဦးဆောင်၏။ စိတ်နောက်သို့ ကိုယ်ပါသည်ဟု
ပြောစမှတ်ရှိ၏။ တစ်တစ်ခုကိုပြုလုပ်လျှင် ။ထိုပြုရပ်မှ သဘာဝအလျောက်ဖြစ်ပေါ်တတ်သောဖြစ်ရပ်
ကိုပြုသူက မျှော်မှန်းရည်ရွယ်ပြီးဖြစ်သည်ဟူ၍သာ ယူဆရပေသည်။

ဤသို့ဆိုခြင်းကြောင့် ရာဇဝတ်မှုများတွင် မနောက်၊ ကာယကံ ကံနှစ်ပါးဆုံမိမှ ပြစ်မှုမြောက်-
သည်ဆိုသည်မှ ပြင်ဆင်ပယ်ဖျက်လိုသည်မဟုတ်။ မနောက်ကံကိုမည်သို့ခန့်မှန်း၍ ဆုံးဖြတ်ရမည်ဆိုသည့်
နည်းကိုသာ ဖော်ထုတ်ပြသခြင်းဖြစ်သည်။

ဤအမှုတွင် ပုဒ်မ ၁၅ ပြဋ္ဌာန်းသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟု ယူဆရမည်။
ထို့ကြောင့် မနောက်၊ ကာယကံ ပြည့်စုံ၍ ပြစ်မှုအင်္ဂါစုံညီသည်။

အယူခံတရားလို၏အကျိုးဆောင်။ ။(၁) နှင့် (၂) အတွက် ဦးသန်းအောင်၊
(၃) အတွက် ဦးလှတင်။

အယူခံတရားခံ၏ အကျိုးဆောင်။ ။လက်ထောက် နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ်-
ဦးလှသင်း။

အယူခံ တရားလို မောင်သန်းဝင်း၊ မောင်တင်အောင်နှင့် မောင်ညွန့်ထွန်း (ခ)
အိုက်ညွန့်အား၊ တပ်မတော် စစ်ကြောင်းက မြဝတီနယ် ပေါလောရွာ အနီး တော-
လမ်းပေါ်တွင်၊ နယ်ခြားမှ မှောင်ခိုသွင်းယူသယ်ပိုးလာသော ပစ္စည်းများ အထုပ်
အတည်နှင့် မိခဲ့သည်။

၎င်းတို့ သယ်ယူလာသော ပစ္စည်းများတွင် ကားပစ္စည်း၊ ရေဒီယို၊ အဝတ်အထည်၊
နိုင်ငံခြားကုန်ပစ္စည်းမျိုးစုံပါသည်။ ရွှေချောင်းအချို့လည်းပါသည်။ ၎င်းတို့အား ဖမ်း
မိခသာ ရဲဘော်များ၊ ယင်းရဲဘော်များက တင်ပို့၍ အမှုကို စစ်ဆေးရသော တပ်မတော်
အရာရှိများ၊ ပစ္စည်းများကို စာရင်း ပြုလုပ်ရသော ရှာဖွေစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့တို့၏
အထောက်အထားများအရ၊ မောင်သန်းဝင်းထံမှ တန်ဘိုးငွေ ၅,၀၀၀ ခန့်၊ တင်အောင်
ထံမှ ၁၅,၇၆၇ ခန့်နှင့် အိုက်ညွန့်ထံမှ ၆,၆၀၉ ခန့် ရှိသောပစ္စည်းများကို ရရှိသည်။

အမှုကို အဆင့်ဆင့်စိစစ်ပြီးနောက်၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဆိုဇလ်လစ် စီးပွားရေး စနစ်
တည်ဆောက်မှု အတွက် လုပ်ကိုင်ခွင့်များကို အပ်နှင်းသည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅ ဖြင့်
စွဲဆို၍ ကော့ကရိတ်မြို့၊ အထူးရာဇဝတ်ရုံး အမှတ် ၁၂၂/၁၉၆၆ သို့ တင်ပို့ခဲ့သည်။

တရားခံတို့က အချက်အလက်များကို ငြင်းကွယ်ခြင်း မပြုကြ။ ဥပဒေကို မသိ၍
ကျူးလွန်ခဲ့မိပါသည်။ ရွှေများကို လက်ငယ်ရမိကာမျှနှင့် အပြစ်ဒဏ် မသင့်ပါ။
တရားခံများကို ပူးပေါင်း၍ စစ်ဆေးခြင်းသည် ဥပဒေနှင့် မညီပါ စသည်ဖြင့်သာ
၎င်းတို့၏ ရွှေနေများက ဥပဒေအကြောင်းအရာ လျှောက်လဲခဲ့ကြသည်။ အိုက်ညွန့်

ကမူ ၎င်းထံမှ ပစ္စည်းများ မရပါ။ ပြစ်မှုဖြစ်ကြောင်း မသိ၍ လိုက်ပို့ခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်ဟု ထုချေသည်။

အထူးထုတ်ခံခဲ့ရသည်။ အချက်အလက် ဥပဒေတို့ကို ကောင်းစွာ သုံးသပ်ပြီး နောက်၊ တရားခံတို့ကို ပြစ်မှုထင်ရှားတွေ့ကာ၊ ထောင်ဒဏ် အနှစ် ၂၀ ကျခံစေရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ အတည်ပြုအဖွဲ့က ပြစ်မှုထင်ရှားခြင်းကို အတည်ပြု၍၊ ပြစ်ဒဏ်ကို ထောင်ဒဏ် ၁၅ နှစ်စီသို့ လျော့ပေါ့ပေးခဲ့သည်။

မောင်သန်းဝင်းနှင့် မောင်တင်အောင်တို့အတွက် အယူခံကို လျှောက်လဲသော တရားရုံးချုပ် ရွှေနေ ဦးသန်းအောင်က ၎င်းတို့ ၂ ဦးသည် ပြစ်မှု တခုခုကို ကျူးလွန် ခဲ့မိသည် မှန်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ပုဒ်မ ၁၅ ပါ ပြစ်မှုကိုမူကား မကျူးလွန်ခဲ့ပါ။ ယင်းပြစ်မှုမြောက်စေရန် “ ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေး စနစ် တည်ဆောက်မှုကို ဖျက်ဆီးရန် ရည်ရွယ်ချက် ” သည်အခြေခံကျသော အင်္ဂါရပ် ဖြစ်ပါသည်။ မောင်သန်းဝင်းနှင့် မောင်တင်အောင်တို့သည် ဈေးရောင်းသူ၊ လက်သမားတို့သာ ဖြစ်ကြပါသည်။ ဆိုရှယ် လစ် စီးပွားရေး စနစ်ကို ဖျက်ဆီးရန် ရည်ရွယ်ချက်မျိုး ထားရှိမည့် လူတန်းစား မဟုတ်ကြပါ။ ၎င်းတို့အား ပုဒ်မ ၁၄ အရ၊ လွှဲပြောင်း၍ အပြစ်ပေးလျှင် လျော်ကန် ပါလိမ့်မည်ဟု တင်ပြသည်။

အိုက်ညွန့်၏ တရားရုံးချုပ် ရွှေနေ ဦးလှတင်ကလည်း အလားတူ လျှောက်လဲ တင်ပြသည်။ ၎င်း၏ အမှုသည်သည် ပစ္စည်းများကို ပိုင်ဆိုင်သူ မဟုတ်ပါ။ လိုက်ပို့ခြင်း မျှသာဖြစ်ပါသည်။ ယိုးဒယားသားဖြစ်ပြီးလျှင် ဥပဒေကိုမသိ၊ အလည်အပတ် လိုက်လာသင်း ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်ဟု လျှောက်လဲသည်။

လက်ထောက် နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ် ဦးလှသင်းက မောင်ခို သယ်ယူလာသော ပစ္စည်းများတွင် ရွှေတုံး အချို့ ပါဝင်၍ လည်းကောင်း၊ သာမန် လက်ဝယ် ထားခြင်း မျိုး မဟုတ်ပဲ၊ နိုင်ငံခြားမှ ခိုးသွင်းလာသည်မှာလည်း ထင်ရှား၍ လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၁၅ တွင် အကျုံးဝင်ပါသည်။ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ဤရုံးက အဓိပ္ပာယ် ကောက်ယူရန် ဖြစ်ပါသည်။ ပုဒ်မ ၁၅ မှုခင်းများနည်းပါးခဲ့၍၊ သာဓကများစွာ မရှိသေးပါ။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဥပဒေကိုပြင်ဆင်ပြီး၍ ရည်ရွယ်ချက် အင်္ဂါရပ်ကိုချွန်လှုပ်ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ဤအမှုမှာကား ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဥပဒေနှင့် သက်ဆိုင်ပါသည်။ ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ဥပဒေကို နောက်ကြောင်းပြန် သုံးစွဲရန်မဟုတ်ပါဟု တင်ပြသည်။

အချက်အလက်များအရ ထင်ရှားသော အမှုဖြစ်ပေသည်။ နယ်စပ်နှင့် မဝေးသော ဘောလမ်းမှ လျှို့ဝှက်စွာ သယ်ယူလာကြသော နိုင်ငံခြား ပစ္စည်း အမြောက်အမြားကို စစ်ကြောင်းက လက်ပူး လက်ကြပ်မိခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ပစ္စည်းများတွင် နိုင်ငံခြားတံဆိပ် ပါသော ရွှေတုံး အချို့ အပြင် မြန်မာငွေစက္ကူတို့လည်း ပါသည်။ ဤသို့ နိုင်ငံခြားမှ

၁၉၆၈
မောင်သန်းဝင်း
(ခ) တင်အောင်
ပါ ၃
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

၁၉၆၈

မောင်သန်းဝင်း
(ခ)တင်အောင်

ပါ ၃

နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

သွင်းယူခဲ့ခြင်းသည် တရားဥပဒေကို ဆန့်ကျင်သည်ဟု အယူခံတရားလိုတို့သိခဲ့တန်ရာ
သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း တောလမ်းမှ သယ်ယူလာပြီးလျှင်၊ စစ်ကြောင်းနှင့် ရင်ဆိုင်
တိုးမိသော အခါ၌ အထုပ်များကို ပစ်ချ၍ တရားခံတို့ ထွက်ပြေးကြရန် ကြိုးစား
ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

နိုင်ငံခြား ပစ္စည်းတို့ကိုခိုးသွင်းခြင်း မှောင်ခိုခြင်း တို့ကြောင့်၊ ပြည်တွင်းဈေး
မငြိမ်၊ ပြည်သူ ဆင်းရဲကြသည်။ အကျင့်စာရိတ္တများ ပျက်ပြားကြသည်။ အချို့
မသမာသူတို့က ငယ်ရွယ်သူတို့ကိုပင် ရွှေတန်းတင်၍ မှောင်ခို လုပ်ငန်းကို လုပ်နေ
ကြသည်။ အများ ပြည်သူ့ အကျိုး၊ မိုးသားစွာ ကုန်ထုတ်လုပ်ခြင်း အကျိုးအတွက်
မှောင်ခိုလုပ်ငန်းများကို အဖက်ဖက်မှ တိုက်ဖျက်နှိမ်နင်းခဲ့ရသည်။ သက်ညာစွာဖြင့်
ပညာပေး ဆုံးမ လွှတ်သည့် အခါများ၌ လွှတ်ခဲ့လှပြီ။ သို့ရာတွင် ပညာမယူ၊ အကျင့်
မဖျောက် ပို၍ပင် ဥပဒေကို မထိမဲ့မြင် ပြုကြသူတို့လည်း ရှိနေသည်။

အယူခံ တရားလိုတို့သည် နိုင်ငံခြားနှင့် လမ်းပေါက်၍ ပစ္စည်း အမြောက်အမြားကို
ခိုးသွင်းလာကြသူတို့ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ပြုခြင်းသည် ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေး စနစ်ကို
ထိပါးစေသော ကျူးလွန်ခြင်းဖြစ်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်စေကြောင်း ၎င်းတို့ သိကောင်းသည်။
သိကောင်းသည်ကို သိဟု ယူဆရပေမည်။ သိလျက် ပြုလုပ်လျှင် ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေး
စနစ်ကို ထိပါးရန်ပင် ရည်ရွယ်သည်ဟု ယူဆရမည်။ ထိပါးစေရန် မရည်ရွယ်ပါဟု
ထုချေခြင်းကို လက်ခံရန် မဟုတ်။

လူတို့၏ ဇိတ်ကို အတိအကျ ခန့်မှန်းတိုင်းထွာ၍ ရသည်မဟုတ်။ စိတ်သည် အပြု
အမူတွင် အရောင်ဟပ်သည်ဟု ယူဆရမည်သာဖြစ်၏။ စိတ်သည် ကိုယ်ကို ဦးဆောင်၏
စိတ်နောက်သို့ ကိုယ်ပါသည်ဟု ပြောစမှတ်ရှိ၏။ တစ်စုံတစ်ခုကို ပြုလုပ်လျှင် ထိုပြုရပ်မှ
သဘာဝ အလျောက် ဖြစ်ပေတတ်သော ဖြစ်ရပ်တို့ကို ပြုသူက မျှော်မှန်း ရည်ရွယ်ပြီး
ဖြစ်သည်ဟူ၍သာ ယူဆရပေသည်။

ဤသို့ဆိုခြင်းကြောင့် ရာဇပတ်မှု အများတွင် မနောက်၊ ကာယကံ၊ ကံနှစ်ပါး
ဆုံမိမှ ဖြစ်မှုမြောက်သည် ဆိုသည့်မှုကို ကျွန်ုပ်တို့ ပြင်ဆင်ပယ်ဖျက် လိုသည်မဟုတ်
မနောက်ကို မည်သို့ ခန့်မှန်း၍ ဆုံးဖြတ်ရမည် ဆိုသည့် နည်းကိုသာ ဖော်ထုတ်ပြသ
ခြင်းဖြစ်သည်။

ဤအမှုတွင် ပုဒ်မ ၁၅ ပြဋ္ဌာန်းသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟု
ယူဆရမည်။ ထို့ကြောင့် မနောက်၊ ကာယကံ ပြည့်စုံ၍ ဖြစ်မှုအင်္ဂါရုံညီသည်။ အိုက်ညွန့်
နှင့် ပတ်သက်၍ ပစ္စည်းများကို သယ်ယူလာခဲ့သည်မှာ ထင်ရှားပြီး ဖြစ်သည်။
ပစ္စည်းကို သူပိုင်ဆိုင်သည်ဟု ယူဆရန်လည်း ရှိသည်။ ပိုင်ဆိုင်ခြင်းမရှိစေဦး၊ အားပေး

ကူညီခြင်း ထင်ရှား၍ ၎င်းအပေါ် ပုဒ်မ ၁၅ ဖြင့် ပြစ်မှုထင်ရှား တွေ့ရှိထားခြင်းလည်း မှန်သည်။

၁၉၆၈

သက်ဆိုင်ရာတို့က အမှုကို ကောင်းစွာ စိစစ်၍ အဆင့်ဆင့်သုံးသပ်ပြီးမှ ပြစ်မှု ပမာဏ၊ ကာလ၊ ဒေသကို ထောက်ခံ၍ ပုဒ်မ ၁၅ ဖြင့် တင်ပို့ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ အတည်ပြုအဖွဲ့ကလည်း ပြစ်ဒဏ်ကို သင့်မြတ်သည်ဟု ယူဆသလို လျော့ပေါ့ပေးပြီး ဖြစ်သည်။

မောင်သန်းဝင်း
(ခ) တင်အောင်
ပါ ၃
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့က မည်သို့မှစွာဖက်ရန် မမြင် အယူခံများကို ပယ်လိုက်သည်။

အထူးရာဇဝတ်ရုံး အယူခံအဖွဲ့

ရာဇဝတ်အယူခံအမှု

ဗိုလ်မှူးကြီးလှဟန်၊ ဗိုလ်မှူးချုပ် စိန်ဝင်း၊ ဗိုလ်မှူးကြီး သန်းစိန်နှင့် ဒေါက်တာ မောင်မောင်တို့ရွေ့ကွင်း

ဦးဘစိ (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၈
—
ဇူလိုင်လ
၁၁ ရက်။

အဂတိလိုက်စားမှု တားမြစ်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ (၁)(ဂ)/၄(၂)အရဖြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း—
လားရှိုးတိုင်းဒေသကြီး တောင်းသမှုက တောင်းသဖြင့်မလွဲမရှောင်သပဲ ပေးရသူသည်ကြံရာပါဟုတ် မဟုတ်။
ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လားရှိုးတိုင်းဒေသကြီးတောင်းသမှုကတောင်းသဖြင့် အတောင်းခံရသူကသက်ဆိုင်ရာ
သို့ သွားရောက်တိုင်တန်းလျှင်ကား ထိုတိုင်တန်းသူကို ကြံရာပါဟု မဆိုသာပြီ။ ဤအမှုမှာကဲ့သို့
ထောင်၍ဖမ်းခြင်းမျိုး၌ပါဝင်ကြသော သက်သေများကိုလည်း ကြံရာပါသူများဟု သတ်မှတ်ခြင်း
မပြုနိုင်ချေ။ မတရားလည်ဆယ်၍ တိုင်တန်းခြင်း၊ အမှုဆင်ခြင်းမျိုးကို အထူးသတိထားရသော်လည်း၊
လားရှိုးပေးလက်ထူများ၌၊ လားရှိုးတောင်းခြင်းအမှန်ကိုတိုင်ကြားခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ရလျှင်
တာဝန်ရှိသောအဖွဲ့တို့က ထောင်၍ဖမ်းသောပရိယာယ်ကိုသုံးသည်မှလွဲ၍လက်ပူး လက်ကြပ်မိရန်နည်း
လမ်းရှာဖွေရန်ခဲယဉ်းပေသည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ကြသော တာဝန်ရှိသူများကသာလျှင် ဥပဒေစည်း
ကမ်းအညီ မျှတမှန်ကန်စွာ လုပ်ကိုင်၍ မှန်သည့်အတိုင်းရုံးတွင် ထွက်ဆိုရန်လိုပေသည်။

အယူခံတရားလို၏အကျိုးဆောင်။ ။ဦးသန်းမောင်။

အယူခံ တရားခံ၏ အကျိုးဆောင်။ ။အစိုးရတရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ ဦးလှသင်း။

ဦးဘစိသည် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် ဌာနခွဲတွင် ဥပစာခွန်ဌာနစိပ်၌၊ လုပ်ကိုင်
ခဲ့စဉ်က၊ စက်ချုပ်ဆိုင်ရှင် အဖွယ်ဆိုသူထံမှ လားရှိုးတောင်းခံယူခဲ့သည်ဟူသော
စွဲချက်ကို ရန်ကုန်မြို့၊ အထူး ရာဇဝတ်ရုံး အမှတ် ၆၈/၁၉၆၄ က စစ်ဆေးခဲ့သည်။

စွဲချက်မှန်သည်ဟု ရုံးက တွေ့ရှိ၍ ဦးဘစိ အပေါ် အဂတိလိုက်စားမှု တားမြစ်ရေး
အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ (၁) (ဂ)/၄ (၂) အရ၊ ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ် အပြစ်ပေးခဲ့၏။
အတည်ပြုအဖွဲ့က ထောင်ဒဏ်ကို ၃ နှစ်သို့ လျော့ပေါ့ပေးခဲ့၏။

* ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၇၈။
† ရန်ကုန်မြို့၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊အထူးရာဇဝတ်ရုံးအမှတ် ၆၈ ၏ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ်
၁၄ တွင် ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့ချမှတ်ပြီး၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၈ ရက်နေ့တွင်
အတည်ပြုအဖွဲ့က အတည်ပြုသည့်အမိန့်ကိုအယူခံမှု။

ဦးဘစိ
နင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ

အယူခံတွင် ဦးဘစိ၏ တရားရုံးချုပ် ရွှေနေ ဦးသန်းမောင်က အဖွယ်တဦးတည်း၏ သက်သေခံချက်သာရှိရာ၊ မခိုင်လုံပါ။ စက်ချုပ်ဆိုင်အတွက် တလလျှင် ၄၅ သာ ပေးရသည်ဆိုသည့် အချက်ကိုလည်း အဖွယ်က ပြောစာပြု၍ ပြောဆိုခဲ့ခြင်းမရှိ။ နောင်မှသာ တင်ပြပါသည်။ တလလျှင် ၄၅ သာ ပေးရသော ဥပစာသည် အခွန်ကင်းလွတ်သဖြင့် ဦးဘစိအား လာဘ်ပေးရန်အကြောင်း မရှိပါ။ လာဘ်ပေးရသည် ဆိုသည့် ငွေများကို ဦးဘစိ အပြင်သွားနေမှီက ၎င်း၏ မိုးကာအင်္ကျီထဲသို့ ၎င်းမသိပဲထည့်ထားကြခြင်း၊ ဦးဘစိ အပေါ် အာသာတဖြင့် အမှုဆင်ကြခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်ဟု လျှောက်လဲ၏။

အထောက်အထားများအရ ပေါ်လွင်သည်မှာ၊ ဦးဘစိသည် အဖွယ်၏ဆိုင်သို့ တခါ တခေါက်မဟုတ်၊ သုံးခေါက်မျှသွားခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အဖွယ်တိုင်ကြားသကဲ့သို့ ပဌမတွင် ငွေတောင်းပြီး၊ နောက်ဆုံးအကြိမ်တွင် ငွေယူရန် အလာ၌၊ ရဲတပ်ဖွဲ့က ကြိုတင်မှတ်သားထားသော ငွေများနှင့် လက်ပူးလက်ကြပ်မိခဲ့ရခြင်း ဖြစ်သည်မှာ ယူတ္တိထင်ရှား၏။ ရဲသက်သေများကလည်း ထိုအတိုင်းဆို၏။ ဦးဘစိကိုယ်တိုင်ကလည်း နောက်ဆုံးအကြိမ်၌ အဖွယ်နှင့် ညီက ၎င်းအား လာဘ်ပေးကြသည်။ ၎င်းကမယူပဲ ထွက်ခဲ့သည်ဟုဆိုရာ၊ ထွက်ခဲ့ပြီးလျှင် အဘယ်ကြောင့် ပြန်၍ ဝင်သည်၊ အဘယ်ကြောင့် မိုးကာအင်္ကျီကို အတွင်း၌ထားခဲ့သည်တို့ကို ဦးဘစိက ရှင်းလင်းနိုင်ခြင်း မရှိ။

အစိုးရ တရားရုံးချုပ် ရွှေနေ ဦးလှသင်းကလည်း အထောက်အထား ခိုင်လုံကြောင်း တင်ပြ၏။ လာဘ်ငွေကို တောင်းသူက တောင်းသဖြင့် မလွှဲမရှောင်သာပဲ ပေးရသည်၊ ကြံရာပါ မဟုတ်ပါ။ ၎င်း၏ သက်သေခံချက်ကို လက်ခံနိုင်ပါသည်ဟု လည်း လျှောက်လဲသည်။ ပေးသူက လွယ်လွယ်ပေး၍၊ ယူသူက လွယ်လွယ်ယူကာ၊ အစိုးရ မှုထမ်း နာထမ်းတို့ အကျင့်သိက္ခာပျက်ကြခြင်းသည် မနှစ်မြို့ဘွယ်ဖြစ်ကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ မှတ်ချက်ပြုခဲ့ဖူးပြီ။

တောင်းသူက တောင်းသဖြင့်၊ အတောင်းခံရသူက သက်ဆိုင်ရာသို့ သွားရောက် တိုင်တန်းလျှင်ကား ထိုတိုင်တန်းသူကို ကြံရာပါဟု မဆိုသာပြီ။ ဤအမှုမှကဲ့သို့ ထောင်၍ ဖမ်းခြင်းမျိုး၌ ပါဝင်ကြသော သက်သေများကိုလည်း ကြံရာပါသူများဟု သတ်မှတ်ခြင်း မပြုနိုင်ချေ။ မတရား လည်ဆယ်၍ တိုင်တန်းခြင်း၊ အမှုဆင်ခြင်းမျိုးကို အထူးသတိထားရသော်လည်း၊ လာဘ်ပေးလာဘ်ယူမှုများ၌၊ လာဘ်တောင်းခြင်းအမှန်ကို တိုင်ကြားခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ရလျှင်၊ တာဝန်ရှိသော အဖွဲ့တို့က ထောင်၍ ဖမ်းသော ပရိယာယ်ကို သုံးသည်မလွဲ၍ လက်ပူးလက်ကြပ်မိရန် နည်းလမ်း ရွာဖွေရန်

၁၉၆၈
ဦးဘစိ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ။

ခဲယဉ်းပေသည်။ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်ကြသော တာဝန်ရှိသူများကသာလျှင် ဥပဒေ စည်းကမ်းနှင့်အညီ မျှတမှန်ကန်စွာ လုပ်ကိုင်၍ မှန်သည့် အတိုင်း ရုံးတွင် ထွက်ဆိုရန် လိုပေသည်။

ဤအမှုတွင် အမှန်ကို တိုင်ကြား၍ ဥပဒေ စည်းကမ်းနှင့် အညီ ရှာဖွေကြပြီးလျှင်၊ ရဲအရာရှိတို့က တွေ့သည့် အတိုင်း ထွက်ဆိုခဲ့ကြသည်ဟု ယုံကြည်ရသည်။

ပြစ်ဒဏ်ကိုလည်း အတည်ပြုအဖွဲ့က လျော့ပေါ့ပေးပြီးဖြစ်၍ အယူခံကို ပယ်လိုက် သည်။

အထူးရာဇဝတ်ရုံးအယူခံအဖွဲ့

ရာဇဝတ်အယူခံမှု

ဗိုလ်မှူးကြီး လှဟန်၊ ဗိုလ်မှူးချုပ် စိန်ဝင်း၊ ဗိုလ်မှူးကြီး သန်းစိန် နှင့် ဒေါက်တာမောင်မောင်တို့ရွှေ့တွင်

ဦးသိန်းစန် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အယူခံတရားခံ) *

† ၁၉၆၈

ဧပြီလ ၁၁
ရက်။

၀၉၆၇ ခုနှစ်၊ အများနှင့်သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းကားကွယ်စောင့်ရွှေ့ကံရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ မှုပြစ်ထင်ရှားစီရင်ခြင်း—စာရင်းအင်းများကို သေချာစွာ စစ်ဆေးပြီးနောက် ဌာနဆိုင်ရာ စုံစမ်းခြင်းသဘောဖြင့် တာဝန်ရှိသူအား ဖြေရှင်းစေသင့်ခြင်း—စာရင်းအင်းကွာခြားမှုများ တွင် ဌာနဆိုင်ရာ စုံစမ်းမှုကို ပြည့်စုံသေချာစွာ ဦးစွာပဌမပြုလုပ်ခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်။

ပြည်သူ့ပစ္စည်းကော်ပိုရေးရှင်းပိုင် ဂိုဒေါင်များမှ ပစ္စည်းများစာရင်းနှင့် ကွာခြားလျော့နည်းနေ သဖြင့် အယူခံတရားလိုအား ရာဇဝတ်ကြောင်းဖြင့်အရေးယူခဲ့သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ သက်သေ အထောက်အထားများကို ကောင်းစွာ လေ့လာသောအခါ၊ အယူခံတရားလိုသည် စွပ်စွဲသောပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟု သာမန်အားဖြင့် ထင်မြင်ဖွယ်ရာ ရှိသော်လည်း၊ ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ် စီရင်ရန်မူကား ရာဇဝတ် ပြစ်မှုအင်္ဂါများ စုံလင်ဖို့လိုပေသည်။ အထင်အမြင်နှင့် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ရန်မသင့်ချေ။ ဤအမှုမျိုးတွင် စာရင်းအင်းများကိုသေချာ စွာ စစ်ဆေးပြီးနောက် ဌာနဆိုင်ရာ စုံစမ်းခြင်းသဘောဖြင့် တာဝန်ရှိသူအား ဖြေရှင်းစေသင့်သည်။ ဖြေရှင်းချက်မခိုင်လုံ၍ ဆက်လက်အရေးယူရန်လိုသောအခါမှသာ သင့်တော်သလို ရာဇဝတ်ကြောင်း ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဌာနဆိုင်ရာအရေးယူမှုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ နှစ်ရပ်လုံးဖြင့်ဖြစ်စေ ဆောင်ရွက်အပ်သည်။

စာရင်းအင်းကွာခြားမှုများတွင် ဌာနဆိုင်ရာစုံစမ်းမှုကို ပြည့်စုံသေချာစွာ ဦးစွာပဌမပြုလုပ်သင့် ကြောင်း၊ တာဝန်ရှိသူကိုဖြေရှင်းခွင့် အလုံအလောက်ပေးဆင့်ကြောင်း၊ ပြီးမှသာ လိုအပ်က ရာဇဝတ်ကြောင်းဖြင့်အရေးယူသင့်ကြောင်းကို မှတ်ချက်ပြုပြီးဖြစ်သည်။

ထင်းသို့ မှတ်ချက်ပြုခြင်းသည် တာဝန်ပေးလျော့လစ်ဟင်းခြင်းကို ပေးပေးတန်တန်လက်ခံ ယူဆ၍မဟုတ်။ ပြည်သူ့အဖွဲ့အစည်းကို ကိုင်တွယ်ဖြန့်ဖြူးရသူတို့သည် မယိုမိတ်မပျောက်မပျက် ရလေအောင် အထူးသတိဝီရိယထားရှိရပေလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် ယိုမိတ်ပျောက်ပျက်ခြင်းရှိလာ

* ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၇၅။

† မန္တလေးမြို့၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ အထူးရာဇဝတ်ရုံးအမှတ် ၄၅ ၏ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၅ တွင်၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၅ ရက်နေ့၌ ချမှတ်ပြီး၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့တွင် အတည်ပြုအမိန့်က အတည်ပြုသည့်အမိန့်ကိုအယူခံမှု။

၁၉၆၈
ဦးသိန်းစန်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

သောအခါ၌မူကား မည်သူတွင် တာဝန်ရှိသည်ကို၎င်း၊ မည်သည့် ကာလတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သည်ကို၎င်း၊
သေချာစွာစစ်ဆေးစုံစမ်းပြီးနောက် တာဝန်ရှိသူအားလည်း ပြောရှင်းစေသည့်ပြင်ကို သဘိပေး
ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့မှသာ သဘောရှိနှင့် လုပ်ကိုင်သော ဝန်ထမ်းများသည် တာဝန်ကို သိသိလုပ်
ကိုင်ကြမည်။ သဘောမရှိသူတို့ကိုလည်း ဖော်ထုတ်ဖယ်ရှားနိုင်ကြမည်။

ဦးကျော်မြင့် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ၊ ဇူလိုင်လ၊ ဇူလိုင်လ၊ ဇူလိုင်လ၊
(အထူးဇူလိုင်လမ်းအယူခံမှုအဖွဲ့) ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလို၏အကျိုးဆောင်။ ။ဦးသန်းအောင်။

အယူခံ တရားခံ၏ အကျိုးဆောင်။ ။အစိုးရ တရားရုံးချုပ် ရွှေနေ ဦးလှသင်း။

ဦးသိန်းစန်သည်၊ မန္တလေးမြို့တွင် ပြည်သူ့ ပစ္စည်း ကော်ပိုရေးရှင်းပိုင် ကုန်
ဂိုဒေါင် ၆ လုံး၏ ဂိုဒေါင်မှူးအဖြစ် အမှုထမ်းရွက်နေစဉ် အတွင်း၌၊ ယင်းဂိုဒေါင်များကို
စစ်ဆေးကြည့်ရှုရာ ပစ္စည်းများသည် စာရင်းနှင့် ကွာခြားလျော့နည်းနေသဖြင့် ၎င်းအား
ရာဇဝတ်ကြောင်းဖြင့် အရေးယူကာ၊ အထူးရာဇဝတ်ရုံးသို့ တင်ပို့ခဲ့၏။

မန္တလေးမြို့၊ အထူး ရာဇဝတ်ရုံး အမှတ် ၄၅/၁၉၆၆ က၊ အမှုကို စစ်ဆေးကာ၊
ဦးသိန်းစန် အပေါ် အလျားနှင့်သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး
ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ အရ၊ ပြစ်မှုထင်ရှားတွေ့ရှိကာ၊ ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ် ချမှတ်ခဲ့၏။

အယူခံတွင်၊ ဦးသိန်းစန်၏ ရွှေနေကြီး ဦးသန်းအောင်က ဂိုဒေါင်များကို စစ်ဆေး
သော အခါ စာရင်းကွာခြား၍ ပစ္စည်းများ လျော့နည်းနေသည်ကို မငြင်းပါ။ ကွာခြား
သော ပစ္စည်း တန်ဖိုးသည် ၈,၀၀၀ ခန့် ရှိသည် ဆိုပါသည်။ သို့ရာတွင် ပိုမိုမိုတိုက်
ထားဟန်တူပါသည်။ ဦးသိန်းစန်သည် ဂိုဒေါင် ၆ လုံးကို တဦးတည်း တာဝန်ယူရသည့်
ပြင်၊ လယ်ကျာ စာရင်း စာအုပ်များကို ရေးသွင်းရာ၊ ဘင်ကပ်များကို ရေးရာ၊ မအား
မလပ် မနိုင်မနင်းပါ။ ပစ္စည်းသွင်းထုတ်ရာတွင် ကိုယ်တိုင် လုပ်ရန် တာဝန်လည်းမရှိ၊
ဖြစ်လည်း မဖြစ်နိုင်ပါ။ တပည့်များအား သော့ပေး၍ သွင်းစေ ထုတ်စေရပါသည်။
ဂိုဒေါင်များတွင် မီးမရှိ၊ ပစ္စည်း အမျိုး ၃၀၀ ခန့်စီ အပြည့်ထည့်ထားပါသည်။
စာရင်း စာအုပ်တွင် ပြသောစာရင်းနှင့် ဘင်ကပ်များအရ၊ စာရင်းတို့သည် ကွာခြား
သော အခါ၌ ကွားခြားပါသည်။ တခါတခါ ပစ္စည်းက စာရင်းထက်ပို၍ တခါတခါ
လိုနေပါသည်။ ဤအချက်တို့သည် သက်သေခံ စာရွက် စာရင်းများမှပင် ထင်ရှား
ပါသည်ဟု သက်သေခံများကို ညွှန်ပြ၍ လျှောက်လဲသည်။

အစိုးရ တရားရုံးချုပ် ရွှေနေ ဦးလှသင်းက ပစ္စည်းများ လျော့ပျောက် ဂိုဒေါင်
သည်၊ ဦးသိန်းစန်ရုံးထိုင်သော ဂိုဒေါင်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းသို့မဟုတ် မျှော်ဟာဝန်ခံ
ဖြစ်၍၊ တာဝန်ရှိပါသည်။ ဂိုဒေါင်ကို စစ်ဆေးသောအခါ စာရင်း ကွာခြားနေသည်မှာ

မင်းစင်
ဦးသိန်းစန်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်လှည့်ရေးဦးစီးဌာန

လည်း ထင်ရှားပါသည်။ ယခင် စာရင်းများကို ဦးသိန်းစန်ကပင် တင်သွင်းခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ ဂိုဒေါင်များကို စစ်ဆေးသော အခါ ထိုစာရင်းများကို အခြေပြု၍ ကွာခြားနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၅ ၏ နောက်ပိုင်းတွင် အကျုံးဝင် သော၊ ဥပဒေနှင့် မညီညွတ်ပဲ၊ မရိုးဖြောင့်သော သဘောဖြင့် ယုံကြည်အပ်နှံထားသော ပစ္စည်းကို သုံးစွဲခြင်း၊ သို့မဟုတ် စီမံခန့်ခွဲခြင်း၊ သို့မဟုတ် အခြားသူက ထိုသို့ပြုသည်ကို တမင်ခွင့်ပြုခြင်းဖြစ်မြောက်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ထားခြင်းသည် မှန်ကန်ပါသည်ဟု တင်ပြသည်။

ဦးသန်းအောင်ကမူ၊ မရိုးမဖြောင့် သုံးစွဲခြင်း၊ စီမံခန့်ခွဲခြင်းအင်္ဂါမပါ။ ဧလုပ် မနိုင်ခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ အလွယ်တကူ သိမ်းဆည်းထားနိုင်သော ငွေ ရတနာ စသည်ကို ယုံကြည်အပ်နှံထား၍ ပျောက်ပျက်လျှင် ကျေနပ်လောက်အောင် ပြေရှင်း ခြင်း မပြုနိုင်က အပ်နှံခံရသူက ကိုယ်ကျိုး သုံးစွဲခဲ့သည်ဟု ယူဆနိုင်ဖွယ် ရှိသော်လည်း ဝိုင်းပိုင် ၆ လုံး အပြန်အနံ့ အပြည့်အနှက် ထားသည့် ပစ္စည်းများ စာရင်း ကွာနေဖို့ ပျက်စီး ထိုသို့ မယူဆသင့်ပါဟု ချေပသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် သက်သေ အထောက်အထားများကို ကောင်းစွာ လေ့လာသော အခါ၊ ဦးသိန်းစန်သည် စွပ်စွဲသော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟု သာမန်အားဖြင့် ထင်မြင်ဖွယ်ရာရှိသော်လည်း၊ ရာဇဝတ် ပြစ်ဒဏ် စီရင်ရန်မူကား ရာဇဝတ် ဖြစ်မှု၏ အင်္ဂါများ စုံလင်ဖို့လိုပေသည်။ အထင်အမြင်နှင့် ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ရန် မသင့်ချေ။ ဤအမှုမျိုးတွင် စာရင်းအင်းများကို သေချာစွာ စစ်ဆေးပြီးနောက်၊ ဌာနဆိုင်ရာ စုံစမ်းခြင်း သဘောဖြင့် တာဝန်ရှိသူအား ပြေရှင်းစေသင့်သည်။ ပြေရှင်းချက် မခိုင်လုံ၍ ဆက်လက် အရေးယူရန် လိုသောအခါမှသာ သင့်တော်သလို ရာဇဝတ်ကြောင်း ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဌာနဆိုင်ရာ အရေးယူမှုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ နှစ်ရပ်လုံးဖြင့် ဖြစ်စေ ဆောင်ရွက် အပ်သည်။

ဤအမှုတွင် ချွတ်ခြင်း ဝင်ရောက် စစ်ဆေးခြင်းကား သင့်မြတ်ပေ၏။ သို့ရာတွင် စစ်ဆေးရာ နေရာတိုင်း၌ ဦးသိန်းစန် မပါ။ ၎င်းလင်း ပြောပြရန် အခွင့်လည်း မရခဲ့။ ပစ္စည်းအမျိုး အရေအတွက်ကများ၍၊ တာဝန်ကလည်း ကြီးသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အထူးရာဇဝတ်ရုံးကပင်လျှင်၊ ၎င်းတွင် အလုပ်နှင့် တာဝန် မမျှတခဲ့၊ နောက်ပိုင်း၌ ဂိုဒေါင်မှူး အသစ်များ ခန့်ထား၍၊ ဂိုဒေါင်အသီးသီးတွင် တာဝန် ပေးခဲ့ရသည်။ တရားခံအပေါ် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲသည့်ရုံးကလည်း၊ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှုတွင် လစ်ဟင်း ခဲ့သည်။ တရားခံသည် ပြစ်ချက်ဟောင်းများလည်း မရှိခဲ့ပါ။ တု မှတ်ချက် ပြုခဲ့ကြ လေသည်။

စဉ်က
ဦးသိန်းစန်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်ကျောင်း

စာရင်းအင်း ကွာခြားမှုများတွင်၊ ဌာနဆိုင်ရာစုံစမ်းမှုကို ပြည့်စုံသေချာစွာ ဦးစွာ ပဌမပြုလုပ်သင့်ကြောင်း၊ တာဝန်ရှိသူကိုဖြေရှင်းခွင့် အလုံအလောက်ပေးသင့်ကြောင်း၊ ပြီးမှသာ လိုအပ်က ဖုဇဝတ်ကြောင်းဖြင့် အရေးယူသင့်ကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့သည် ဦးကျော်မြင့် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (၁) တွင် မှတ်ချက်ပြုခဲ့ကြဖူးပြီ။

ယင်းသို့ မှတ်ချက်ပြုခြင်းသည်၊ တာဝန် ပေါ့လျော့ လစ်ဟင်းခြင်းကို ပေါ့ပေါ့ တန်တန် လက်ခံယူသ၍ မဟုတ်၊ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာ ပစ္စည်းကို ကိုင်တွယ် ဖြန့်ဖြူးရာ၌ ထိုသည် ယေပီပီတံ၊ မပျောက် မပျက်ရလေအောင် အထူး သတိ ဝီရိယထားရှိပေး လိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် ယေပီပီတံပျောက်ပျက်ခြင်းရှိလာသော အခါ၌မူကား၊ မည်သူ့ တွင် တာဝန်ရှိသည်ကို၎င်း၊ မည်သည့် ကာလတွင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်ကို၎င်း၊ သေချာစွာ စစ် ဆေး စုံစမ်းပြီးနောက် တာဝန်ရှိသူအားလည်း ဖြေရှင်း စေသင့်ကြောင်းကို သတိ ပေးခြင်းဖြစ်သည်။ သို့မှသာ သဘောရိုးနှင့် လုပ်ကိုင်သော ဝန်ထမ်းများသည်၊ တာဝန်သိသိလုပ်ကိုင်ကြမည်။ သဘောမရိုးသူတို့ကိုလည်း ဖော်ထုတ်ဖယ်ရှားနိုင်ကြ မည်။

ဤအမှုတွင် တာဝန်လစ်ဟင်း ပေါ့လျော့မှုကား ရှိကောင်း ဖို့ခဲ့ပေမည်။ သို့ရာတွင် ဖုဇဝတ်ပြစ်မှုအင်္ဂါ အကုန်အစုံပြည့်စုံခဲ့သည်ဟူကား မဆိုသာချေ။ တာဝန်လစ်ဟင်း ပေါ့လျော့မှုအတွက်ဆိုလျှင်လည်း၊ ဦးသိန်းစန်အား စတင်အရေးယူသည်မှ ရုံးတင် စစ်ဆေးခဲ့ခြင်း၊ အပြစ်ခံရခြင်းတို့သည် ၃ နှစ်ကျော်ခဲ့ပြီဖြစ်၍၊ လုံလောက်ပြီဟု၊ ယူဆနိုင်ပေသည်။ လိုအပ်သလို ဌာနဆိုင်ရာ အရေးယူခြင်းလည်း ပြုလုပ်နိုင်ပေသေး သည်။

ထို့ကြောင့်၊ ဦးသိန်းစန် အပေါ် ပြစ်မှုထင်ရှားတွေ့ရှိထားခြင်းနှင့် ပြစ်ဒဏ်တို့ကို ဖယ်ဖျက်၍ ၎င်းအား ဤအမှုနှင့် ပတ်သက်သမျှ တရားသေလွတ်ရန် အမိန့်ချမှတ် လိုက်သည်။

(၁) သစ်ကျွန်း၊ ဖုဇဝတ်အယူခံမှုအမှတ် ၃၅ အထူးဖုဇဝတ်ရုံးအယူခံအဖွဲ့။

စီရင်ထုံးပြုသောမှုခင်းများ

LIST OF CASES REPORTED

စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံး

COURTS-MARTIAL APPEAL COURT

စာမျက်နှာ

Maung Ba Thaung v. The Union of Burma

...

1

ကိုးကားသောမူခင်းများ

LIST OF CASES CITED

စစ်ဘက်အယူခံတရားရုံး

COURTS-MARTIAL APPEAL COURT

	စာမျက်နှာ
Kirpal Singh v. The State, 52 Cr. Law Journal (1952). referred to	5
Maung Than Myint v. The Union of Burma (1953). B.L.R., p. 342, referred to	5

COURTS-MARTIAL APPEAL COURT

ညွှန်းချက်

INDEX

၈၁၅၇

ACTS :

DEFENCE SERVICES ACT.

PENAL CODE.

S. 71 OF THE DEFENCE SERVICES Act read with s. 302(1)(b)Penal Code—*provocation—whether grave and sudden—military discipline.* The appellant was sent up under s. 71 of the Defence Services Act read with s. 302 (1) (b) Penal Code. *Held:* Provocation can be offered only by an act, word or gesture or a series of acts. Here, the deceased, on hearing, “There goes Ba Thaung” merely looked up and perhaps saw the accused. He did nothing more that morning. But it would appear that when the accused saw Lt. Thit Lwin, his bitter feelings for the punishment that had been meted out to him the previous evening, got the better of him, and what he desired was merely retaliation which would put things even between them. Hence, his resolution to avenge himself as described by him. The Court is, however, of opinion that the provocation which was certainly grave and sudden on the previous evening, cannot in law, be revived. The reason is the further removed an incident is from the crime in question, the less can that incident be relied upon as the source of the grave and sudden provocation. It would indeed be dangerous to public safety if provocation offered today can still be said to continue tomorrow. *Maung Than Myint v. The Union of Burma* (1953) B.L.R., p. 342 ; *Kirpal Singh v. State*, 52 Cr. Law Journal(1520), referred to. *Held further :* The accused was a soldier, under military discipline. If he wished to complain against the treatment given to him by Lt. Thit Lwin, he could have gone to the higher authorities. He could not take the law into his own hands. If every excess—however deplorable it might be—committed by an officer or non-commissioned officer should attract retaliation from aggrieved party, then authority and discipline in the armed forces would be gravely undermined.

COURTS-MARTIAL APPEAL COURT
CRIMINAL APPEAL

Before Dr. Maung Maung, C.J., Col. Tun Tha and U Aung Gyi, JJ.

C.M.A.C.

1966

Feb. 4.

MAUNG BA THAUNG (APPELLANT)

v.

THE UNION OF BURMA (RESPONDENT).*

S. 71 of the Defence Services Act read with s. 302(1) (b) Penal Code—provocation—whether grave and sudden—military discipline.

The appellant was sent up under s. 71 of the Defence Services Act read with s. 302(1) (b) Penal Code.

Held : Provocation can be offered only by an act, word or gesture or a series of acts. Here, the deceased, on hearing, "There goes Ba Thoung" merely looked up and perhaps saw the accused. He did nothing more that morning. But it would appear that when the accused saw Lt. Thit Lwin, his bitter feelings for the punishment that had been meted out to him the previous evening, got the better of him, and what he desired was merely retaliation which would put things even between them. Hence, his resolution to avenge himself as described by him. The Court is, however, of opinion that the provocation which was certainly grave and sudden on the previous evening, cannot in law, be revived. The reason is, the further removed an incident is from the crime in question, the less can that incident be relied upon as the source of the grave and sudden provocation. It would indeed be dangerous to public safety if provocation offered today can still be said to continue tomorrow.

Maung Than Myint v. The Union of Burma, (1953)B.L.R. p. 342 ; *Kirpal Singh v. State* 52 Cr. Law Journal (1520) referred to.

Held further : The accused was a soldier, under military discipline. If he wished to complain against the treatment given to him by Lt. Thit Lwin, he could have gone to the higher authorities. He could not take the law into his own hands. If every excess—however deplorable it might be—committed by an officer or non-commissioned officer should attract retaliation from the aggrieved party, then authority and discipline in the armed forces would be gravely undermined.

U AUNG GYI, J.—The appellant 204227 Rfn. Ba Thauung of No. 103 Light Infantry Regiment, Myitkyina. District

C.M.A.C.
1966
MAUNG BA
THAUNG
v.
THE UNION
OF BURMA.

was charged under section 71 of the Defence Services Act read with section 302 (1) (b) of the Penal Code and tried by a Summary General Court-Martial presided over by Major Ba Tun. He was found guilty as charged and awarded the extreme penalty. No interference was called for when the proceedings reached the Chief of Staff who confirmed the sentence of death on 4th October 1965.

The incidents that led to this case are in two parts, the earlier taking place at about 5 p.m. on 7th November 1964, and the latter at about 7 a.m. the next morning.

It was about 5 p.m. or so, on 7th November 1964, that the *yebaws* of the platoon were lining up to show their presence. But when Sergeant Maung Maung (PW 1) found that two riflemen, namely the accused Ba Thaung and Ohn Hlaing were absent, he reported the matter to W/O Maung Maung (PW 2). While the latter was talking to those present, the two absentees arrived in a very drunken condition. W/O Maung Maung ordered them to be brought to him at another place under the house after he had told them not to line up with the rest. In spite of this, the accused, who acted as the leader, said he would, since he was a *yebaw* like the others. Being thoroughly drunk, he was insolent in his subsequent replies to Sergeant Maung Maung and was about to fight with him. A tussle took place between them and while W/O Maung Maung and Company Commander Thein Maung (PW 5) were trying to separate them, Lt. Thit Lwin arrived. He had seen what was happening and, pulling the accused by the scruff of his neck towards the house near by, he rained blows all over his face, head and body. He next ordered for a stick to be brought to him but nobody could give him one. As he saw a rifle close at hand, he picked it up and, with the butt end, he dealt further blows indiscriminately on the accused. W/O Maung Maung tried to interfere by asking Lt. Thit

Lwin to leave the matter to him, but this request did not stop him using the butt end no less than seven to eight times on the accused. After he thought it was sufficient, he made the accused and Ohn Hlaing sit down. He warned them not to repeat what they had done, and both of them admitted they had done wrong. They however requested Lt. Thit Lwin not to place them on quarter guard, and though this order had been given already, it was withdrawn. After Lt. Thit Lwin had left the place, both the accused and W/O Maung Maung who, too, had received a knock on his knee, attended to their injuries with some medical plaster obtained from the accused's house.

C.M.A. C
1966
MAUNG BA
THAUNG
v.
THE UNION
OF BURM

About forty-five minutes later, Captain Nyan Shein the Adjutant, Captain Hlyan Mon Lain and Lt. Thit Lwin came back to the scene. The accused and Ohn Hlaing admitted their mistake to Captain Nyan Shein who gave them good advice. And, once more, the accused begged the Adjutant not to place them on quarter guard. Both Captain Nyan Shein and Lt. Thit Lwin agreed to their request. Captain Nyan Shein however told the accused that he would have to come with him, and the accused thereupon requested to be allowed to take his bren gun with him as he had this bren in his charge since he came to No. 103 Light Infantry Regiment. Captain Nyan Shein agreed again but, though allowed to take his bren gun, he was not permitted to keep it with him for he was taken to Company Commander Zaw Lun (PW 4), a mile away. Upon arrival there, Zaw Lun received orders that the accused should be given quarters for the night. From the evidence of Zaw Lun, it appears that at about 8 p.m. the accused requested him to be allowed to go and get some of his belongings left behind, but Zaw Lun told him to go only the next morning.

The above are facts relating to the incident which

C.M.A.C.
1966

MAUNG BA
THAUNG

OF
THE UNION
OF BURMA.

occurred between 5 p.m. and 8 p.m. of 7th November 1964 when the accused was left in his new quarters allotted to him by Zaw Lun for the night.

At about 7 a.m. on 8th November 1964, while Company Commander Zaw Lun was in the lavatory, the accused left his room without permission and could not be traced. At about that time, another Company Commander Thein Maung (PW 5) and some yebaws were sipping plain tea and warming themselves near a fire when Lt. Thit Lwin arrived. He gave Thein Maung K 500 for purchase of rations and went near his office table where Rfn. Hla Myint was typing out a message. While having a look at the message one Cpl. Tun Maung was heard to say, "There goes Ba Thaung." Both Lt. Thit Lwin and Rfn. Hla Myint looked up. They saw Ba Thaung with nothing in his hands. But, in about ten minutes, the accused was heard to give out a warning that no one was to interfere and, almost simultaneously, a shot rang out. He had shot dead Lt. Thit Lwin from within a few feet. Company Commander Thein Maung hastened to Captain Nyan Shein to inform him and, in the meantime, the accused surrendered himself.

From the evidence of those who witnessed the first incident the previous evening, and those who saw the second at 7 a.m. the next morning, followed by the accused's surrender, there can be no reason to doubt that while it was Lt. Thit Lwin who had given the accused a severe beating, it was the accused who had shot dead Lt. Thit Lwin early the next morning.

The accused did not give evidence but submitted to the Court a short statement (Exhibit "O") dated 29th April 1964. He stated that when he woke up on 8th November 1964 he saw his face in the mirror belonging to Rfn. Tin Nyunt and felt a pang of shame. His anger grew great on finding his face in an abnormal condition.

When he went to fetch his belongings he looked again into his own mirror and his feelings grew worse. He said that he suddenly felt mad and that it was not with premeditation that he had shot Lt. Thit Lwin because, if it was really with premeditation, he could have done so the previous evening.

C.M.A.C.
1966

MAUNG BA
THAUNG

v.
THE UNION
OF BURMA.

As the facts have not been disputed, learned counsel for the appellant submitted that the accused had acted on grave and sudden provocation and was therefore within Exception A of the Penal Code (Amendment) Act, 1960. The learned Government Advocate partly supported him submitting that, though there was grave provocation, it was not however sudden, and left it to the Court to decide whether there was premeditation or not. We shall therefore confine ourselves only to the law that should be correctly applied to the facts of the case, and the main point for determination would be whether the accused had acted with premeditation or, grave and sudden provocation.

In *Maung Than Myint v. Union of Burma* (1) relied upon by learned counsel for the appellant, the accused was successful and his conviction was altered from section 302 (1) (b) to one under section 302 (2) of the Penal Code. It was held on the facts that the accused had acted under grave and sudden provocation, having received challenge after challenge in the most provocative and aggressive language from the deceased. He was given the benefit of the doubt that he had acted with premeditation notwithstanding the fact that he had gone to fetch his rifle from his hut ; that no time had been lost between his departure from U Ba Thin's hut when he went to his, which was quite near. In this ruling, the observations in *Kirpal Singh v. State* (2) as to what would constitute a premeditated killing were followed. In the India case

(1) (1953) B. L. R. p. 342.

(2) 52 Cr. L. Journal 1520.

C.M.A.C.
1966

MAUNG BA
THAUNG

THE UNION
OF BURMA.

however, decided on its own facts, the learned Judges were of opinion that the appellant had formed a deliberate design to kill Partap Singh and Waryam Singh, and that the death was in consequence of previous malice and not of the sudden provocation.

In the case now under appeal, one very important factor which is very clear to us is this. The incident taken as whole, beginning with the punishment received by the accused in the evening, and the shooting of Lt. Thit Lwin by the accused the next morning, cannot be treated as continuous which was what the learned appellate Court held in Than Myint's case. There, after much provocative language, coupled with challenge after challenge, had been used by the deceased, the accused (Than Myint) without hesitation, ran and fetched his rifle from his hut nearby. It was observed that no time had been lost; the infuriated Than Myint could not, in the circumstances, have had time to cool down. And, on the facts, the learned appellate Court held that the incident was a continuous one. It may be pointed out that the Indian ruling followed, and which purported to explain what amounted to premeditated killing, contains these words. ". . . the killing should be a pre-determined killing upon consideration and not a sudden killing under the momentary excitement and impulse of passion upon provocation given at the time or so recently before as not to allow time for reflection." Now, the words, "at the time or so recently before" must be given due weight and their true meaning. It cannot be construed that this time factor can be extended, postponed or revived for such persons as are hypersensitive or highly emotional. The words in Exception A of the amended Penal Code, "If he, whilst deprived of the power of self control by grave and sudden provocation" relate to the time an ordinary, normal person would reasonably take to regain his balance

of mind. Taking therefore, the facts as found in this case, the beating given to the accused by Lt. Thit Lwin could be at about 5 p.m. and everything, including warning given to the two men and the admission by them that they were in the wrong, would all be over by about 6 p.m. The accused even requested Lt. Thit Lwin not to place him on quarter guard and this was agreed to. When the Adjutant arrived the accused requested him when taken away that he would be allowed to retain his bren gun, and this request was also granted though the bren gun was not permitted to be in his charge as the Adjutant probably did not trust him for that night. When the accused was left with Company Commander Zaw Lun he made another request to be allowed to go back to his quarters to fetch some of his belongings left behind. Zaw Lun promised that he would be allowed to go the next morning as it was too late then. From these facts, it appears clear to us that, with the lapse of time, which is a very important factor, the accused had once more become a normal person capable of thinking and reasoning in a sane manner. In other words, he would have had during the whole night more than sufficient time to cool down.

However, at about 7 a.m. on 8th November 1964, the accused, without the permission of Company Commander Zaw Lun, went to fetch his belongings and there, at the assembly place, he saw Lt. Thit Lwin. Rfn. Rambyan (PW 8) said he was suffering from an attack of malaria and that the accused came and requested him for his rifle saying he was going to the bunker. This, as subsequently proved was not true. Rambyan readily gave him the rifle which was fully loaded and asked the accused not to keep it too long with him. And, in about three minutes the accused shot Lt. Thit Lwin to death with a single shot.

When the accused submitted his unsworn statement (Exhibit "c") dated 29th April 1965 to the Court, his

C.M.A.C.
1966
—
MAUNG BA
THAUNG
v.
THE UNION
OF BURMA.

C.M.A.C.
1966
MAUNG BA
THAUNG
v.
THE UNION
OF BURMA.

main plea was that the shooting was not premeditated. When he submitted his grounds of appeal before this Court, he expressed his desire to be present at the hearing. His request was granted and when he appeared before this appellate Court he gave his statement on oath. He said that he had been unjustly illtreated by the deceased and that he still bore the marks of the beating he had received on that occasion. He repeated his denial that he had acted with premeditation because, if he had intended it that way, he said he would have used his bren gun. He asked for leniency saying that the wounds of the beating still remained to date. He withdrew his application to examine witnesses on his behalf.

Apart from his statements before the trial Court and this Court, we will however have to look into the earliest statement he made to Captain Nyan Shein who gave him due warning before recording his statement (Exhibit " ခ ") under Rule 22 (3) of the Defence Services Rules. It was given on 15th November 1964, a week after the incident. As the main facts leading to the shooting are not in dispute, only the sentences which are important will be extracted below :

“ * * တပ်ခွဲရုံးအဝင်တံခါးဝသို့ရောက်သောအခါ၊ ဗိုလ်ကြီး သစ်လွင် အိမ်အောက်တွင် ရပ်နေသည်ကို တွေ့ရပြီး ကျွန်တော့ကို မော့ကြည့်သည်ကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။ ၎င်းဗိုလ်ကြီးကိုမြင်သောအခါ ကျွန်တော့စိတ်ထဲတွင် ဒေါသ ဖြစ်လာပါသည်။ ကျွန်တော်အိမ်ပေါ်သို့ တက်သွားပြီး * * ကျွန်တော့ မှန်ကိုယူကြည့်သောအခါ * * သူငယ်ချင်းများအား မျက်နှာပြုရန် ရှက်သဖြင့် ဗိုလ်ကြီးအား ဂလဲ့စားချေရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါသည်။ * * တပ်သားရမ်းယုံ ထံတွင် မထန်ကုန်းသွားမည်ဟု ပြောဆို၍ ရိုင်ဖယ်သေနတ်အား ခေတ္တပေးရန် တောင်းခဲ့ပါသည်။ * * သေနတ်ကိုယူ၍ သေနတ်ထဲတွင် အသင့်ရှိသော ယမ်း တောင်ကို ကျည်တဝက်ထိုး အနေအထား ပြုလုပ်ပြီး၊ ဇောက်ထိုး လွယ်လျက် အိမ်အောက်သို့ ဆင်းသွားခဲ့ပါသည်။ * * စားပွဲထောင့်တွင် ရပ်နေသော ဗိုလ်ကြီး သစ်လွင်၏အနောက်ဘက်မှဖြတ်၍ ညာဘေးစောင်း ၃-၄ ကိုက်အကွ

ခန့်ရပ်ပြီး ယနေ့နှင့်ချိန်ရ်၊ ဗိုလ်ကြီး ကျန်တော့ မျက်နှာကိုကြည့်စမ်းပါအုံး
 လှည့်မတူတော့ဘူးဟု ငါ့ဘဝသားခေါ် ဗိုလ်ကြီး သစ်လွင်က ရပ်နေရာမှ
 တချိန်တော့ စက်သို့ ယခုည့်လေ့စောင်း ကြည့်လိုက်စဉ် * * * သေနတ်မောင်း
 တပ်ချိတ်တူတူ ခေါ်တူ၍။ ”

C.M.A.C.
 1966
 MAUNG BA
 THAUNG
 v.
 THE UNION
 OF BURMA.

Taking the above statements into consideration, what was the provocation that had been given to the accused by Lt. Thit Lwin on that morning? In what way was it grave and sudden? Provocation can be offered only by an act, word or gesture or a series of acts. Here, the deceased, on hearing, "There goes Ba Thaung" merely looked up and perhaps saw the accused. He did nothing more that morning. But it would appear that when the accused saw Lt. Thit Lwin, his bitter feelings for the punishment that had been meted out to him the previous evening, got the better of him, and what he desired was merely retaliation which would put things even between them. Hence, his resolution to avenge himself as described by him. We are, however, of opinion that the provocation which was certainly grave and sudden on the previous evening, cannot in law, be revived. The reason is the further removed an incident is from the crime in question, the less can that incident be relied upon as the source of the grave and sudden provocation. It would indeed be dangerous to public safety if provocation offered today can still be said to continue tomorrow. In this case, the accused could have retaliated the previous evening if, when he was being beaten, he managed to overpower Lt. Thit Lwin and used the rifle and killed him there and then. But, as pointed already, the aggressor and the victim had practically closed their matter and the accused had, even by 8 p.m., at least to all appearances, cooled down. Fourteen hours had therefore elapsed since the beating received. We are therefore of opinion that the shooting on 8th November

C.M.A.C.
1966
MAUNG BA
THAUNG
v.
THE UNION
OF BURMA.

1964 at 7 a.m. was actuated solely by the motive of revenge. The time that elapsed made all the difference and, in both cases cited by learned counsel for the appellant, this important point has been stressed.

The accused was a soldier, under military discipline. If he wished to complain against the treatment given to him by Lt. Thit Lwin, he could have gone to the higher authorities. He could not take the law into his own hands. If every excess—however deplorable it might be—committed by an officer or non-commissioned officer should attract retaliation from the aggrieved party, then authority and discipline in the armed forces would be gravely undermined.

Kirpal Singh's case is quite clear when it refers to the provocation given at the time or so recently before as not to allow time for reflection. In another Indian decision *Jsgar B. Jat v. Emp.* (3), relevant for the purposes of this appeal, the learned Chief Justice could not find ground to reduce the crime of murder to one of a lesser degree. The accused, in that case, saw the deceased sleeping with his ((accused's) wife in a field. He did not at once kill him but went all the way to his house to fetch a lethal weapon, and waited. There was that lapse of time before the killing and so, the exception could not apply. The learned C.J., said that though the offence was technically under section 302 Penal Code, the provocation was so extreme that it was not surprising the accused killed his wife's lover. And, in the circumstances the Court recommended to the Government to consider reducing the sentence substantially. Here also, we find that though the accused Ba Thaung, with due deliberation chose a lethal weapon, got very close to Lt. Thit Lwin, took good aim and shot him, he must have been greatly impelled to do so because of the extreme provocation he had been

offered the previous evening. And, it cannot be disputed either that the punishment meted out to him was out of proportion to the offence the accused had committed. We would, therefore, recommend that the Government should consider whether the appellant should get the benefit of the prerogative of mercy and have the sentence of death commuted to that of transportation for life.

For an offence under section 302 (1) (b) Penal Code, as amended, the only sentence is death. As we do not see any reason to disturb the finding of the Court-Martial that the accused had committed the offence with pre-meditation, we would confirm the conviction and sentence passed upon the accused and dismiss this appeal.

C.M.A.C.
1969
MAUNG BA
THAUNG
THE UNION
OF BURMA.